ÄDLINGENS DOTTER

AV

MARIE SOPHIE SCHWARTZ

I TVÅ VOLYMER

GÖTEBORG
ÅHLÉN & ÅKERLUNDS FÖRLAG

EHRNFRIED NYBERGS BOKTRYCKERI, STOCKHOLM 1913

Tryck på träfritt papper
FÖRLAGSRÄTTEN TILLHÖR ALBERT BONNIER, STOCKHOLM

Förord till den elektroniska utgåvan

Originalupplagan utkom 1860. Här har en upplaga från 1913 scannats från original i mars 2013 av Bert H.

En eftermiddag i början av mars, för några tiotal av år tillbaka, promenerade en ung flicka ifrån Nybroplanen till Kaptensgatan å Ladugårdslandet. Vädret, som hela dagen varit vackert, hade plötsligt förändrats, och ett häftigt yrväder utbrutit. Den unga flickan hade vinden rakt emot sig, och som hon därjämte var utan skydd av paraply, kunde hon knappt se upp, så häftigt blåste snöflingorna henne i ansiktet. Hon tycktes likväl icke det minsta besvärad därav, utan snarare road. De friska läpparna logo så utmanande mot snö och blåst; och hela det av vinden sminkade ansiktet ägde något så levnadsfriskt och glättigt att man däruti läste den första ungdomens gyllene frid.

Kommen utanför artilleristallet, var hon nära att stöta till en ung man, klädd i andra gardets uniform och åtföljd av en kadett. Gardeslöjtnanten drog sig hastigt åt sidan och hälsade.

Flickan besvarade hälsningen och passerade förbi. Ka-detten och löjtnanten däremot stannade och sågo efter henne, en manöver, som alldeles undföll föremålet för deras uppmärksamhet, emedan hon icke vände på huvudet, utan gick sin väg fram utan tanke på dem.

»Vem var den där flickan?» frågade kadetten.

»Mamsell Bencke», svarade löjtnanten och tog sin unga kamrats arm, tilläggande: »En vacker flicka, icke sant?»

»Ganska vacker.»

Helt motsträvigt följde kadetten löjtnanten.

»Vem är hon?»

»Det har jag mig icke bekant», svarade löjtnanten skrattande. »Jag vet blott, att hon är livlig, glad och okonst-ted, såsom det ägnar ett barn.»

»Huru har du lärt känna henne?»

»Jag känner icke det täcka barnet. Jag har endast dan-sat ett par gånger med henne hos major Griiners, där vi sammanträffat.»

»Men hon skall väl hava föräldrar?»

»Det är fullkomligt sannolikt, efter vi icke födas till världen dem förutan; men du torde ursäkta, om jag icke har reda på hennes. För övrigt, 'läs ditt Fader vår, mitt barn, och akta dig för satans garn', det vill säga, akta dig för flickor. De höra just till sådant garn, varmed f-n fångar syndare. Fly du frestelsen och blunda, då du ser en vacker flicka, eljest är du förlorad.»

»Har du sprungit och blundat, efter du icke gått förlorad?» frågade kadetten skrattande. »Det såg likväl icke så ut, efter du visste, att mamsell Bencke var vacker.»

»Du har icke min filosofiska natur och icke mina år; du är ett barn, och därför gör du bäst i att tills vidare bliva din Caesar och Ovidius trogen, eljest springa flickorna bort med ditt hjärta och förstånd.»

»Så du talar, du, som fått namn att vara alla vackra flickors vän!»

»Ja ha, deras vän; vilket bäst av allt bevisar, att jag icke offrat mig på kärlekens altare, utan att jag är en stadgad, ung man.» Löjtnanten sade detta med komiskt allvar.

»Du skall tala om stadgad, du — den vildaste av alla vildar vid Karlberg — du, som ständigt residerade i arresten för dina upptåg!»

»Det d*är hör till en länge sedan förgången tid, då du ännu fick risbastu av söta mamma.»

»Åh hå, det är icke mer än tre år, sedan du var vid Karlberg och vi äro kamrater.»

»Det var under den tid, jag satt i arrest, som jag blev filosof.»

»Och där lärde du dig att blunda, när du fick se en vacker flicka.» Kadetten skrattade.

»Halt!» ljöd det från en person, som mötte dem. De stannade.

»Vad gå ni och drömma om, som icke ser folk. Jag tror, min själ, att S— håller på att uppfostra dig, kära Eldelfeldt.» Detta yttrades av en ung, civilklädd militär. »Vore jag din far», fortfor han, sedan de växlat handslag, »så lät jag dig icke sällskapa med den där gynnaren, som är sammansatt endast av dårskaper. Han undervisar dig helt visst i vackra saker. Hur gammal är du, min gosse?»

Unge greve Arthur Eldelfeldt, till vilken frågan ställdes,rodnade och svarade med den hos ynglingar så vanliga harmen, då man talar om deras ålder:

»Åh, jag är jämnårig med S—, efter vi varit kamrater vid Karlberg.»

»Bah! När du fick stut i första klassen, var han i den högsta. Du är ännu för ung att draga annat än skada av hans sällskap.»

»Skada!» utropade S—, »jag höll just på att lära honom 'blunda och springa', då han får se en vacker flicka.»

»Springa efter henne, menar du. Vart ämna ni er?»

»Vi hava ingenting beslutat för aftonen. Nu gå vi hem till mig», svarade S—.

»Gott, då följer jag med», svarade baron K—.

*

Onsdagen efter ovan beskrivna lilla scen vandrade Arthur Drottninggatan fram och över nya Kungsholmsbro-gatan, där han stannade helt plötsligt vid åsynen av ett ungt fruntimmer, vilket, utan att giva akt på honom, passerade förbi, varefter han följde henne på avstånd, ända till slutet av Kaptensgatan, där hon gick in i ett av de sista husen. Sedan hon försvunnit genom porten blev Arthur en lång stund stående utanför, grubblande på vad

han nu skulle göra. Plötsligt tog han sitt parti att genom någon i huset boende söka underrätta sig om, vem den unga flickan kunde vara. För detta ändamål bultade han på en dörr i portgången. En gammal kvinna med utseende av att vara en levande skvallerkrönika, öppnade dörren. Hade Arthur icke varit så ung och oerfaren, skulle blotta åsynen av den där fysionomien förmått honom avstå ifrån alla spörsmål. Nu hade Belzebubs mamma gärna fått framträda, utan att han tänkt på något annat än att få sin nyfikenhet tillfredsställd.

»Var god och upplys mig om, vem som bor här i huset?» började Arthur.

»Jaså, herrn vill veta, vem som bor här, åh kors, det är mycket folk. Det vill säga, det är icke så många; men är det någon särskild person herrn vill ha reda på? !» Gumman plirade forskande på ynglingen.

Arthur föll ganska riktigt i snaran, ty han svarade:

»Jag önskade veta, om här bor någon familj med döttrar ?*»Jaså, jag förstår, herrn vill hava reda på någon ung flicka. Ja ha, jag begriper. Huru skall hon se ut?»

»Det är en helt ung flicka, lång och smärt, med ett obeskrivligt vackert ansikte, och ...»

»Ja ja, nog hörs det, att herrn tycker hon är vacker», avbröt gumman; »men huru är hon klädd, för si, då först vet jag, vem det är.»

»Hon har långa, ljusbruna lockar, en liten, mörkblå sam-metshatt med vitt flor.»

»Då är det änkans dotter, kan jag förstå», sade gumman med en min av ringaktning. »Kors, jag trodde, att det var någon av mamsellerna N—, se, det är annat till flickor.»

»Änkan, vem är då änkan?»

»Fru Toll, vet jag. Hon håller skola, Gud bevars, och flickan är hennes systerdotter, skall det heta. Det är just ingenting med dem, de äro fattiga, fast Herren skall veta, att nog är flickan präktigt klädd, ehuru ingen fått reda på, varifrån hon fått all sin grannlåt. Gumman har bara en liten pension, och den räcker icke till, utan hon måste förtjäna sina smulor på att lära barn läsa. Högmodiga äro de till på köpet, så att det är synd och skam; men man får väl en gång reda på, varifrån flickungen får sin grannlåt, och då går det väl på tok med högmodet, kan jag tänka.»

Arthur hade hört nog. Han gick utan att giva gumman en handtryckning eller ens tacka för de upplysningar han fått, vilket stämde gumman högst ogynnsamt mot både honom och flickan.

*

Åter förgick ett par veckor, under vilken tid vår kadett varje onsdag och lördag syntes promenera flera varv upp och ned på Kaptensgatan, men utan att ödet förunnade honom att få se en skymt av den, för vilken han trampade så många, onödiga fjät. Det var åter lördag, och den unga greven kom direkt ifrån Karlberg; men i stället för att gå upp till sina föräldrar, som bodde på Drottninggatan, tog han vägen ned åt Karl XIII :s torg. Just som han vek av ned till detsamma, fick han sikte på ett vitt flor och en mörkblå hatt. Den person, som var iklädd dessa, för Arthur så oroväckande persedlar, bar en stor portfölj under armen och gick med hastiga steg. Arthur påskyndade sin gång för att hinna upp henne och grubblade över vad hanskulle få för förevändning att tilltala den unga flickan. Slumpen kom honom likväl till hjälp, ty medan han sökte efter någon inledning till ett samtal, fick han se det vita floret lossna ifrån hatten och en stund sväva i luften, men därefter sänka sig och falla ned ett stycke framför honom. Att taga upp det och skynda fram därmed till den unga flickan var ett ögonblicks verk för Arthur.

»Tillåt mig få lämna detta, som ni tappade», sade han. Vid uttalandet av dessa ord rodnade han lika starkt som den unga flickan, vilken vände sitt ansikte emot honom och med en förlägen min emottog den förlorade skatten ur hans hand. Hon böjde på huvudet och stammade några ord till tacksägelse, varefter de vandrade tigande vid varandras sida en stund; slutligen återtog Arthur:

»Jag står i stor tacksamhetsskuld hos er slöja.» Han tystnade. Han var ännu allt för ung att riktigt obehindrat kunna börja en konversation.

Den unga flickan såg frågande på honom.

»För det den berett mig tillfälle att få göra er bekantskap», bifogade han, »något, som jag länge önskat.» Åter rodnade han. En paus uppstod, vilken Arthur bröt med de orden:

»Mamsell Bencke kommer från en spellektion, förmodar jag.»

Flickan betraktade honom med överraskning, sägande:

»Huru känner ni mitt namn?»

»En bekant, som hälsade, då jag första gången mötte er, har sagt mig det.»

»Löjtnant S—?»

»Alldeles. — Det var ett svårt yrväder den dagen.»

»Ja, förskräckligt.» De båda barnen, ty annat voro de icke, började tala om väderleken, om spektakler och språkade med denna osökta enkelhet, som tillhör den första ungdomen, innan fördomar, människors tadelsjuka och egna passioner hunnit förmörka själen med sina skuggor eller förkväva det sanna, så att vi betrakta de oskyldigaste saker såsom tadelvärda.

Sorenza Bencke, detta var flickans namn, ordade helt oförställt om, att hon igenkänt Arthur. Han sade henne uppriktigt, att han i fjorton dagars tid önskat att få se henne etc. Detta allt likväl på ett så naivt sätt, att det saknade all anstrykning av galanteri. Under dylikt samtal fortsatte de vägen till Kaptensgatan, där Sorenza bodde.Vid porten skildes de åt, och då hade Arthur sig bekant, att Sorenza varje onsdag och lördag gick från sina lektioner vid denna tid.

Följande onsdag, då Sorenza trädde ut ur professor E—s port, kom Arthur emot henne.

»Jag tänkte, att jag skulle träffa er, då jag gick utför tra-ppan», sade Sorenza leende. »Kommer ni direkt från Karlberg?»

»Ja, jag har gått mycket fort av fruktan att komma för sent.»

»Vart?»

»Hit, naturligtvis. Jag var rädd, att ni redan skulle ha gått ifrån professor E—.»

»Det blir aldrig slut förrän klockan tre.»

»Så mycket jag vet till en annan gång.»

Under tre veckors tid mötte Sorenza alltid Arthur varje onsdag och lördag, då hon gick ifrån professor E—. En lördag vandrade de ifrån Kungsholmsbrogatan i glatt samtal om Karlbergsbalerna, dem Sorenza aldrig bevistat och vilka Arthur beskrev, om danssoaréerna, dem Sorenza icke heller varit på, men dit hon längtade av allt sitt hjärta. Under det de talade om dylika saker, som glädja och fröjda ungdomen, hade de passerat förbi ett åkdon, varuti en ståtlig herre höll på att stiga upp. Varken Sorenza eller Arthur gåvo akt på åkdonet, som höll utanför ett hus i Ja-kobsgränden, ehuru de gingo tätt förbi detsamma; men ägaren därav, som icke var upptagen av något glättigt samtal, hade kastat ögonen på de båda förbigående, vid vilkas anblick han gjorde en rörelse av obehaglig överraskning. I stället för att stiga upp i vagnen, på vars steg han redan satt foten, drog han den tillbaka och sade åt betjänten:

»Kör hem, jag går.» Därmed gick han efter Arthur och Sorenza, likväl utan att gå fatt dem. Han följde dem på några stegs avstånd, ända till dess de togo avsked av varandra vid Sorenzas port. Han hade stannat ett stycke därifrån; men då flickan försvunnit gick han framåt, så att Arthur, då han vände sig om, befann sig ansikte mot ansikte med den ståtlige herrn.

»Pappa!» utropade Arthur och ryckte till.

»Vad gör du här?» frågade greven med rynkade ögonbryn.

»Jag promenerar.»»Ja, med unga flickor, märker jag. Känner du den, som du följde?»

»Ja, eljest lär jag väl icke ha följt henne.»

»Såå, du svarar litet trotsigt, märker jag; men låt bli det och svara i stället ärligt.»

»Pappa är ond?»

»Det är icke du, utan jag, som skall göra frågor. Huru har du lärt känna henne?»

»Hon tappade sitt flor häromdagen; jag hittade det, och...»

»Och sedan stämde ni möten?»

»Varför skulle vi göra det? Jag vet, att hon målar för professor E— onsdagar och lördagar, och jag tager då den vägen, när jag kommer från Karlberg, så att jag får följa henne hem.»

»Just en genväg att från Karlberg gå ned till Nya Kungs-holmsbrogatan, då ditt hem ligger nära Kungsbacken, och att sedan promenera ända hit. Du gör väl det därför, att du finner flickan avskräckande ful.»

»Tvärtom», svarade Arthur skrattande.

»Nå, då har du väl ingenting emot, om jag presenterar dig för henne?»

»Pappa känner henne då?» En mörk flamma flög över Arthurs panna.

»Följ mig.» Greven gick in i samma port, varigenom Sorenza försvunnit. Arthur följde honom tigande, men med högt klappande hjärta. Det virvlade om i ynglingens huvud, och han frågade sig oupphörligt:

»Huru och på vad sätt känner pappa henne?»

Komna två trappor upp, ringde greven på en tamburdörr, som genast öppnades, och framför dem stod Sorenza, som nätt och jämnt hunnit avtaga hatten och kappan. Omkring det friska ansiktet böljade en massa ljusbruna lockar.

»Ah, greven!» utropade hon med ett uttryck, som liknade fruktan. Hon drog sig åt sidan och rodnade starkt, då hon fick se Arthur, som icke såg mindre förlägen ut. Greven, åtföljd av sonen, gick igenom tamburen in i en liten sal, där ett äldre fruntimmer satt och sydde. Hon reste på sig och hälsade greven med kall hövlighet.

»Min son, fru Toll», presenterade greven. Arthur bockade sig, och frun yttrade en intetsägande hövlighetsfras. Greven vände sig till Sorenza och tog hennes hand med de orden:»Här, Arthur, ser du en dotter till mig. Sorenza är hennes namn.»

Om man visat ynglingen ett medusahuvud eller skymf-ligen slagit honom i ansiktet, hade det säkert icke frambragt en förfärligare verkan. De blomstrande kinderna blevo bleka, och han stirrade på den unga flickan med ögon, som stodo fulla av tårar. Grevens blick hade vilat på sonen, och han märkte ganska väl verkan av sina ord. Sorenza räckte Arthur handen med ett milt leende.

»Nå, Arthur, skall du icke säga Sorenza ett vänligt ord?» frågade greven.

Med en häftig rörelse av smärta fattade Arthur den framräckta handen och tryckte den, men utan förmåga att få ett ord över sina läppar. Greven vände sig nu till fru Toll och började tala om Sorenzas lektioner och att hans hustru hade för avsikt att taga henne hem till sig över sommaren för att tillbringa den vackra årstiden på D—kungsgård. Fru Toll svarade enstavigt, och sedan greven sett på Sorenzas ritningar, avlägsnade sig de båda herrarna. Arthur hade icke yttrat ett ord, utan suttit blek och tyst vid ett av fönstren. Hela hans utseende vittnade om en inre smärta, vilken han endast genom en våldsam ansträngning förmådde tillbakahålla, emedan den ville giva sig luft i tårar.

Tigande vandrade far och son utför Kaptensgatan och till det grevliga hemmet. Arthur gjorde fadern icke någon fråga. Han kände, att vid första försök att tala skulle den tillbakahållna tårefloden, så ovärdig en blivande Martisson, bryta ut; och greven, tillräckligt bekant med människohjärtat, insåg, att sonen behövde tid för att

hämta sig efter det fall, som han gjort från illusionernas höjd. Då de trädde genom den grevliga porten, sade greven:

»Att Sorenza är min dotter utgör en hemlighet, den du måste behålla för dig själv. Jag hoppas, att du, ehuru yngling, vet att såsom en Eldelfeldt bevara ett förtroende.»

»Jag skall tiga», blev det svar, som Arthur med stor ansträngning framtvingade.

»Gott.» — Nu inträdde de i matsalen, där bordet stod dukat.

»Äter du med oss?» frågade greven.

»Nej, jag åt innan jag gick ifrån Karlberg.»

»Det vet jag; men du brukar äta om.»

»Icke i dag.»»Gå in och hälsa på din mor, medan jag byter om kläder.» Greven tog vägen in till sina rum.

»Pappa, jag önskar att nu slippa hälsa på mamma, utan i stället få gå upp på mitt rum», sade Arthur. Greven vände på huvudet, betraktade sonen ett ögonblick och svarade sedan:

»Nåväl, gör som du vill.»

*

Om vi tänka oss tillbaka till den tid, då vi voro aderton år, och genomgå de utbrott av fröjd eller smärta, som då skakade vår själ, förvånas vi över att ha kunnat genomleva dessa stormar, ofta framkallade av de obetydligaste orsaker, men vilka genom övermåttet avi kra'ft i vårt inre antogo en sådan styrka. Huru le vi icke vid en mognare ålder åt vår ungdoms smärtor, då vi jämföra dem med de lidanden, vi sedan uthärdat.

När sedan Arthur kommit upp på sitt rum, reglade han dörren och kastade sig handlöst ned på soffan, utbrytande i vilda snyftningar. Han grät, grät såsom ett ofördärvat barn gråter. Hade hans kamrater nu sett honom, skulle han av den äldsta såväl som den yngsta blivit utskrattad, och icke en enda skulle ha känt medlidande.

Den ena timmen efter den andra förgick, och ännu kvar-låg den unge krigaren utsträckt på soffan och rullade sig på den under snyftningar. Det var långt lidet på kvällen, då häftiga slag ljödo på Arthurs dörr och en glad röst ropade:

»Är du inne, Arthur, jag vill tala med dig?» *

Arthur förblev orörlig och svarade icke. Han kvarlåg tyst, till dess han hört brodern avlägsna sig; och då allt var stilla, tog han sin kappa och smög sig utför de upplysta trapporna ut på gatan och gick därefter hem till Karlberg.

Följande lördag och onsdag syntes han icke i hemmet. Slutligen en onsdag, då fjorton dagar förgått, under vilken tid han ej lämnat Karlberg, stannade grevens ekipage på borggården därstädes; och man visade greven upp i logementet, där Arthur var till finnandes. Han låg raklång på sin säng, med armarna i kors över huvudet och blicken stirrande i taket. Vid ljudet av steg vände han ögonen på den inträdande, och då han fick se fadern, reste han sig genast.»Pappa här», sade han och stod framför greven med ett eget, generat utseende.

»Jag kommer för att underrätta mig om orsaken, varför du glömmer att besöka din mor?»

»Ernfrid har ju varit här ute, och han har väl sagt mamma, att jag mår väl, så att hon icke behövt oroa sig, och då tyckte jag mig kunna få slippa att gå in till staden.»

»Kläd dig nu; jag vill, att du skall följa med mig», sade greven. Arthur syntes likväl icke hågad att lyda.

»Jag önskade att slippa», blev hans svar.

»Det är möjligt, att du det gör, men vi äro då av olika tankar, och jag hoppas, du icke hyser den, att jag skall foga mig efter din önskan, utan att du bör lämpa dig efter min. Kläd dig därför.»

Med synbar motsträvighet efterkom Arthur faderns tillsägelse. En stund därefter sutto båda i vagnen, som ilade

bort med dem.

»Har du lust att följa med mig till Sorenza?» frågade greven efter en stunds tystnad.

»Om jag slipper ser jag det helst.»

»Varför?»

»Därför, att det är mig obehagligt, och det torde icke förundra pappa, när man betänker, att Sorenza icke är min mors dotter, men ändå min syster samt endast två år yngre än jag.» Ynglingens kinder hade fått en högre färg, ögonen blixtrade av harm, då han häftade dem på fadern, som helt kallblodigt tog upp ett cigarretui och tände en cigarr. Sedan han dragit några drag, sade han, utan den minsta förändring i rösten:

»Du finner dig sårad av släktskapen med Sorenza, tror jag?»

»Icke av släktskapen, men väl av arten därav, ty den innebär en förnärmelse emot min mor och, enligt pappas ord till mig, måste förbliva en hemlighet inför världen.»

»Däri har du rätt. Din anklagelse gäller likväl endast mig och på sin höjd Sorenzas döda mor, men bör aldrig kunna återfalla på flickan. Hon är ju oskyldig uti sina föräldrars förseelser.»

»Hon är produkten därav, pappa.»

»Och bör därför drabbas av så stor ovilja, att den, som för fjorton dagar sedan sprang likt en galning ifrån Karlberg för att få följa henne, nu anser sig icke kunna utan obehagliga känslor återse henne. Min käre Arthur, jagtrodde dig vara för ung att så låta leda dig av dina fördomar.»

»Pappa, varför icke så gärna säga, att jag ledes utav ett ofördärvat rättsbegrepp? Jag har ännu ej hunnit lära mig att förblanda rätt med orätt.»

»Låt oss icke vidare tala därom. Jag vill blott säga dig, att du höll på att förälska dig i flickan, och därför blev du, vid upptäckten av släktskapen er emellan, helt uppbragt på mig och henne.»

»Uppbragt!» Arthur såg på fadern med en blick av bitterhet. »Nej, det kunde icke falla mig in; men nedslagen, förödmjukad och sårad har jag känt mig. Tankar, på en 'gång vidriga och sorgliga, hava uppstått i min själ, och dessa gällde i synnerhet pappa.»

»Bra, du tycks vara sinnad att hålla en straffpredikan för din far. Nåväl, fortfar, jag lovar att höra dig utan att förarga mig över dina ord. Du finner mig således vara en mycket lättsinnig man?»

»Ja», svarade denne och mötte faderns blick.

»Dina skäl?»

»Aék, pappa, dem behöver jag icke uppgiva. Sorenza är ett så talande bevis därpå, att varje annat är överflödigt. Kanske skulle andra söner icke sysselsätta sig vidare med hela denna sak, jag vet det. Jag har hört kamraterna skämta över sina fäders svagheter; men jag hade en så hög grad av aktning för pappa och ansåg varje svaghet omöjlig för min fars stränga och allvarliga karaktär. Upptäckten att den där flickan var barn av samme far som jag-rev ned den sköna byggnaden, gjorde att...» Arthur tystnade. Han lutade sitt vackra huvud emot vagnshörnet.

»Att du ej kunde hava samma aktning för mig som förr?»

»Ja! — Och sedan kom tanken på min mor — huru djupt hon blivit kränkt. Pappas kalla stränghet emot henne fick en helt annan prägel; och jag anklagade pappa för alla de tårar, jag som barn sett mamma fälla och vilkas källa jag nu ansåg mig ha funnit. Det var ett bittert uppvaknande från mina sköna föreställningar om mina föräldrar ; ett fullkomligt nedrivande av alla mina illusioner.» Arthur förde handen över pannan, och greven satt tyst. På den senares stolta ansikte hade ett vemodigt uttryck lägrat sig. Man läste där, att sonens ord verkade direkt på hans hjärta.»Man har så svårt», återtog Arthur, »att hos den, man ifrån barnaåren näst Gud vördat, återfinna vanliga svagheter, och det behöves tid för att förlika sig med upptäckten att den, som man ställt så högt, icke är, vad han syntes vara.»

»Och vid ingen ålder är man så sträng och ofördragsam som vid din, min käre Arthur», inföll greven, »man har ännu icke prövat frestelsens makt, utan tror på sin egen styrka och fördömer andras svagheter, därför att man icke känner sin egen. Några år till, och du tvingas genom egna fel att vara skonsammare emot andra. Dock, det är icke min mening att argumentera bort din, från en ofördärvad själ utgångna ovilja emot din fars fel; jag vill blott påminna dig om, att ju mindre stränga vi äro vid bedömandet av andras brister, dess bättre för oss själva. Innan vi kunnat rätt uppskatta våra vingar, böra vi försöka flyga med dem, och innan vi sätta oss till doms över andra, böra vi veta, vad vår egen styrka är värd. Vill du stiga av nu och gå upp till din mor», bifogade greven, då vagnen tog av från Rörstrands- ned till Drottninggatan.

Arthur fäste en ångerfull blick på fadern och sade med låg röst:

»Om pappa tillåter, följer jag med till Sorenza.»

Utan att svara ropade greven åt kusken:

»Kör till Kaptensgatan!»

Icke ett ord växlades vidare emellan far och son; men på den senares ansikte kom och gick blodet i en oupphörlig ebb och flod. När vagnen stannade utanför Sorenzas port, hade Arthur blivit så blek, att fadern sade:

»Kanske du föredrager att sitta kvar i vagnen, medan jag går upp?»

»Nej», svarade Arthur och sprang ur vagnen.

Då tamburdörren öppnades, hörde de en glad, men ganska svag röst sjunga vid ackompanjemang av gitarr:

Av kapris är ju allt här på jorden, etc.

Greven såg misslynt ut och mumlade:

»Vad är det för upptåg, att flickan sjunger och spelar ; hon har ju ej någon röst.»

Arthur åter tyckte, att hon sjöng som en näktergal: men han teg, stackars gosse, han kände sig så underlig till mods.Den gamla tjänarinnan öppnade salsdörren, och de båda grevarna trädde in. De funno Sorenza allena, sittande på en av fönsterpallarna framför ett uppställt staffli. Vid grevens åsyn sprang hon upp förskräckt, alldeles som om hon blivit beträdd med något riktigt brottsligt förehavande, och slängde gitarren mellan stolarna. Utan att besvara flickans rädda hälsning, sade greven:

»Jag trodde mig en gång för alla ha yttrat den önskan, att du icke skulle öda bort tiden med något så onyttigt som musik, då du kan använda den på det, vartill du har verklig kallelse.»

»Det var i glädjen över att jag i dag fått beröm av pro-

Ifessor E—, som jag sjöng», svarade Sorenza med en lindrig darrning.

»Du hade väl kunnat sjunga utan ackompanjemang.»

»Det låter bättre då.» Nu smålog Sorenza och rodnade. »Och så tycker jag, det är så roligt att...»

»Göra det, som är dumt», inföll greven sträft.

Arthur tyckte, att fadern var obarmhärtig, och hans egna obehagliga intryck vid återseendet av Sorenza försvunno för det medlidande, han kände med henne; ty vid grevens sista, skoningslösa ord blev hon purpurröd och såg ned. Arthur gick fram till henne, sägande:

»God dag, Sorenza.» Det var något så vänligt i rösten att den unga flickan såg upp på honom med en tacksam blick och räckte honom handen med de orden:

»Det är länge sedan vi träffades. Jag har varje onsdag och lördag trott, att... » Nu tystnade hon, tvekande, huru hon skulle benämna honom, men tilläde strax därefter hastigt: »jag skulle träffa greven». Ordet greven uttalades med synbar ansträngning och verkade så obehagligt på Arthur, att han ryckte till.

Under tiden hade greven gått fram till staffliet och betraktade den tavla, som var under arbete, utan att giva någon uppmärksamhet åt vad som föreföll emellan de båda unga. Han började kritisera arbetet, men med den vanliga, kalla och sträva tonen, utan att åt sina ord giva ens en skymt av vänlighet. Sorenza stod bredvid och åhörde honom med blandade känslor av skygg ömhet och en orolig fruktan. Sedan greven sagt så mycket, han ansåg sig kunna säga om tavlan, beredde han sig att gå.

»Grevinnan har sagt till, att du skall komma upp till henne i morgon.»

2 X Ädlingens dotter _Helt ofrivilligt blixtrade det till av smärta i de vid deras ankomst så glädjestrålande ögonen. Ett uttryck av förödmjukelse lästes i Sorenzas ansikte, och Arthur tyckte, att han såg, huru tårarna ville bana sig fram emot hennes vilja.

»Farväl, barn», tilläde greven med vänligare röst och kysste Sorenza på pannan. »Du skall stanna hos grevinnan hela dagen i morgon.»

Om man sagt Sorenza, att hon skulle undergå någon plågsam operation, hade hon ej kunnat se olyckligare ut än vid grevens ord.

»Vi träffas således i morgon», sade Arthur. Hon smålog åt honom, men så sorgset, att det skar ynglingen i hjärtat.

»Pappa», sade Arthur häftigt, när fadern och han sutto i vagnen, »det är något förfärligt onaturligt i Sorenzas ställning. Huru pinsamt är det icke att höra henne kalla sin far greve och även mig, sin bror. Jag kan icke beskriva det intryck, allt detta gör på mig.» Arthur kastade sig tillbaka i vagnshörnet och for med näsduken över det glödande ansiktet.

»Småsaker, min käre Arthur, varvid du helt barnsligt fäster dig, emedan du är van att ifrån dina tidigaste barnaår nämna mig far. För henne är jag däremot, i det hela, en främling, vilken hon aldrig betraktat med samma ögon som du. Därför utgör det icke någon plåga att benämna mig med en främmande titel. — Huvudsaken är, att hon aldrig får skäl att anklaga mig för att hava försummat giva henne uppfostran, utan att hava sörjt för henne så, som det är min plikt.»

»Nu har pappa bestämt orätt; ty på henne verkar detta onaturliga förhållande, ehuru hon kanske ännu är för ung att klart fatta det; men om jag vore i hennes ställe, skulle jag förgås av — blygsel.»

»Du talar som en exalterad pojke och som en Eldelfeldt; men kom då ihåg, att flickan icke är uppfödd med dina aristokratiska begrepp, utan växt upp såsom ett fosterbarn inom sin egen mors släkt och är således van att stå utan föräldrar. Våra vanor är det, som rikta och utbilda våra känslor.»

»Pappa, pappa, jag känner på mitt eget hjärtas uppror vid detta uppträde, att pappas resonemang icke är riktigt.»»Må vara; men det är likväl därefter, som jag måste handla.» Greven rökte med köld sin cigarr. En tystnad uppstod. Plötsligt sade Arthur:

»Varför behandlar pappa Sorenza med så mycken köld och stränghet, liksom hon vore en slav, icke ett barn?»

»Därför att ett förtroligare bemötande av mig mot henne skulle närma oss för mycket till varandra och inviga världen i det släktband, som finnes, och varom den bör vara i okunnighet. Dessutom gör just halten av hennes tillvaro det till en plikt för mig att aldrig ingiva henne den tanken, att hon på mig har samma anspråk som mina lagliga barn. Emellan oss får således icke denna ljuva förtrolighet existera, som råder emellan föräldrar och barn.»

»Stackars flicka», suckade Arthur, och en tår skimrade i hans ögon.

*

Vi skola i all korthet redogöra för greve Eldelfeldts tidigare öden.

Carl Johan Eldelfeldt var sina föräldrars ende son och ärvde efter fadern rikedom, rang och — högmod. — Uppfostrad av en mor, som avgudade honom, hade Carl Johan aldrig vetat, vad det velat säga att neka sig någon

enda av livets njutningar eller fröjder. Vid tjugutre års ålder förälskade han sig i en ung flicka, tillhörande medelklassen, vid namn Amalia Bill, vars enda rikedom var hennes ungdom, oskuld och skönhet. Här mötte honom den första försakelse, livet haft att erbjuda, och han måste enligt föräldrarnas uttryckliga vilja sammanknyta sitt öde med den brud, man redan vid hans adertonde år bestämt för honom. Utan kärlek, utan den ringaste grad av sympati gifte han sig med den omätligt rika, mycket högborna och fula Aurora R—. Aurora saknade alla element att kunna fängsla den orolige, häftige och excentriske Carl Johan. Han skulle alltid för henne bliva ett olöst problem och hon å sin sida utgöra något så trivialt och alldagligt, att han skådade ned till henne såsom till en underlägsen personlighet.

Ung och med ett ovanligt ståtligt yttre, hade han genom detta vunnit Auroras hjärta, utan att han gjort särdeles mycket därför. Partiet dem emellan hade av deras föräldrar blivit uppgjort och av greven ingånget därför, att han sedan sitt tjuguförsta år var förlovad med Aurora. Ihans av alla möjliga motsägelser sammansatta själ fanns ett framstående drag, vilket gick igenom hela hans liv, nämligen att aldrig rygga sitt ord; det må ha kostat eget eller andras väl, så höll han det.

Före sitt giftermål utmärkte han sig genom ett överdådigt liv, en till ysterhet gränsande levnadslust och en vild jakt efter förströelser. — Innan han förälskade sig i den unga, ofrälse flickan, hade man aldrig sett annat än glädje lysa ur hans ansikte, och aldrig hade ett moln av allvar eller sorg fördystrat den höga pannan, vilken tycktes skapad endast för lyckans solsken. Ifrån det ögonblick han avsade sig sin kärlek, förändrades hela hans yttre och inre människa.

Han blev kall, dyster, sträng och sluten. Den excentriska livligheten bröt endast fram likt blixtar, men aldrig mera i yr glättighet, utan såsom en vild önskan att döva något minne. Hans häftighet liknade en dold flamma, som man väl anade, men vilken låg gömd bakom strängheten. Förändringen var så i ögonen fallande, att en var, som kände greven, insåg, att den blivit frambragt genom något våldförande av hans känslor. — Han blev en hård äkta man, en rättvis, men stolt och oböjlig husbonde, en öm och allvarlig far. — Under de första åren av hans äktenskap hade man icke skymtat någon ljusning i det dystra svårmod, som på bröllopsdagen lägrat sig över hans själ. — Men efter sex års förlopp började det ljusna, och man såg ofta drag av livlighet och entusiasm. Denna förändring inträffade efter ett längre vistande i Ystad. Man började misstänka, att Ystad gömde någon mäktig magnet, vilken drog greven dit; ty han gjorde i varje vecka resor dit ifrån sitt gods Rörbro.

Grevinnan, som älskade sin man, blev icke blind för omkastningen i hans lynne, och sedan hon sörjt över hans dysterhet, började hon nu grubbla över den glädje, som lyste ur dessa ögon, vilka aldrig med kärlek vilat på henne. Sorgen blev så mycket djupare, som hon visste, att hon icke var den, som framkallat denna förändring. Han var och förblev kall i sitt sätt emot henne. Det fanns således någon annan, som frammanade dessa uttryck av inneboende säll-het, och till denna andra längtade han med feberaktig otålighet; och det var denna, som drog honom ifrån hemmets härd. — Efter grubblet kom svartsjukan och med den beslutet att skaffa sig visshet om, vem eller vad det var,som gjorde, att han oupphörligt reste till Ystad. Hon beslöt att spionera.

Greven, allt för mycket upptagen av det föremål, som fängslade och smekte hans hjärta, sysselsatte sig alldeles icke med vad hans hustru kunde tänka eller känna, utan överlämnade sig åt stundens sällhet.

Efter mycket spionerande lyckades det grevinnan att komma hemligheten på spåren. Greven var förälskad i en ung änka, fru Bencke. Vid denna upptäckt blev grevinnan ursinnig, gjorde offentlig skandal och yrkade på skilsmässa. Knappt var den unga änkan ohjälpligt komprometterad, än grevinnan ångrade sig. Den stolte greven förstod att genom uppoffrande av en större penningsumma nedtysta saken, innan publiken blev allt för mycket invigd i historien. Offret för hans kärlek, som ej ägde ett grevligt namn, ej heller en furstlig förmögenhet, hade inför släkt och vänner blivit så vanärad, att hon, för att undgå all den förnedring, som drabbade henne, lämnade orten, utan att greven eller någon kunde få reda på, vart hon begivit sig.

Hade greven i början av sitt äktenskap varit dyster och sluten, blev han efter dessa händelser det ännu mera, och varken tid eller år förmådde förmildra den köld och den oförsonliga ovilja, han fattade för sin hustru, med vilken han endast levde tillsammans, därför att ryktet om den tilltänkta skilsmässan icke skulle vinna bekräftelse. Så

förflöt nära ett år utan att greven hörde något från henne, som han bragt i olycka. En dag erhöll han ett sorgebrev. — Greven öppnade det, och ett notifikationskort föll därutur. Han tog upp det, och där stod:

»Amalia Bencke, född Bill, död i sitt tjugusjunde år.»

Hon var således död i blomman av sin ålder, den enda kvinna, han av hjärtat hållit kär. — Henne, som han redan som ung älskade så högt, att han hade vördat hennes oskuld; men vilken han, då slumpen åter förde dem tillsammans, så insövde med sina böner, att följden blev blygsel och en för tidig grav. Hon hade i sin grift medfört grevens frid; ty ifrån det ögonblick, han erhöll underrättelsen om hennes död, var det liksom om en evig oro jagat honom ifrån den ena platsen till den andra. Han trivdes ingenstädes, utan reste oupphörligt, liksom han hoppats kunna undfly sitt samvete. Man kunde säga, att den dystre och stränge mannen till följeslagerska genom livet fått en aggandeförebråelse, som gjorde, att han förblev en fridlös flykting på livets bana. Så förgingo år.

Greven var nyss anländ till Rörbro, efter att först ha varit utrikes och sedan under vintern oupphörligt rest emellan sina egendomar. Grevinnan hade således efter en lång skilsmässa den sorgliga glädjen att återse sin kalle och dystre man, som enligt hans egna ord ämnade stanna i hemmet över sommaren. — Men efter några dagars förlopp ankom ett brev till greven av följande innehåll:

Då Amalia Bencke dog för tio år sedan, lämnade hon efter sin död tvenne barn efter sig. Det äldsta, en son, var vid Amal-ias flykt hos sin farmoder, som sedan uppfostrade honom; det andra, ett levande vittne på hennes svaghet, en flicka, upptogs såsom eget barn av Amalias syster. Olyckor och förluster förändrade inom några få år barnets fostermors ställning och bragte henne från förmögenhet till fattigdom. Hon arbetade och strävade likväl för det barn, hon åtagit sig, och det med full föresats att aldrig anlita den, som var dess dagars upphov och dess mors ba-neman. — Nu är flickan elva år. — Hennes fostermor skulle även nu försmå att underrätta er om hennes tillvaro, ifall barnet hade ett lynne, vilket gjorde, att hon vore danad att genom arbete och beroende skapa sig en utkomst, men naturen tycks ha givit henne så ovanliga själsgåvor, att hon är berättigad till en helt annan uppfostran, än den hennes fattiga fostermor kan förskaffa henne.

Skulle därför greve Eldelfeldt vilja lära känna Amalia Benckes dotter, så träffas hon hos sin moster, fru Toll, boende Kaptensgatan N :o 7.

Carolina Toll

Detta brev verkade på greven, såsom när man river upp ett halvläkt sår. — Alla dessa minnen, så smärtsamma och så ljuva, vilka tiden icke förmått att blekna, men väl tränga något i bakgrunden, vaknade med förnyad styrka, och en häftig önskan att se detta sorgebarn, ett levande minne av det onda, han gjort modern, grep hans själ. — Dagen därpå var han på väg till Stockholm. Huru hans första möte med Sorenza aflopp, kan vara överflödigt att skildra.Vår berättelse började fem år efter, sedan fadern för första gången såg sitt föräldralösa barn.

Greven hade med allmakten av sin vilja förmått grevinnan att se Sorenza och att visa henne ett intresse, vilket var helt och hållet resonerat.

Grevinnan hade, alltifrån det hon framkallade skandalen emot Amalia och hotade med skilsmässa, icke haft mer än ett mål, nämligen, att genom en fullkomlig eftergift för mannens önskningar söka försona sig med honom. Ehuru motbjudande det föreföll henne att se barnet till den kvinna, mannen älskat, hade hon likväl givit vika för grevens önskan. Instinkten sade henne ganska riktigt, att hon kunde genom välvilja mot barnet vinna mannens tillgivenhet. Hon ville förvärva sig den; men grevinnan Aurora hörde icke till dem, som förmå vad de vilja eller som för ett stort måls ernående äga styrka att uppoffra sina egoistiska känslor.

Greven hade önskat, att Sorenza skulle tillbringa den nu stundande sommaren ute på landet hos dem, vartill grevinnan samtyckt. Därvid hade hon likväl icke prövat sina egna krafter eller undersökt omfånget av sitt hjärtas godhet för att bedöma, om hon även skulle kunna med vänlighet och opartiskhet behandla detta barn, som var oskyldigt i föräldrarnas fel. På Sorenza tänkte hon icke, blott på huru tacksam greven borde bliva emot henne.

Han å sin sida ansåg sig handla rätt och samvetsgrant, då han tog flickan till sitt hem, utan att taga i betraktande

sin hustrus svaga karaktär och inskränkta förstånd. Om han det gjort, skulle han även på förhand ha insett, att grevinnan genom en daglig beröring med detta levande minne av en kärlek, den hon aldrig ägt, ovillkorligen skulle fatta agg till produkten därav. Icke heller betänkte greven, att Sorenza genom en daglig sammanvaro med hans lagliga barn skulle tvingas att uppdraga paralleller, vilka kunde grundlägga bitterhet och en dold avund i den unga flickans hjärta. Hon skulle ju komma att stå som en främling vid faderns och syskonens sida och vad värre var, såsom en underordnad, den där ägde varken sin fars namn eller hjärta. Snart nog skulle greven inse sitt misstag, ehuru för sent att förmå gottgöra det.

*Den grevliga familjen hade några dagar före midsommar flyttat ut till ett sommarnöje i närheten av D :s kungsgård. Åtta dagar därefter for greven att hämta ut Sorenza.

Det var en blid sommarafton, då grevens vagn stannade utanför den täcka villan. Betjänten hjälpte honom och Sorenza ur vagnen. På verandan satt grevinnan och hennes dotter, fröken Jenny, samt dennas guvernant en fröken Gyl-lensparre. Arthur låg utsträckt i gräset på gården. Ern-frid, det äldsta av barnen, höll på att efter bästa förmåga retas med Jenny, som var den yngsta, utan att grevinnans förnyade uppmaningar, att han skulle sluta därmed, hade någon påföljd. Vid grevens och Sorenzas ankomst riktades allas blickar på dem.

»Ah! Det är pappa och den där Sorenza, som jag skall få till min passupp», utropade Jenny, en. nästan bildskön flicka om sjutton år; »hon skall genast få flytta mina fåglar i den nya buren.»

»Tyst, Jenny», uppmanade grevinnan, vars ansikte fick ett blandat uttryck av fruktan och högdragenhet.

»Jag tycker, vad du skall bliva stygg emot det där syndaoffret, som skall hålla dig sällskap», menade Ernfrid.

Arthur hade sprungit upp och skyndat att möta fadern och Sorenza. Då han hälsade på henne, nästan förskräcktes han över hennes förstörda utseende. Man kunde säga, att hon såg förgråten ut. Vid Arthurs hjärtliga hälsning började åter tårarna att ymnigt rinna, ehuru hon tydligt bemödade sig att tillbakahålla dem. Åsynen av, huru djupt bedrövad Sorenza var, verkade plågsamt på Arthur, och då han kastade ögonen på verandan och där uppsnappade de föga vänliga blickar, varmed modern och systern sågo på henne, kände han sig även böjd att gråta vid tanken på huru olycklig den stackars Sorenza borde känna sig; hon, som nu lämnat ett anspråkslöst, men vänligt hem för att inträda i ett, där hon skulle omgivas av högmod och köld. Han försökte att genom sin hjärtlighet försona Sorenza med de kalla och avmätta ord, som väntade henne.

Uppkommen till verandan, kysste greven Jenny på pannan, räckte grevinnan handen och gjorde en nådig böjning på huvudet åt fröken Gyllensparre, sägande:

»Jag medför en elev till åt fröken och en medtävlarinna för Jenny. Jag hoppas, att hon icke för mycket skall taga försprång om Jenny på kunskapens bana.» Därpå tilläde han, vänd åt guvernanten:»Sorenza Bencke är min fosterdotter. Jag har stått i förbindelse till hennes släkt och därför åtagit mig hennes framtid.»

Under tiden hade Sorenza med rädd uppsyn och tårdränkta kinder nalkats grevinnan för att hälsa och kyssa den framräckta handen.

»God dag», var allt vad grevinnan sade.

Fröken Gyllensparre, som kände, att hon hade grevens skarpa öga riktat på sig, sade med konstlad vänlighet:

»Välkommen min lilla eller rättare stora elev.»

»Nå, skall du icke hälsa på mig», utropade Jenny, då Sorenza, något blyg och förlägen, icke visste, vad hon skulle göra. — Sorenza räckte fröken handen.

»Åh, kära du, icke skall du räcka mig handen, när jag icke gör det åt dig; men det är sak samma, vi kunna nog förlikas ändå, fast vi icke taga varandra i hand», sade Jenny med sin högmodiga och självsvåldiga ton.

»Vad är det där, Jenny», utropade greven. »Räck Sorenza genast handen!»

Jenny, såsom alla, hade stor respekt för faderns vrede, och hon efterkom därför genast hans befallning; men So-

renzas en gång bortskjutna hand räcktes icke mera åt fröken, utan hon gjorde en djup nigning för Jenny och sade med klar röst:

»Fröken behöver icke taga mig i handen.» Det av tårar och förödmjukelse förut så upphettade ansiktet hade blivit blekt och det bar nu samma prägel av oböjlig stolthet, som återfanns hos greven och alla hans barn. Vid Sorenzas ord blev grevinnan blossande röd och sade med ovanligt skarp röst:

»Återtåg din läxläsning, Jenny, jag tycker, att hälsningarna räckt länge nog?»

Greven rynkade ögonbrynen och sade åt betjänten:

»Kalla hit mamsell Edberg!»

Ögonblicket därefter stod ett medelålders fruntimmer framför greven.

»Var god och för mamsell Bencke till det rum, som blivit ordnat åt henne. Jag anförtror henne åt mamsells vård.»

Han vände sig nu till Sorenza, som förblivit stående med det marmorbleka ansiktet upplyft och de djupt liggande ögonen häftade på Jenny, sägande:

»Följ mamsell Edberg på ditt rum!»Sorenza lydde. Ernfrid hade under hälsningsprocessen stått nedanför verandan och dold av murgrön, som slingrade sig uppför spaljéerna. Han hörde och såg allt, utan att vara sedd. Arthur åter hade befunnit sig bakom Sorenza och med av harm lågande blickar följt systerns beteende. Då Sorenza avlägsnade sig, utan att grevinnan eller någon sade ett ord, kastade han sig ned på en stol bredvid Jenny, utbristande med häftighet:

»Du förtjänar att få aga som ett okynnigt barn.»

»Jo, det här är roligt», utbrast Jenny och bö|rjade gråta. »Bara för den där Sorenzas skull skall jag uppbära så mycket ledsamheter. Det säger jag på förhand, att jag alldeles icke tycker om henne.»

»Jenny följer mig», ljöd grevens röst, kall och sträng. Fröken reste sig upp förskräckt, grevinnan kastade en rädd blick på mannen, som gick in i boningshuset, förande Jenny med sig.

»Nu lär Jenny komma att stå sig slätt», viskade Ernfrid från sitt gömställe.

»Allt detta för den där flickans skull», mumlade grevinnan.

»Mamma borde lära Jenny att ej vara så elak, som hon är, så gjorde hon icke så mycket ont. Nu unnar jag henne allt, vad hon får», menade Arthur.

»Det ser ut, som ofrid och split hade följt med Sorenza i mitt hem, då hennes första uppträdande här redan framkallat så mycken förargelse», sade grevinnan ocih reste sig upp.

»Med friden har det just aldrig varit mycket att skryta», inföll Ernfrid. »Den har i alla tider gått på krycka, åtminstone här i huset.»

»Vill Ernfrid låta bli att tala dumheter», utropade grevinnan med hetta.

»Aj, aj, jag träffade någon ömtålig punkt, efter mamma blev ond. Sant är emellertid, att flickan såg rätt hygglig ut, fast ögonen voro röda som köttstycken; men det gör ingenting.»

Unge greven gjorde en saltomortal över staketet och for av in i parken. Arthur kvarsatt orörlig och tuggade på naglarna. Grevinnan gick in, och fröken Gyllensparre och Arthur blevo allena.

Det enda av sina barn, som greve Eldelfeldt favoriserade, var Arthur. Då han visade sig sträng emot Ernfrid ochJenny, var det alltid Arthur, som med sina böner mildrade strängheten. Man kunde säga, att greven lät den svage sonen behärska sig.

Sedan guvernanten en stund betraktat den unge greven, yttrade hon:

»Skall den unga flickan alltid stanna här?»

Arthur såg hastigt upp, liksom han blivit väckt, for med handen över pannan och svarade, i det han sprang upp från stolen:

»Gud bevare henne, stackars barn, därifrån!» Med tvenne språng var han utför verandans trappa och över gården ned till andra byggningen, dit mamsell Edberg fört Sorenza.

Fröken suckade och såg efter honom, menande i sitt inre, att den där Sorenza var kommen i huset endast till förargelse. Vår bedagade mö fattade en egen motvilja emot den unga flickan.

I ett vackert, litet, men elegant möblerat rum finna vi Sorenza, liggande handlöst nedkastad på en soffa och gråtande så, att snyftningarna återljödo i den lilla kammaren. Hon grät så ohejdat, att hon icke hörde att dörren öppnades och någon trädde in, förrän en vänlig och ungdomlig stämma helt nära henne sade:

»Sorenza, du får icke gråta så.» Med detsamma upplyftes hennes huvud, och ett par milda ögon, fulla med tårar, blickade emot henne.

»Arthur... greven... skulle jag säga», stammade Sorenza och satte sig hastigt upp.

»Nej, du skall alldeles icke säga greve, utan Arthur, eftersom jag är din bror.» Arthur satte sig på soffan bredvid henne. Sorenza torkade bort tårarna, men nya runno oupphörligt utför kinderna.

»Varför gråter du?» frågade Arthur med vek röst och fattade hennes händer.

»Jag känner mig så olycklig, så ensam», snyftade Sorenza, »så förskjuten av hela världen, nu sedan jag blev skild från mitt hem och från min goda, goda moster. Herre Gud, om jag fått stanna hos henne! Hon håller så innerligt av mig, men här finns icke någon, som bryr sig om mig,»

»Du har orätt; — jag håller ju av dig.» Han smektehennes händer, utan att kunna tillbakahålla sina tårar. Ännu en stund sökte han trösta henne och föreslog slutligen, sedan hon blivit litet lugnare, att de skulle följas åt ner i parken.

»Jag vet icke, om jag vågar för greven», invände Sorenza.

»Pappa är alls icke så farlig, som han ser ut till. Kom du, jag lovar att sörja för resten.»

En stund därefter vandrade de båda barnen arm i arm ned till parken.

Guvernanten, som kvarsatt på verandan, såg dem. Vid denna syn reste hon sig och gick in till grevinnan, som befann sig i ett litet kabinett.

»Månne det är överensstämmande med grevinnans vilja, att greve Arthur går arm i arm vid den här tiden, klockan är halv tio, med mamsell Sorenza i parken», sade fröken.

Grevinnan reste sig upp med de orden:

»Fröken är mycket klok, som underrättar mig om dylikt oskick. Jag skall säga till min son, att sådant icke får ske. Ack, huru mycket obehag den flickan skall komma att förorsaka», tilläde hon suckande och ringde.

»Säg till greve Arthur, att jag önskar tala vid honom. Han är i parken.»

En stund därefter kom betjänten åter och sade, att man sett greven taga vägen till *** och att han icke var i parken.

»Herre Gud, vilket liv jag skall få», suckade grevinnan. »Den flickan, den flickan blir mig en svår börda. Endast sedan några timmar i mitt hus och alla möjliga obehag.»

När Sorenza om aftonen blev allena i sitt rum, satte hon sig att skriva till fru Toll:

Älskade, älskade moster!

Så är jag nu skild från dig och ditt lilla, enkla hem, där allt var så varmt och gott. Ack, om du kunde ana, huru olyckligt ditt stackars barn kände sig, då vagnen rullade bort och jag till avsked såg ditt milda ansikte nicka ett

sorgset farväl åt mig genom fönstret. Det föreföll mig som om jag läm~ nat all min glädje och lycka kvar hos dig. Jag anklagade dig, för det du tillät, att jag lämnade dig...

Vad skulle jag i detta hem att göra? Varförfick jag icke stanna hos dig? Du skall upprepa, vad du sade mig, då jag reste: »Barn, det är för ditt framtida väl jag ålägger både dig och mig denna smärtsamma skilsmässa.» Herre Gud! Är det verkligen nyttigt att erfara allt, vad jag erfarit, sedan vi skildes? Dock, jag vill icke längre gråta, jag vill förtälja dig, huru jag hälsades vid min ankomst hit, och må du sedan säga mig, om jag icke haft skäl att vara djupt bcdrövad. Moster, moster, varför är du icke hos mig och med din smekande röst lugnar mitt oroliga hjärta!

Här följde en noggrann beskrivning på Sorenzas ankomst till greven och allt, vad vi hava oss bekant. Brevet slutade med dessa ord:

Nu, sedan du vet, huru liten vänlighet och kärlek din Sorenza har att förvänta här, skall du inse, att jag icke kan stanna. Du skall komma och hämta mig tillbaka till dig, och jag skall åter få känna mig lycklig och nöjd vid din sida. När jag avskickat detta, räknar jag timmarna, till dess du kommer, vilket du helt säker gör följande dag. Du kan icke handla annorlunda emot din egen

Sorenza

Några dagar efter Sorenzas avresa från Stockholm mottog fru Toll hennes brev. Med huvudet lutat i handen och ansiktet fuktat av tårar, läste fru Toll sin älsklings klagan; och ehuru hennes hjärta bjöd henne att handla så, som Sorenza hoppades, kom förståndet, som i klokhetens namn bjöd henne att icke låta svagheten råda. Det var Sorenzas framtid, hon borde avse, och icke ögonblickets obehag. Fru Toll hade ju av både greven och grevinnan emottagit det löftet, att de båda skulle vårda Sorenzas uppfostran och sörja för henne.

Fru Toll, som hade avgudat Sorenzas mor och i hennes olycksöde endast såg en felande, nämligen greven, hade, även ifrån första ögonblicket hon anlitade hans hjälp, närt den något barnsliga illusionen, att greven, för att försona sitt brott emot modern, skulle adoptera dottern. I grevinnans och hans önskan, det Sorenza skulle vistas i deras hus, såg hon inledningen härtill.

Fru Toll hade, sedan hon genom en släkting fått kun-skap om Amalias fel och försvinnande, gjort allt för att få reda på hennes vistelseort och lyckades slutligen att genom en präst i en av Sveriges mest avlägsna provinser få veta, att Amalia levde i hans församling, men var i ytterst nödställd belägenhet med ett nyfött barn och därjämte sjuk. Fru Toll reste och hämtade henne. Vid Amalias ankomst till huvudstaden blev hennes tilltagande sjuklighet en förevändning för hennes kvarblivande i Tollska huset, där hon dog. Barnet upptogs av Toll såsom fosterbarn, och fru Toll dolde med omsorg för släkt och vänner Amalias begångna fel.

Då greven sedan åtog sig Sorenza, hade fru Toll givit den förklaringen, att Amalias man gjort greven några tjänster, vilka denne nu ville gottgöra gentemot dottern.

Vid de sangviniska förhoppningarna, att greven skulle erkänna Sorenza, hade fru Toll tänkt: »Vill han giva

denna upprättelse, då måste jag för Sorenzas väl låta Amalias nu så sorgfälligt dolda svaghet träda i dagen. Detta skall hon i sin grav förlåta mig, när det sker för hennes barns lycka, men gottgör han ej barnet för moderns vanära, då förblir Amalias fel en hemlighet för världen.»

Fru Toll resonerade med den vanliga kortsyntheten hos fruntimmer. Hon hade förbisett, att hon icke på en gång kunde bevara den dödas och den levandes heder och att då hon ville bevara Sorenzas mors minne från varje skugga, blottställde hon Sorenza.

Om aftonen skrev fru Toll ett brev av följande innehåll till Sorenza, vilket vi återgiva, därför att det på den unga flickan utövade ett icke ringa inflytande:

Mitt kära, älskade barn!

Tack för ditt brev, som skulle ha glatt mig, ifall jag icke i varje ord återfunnit en ofördragsamhet och ett missnöje med din närvarande ställning, som djupt smärtade mig. Knappt anländ till ditt nya hem, uppmanar du mig att

komma och avhämta dig därifrån, och på vilka skälf Att fröken icke visat dig nog vänlighet, att grevinnan sagt ord, dem ditt barnsliga högmod funnit så sårande. Om jag uppfyllde din önskan, skulle du med skäl kunna anklaga mig för en oförlåtlig svaghet, och då vore icke min kärlek till dig så djup, som den är.Tänk, mitt hjärtebarn, då du tycker, att din omgivning är kall och hård, på att du såsom kristen bör vara tålig och fördragsam, och sök att hos dig själv utleta orsaken till deras köld. Felet, att våra medmänniskor icke äro vänliga, ligger ofta hos oss själva och att vi icke äro emot dem, såsom vi borde vara. Granska därför ditt eget uppförande, innan

du klagar över andras och sök roten till det onda

hos dig själv.

Din smärta har kostat mig tårar, och jag hade velat vara hos dig för att trösta och uppmuntra dig. Nu kunde jag endast lida, och länge, mitt barn, skall smärtan av din klagan genljuda i mitt hjärta.

Om du älskar mig, om min frid och din egen lycka äro dig kära, så försök att införliva dig med ditt nya hem och din omgivning. Gör allt vad du kan för att grevinnan må tycka om dig; ty detta, min flicka, är din plikt emot henne, som av godhet emot-tagit dig i sin familj. Låt mig äga den trösten, då

du är skild från mig, att du gör din fostermor heder

och att andra även skola hålla dig kär. Detta är mitt hjärtas bön till dig, och den får du icke lämna utan uppmärksamhet. Den utgår från din tillgivna

Fostermor

*

Sådan den första aftonen av Sorenzas vistelse i den grevliga familjen var, sådant blev även hennes vistande där. Oaktat Sorenza efter emottagandet av mosterns brev hade fattat en allvarlig föresats att göra allt vad i hennes förmåga stod för att behaga grevinnan, tycktes alla hennes bemödanden stranda emot den fientlighet, som omgav henne. Man kunde säga, att det var första ackordet till den disharmoni, som skulle spelas på den unga flickans hjärtesträngar.

Jenny, som erhållit en skarp tillrättavisning av greven och fått uttrycklig befallning att behandla Sorenza väl, förvandlades från övermodig till hätsk. Den bortskämda och egenkära flickan kunde icke förlåta nykomlingen, att hon varit en orsak till de bannor hon erhållit.

Grevinnan, ända till överdrift svag för sina barn, fann det i högsta grad oförlåtligt av mannen, att han för dot-tern till en kvinna, den där så djupt förolämpat henne, tillrättavisade Jenny. Grevinnan vågade icke säga ett ord åt greven därom; hennes ovilja riktades alltså emot upphovet, och detta så mycket mera, som Arthur uppträdde såsom Sorenzas försvarare. Grevinnans uttryckliga förbud, att Sorenza icke skulle få kalla gossarna för du, avslogs bestämt både av Arthur och Ernfrid på grund av att ungherrarna icke ville, att hon skulle säga greve.

»Nå, efter ni icke lyden», sade grevinnan, »så säger jag väl åt Sorenza själv, att jag alldeles icke vill veta av något duskap.» Detta utförde hon likväl icke, emedan hon kände sönerna och visste, att hon icke så snart skulle få dem vänliga, ifall hon handlade i strid med deras önskningar. Allt detta bidrog emellertid att göra det omöjligt för henne att fördraga Sorenza.

Fröken Gyllensparre, som delade det gemensamma felet hos äldre flickor, att icke fördraga de yngre, hade vid första ögonkastet på den sextonåriga och blomstlrande Sorenza erfarit en känsla av oövervinnelig avund. Hon ägde icke någon aning om släktskapen emellan greven och Sorenza, utan åsåg med inre harm, att Arthur visade den unga flickan en vänlighet, den han aldrig hedrat fröken med. Hon hade likväl hyst så milda känslor för ynglingen. Den naturliga följden blev, att Sorenza i guvernanten även fick en fiende.

Ernfrid, den förstfödde och fideikommissarie, var av en härsklysten, stolt och befallande karaktär, med ett överdådigt, glättigt lynne och en oböjlig vilja. Han var vid Sorenzas ankomst till D— okunnig om, att Sorenza

och han hade samma far. Han hyste för henne varken deltagande eller obenägenhet. Det skulle komma att bero på, till vilken grad hon skulle smeka eller såra hans egenkärlek, huru han bleve sinnad emot henne.

Det var således endast Arthur, som med intresse omfattade det stackars barnet, vilket likt en främling kastades in i kretsen av syskon, vilka hon icke fick betrakta såsom sådana, och ställdes vid sidan av en far, den hon aldrig skulle våga nalkas annorlunda än som en underordnad sin herre.

En tid hade förgått, då Arthur en morgon inträdde till fadern.

»Jag skulle önska, att pappa avstod ifrån att låta Sorenza läsa för fröken Gyllensparre tillika med Jenny.»»Varför? — Fröken har ju fått min befallning att

undervisa Sorenza jämte min dotter, och jag förmodar, att icke någon i mitt hus aktar mig så ringa, att jag icke åtlydes.»

»Här är icke frågan om att bliva åtlydd, utan att Sorenza varken bör eller får fortsätta att läsa för fröken Gyllensparre. Jenny tål icke Sorenza, och fröken är även illa stämd emot henne, vilket gör, att denna undervisning endast är en källa till förödmjukelser.»

»Har Sorenza uppdragit åt dig att säga mig detta?»

»Så pappa talar. — Jag är väl eljest den, som brukar kunna tala ut vad jag tänker, utan att uppmanas av

andra.»

»Gott. — Jag skall tänka på saken.»

Greven for in till staden, och om aftonen, sedan lektionerna voro slut, behagade det Jenny att kasta ring. Ernfrid, Jenny, Arthur och Sorenza hade en stund roat

sig därmed, då Ernfrid yttrade:

»Min Gud, Jenny, så illa du kastar i jämförelse med Sorenza. Se, vilken präktig båge hennes krans gör; tag den, om du kan.»

Jenny sprang fram för att taga kransen; men den föll ned vid hennes fötter.

»En sådan stackare du är», gäckades Ernfrid. »Nå, varför tager du ej upp kransen och kastar den åt mig?»

Jenny hade blivit purpurröd av harm och sade med spotsk ton:

»Den som kastar så illa, får även taga upp kransen. Jag behöver icke bocka mig.»

Jenny såg på Sorenza, som förblev orörlig. Arthur sprang fram, tog upp kransen med sin käpp och kastade den åt Ernfrid, sägande:

»Jenny uteslutes, efter hon icke kan avhålla sig från att bliva ond.»

Ernfrid skrattade och bad systern se, huru Sorenza fångade kansen.

»Sorenza, kasta den genast till mig», ropade fröken och stampade med foten. »Jag vill icke stå och se på, huru ni roa er; jag vill vara med.»

»Tag den då», sade Sorenza och slängde kransen åt henne; men även nu föll den ned på marken. »Aj, aj, fröken kunde icke heller nu fånga den.» Sorenza skrat-

3 X Ädlingens dottertade och tog upp kransen åt Jenny, tilläggande: »Och

ändå kastade jag så illa som möjligt.»

»Mamma», utropade Jenny och sprang fram till verandan, »Sorenza kastar med flit så illa, att jag ej skall kunna taga kransen.»

»En dylik elakhet, min flicka, bör du sätta dig över», svarade grevinnan. »Sorenza kan för övrigt komma hit och

hålla i silket åt mig, så få ni roa er i fred.»

»Då får du kasta krans med träden, icke blir det med oss», försäkrade Arthur och slängde käppen ifrån sig. Ernfrid utropade:

»Nej, se det blir då ej av, att Sorenza skall hålla i något silke; jag vill, att hon skall fortsätta och kasta. Jenny kan just sätta sig och se på.»

»Sorenza!» ropade grevinnan. Flickan lydde kallelsen och stod nu framför den ädla damen med högburet huvud.

Vid åsynen av grevinnans missnöjda utseende ihågkom Sorenza mosterns första brev och de orden: »Om du håller mig kär, så visa det genom att göra mig heder, och att du blir omtyckt.» — Hon ångrade, att hon retats med Jenny.

»Huru kommer det till, att du alltid skall uppföra dig illa, varje gång jag tillåter dig deltaga i mina barns lekar?» yttrade grevinnan. »Förstår du icke, att för ett barn, som blivit upptaget i ett hus, utgöra ödmjukhet och eftergift den största prydnad. — Du bör ihågkomma, att du står på en underordnad plats. — I det stället tycks du hava anspråk lika med mina barn och alldeles förgäta skillnaden er emellan. Jag är trött vid dessa strider och fordrar av dig, att du hädanefter iakttager ett helt annat uppförande och visar Jenny mera uppmärksamhet, än hittills varit fallet. — Har du förstått mig?»

Grevinnans eljest intetsägande ansikte erhöll ett skarpt uttryck, blicken vilade på flickan med en stränghet, som fick något hårt.

Sorenza hade avhört grevinnan med oförändrad hållning och utan att vända ögonen ifrån henne; stoltheten stridde med tanken på mostern och jagade blodets flammor från och till kinderna. Ett par stora tårar hängde i ögonfransen. Man kunde se, att hon kämpade en häftig strid i sitt sinne. Då grevinnan slutat sin harang, hade stolt-heten fått vika, och Sorenza gick fram, fattande hennes hand, den hon kysste.

»Jag skall bjuda till att vara grevinnan till nöjes. Var icke ond på mig!» De sista orden uttalades med en så bedjande röst, att den bort röra en var. De tillbakahållna tårarna störtade utför kinderna, och hela Sorenzas ställning vittnade om bitter smärta. Ett enda vänligt ord, en enda fattig smekning, och grevinnan hade med erkänslans band fäst detta hjärta vid sig; men nu, såsom så mången gång under Sorenzas liv, skulle man stöta henne med köld ifrån sig, just i de ögonblick, då hon var mest i behov av ömhet.

»Vartill den här komedien, kära Sorenza, och dessa tillkonstlade tårar», sade grevinnan kallt och drog undan handen. »Med mig äro dylika scener överflödiga. Långt bättre att du genom ett passande uppförande visar den vördnad, du är skyldig mig och min familj. Håll i silket åt mig», tilläde hon.

Tårarna upphörde att rinna. Det ödmjukt sänkta huvudet höjdes och den bönfallande blicken förändrades. Sorenza stod nu åter upprätt, men med ett så omisskänneligt uttryck av stolthet, att hon föreföll högre än vanligt. Utan ett ord tog hon silkesdockan, som grevinnan räckte henne.

Arthur hade med spänd uppmärksamhet följt uppträdet, vilket bevittnades även av Ernfrid. Jenny, som satt bredvid modern, betraktade Sorenza med detta uttryck av skadeglädje, som är så eget hos unga flickor utan all godhet, då föremålet för deras ovilja drabbas av något obehag.

»Det gör du rätt uti», utropade Ernfrid, »som icke gråter och lipar, utan möter lika med lika. — Nu tycker jag en smula om dig, eljest brukar du vara för gudsnådlig.»

»Ernfrid, vad skall det betyda, att du för ett dylikt opassande språk?» frågade grevinnan.

»Det betyder, kära mamma, att jag tycker om, när jag ser andra handla, såsom jag skulle göra i deras ställe. — Herre Gud, Jenny, vad jag gärna ville undfägna dig med en liten lektion från Uppsala för det du alltid skall störa glädjen, då man har litet roligt, men vänta du, pappa kommer väl hem, och då ..»

»Tiger du», inföll grevinnan.

»Nej, då skall Jenny hava sig en upptuktelse. — Usch,vad här är tråkigt!» Ernfrid började att kasta småsten upp i luften.

»Skola vi göra en promenad», började Jenny, sedan hon suttit en stund och klippt sönder fröken Gyllensparres tapisserigarn.

»Ja, min ängel, bara jag nystat upp silket», svarade grevinnan och log emot flickan.

»Nå, gossar, gå ni med?» frågade grevinnan då hon en stund därefter stod med hatt och schal på verandans trappa.

»Nej, jag blir hemma», snäste Arthur och kvarlåg på gårdens gräsmatta.

»Och jag ämnar rida ut», förklarade Ernfrid.

»Då få vi väl gå allena.» Grevinnan, fröken Gyllensparre och Jenny vandrade av ned åt parken. Sorenza kvar-satt på verandan, ivrigt arbetande på ett tapisseri. Sedan grevinnan försvunnit genom grinden, sprang Arthur upp och var med fyra språng på verandan, där han kastade sig ned på en pall vid Sorenzas fötter, sägande:

»Se på mig, Sorenza! Du är verkligt högsint.»

»Jag är icke högsint», viskade Sorenza och böjde sig snyftande ned. Arthur fattade hennes hand och sade:

»Högsint är det, som är vackert och storartat, som icke har någon fläck, och sådan är du. — Ack, Sorenza, om du sett dig själv, då du grät och bad mamma icke vara ond, så vacker du var; och om du sett, huru stolt ditt ansikte såg ut, då du reste dig upp, skulle du begripa, huru mycket jag måste hålla av dig — huru kärt det är att få kalla dig syster.»

»Det där är bara medlidande, kära Arthur.»

»Medlidande; bah! Jag tycker om dig, och det gjorde jag, innan jag visste att vi voro släkt.»

»Det var mycket roligare då», menade Sorenza och torkade bort tårarna.

»Så tyckte jag med. — Du kan icke tro, huru förargad jag blev på pappa och huru olycklig jag kände mig, när han sade, att du var min syster. Vi hade ju haft det så trevligt förut.»

»Vi kunde allt hava så nu med, om ...»

»Om vad?»

»öm icke alla hade så svårt att fördraga mig. Arthur, säg mig en sak uppriktigt!»

»Och det vore?»»Är jag ful?»

Arthur storskrattade.

»Ja, du skrattar, du; men det är alldeles ingenting att skratta åt. Jag tror ibland, att det är därför, som grevinnan och fröknarna hava så svårt att fördraga mig. Jag vet, att jag icke är elak. Det är orättvist att säga det; men jag vet även, huru svårt jag själv har att kunna med fula människor. Nu kan det ju hända, att de finna mig avskyvärd.»

»Och det tror du?»

»Helt visst.»

Arthur sprang in i rummen, men kom strax igen med en liten handspegel av silver, den han höll framför Sorenza.

»Nå, huru tycker du flickan ser ut?» frågade han.

Sorenza rodnade och smålog, ty sanningsenligt tyckte hon, att ansiktet i spegeln såg ganska hyggligt ut.

»Men kära du, det var icke fråga om vad jag, utan vad andra tyckte. Det var detta jag ville veta.»

»Må ske. Du har en ståtlig, en riktigt kunglig panna, icke sant?»

Sorenza kastade en blick i spegeln, suckade och svarade :

»Efter konstens regler och det skönas lagar är den för hög.»

»Så tycker icke jag. Den är ju vit och så bred. Vidare har du ett par vackra ögonbryn.»

»Nej, det ena är ojämnt.»

»Bah, det är så litet och ser för resten originellt ut. Så har du ett par utrycksfulla, livliga och inspirerade ögon.»

»Nu sade du något rätt dumt. Har jag vackra ögon? De äro små, grå och ligga så djupt, att man behöver förstoringsglas för att upptäcka dem. De likna grisögon. Herre Gud, om jag hade ett par sådana som dina. Du har bra vackra ögon, och det hava ni alla.»

»Men ingen av oss har det underbara uttryck, som du ibland får i dina.»

»Åh, så du talar; mina ögon likna ett par talgljus, de äro fula.»

»Det är osant. Du förtalar dem. Jag medgiver aldrig, att de äro fula.»»Kan också vara överflödigt. Jag är artist och förstår den saken bättre än du.»

»Gott och väl det; men jag spår, att dina ögon komma att göra mera oreda än många stora. Det ligger något så eget i dem.»

»Låt oss nu övergå till näsan.»

»Nå, den är oklanderlig, skulle jag tro.»

Sorenza granskade sin näsa med mycken uppmärksamhet, med en så viktig min, som om det varit en maktpåliggande sak.

»Åh ja, den går an; men riktigt oklanderlig är den icke.»

»Så du säger. Vi ha ju alldeles lika näsor.»

»Nå, än se’n, det hindrar icke, att vi båda hava oregelbundna.»

»Alldeles icke; vi ha fina, krökta näsor.»

»Må vara.»

»Så har du en liten, obeskrivligt liten mun med vita tänder...»

»Och lång haka. Det blir allt något skönt till slutet.»

»Sorenza du är icke rättvis.»

»Emot mitt utseende, menar du. Nå, jag skall nog bjuda till att förlåta mig själv den orättvisan.» Åter skrattade Sorenza som ett barn, vilket glömmer sina sorger för stundens fröjd.

»Du har en mycket vacker hy.»

»Något för hög färg», sekunderade Sorenza.

»Det allra vackraste hår.»

»Något för ljusbrunt.»

»Den smärtaste och ståtligaste växt.»

»Allt för lång.»

»Du har ...»

»En randig klänning och ett svart förkläde», avbröt Sorenza och räckte Arthur spegeln. »Summan av vår kollationering blir...»

»Att du är vacker.»

»Ingalunda; jag är så där tämligen, varken vacker eller ful, sådan som folket är mest.»

»Du ser visst ut som folket är mest. Nej, du har ett riktigt aristokratiskt utseende, alldeles som en Eldelfeldt.»

»Ah, käre Arthur, icke är det något rart att se ut som en Eldelfeldt. Man har sagt mig, att min mor var mycket vacker, och jag vill hellre likna henne.» Sorenzasansikte hade åter blivit sorgset. Här avbrötos de utav grevens ekipage, som stannade vid grinden.

»Nu är greven hemma», sade Sorenza suckande, »och nu är det åter slut med glädjen.»

»Varför det?»

»Jag är rädd för honom. Ack, Arthur, vad ni äro lyckliga, som få nalkas honom och som smekas av honom. Mig har han aldrig visat någon ömhet.»

»God afton, barn!» ljöd grevens röst, ovanligt mild. »Varmed roa ni er på tu man hand?» Han klappade Sorenza på huvudet.

»Vi ha överlagt, om Sorenza är vacker eller ful», svarade Arthur och tryckte faderns hand.

»Verkligen; och till vilket resultat kommo ni?» Greven satte sig i den lilla soffan på verandan.

»Att hon är vacker, naturligtvis», sade Arthur leende.

»Ah nej», stammade Sorenza rodnande.

»Icke ont i det.» Greven betraktade henne. »Du har ett ganska hyggligt utseende, laga bara, att dina själsegenskaper icke allt för mycket komma att kontrastera mot din människa, så blir allt bra. Apropå själsegenskaper, så har jag arrangerat, att artisten X— kommer att bebo ett rum här i grannskapet, och under hans ledning skall du kopiera några tavlor på slottet. Slottskamreraren har upplåtit sin lokal åt dig att arbeta uti, och redan i morgon skall du börja därmed.»

»Ah! Jag får då åter måla», utropade Sorenza och slog ihop händerna. Ansiktet lyste av den renaste fröjd, den sannaste glädje. Hon hade velat kasta sig i faderns armar, hölja hans händer med sina kyssar och luta sig intill honom ; men hon blev stående orörlig efter det första utbrottet av glädje. För henne var han icke far, utan den stolte greven, som emellan dem rest en oöverstiglig skiljemur. Anade greven, att Sorenza kände sig på en gång stå honom så nära och ändå så långt ifrån hans hjärta? Vi veta det ej, allt nog, han räckte henne handen, sägande med godhet:

»Det gör dig ett stort nöje att åter få börja måla?»

»Ja, mycket, mycket», viskade den unga flickan med värme och förde faderns hand till sina läppar. När hon böjde ned sitt huvud, lade greven sin andra hand på hjässan och klappade henne med de orden:»Gott, mitt barn, du skall få måla, så mycket du vill;

men på ett enda villkor.»

»Och det är?»

»Att du undviker att komma i någon strid med Jenny och att du läser flitigt två timmar varje dag?»

»För fröken Gyllensparre?»

»Nej, för magister Ek.»

Åter kysste Sorenza med livlig värme faderns hand; men troligen tyckte han sig nu ha gått för långt i [-förtrolighet-] {+förtrolig- het+} med detta barn, ty han drog undan handen, reste sig

upp och gick in.

Sorenza fattade Arthurs händer och utropade glättigt:

»Vad jag är lycklig! Vad greven är god, och vad jag varit otacksam!»

*

Följande morgon kom mamsell Edberg till Sorenza med en vacker hatt, sägande:

»Greven har sagt, att jag skulle lämna mamsell den här.»

En stund därefter vandrade Sorenza med hatten på huvudet upp till stora byggningen. När hon trädde in i matsalen, fann hon Jenny där, som på huvudet bar en alldeles dylik. Jenny kastade en granskande blick på Sorenza, sprang därpå in i förmaket, utropande:

»Mamma, Sorenza har fått en lika hatt med min, den är alldeles lika.»

»Det är icke möjligt», hörde Sorenza grevinnan säga. I nästa ögonblick stod hon framför Sorenza.

»Giv mig din hatt», befallde grevinnan med darrande röst. Sorenza efterkom tillsägelsen. Grevinnan tog den och gick tigande in till greven. Sorenza kvarstod i salongen och hörde grevinnan med mycken häftighet yttra, i detsamma hon trädde in till greven:

»Det är väl inte din mening, att Sorenza skall vara lika klädd med min dotter?» I detsamma tillslöts dörren till grevens rum, och ingenting vidare hördes.

Efter en stund återkom grevinnan; hon gick fram till Sorenza.

»Greven har av misstag fått två lika hattar; och ditt eget förstånd säger dig väl, att du icke kan vara lika klädd med vår dotter? Alla anspråk därpå äro i högsta grad oriktiga och opassande. Du får i morgon en annan.»

Grevinnan avlägsnade sig, men lämnade ett dödligt sårkvar i Sorenzas unga bröst; ty det med världens fördomar obekanta sinnet uppreste sig vid dessa oupphörliga hugg, som riktades emot henne och vilka utgingo från en orsak, som hon icke hade någon del uti.

En stund därefter vandrade greven och Sorenza ned till slottet. Han yttrade icke ett ord under hela vägen. Hos slottskamreraren träffade de herr X—, och enligt överenskommelse började Sorenza redan samma dag att arbeta under hans ledning. Vid denna, för hennes konstnärssjäl så kära sysselsättning, glömde hon allt och hängav sig endast åt inbillningens tjusande bilder.

Om middagen kom Arthur för att hämta henne. De vandrade arm i arm genom parken till det grevliga hemmet.

»Det har varit stor ledsamhet där hemma», sade Arthur. »Du får allt bereda dig på, att mamma är mindre glad. Pappa har rest till staden.»

»Har ledsamheten varit för min skull?» frågade Sorenza.

»Nog är du oskyldig däruti, stackars Sorenza; det är mammas eget fel, varför skulle hon springa in till pappa.»

»Blev greven ond?»

»Mycket.»

»Herre Gud, Arthur, vad sade han?»

»Ingenting. Detta är hans lag, då han blir ond. Du märkte själv, att han var tyst, då han följde dig till slottet.»

»Åh ja; men det är han ju alltid med mig.»

»Icke som i dag. Då han kom hem, gick han in till mamma och sade blott dessa ord: 'Hädanefter torde inom min familj visas mig den aktningen, att vad jag anser passande även av hustru och barn betraktas så.’ Därefter reste han till staden, och sedan har mamma gråtit och bara gråtit.»

»Och allt, allt för min skull; det är rysligt ledsamt.» Sorenza såg obeskrivligt nedslagen ut.

»Mamma, som känner pappa, borde icke reta honom», menade Arthur. »Nu är det allt synd om henne, för du

skall veta, när pappa blir ond, kan det gå veckor om, innan han tilltalar henne, och under tiden sörjer och gråter hon. Det är bedrövligt, att mamma aldrig rätt lär känna pappa.»

De gingo tigande en stund.

»Men, Arthur, tycker du icke, att det bleve bättre, om jag icke vore hos er?»»Nej, det tycker jag icke. Det blir nog bra, bara mamma hinner vänja sig vid dig.»

»Det blir aldrig bra; min blotta åsyn är vidrig för grevinnan.»

»Icke vidrig, Sorenza, men ...»

»Men vad?»

»Den påminner henne om ...»

»Varför tystnar du?»

»Om min fars kärlek till din mor och att du är hennes mans men icke hennes barn.»

Hade Arthur stött en kniv i bröstet på Sorenza, hade det icke kunnat göra mera ont. Hon ryckte till, stirrade på Arthur och kastade sig sedan handlöst ned på en bänk med händerna för ansiktet. För första gången framstod det rätt klart, att hennes tillvaro var en skam; att hennes mor var en brottslig kvinna, vars minne sårade den maka, som hennes far ägde. I ett nu framträdde båda hennes föräldrar såsom personer, vilka djupt försyndat sig emot Gud och människor, och med ungdomens stränga öga betraktade hon deras fel, som givit henne livet. — Det var ett bittert skärskådande av sanningen, vilken liksom vid skenet av en blixt träffade hennes inre uppfattning. Med något liknande vämjelse tänkte hon på sin tillvaro och den börda av synd, skam och förnedring, hon fått i arv.

Arthur hade tigande satt sig bredvid Sorenza, utan att med ett ord söka draga hennes uppmärksamhet på sig eller återknyta det så smärtsamt avbrutna samtalet. Han uppfattade fullkomligt rätt Sorenzas rörelse av smärta; och ehuru han bittert ångrade vad han sagt, insåg han det fruktlösa uti att med några tröstegrunder söka mildra det sårande intrycket. När Sorenza suttit en stund med ansiktet gömt i händerna och bröstet oroligt arbetande, sade Arthur:

»Låt oss fortsätta vägen, Sorenza, eljest blir det ännu ledsammare, om vi komma hem för sent.»

Då Sorenza ändå förblev orörlig, tilläde han, mildt bedjande:

»Förlåt, att jag med mina ord gjort dig ont! Följ mig nu, annars tror jag, att du är riktigt uppbragt på mig. Sorenza, jag är så ledsen, när jag ser dig bedrövad. Jag håller så mycket, mycket av dig, att det är ingen, jag håller så kär. Var icke sorgsen.» Han tog med milt våld händerna från hennes ansikte. Det var dödsblekt, och i detorra ögonen lästes blygsel. Sorenza reste sig upp. De vandrade tyst hemåt.

Arthurs ord hade böjt den unga flickans trotsiga stolthet. Hon kände med förfärlig klarhet, att hennes liv var en skymf för grevinnan. Med nedslaget sinne trädde hon om middagen in i matsalen, där hon mötte grevinnans kalla och missbelåtna ögon. Vid bordet rådde en allmän förstämning. Icke ett ord talades under måltiden. Ernfrid slog ut sitt vin och snäste betjänten; detta var det enda, som avbröt tystnaden. På eftermiddagen förklarade Jenny, att hon ville följa med Sorenza, när denna skulle gå till slottet. Grevinnan, som aldrig sade nej åt sina barn, utan lät dem få allt vad de ville, gav även nu sitt samtycke. Ernfrid, som för tillfället hade en brinnande lust att retas med hela världen, förklarade, att Jenny först borde fråga Sorenza, om hon ville hava henne med.

»Det är överflödigt», menade Jenny, »mamma sade här om dagen, att dylika barn som Sorenza icke få äga någon vilja eller tycke, emedan de hafva så mycket att försona; och därför får hon nöja sig med mitt sällskap, antingen hon vill eller ej.»

»Jaså, hon har någonting att försona», återtog Ernfrid med retande röst. »Har du stulit i kyrkan, Sorenza, eller vad har du gjort för ont?»

»Jag har blivit född», svarade Sorenza dystert.

»Det var mycket illa och utgör ett svårt fel, emedan det är ohjälpligt», återtog Ernfrid. »Ah, nu förstår jag», tilläde han efter en stunds fundering, »därför fick du ej hava lika hatt som Jenny. Ja, ja, var du from och god, jag skall göra vad jag kan för att uppöva den dygden hos dig.»

En stund därefter vandrade Jenny och Sorenza, åtföljda av fröken Gyllensparre, fram till slottet. När de hunnit ett bra långt stycke, kom Ernfrid springande efter dem, fattade tag i Sorenza och viskade henne i örat:

»Nu har jag knuten på gåtan: du är ett nådehjon.»

*

Vi skola icke trötta läsaren med en detaljerad beskrivning på alla de styng, som gåvos åt Sorenza. Ej en enda dag gick förbi, som hon ej på ett eller annat sätt fick uppbära, att hon av barmhärtighet var upptagen i den grevliga familjen. Man kunde säga, att dessa små, men ständigapåminnelser om en olycka, varuti hon var oskyldig, verkade så i högsta grad ofördelaktigt, att det första klara medvetandet om det förnedrande i hennes börd, som Arthurs ord frammanat och vilket gjorde henne så ödmjuk och olycklig, under en ständigt orättvis och oblid behandling förvandlades till en ömtålig smärta, som födde en obestämd bitterhet, en dold, men oroväckande avund till dem, som ägde allt hvad hon saknade: dessa barn av samme far, som i sin lyckas övermod så hårt läto henne känna tyngden af sin ställning i livet. Friden i flickans själ hade blivit störd. En räddning låg ännu i hennes ungdomsfriska och livliga lynne, som bevarade henne ifrån att låta avundens bitterhet få något varaktigt inflytande. Dessutom hade hon en rik och mäktig avledare i kärleken till konsten. Allt detta kunde likväl icke hindra Sorenza ifrån att lida, att vara i en oupphörlig strid med stoltheten och den känsla av förnedring, som likt en blytyngd hängde över hennes liv och vilken ökades genom grevinnans ständigt stigande ovilja och Jennys tyranni.

En afton sedan Sorenza slutat måla och skulle gå hem, inträdde Arthur och Jenny i salen för att hämta henne. Jenny gick fram till staffliet och betraktade tavlan.

»Så där skall du aldrig kunna måla, min kära Jenny», sade Arthur. »Vet du varför?»

»Därför att jag inte velat lära mig måla.»

»Lära att bli artist. Jo, det skall du se. Man födes till sådan.»

»Nå ja, det är väl rätt och billigt, att Sorenza även skulle få något. Jag tycker just, att hon behöver det, för att man skall, såsom mamma säger, kunna glömma vem hon är.

»Jenny, akta dig Jag säger åt pappa», utropade Arthur. Jenny teg. Sorenza var nu färdig att gå.

»Det är så varmt, att jag icke vill hava schal. Bär den, Sorenza!» Jenny kastade den åt Sorenza, som lät den ligga på golvet. Fröken blev blossande röd. Arthur tog schalen och man avlägsnade sig från slottet.

Sorenza gick med tigande, men på den unga flickans hela yttre syntes tydligt, att den sårade stoltheten nu behärskade henne.

»Varför går du och tiger?» frågade Jenny.

»Därför att det roar mig.»

»Men jag finner det tråkigt, och du bör väl icke göra,vad som misshagar andra. Mamma brukar alltid säga, när hon talar om dig, att du äger ingen förmåga att uppfatta din underordnade ställning, utan att du med allt våld vill vara lika med oss.»

»Och vet du, vad pappa förbjudit», inföll Arthur. »Jo, att du skall vara elak mot Sorenza.»

»Herre Gud, jag upprepar bara, vad mamma sagt. Nå, varför talar du icke?»

»Tala eller tiga är väl något, jag äger rättighet att göra, även om jag är aldrig så ringa.»

»Då du tiger, är du förarglig.»

»Alldeles som fröken, när hon talar», inföll Sorenza häftigt. Nu. brusto tårarna ut, och hon fortfor: »Jag

skall fråga greven, om jag behöver tåla att alla hacka på mig, då jag ingenting ont gör. Ja, jag skall säga honom, hur man plågar mig, och jag skall bedja, att han tillåter mig fara hem till min moster.»

»Du ämnar skvallra?» Jenny stannade och betraktade Sorenza. Arthur fattade något omilt systerns arm med de orden:

»Nu tiger du och låter Sorenza vara!»

»Du har ingen rätt att befalla över mig; men jag skall säga åt mamma, att Sorenza hotat att beklaga sig för pappa, och då får hon väl se, vad mamma säger.»

»Ja> gör det», utropade Sorenza häftigt. »Jag är icke skyldig tacksamhet åt dem, som oupphörligt förödmjuka mig.» Sorenza började gå med hastiga steg, så att hon gick om Jenny och Arthur.

»Sorenza», bad Arthur, som skyndade fatt henne, »säg

ingenting åt pappa, han blir så ond, och det är synd om

mamma!»

»Ja, om alla är det synd, blott icke om mig. Jag vill icke emottaga grevinnans tvungna välgärningar; j ag vill icke vara i ett hem, där alla, ända till betjäningen, visa mig miner, som förödmjuka och såra. Nej, Arthur, jag vill bort, bort!» Sorenza grät.

»Håller du icke alls av mig?»

»Jo, Arthur, det gör jag; men även du vill, att jag skall

låta trampa på mig för en olycka, den jag icke rår för. Jag har icke givit mig livet själv.»

»Kom ihåg, Sorenza, att det är för min mors lugn jag ber». Arthur såg in i den unga flickans ögon. »Säg ingenting åt pappa!»Jenny hade först låtit dem gå framför sig, men slutligen hunnit upp dem, så att hon hörde Arthurs sista ord.

»Jag tror, du ber Sorenza låta bli att skvallra?»

»Nej, det gör han icke, han ber mig blott hava överseende med frökens elakhet, och det lovar jag. Greven skall genom mig ingenting få veta. Jag förlåter fröken.»

Det låg så mycken stolthet i tonen, att Jennys blod alldeles sjöd över. Ord, hej dlösa och dikterade av ett bortskämt barns tygellösa vrede, fiögo från Jennys läppar. Alla uttryck om Sorenza. som modern obetänksamt nog fällt, slungade hon med vettlöshetens hela obarmhärtighet emot denna. Förgäves bjöd Arthur till att medla, att tvinga Jenny till tystnad; den genom sidohugg uttalade oviljan i förening med det förnuftslösa förakt, som modern uppväckt, gav sig nu luft och liknade en ström, som vilt rusar fram. Även Sorenza lämnade sin förut uppeggade

vrede fria tyglar och återkastade med fruktansvärd bitterhet alla förödmjukande uttryck, i det hon uttalade sin

harm över den skoningslösa behandling hon rönte. Det

var ett stormande uppträde emellan de båda systrarna: ett uppträde, som skulle återverka på deras sinnesstämning för varandra under hela livet. När de trädde in på gården, voro bådas ansikten blossande av vrede. Sorenza sade med ett visst hån, då hon öppnade grinden och lät Jenny passera:

»Gå nu, fröken, och beklaga er för grevinnan! So-

renza däremot skall vara nog ädelmodig att icke säga ett ord åt greven, utan helt tåligt uppbära följderna av vårt gräl. Jag skall därvid tänka, att jag bör förlåta frökens oförstånd.»

»Sorenza, Sorenza, du gör dig olycklig», sade Arthur, med en orolig blick åt verandan, där både greven och

grevinnan sutto. Sorenza såg på honom med ögon, som stodo fulla av vredens och harmens tårar, därpå tog hon vägen ned till sin kammare, utan att såsom vanligt först gå och hälsa på greven.

Inkommen i sin kammare, kastade Sorenza sig ned på golvet och utbröt i vild gråt. Under utbrottet av denna känsloorkan hörde hon icke, att dörren öppnades och mamsell Edberg, hushållerskan, sade:

»Supén är i ordning; greven här frågat efter mamsell.»En timme därefter öppnades dörren åter, men denna gång på ett eget, hårt sätt, liksom den blivit uppryckt. Sorenza reste sig förskräckt. Framför henne stod greven.

»Du följer med mig till grevinnan», befallde han. Sorenza ryste. Hon läste i faderns stränga ansikte, att något rätt svårt förestod henne. Hon torkade bort tårarna och slätade med händerna de oordnade lockarna, varefter hon följde greven.

I förmaket satt grevinnan med förgråtna ögon. Greven låste dörren i dubbelt lås efter sig och sade, vänd till Sorenza:

»Hur uppför du dig mot mina barn, och vilka utlåtanden tillåter du dig om grevinnan? Gör reda för uppträdet emellan dig och Jenny!»

»Jag har lovat fröken, att jag skall tiga, och detta löfte ämnar jag även hålla», svarade Sorenza med darrande röst.

»Såå, du är trotsig.» Greven gick henne ett steg närmare; »det duger ej med mig. Jag befaller dig att här inför mig och grevinnan redogöra för allt, vad som blivit sagt av dig och Jenny. Förstår du, jag talar allvarsamt nu och vill bli åtlydd.»

Sorenza såg stadigt in i faderns vredgade ögon.

»Jag skall lyda.» Därefter skulle hon börja att redogöra för grälet; men vid minnet av alla de skymfliga ord Jenny sagt var det slut med all självbehärskning, och känslornas ström förde henne med sig, så att hon utbröt i tårar.

Greven gick av och an på golvet, under det Sorenzas snyftningar voro de enda ljud, som avbröto tystnaden. Med något osäker röst sade grevinnnn:

»Det är ju överflödigt, att Sorenza upprepar, vad vi redan veta.»

»Alldeles icke. Jag har hört, vad Sorenza sagt; men jag har icke hört, vad Jenny yttrat; för att bedöma saken rättvist, måste man höra båda.»

»Jag trodde icke, att en dylik dom var av nöden, då vi hava det faktum, att Sorenza anklagat mig och hela min omgivning för att behandla henne på ett hjärtlöst sätt och därjämte hotat att beklaga sig för dig. Detta trodde jag vara nog för att bevisa, huru otacksam hon är.»

»Jag ämnar också straffa henne därför. Nå, fortsätt nu», tilläde han, vänd till Sorenza.

»Jag kan icke; jag bör icke fortsätta», viskade Sorenzaödmjukt. Mosterns varnande brev stod för hennes minne, hon ville icke reta grevinnan.

»Du kan icke, därför att du icke äger något att andraga till din ursäkt?» Greven stöd framför henne med korslagda armar.

»Nej, jag har ingenting att urskulda mig med.»

»Du erkänner dig då hava fällt dessa otacksamma uttryck om grevinnan?»

»Ja.»

»På vad grund? — Är grevinnan icke god emot dig?»

»Nej», hade Sorenza velat utropa; men hon erinrade sig Arthurs ord: »kom ihåg, att det är min mor.» Det i grunden storsinta hos flickan tog ut sin rätt, och hon svarade:

»Grevinnan är god.»

»Nå, vad klagar du över?»

Sorenza gick fram till greven, sägande:

»Förlåt, vad jag sagt; jag var uppretad.»

»Icke mig är det, du skall bedja om tillgift, ty jag skall ändå icke förlåta, förrän grevinnan gjort det. — Kan hon ej ursäkta dig, så måste du bort härifrån.»

»Ack ja, låt mig komma härifrån; jag gör bara förargelse», viskade Sorenza.

»Du vill således hellre bort än avbedja en förbrytelse? Men därmed har du ej försonat det onda du gjort. Vet du, vad din plats är? — På knä vid grevinnans fötter. Du har djupt försyndat dig emot henne. Har du förstått mig?»

Sorenza förblev orörlig. Till faderns fötter hade hon velat kasta sig, omfamna hans knän och bönfalla om att få återvända till sin moster; men att på knä avbedja, att hon blivit så ofta, så skoningslöst förödmjukad, däremot reste sig den unga flickans stolthet och rättskänsla.

»Du ser ju, att Sorenza anser sig icke vara skyldig mig någon ursäkt», inföll grevinnan.

»Hörde du icke, vad jag sade?» frågade greven. Sorenza gjorde en rörelse för att gå fram till grevinnan; men 'kastade därvid trotsigt tillbaka huvudet. I detsamma föll faderns hand med ett smällande ljud på flickans blomstrande kind.

»Trotsa mig icke», utropade greven, »ty jag skulle då krossa dig. Gå genast och avbed din otacksamhet.»

»Jag är icke otacksam», utropade Sorenza häftigt. »Jag har velat älska alla omkring mig, och jag skulle ha varit *så tacksam, så tillgiven, om man behandlat mig med väl-vilja. — Nu kan jag det icke. O, jag är så olycklig!» Hon tog ett steg emot greven, tilläggande: »Skicka mig bort, långt bort härifrån, ty här blir jag elak, elak in i hjärtat. Jag skall aldrig förmå glömma de sår, man givit mig, eller det orättvisa slag, som bränner på mitt ansikte. År skola komma och gå, och jag skall ändå känna förödmjukelsen därav.» Sorenza gömde ansiktet i händerna.

»Du vill således icke lyda, icke bedja grevinnan om förlåtelse?» Greven hade blivit blek.

»Jag kan det icke», snyftade Sorenza.

»Nå väl, då kan jag icke längre hava dig under mitt tak. Gå, i morgon skall du lämna detta hus, där jag icke vill hysa ett otacksamt och av min godhet ovärdigt barn.»

»Säg icke så», bad Sorenza och ville fatta faderns hand; men han drog undan den och visade på dörren, sägande i befallande ton:

»Gå, säger jag, och lyd åtminstone, då jag befaller dig att befria mig från din närvaro!»

Utan att säga ett ord lämnade Sorenza rummet; men hon hade icke kommit utom dörren, förrän Arthur hoppade in genom det öppna fönstret och utropade med mycken häftighet:

»Huru kan mamma och pappa göra sig skyldiga till så mycken orättvisa och partiskhet, som nu varit fallet? Sorenza är den förfördelade, och Jenny har burit sig så illa åt och är ständigt så svår mot Sorenza, att jag bara förundrar mig över, att mamma och pappa kunna tillåta det; och icke nog härmed, även fröken Gyllensparre och do-mestikerna förnärma henne oupphörligt genom hänsyftningar på, att hon äter nådebröd och dylikt. Rår hon för, att hon har andras svaghet att tacka för livet? Att göra detta till ett straff för det oskyldiga barnet är grymt och hjärtlöst.»

Arthur, gripen av det orättvisa i föräldrarnas uppförande, glömde alldeles, att han uttalade ord, som kommo att smärta modern.

Greven betraktade sonen ett ögonblick, därpå kastade han sig ner i en emma med de orden:

»Var du närvarande vid uppträdet emellan Jenny och Sorenza?»

»Ja, det var jag.»

»Berätta det!»

Grevinnan reste sig upp, sägande med upprörd röst:

4 X Ädlingens dotter»Hela huset torde kunna intyga, att Arthur är fientligt stämd emot sin syster och blivit det, allt sedan Sorenza kom i huset. Hennes parti tager han vid alla tillfällen.»

»Därför att alla behandla henne illa», svarade Arthur. Grevinnan ämnade lämna rummet.

»Var god och dröj kvar, till dess Arthur redogjort för vad som passerat», sade greven kallt. Grevinnan satte sig åter, och Arthur berättade uppträdet mellan de båda flickorna. När han slutat, förblev greven en lång stund tyst med huvudet lutat i handen. Hans utseende var mera sorgset än uppretat. Det låg däruti något av bitter självanklagelse. Slutligen reste han sig upp och sade åt Arthur, i det han lade sin hand på hans skuldra:

»Du har rätt, min gosse, det är grymt att låta den oskyldiga lida straffet för vad andra förbrutit. Detta får icke fortfara. Gå och lämna mig allena med din mor.»

Vid dessa ord och då han kastade ögonen på modern, erinrade sig Arthur, att han nu frammanat faderns vrede emot henne. Han hade velat giva mycket, om han kunnat bespara henne det lidande, som faderns stränghet kunnat förorsaka. Han fattade grevens hand och sade med låg, upprörd röst:

»Stackars mamma!»

»Gå, min käre Arthur, och var lugn; din mor har ingenting att frukta av din far.»

Om greven ett ögonblick kunnat ana, huru förfärligt det ljöd i grevinnans ögon, då han kallade henne, icke för sin hustru, utan sina barns mor, skulle han förstått, att hon oaktat alla sina brister hade en dygd, den att älska honom av allt sitt hjärta. Hans köld var henne tio gånger plågsammare, än om han förgått sig: då hade hon ägt det hoppet, att han andra ögonblick skulle visa sig hjärtlig och vänlig; men nej. Alltid samma avmätta och kalla väsen, samma iskyla i hela hans uppförande. Hans ord föllo så smärtsamt på hennes hjärta, att hon icke kunde tillbaka-hålla sina tårar. Då Arthur lämnade rummet, såg han, att modern lutade sig ned och grät.

Vad som föreföll mellan de båda makarna, känna vi icke, blott att greven efter en timmes samtal med grevinnan lät kalla Jenny och fröken Gyllensparre in till sig. Dottern fick en skarp tillrättavisning och fröken en formlig föreläsning om vad greven ansåg vara hennes plikt samt en bestämd uttalad önskan, att hon alldeles icke skulle befattasig med Sorenza. Han hoppades att hon såsom dotterns lärarinna skulle vaka över, att denna iakttog ett passande uppförande emot Sorenza.

Alla dessa åtgärder hade blott en verkan, den att stämma sinnena ännu sämre emot Sorenza.

*

Följande morgon reste greven in till staden. Sorenza såg vagnen rulla bort, där hon satt vid sitt kammarfönster, alldeles upplöst i tårar. Hon hade tillbragt hela natten med att gråta och utan att öppna för Arthur, som flera gånger varit och bultat på hennes dörr. Hon kände sig så förödmjukad av det slag, greven givit henne, att hon tyckte sig aldrig mera kunna visa sig inför andra människor. Sedan hon gråtit hela natten, hade morgonsolen funnit det stackars barnet trött och nedslaget. Stormen i det inre var slut, och efter den följde detta pinsamma lugn, som för unga sinnen är så plågsamt, emedan samvetet gör den frågan:

»Har du verkligen handlat som du bort? Är du ett ödmjukt och lydigt barn?» Dessa frågor gjorde sig nu Sorenza, då hon såg upp i den klara sommarhimmeln, och med en egen beklämning tyckte hon, att fadern där ovan blickade ogillande ned på henne. Hon erkände, att hon icke varit det fromma och undergivna barn, hon bort vara.

»Ack», tänkte Sorenza, »jag hade genast bort bedja grevinnan om ursäkt! Jag hade icke bort låta så behärska mig av de sår, Jenny givit mig. Jag hade bort glömma dem och bara lyda. Gud Fader, huru skall jag nu kunna göra allt gott och väl igen, så att icke moster får skam av mig, och jag bedrövar henne!» Hennes huvud var tungt och värkte, hennes själ trött och fullkomligt böjd. Slutligen reste hon sig upp, ordnade sin klädsel och gick med hastiga steg över gården till den stora byggningen.

»Var är grevinnan?» frågade Sorenza mamsell Edberg, som stod på verandan.

»I lilla kabinettet», blev svaret.

»Tror mamsell, att hon är ensam?»

»Ja, helt allena.»

Med nästan rädda steg smög Sorenza genom rummen, fruktande att möta någon. Sakta och obemärkt trädde hon in i kabinettet. Det var första gången hon vågade nalkas grevinnan eller träda in till henne utan att ha blivit kallad.Grevinnan stod vid fönstret, sysselsatt att ordna några krukväxter. Hon hörde ej, att Sorenza kom in. Denna gick fram till henne, och då hon befann sig tätt bakom den förnäma damen, viskade det stackars barnet, som nu med sitt hjärteblod hade velat blidka henne:

»Förlåt mig! Jag är så olycklig av att veta, att jag gjort mig förtjänt av grevinnans missnöje.»

Snyftningarna avbröto henne. Grevinnan vände sig om. Vid åsynen av Sorenza skiftade hon färg.

»Såå, du har besinnat dig och kommer nu för att avbedja ett fel, som du icke ens erkände inför greven. Det sker väl därför, att jag nu är allena?»

»Tala icke så till mig», bad Sorenza; »jag vill inför hela världen göra grevinnan min ursäkt, säg blott att jag kan få förlåtelse. Jag skall göra allt för att försona, vad jag brutit. Goda, goda fru grevinna, se litet vänligt på mig!»

Sorenza hade sammanknäppt händerna och såg upp med en bedjande blick på grevinnan. Säkert låg det nu i flickans ansikte ett uttryck av sanning och ånger, som smälte isen kring grevinnans hjärta och rörde henne, ty hon räckte flickan handen med de orden:

»Jag vill, för grevens skull, förlåta dig för denna gång; men jag skall icke förmå mig att göra det en gång till, i fall du visar dig lika otacksam och obändig. Jag har trott dig vara nog gammal och äga nog förstånd att inse, det jag verkligen visat mig överseende och god, då jag tog dig i mitt hus. Jag har räknat på, att du genom ödmjukhet och mildhet skulle söka gälda mig min välmening. I stället har din närvaro varit en oupphörlig källa till obehag och ledsamheter, vilka givit mig anledning att ångra, vad jag gjort för dig. Låt se, att det hädanefter blir bättre.» Dessa sista ord ledsagade grevinnan med ett ovanligt milt tonfall. Sorenza förde hennes hand livligt till sina läppar med försäkran, att hon ville göra allt för att vara till nöjes.

När hon senare på förmiddagen gick till slottet för att måla, kände hon sig lugn och hoppades, att allt skulle bliva bra samt gjorde de allra vackraste föresatser att aldrig förarga grevinnan eller låta reta sig av Jenny.

Sorenza var sexton år, trodde således på sina föresatser och sin styrka. Lyckliga ålder!

♦Någon tid förgick, utan att Sorenza gav sin omgivning anledning till missnöje, ehuru Jenny med utsökt obarmhärtighet gjorde allt för att med sina ord reta och såra föremålet för sitt hat. Sorenza förblev likväl sin föresats trogen att icke låta vreden behärska sig, ehuru det heta, oroliga blodet kokade varje gång en hänsyftning gjordes på hennes ställning såsom beroende. Den harm, som låg och grodde inom henne och dagligen fick näring, antog så småningom karaktär av en bitter avund till dessa barn, och slutligen övergick den till en ännu outvecklad, men bestämd ovilja emot den samhällsklass, vartill fadern och syskonen hörde.

Det övermod, som låg till grund för den uppfostran, de grevliga barnen erhöllo, de ofta i Sorenzas närvaro uttalade aristokratiska tänkesätten föranledde, att hon tidigt började tänka över och draga upp jämförelser emellan den bildade medelklassen, där hon förut levat, och den högre societetens medlemmar. Följden av dessa paralleller blev, att hon ansåg de senare betydligt sämre än de förra.

Tillgivenhetsbandet emellan Sorenza och Arthur, förblev oförändrat. Han följde henne till slottet, och ofta satt han vid hennes sida hela tiden hon arbetade. Om aftnarna brukade de promenera till något vackert ställe, och då kunde de båda barnen sitta och bygga de mest tjusande luftslott för framtiden. Arthur brukade säga:

»När jag blir myndig, skall du komma till mig, och då skall du kallas Eldelfeldt och hela världen veta, att du är

min syster.»

»Jag vill aldrig bära det namnet», svarade Sorenza; men nog vill jag vara hos dig, och vi skola få det mycket trevligt.»

»Ja, och du skall hålla mig kär?»

»Helt visst.»

»Men varför vill du icke bära vårt namn?»

»Därför att jag icke äger någon rättighet därtill. Jag är namnlös; till ingens namn har jag rätt.»

»Men om pappa och vi vilja giva dig vårt.»

»Det vore en almosa, och en sådan vill jag icke hava. Att bära ett namn, som gavs mig likt en nådegåva, sedan man dagligen sagt mig, att min tillvaro är en skamfläck för detsamma, vore mig icke möjligt.»

»Du är mycket högmodig, Sorenza.»»Högmodig? — Nej, Arthur, varför skulle jag vara hög-

modig?»

»Huru vill du då benämna din känsla?»

»Såsom du skulle kalla den, i fall man tillbjöde dig att emottaga en nådegåva.»

»En nådegåva åt mig?» Arthur kastade huvudet tillbaka med en stolt rörelse, »huru vore det möjligt åt mig, en Eldelfeldt!»

»Ser du, Arthur, blotta tanken därpå sätter din stolthet i rörelse, och jag, som i mina ådror har samma blod som du, jag är högmodig, därför att jag försmår, vad du med förakt tänker på.»

»Emellan dig och mig är väl ändå en stor skillnad», inföll Arthur livligt.

»Vilken då?» Sorenzas kinder brunno i purpur.

»Jag är född med rättighet till den rang och det namn jag bär, och- jag är stolt över båda samt fullkomligt främmande för att behöva emottaga någon gåva, emedan allt tillhör mig, då du ...» Arthur hejdade sig.

»Varför fortsätter du icke!» utropade hon.

»Låt oss lämna detta ämne.»

»Jaså, du vill icke tala ut dina tankar? Nåväl, då skall jag göra det. Att säga dem är icke svårare än att veta, det du tänker: ’att för ett barn, sådant som jag, vilket icke tillhör någon, utan är ett nådehjon inom både sin fars och sin mors släkt, är det icke tillåtet att vara stolt'.» Sorenza gömde ansiktet i händerna.

»Förlåt, förlåt», bad Arthur. Han lyckades verkligen att snart nog lugna det upprörda och lika lätt försonade sinnet.

*

I Arthurs själ hade likväl Sorenzas ord: »jag är ett nådehjon inom min fars och min mors släkt» uppväckt tankar och planer, dem han med sin obekantskap med livets fördomar och skeva begrepp ansåg lätt förverkligade. Han hyste nämligen den innerliga önskan, att fadern skulle erkänna Sorenza och giva henne samma rättigheter som sina andra barn. Under flera dagar välvde han dessa tankar i sin själ.

En dag, då han och grevinnan sutto på tu man hand i salongen, började modern uttala sitt missnöje över, attArthur ständigt vid alla möjliga tillfällen sällskapade med Sorenza.

»Du vet ju, att hon endast är hos oss såsom ett fattigt barn, vilket äger allt av vår barmhärtighet, men i intet avseende är er like. Den förtrolighet du visar henne är således opassande.»

»Mamma, jag vet, att Sorenza är min syster, och varken av mig eller någon i min fars hus bör hon behandlas

såsom ett föremål för vår barmhärtighet.»

»Har din far sagt dig, att Sorenza är hans barn?»

»Ja, men endast mig.»

En paus uppstod, varefter grevinnan återtog:

»Och du finner dig icke förnedrad av släktskapen? Du inser icke, hur kränkande den är?»

»Mamma, jag inser blott, att Sorenza icke rår för att hon är född, och vill mamma veta, huru jag tycker, att pappa borde handla för att försona Sorenza med sitt olycksöde, så skall jag säga det: Han borde erkänna henne och...»

»Vad i Guds namn säger du!» utropade grevinnan. »Erkänna detta barn, vars tillvaro är en skam för honom och ett förnärmande mot mig, hans maka.»

»Mamma har aldrig förstått pappa och gör det icke heller nu. Mamma borde genom att behandla Sorenza med godhet visa, att det begångna felet är glömt och att mamma önskade undanrödja allt, som på ett sårande sätt erinrade om det förflutna. Tro mig, pappas hjärta skulle hållit mamma räkning för ett dylikt handlingssätt. I stället har mammas uppförande varit ägnat att uppreta och förödmjuka honom. En så stolt karaktär som hans tål icke dessa eviga utfall, dem mamma gör emot Sorenza och vilka ovillkorligen återfalla på honom.»

Grevinnan satt tyst, men utan att fästa någon särdeles uppmärksamhet vid dessa sonens ord. De halkade förbi hennes öron, under det hennes själ upptogs av en enda tanke, nämligen möjligheten av att detta förhatliga barn skulle vinna några av bördens fördelar. Grevinnan gjorde nu, såsom alla trånga hjärnor, hon tog icke mannens karaktär i betraktande, utan hon såg blott, det hon fruktade och vilket blev så mycket sannolikare, därför att det var henne förhatligt. Också när Arthur en stund därefter lämnade modern, blev grevinnans första handling att skrivatill grevens ännu levande mor, den enda varelse på jorden, som över honom ägde något inflytande. Den stolte, oböjlige sonen hade för sin gamla mor bibehållit verklig vördnad och tillgivenhet, ehuru han sorgfälligt undvek att blanda henne i sina enskilda förhållanden.

*

Några dagar efter avsändandet av grevinnans brev, då familjen var samlad i salongen, stannade gamla grevinnans vagn utanför verandans trappa. Greven gick själv att hjälpa modern därutur. Han fann sig något överraskad av besöket, emedan den gamla grevinnan aldrig brukade komma så oförberett utan att något viktigt skäl förmådde henne därtill. Då den gamla damen, stödd på grevens arm, steg uppför verandans trappa, föllo ögonen på Sorenza, som satt där och arbetade.

»Vem är den där personen?» frågade hon.

»En ung flicka, vars uppfostran jag åtagit mig att bekosta.»

»Och hennes namn?»

Denna enkla fråga gjorde på greven ett obehagligt intryck, emedan Sorenzas namn var gamla grevinnan allt för väl bekant ifrån den tid, då grevens kärlek till modern vållat skandal.

»Hon heter Bencke», svarade han likväl genast.

»Jaså», var allt, vad gamla grevinnan sade, varefter hon passerade förbi Sorenza, utan att ens med en nådig nick besvara flickans ödmjuka nigning.

Sedan grevinnan hälsat på sonhustrun och sonbarnen samt sagt var och en något förbindligt, som skulle föreställa hjärtligt, yttrade hon till sonen:

»Jag har kommit hit för en familjeangelägenhet och önskar därför tala med dig; om ett par timmar far jag åter hem. Din arm, min son!»

Greven och modern gingo in i den förres rum. Grevinnan såg efter dem med en orolig blick, varuti man tydligt

läste, att hon fruktade, det hon kanske nu åter begått en handling, vilken skulle ådraga henne mannens ovilja. Nu först erinrade hon sig Arthurs ord, och såsom alltid, då man låter leda sig blott och bart av känslan, ångrade hon, att icke hava lyssnat till dem. Hon kände inom sig, att det enda hon skulle vinna, var ett uppträde med mannen.Vi lämna emellertid grevinnan att på egen hand övertänka sitt misstag och i stället skola vi taga reda på, vad som föreföll emellan mor och son.

*

Gamla grevinnan hade tagit plats i soffan, och sonen satt på en stol bredvid, avvaktande vad hans fru moder skulle ha att förkunna.

»Jag erhöll för ett par dagar sedan ett brev ifrån din hustru, varuti hon meddelade mig, att du i skötet av din familj upptagit Amalia Benckes dotter. Det förundrade mig, att du icke därom underrättat din mor. Jag hade trott, att du bort i en så ömtålig sak inhämta mitt råd.»

»En handling av ren plikt är allt för enkel, att jag skulle behöva någon annan rådgivare än min heder.»

»Det är sant; men man får icke så uppfylla sin plikt, att man kastar skugga på sin heder. Vad är din avsikt med flickan?»

»Att giva henne en uppfostran, överensstämmande med hennes ovanligt rika själsgåvor och sådan som Carl Johan Eldelfeldts dotter bör erhålla. För övrigt ämnar jag så sörja för hennes framtid, att hon kan leva ett lugnt liv, utan att lida av ekonomiskt betryck.»

»Det där står dig fritt att göra, ehuru det är i högsta grad oklokt. Dylika levande bevis på begångna svagheter bör man ställa på en så underordnad plats i livet, att världen icke ser dem; och man bör icke, såsom du nu gör, genom en lysande uppfostran giva dem en bildning, vilken ingiver dem anspråk, som äro löjliga hos varelser utan namn och släkt. Varför har du tagit henne i ditt hus?»

»Därför att jag ville lära känna detta barn, det enda minne, som återstår mig av den kvinna jag älskat. Jag hade önskat att såsom fosterbarn införliva henne med min familj.»

»Din hustru har då rätt i sin fruktan, att du har för avsikt att adoptera henne?»

»Har min hustru haft en dylik fruktan?»

! ^ »Ja; och det torde icke förundra dig, om hela hennes inre uppreser sig mot en dylik handling, som för henne vore i högsta grad kränkande.»

»Jag väntade, att min hustru, såväl som min mor, hade känt mig tillräckligt för att inse, det jag varken vill eller kan göra något, som inför världen skulle utvisa ringakt-ning för den kvinna, som bär mitt namn. Huru föga jag i mitt inre än må akta en maka, som i sin blinda svartsjuka vill lämna sin man till pris åt världens tadel, skall hon likväl aldrig kunna anklaga mig för att icke hava skänkt henne all yttre égard.»

»Du har således aldrig ämnat erkänna det där barnet?»

»Nej, aldrig, så länge min hustru lever. Och nu, min mor, låt oss lämna detta ämne.»

»Icke än, min son. Din hustru klagar över, att du tilllåter flickan umgås med dina barn på en så förtrolig fot, att det ovillkorligt måste framkalla den trotsighet och de stora anspråk, hon lär visa. Detta är oklokt; ty därigenom inviger du världen i släktskapen emellan dig och flickan. Du bör undvika detta, i fall hennes mor var dig kär och du själv vill förekomma, att man letar upp den gamla historien om dig och fru Bencke, vilket vore sårande för din hustru, dig själv och den döda.»

»Vad sårande ligger det väl däruti, att gossarna kalla Sorenza för du?»

»Ingenting; men väl däruti, att hon benämner dem på d^tta förtroliga sätt. Det bör alltid vara obehagligt för Aurora, att du ger din naturliga dotter rättighet att bemöta hennes söner som bröder. Lyd du din mors råd och rätta detta misstag. Än mera, behåll icke flickan i din familj, emedan det är helt naturligt, att din hustru måste lida

av hennes åsyn.»

»Tillåt, jag ber därom för andra gången, att vi lämna detta, och låt mig här handla, såsom jag tycker bäst.»

»Övertänk emellertid mina ord. Om du vid närmare eftersinnande gillar dem, så skall jag taga flickan till mig och uppfostra henne till en duglig kammarjungfru, vilket, enligt min övertygelse, vore det bästa för henne.»

»Hon är av naturen danad till artist, och detta skall hon även förbliva. Aldrig, min mor, skall Amalias barn bliva en tjänarinna.»

»Du är en dåre med dina romaneska idéer.» Grevinnan reste sig och räckte sonen handen med de orden: »Vi skola längre fram återkomma till detta kapitel; och då torde vu kanske vara av mera överensstämmande tänkesätt. Erfarenheten skall kanske lära dig, att mina råd icke äro att förakta.»

»Jag aktar dem alltid; men vi hava i denna sak en olika uppfattning, i synnerhet som mamma i dag endast förtmin hustrus talan, den hon gjort klokast i att själv föra.»

»Ogillar du då, att hon vänt sig till mig?»

»Ja! Det förödmjukar mig, emedan det visar brist på förtroende.»

»Förtroende er emellan? Vet du, vad du nu begär?» '

»Jag begär, att då hon icke anser sig kunna tala öppet med mig, bör hon behålla sina tankar för sig själv och icke beklaga sig för min mor.»

En timme därefter reste gamla grevinnan, varefter greven med sträng uppsyn och utan att säga ett ord till grevinnan inneslöt sig på sitt rum.

Grevinnans vinst av svärmoderns inblandning i saken var, att grevens uppförande emot henne blev ännu kallare och strävare.

Sorenza tyckte, att det var, som hade han efter gamla grevinnans besök rest ännu en mur emellan henne och sig. Endast då han hade någon befallning att utdela, tilltalade han henne; eljest låtsade han, som om hon icke fanns.

*

Någon tid därefter promenerade Arthur och Sorenza arm i arm genom parken fram till en vacker kulle, från vilken man hade en hänförande utsikt. Den utgjorde deras favoritplats.

»Låt oss vila här», sade Arthur. De satte sig.

»Tänker du gifta dig?» frågade han henne.

»Åh nej, kära du, det ämnar jag visst icke. Varför skulle jag gifta mig?»

»Därför att du med tiden skall få ett tycke. Vet du, Sorenza, att den du gifter dig med, kommer jag aldrig att kunna fördraga.»

»Käre Arthur, jag tänker bliva artist och få ett namn, som jag själv erövrat. Om jag gifter mig, får jag min mans namn, och det är icke så hedrande som att giva sig ett. Jag vill ej hava något till skänks.»

»Icke en gång min tillgivenhet?»

»Den har jag bytt mig till. Jag ger dig lika igen.»

»Det tror jag icke. Jag håller dig så kär, så kär, att jag ibland önskar, att du icke vore min syster. Jag skulle bliva mycket olycklig, om du gifte dig. Vi kunna ju lova varandra att bliva ogifta.»

»Ja, det går jag in på.» Sorenza räckte honom handen.»Gott, nu är den saken avgjord. Vi gifta oss ej.» De växlade handslag. Ödet log helt säkert åt de båda barnen, som så där beslöto över framtiden, liksom den hade tillhört dem.

»Om du ej varit min syster, skulle jag ha gift mig med dig», återtog Arthur.

»Skulle du velat ha Sorenza till hustru», utropade en ung röst bakom dem. Det var Ernfrid.

»Helt visst», svarade Arthur.

»Jo, det skulle just varit en vacker historia att gifta sig med en flicka, som får sjunga: 'men kors, vem kan min pappa vara?’ När man då frågade: "vem är grevinnan i sig själv?’ så skulle folket svara: ’hon är ingenting; hon är ett fosterbarn/ Ha, ha, ha», skrattade Ernfrid, »nu har jag gissat ut, vad ett fosterbarn är för slags folk.»

Ernfrid kastade sig ned i gräset och fortfor att skratta med full hals. Sorenza skiftade färg och sprang upp i den lovvärda avsikten att lämna platsen; men Ernfrid hade fått det infallet, att han skulle plåga någon för att förströ sig, varför han fattade tag i Sorenza och höll henne kvar, frågande:

»Varthän? Varför springer du din väg? Är det därför, att jag icke anser dig kunna bliva grevinna?»

»Se så, Ernfrid, låt Sorenza vara. Vartill tjänar det, att du säger henne en hop dumheter», inföll Arthur. »Kom Sorenza, så gå vi hem.»

»Jag följer dig i döden, jag delar dina öden», sjöng Ernfrid och sprang även upp. »Eljest skulle jag vilja veta, vad ont det låg i mina ord. Hörde jag icke pappa säga för en halvtimme sedan åt greve S—, som frågade vem den vackra flickan var, som vistades i vårt hus: 'hon är min fosterdotter’. Greve S— smålog på ett eget sätt och sade skämtande: 'Min käre Eldelfeldt, du har god smak, när du väljer dig fosterbarn; men vad säger din hustru?’ Pappa slungade en ursinnig blick på greven, och för mig uppgick ett ljus.» Återigen skrattade Ernfrid. »Du är fosterbarn litet här och litet där, när allt kommer omkring.»

Sorenzas ansikte lågade, hon drog en djup suck, liksom för att med den kväva tårarna, samt fäste ögonen på Ernfrid med ett uttryck av okuvlig vrede.

»Säg om de där orden en gång till», utropade hon.

»Oändligt gärna, om det roar dig; men varför?» Ernfrid såg med ett pojkaktigt hån på henne.»Jag skulle sedan upprepa dem för greven och fråga...» Sorenza utbröt i tårar.

»Om du får gråta över att pappa kallar dig sitt fosterbarn; ha, ha, ha! Vad ont ligger det däruti? Det låter så vackert; greve Eldelfeldts fosterdotter.»

»Sluta, Ernfrid, eljest vet jag icke, vad jag gör», sade Sorenza och fattade hårt om hans arm. Ernfrid skrattade.

»Om du säger ett ord till åt Sorenza, så får du med mig att göra», förklarade Arthur med hetta.

»Tngen rädder här’, sa bond* sprang för haren», försäkrade Ernfrid. »Skall det bliva rammel av, så kan jag börja om du vill; vilket icke hindrar mig att säga, det Sorenza är min fars fosterdotter eller rättare...»

Fortsättningen kom icke över hans läppar, ty Arthur kastade omkull honom. Ett ögonblick tumlade bröderna om i gräset; men i det nästa var Arthur åter på benen, fattade Sorenzas hand och drog henne med sig. Ernfrid hade emellertid åter rest sig. Han följde dem icke, utan tog en annan väg hem, så att han skulle hinna före dem.

Arthur och Sorenza gingo tysta. Arthur såg uppbragt ut. Greven var i paviljongen, sade betjänten, och dit ställde Sorenza sin gång. I paviljongen fann hon greven och grevinnan samt Ernfrid. Då hon trädde in, ropade greven emot henne:

»Vad har det nu varit för uppträden igen?»

Med stor häftighet och under inflytandet av den skymf hon lidit anförde Sorenza sin klagan och det på ett så energiskt sätt, att greven betraktade henne överraskad; därefter vände han sig till Ernfrid med de orden:

»Talar Sorenza sant?»

»Ja; men vad ont ligger det väl i vad jag sagt. Alla i huset småle, då de säga, att Sorenza är pappas fosterdotter. Det faller icke någon in att kalla henne för mammas; ty att hon icke är tåld av mamma, det ser en var i huset.»

Greven reste sig upp och sade till Ernfrid:

»Du följer mig.»

Grevinnan, som läste på mannens ansikte, att en storm skulle bryta ut, vars verkningar Ernfrid skulle få känna, sprang upp och utropade häftigt:

»Skall nu åter mina barn ha ledsamheter för Sorenza. Det är verkligen något för mycket. Jag är nu trött på dessa uppträden, det förklarar jag bestämt. Ah, hurumycket har jag icke lidit genom modern, och nu skola mina barn lida genom dottern, men ...»

»Var god och sansa dig», inföll greven kallt, tog grevinnan vid handen och förde henne tillbaka till soffan. »Både dina och barnens lidande? skola med denna dag hava ett slut. Jag hade likväl ä/ l rätt att fordra, det du såsom hustru skulle hava så mycket takt, att du förstod, det varje yttring av ovilja mot Sorenza var en skymf emot din man. Din egen finkänslighet borde ha sagt dig, att domestikerna icke behövde invigas i din antipati för Sorenza, emedan du därigenom kastade en skugga på dina barns far. Vad dig, Ernfrid, angår, så följer du mig. Sorenza går upp på sitt rum», tilläde greven, sedan han tvungit grevinnan att sätta sig, varefter han lämnade paviljongen.

Dagen därpå lämnade Sorenza det grevliga huset efter att ha vistats där i tre månader. Den skörd av erfarenhet och bittra intryck, hon där vunnit, kunde ej undgå att återverka på hennes karaktär.

*

Septembersolen sken in i fru Tolls skolsal, där hon satt omgiven av några och tjugu barn, vilka av henne erhöllo undervisning i de första elementen av kunskap. På fru Tolls milda och allvarliga ansikte vilade en skugga av sorg, och ur de matta, bruna ögonen talade trötthet och lidanden. När klockan slog tre förkunnade hon barnens befrielse från läxor och arbete. Det blev en faslig rörelse i salen. Fru Toll höjde visserligen sin röst och bjöd stillhet, men den yra flocken hade blott en tanke, den att fort och hastigt komma ut i fria luften, själva fria ifrån skolans tvång. När dörren efter den sista av eleverna tillslöts, förde fru Toll handen över den bleka pannan och lutade sig alldeles utmattad emot ryggstödet av soffan, viskande:

»Den som hade Sorenza här! Det stackars, älskade barnet!» Ett par tårar runno utför kinderna, och hon försjönk i tankar så djupa, att hon icke hörde, att tamburdörren långsamt öppnades och någon med dröjande steg trädde in i rummet och stannade vid örren. Efter en lång stunds förlopp lyfte fru Toll upp huvudet, och blicken föll på den, som stod vid dörren.

»Sorenza, mitt barn!» utropade fru Toll. Sorenza stör-tade till hennes fötter, omfamnande hennes knän och framstammade under snyftningar:

»Moster, älskade, goda moster, stöt mig icke ifrån dig, såsom de andra hava gjort, utan förlåt mig, om jag varit ett svårt barn, och låt mig få stanna hos dig!»

Fru Toll böjde sig ned och lyfte upp flickan sägande: »Mitt stackars barn, vad i Guds namn har hänt? Du förskräcker mig. Kom och sitt vid min sida och säg, vad det är som gjort dig så upprörd.» Hon drog Sorenza ned bredvid sig på soffan, tryckte hennes huvud till sitt bröst och förde handen smekande över det silkeslena håret. En stund förflöt, under vilken Sorenza lindade sina armar omkring mosterns liv och grät. Slutligen såg hon upp.

»Moster, säg mig, om jag varit ett elakt och svårt

barn? Om jag ofta gjort dig sorg och förargelse? O,

tala, sedan skall jag förtälja allt som hänt!»

»Min älskling, nog vet du själv, att jag högst sällan behövt banna dig. Du har varit ett gott, böjligt, glatt och

livligt barn, och detta är du än, min flicka.»

»Och likväl, moster, är jag nu förvist ur grevens hus, därför att jag framkallat så mycket ledsamheter och förargelse, att grevinnan icke vill hava mig där. Moster, älskade moster, bliv icke ond på din stackars Sorenza! Jag har, allt sedan greven tog mig ifrån dig, icke känt igen mig själv. Redan ifrån första aftonen jag var i den

grev-liga familjen föreföll det mig, som om mitt forna jag kvarstannat hos dig. Jag var en annan varelse, full av bitterhet och onda tankar.» Sorenza gömde åter ansiktet vid fostermoderns bröst. Fru Toll satt tyst. Efter en paus sade hon:

»Nu skall du lugna dig, min flicka, och sedan göra mig reda för vad som passerat. Varför, Sorenza, har du icke skrivit och sagt mig, huru det stod till inom dig? Jag skulle då i mina brev sökt uppmana dig till ödmjukhet emot Gud och dem, som du var tack skyldig. Du skulle icke, om jag vetat, att min böjliga och hjärtegoda Sorenza överlämnat sig åt ovänliga känslor, fått stanna så länge hos grevens, utan jag hade tagit dig tillbaka. Ingen fördel få vi köpa på bekostnad av vårt bättre jag. Du har säkert icke tänkt på Gud och flytt till honom, då onda tankar vaknat inom dig.»

»Moster, jag kunde icke bedja som förr, emedan ingen var god emot mig och allt var så bittert inom mig.»»Jag kan icke nu döma dig, barn, utan jag vill först höra dig. Du hade likväl, min älskling, bort erinra dig Kristi exempel och därutav lärt dig att tåligt och undergivet bära lidanden, oförrätter och förödmjukelser. Vad äga vi, arma dödliga, att vara stolta över? Intet! — Då försynen finner, att vår stolthet är för stor, då sänder Gud oss förödmjukelser för att böja den. Du har under inflytandet av dina sämre känslor glömt din kristendom, glömt den allgode Fadern och därför, Sorenza, har det gått dig illa. Dock, det skall nog åter bliva bra.»

»Dina milda, allvarliga ord äro som musik för ditt stackars barn. Det är ju så länge, länge sedan jag hörde någon så tilltala mig. Och icke sant, du, som varit mig en huld moder, skall icke skicka mig mera ifrån dig?»

»Nej!» Fru Toll kysste flickans panna, under det att ett drag av smärta vilade över hennes ansikte.

Ett par timmar därefter finna vi dem ännu sittande på samma plats. Sorenza hade slutat redogörelsen över sitt vistande hos grevens. Utan att med ett ord vilja urskulda sig, hade hon förtäljt den enkla sanningen, icke förtigande de utbrott av häftighet, vartill hon gjort sig skyldig. När hon upphörde att tala, betraktade fru Toll flickan med öm och sorgsen blick.

»Är jag mycket brottslig?» frågade Sorenza.

»Jag fruktar, min flicka, att de egentligen felaktiga äro greven och jag.»

»Du!»

»Ja, jag som hade bort inse, i vilken skev och oriktig ställning du skulle komma inom den förnäma familjen. Jag hade bort förutse, att du av grevinnan icke kunde påräkna den godhet och välvilja, ditt lynne och din karaktär fordra. Jag tänkte endast på din framtid, och då jag med blödande hjärta skilde mi g ifrån dig, ansåg jag mig hava handlat efter min plikt. Övertygad om, att jag gjort ett offer åt din lycka, övertänkte jag icke, att du var för ung och obekant med livet att rätt kunna bedöma din ställning. Min kärlek till din mor, min ovilja för din far verkade, att jag aldrig med dig talat om din olyckliga härkomst, vilken greven upptäckte för dig tvärt emot min önskan. Jag hade önskat, att Amalias dotter aldrig lärt känna sin mors fel. Däruti har jag haft orätt. Det hade varit min skyldighet att, sedan du blev medveten om vem som var din far, upplysa dig om, huru världen bedömer sådana fel, som duhar att tacka för livet. Jag skulle ha invigt dig i, att du, huru orättvist det än kan förefalla, helt ödmjukt måste bära den skugga av förakt, som återfallit på dig. Att jag icke gjorde det, kom därav, att jag hade älskat din mor ända till avguderi. Jag saknade styrka att med hennes barn tala om de fel hon begått. Jag gjorde dig icke bekant med det sorgliga arv, dina föräldrar lämnat dig; detta härflöt av min kärlek till dig, som icke medgav, att jag störde din oskulds-frid med dessa dystra och pinsamma bilder. Verkligheten, denna hårda och obevekliga lärare i livets stora skola, har velat annorlunda, och den har straffat dig för min svaghet. Nu, mitt barn, skola vi icke mer tala därom, utan, när både du och jag bliva lugnare, skola vi återupptaga detta ämne. Kommer greven upp?»

»Ja, i eftermiddag.»

»Gott, jag skall då tala vid honom. Du, Sorenza, skall skriva till grevinnan och bedja henne om tillgift för alla de ledsamma stunder, hon haft genom dig.»

»Moster, goda moster, slipper jag det!» Sorenza lade handen på hjärtat, tilläggande med en högre rodnad på sina kinder: »Det är något här, som kännes så bittert, då jag tänker på henne. Det är ett sår, som hon givit mig, och det gör så ont, att jag icke. ..»

»Kan avbedja en skuld!» inföll fru Toll allvarligt. Hon reste sig upp och lade sin hand på flickans huvud, tilläggande: »Känner du, vilket sår din far och din mor givit henne? Vet du väl, om ej den outhärdliga smärtan av detta sår gjort henne orättvis? Huru skall du kunna nalkas Gud i bönen, då du icke förstår att glömma din egen smärta för att försona andras. Min egen Sorenza är sjuk till sitt inre, eljest skulle hennes hjärta mana henne att skriva och bedja grevinnan förlåta.»

»Det hon har att förlåta, är ju, att jag är — född; och detta rår jag icke för.»

»Du har att försona din mors fel.»

Sorenza gömde ansiktet i händerna och grät. En lång paus uppstod. Fru Toll insåg, att Sorenza behövde gråta ut. Hon kände tillräckligt av ungdomens smärtor för att veta, det tårarna äro som balsam på ett sår. Då flickans snyftningar så småningom saktade sig, sade fru Toll med mild röst:

»Nu, min flicka, skall du gå ut till Lisette och påminna henne om middagen, vilken hon tycks alldeles förgäta, där-

5 X Ädlingens dotterför att ingen påmint henne därom.» Fru Toll klappade Sorenza på huvudet, tilläggande: »Jag är riktigt hungrig,

och det skall i dag smaka dubbelt så bra att äta, när jag har dig hos mig. Du vet icke, huru jag saknat dig och huru glad det gör mig att åter hava dig hos mig.» Hon kysste flickans höga panna, som vid dessa ord ljusnade. De ännu med tårar fyllda ögonen logo mot den moderliga vännen, som var så mild och vänlig. Sorenza förde hennes händer till sina läppar och höljde dem med sina kyssar, viskande:

»Moster, älskade moster, jag vill och jag skall skriva till grevinnan; ty då du säger, att jag bör göra det, då är det min plikt.»

»Tack! Nu känner jag igen mitt barn.»

I nästa ögonblick höll Sorenza på att duka det lilla mid-dagsbordet; och ehuru de röda ögonen buro spår av tårar, hade de övriga dragen återtagit sitt hoppfulla uttryck. Lyckliga ålder, då sorgen är ett strömoln, som lätt genom-brytes av glädjens solljus, och då smärtans sår hastigt glömmas för hoppets löften. Vår första ungdomstid, huru lycklig är icke den med sitt övermått av tro, förhoppningar, levnadskraft och oerfarenhet! — Den är en hastigt flyktad och gyllene dröm, som vi aldrig återfå!

*

Lugn och fridfull var för Sorenza den tid, som följde i fostermoderns hem. Fru Tolls samtal med greven samma dag som Sorenza återvände hade varit långt och allvarligt. Efter den dagen syntes icke greven till, och Sorenza tyckte sig åter förflyttad till sin barndoms leende dagar, då förödmjukelser och smärtor voro främmande.

Fru Toll hade, om möjligt, fördubblat sin ömhet emot fosterdottern, emedan hon visste, vad Sorenza icke en gång anade, nämligen att hon snart skulle stå ensam utan något hjärta, som älskade eller förstod henne, såsom fru Toll gjorde.

Flitigare och ivrigare än någonsin arbetade Sorenza. Hon hade nu återtagit sina lektioner hos professor E—, och man kunde säga, att den unga flickan med själ och hjärta hängav sig åt sina artistiska inspirationer. Ofta då hon med djärv och säker hand gjorde ett vårdslöst utkast av någon idé och visade detta för sin mästare, brukade han klappa henne på huvudet och säga:»Av dig bör bliva något stort; Gud har förlänat dig, vad få artister fått — geni.»

Lycklig, som om hon ägt en hel värld, återvände Sorenza, efter att ha erhållit ett sådant beröm, till det kära hemmet, där aftnarna, sedan skolungdomen avlägsnat sig, tillbragtes därmed, att hon läste högt för fostermodern,

som brukade ligga och vila på en soffa. Att fru Tolls bleka kinder då hade en högre färg, andedräkten var kortare, gav Sorenza, i sitt ungdomliga lättsinne, icke akt uppå. Hon hade under loppet av flera år varit van, att mostern om aftnarna efter dagens ansträngningar vilade sig och att bröstet då var tungt. Att rodnaden på kinderna och den hastiga andedräkten inneburo symtom till ett dödande ont, som år ifrån år tärt på den tysta, milda och tåliga mosterns liv, det misstänkte icke Sorenza. Fru Toll hade även sorgfälligt sökt dölja det för henne. Hon tänkte:

»Smärtan kommer tids nog; varför skulle jag under långa år förbittra hennes liv med föreställningen om en sorg, som hon icke kan undgå, och låta henne med ångest följa de framsteg sjukdomen gör. Nej, må hon förbliva i okunnighet därom så länge som möjligt. Mitt stackars barn kommer ändå icke att få dansa på rosor. Livet skall för henne bliva en bitter prövning.»

Något mer än ett par månader hade förflutit, sedan Sorenza lämnade det grevliga huset. Sorenza hade framle-vat denna tid utan att känna någon längtan efter världens nöjen, endast levande i sitt arbete och den kärlek, med vilken fostermodern omgav henne. En eftermiddag återvände hon hem ifrån sin lektion hos professor E—, strålande av glädje ; ty hon hade fått mycket beröm. Otålig att få omtala för mostern alla de gyllene förhoppningar, som professorns ord frammanat, ringde hon häftigt på tamburklockan, men förskräcktes, då Lisette öppnade dörren, av dennas förgråtna utseende.

»Huru är det, kära Lisette, har något ledsamt hänt?» frågade Sorenza och klappade den gamla tjänarinnan på axeln.

»Ack, kära hjärtandes, nog är det bra med mig, men se, det står rysligt illa till med frun, hon ...»

»Med moster!» utropade Sorenza dödsblek och ville skynda in; men Lisette kvarhöll henne, sägande:

»Nu skall hon höra några förståndiga ord, för si, hon måste ändå en gång veta, hur det står till.»»Lisette, Lisette, släpp mig in! Låt mig gå in till moster», bad Sorenza.

»Nej, se, hon får icke gå in, förrän hon är förståndig och hört mig. Det är så, lilla Sorenza, att... att...» Den gamla tjänarinnans tårar kvävde henne.

»För himlens skull, Lisette, vad har hänt moster?»

»Hon är sjuk... hon har i flera år haft lungsot...»

Sorenza fattade med förtvivlan om Lisettes arm. Hon var så blek, att hon förskräckte den gamla tjänarinnan.

»Tala», stammade Sorenza.

»Frun har aldrig velat, att hon skulle veta det; men se, när dödens hand vilar på en, kan man i längden icke dölja det, och så har det nu gått.»

»Jesus Kristus! Lisette, är hon död?»

»Ja!» snyftade Lisette.

Utan ett ljud nedsjönk Sorenza på knä; benen förmådde icke bära henne. Hon tyckte, att den smärta, som detta ord framkallade, var så stor, att den icke kunde rymmas i hennes bröst. Hon hade genom ett förtvivlat skrik velat giva luft åt detta omätliga kval. Ögat ägde icke någon tår, och hon låg där nedsjunken på knä, liknande en marmorbild, så kall och livlös var hon.

»Herre Jesus, barn, huru är det?» frågade Lisette och ruskade henne. Sorenza ville svara, men hori förmådde icke få ett ljud än mindre ett ord över sina läppar. Hon tyckte, att smärtan kvävt henne.

»Gud fader, hjälp mig för henne! Sorenza, hjärtans barn, tala, säg endast ett fattigt ord åt gamla Lisa!» Men då Sorenza ändå förblev orörlig, fattade Lisa hennes kalla händer emellan sina, gned och höljde dem med kyssar och tårar. Då hördes steg i salen, och vid detta ljud utropade den förtvivlade gumman:

»Doktorn, Herre Gud så väl!» Då doktorn trädde in i tamburen, stannade han på tröskeln, sägande:

»Huru är det med mamsell Bencke?» Han böjde sig ned till den av sin smärta förstenade flickan. »Lossa upp kläderna», sade han åt Lisa, vilken ögonblickligen efterkom tillsägelsen. Sedan detta var gjort, höjde en tung suck hennes bröst. Doktorn lyfte upp henne och förde henne in i salen.

*Några dagar därefter var den lilla skolsalen svartklädd och omgiven av ljus. Där stod fru Toll på bår. De milda, allvarliga dragen voro efter döden ännu mildare. Djupt sorgklädd knäböjde Sorenza på ett av katafalkens trappsteg, hållande en av den dödas händer slutna emellan sina. Med torra ögon, varuti en stum sorg stod att läsa, betraktade hon dessa drag, som så ofta smålett kärleksfullt och ömt emot henne, men nu aldrig mer skulle göra det. Sorenza kunde icke bedja, hon hade blott en tanke, ett klart medvetande, att hon, som varit henne i mors, fars och syskons ställe, var borta; och hon själv stod ensam i hela världen, utan ett enda hjärta att luta sig till, utan någon, som älskade henne. Allt sedan fru Tolls död ägde Sorenza blott en önskan, den att få följa henne i graven. — Greven hade dagen efter den, då fru Toll lämnade det jordiska, infunnit sig hos Sorenza.

En gift systerdotter till den avlidna och kusin till Sorenza, majorskan Gruner, hade åtagit sig begravningsbestyret, emedan ett av fru Toll gjort förordnande uppdragit henne att göra det. Den lilla kvarlåtenskap, fru Toll lämnade efter sig, räckte nätt och jämnt till att betäcka begrav-ningsomkostnaderna med.

Bredvid den knäböjande Sorenza stod nu majorskan Ida Gruner.

»Kära Sorenza, du får lov att avlägsna dig», sade hon. »Folket, som skall se moster, väntar i tamburen. Kom därför.» Då Sorenza ändå förblev orörlig, tilläde Ida med otålig röst: »Herre Gud, vad du är för en besynnerlig varelse, du har ju icke alls gråtit, allt sedan moster dog, och då tycker jag, att det här oupphörliga knäböjandet vid hennes lik är en komedi. Sörjde du verkligt, så skulle du väl, som en annan människa, hava tårar för din smärta; men nu — — —»

»Förstår majorskan icke den saken», inföll en allvarlig röst bakom Ida. Hon vände sig om och såg den gamle, eljest så tväre doktor C— stå där och betrakta Sorenza med deltagande blickar.

»Det är möjligt», svarade Ida och hälsade förbindligt på den allmänt aktade läkaren. »Vill ej herr doktorn göra mig den tjänsten och säga åt Sorenza, att hon måste avlägsna sig? Ni är den ende, som får makt med henne.»

»Icke er, min fru, vill jag göra den tjänsten, men väl mamsell Bencke. Ni har visat er unga släkting allt förlitet deltagande, att jag skulle göra något avseende på er önskan.» Doktor C— gick fram till Sorenza och sade:

»Tag nu avsked av er fostermor, barn! — Säg henne ditt sista farväl och följ mig sedan! Jag har några ord att meddela er från henne, som hon bad mig framföra.» — Gubben klappade flickan på huvudet, bifogande: »Det är för en lång skilsmässa, ni skall bjuda henne farväl. — Återseendet blir först på andra sidan graven.»

Någonting liknande en snyftning skakade Sorenzas hela varelse, då hon böjde sig ned över den döda och lät sina läppar för några sekunder vila på hennes panna. Då hon åter skulle resa sig upp, bröto de länge hämmade tårarna ut. Det var första gången som de kommo att lätta hennes av smärta så kvalda bröst. Hon kastade sig under vilda snyftningar över det kära liket, kallande henne med de ömmaste namn.

»Min Gud, Sorenza, du förstcr ju svepningen!» utropade Ida.

»Var god, fru majorska, och lämna oss», inföll doktor C— och tog Ida vid handen samt förde henne till dörren med de orden: »Er kusin skall och måste nu gråta ut,

så framt ni icke sätter den dödas rubbade svepning högre än den unga flickans liv och hälsa.»

Hade någon annan varelse vågat att så där utan omsvep visa majorskan Griiner på dörren, hade hon helt visst varit den, som gjort honom samma återtjänst. Nu var det en utmärkt och skicklig läkare, som därjämte hade den förtjänsten att ett par gånger hava räddat majorskans eget dyrbara liv, och därför tålde hon av honom, vad hon aldrig skulle fördragit av någon annan. Hon vågade icke stöta sig med den, som, enligt hennes förmenande, ägde liv och död i sina händer, och därför lydde hon helt fogligt.

En halv timme därefter trädde doktorn och Sorenza ur likrummet in i den dödas forna sängkammare. Här satte

sig doktorn vid Sorenzas sida och började lugnt och allvarligt tala med henne.

»Den döda bad mig att ur hennes byrå taga detta brev», började doktorn och framtog ett brev. »Då jag genast efter kallelsen infann mig hos henne, hade hon haft en svår blod-störtning, och jag sade strax, att hon icke ägde så många minuter kvar, som fordrades att skicka efter er. Hon bad mig, att jag skulle taga och förvara detta brev, till dess ni blev så lugn, att ni kunde läsa det, och att jag i enrum skulleöverlämna er detsamma, emedan endast ni borde känna dess innehåll. Jag anser nu rätta ögonblicket vara inne och har därför ställt så till, att vi få vara allena. Jag är fullt förvissad, att ni efter läsningen därav skall bliva lugnare.» Han steg upp och fattade Sorenzas hand, tilläggande: »Hennes sista ord innehöllo en välsignelse åt er; och ni, stackars barn, äger alltid den trösten att ha varit en kärleksfull och god dotter åt er fostermor, vilket gjorde, att hon ända in i döden med ömhet tänkte på er. Bär nu er sorg, såsom det höves en kristen, och minns, att ingenting sker, som icke är oss gott och nyttigt.» Han avlägsnade sig.

»Ingenting sker, som icke är oss gott och nyttigt», upprepade Sorenza, under det hon med tårar och kyssar höljde brevet. »O Gud», tilläde hon med sammanknäppta händer, »hjälp mig att bära min sorg och lär mig att även den är nyttig! Moder, moder, ty detta var du för mig, se ned ifrån din himmel till ditt barn och bistå mig!»

Därefter bröt hon brevet. Det innehöll vänliga och moderliga råd samt en innerlig önskan, att hon med omsorg skulle söka skydda sin avlidna mors minne ifrån varje förnedrande skugga. — Brevet slutade med en vänlig uppmaning att vara ödmjuk och tålig emot grevinnan och greven, de enda stöd, hon numera ägde.

*

Något mer än ett år hade förgått. Det är åter maj. I dåvarande prins Carls palats upptogos några rum av tavelexpositioner, och dessa voro uppfyllda med folki Framför en mindre genretavla, i första, stora rummet, finna vi en grupp personer, bestående av ett vackert frun-timer om några och tjugu år, en ung flicka och tre herrar.

Ett stycke ifrån dem, framför en annan tavla, stodo tvenne herrar, vilkas ögon voro fästa på den förstnämnda gruppen.

»Är det där barnet med långa lockarna den, som målat La Valliére?» sade en av dem.

»Ja, just hon.»

»Då har hon väl icke målat utan hjälp?»

»Jo, det har hon.»

»Det förefaller otroligt. Själv artist vet jag, vad som fordras för att ernå en sådan sannfärdighet i utförandet.»»Vare härmed huru som helst, det säkra är, att Sorenza Bencke målat detta stycke. Jag vet det mer än väl, eme-den jag, under det hon arbetade därpå, nästan dagligen var i professor E—s ateljé.»

»Ah, det är sant, ni är släkt med den unga artisten! Presentera mig för henne. Majorskan och major Gruner känner jag sedan gammalt.»

»Gärna. — Min svägerska skall med verkligt nöje förnya bekantskapen med er. Hon har redan en längre tid förundrat sig över, att ni icke gjort visit hos henne efter er återkomst till Sverige.»

De båda herrarna nalkades gruppen. Sedan de hälsat på den vackra damen, majorskan Ida Gruner, presenterade kapten Gruner mamsell Bencke för herr Porry, en utmärkt artist.

Sorenza såg hastigt upp vid presentationen. Framför henne stod en ung man med ett utseende, som måste frappera envar, än mer en artist. Han var högväxt och smärt, med en oklanderlig figur och lediga rörelser. Han bar sitt huvud högt, och man tyckte, att han hade rätt att bära detta ståtliga huvud just så. Pannan var hög och djärv, ögonen så mörkbruna, att de nästan föreföllo svarta. Näsan något krökt, och munnen omgiven av mörkt skägg (något, som då icke var på modet) hans tänder så vita, att de kunnat väcka avund hos en skönhet. Hyn var nästan olivfärgad och saknade, såsom vanligt hos skarpt brunetta personer, all kolorit. Håret, tillbakastruket från

panna och tinningar, var silkeslent och glänsande, ansiktsuttrycket livligt och varmt. Hans ålder hade man svårt att bestämma. De flesta skulle ha tagit honom för ett par och trettio år; men han var endast några och tjugu.

Sådan var den man, som presenterades för Sorenza och vars utseende så frapperade henne, att hon tog ett steg tillbaka. Ur den unga flickans ansikte, som ännu ej hunnit antaga en mask, bakom vilken intrycken kunde döljas, lyste den prägel av överraskning hon erfor.

Nils Porry yttrade med klar och djup röst, i det han sänkte sin blick i den unga flickans på honom häftade ögon:

»Det är för mig ett stort nöje att göra en så ung och lovande artists bekantskap. Jag skulle önska mig äga verklig vältalighet för att uttrycka den livliga beundran, §om er La Valliére hos mig väckt.»»Ni smickrar», sade Sorenza, rodnande och leende. »Jag fruktar, att ni gör narr av mig, då ni så högt skattar min första exponerade tavla.»

»Jag smickrar aldrig, mamsell Bencke; och jag gör aldrig narr av andra än dem, som göra sig själva löjliga. Således kan det icke komma i fråga med den, vilken äger er talang och er ungdom. Ett bevis uppå, att mitt beröm är uppriktigt, vill jag genast lämna er genom att säga, det er tavla, oaktat sina stora förtjänster, lider av ett fel.»

»Ett?» Sorenza log. »Jag för min del tror, att den har många. Det skulle göra mig ett nöje, om ni ville säga mig dem.»

»Gärna!» Det var något i högsta grad enkelt i Por rys sätt, kanske för den skarpe observatorn något som vittnade om ett stort självförtroende. Sorenza och han gingo in i det angränsande rummet. De stannade framför en mindre tavla, under det de övriga, som ansågo sig hava skänkt den tillräcklig uppmärksamhet, gingo att taga andra i skärskådande.

»Säg mig», sade Porry, »vilket fel tycker ni själv, att detta stycke har? Märk, det har egentligen blott ett enda.»

Sorenza betraktade sin tavla uppmärksamt, därefter sade hon med något dröjande ton:

»Figuren träder för litet fram och dagern är icke väl avpassad.»

»Åh nej, hela scenen med dagrar och skuggor är ju inskränkt inom ett litet rum och figuren en fondfigur. Det där är således fel, dem er inbillning för ögonblicket skapat. Nej, det är ett annat. Se noga efter.»

»Ju längre jag betraktar den ju flera brister finner jag», utropade Sorenza nedslaget. »Just därför får jag svårt att angiva de rätta. Vill ni, att jag skall upprepa alla, som jag nu upptäckt?»

»Jag fruktar, att ni då bleve lika litet rättvis, som ni nyss var det, därför vill jag hjälpa er. Vad är det för papper La Valliére läser?»

»De första verser, som konungen skrev till henne.»

»Nåväl?»

Sorenza säg frågande upp i Porrys ansikte; men liksom hon i hans drag läst svaret, utropade hon:

»Det är ansiktets uttryck som. ..» hon hejdade sig.

»Är för lugnt...» inföll Porry. — »Det är La Valliéres ansikte, men icke La Valliéres hjärta ni målat.»»Ni har rätt», viskade Sorenza.

»Ni är också för ung att kunna måla hjärtat, emedan ni ännu ingenting förstår därav. Ni har tecknat den unga, blyga, oskuldsfulla och kyska La Valliére. Om det vore en bönbok, hon höll i handen, skulle jag säga: Ni har målat hennes inre. Nu är det ett kärlekskväde av den Ludvig hon älskar!» — Han höll upp. Båda tego en lång stund. Därefter frågade han plötsligt:

»Huru gammal är ni?»

»Sjutton år», svarade Sorenza.

»Ni blir en stor artist med tiden, och mina anmärkningar äro obehöriga. Huru skall ni, som ännu är ett barn, på duken kunna återgiva vad som är er fullkomligt främmande. För en så ung flicka är denna tavla lyckad.»

Sorenza gick att uppsöka majorskan Griiner och de övriga, vilka stodo ett stycke därifrån. Porry dröjde ett ögonblick kvar framför tavlan, varefter han nalkades majorskan, med vilken han sedan uteslutande samtalade.

*

Om aftonen samma dag sutto majorskan Griiner och Sorenza tillika med några främmande fruntimmer i salongen, då man anmälde herr Porry. Nils inträdde, och sedan han hälsat på majorskan, majoren och de övriga, nalkades han Sorenza, som satt vid ett av fönstren. Han tog plats på stolen mitt emot henne, sägande:

»Jag fruktar, att ni blev stött på mig, och därför har jag redan i dag gjort visit här för att utbedja mig ert överseende, ifall mina ord hava väckt ert missnöje.»

»Huru kan ni tro, att jag blev stött?»

»Ni lämnade mig så plötsligt.»

»Det skedde icke av missnöje, tvärtom; jag kände mig tacksam för den anmärkning ni gjorde. Jag har ju så mycket att lära, innan jag kan få göra anspråk på att kallas konstnär. Jag är ju ett barn», tilläde hon leende.

»Ja, men ett ovanligt och rikt begåvat barn, som en dag skall bliva något stort.»

»Nu smickrar ni åter.»

»Man smickrar icke barn.» Nils skrattade.

»Åh jo, man smeker dem, för att de ej skola gråta. Ni vill försona mig med bristerna i min tavla genom att säga, vad jag möjligen kan komma att bliva.»»När ni blir konstnär», sade Nils.

Sorenza skrattade åt hans ord som ett barn.

»Ni kan först bliva det, när ni skattat åt världens första dårskap. Kärleken är den andliga sol, som mognar de inre frukterna. Så länge vi äro obekanta med denna känsla, är vårt inre ett kaos och vår andliga tillvaro ett barns; vore man än aldrig så gammal till åren, så är man likväl omedveten om de krafter, som röra sig i hjärtat. Kärleken är uppvaknandet till strid, seger eller undergång.»

»Ni målar kärleken som en svår sjukdom», menade Sorenza, »och icke särdeles lockande, emedan ett sådant där uppvaknande måste vara föga angenämt. Också hoppas jag att det skall dröja bra länge, innan det blir något stort av mig, ifall det icke kan ske på andra villkor.»

»Är ni rädd för den lille guden?»

»Rädd!» Sorenza smålog trotsigt. »Rädd är jag just för ingenting; men jag känner mig nöjd och önskar att det alltid skall bliva som 'det nu är.»

»Hyser ni icke någon annan önskan?»

»Jo, att mina tavlor skola lyckas.»

»Ärelysten således.» — Nils betraktade Sorenza med ett ironiskt uttryck.

»Är det icke tillåtet för en artist att vara det?»

»Om artisten är en man — ja. Är det en ung flicka, som skall utveckla sig till kvinna — nej.»

»Och varför?»

»Hennes uppgift är —»

»Att laga mat?»

»Att älska.»

»De där orden av er om kärlek reta mig», sade hon häftigt.

»Och skälet?»

»Att jag är för ung att höra och ni för obekant att uttala dem.»

»Det är icke passande, vill ni säga.»

»Därpå har jag icke tänkt; men de verka obehagligt.»

»Är ni så där uppriktig emot alla?»

»Ja.»

»Ni är verkligen ett barn och har mycket att lära av livet.»

Han steg upp och gick att samtala med majoren. Sorenza åter kände sig underlig till mods och helt förargadöver att han lämnade henne. De svarta, underbara ögonen blickade henne likväl till mötes varje gång hon såg upp; ty var Nils än tog plats hade Sorenza dem häftade på sig.

*

Efter fru Tolls död vistades Sorenza i sin kusins, majorskan Grüners hus, där greve Eldelfeldt betalade för henne. Fru Toll hade icke invigt majorskan i den nära släktskap, som fanns mellan Sorenza och greven, utan blott sagt, att han åtagit sig Sorenzas framtid, därför att flickans mor varit i hans familj. Fru Toll hade flera gånger under sin långvariga sjukdom talat vid Ida Grüner om Sorenza och då alltid ålagt denna, att Ida skulle taga vård om Sorenza, när fru Toll dog; och detta lovade Ida: ett löfte, som hittills icke varit särdeles svårt att uppfylla, emeden greven ganska frikostigt bestred utgifterna för Sorenza.

Dagen efter expositionen vandrade Sorenza ut ifrån sin kusins hus för att begiva sig till grevens, där han låtit inrätta en ateljé åt henne. Hon hade ej gått många steg, förrän hon mötte Porry. Han kom emot henne, sägande, sedan han hälsat:

»Ni bör i dag besöka expositionen: unga G—s tavla har för en timme sedan blivit uppsatt där, och den förtjänar att ses.» Efter att ha uttalat dessa ord tog han avsked.

Längre fram på dagen finna vi Sorenza ivrigt sysselsatt med att i sin lilla ateljé placera en tavla. Tavlan var ett litet genrestycke föreställande »Marias avsked till Axel, innan hon dör». Sedan hon lyckats få den i passande dager, stannade hon framför densamma och betraktade den uppmärksamt. Ljudet av en dörr, som öppnades, kom henne att hastigt vända på huvudet. Greve Eldelfeldt och professor E— trädde in, åtföljda av en lång, smärt yngling, som ej var någon annan än Ernfrid.

Professor E— talade några vänliga ord till sin unga elev, varefter han började att granska tavlan. En tystnad uppstod. Under det den varade skiftade Sorenza oupphörligt färg, och man läste på hennes drag all den oro, som kom hjärtat att klappa dubbla slag. Slutligen yttrade professorn:

»Du har överträffat dig själv, mitt barn. Med det här stycket har du gjort ett stort steg framåt på konstens bana. — Tavlan är lyckad.»Sorenza sprang fram och fattade med livlighet professorns hand, den hon kysste. Ett par glädjetårar föllo på densamma. Professorn klappade henne. — När han och greven en stund därefter hade avlägsnat sig, kvarstod Sorenza framför sin tavla med sammanknäppta händer och en glädjestrålande blick, den hon tacksamt riktade mot höjden. Hon viskade utan att märka det hon ej var allena: »Älskade, älskade moster, hav tack! Din ande är det, som bringar välsignelse åt ditt stackars barn!»

»Jaså, du har under den tid som förgått blivit artist», yttrade en gäckande stämma bakom henne. Hon vände sig hastigt om. Ernfrid stod där. Hans ögon vilade icke på tavlan utan på Sorenza.

»Ernfrid!» utropade hon. »Jag såg dig icke, och jag visste icke en gång, att du var i Stockholm. Välkommen!» Hon räckte honom handen; men han tog den icke, utan svarade med högdragen ton:

»Det är första gången du och jag återse varandra, sedan jag på D— för din skull formligen avstraffades av min far. Tror du, att dessa år varit nog att utplåna den skymf jag då led? Tror du, jag förlåtit dig? — Jag, Ernfrid Eldelfeldt, har fått emottaga stryk för Sorenzas skull.»

»Ernfrid, kan du ännu harmas över, att jag icke fördrog dina sårande ord? Du vet icke, huru olycklig jag kände mig genom dessa orättvisa utfall. Förlåt, om jag i min smärta blev en orsak till ledsamhet för dig.» Åter räckte hon honom handen. Sorenza hade ögonblicket förut känt sig så lycklig och så tacksam emot Gud, att hon erfor ett obeskrivligt behov av att förlåta och glömma alla oförrätter och att se andra vänliga; men Ernfrid saknade vad man kallar hjärta, och därför sköt han även nu undan handen med de orden:

»Jag förlåter dig icke, emedan jag in i hjärtat känner bitterhet emot dig. Ditt uppträdande inom vår familj har varit en orsak till ledsamheter för oss alla.» Ynglingens ton var hård. Han fortfor, i det han pekade på tavlan: »Du tror dig således genom denna erhålla ett namn såsom konstnär. Är det ej så?»

»Jo; och jag tror mig även då vinna andras aktning. Man skall glömma, att —» Sorenza hejdade sig.

»Glömma, att du är en varelse, vilken är allt genom andras godhet och barmhärtighet. Nej, om du än blevevärldens största artist, skall man ändå bifoga: Hon är ett oäkta barn.»

»Ernfrid!» utropade Sorenza och kastade huvudet tillbaka. »Huru uselt av dig att så tala.»

»Uselt! — Såå. Hade jag förut vetat, att du hade min fars lättsinne att tacka för livet, skulle du aldrig av mig blivit behandlad så vänligt som jag bemötte dig. — Du talar om det som är uselt, vad kan vara uslare än din härkomst? Jag hade icke infunnit mig här, om ej för att utkräva en hämnd. Vet du vilken?»

»Nej, — Jag lämnar åt Ernfrid att uttänka alla oädla sätt att såra och förolämpa.»

»Däri gör du rätt. Säg mig, huru länge har du arbetat på den där tavlan?»

»Ett halvt år.»

»Sex månader; och jag kunde med ett enda slag av min hand förstöra ditt mästerstycke för att låta dig i ännu ytterligare sex månader arbeta på att frambringa en dylik, som kanske aldrig skulle lyckas dig. Om jag gjorde så här», han höjde sin knutna hand med ett gäckande skratt, »förvandlades din tavla till en trasa.»

»Ja, men du skall icke göra det», svarade Sorenza bestämt.

»Och vad skulle hindra mig?»

»Fruktan för greven.»

»Fruktan, säger du!» utropade Ernfrid. Ögonblickligen föll hans knutna hand på tavlans duk, så att den brast. Sorenza skrek till och fattade häftigt om hans arm. Under några minuter betraktade de båda syskonen varandra tigande. Ett klingande skratt kom Sorenza att hastigt vända på huvudet; i detsamma yttrade en glättig stämma:

»Bra gjort, Ernfrid! Hur gick det nu med den stora ryktbarheten, det lysande namnet, som du skulle skapa dig? Jag tror det gick i trasor. Se bara!» Jenny, ty det var hon, gick till staffliet och tog den förstörda tavlan, vilken hon höll framför Sorenza, som vid denna syn utbrast i tårar. Med ett uttryck av djup smärta viskade Sorenza:

»Min sköna dröm förstörd! Min rena glädje förbittrad!»

»Jo du, så går det, när man är övermodig utan att äga rätt därtill», sade Jenny hånfullt.

Ernfrid stod med korslagda armar och betraktade offret för sin elakhet. En paus uppstod. Ljudet av steg i detangränsande rummet kom Ernfrid och Jenny att med någon häpnad utropa:

»Pappa!»

Hastigt som tanken ryckte Sorenza tavlan från Jenny och stälde den bakom en hop skräp. Ernfrid följde hennes rörelser med ett uttryck av undran. Sorenza avtorkade därefter tårarna. Greven inträdde.

»Nå, Sorenza, du är väl helt lycklig över din lärares lovord?» yttrade han med ovanligt blid röst.

»Ja, jag var mycket lycklig.» Tårarna ville Inväva henne. Hon förmådde icke, oaktat alla ansträngningar, att hålla dem tillbaka de framträngde ovillkorligen.

»Vad! Jag tror du gråter?» Greven såg först på henne, sedan på Ernfrid och Jenny med en frågande blick, tillläggande: »Det var ett högst eget sätt att giva din lycka tillkänna, isynnerhet som jag kom för att säga dig, att din tavla innan kl. i bör skickas upp till expositionen.»

Vid dessa ord runno tårarna ännu ymnigare.

»Vad betyder detta?» frågade greven skarpt. »Varför gråter du?» Han gick fram till staffliet, och då han fann det tomt, tilläde han: »Var är tavlan?»

»Jag har satt undan den», stammade Sorenza. Ernfrid blev blek, men stod likväl med högburet huvud.

»Tag då fram den!» Sorenza rörde sig icke. Greven häftade en befallande blick på henne. »Hörde du icke vad jag sade?»

»Det har hänt mig en olycka», viskade Sorenza. »Jag har råkat att spräcka sönder duken på den.» Hon vågade icke se upp.

»Spräcka sönder duken? Har du förstört tavlan?» utropade greven häftigt. »Vad är det för historier? Var är den?»

»Jag har satt undan den», sade Sorenza.

»Tag då fram den!»

Med dröjande steg lydde hon. När greven fick se tavlan, mörknade hans panna, och han frågade med dämpad röst:

»Huru har det här tillgått?»

»Jag kom att... att.. . att köra armbågen genom duken.»

»Det är icke sant, nu ljuger du.»

»Tavlan är förstörd, huru det gick till kan ju vara sak samma», svarade Sorenza med fasthet; »isynnerhet som jag själv gjort det och själv får lida av följderna.»

»Jaså, därför att tavlan är ditt arbete och du förstört den,anser du dig icke behöva göra mig reda för, huru det tillgått. Men jag tänker annorlunda.»

»Då olyckan är skedd, då jag så bittert fått plikta för den, är jag ju hårt nog straffad för min ovarsamhet.»

»Jag vill veta, huru du burit dig åt. Eljest tror jag, att det skett på ett sådant sätt, att du har något skäl att dölja det. Förmodligen något nytt drag av vildsinthet?»

Sorenza teg. Ernfrid betraktade henne med överrask-ning.

»Du tiger. — Du vill således icke säga, på vad sätt olyckan skett?»

»Nej, jag skulle då nödgas ljuga, och det vill jag icke.»

»Nödgas ljuga!» Greven fattade henne hårt om armen. »Och varför icke tala sanning?»

»Därför att jag varken kan eller vill göra det», sade Sorenza sorgset.

»Du har verkligen vad grevinnan påstår, en hårdnackad och trolös karaktär, utan känsla för dina plikter emot dem, du bör lyda. Sådana människor bliva föraktliga.» Han släppte hennes arm och ämnade lämna rummet, i det han bifogade:

»Dina lektioner för professor E— äro med i dag slut. Jag ämnar icke mera kosta på dig något vidare för din artistiska bana. Den som, i likhet med dig, visar drag av en dålig karaktär, bör ställas på en underordnad plats i livet, så att hon icke kan skada.» Greven lade handen på dörrlåset. Ernfrid såg på Sorenza, om hon skulle låta fadern gå. Den unga flickan förblev orörlig; men just som greven låste upp dörren, utropade Ernfrid:

»Pappa, det är jag som förstört Sorenzas tavla, och det är därför hon icke ville säga huru det tillgått.» Vid dessa ord vände sig greven hastigt om, utropande:

»Du, Ernfrid!»

»Ja jag, pappa. Sannerligen har jag icke åhört Sorenza med förvåning; ty varför hon ej sade detta, vet jag ej. Hon hade alla skäl i världen att vara förbittrad på mig. Av ren elakhet och hämnd har jag begått mitt dåd. Jag ångrar det nu. Min harm är försvunnen, och jag skulle önska, att jag kunde göra det gjorda ogjort, så verkligt storsint har Sorenza uppfört sig. Tro mig, Sorenza, din hämnd var långt fruktansvärdare än min. Du har förödmjukat mig.» Nu räckte Ernfrid Sorenza handen med de orden:»Skulle vi än en gång råka i strid och jag förgå mig emot dig, så påminn mig om denna stund, och jag skall göra allt vad du av mig fordrar.»

Utan agg, utan en skymt av ovilja tog Sorenza den framräckta handen, sägande med hjärtlighet:

»Tack, Ernfrid! Jag skall minnas denna stund med erkänsla emot Gud.»

»För vad skulle du vara erkännsam, stackars barn?» inföll greven och gick fram till henne. »För det han av elakhet förstört ditt vackra arbete och för det jag talat så hårda ord till dig?»

»Min tavla skall jag måla om; de hårda orden äro glömda; men jag har försonat Ernfrid med det onda, jag en gång förorsakade honom, och därför är jag tacksam. Nu skall han kanske hålla litet av mig, och det skall göra mig lycklig.»

»Du är en förunderlig flicka», sade greven med rörelse och kysste Sorenza på pannan, varefter han tilläde, vänd till Ernfrid och Jenny:

»Ateljén är Sorenzas, och dit förbjuder jag er att inträda, så vida ni ej av henne ha särskild tillåtelse.»

*

Vid middagstiden vandrade Sorenza, åtföljd av Ernfrid, hem till major Griiners. De båda unga sågo helt glada och lyckliga ut.

Ernfrid, av naturen begåvad med ett ovanligt gott huvud, uppbjöd hela sin förmåga för att roa Sorenza. Det syntes tydligt på den eljest stolte ynglingen, att hon över honom vunnit en stor seger, den han gärna erkände vara hennes.

»Huru länge blir du i Stockholm?» frågade Sorenza, då de voro nära majorens port.

»Om två dagar återvänder jag till Uppsala. Jag ämnar läsa, så att jag nästa år kan taga graden.»

»Och sedan?»

»Sedan får jag se, vad jag beslutar mig att bliva. Adjö, kära Sorenza! Jag kommer kanske upp till majorens i eftermiddag med Arthur, som ämnar göra sin forne kompanichef vid Karlberg en visit.» Ernfrid nickade åt Sorenza och avlägsnade sig.

Uppkommen till majorskan Ida Gruner, möttes Sorenza av dessa ord:

»Jag får främmande till middagen, så du får lov att göra litet toalett.»

»Vilka då!»

»Några av Griiners kamrater och professorerna W— och E—, jämte ett par artister och ...» Ida höll upp.

»Och vidare?»

»Gissa.»

»Din förtjusning, unge von B—?»

»Åh nej, kära du, någon som är mycket intressantare.»

»Ah! Herr Porry?»

»Alldeles. Vi bliva i sommar grannar, emedan han kommer att tillbringa den vackra årstiden på Alnäs hos sin

kusin, brukspatron Sturm.»

»Såå», svarade Sorenza tankfullt och gick in i sitt rum för att kläda sig. En känsla av oro och beklämning lade sig över hennes bröst, och hon hade nästan full feber av otålighet, då alla de övriga gästerna anlänt, men Porry ännu icke syntes till.

»Han kommer visst icke», tänkte Sorenza och lutade sin panna emot fönsterrutan. »Det vore bra ledsamt», bifogade hon i tankarna. I detsamma hörde hon en främmande hälsa i den angränsande salongen, och en stund därefter trädde någon in i kabinettet, där Sorenza stod helt allena. Hon vände sig om, det var Porry.

»Vad han är vacker!» tänkte Sorenza och räckte honom tigande handen.

»Professor E— har sagt mig, att vi få en ny tavla av er på expositionen; är det sant?» yttrade han, då Sorenza efter den stumma hälsningen helt hastigt drog undan handen, den han behållit i sin.

»Det var så ämnat; men det blir icke av», svarade hon.

»Och varför?»

»Den har så många fel.»

»Är ni nu lika uppriktig som sist vi träffades?»

»Man kan ej alltid vara lika», svarade Sorenza leende.

»Ni påstod likväl då, att ni alltid var uppriktig.»

»Det är jag också.»

»Icke nu.»

»Varav vet ni det?»

»Därav att professor E— helt nyss med de amplaste lovord talade om er tavla. Ett beröm, varuti artisterna D— och W— instämde.»»Ack ja, det var tyvärr mitt bäst lyckade arbete.» Sorenza suckade.

»Tyvärr?»

»Ja; emedan den är förstörd genom en olyckshändelse.»

»Vad säger ni? — Förstörd!»

»Låt oss icke tala därom; vad som varit, är icke mera. Min tavla hör till det, som icke är.»

Ordet »serverat» förmådde Porry att bjuda Sorenza armen, en handling, som uppväckte Idas avund; hon hade räknat på, att den ryktbare och vackre artisten skulle ägnat henne denna uppmärksamhet.

Middagen gick sin vanliga gång; när den äntligen var förbi och den delen av herrarna tagit avsked, som icke voro kvarbjudna på ett spelparti, kommo några damer, dem majorskan bjudit på eftermiddagen, så att det skulle bliva en utvald samling. Alla gästerna voro anlända, och man höll just på att efter bästa förmåga förströ sig med berättelser om ett och annat, som rörde nästan, då betjänten anmälde:

»Grevarna Eldelfeldt!» Ögonblicket därpå inträdde Ernfrid och Arthur. När de gingo fram till värdinnan och hälsade, viskade man runt omkring dem:

»Vad de äro vackra!» Och vackra voro de båda ynglingarna. Sedan de fullgjort hövlighetsplikten emot värden och värdinnan, nalkades de Sorenza.

»Huset är fullt med folk», sade Ernfrid och slog sig ned hos henne.

»Ja, här är ju en riktig samling av vackra damer», sade Sorenza leende.

»Varibland du likväl är den vackraste», menade Arthur skrattande.

»Kom ihåg, att vi äro i sällskap och att du måste vara bannlyst oss emellan. I ären grevarna Eldelfeldt och jag

mamsell Bencke.»

»Sorenza, vad skola dessa ord betyda?» Arthur såg på henne med en sorgsen blick.

»De betyda våra mödrars vilja och heder. Inför världen äro vi ej släkt; mins detta», sade Sorenza, och Ernfrid till-lade :

»Det blir bestämt tråkigt. Här finns ju knappast ett halvt dussin flickor, så man har icke några utsikter att få taga sig en sväng.»

»Det ser jag icke något hinder för; vi hava icke mindreän tio unga fruar, vilka bestämt dansa lika gärna som vi flickor», försäkrade Sorenza.

»Sorenza ser helt glad ut i afton?» Ernfrid såg forskande på Sorenza; »och ändå hade du alla skäl i världen att vara ledsen.»

»Över vad?» frågade Arthur.

»Se så, låt oss icke tala därom», inföll Sorenza glatt. »Jag har förlorat tre kvarter linneduk och vunnit...»

»Ett hjärta», inföll Ernfrid skrattande.

»Då förlorar mamsell Bencke icke på bytet», sade en klar röst bakom Sorenza.

»Så tycker även jag», försäkrade Sorenza och presenterade: »Herr Porry. Grevarna Eldelfeldt.»

Med en min av vårdslös överlägsenhet hälsade Porry på de båda ynglingarna.

»Det kommer likväl an på, vilket hjärta ni vann», sade Porry, drog fram en stol och satte sig bredvid Sorenza.

»Ett mycket stolt hjärta.»

»Jag gratulerar! Var det något av grevarnas, så till-låt mig påstå att det var — för ungt. Barnahjärtan är obeständiga ting.»

Hans ögon vilade på Sorenza.

Ernfrid såg högdraget på Porry och svarade:

»Tror ni det, herr Porry? Jag kan emellertid försäkra er, att i sina antipatier och sympatier är ungdomen beständigare än de äldre.»

»Verkligen? — Huru gammal är ni, greve?» Det var något obeskrivligt retsamt i Porrys ton.

»Den frågan anser jag mig icke behöva besvara, emedan den synes obehörig.» Ernfrid steg upp.

»Ni finner er sårad av mina ord; men ni har orätt.» Porry blickade på Ernfrid. »Jag ville endast med min fråga säga: huru mycket har ni, en gosse till åren, sett av livet eller lärt känna av människohjärtat, som berättigar er att tala med den tillförsikt ni gör. Jag glömde att självförtroende och ofördragsamhet utgöra den första ungdomens mest framstående egenskaper.» Porry avlägsnade sig utan att avvakta svar.

Ernfrid yttrade något om oförskämdhet. Sorenza avbröt honom med ett skämt över ett av fruntimren i sällskapet, varåt han måste skratta, och snart tycktes harmen vara glömd. Envar, som känner ungdomslynnet, vet, att intrycken hastigt avlösa varandra. Ernfrid hörde till dem, somför ett gott infall glömde sin upplågande vrede; men man misstog sig likväl, om man trodde att han därför förgätit orsaken, som framkallat den. Nej, de sår hans egenkärlek fick skulle varken tid eller år utplåna. De skulle återverka på hans handlingar och grundlägga en oförsonlig ovilja emot den, som tillfogat honom dem. För tillfället hjälpte han Sorenza att rätt hjärtligt skratta åt flera av sällskapet. Några unga flickor, som slogo sig ned hos Sorenza, gåvo ökad fart åt skämtet, och med den hos ungdomen vanliga sorglösa obarmhärtigheten fortsattes gycklet över nästan, så att en var fick sin beskärda del av de barnsligt överdådiga sarkasmerna.

»Se på Ida», yttrade en ung flicka om majorskan Gru-ner, »huru obeskrivligt älskvärd hon ser ut och vilka ögon

hon ger herr Porry.»

»Han är bra vacker», menade en annan.

»Kan den mannen få namn av vacker!» inföll Ernfrid. »Han ser ju ut som en mulatt. Han har något infernaliskt i sin blick.»

»Alldeles icke», sade en något äldre flicka. »Han är magiskt vacker. Betrakta honom såsom han nu står, och greven måste medgiva det.»

Allas blickar riktades på Porry, där han stod, vårdslöst stödd emot soffkarmen och talande vid majorskan.

»Vacker, det var för litet sagt», mumlade Sorenza.

»Skön, menar du», viskade Arthur. Han hade iakttagit en oavbruten tystnad allt ifrån det ögonblick Porry presenterades för dem. Vid ljudet av Arthurs röst spratt Sorenza till och vände sig till honom.

»Har jag ej rätt?» frågade Arthur.

»Fullkomligt!» Sorenza stod upp och lämnade gruppen.

Några minuter därefter ljödo de glättiga tonerna av en vals. Porry kom direkt fram till Sorenza.

»Ni skänker mig väl den här valsen?» Sorenza såg upp till honom, överraskad av det sätt, varpå han bjöd upp henne.

»Ni svarar icke? Har ni redan lovat bort den? Kanske åt en av de unga grevarna?»

»Nej, det har jag icke.»

»Då är den min?»

»Ja!» Sorenza tyckte sig höra slagen av sitt hjärta. Varför det slog så visste hon ej.

För andra gången väckte Porry emot den unga flickankusinens avundsjuka. Majorskan hade räknat på, att han skulle i första rummet vända sig till henne och icke begå en dylik ohövlighet; men i stället att harmas på Porry, som var den egentligen felande, blev hon ordentligt uppbragt på Sorenza.

Några ögonblick därefter vimlade salen av valsande. Det främsta paret utgjordes av Porry och Sorenza. Icke ett ord växlades dem emellan under första varven. Men då de vilade, sade Porry:

»En rätt vacker gosse, greve Eldelfeldt?»

»Ja, han är ganska vacker», svarade Sorenza och betraktade Arthur, som i detsamma valsade förbi.

»Ni är helt intagen i hans yttre?»

»Det har jag varit från första ögonblicket jag såg honom», svarade Sorenza helt uppriktigt, alldeles förgätande all försiktighet i sina uttryck.

»Jag lyckönskar honom.» Porry lade sin arm om hennes liv, och valsen fortsattes.

»Nästa tavla ni målar blir oklanderlig», sade Porry, under det han valsade.

»Varför tror ni det?»

»Därför att ni är kär.»

»Jag?» Sorenza såg helt förvånad upp på honom. Hennes min uttryckte den högsta grad av överraskning.

»Jag hade orätt att säga är; — jag borde ha sagt — håller på att bliva.»

»I vem?»

»I den där ynglingen, vars hjärta ni vunnit.»

»I greve Ernfrid!» Sorenza skrattade.

»Ni skrattar!»

»Min Gud, ja! — Det var så löjligt!»

»Och varuti låg det löjliga?»

»I det omöjliga.» Åter skrattade Sorenza.

»Omöjliga! Förklara mig det.»

Sorenza rodnade. Nu först insåg hon, att hennes uttryck varit obetänksamma, och detta framkallade en icke ringa grad av bryderi. Vid sjutton år har man icke så lätt att finna sig för att rätta en begången oförsiktighet. Under tiden hade Porry uppmärksamt betraktat hennes om förlägenhet alltför tydligt talande ansikte.

»Ni har svårt att förklara den där omöjligheten?»

»Alldeles icke; men jag vet ej varför jag skulle göra det, isynnerhet för er.»»Ni vill därmed säga, att min fråga icke var på sin plats.»

»Herr Porry, vi hava endast träffats tre gånger förut, och alla dessa gånger har ni fört samtalet på ett ämne, som jag icke kan förstå varför vi skulle tala om.»

»Det misshagar er. Ni sade mig det i går.»

»Nåväl, varför skola vi då orda därom?»

»En dag skall ni förstå det.»

Valsen var slut och Porry förde Sorenza till en liten

soffa, där han tog plats jämte henne.

»Mamsell Bencke, tillåt mig säga er något, som skall förklara mitt uppförande ! Det finnes ett andligt samband emellan vissa människor, som vi kalla sympati: ett ord, varmed vi tro oss hava förklarat något, som vi icke kunna fatta' eller förstå. Då tvenne sådana personer träffas, som av naturen äro bestämda för varandra, det må vara i sällskap, på gatan eller var som helst, blott deras ögon mötas, så är det liksom ett andligt igenkännande. Det är ett något i våra hjärtan, som säger: ’Du har funnit den du sökt.’ Stundom mötas och skiljas tvenne sådana personer lika hastigt; men ett dylikt plötsligt uppenbarande och försvinnande av vårt

andra jag, lämnar en outsäglig saknad i vår själ, en tom-

het, som icke kan fyllas. Foga händelserna så, att då få närma sig varandra, sker detta icke med iakttagandet av de vanliga formerna. Vi tilltala denna person med en för-trolighet som vi själva finna naturlig, emedan själarna äro gamla bekanta. Det är en bild, den vi från barnaåren burit

Ii våra hjärtan, en vän den vi väntat på, säkra att en gång finna; och då vi funnit den, hava vi vid första ögonblicket känt igen den. — Har ni förstått mig?»

I»Jag tror det», viskade den unga flickan på en gång upprörd och rädd.

»Nå väl, då jag såg er första gången, kände jag igen er, och mitt hjärta ropade högt, när våra ögon möttes: Jdet är hon!’. Detta andliga igenkännande har gjort, att jag aldrig kan och aldrig skall kunna bemöta er såsom en främling. Ni är det väsen, som enligt naturen borde komplettera min själ?

I så att den blev ett andligt helt. Tro icke att jag med denna förklaring gjort er det förtroendet, att jag älskar er. Nej ! — Detta är något som ännu ligger oavgjort inom mig. Kanske skola vi aldrig fatta kärlek för varandra. Bliv härmed huru som helst, så skall emellan er och mig alltid finnas ett samband, som icke kan slitas. Om jag en dag skulle äl-ska en annan kvinna, skall jag likväl aldrig med henne bliva lycklig utan känna en tomhet, en saknad den ingenting skall förmå fylla. Inom mig kommer alltid en röst att viska:

9det är icke honV. Och jag skall då för hela återstoden av mitt liv förtäras av längtan efter er. Jag vill icke påstå, att ni erfarit detsamma för mig; men jag tror det. — Ni känner en dunkel aning, att jag på något sätt kommer att

ingripa i ert liv.»

»Det är sant», svarade Sorenza; »jag har erfarit en sådan oförklarlig bävan vid er åsyn, liksom ni medförde något sorgligt förebud för framtiden. Ni förefaller mig som en fara, den jag borde undfly. Detta var mitt första intryck, då jag såg er. Kanske var det detta som gjorde, att edra ord, då ni talade om ... om ... mina känslor, sårade mig.»

»Jag hade likväl trott, att jag ingav er förtroende; att ni kände er dragen till mig.»

»Såsom konstnär — ja. Där tror jag på er och beundrar er överlägsenhet.»

»Såsom man?»

»Fruktar jag er.»

Här avbrötos de av Ernfrid, som kom fram till Sorenza, sägande:

»Får jag anhålla om denna vals?»

Sorenza reste sig genast och flög bort i dansens virvel. Porry satt kvar och blickade efter henne med tankfull uppsyn. Han hade alldeles glömt allt, vad konvenansen av honom fordrade, och fara hade varit, att vår konstnär blivit kvarsittande där under hela valsen, om icke frasandet av en sidenklänning strax bredvid förmått honom att vända blicken från Sorenza och se, vilken det var, som nästan vidrörde honom med sina kläder. Det var majorskan Ida Grii-ner. Hennes ögon voro häftade på Porry, i det hon passerade honom och gick in i salongen. Det var ett något i blicken, som upplyste Nils, att han försyndat sig emot värdinnan, varför han genast reste sig upp, därvid tänkande:

»Om jag nu icke uppvaktar den där vackra damen med några smickrande fraser, så blir hon min ovän; i synnerhet som jag före min resa till utlandet var artig och uppmärksam emot henne, för vilket hon alldeles icke visade sig otacksam. Människorna äro bra löjliga. Så till exempel intresserar fru Griiner mig icke det ringaste. Jag skulle knappast kasta en blick eller en tanke på henne, om det ej vore för Sorenzas skull. — Sorenza», upprepade han, och ideer-na togo en annan riktning. »Vad åstundar jag med denna flicka? — Varför vill jag vinna hennes hjärta? — Det vet jag icke själv. — Jag följer den makt, som tjusar och drager mig till henne.»

Nu stod han framför majorskan, som hade satt sig i en liten soffa.

»Jag vågade icke vara nog djärv att till er framställa en anhållan att få valsa första valsen. Här voro alltför många med större anspråk på denna ynnest än jag. Det skulle göra mig obeskrivligt lycklig, om jag finge den äran att nu valsa med er.» — Nils hörde till dessa män, som levat mycket med i världen och skördat en rik, om än något sorglig erfarenhet om kvinnan. När han visste sig vara föremål för en salongsdams välvilja, begagnade han i sitt umgänge med henne denna ton av galanteri, som kvinnorna äro så smickrade av och som de giva en så stor betydelse. Om fruntimren i allmänhet förstode huru föga smickrande det är för dem såsom människor att behandlas lika med barn, åt vilka man kastar en grann leksak, för att de skola vara nöjda, så skulle de icke med den begärlighet, som nu sker, upptaga och uppmuntra dessa plattheter.

»Jag tror icke att det var fruktan att vara för djärv, som avhöll er ifrån att bjuda upp mig till första valsen», svarade Ida.

»Och vad annat skulle avhålla mig

»Ni följde er böjelse!»

»Ni vet nog själv, huru långt framom alla andra damer ni är i skönhet och behag för att betvivla er makt», sade Porry. »Skänker ni mig denna vals?»

»Nej, jag valsar icke i afton.»

»Ni gjorde det likväl icke förra valsen.»

»Jag kunde ej vägra kapten T.»

»Nå väl, då dansar icke heller jag.» Porry satte sig bredvid Ida och började konversera om andra ämnen; men hela samtalet dem emellan hade denna prägel av tomt kallprat och fadda artigheter, varigenom salongskonversationen utmärker sig.

Under det Nils Porry uppvaktade Ida med den ena artigheten efter den andra följde hans blickar Sorenza. Majorskan, som var tillfreds, blott man offrade åt hennes fåfänga, gav ej akt på det spända intresse, varmed Nils observerade hennes unga kusin.

Men än väl märkte Porry, att ehuru Sorenza dansade medsynbart nöje, vilade likväl ett visst tankfullt uttryck över hennes före samtalet med honom så barnsligt glädjestrålande ansikte. Efter att en halvtimme hava samtalat med majorskan och sedan flera andra herrar kommit att uppvakta den vackra och behagsjuka värdinnan, drog sig Porry undan och lämnade dem platsen. Han gick in i ett angränsande rum och slog sig ned vid ett spelbord, där han kvar-blev hela aftonen. Först vid supén nalkades han Sorenza, som dragit sig tillbaka i en fönster fördjupning.

»Ni har dansat hela aftonen?» yttrade Porry.

Sorenza vände sig om.

»Ja, och ni har spelat.»

»Jag önskade slippa dansa med någon annan än er, och därför spelade jag. Ni ser sorgsen ut? — Hava mina ord förskräckt er?»

»Nästan.»

»Och varför?»

»Sannerligen jag det kan säga; men jag känner nu först rätt djupt, att jag är ensam. Jag har blivit rädd för er, herr Porry, emedan jag icke förstår er och, vad värre är, jag äger ej någon äldre vän, som kan upplysa mig om, vad jag ej själv kan fatta.»

»Ni har ju er kusin?» Porry smålog ironiskt.

Sorenza svarade icke, utan såg endast på honom med en allvarlig blick.

»Förlåt», viskade han, »jag ville blott pröva er egen uppfattning av hennes lynne och karaktär. Säg mig, vad är det hos mig, som ingiver er fruktan?»

»Allt! Ni har emot mig uppfört er så olika mot andra. Edra ord hava varit så besynnerliga, och i hela ert sätt ligger något oroande.»

»Ni är van att behandlas såsom alla andra vackra flickor, höra en massa granna ord och tomt smicker, och ni är ännu för ung att förstå ert eget värde eller överlägsenhet. Detta gör, att ni skrämmes av min uppriktighet och oroas av ett språk, olika med andra mäns. Ni har orätt! Se i mig vad jag är — en vän, och tro, att den, som ägt mod att med ett ungt, vackert fruntimmer endast tala sanningens språk, måste i likhet med mig hava sann aktning för henne. Jag har ju sagt er: 'Ni är den tvillingssjäl jag sökt. Ni är sedan långt tillbaka mina tankars förtrogna, fostrad i min inbillning, innan jag såg er, och införlivad med min själ, utan att jag ens vågat hoppas att finna er här i livet. Av mig äger niingenting att frukta. — Sök därför att betrakta mig såsom er bäste vän; ty detta är jag vid heder och tro.»

Med dessa ord avlägsnade han sig för att under och efter supéen sysselsätta sig med Ida.

*

Vi skola nu kasta en flyktig blick in i greve Eldelfeldts familj. Sedan Sorenza lämnade det grevliga huset, hade hon endast några få gånger sammanträffat med grevinnan. Greven skilde sin hustru från all befattning med Sorenza.

När han upplät ett av sina rum till ateljé åt henne, skedde det med den uttryckliga tillsägelse, att icke någon av

familjen finge besöka detta rum utan hans medgivande. Denna anordning gjorde, att grevinnan aldrig satte sin fot inom ateljéns dörr.

Arthur hade visserligen varit där och åsett, huru Sorenza målade; men Jenny vågade sig endast dit, då hon var säker på att ej bli överraskad av fadern.

Ernfrid åter vistades i Uppsala. Huru hans första besök hos Sorenza avlopp, veta vi.

Samma eftermiddag som unga grevarna voro hos majorens, sutto Jenny och grevinnan tillsammans i den senares kabinett.

Jenny var en bildskön, hjärtlös tärna, högmodig och nyckfull.

»Vet mamma, var gossarna äro i afton?» började Jenny.

»Nej, min ängel, de bruka icke underrätta mig om, vart de gå. De äro för övrigt så stora, att de kunna sköta sig själva», svarade grevinnan.

»Ah ja, det är sant; men icke tror jag, att mamma kan tycka om, att de öppna umgänge med Sorenzas kusin. De äro nämligen på formlig visit hos major Griiners.»

»Är du säker därpå?» Grevinnans ansikte erhöll vid Sorenzas namn en högre färg.

»Fullkomligt. Jag hörde, då Arthur yttrade till Ernfrid: 'Vi taga till förevändning att uppvakta min f. d. kompanichef vid Karlberg, och då kan du gärna följa med. Hos Griiners brukar vara ganska trevligt.'»

»Och Ernfrid åtföljde Arthur?»

»Han antog förslaget med nöje. Efter Sorenzas väl spelade komedi på förmiddagen är Ernfrid lika betagen i henne som trots Arthur. Icke har mamma mycken glädje av sina bemödanden att stämma Ernfrid illa mot Sorenza. Hongjorde om intet alltsammans på några minuter.» Jenny skrattade föraktligt. »Den dag torde allt komma, då hon så innästlar sig hos pappa, att han ger henne sitt namn såsom upprättelse för allt, vad hon påstår sig hava lidit genom oss. Mamma blir väl den första att uppmuntra honom härtill. Det är oförlåtligt att vara så svag som mamma.» Fröken Jenny såg på modern med ett uttryck av ringaktning.

»Vet pappa av, att gossarna gingo till Griiners?»

»Det känner jag icke. Sedan han i Sorenzas närvaro förbjöd mig att beträda ateljén utan att därtill hava erhållit hennes tillåtelse, finner jag mig icke hågad att sammanträffa med honom. Mamma borde inse, vad som blir mitt öde, nämligen att subordinera under Sorenza, så framt hennes inflytande icke i tid motarbetas.» Jennys ansikte hade erhållit en högre färg, och på rösten hörde man, att hon var nära att giva sin harm luft i tårar. »Ah, jag skall aldrig glömma förödmjukelsen att ha blivit utvisad ur den där Sorenzas rum, för att icke tala om alla de förargelser, jag haft för hennes skull; och det utan'att mamma gjort något till min upprättelse.» Fröken kastade sig tillbaka i soffan och tuggade på naglarna.

»Min ängel, icke får du vara missnöjd på mig; du vet mer än väl, huru litet jag har att säga.»

»Vem rår därför, om ej mamma själv.»

»Jag har älskat din far allt för högt att kunna strida mot hans vilja.»

»Det där låter mycket vackert; men att han icke älskat mamma lika högt, det är Sorenza ett levande bevis på.»

Grevinnan bleknade. Detta undföll Jennys uppmärksamhet, och om hon även givit akt därpå, hade det icke på minsta sätt rört henne. Den bortskämda och högmodiga flickan hade icke känslor för någon annan sig själv.»

»Du yttrar dig allt för fritt, Jenny», sade grevinnan och bjöd till att antaga en värdig ton. »Det passar icke en ung flicka att vidröra dylika ömtåliga ämnen.»

»Om så är, hade mamma icke bort inviga mig i de ömtåliga ämnena. Nu förstår mamma väl, att jag icke kan med vördnad tala om dem.»

Grevinnan klappade smekande hennes kind, sägande:

»Min älskling får icke vara så missnöjd.»

»Jag blir det, så länge Sorenzas närvaro fortfarande skall plåga mig. Det är mig omöjligt kunna fördraga, att honskall besitta en talang, den jag icke äger och den jag, oaktat min rang och all min rikedom, icke skall förmå tillägna mig. Mamma, hon får icke bliva en utmärkt artist.»

»Alen, mitt barn, detta kan varken du eller jag förhindra.»

»Jo, om mamma bestämt förklarar, att pappas plikt vore att skicka henne långt bort på landet; då vore det slut med hennes artistiska bana. Kom ihåg, att jag, mammas egen dotter, blivit utvisad ur min fars rum för hennes skull.»

Greven inträdde i detsamma helt oförmodat. Vid hans åsyn reste sig Jenny genast för att lämna rummet.

»Vart tager du vägen?» frågade greven.

»Jag avlägsnar mig av fruktan, att pappa eljest skall visa ut mig», svarade Jenny spotskt.

»Du stannar, efter som jag kommit hit endast för din skull.»

Jenny förblev stående vid dörren.

»Återtåg din plats, du behöver icke avhöra mig på stående fot.» Grevens stränga ord gåvo tillkänna, att han icke var vid lynne att tåla trots, varför också Jenny fann för gott att lyda.

»Vad förde dig in i Sorenzas ateljé i dag?» frågade greven.

»Min önskan att se den färdiga tavlan.»

»Jag har likväl förbjudit dig att beträda den samma.»

»Nog är det något för starkt», inföll grevinnan, »att mina barn oupphörligt skola hava ledsamheter för Sorenzas skull. Mig tycks, som Jenny gjorde henne en heder, då hon önskade se tavlan. Sannerligen om jag begriper, varför du däri vill uppleta ett fel. Sorenzas övermod måste ovillkorligen växa, då hon ser sig föredragen framför våra barn. Det hade varit önskligt, att emellan dem och henne icke uppstått

I en förtrolighet, som haft till följd, att Arthur alldeles vänt sitt hjärta ifrån både mor och syskon och fäst sin tillgivenhet vid Sorenza. Han söker alla möjliga tillfällen att vara tillsammans med henne och har nu hittat på att göra visit hos Griiners blott och bart för att få vara i Sorenzas sällskap. Det inflytande hon utövar på honom är i högsta grad ofördelaktigt.» Grevinnan tystnade, förskräckt över sin egen djärvhet.

»Har du slutat?» frågade greven kallt.

»Ja, och vad jag nu sagt, ansåg jag som en plikt att uttala.»

»Om det skett av plikt, har du väl någon särskild avsiktmed dina ord.» Iskalla vilade grevens ögon på hustrun. »Vad är din önskan?»

Grevinnan teg några ögonblick. Hon tvekade, om hon skulle våga uttala sina tankar; men då hennes blick föll på Jenny, som gjorde en uppmuntrande min, återtog hon:

»Jag tror, att för allas vår frid och flickans eget väl vore bäst, om du satte bort henne på landet, och ...»

»Ryckte henne ifrån den bana, där hon såsom artist kunde utmärka sig. Åh ja, det vore verkligen att straffa henne för det naturen rikare utrustat henne än Jenny.» Greven betraktade sin hustru med ett ironiskt leende. Därpå vände han sig helt tvärt till dottern, sägande:

»Vem har upplyst dig om, att Sorenza är din syster?»

»Ingen har sagt, att hon och jag äro syskon», svarade Jenny stolt; »men mamma har förtrott mig, att hon är pappas dotter.»

»Såå.» Grevinnan kände sitt hjärta slå häftigt vid hågkomsten, att hon lovat mannen att icke anförtro detta åt någon.

»Vem har givit Ernfrid kännedom härom?» frågade greven.

»Det har mamma.»

En lång paus uppstod, varefter greven reste sig, med de orden:

»Om ett år skall ända till namnet av Sorenza vara försvunnet för er; ty då sänder jag henne till Rom. Nu fordrar jag, giv akt på, att jag säger fordrar, det hennes namn aldrig uttalas i min familj och att alla söka glömma, det hon under sommaren arbetar i ateljén här. Betrakta detta rum, som om det vore överlåtet åt någon främmande. Lydnaden för denna min vilja torde bliva så mycket lättare, som Jenny kommer att åtfölja sin mor till Ems, och sålunda bliva ni båda skilda från Sorenza. Ett vill jag blott till-lägga, att den, som vågar i min närvaro nämna henne, förvisar jag ur min åsyn; även så med den, som på minsta sätt förgår sig mot henne. Efter denna stund finnes hon icke till för er.» Greven lämnade rummet.

*

Jenny hörde likväl icke till antalet av dessa karaktärer, som för en befallning avstod ifrån en fattad föresats. Nej, hennes egen vilja var hennes allt. Också hade fadern knap-past hunnit avlägsna sig, förrän den unga flickan började övertänka, vilka mått och steg hon borde taga för att om möjligt avbryta Sorenzas studier.

Sedan greven lämnat sin hustru och sin dotter, uppstod en lång tystnad, vilken slutligen bröts av Jenny med de orden :

»Jag vill besöka farmor, men jag vill göra det ensam, utan mammas sällskap.» Hon såg på modern.

»Gärna, mitt barn», blev grevinnans svar. Utan att fråga vad dottern skulle göra hos farmodern ringde hon och gav befallning att vagnen skulle spännas för. En halvtimme därefter for Jenny till gamla grevinnan, vars synnerliga gunstling det vackra barnet var.

Vad som avhandlades emellan farmodern och sondottern, är överflödigt att relatera. Allt nog, Jenny visste att så tala om Sorenza, om Arthurs partiskhet för denna senare och faderns orättvisa emot Jenny, att farmodern lovade ställa allt till rätta. Med detta löfte begav sig Jenny hem, glad och lycklig, som om hon utfört en god handling.

Ödet, detta mystiska något, som rätt ofta går i förbund med ondskan och avunden, gynnade äfven Jennys plan, ty redan den följande dagen gjorde Arthur och Ernfrid farmodern ett besök för att underrätta sig om hennes hälsa. Sedan gamla grevinnan med sin vanliga takt talat om åtskilliga likgiltiga saker, yttrade hon:

»Kunna ni säga mig, vad det blev av den där flickan, som var ute hos mamma och pappa på D—?»

»Farmor menar Sorenza», sade Arthur.

»Alldeles; jag tror hon hette så. Var är hon nu? Har hon fått någon passande tjänst?»

»Tjänst», inföll Arthur häftigt. »Min fars barn behöver väl icke tjäna.»

»Hon är för övrigt en utmärkt artist», bifogade Ernfrid.

»Mycket lyckligt för henne; ehuru jag tror, att det varit bättre, om hon fått framleva sitt liv på en underordnad plats.»

»Och varför?» frågade Arthur, som kände sig retad av farmoderns ord.

»Därför, att dylika bevis på begångna svagheter bör man icke hava fram i dagen; i synnerhet om med dem följer så mycken sorg och förargelse, som den där flickans tillvaro inneburit för er mor.»

»På vad sätt då?» sporde Ernfrid.Gamla grevinnen förde sin luktsaltflaska till näsan, liksom minnet av dessa händelser angripit hennes nerver; därefter berättade hon Sorenzas moders historia, men betydligt färglagd och något tillökad. Hon skildrade den hädangångna såsom en dålig och hjärtlös kokett. Den adliga damen ansåg sig

fritt kunna dikta ett och annat fel på den, som icke ur sin grav kunde uppstiga och försvara sig. Grevinnan förstod att kasta all möjlig skugga på det arma offret för sonens otyglade passion. Livligt och rörande målade hon sonhustruns lidanden och den skandal, som varit nära att utbryta.

De båda bröderna åhörde henne med alldeles olika ansiktsuttryck. Hela berättelsen var dem främmande. Allt vad greven sagt Arthur, var, att Sorenza var hans dotter och att hennes moder varit honom mycket kär; men han hade aldrig ingått i någon närmare redogörelse.

På Ernfrids stolta panna lästes ovilja. På Arthurs ett uttryck av djup bedrövelse. När gamla grevinnan slutade, sade den senare:

»Stackars, stackars Sorenza.»

»Jag tror du beklagar den, vars liv varit en källa till så många förödmjukelser för din moder och vår släkt!» sade grevinnan.

>:>Ja> j^g beklagar henne av hela mitt hjärta, ty ehuru hon är oskyldig i allt detta, söker man ändå emot henne rikta allas vår harm. För mig skall det endast bliva ett skäl till att hålla henne kär.»

»Dina ord äro i högsta grad besynnerliga och vittna om en dålig moral», inföll gamla grevinnan. »Vi böra älska det, som äger ett rent och ädelt ursprung; men undfly allt, som härflyter från det dåliga.»

»Ursprunget till Sorenzas liv är min far. Vill farmor, att jag skall förakta honom?» Arthur hade rest sig upp. »Eller vad är farmors mening? Icke kan jag annat än älska den, som han skänkt livet.»

»Du älskar således den där flickan?»

»Ja, av hela min själ; mera än jag älskar någon annan varelse på jorden. Mitt liv skulle jag gärna uppoffra för henne.»

»Exalterade barn», mumlade grevinnan.

Ernfrid reste sig med de orden:

»Nu skola vi lämna farmor.» Han kysste den vita. någotskrynkliga handen. Gumman klappade honom på huvudet och sade till avsked:

»Familjen Eldelfeldts lycka torde vara, att du och icke Arthur blivit dess huvud.»

»Ett huvud utan hjärta blir aldrig någons lycka», sade Arthur.

»Långt bättre än ett hjärta utan huvud», svarade gumman skarpt och räckte Arthur sin hand, den han kysste med en min, som om han tvungit sig till denna gärd av aktning.

*

Några dagar förflöto, varunder Sorenzas namn icke nämndes i den grevliga familjen och allt fortgick som vanligt. Om förmiddagarna målade hon i sin ateljé utan att bliva störd av Ernfrid och Jenny. Arthur däremot hälsade på henne, så ofta fadern var frånvarande. Varken Jenny eller grevinnan låtsade märka denna hans olydnad.

En dag var hela familjen bjuden till middag hos gamla grevinnan. Efter måltidens slut tog hon sonens arm och gick med honom in i ett angränsande kabinett. Hon började tala om Arthur, om hans förändrade uppförande mot de sina, synnerligast mot modern och systern. Hon frågade greven, om han givit akt därpå, och då han svarade, att Arthur visserligen var sig olik, men att denna förändring härrörde från den ringa sympati, han kände för syskonen, menade grevinnan, att hon hade en annan övertygelse.

»Vilken då?» frågade greven leende.

»Gossen har något tycke.»

»Om så är, tillhör det hans ålder, och det bästa man kan göra är att icke låtsa märka något.»

»Ganska riktigt, min son, i fall det vore en vanlig ung-domsnyck; men detta är icke händelsen.»

»Vid hans ålder, bästa mamma, är en gosses tycke ingenting annat än en övergående fantasi.»

»Icke alltid; och vad Arthur angår, bjuder din plikt, att du blandar dig i saken.»

»Det där låter betänkligt.» Greven skrattade.

»Vad skulle du säga, om Arthur vore förälskad i Sorenza?»

»Sorenza!» utropade greven och såg på modern. »Huru har en så besatt tanke kunnat uppstå hos mamma. Han vet ju, att flickan är min dotter.»

Vägen var nu bruten, och gamla grevinnan, som full-

7 X Ädlingens dotterkomligt väl kände sonen, visste att på ett ganska skickligt sätt manövrera. Hon uppväckte verkligen hans fruktan, att hon möjligen kunde hava rätt. Hon lyckades bevisa, att greven begått en stor och oförsvarlig oförsiktighet, som någonsin tagit Sorenza i sitt hus, och vidare, att han, sedan detta försök misslyckades, tillät sina söner fortfarande umgås med henne. Greven, som i början motsade modern, slutade med att uppmärksamt lyssna till hennes ord. Av gammalt visste grevinnan, att då han tigande åhörde henne, hade orden gjort intryck. Hon slutade med att ålägga honom att ändra de begångna misstagen.

»Mamma skall icke en gång till behöva visa mig, att jag haft orätt med avseende på Sorenza», sade greven. »Hon skall skiljas från all beröring med min familj. Jag hade en gång den dåraktiga tanken att kunna införliva henne med den, ty hon var mig kär, såsom ett minne av henne, jag älskat högst på jorden. Hade jag varit en man, tillhörande medelklassen, skulle jag kanske lyckats förverkliga denna min avsikt; nu lägger sig så mycket däremot, att min egen önskan blivit att avlägsna flickan ifrån mig och de mina, så att icke några nya historier framkallas om Eldelfeldtska släkten.»

*

I major Griiners hus hade Porry icke vidare varit synlig. Ida var efter hans sista besök hos dem särdeles onådigt stämd mot Sorenza. Hon häcklade allt vad kusinen gjorde, och en dag hade hon till och med yttrat:

»Det skulle vara rätt roligt att veta, varför greve Eldelfeldt bekostar din undervisning. Jag tycker, att det varit långt klokare, om du, liksom andra fattiga flickor, tagit dig kondition och framlevat ditt liv helt obemärkt i stället att som nu emottaga grevens nådegåvor.»

»Nådegåvor!» upprepade Sorenza med blossande kinder.

»Ja, eller vad namn vill du giva åt hans barmhärtighetsverk mot dig? Jag fruktar, att detta ändå blir den vackraste benämningen.»

Sorenza teg och gick att kläda sig för att gå till ateljén och arbeta. Tårarna ville ovillkorligen tränga fram, så smärtsamt föreföll det henne att icke få säga: »han är min far, vad han gör för mig är hans plikt.»

Med tungt hjärta och något av de från D— kvarlämnade och nu uppväckta bittra känslorna vandrade Sorenza till sinfaders hus. I tankarna anklagade hon sina föräldrar, för det de givit henne livet.

Vad ont hade hon väl gjort? Intet! Och ändå drabbades hon av oförtjänt förakt. Huru fjäsade och uppburna voro icke faderns lagliga arvingar; huru log icke livets lycka emot dem; och voro väl de genom sina själsgåvor mera berättigade därtill än hon? Sorenza erfor en inre förbittring över sin tillvaro. Hon kände djupt, att hon stod fullkomligt ensam i världen.

»Ack, du min goda, goda moster», tänkte hon, »varför gick du ifrån ditt stackars barn?»

»God dag, mamsell Bencke!» ljöd en röst bredvid henne. Det var Porry. Sorenza hälsade med en stum böjning på huvudet.

»Så tankfull och sorgsen; har något nytt olycksöde drabbat någon af edra tavlor?»

»Åh nej. Dylika motgångar äro sådana, som kunna repareras.»

»Har ni haft någon, som icke kan gottgöras?»

»Ja, sannerligen.» Sorenza log bittert och tänkte: »Att

jag blivit född, lär svårligen kunna ändras.»

Porry gick en stund tigande vid hennes sida.

»Där hemma har man undrat på, att ni ej varit synlig», började Sorenza.

»Man. Vilka innefattas i det ordet?»

»Min kusin och hennes man.»

»Det vill säga — icke ni?»

»Jag har tänkt, vad de andra högt uttalat.»

»Tack! När ämnar herrskapet Griiners flytta till Rosensvik?»

»Om en vecka är det sagdt.»

»I afton skall jag ha äran avlägga ett besök.» Han avtog hatten. »Hälsa mig då med ett vänligt leende», tilläde han.

Sorenzas tankegång hade erhållit en annan vändning, och då hon gick uppför trappan till ateljén, grubblade hon mycket över Porrys besynnerliga sätt emot henne.

»Kanske jag bör iakttaga mera värdighet», tänkte hon; »men det är något så tilldragande i hans sätt och därjämte är han så vacker. Herre Gud, icke får jag sysselsätta mig med, huru han ser ut, när han emot mig är annorlunda, än han borde vara.»

Hon trädde nu in i ateljén, avtog hatten och ordnade därefter sina penslar och färger, fortsättande i tankarna:»Borde vara? Ja, men huru borde han vara emot mig? Mera aktningsfull och mindre förtrolig. Nej, det vore odrägligt. Bättre som det är. Nu givas ögonblick, då jag känner mig riktigt lycklig i hans sällskap, men andra åter, då jag med verklig förskräckelse tänker på ...»

»Greven önskar tala med mamsell», ljöd betjänstens röst ifrån dörren.

Med en förkänsla av något obehag hörsammade Sorenza kallelsen. Inkommen i faderns kabinett, fann hon Ernfrid, Arthur och Jenny där. Greven satt i en emma och rökte. Han nickade kallt åt Sorenza.

»Jag har låtit kalla dig, därför att jag har något att säga så väl mina barn som dig. Som ni veten, reser jag för min hälsa till Egypten. Jag skall således på en längre tid leva skild från hemmet. Grevinnan och Jenny fara till Ems. Arthur skall såsom sjökadett ut på sin första expedition. Ernfrid med sin guvernör stannar hemma. Innan vi således begiva oss till skilda trakter, har jag velat meddela er min vilja med avseende på Sorenza, och jag fordrar, att ni nogsamt ihågkommer den. Jag erkänner, att det av mig var ett stort fel, då jag tillät mina barn umgås förtroligt med henne; och just i känslan härav är det, som jag går att rätta detta Hädanefter hava ni med henne ingenting att göra. Hon är för er en fullkomligt främmande person. Märk, vad jag säger, hon är er faders skyddsling och ingenting vidare. Edra och hennes vägar äro skilda och böra aldrig mera sammanstöta. Ni äro för henne greve Eldel-feldts barn, hon mamsell Bencke. Ha ni förstått mig?»

»Fullkomligt», svarade Ernfrid. Arthur stod orörlig och stödd emot kaminen.

»Vad dig, Sorenza, vidkommer», återtog greven, »så är min önskan, att du må lägga mina ord på minnet, på det du i en framtid icke må uppdraga dylika paralleller, som du hittills gjort, eller uttala anspråk, som du varit barnslig nog att hysa och vilka äro obehöriga. Din plikt är att glömma, det något blodsband finnes mellan dig och mig; varje anspelning därpå är en skymf fqr dem, som skänkt dig livet, och något rätt kränkande för mina barn, vilka äga anspråk att vid det stolta namn jag lämnar dem icke skall låda någon fläck. Aktningen för deras mor

gör, att jag av dig fordrar, det du behärskar din fåfänga och icke låter folk förstå, det du är besläktad med mig. En dylik släktskap gäller icke inför lagen, och moralen bjuder, att vi förtiga den. Jagär din beskyddare och mina barn för dig främmande personer. Den förtrolighet, med vilken ni hittills umgåtts, är med i dag upphörd. Förstår du?»

»Ja», viskade Sorenza dödsblek.

»Särskilt önskar jag, att den stolthet, som ligger i din karaktär och vilken varit en passande egenskap, om ödet ställt dig på en annan plats i livet, må av dig motarbetas; ty i din ställning är ödmjukheten mera värd. Du äger varken namn, rang eller börd att yvas över. Naturen har givit dig ett artistiskt anlag; för denna gåva bör du helt anspråkslöst tacka Gud. Med flärdlöshet och anspråkslöshet skola dessa gåvor en dag skänka dig, vad du nu saknar, namn och anseende. Med stolthet och högmod skall du endast uppväcka avund, och för att kunna skada dig, skall man fråga: vem är hon? Svaret på frågan skall du undvika att framställa. Hädanefter skall du stå under professor E—s förmynderskap. Det vill säga, han skall vaka över din undervisning och dina behov i min frånvaro. Under sommaren får du behålla denna din ateljé, till hösten skall jag arrangera på annat sätt. Du skall stanna i din kusins hus, så framt hon vill hava dig kvar; i annat fall sörjer professor E— för dig. Var helst ditt hem må bliva, förbjuder jag formligen mina söner att under någon förevändning söka komma i umgänge där. Nu får du avlägsna dig.» Greven räckte ut handen åt Sorenza.

Den stolta flickans blod gick i så häftiga vågor, att hon icke kunde befalla över de upprörda känslorna. Hon fattade icke, än mindre kysste den framräckta handen. Hon gjorde blott en djup nigning för greven och skyndade ut. Kommen utanför dörren, nästan sprang hon genom rummen, som lågo emellan kabinettet och ateljén. Inkommen i den senare reglade hon dörren, varefter hon en lång stund blev stående med armarna i kors över det flämtande bröstet, liksom hon på detta sätt sökt tillbakahålla utbrottet av den storm, som rasade inom henne. Slutligen arbetade sig fram en kvalfull suck. Hon gömde ansiktet i händerna och utbröt i snyftningar.

»Var ödmjuk och undergiven», upprepade hennes mildare känsla. »O, min Gud, kan jag väl vara det!» utropade den kränkta stoltheten. »Nej och tusen gånger nej !» Hon tryckte de knutna händerna mot tinningarna.

En knackning på dörren och grevens tillsägelse, att hon skulle öppna, hejdade det vilda utbrottet.Bättre hade likväl varit, att greven låtit henne i ensamhet lugna sig; nu kunde man med säkerhet förutse, att den minsta tryckning utifrån skulle framkalla en storm.

Vid grevens inträde flammade en mörk rodnad på Sorenzas kinder, och hon stod framför honom med så hög-buret huvud, att hon liknade en person, som bereder sig till en anklagelse.

Hela sitt liv van, att hans vilja var lag för hans omgivning, stolt och härsklysten till karaktären, hade greven känt sig retad af, att Sorenza icke fattade och kysste den hand, han räckte henne. Han kom nu för att tillrättavisa detta drag av vanvördnad.

»Huru kom det till, att du icke ansåg dig böra fatta din fars hand?» frågade greven.

»Min fars!» upprepade Sorenza med blixtrande ögon. Greve Eldelfeldt, jag äger icke någon far.»

»Vad betyder detta?»

»Det betyder, att jag fullkomligt förstått och uppfattat grevens ord till mig: 'Din plikt är att glömma, det emellan greve Eldelfeldt och dig finnes något blodsband.' Jag har nu glömt det. Min faders hand hade jag med glädje och stolthet kysst. Greven ägde icke rätt till denna gärd av dotterlig vördnad från min sida. Varje anspelning på en släktskap emellan greve Eldelfeldt och den stackars Sorenza är ju en skugga, kastad på det ädla namnet. Nå väl, varje vördnadsbetygelse av mig skulle ju innebära en sådan anspelning. Var säker, jag skall vakta mig därför.» Sorenza talade med flämtande och brådskande röst.

»Är det på detta sätt, du lönar min godhet, du...»

»Tala icke med mig om godhet», utropade hon utan all besinning, »åberopa icke, vad som blivit gjort för mig, ty denna godhet, dessa välgärningar äro förbannelser, vilka hava förbittrat mitt hjärta och försämrat min själ. Varför

säga mig: 'Jag är din far', då mitt hjärta aldrig skulle få

nalkas denne far; då det var en skam för honom, min mor och mig själv och alla, att han var mitt livs ursprung? Varför fick jag icke leva i okunnighet om denna släktskap, innefattande så många förödmjukelser? Varför sattes jag i beröring med dessa barn av samma blod som jag, vilka äga alla de rättigheter mig förnekades och för vilka mitt liv är en styggelse. O, Gud, trodde ni då, greve Eldelfeldt, att denna dotter, som ni berövade alla rättigheter, även var berövad hjärta, efter ni så förfärligt våldförde det! Och nu,sedan ni sagt till mina syskon: 'denna flicka är för er en

främling', kastar ni mig ensam ut i världen, utan att äga en enda varelse, som älskar mig, blott medförande dessa ord av min far; 'din plikt är att glömma det blodsband, som finnes emellan dig och mig'; och det är ni, som slutligen säger: 'Du äger varken namn, rang eller börd!' Att j ag

icke äger något av allt detta, vem rår därför, ni eller jag? O, fanns det då icke en enda känsla i ert bröst, som bjöd förbarmande med mig, som ni givit livet, men frånryckt både namn och släkt. Gavs det då icke en enda röst i er själ, som talade om förskoning, då ni inför dessa stolta barn gick att trampa mig i stoftet och emellan dem och mig uppresa högmodets skiljemur! Säg mig, då ni icke kunde älska, icke giva mig ett barns rättigheter, varför fick jag icke leva långt skild från er och er släkt? Ni har förgiftat mitt unga hjärta genom denna vådliga lek med detsamma, och bittra bliva mina känslor, elaka mina tankar, då namnet Eldelfeldt når mina öron! Må Gud förlåta er! Ni har gjort mig mycket ont.» Sorenza tystnade, kvävd av snyft-ningar.

Greven betraktade sin dotter under en lång stund. Därefter lämnade han tigande rummet. Den stolte mannens förnuft gav henne rätt; hans högmod kände sig däremot dödligt sårat. Då dörren efter honom tillslöts, såg Sorenza upp och utropade förtvivlad:

»Borta!» Hon störtade efter honom; men då hon öppnade dörren, sköt greven henne tillbaka med de orden:

»Du och jag hava talats vid för sista gången.»

»Av förbarmande, ett enda vänligt ord; jag vet ju icke, vad jag sagt», bad Sorenza och ville fatta hans hand.

»Jag har förlåtit dig. Farväl!» Dörren tillslöts och låstes i dubbelt lås.

*

Då Sorenza följande morgon med tungt hjärta vandrade uppför trappan till ateljén, hade hon fast beslutat att icke lämna sin faders hem, förrän hon lyckats blidka honom. Hon kunde och ville ej tro, det greven haft verkligt allvar med sina ord: »vi ha talats vid för sista gången». Nej, det var ett uttryck av vrede, framkallat av hennes djärvhet. Han kunde icke vara så hård och vägra henne att få av-bedja sitt begångna fel. Ehuru hoppet tillviskade Sorenza allt detta, var det något inom henne, som injagade en pinsam ångest. Med oro, fruktan och hopp öppnade hon ateljédörren och trädde in. Hon hade så när skrikit till av förskräckelse, då hon fann Ernfrid stående framför hennes staffli. Hans ansikte bar ett strängt uttryck.

»Jag har en hel kvart väntat på er», sade Ernfrid kallt. »Greven, min far, har uppdragit åt mig att säga er, det han och min bror Arthur avrest till Karlskrona, och sedan Arthur gått ombord på Najaden, fortsätter min far sin färd till utlandet.»

Sorenza stod orörlig och blek som en marmorstod.

»Har greven rest utan att skänka mig ett enda skriftligt ord?» frågade Sorenza efter en lång paus.

»Han har skrivit till er kusin och professor E—. Det var ju allt, vad som behövdes. Ni har väl icke glömt hans i går uttalade vilja, att ni ej bör hysa' några anspråk, att...»

»Greve Ernfrid, var god och erinra er själv de ord, er far sade er», utropade Sorenza.

»Var lugn, jag skall icke glömma dem, blott ni ådagalägger samma aktning för hans vilja.» Ernfrid gjorde en lätt böjning på huvudet och lämnade rummet.

Det var ett bittert ögonblick för Sorenza, då hon blev allena. Hon fann sig så gränslöst ensam; och ensam var hon också, stackars barn. Hon ägde ju icke en enda varelse, som med ömhet och vänskap omfattade henne. Hon erfor ett så oemotståndligt och mäktigt behov av att få höra några tröstens ord, att hon med den övergivnas längtan sträckte armarna mot höjden. Hon föreföll sig själv som en främling för alla, utstött både av lag och moral från dem, som borde beskydda henne. Om hon blott ägt ett par vänliga och förlåtande ord från fadern, ett minne av att hans hjärta, om än i tysthet, älskade henne, skulle det varit henne en trösterik skatt. Nu ägde hon intet. Några sparsamma tårar runno utför hennes kinder, de voro allt för bittra för att kunna bliva ymniga.

»O, min Gud, övergiv mig icke!» viskade hon. »Det gi-ves alltså i hela världen icke en enda varelse, som för mig hyser deltagande. Jag är förskjuten av alla. Fader där ovan, förbarma dig över mig...»

En knackning på dörren åt förstugan kom Sorenza attspritta till och avtorka tårarna. Innan hon hann fram, öppnades dörren, och Porry inträdde.

»Tillgiv att jag stör; men professor E— visade mig ett par croquier av er, över vilka jag uttalade mina anmärkningar. Han bad mig då, att jag själv skulle meddela er dem. Men vad ni nu åter ser bedrövad ut. Är det någon sorg, som tynger på ert unga hjärta?» Porry fattade Sorenzas hand, bifogande med varmt deltagande: »Varför

äger jag ej den lyckan att vara er bror, då naturen ändå skapat er till min syster? Jag skulle då hava rättighet att dela er sorg.»

Fåfängt sväljde Sorenza sina tårar, fåfängt anbefallde stoltheten henne att kväva varje utbrott av rörelse. De deltagande frågorna, de vänliga orden liksom frammanade ett utbrott, och trots alla ansträngningar började hon häftigt gråta. Porrys ord voro just ägnade att riva upp tankarna på hennes ensamma och övergivna belägenhet.

Det gives väl ingenting, som hastigare framkallar en öm förklaring, än då en man ser den kvinna djupt bedrövad, som mest intresserar honom; alltså yttrade Nils med värme:

Sorenza, av barmhärtighet säg mig, vad det är, som smärtar er. Heligt försäkrar jag, att ni i mig äger en sant tillgiven vän, gärna offrande vad som helst, om jag därmed kunde köpa er en fröjd. Ni är för ung att ens ana, än mindre förstå, huru kär ni är och varit mig, allt sedan vårt första sammanträffande. Giv mig därför en väns rätt att dela edra sorger och om möjligt mildra dem.»

Sorenza hade gömt ansiktet i händerna; Porry drog bort dem med milt våld. Hennes tårdränkta ögon riktades på hans, som mötte dem med ett uttryck av verkligt ömhet. Hans blick liknade ett par tröstens stjärnor mitt ibland de moln av sorger, som omgåvo henne.

»Ack, jag är så ensam i världen», stammade Sorenza, »utan att äga en enda vän. I de ögonblick, detta står rätt tydligt för min själ, är jag mycket, mycket olycklig.»

»Men nu, Sorenza, nu känner ert hjärta, att ni äger en vän.» Porry blickade djupt in i hennes ögon. »En vän, den där högre än sig själv håller er kär. Se icke bort, bliv icke rädd för mina ord. Jag begär ju av er, stackars barn, endast förtroende, en brors plats i er själ och rättigheten att dela edra sorger. Givs det ingenting i Sorenzas eget bröst, som säger, att ni tryggt och utan fruktan kan förlita er till mig; att ni kan tro på den man, som alltid med ertalat sanningens språk och i vars blick ni tydligt bör läsa, att han är er tillgiven?»

Sorenzas kinder brunno i purpur, då hon med låg och osäker röst stammade:

»Jag känner, att Gud haft förbarmande med mig, då han just i det ögonblick, då jag kände mig så onämnbart olycklig och övergiven, sänt er. Jag tror på edra ord och ber Gud att hellre få dö än leva den dag, då jag behöver tvivla på dem.»

»Tack!» var allt vad Porry svarade; men Sorenza kände, att han läppar helt hastigt vidrörde hennes panna, något, som så förskräckte henne, att hon icke på en lång stund vågade se upp.

Porry närmade sig bordet, drog ett par stolar till detsamma, sägande helt glättigt:

»Nå, min lilla elev, ty detta lär ni väl hädanefter bliva, kom nu och sätt er vid min sida, så skola vi tala om edra utkast.»

Sorenza nalkades. Porry hade redan satt sig och räckte ut handen mot henne, med de orden:

»Det gives ingenting, som så förjagar alla ledsamma tankar som arbete; därför skola vi arbeta alldeles förtvivlat. Ni vet icke, vilken sträng mästare jag ämnar bliva.»

»I det fallet hyser jag ej någon fruktan», svarade Sorenza och satte jag.

»Ni äger en yppig inbillning», sade Nils, »mycken uppfinning och originalitet, men ni saknar tålamod; och detta gör, att edra tavlor ofta äro illa utförda...»

Vi förbigå det, som följde. Under den timme, Porry dröjde kvar i ateljén, sysselsatte han sig uteslutande med att korrigera Sorenzas croquier. Detta skedde med en noggrannhet och stränghet, som helt och hållet tog Sorenzas uppmärksamhet i anspråk. Hon glömde alla sina sorger och följde med spänt intresse varje anmärkning av denne, såsom konstnär så ovanligt rikt begåvade man.

När hon om middagen gick hem, syntes henne också livet i en betydligt ljusare dager, och vi måste till stor nackdel för Sorenza medgiva, att tankarna då voro uteslutande upptagna av Porry. Visst vittnade detta om hög grad av flyktighet i lynnet, men, min käre läsare, du måste nöja dig med porträtt, tagna ur verkligheten, och icke söka efter ideal, hämtade ur fantasien.»En lättskrämd dröm är friden här på jorden», detta skulle Sorenza erfara; ty lika plötsligt som hon blivit av Porry ryckt från sina sorgliga känslor, lika plötsligt skulle hon vid sin hemkomst åter kastas in i virveln bland dem. Så fort hon inträtt i sitt rum, rycktes dörren upp, som förde därifrån till Idas sängkammare, och denna kom in, hållande ett brev i handen.

»Det var rätt väl, att du en gång behagade återvända hem, så att jag kan få förklara dig mitt rättmätiga ogillande av ditt och moster Tolls uppförande. Strax efter det du gått bort i dag, bekommer jag denna skrivelse från greve Eldelfeldt. Vad innehåller den väl? Jo, den allra skandalösaste historia om din mor. Greven förklarar däruti helt ogenerat, att han är din far etc. etc. Hyggliga saker, minsann, och varom jag levat i fullkomlig okunnighet. En dylik skandal har således passerat i min släkt och är kanske känd av en hel massa människor. Men icke nog härmed; moster Toll, som upptog dig efter din mors död, ger dig det namn, din mor haft såsom gift, och förklarar dristeli-gen, att du är min kusin. Hon hade väl i första rummet bort fråga släkten till råds, om den ville erkänna dig eller icke. I det stället ålägger hon mig på sin dödssäng att taga dig i mitt hus, att behandla dig såsom anförvant, vilket allt jag med min vanliga godhet lovar, fullt övertygad, att din börd var sådan, att jag icke skulle behöva rodna för släktskapen.»

»Men kära Ida», inföll Sorenza bittert, »så god du anser dig vara, hade du likväl icke öppnat ditt hus för mig, i fall greve Eldelfeldt icke betalat för mitt vistande därstädes, och för pengar hade du emottagit vilken främmande person som helst. Du torde därför ursäkta, om jag ej kan fatta, vartill hela ditt tal tjänar.»

»Kan du ej fatta det, då lär jag väl få lov att upplysa dig därom. I fall du såsom en icke besläktad person varit inackorderad hos mig, hade jag alldeles icke vid förfrågan om din börd behövt skämmas däröver, vilket nu är fallet, efter du är min mosters dotter. Du förstår väl så pass mycket, att man aldrig räknar släktskap med sådana barn som du. Då moster Toll åtog sig att sörja för dig, hade hennes plikt varit att endast giva dig ett fattigt fosterbarns roll och icke en anförvants. På det sättet hade man undvikit alla obehag. Nu skall ju jag leva i den dödli-gaste ångest vid varje efterfrågan, som har avseende på dig.

»Detta hjälpes därigenom, att jag ber professor E— skaffa mig ett annat hem», svarade Sorenza kallt.

»Så tror du? Just som man nu icke allmänt ansåg dig för min kusin. Följaktligen skall jag, var helst du tager vägen, alltid vara blottställd för den skandal, som din mor lämnat i arv. För övrigt, kära du, har min man givit greven sin hand uppå, att du skulle stanna hos oss till grevens återkomst.»

Med dessa ord snodde Ida ut ur rummet, lämnande Sorenza allena.

Ida njöt av att i sina händer äga ett medel, varmed hon kunde förödmjuka och plåga Sorenza, för vilken hon alltid hyst en icke ringa grad av avund, som blivit betydligt tillökad därigenom, att hon såg, att Porry fäste vid Sorenza ett större intresse än vid någon annan, henne själv inberäknad ; och detta var något, som hennes fåfänga icke kunde smälta.

*

Några dagar efter ovanbeskrivna uppträde flyttade majorens ut på sitt lilla förtjusande sommarställe Rosensvik, liggande vid Mälarens stränder. Det dröjde en hel vecka, innan Porry anlände till Alnäs, som ägdes av hans kusin, brukspatron Sturm. Strax efter Nils' ankomst till Alnäs gjorde han en kort visit hos majorens. Det var en av de dagar, då Sorenza reste till staden för sina lektioner hos professor E—.

»Jag har en bön, den ni icke får avslå», yttrade Porry till Ida under deras samtal.

»Verkligen! Nå, huru låter den?»

»Att ni tillåter mig presentera min kusin, Gunnar Sturm, er närmaste granne. Han ämnar tillbringa sommaren på sitt vackra Alnäs för att vila från bruksaffärerna på Eksjö.»

»Oändligt gärna», svarade Ida förbindligt. »Brukspatronen är känd för att vara en besynnerlig och mycket rik man, som endast korta tider på sommaren vistas på Alnäs.»

»Han är verkligen beryktad för sin mångkunnighet och sin rikedom», svarade Nils.

Dagen därpå var Sorenza icke inne i staden, utan säll-skapade med Ida, som var vid det allra älskvärdaste lynneoch iklädd den utsöktaste toalett. När Sorenza på eftermiddagen kom ned i paviljongen, utropade Ida:

»Kära Sorenza, du får lov att kläda om dig. Jag väntar främmande.»

»Överflödigt», menade majoren. »Sorenza är bra, som hon är. Vid hennes ålder behöver man icke granna kläder för att vara älskvärd.»

»Vill du därmed säga, att man vid mina har behov av toalettens hjälp?» Idas ansikte höll på att förlora sitt glada och leende uttryck.

»Alldeles icke; men du är fru och skall representera, något, som en ung flicka är befriad från.»

Majoren, en äkta man av det förälskade slaget, ansåg sin hustru såsom ett mönster, utrustad med alla de fullkomligheter hon saknade. Han kysste alltså Idas hand och tilläde några ord om hennes skönhet och älskvärdhet.

»Vad kommer det för främmande?» frågade Sorenza likgiltigt och blickade tankfullt över till Alnäs, som syntes från paviljongen. Hon visste icke, att Porry anlänt dit.

»Din beundrare Porry och brukspatron Sturm, för att icke tala om alla fruarna», svarade majoren.

»Vem har sagt, att Porry är Sorenzas beundrare?» inföll Ida harmfullt.

»Min egna ögon, min ängel.»

Sorenza böjde sig rodnande ned över sitt arbete och sydde med förtvivlad fart. På tvenne veckor hade hon icke sett Porry. Under denna tid hade behovet att träffa honom så tillväxt, att hon riktigt lidit av sin längtan. Hon skulle nu få den tillfredsställd, och likväl föreföll det henne svårt, att så där inför främmande återse honom. Hon var så försjunken i dessa tankar, att hon icke gav akt på Idas misshumör över majorens yttrande. Några främmandes ankomst återförde henne dock snart till den yttre världen.

Dessa hade icke förr hunnit taga plats, än Porry och brukspatronen inträdde. Sedan presentationen var gjord, slog den senare sig ned hos värdinnan, och Porry gick direkt fram till Sorenza. Han satte sig bredvid henne med orden:

»Det förefaller mig som en hel evighet, sedan jag fick glädjas av er åsyn. Har ni under den tid, som flytt, någon

gång tänkt på vännen?»

»Det har jag», svarade Sorenza och såg upp till honom. Hon förvånades över, att hon icke det minsta kände siggenerad. Tvärtom, hon erfor en så verklig glädje vid ljudet av hans röst, att alla andra intryck försvunno.

»Ni har bestämt förundrat er över, att jag så länge varit osynlig?»

»Det medger jag.»

»Har ni icke gissat orsaken?»

»Nej.»

»Det ligger något oförklarligt skyggt i ert hela väsen, som gör, att ni är rädd att närma er mig, ehuru en inre sympati är i strid därmed. Min känsla åter är icke en upplågande passion; den är ej en gång kärlek, utan ett innerligt behov av att med min tillgivenhet omhulda er. Varje brådstörtande steg jag skulle taga för att vilja tillvinna mig ert förtroende, komme endast att avlägsna det. Om ni däremot överlämnades åt er själv, borde behovet av den nye vännens närvaro vakna hos er. Jag ville tvinga ert hjärta att sakna mig.»

»Och däruti har ni lyckats.»

»Detta var mig likväl icke nog.» Porry böjde sig närmare till Sorenza, liksom för att betrakta hennes arbete, och tilläde med sänkt röst: »Jag önskade, att mitt återseende skulle skänka er glädje. Min första blick på er sade mig även, att så var. Min försakelse att icke hava sett er blev därigenom rikligen belönad.» Han reste sig upp, bifogande med högre röst: »Professor E— lär i afton komma ut, för att tala med er om de lektioner, ni under sommaren och hans frånvaro skall taga av mig.»

»Av er?» Sorenza såg hastigt upp.

»Förskräcker det er? Ni är ett besynnerligt barn, på en gång begåvad med er ålders lättro och ändå så skugg-rädd. Varifrån härflyter denna motsägelse?»

»Från min övergivna ställning i livet», svarade Sorenza. »Jag är oupphörligt rädd att göra något, som är orätt, och jag äger icke någon vid min sida, som säger mig, huru jag bör handla.»

»Ni äger ju mig.»

»Det är just med avseende på er, jag aldrig är säker på mig själv. Ni är för ung att vara min vän, och ehuru mitt förnuft säger mig detta, är ni ändå den enda vän jag äger, den enda jag vill äga.»

»Tack! Ni skall aldrig få skäl att ångra er.»

Brukspatron Sturm hade, under det han samtalade med Ida, förstulet betraktat Sorenza och Nils.»Mamsell Bencke är ju en släkting till herrskapet?» frågade han, vänd till majoren.

»En kusin till min hustru», blev svaret.

»Ett sällsamt intagande ansikte.» Vid dessa ord skiftade Ida färg. »Min kusin Porry tycks också vara särdeles intresserad av den unga flickan.»

»Det samma påstår även jag», sade den hjärtans beskedlige, men något enfaldige majoren; »men min hustru vill alldeles icke medgiva det.»

»Verkligen!» Brukspatronen fäste en plirande blick på Ida, tilläggande: »I sådana fall äro fruntimren vanligtvis

skarpsyntare än vi män. Vad som förefaller mig som ett varmt intresse, kan ju helt enkelt vara helt konstnärligt- Jag hörde Porry säga, att pofessor E—, under de veckor han är frånvarande, anmodat min kusin att vara mamsell Benckes lärare. En befattning allt för angenäm, att den icke skulle med nöje emottagas av en ung man.»

»Skall professor E— resa bort?» Idas röst gav allt för tydligt tillkänna en inre otålighet.

»Blott på fyra å fem veckor.»

E—s och några fler gästers ankomst avbröt samtalet. Brukspatronen nalkades Sorenza och Porry. Han sade den unga flickan några smickrande ord med avseende på hennes talang och övergick därefter till de fria konsterna i allmänhet.

Brukspatronen ägde en bländande vältalighet i förening med stor livlighet i framställningssättet. Detta gjorde, att han med våld ryckte med sig den, som åhörde honom, och fjättrade så intresset vid sina ord, att man ej kunde lösrycka sig därifrån. Brukspatronens förmåga att fängsla låg icke blott uti hans snillrika konversation, utan fastmera däruti, att han alltid avpassade samtalsämnena efter de personer han talade med. Lärd med de lärda, var han konstnär med konstnärer, skald med poeter och materialist med materialister. Talade han med ett vackert och behagsjukt fruntimmer, var ämnet för hans samtal toaletten, baler och nöjen. Han behandlade då de obetydligaste saker på ett sätt, att de blevo intressanta. Icke underligt då, om Sorenza blev idel öra under samtalet med den intressante mannen.

Något senare föreslogs en promenad, och under den manövrerade vår behagsjuka majorska så, att Nils och hon blevo det sista paret.»Är det sanning, att ni skall övertaga ledningen av Sorenzas undervisning, medan professor E— är borta?» frågade Ida.

»Ja, så till vida, att jag lovat E— att hava tillsyn över mamsell Benckes arbeten.» Porry sade detta med en egen kall bestämdhet i rösten, liksom han velat avböja allt vidare ordande i saken.

»Men jag tycker, att en dylik förändring icke hade bort äga rum, utan att E— först inhämtat min tanke. Ni är alldeles för ung att vara Sorenzas lärare.»

»Menar ni, att mina konstnärliga studier icke äro stora nog?» Porry smålog ironiskt.

»Ni känner själv allt för väl, att ni i detta avseende har ett europeiskt rykte.»

»Nåväl, då blir det ju alltid en vinst för mamsell Bencke att måla under min ledning.»

»En vinst, den hon köper på bekostnad av sitt rykte.» Idas kinder brunno, och ögonen blixtrade. Hon hade velat gråta, så genomförbittrad var hon.

»Tillåt mig försäkra, att jag ännu icke kastat någon skugga på en kvinnas rykte, och allraminst blir det på mamsell Benckes. Under några veckor är hon en elev, den professor E— anförtrott åt mig, och jag vågar påstå, att icke en gång avunden skall däruti se något ont. För övrigt, fru majorska, är jag icke känd för att vara någon fruntimmerskarl. Ni vet det mer än väl. Jag är därtill för mycket konstnär.»

Ida gick en stund tigande vid Porrys sida; därefter återtog hon:

»Var skall Sorenza arbeta?»

»I sin ateljé.»

Åter uppstod en paus. Plötsligt stannade Ida och sade med häftighet:

»Medgiv, att det likväl strider emot alla våra begrepp om det passande, att hon skall vara på tu man hand med er.»

»Ni glömmer en sak, nämligen att en artist, som målar, icke behöver en lärare, den där står vid hennes sida och säger varje penseldrag hon skall göra, utan att mästarns roll är av helt annan natur. Dessutom, fru majorska, hade jag trott, det gubben E— var tillräckligt väl känd, att ni åtminstone för honom borde äga förtroende, även om ni ej hyser det för mig. Mamsell Bencke är icke den enda av hans elever jag påtagit mig. Varken E— eller jag havaså illa arrangerat, att hon skall bliva allena med mig under arbetstimmarna. Ni kan vara fullkomligt lugn.»

»Jag har aldrig varit orolig; men det borde icke förundra er, att jag är rädd om den flickas heder, som vistas i mitt hus.»

»Mig förundrar ingenting. Jag önskar blott, att ni i allt må lika ömt vaka över henne.»

De gingo några steg tigande.

»Herr Porry, ni är stött», sade Ida leende.

»Jag blir aldrig stött på ett fruntimmer.»

»Och varför icke?»

»Därför att kvinnor och barn icke böra äga förmågan att reta män.»

»Det där var nära nog en oartighet.»

»Då har jag begått ett fel, men ett fel, som jag ej vill reparera.»

»Och ett fel, som jag först i dag upptäckt hos er.»

»Verkligen! Det är således en dag för upptäckter. Jag har även gjort en med avseende på er.»

»Och vilken?»

»Tillåt, att den tillsvidare blir min hemlighet.» Nils sade detta med ett betydelsefullt leende, som kom Ida att skifta färg. Kanske gavs det något inom henne, som hon fruktade, att han anade. Allt nog, hon började tala om likgiltiga saker, och snart antog samtalet dea vanliga sa-longstonen, då damens ord andades koketteri och kavaljerens galanteri.

*

Dagar och veckor förgingo efter ovanbeskrivna samtal, utan att något anmärkningsvärt inträffade.

Om aftnarna kom Porry över till majorens, och då voro han och Sorenza vanligtvis sysselsatta med att göra utkast. Icke ett ord varken om vänskap eller kärlek hade Nils talat till Sorenza under dessa veckor; men emellan dem uppstod en naturlig förtrolighet, som gjorde, att Sorenza med hela sitt ofördärvade hjärta fäste sig vid sin nye lärare. Om någon gång, då de voro allena, han under samtalet fattade hennes hand, lät hon den utan allt motstånd stanna kvar i hans. Så förgingo månader. Ida, som ined svartsjukans ögon betraktade kusinen och Porry, hade ikväl icke funnit något, som bestyrkte den tanken, att Nils :ör Sorenza ägde någon ömmare känsla. Helt lugnad av

8 X Ädlingens dotterdenna, som hon trodde, bestämda upptäckt, blev hon vänligare och jämnare i sitt uppförande emot Sorenza, och denna tyckte, att tiden flydde bort som en glad dröm. Ofta när hon sedan tänkte tillbaka på denna period av sitt liv, kallade Sorenza den för sin lyckas korta vårdröm.

Brukspatronen besökte under denna tid endast ett par gånger majorens, och då talade han icke alls med Sorenza.

Hon* å sin sida var allt för nöjd med det närvarande, att hon ens skulle ägna en tanke åt än mindre giva akt uppå, att brukspatronen låtsade, som om hon icke fanns. Ostörd av allt, hade hon framlevat dessa månader, och hon tyckte, att hon åter blivit samma goda och glada barn, som hon var före inträdet i greve Eldelfeldts hus.

En dag i slutet av juli kommo brukspatronen och Porry till majorens; även nu var den förre uteslutande sysselsatt med Ida. Han berättade henne, att han gjort ett kort besök på ett av sina bruk i Södermanland, och att han nu hoppades ett par veckor få förbliva ostörd på det vackra Alnäs.

Efter supén hade man gått ut på terrassen. Stödd emot ett träd, blickade Sorenza över Mälarens spegelklara yta och dess leende stränder. Porry och några herrar konverserade med Ida om det konstberidaresällskap, som på Djurgården gav representationer. Brukspatronen nalkades Sorenza.

»En vacker tavla denna», han visade med handen på utsikten.

»Mer än vacker, den är skön!» svarade Sorenza.

»Kan väl någon konstnär återgiva något dylikt på duken?»

»Nej; inför den store mästaren naturen måste vi ödmjukt erkänna vår ofullkomlighet; ty en kopia blir ju aldrig detsamma som dess original.»

»Sant; men då måste ni medgiva, att er konst är något bra ofullkomligt.»

»Det medgiver jag icke. Den är mänsklig och kan endast frambringa något mänskligt fullkomligt. Naturen däremot är utgången från Gud och således gudomlig.»

»Ni är ung och har illusioner om såväl det mänskliga som det gudomliga», sade brukspatronen leende. »Ni är därjämte artist.»

»Ja, av själ och hjärta, om än min förmåga är klen.»

»Hos er går förmågan hand i hand med själ och hjärta.»Brukspatronens blick var liksom fastnitad vid Sorenzas drag, då han tilläde: »I dessa dagar har hit anlänt en ung,

lovande artist med samma namn som ni. Troligen en släkting?»

Sorenzas kinder övergötos av en hög rodnad, och hela hennes utseende vittnade om verklig förlägenhet. Brukspatronen avvaktade ej hennes svar, utan fortfor:

»Hans far, grosshandlare Bencke, var jag mycket bekant med och även hans mor, den vackra Amalia Bill. När Bencke dog, befanns att han ej lämnade någon förmögenhet efter sig, utan endast skuld. — Hans mor, bosatt i Köpenhamn, tog sonsonen till sig och gav honom uppfostran. Hans artistiska anlag bestämde hans levnadsbana.» Brukspatronen höll upp.

Sorenzas hjärta slog oroligt. Efter en paus återtog brukspatronen:

»Jag sammanträffade med Rudolf Bencke under mitt korta vistande i Göteborg, och då sade han mig, att han om tre veckor trodde sig inträffa i Stockholm, där han hade okända släktingar. Kanske ni är en av dem? Majoren har sagt mig, att ni är dotter till en köpman Bencke. Jag vet mig aldrig ha hört, att Rudolfs far hade någon bror.» Brukspatronens ögon sökte läsa i den unga flickans inre, vilket var så mycket lättare, som hennes häftiga sinnesrörelser återspeglades i hennes ansikte.

»Jag var så liten när .. . när ... mina föräldrar .. . dogo ...» stammade Sorenza.

»Att ni icke har reda på att Rudolf Bencke är syskonbarn med majorskan. Jag gjorde också orätt uti att med dessa frågor vända mig till er, jag hade lättare fått dem besvarade av majorskan, som är ett tiotal år äldre.»

Brukspatronen ämnade avlägsna sig; men det skedde med en egen långsamhet, vilken tydligt utvisade, att han väntade, det Sorenza skulle yttra något. Hon var likväl allt för upprörd att giva akt på hans dröjande rörelse, utan erfor blott en egen pinsam känsla vid föreställningen, att han skulle göra Ida några frågor i samma anda han gjort henne. Då hon märkte, att han stod i begrepp att lämna henne, upplyfte hon hastigt huvudet, sägande med rädd och osäker röst:

»Jag har en bön till brukspatronen.»

»Var förvissad, att jag, såvida det ligger inom möjlighetens område, skall uppfylla den.»-»Gör icke min kusin några frågor rörande mina föräldrar.» Sorenzas ögon stodo fulla av tårar.

Brukspatronen fattade hennes hand, tilläggande: »Var

förvissad, att en önskan av er alltid skall vara mig helig.»

Under det brukspatronen talade med Sorenza, hade ett par svarta ögon noga observerat dem; först med undran, sedan med harm och sist med symtom av svartsjuka, då brukspatronen fattade den unga flickans hand. Slutligen blev det Porry omöjligt att kvarstanna på sin plats, utan han styrde kurs till Sorenza och brukspatronen.

»Jag tror, det är tid att begiva sig hem», yttrade han till den senare och såg på sitt ur.

»I så fall är jag färdig att följa dig», svarade brukspatronen och bugade sig förbindligt för Sorenza.

Nils' blick var kall och mörk, då han bjöd henne god natt, och det oaktat i den unga flickans blick låg något så sorgset, att det bort säga honom, att hon just nu var i behov av ett vänligt ord utav vännen; mfen älskarens

missnöje hade förjagat den förres deltagande. Det avmätta och främmande i Porrys avsked smärtade Sorenza.

*

När de främmande avlägsnat sig, kvarsatt Sorenza på terrassen. Majorens hade gått in i salen, och Sorenza hörde, huru Idas barn sade »god natt» åt fadern och modern. De ömma, smekande och vänliga orden, som majoren slösade på barnen, voro liksom dolkar, vilka träffade det själssår, som blödde i Sorenzas inre. När barnen gått till vila, hörde hon, huru fadern länge och med ömhet talade om deras framtid och gjorde upp planer för deras lycka och trevnad. Slutligen gingo även de båda makarna in i sängkammaren, och Sorenza var allena på terrasstrappan med det brännande, heta huvudet, lutat i sina händer. Hon tänkte:

»Till vilket bittert öde har jag icke blivit född. Jag är liksom utstött ur samhället; ty jag äger ju varken föräldrar, namn eller hem. Ingen mor har med glädje drömt om framtida fröjd vid min vagga; ingen far har välsignat min födelse eller slutit mig till sitt hjärta för att tillförsäkra mig en fristad och ett skydd vid hans bröst. Intet föräldrahem har jag att minnas; inga glada lekar i en kär syskonkrets; inga följbara exempel av dygd och kärlekstå för mitt minne i skepnad av min mors bild.» Sorenza grät. »Kan jag väl sägas hava ägt föräldrar? Nej, värnlös, övergiven, har jag växt upp, utan att någonsin i barnaåren hava blivit smekt eller välsignad av dem, som givit mig livet; och sedan — sedan — då man sade mig: denne man är din far, bifogade man dessa smärtans ord: men en far, vars lättsinne förnedrade din mor, hopade skam över henne och invigde ditt liv åt en outplånlig skymf. Över mig, mig, som är skuldlös, kommer föraktet, och han, denne fader, som jag icke kan akta och icke får älska, åtnjuter allmänt anseende. Han går med upphöjt huvud och lugn panna inför samma värld, som fråntagit hans dotter alla rättigheter. Hans stolta namn skänker honom aktning, och i skuggan därav framlever han sitt skuldbelastade liv, under det jag darrar, då man talar om det namn jag bär och vilket är en stöld.» Sorenza utbröt i häftiga snyftningar.

Den följande dagen tillbragte Sorenza ensam på Rosensvik. En egen, plågsam tungsinthet vilade över hennes själ. Mot aftonen företog hon en promenad nedåt parken. Några ögonblick därefter kom Porry och sökte herrskapet; han fick till svar, att majorens voro inne i staden och att mamsell hade gått ned i parken. Han tog vägen dit.

Sittande på trappan till paviljongen, överlämnade sig Sorenza åt alla de sorgliga betraktelser, som den föregående aftonen frammanat. Vid ljudet av steg såg hon upp.

»Nils» utropade hon ofrivilligt och reste sig.

»Förskräcker min åsyn Sorenza?» frågade Porry och skyndade fram till henne.

»Nej, tvärtom!» stammade Sorenza, rodnande över det utrop, som undfallit henne.

Porry drog henne sakta ned på trappan och satte sig själv vid hennes sida, sägande med vibrerande röst:

»Sedan vi sist träffades, har jag blott ägt en önskan, den att få tillfälle tala vid Sorenza. Emellan oss måste det bli fullkomligt klart, så framt jag icke skall behärskas av alla dessa marter, som i går uppfyllde mitt bröst, då Sturm talade vid er. Sorenza, jag kan icke vara din vän, det är mig för litet. Jag måste äga ditt hjärta eller fly långt härifrån. Jag älskar dig, älskar dig djupt, heligt och allvarligt. Vänd dig icke bort, utan tala till mig; låt mig läsa i din blick, att ditt inre gömmer något bättre för mig än den kalla och färglösa vänskapen...»Vad svarade väl Sorenza? Sommarvinden lyssnade därpå, och endast den och Nils uppfångade orden.

Ord om kärlek, dem tvenne älskande utbyta, äro för andra i högsta grad fadda, därför låta vi västan bortföra dem på sina vingar.

*

Följande morgon vilja vi som hastigast avlägga ett besök på Alnäs. Strålande hade solen uppstigit på den molnfria himmeln och utsållade ett hav av guld över Mälarens kristallklara yta. Icke den minsta fläkt rörde löven eller avkylde den brännande glöd, med vilken dagens drottning famnade jorden.

På Alnäs' balkong var ett prydligt frukostbord dukat, och i en av de små sofforna därstädes finna vi brukspatron

Sturm, hållande en tidning i handen. Hans ögon voro likväl icke fästa på den, utan irrade tankfullt ut i rymden. Hela hans utseende utvisade, att hans själ var sysselsatt med något för honom misshagligt. Han liknade en fältherre, vilken förlorat en batalj, men uttänker planen till en ny, den han föresatt sig att vinna. Han stördes dock snart av Porry, som trädde ut på balkongen. Den unge mannens ansikte lyste av inre tillfredsställelse, och uttrycket i hans röst, då han hälsade, var glatt och klangfullt. Det liknade ett eko av vad han inom sig gömde utav lycka och fröjd. Vid hans hjärtliga morgonhälsning blevo brukspatronens anletsdrag skarpare, och han sände en genomborrande blick på Nils, liksom han med den velat säga, »Din lycka skall jag snart förstöra.»

Sedan man under måltiden talat om dagens nyheter och likgiltiga ämnen, yttrade brukspatronen:

»Majorskan Griiner är ett ganska intagande och vackert fruntimmer; det är sannerligen obegripligt, min käre Nils, att du icke förälskat dig i henne, i synnerhet som hon alldeles icke är likgiltig för din person, utan följer dig med sina ögon, liksom hon vore rädd att förlora dig ur sikte.»

»Högst smickrande för mig», svarade Nils vårdslöst och tilläde med ett lätt skratt: »Jag har, tyvärr, länge nog märkt, att hon utsett mig till sitt offer, men jag kan icke hava den äran att bliva det.»

»Hon är likväl en kvinna, skapad att sätta en mans blod i låga.»»Möjligt; men jag hör åtminstone icke till antalet av dem, som brinna för henne.»

»Och skälet?»

»Frågar du det på allvar?»

»Helt visst. Du har hittills älskat litet här och litet där.»

»Älskat! Käre Sturm, nu högg du yxan i sten; jag har aldrig älskat.»

»Om du ej älskat, så har du varit betagen ett tjog gånger.»

»Sant; men aldrig ännu i en gift kvinna.»

»Bah! Känslan beräknar visst icke om föremålet är gift eller ogift, den resonerar icke.»

»Kanske har du rätt; men jag tror det icke. Vad mig beträffar, har jag en gång gjort till princip, att om en gift kvinna förefaller mig frestande, skall jag undfly henne, och denna föresats har jag troget hållit.»

»Det är ganska aktningsvärt av en så lättsinnig gynnare som du.»

»Lättsinnig!» upprepade Porry och betraktade sin cigarr. »Det ligger en viss sanning i dina ord. Jag har verkligen varit lättsinnig; men jag är det icke mera.»

»Tro icke på, att du förändrar karaktär.»

»Det tror jag icke heller; men min karaktär är icke flyktig.»

Brukspatronen gapskrattade.

»Skratta icke; jag talar allvarsamt. Min karaktär är envis och stolt. Jag avskyr utan högmod allt, som förnedrar, och detta har avhållit mig från laster och svagheter, dem du och andra karlar gjort er skyldiga till. Det gives icke någon föräldralös varelse, som äger mig att tacka för sitt olyckliga liv. Således, min karaktär är icke lättsinnig.»

»Nå, var vill du placera ditt lättsinne?»

»I lynnet. Jag har ett flyktigt sinne, vilket lätt exalteras av skönhet och ungdom, men i de ofta återkommande anfallen av förtjusningsfeber har aldrig mitt hjärta haft någon del. Alla dessa vackra varelser, som tjusat mitt öga, voro endast blommor, som smekte konstnärsögon. Hos ingen av dem fann jag detta något, som redan vid första sammanträffandet låter oss igenkänna en tvillingsjäl. Jag visste, att när ödet skulle kasta en sådan kvinna i min. väg, skulle jag känna igen henne, då våra ögon första gången möttes. Jag skulle därefter älska henne så, att min tanke aldrig kunde dröja vid någon annan.»Porry höll upp och blickade ut åt Mälaren. Brukspatro-en såg på honom med en hånfull blick.

»Men det lär väl icke bliva här i världen, du finner din syskonsjäl, utan det blir väl i en annan. Huru kan en förståndig karl vid dina år prata sådant nonsens?»

»Ja, huru kunde jag till dig, en gammal inbiten materialist, uttala mina fantastiska drömmar?»

»Som alldeles icke hövas en man», inföll Sturm med eftertryck. »En upplyst man bör göra erfarenheten och sitt vetande till stödjepelare för sitt omdöme och icke som en tanklös och oupplyst kvinna låta fantasien vilseleda förnuftet. Det förståndet icke kan förklara, bör känslan förkasta såsom osant, falskt och dåraktigt.»

»Käre Sturm, låt oss icke komma in på de där ämnena. Lämna du ditt proselytmakeri, ty erfarenheten, den du aktar så högt, borde ha lärt dig, att din levnadsfilosofi icke är passande för alla; och minst för lynnen sådana som skalders och artisters.»

»Det vill med andra ord säga: förståndet är en över-flödsvara hos idkare av de fria konsterna.» Brukspatronen skrattade föraktligt.

En paus uppstod, den Sturm bröt med de orden:

»Den där flickan, som är hos Griiners, Sorenza, tror jag hon heter, har verkligen ovanligt artistiska anlag.»

»Ja, det är ett av naturen rikt begåvat barn», svarade Porry med en glänsande blick.

»Såå! Detta ditt omdöme förklarar, huru en eljest så förståndig karl som greve Eldelfeldt kunnat vara till den grad betagen i det där barnet, att hans ömma känsla åstadkommit oenighet emellan honom och hans hustru.»

•Brukspatronens ton var i högsta grad likgiltig, men hans till hälften slutna och inkvisitoriska ögon vilade på Porry, vars drag vid dessa ord förlorade sitt glada uttryck och blevo mulna.

»Vad är det för dumma historier!» utropade Nils häftigt. »Du vill väl därmed icke häntyda på något rätt infamt och skandalöst. Kom ihåg, det gäller en ung flickas heder.»

»Nå, för tusan, icke är det jag, som stjäl den av henne. Har den blivit stulen, så lär allt greven få taga skulden på sig. Besynnerligt går det emellertid till; mamsell Sorenza har genom guldets makt fått en plats i Griiners hus, utgives där för fruns kusin, och sålunda narrar man världen, vil-ken med välbehag emottager greve Eldelfeldts älskarinna i sina salonger och ...»

»Du ljuger, hon är ej Eldelfeldts älskarinna», avbröt Porry och slog den knutna handen så eftertryckligt i bordet, att de äkta porslinskopparna dansade i golvet.

»Vad går åt dig, som förstör mitt vackra porslin? Skulle du händelsevis vara betagen i flickan? I sådant fall tiger jag; ehuru det vore mindre behagligt, att min fars systerson lierade sig med en dylik personlighet.»

»Här är icke fråga om mig, utan om Sorenza. På vilka grunder vågar du så skamlöst uttala vanärande beskyllningar emot henne?»

»På sanningens; men vad betyder det för dig. I det hela har jag min själ annat att tänka på än mamsell Sorenzas kärlekshistorier.» Brukspatronen steg upp. »Far du med till staden?» tilläde han.

Sturm stod i begrepp att lämna balkongen. Porry hejdade honom.

»Ett par ord: varifrån har du de där ryktena om Sorenza?»

»Av greve R—, grevinnan Eldelfeldts släkting. Men, min käre Nils, om flickan till den grad intresserar dig, som din sinnesrörelse antyder, så skaffa dig själv några upplysningar rörande henne och lämna mina ord åt glömskan. Det är alltid obehagligt att spela angivarens roll. Vad jag emellertid vet och kan bevisa, det är, att hon alldeles icke är grosshhandlar Benckes dotter, såsom hon ger sig ut att vara; och att hon, i strid med grevinnan Eldelfeldts vilj.a varit i grevens hus, är också säkert.» Sturm gick sin väg.

Nils kvarstod och blickade efter honom. Bröstet höjde sig oroligt. Sturms ord voro ganska väl beräknade och avpassade efter Porrys lättrörliga lynne. I början hade de endast uppväckt ovilja; men sedan kom ett oroligt tvivel

och liksom frammanade en massa av obetydliga händelser från det förflutna, vilka gåvo sannolikhet åt vad Sturm sagt. Så t. ex. fann Porry det nu högst besynnerligt, att Sorenza hade en ateljé i grevens hus, att hennes lektioner hos professor E— bekostades av greven, allt saker, dem han förut icke fäst någon vikt vid, emedan han var så uteslutande intresserad av Sorenzas person. Nu erinrade han sig, att han överraskat Sorenza, då hon varit sorgsen, att hon aldrig förklarat orsaken därtill. Även ihågkom han, huru brydd hon blivit, varje gång han fört talet på familjenEldelfeldt. Nog av, misstankens furie var outtröttlig i att uppleta allt, som kunde giva sannolikhet åt Sturms ord.

Skulle han ha bedragit sig på denna flicka, som han älskat från första gången han såg henne? Denna pinsamma fråga jagade blodet likt en eldström genom hans ådror. Han måste av Sorenza erfara i vad förhållande hon stod till greven. Han älskade henne så redligt, så uppriktigt, att hon vore skyldig honom sanning, han, som utan misstro skänkt henne sitt hela hjärta.

*

Fullkomligt utan all aning om det nya oväder, som hotade hennes kärlek redan vid morgongryningen därav, hade Sorenza tidigt på morgonen begivit sig in till staden och sin ateljé. Med av lycka jublande hjärta drömde hon om en framtid full av sällhet.

Sorenza hade börjat sitt arbete, men i dag ville det icke gå rätt bra; tankar och känslor voro hos honom. Hon väntade i varje ögonblick att få återse Porry. Han kunde icke underlåta att i dag infinna sig. Huru skulle icke hans vackra ögon le mot henne, fulla av kärlek, och huru onämnbart lycklig skulle hon icke känna sig i det ögonblick han trädde in. Hjärtat slog vid dessa föreställningar. Det glada, yra, ungdomsfriska hoppet gycklade för den stackars Sorenza och vaggade henne in i illusionernas värld. Äntligen hördes steg i trappan.

»Det är han», tänkte Sorenza. Dörren flög upp. Det var verkligen Porry; men Sorenza, som sprungit emot honom, tvärstannade förskräckt vid hans åsyn. Han var blek, blicken mörk och pannan molnhöljd. Hela ansiktet hade ett uttryck av smärta. Sorenza stod orörlig och blickade på honom, liksom hon trott sig vara under inflytande av någon plågsam dröm. Hans på henne riktade kalla blick gjorde ont ända in i själen. Nils gick fram, sägande med fullkomligt lugn röst, i det han fattade hennes hand och slöt den emellan sina:

»Min åsyn förskräcker Sorenza. Är jag icke välkommen?»

»Ack jo ; men ... men ... jag tyckte, att... att...» Sorenza tystnade, brydd över huru hon skulle tilltala honom. Hans dystra utseende jagade henne långt ifrån honom, och minnena av den förflutna aftonen gjorde varje främmande benämning omöjlig.»Säg ut vad du tycker. Tala uppriktigt och okonstlat med mig.» Porry kastade sig ned på en stol. »Jag behöver bara höra ljudet av Sorenzas röst för att bliva bättre.»

»Är Nils sjuk?» Sorenza såg oroligt på honom och förde handen över pannan.

»Ja, men jag kan åter bliva frisk, allt beror på dig. Säg mig, Sorenza, älskar du mig verkligt? Voro dina ord i går afton utgångna från ditt hjärtas djupa och allvarliga känslor eller endast framkallade av stundens ingivelse? Se mig i ögat och svara mig. Det är icke under impulsen av mina sjudande känslor jag nu frågar, utan med vaket förstånd. Svara mig därför ärligt.»

»Gud, som ser i mit hjärta, vet, att jag av hela min själ älskar Nils», svarade Sorenza med en sådan prägel av sanning i varje anletsdrag, att det var omöjligt betvivla de enkla orden.

»Tack, tack» Nils tryckte hennes hand. Han reste sig

därefter hastigt och gick några varv över golvet; slutligen

stannade han framför henne och frågade:

»Är jag den förste man, som talar kärlekens ord till dig?»

»Vilken fråga? Vem skulle ha talat detta språk förr med mig; jag är ju så ung.» Sorenzas hela utseende, då hon med en hög rodnad på sina kinder sade detta, var så oskyldigt, att Porry, som ämnade utropa: greve Eldelfeldt,

hejdade sig. Hans bättre känslor tvungo honom att icke uttala ett namn, varmed han ovillkorligen måste såra.

»Förlåt mig, älskade, älskade Sorenza, jag vet icke mera, vad jag säger, så i uppror äro mina känslor. Jag håller dig så kär, att jag lider därav.» Han tystnade.

»Huru olika! Jag åter är så lycklig.»

»Skulle du vara det, även om man sade dig något rätt ofördelaktigt om mig?»

»Huru skulle man kunna göra det?»

»Jag kunde ju ha givit anledning därtill.»

»Möjligt; men jag skulle icke tro därpå.»

»Du skulle likväl söka övertyga dig om, att man ljugit; icke sant?»

»Varför skulle jag göra det? Skulle väl andra kunna ingiva mig tron på dig, ifall jag vore nog svag att av andras ord låta den rubbas? — Nej, jag känner, att mitt förtroende är så helgjutet, att ingenting skulle kunna minska det.Är det ej så även med dig?» Hon lutade huvudet på sned och såg leende upp till honom.

»Nej, Sorenza, jag har av världen sett för mycket ont att kunna hysa ett blint förtroende till någon. Då jag ser dig, såsom nu, då tvingas jag att tro på dig; men i djupet av mitt inre bor tvivel.»

»Och du har ändå kunnat älska mig? Ändå kunnat bedja mig, att jag skulle hava tillit till dig? Ändå sagt, att du i mig igenkänt din tvillingsjäl?»

»Det är endast sedan några timmar mitt inre marteras av de bittraste misstankar. Man har över mitt glada uppvaknande till visshet av att äga din kärlek kastat en skugga, som icke en gång ditt leende kunnat trolla bort.»

»Har man förtalat mig?» Sorenza log sorglöst. »Men, min Gud, vad kan man väl säga för ont om mig, som har förmågan att bedröva och oroa dig?»

»Har du vistats i greve Eldelfeldts hus?» frågade Porry med blicken fasthängande vid Sorenzas drag. Denna enkla fråga kom henne att skifta färg. Hon svarade:

»Ja-»

»I vad egenskap?»

»Såsom... såsom... fosterdotter», stammade Sorenza och vågade icke lyfta upp ögonen.

»Grevens fosterdotter/» upprepade Porry med tonvikt och släppte hennes händer. »Icke grevinnans ! Varför lämnade du din fosterfaders hus?» Rösten hade något hånfullt.

»Nils!» utropade Sorenza och kastade huvudet tillbaka med en rörelse av verklig värdighet. »Lämnom detta! Jag varken kan eller vill besvara dina frågor i detta ämne; och varje ord är ett dolkstyng för mitt hjärta.»

»Vad äro de då för mitt? Vet du vad det vill säga att vara i ovisshet om dens karaktär man älskar, att icke veta vad man skall tro, att...» Nils hejdade sig och tilläde med undertryckt häftighet: »Sorenza, av medlidande med mig, med dig själv, säg mig i vad förhållande du står till greve Eldelfeldt. Jag besvär dig vid allt vad heligt är, tala.»

Sorenza gömde ansiktet i händerna. Hon grät.

»Man har sagt», fortfor Nils, »saker om dig och honom, som kasta en skugga på din heder. Tala därför uppriktigt med mig, och om det vore än aldrig så illa, låt mig få se klart.» Porry hade fattat båda Sorenzas händer. Det låg ett utryck av ångest i rösten. Sorenza åter kände sigliksom nedtryckt av den smärta hans ord framkallade. Hon ville i början icke förstå, att hon ägde endast ett medel att avtvå från sig en orättvis och förnedrande beskyllning, och det var att kasta den på sin moders stoft. Kunde hon väl låta honom, som hon älskade av hela sitt unga, rika hjärta, om henne hysa tvivel. Nej, allt annat, men icke detta. Och likväl, huru rysligt bittert att vara bunden

genom löften till den döda mostern och den levande fadern.

Sorenza hade, under det Porry talade, gråtit häftigt. Då han slutat, såg hon upp till honom, sägande:

»Kan icke Nils tro mig, utan att forska i vad som rör greven och mig? Givs det då ingenting i min blick, som säger dig, att jag är dig värdig? Har sanningen ingen prägel, som kan övertyga dig, att varje angrepp mot min heder är oförtjänt?»

»Om så är, Sorenza, varför icke säga mig sanningen? Varför icke med fakta övertyga mig?»

»Jag får och kan det icke! Men vid den Gud, som ser i hjärtat, bedyrar jag, att mitt liv är rent som dagen. Nils, jag bönfaller: tro mig; ditt hjärta kan icke misskänna den, som du redan vid första anblicken kände igen såsom en del av dig själv.»

Sorenza var i detta ögonblick så vacker, och varje drag vittnade så o jävaktigt om ett ofördärvat hjärta, att Porry besegrades därav.

»Älskade, stackars barn, jag tror, tror på dig och skall aldrig mer tvivla», utropade han, höljande hennes händer med kyssar. »Du är oskyldig, det läser jag i din blick, det hör jag av ljudet i din röst.»

Den följande scenen var lik alla andra försoningsscener emellan älskande, vid vilka lovas, vad man i nästa ögonblick icke kan hålla. Den avbröts likväl snart av en betjänt, som kom in för att se, om Sorenza var i ateljén. Greve Ernfrid önskade träffa henne. Vid dessa ord mörknade Nils' ansikte.

»Jag skall avlägsna mig», sade han och sträckte ut handen efter hatten; i detsamma öppnades dörren, som förde till den grevliga våningen, och Ernfrid, helt och hållet svartklädd, trädde in. Vid första ögonkastet på hans djupa sorgdräkt och upprörda, nästan förstörda utseende, störtade Sorenza emot honom, utropande:

»Gud fader i himlen, vad har hänt, vem är död?»»Min far», blev ynglingens svar. Utan ett ljud föll Sorenza livlös till golvet. Slaget hade kommit så oväntat,

att det träffade henne liksom en åskvigg.

Då man efter många bemödanden slutligen lylckades bringa henne till liv, var hon fullkomligt oredig och upprepade oupphörligt:

»Död, död, utan att jag fick återse honom! O min Gud, min Gud!»

Med dyster blick följde Porry detta uppträde. Han lyssnade till hennes ord med svartsjuka i hjärtat. På Ern-frids förordnande fördes Sorenza hem till major Griiners.

Nils kastade sig i en vagn och for ut till Alnäs, där han inneslöt sig på sina rum. Mot aftonen skickade han sin betjänt över till majorens för att höra, huru herrskapet

mådde, och fick då till svar, att mamsell Bencke var illa

sjuk.

»Underrättelsen om hans död skall kanske kosta henne livet», upprepade Porry, »och jag skulle ännu betvivla, att emellan dem har funnits ett ömmare band.»

När Sorenzas tillstånd efter flera dygn fortfor att vara liögst betänkligt, vek svartsjukan för öron att förlora henne. Porry tyckte då, att han till vad pris som helst ville återköpa hennes liv. Han förskräcktes nästan över styrkan av sin känsla. Han hade icke förstått förrän nu, huru dyrbar Sorenza var för hans hjärta, och huru oersättlig han skulle finna förlusten av denna flicka, skapad, såsom han tyckte, just för honom.

*

Fyra veckor gingo till ända. Sorenza var konvalescent efter sin svåra sjukdom. Under den flydda tiden hade Porry varje dag varit över till major Griiners, för att underrätta sig om Sorenzas hälsa; men ingen framförde till henne en hälsning från honom. Då förbättringen inträffade och hon kunde övertänka sin ställning, sällar sig till

sorgen över faderns död även smärtan, att han, som var henne allt, icke skickat henne en enda hälsning under den långa plågotiden. Sjukdomen hade på ett ofördelaktigt sätt inverkat på Sorenzas själstillstånd. Hon var efter den försjunken i ett tyst svårmod, som hon aldrig klädde i ord, men vilket vilade över det unga sinnet som ett nattsvart moln. Oupphörligt återljödo i hennes minne faderns sistaord: »Jag förlåter dig; men vi äro skilda.» Ja, de voro nu skilda för evigt.

En vacker dag i slutet av augusti hade doktorn givit henne tillstånd att få inandas litet frisk luft. Strax på eftermiddagen bar majoren, som med outtröttlig godhet omfattade Sorenza, själv ut henne på verandan. Sedan han givit henne tillstånd att kvarstanna där, till dess han återkom, avlägsnade han sig.

Solen sken så mild ned på jorden. Blek och sorgsen, med det matta huvudet stött i hander;, vilade Sorenza på soffan och blickade på den ännu yppigt grönskande naturen. Ett par tårar runno utför de avtärda kinderna, och den tröstlösa blicken häftades på ett par duvor, som hoppade på terrassen, under det de smektes. Dessa ägde varandra; men hon ägde icke någon, som med ett vänligt ord hälsade hennes återvändande till livet. I dessa sorgliga betraktelser stördes hon helt plötsligt av en röst, som kom hennes hjärtas fibrer att darra. Det var Nils Porrys. Han inträdde i salongen, under det han samtalade med Ida. Glasdörrarna till verandan voro uppslagna. Sorenzas soffa stod så på sidan, att den icke var synlig från salongen. Porry yttrade, såsom Sorenza tyckte, med något högdragen ton:

»Ni frågar mig, fru majorska, vad för slag av intresse, som fäster mig vid Sorenza? Helt uppriktigt skall jag besvara ert spörsmål: kärlekens. Jag älskar henne, och det är därför, jag gjort er de frågor, ni nu icke kan undgå att ärligt besvara, nämligen: i vad förhållande står Sorenza till greve Eldelfeldts familj. Min rättighet är att veta, om den flicka jag vill giva mitt hjärta, även är värdig mitt namn.»

»Jag hade trott, att då Sorenza vistades i mitt hus, detta var en tillräcklig borgen för, att hon är er värdig», svarade Ida.

»Medgives; men då ni, såväl som Sorenza själv, icke vill skänka mig någon upplysning med avseende på greve Eldelfeldt, har ni ju lämnat mig frihet att draga i betänkande, om ej de rykten äro sanna, som cirkulera om henne.»

»Rykten!» utropade Ida, »och vad är det för rykten?»

»Man säger, att Sorenza stått i någon öm förbindelse tillgreven; och att hon vistats i hans hus mot grevinnans vilja och att greven varit den, som underhållit henne. Ni finner väl, att då ingenting motsäger de två sista punkterna, den första får all sannolikhet.»

»Min Gud! Är dylikt tal i omlopp 0111 en person, som är i mitt hus», utropade Ida. »Ovillkorligen skall en del därav återfalla på mig och kasta en skugga på mitt fläckfria namn. Det är rysligt, herr Porry, att bliva blottställd för något dylikt, därför att man av godhet låter Övertala sig att taga en föregiven släkting i sitt hus.»

»Är majorskan då icke besläktad med Sorenza?»

»Min avlidna moster har utgivit Sorenza för att vara min kusin. Greve Eldelfeldt hade, enligt hennes uppgift, åtagit sig att besörja utgifterna för Sorenzas undervisning och existens, på den grund att Sorenzas mor varit i hans hus; och jag, jag känner ingenting annat, än vad man sagt.»

»Anser ni denna uppgift för sann?»

»Ja, jag ansåg den så, annars hade hon väl aldrig kommit i mitt hus, varest hon, efter vad ni sagt, icke kan kvarstanna. Jag avskyr alla tvetydiga förhållanden, och därför måste Sorenza, så fort hon blir frisk, välja sig ett annat hem.»

»Fru majorska, icke bör ni så taga mina ord. Vad jag sagt, har endast utgått från begäret att få klart för mig Sorenzas ställning; ty min kärlek skall aldrig förleda mig

att till maka välja en person, vars heder har den minsta

fläck.»

»Om så är, herr Porry, slå då alla tankar på Sorenza ur hågen.»

»Men ni säger ju, att dessa rykten äro ogrundade.»

»Må vara, hon har ändå genom greve Eldelfeldt en fläck på sitt namn, som skall följa henne genom livet.»

»Tillåter ni att jag får se henne?»

»Nej, icke så länge hon är i mitt hus.»

Sorenza hörde, att Porry bjöd Ida farväl. Strax därefter ropade Ida sina barn och begav sig bort med dem.

Huru det såg ut i Sorenzas inre, låter bättre tänka sig än beskrivas. Den sjuka och värnlösa, men stolta flickan kände djupt, att hon var förskjuten och att hon måste vara sig själv nog. Hon hade redan fattat sitt beslut. Honskulle bort ur detta hem, där man icke ens hade så mycken välvilja, att hennes egen kusin sökte skydda hennes heder, då det gällde hennes lycka.»

Kall och blek låg hon på soffan då majoren återkom.

»Huru är det med dig, kära barn?» frågade han vänligt.

»Bra», blev svaret.

»Nu får du icke vara ute längre.» Majoren räckte henne handen för att hjälpa henne in.

»Dröj ett ögonblick», bad Sorenza. »Sätt dig här, jag har något att säga dig.»

»Låt höra.»

»Greve Eldelfeldt är död, och jag är således utan allt skydd, fullkomligt ensam i världen och herre över mig själv.»

»Icke så alldeles; greven har gjort ett testamentariskt förordnande till din förmån. Årligen skall till dig utbetalas ett underhåll. Men du måste stå under förmyndare, och om du icke rättar dig efter de föreskrifter, som i testamentet äro uttalade, blir du förlustig den livränta, han anslagit åt dig.»

»Gott, då skall jag icke ställa mig dem till efterföljd», sade Sorenza bestämt.

»Är du tokig, barn?»

»Nej; jag är endast fullt medveten om, huru jag bör handla.» Hon tryckte handen emot bröstet. »Dock, detta blir min ensak. Nu till det egentliga, som jag ville säga: Jag önskar genast lämna ditt och Idas hus.»

»Vad pratar du för slag?»

»Hör mig. Vill du tjäna mig, bäste, snälle Knut, så skaffa mig ett annat hem, och det så fort ske kan. Om du ej gör det, så måste jag lämna ert hus, utan att veta, vart jag skall taga vägen.»

Majoren sökte med förnuft och böner förmå Sorenza att avstå från sin fantasi, som han kallade hennes beslut; men förgäves. Hon vidblev sin föresats, och då han insåg, att ingenting hjälpte, måste han lova att redan följande dag höra efter en plats åt henne.

Om aftonen meddelade majoren sin hustru Sorenzas föresats. Ida yttrade endast:

»Så mycket bättre.»

9 X Ädlingens dotterFöljande morgon erhöll Ida en liten biljett av nedanstående innehåll:

Till dess din man hunnit skaffa mig ett hem, måste jag beklagligtvis kvarstanna i ditt; men anhåller, det du under denna tid ville bespara både mig och dig ett sammanträffande. Jag skall icke lämna mitt rum.

Du hade i går min heder, mitt rättfärdigande och min lycka i dina händer, och du ägde icke ett ord till min förmån. Må Gud förlåta dig! I detta ögonblick är det mig omöjligt att göra det.

Ida erfor något liknande ånger över sitt handlingssätt, men blott för ett ögonblick; ty avunden och svartsjukan behärskade henne, så att hon hellre underkastade sig vad som helst än att med ett ord befrämja Sorenzas och Porrys förening.

Porry stod på Alnäs' balkong och betraktade tankfullt utsikten, under det Sturm läste högt ur en tidning. Morgonsolen kastade sina strålar på det daggiga gräset, liksom den med dem ville bortkyssa jordens tårar.

»Jag kan gå ed uppå, att du icke hört ett ord av allt, vad jag läst», yttrade brukspatronen och såg på kusinen.

»Däruti har du rätt; det är fåfängt att för ögonblicket söka intressera mig för striderna i Europa. Jag har fullt upp med dem, som försiggå i mitt eget inre.»

»Det kan man säga är att vara förhäxad. Om flickan är dig så kär, så tycker jag det enklaste vore att glömma det förflutna och gifta dig med henne å tout prix.»

»Det förflutna», upprepade Porry, »men finnes då verkligen i det förflutna något brottsligt?»

»Ha, ha, ha, du tror således helt enfaldeligen, att en rik ädling av ren barmhärtighet gör, vad Eldelfeldt gjort för flickan? Du tror, att denna barmhärtighet går så långt, att han, trots sin hustrus ovilja, tager sitt fosterbarn i huset; och slutligen tror du, att flickan av idel tacksamhet tager hans död så djupt, att hon nära nog tillsatt livet? Antingen skall man vara ett barn eller ett dumhuvud för att tro något dylikt.»Porry teg.

»Har du talat med flickans kusin?» frågade brukspatronen efter en paus.

»Ja!»

»Och hon bedyrade väl Sorenzas oskuld, i den glada förhoppningen att kunna fånga den rike Porry, så att han med sitt namn och sina rikedomar skulle överskyla det förflutna.»

»Nej; hon gjorde motsatsen. Hon avrådde mig ifrån att vidare tänka på Sorenza.»

»Högst aktningsvärt.» Sturm log hånfullt.

»Sturm, jag vet icke, vad jag ville giva för att få en klar blick i allt detta. Då jag tänker på Sorenza, är det en röst i mitt hjärta, som säger: ’Hon är oskyldig’; men när jag sedan får höra talas om henne, under tvetydiga leenden, lika med dem, som du, greve R—, kapten D— och flera andra haft på läpparna, när hennes namn blir nämnt, då skulle jag vilja giva år av mitt liv för att få visshet. Kan verkligen detta ansikte ljuga, då ... kan själva oskulden bedraga.»

»Nåväl, efter du föredrager den sämsta visshet framom ovissheten, så vill jag hjälpa dig att erhålla den. Du skall i middag dinera med unge Bencke. Jag har bjudit honom till mig i staden.»

»Nå, vad har det med den saken att göra?»

»Ganska mycket. Man har utgivit Sorenza för dotter av Amalia Bill och grosshandlar Bencke, är det icke så?»

»Major Gruner har verkligen sagt mig det, och då jag frågade Sorenza en gång, huru nära släkt hon var med fru Gruner, svarade hon, att hennes mor och majorskans voro syskon.»

»Nåväl, härom kan Rudolf Bencke giva bästa besked. Vill du, eller vill du icke, se sanningen i ansiktet?»

»Jag vill och skall lära känna den, därför äter jag middag hos dig», svarade Porry.

En betjänt inträdde nu och lämnade Porry en biljett ifrån majorskan på Rosenvik. Den lydde sålunda:

Herr Porry!

Min man har i dag måst göra en af färsresa, vilken tvingar honom att vara borta en vecka; under denna tid är jag, enligt hans vilja, tvungen hava So-rensa kvar i mitt hus och ser mig därför nödsakad bedja er upphöra med edra besök, till dess hon har lämnat min familj. Det är så kort tid, att ni under den bör kunna bära saknaden av att se

henne.

Min heder bjuder mig att handla, såsom jag nu gör.

Med aktning Ida Gruner

*

Några dagar därefter erhöll Sorenza ett brev, undertecknat Ernfrid, varuti han uppmanade henne att infinna sig i ateljén kl. i förmiddagen, emedan han hade något viktigt att meddela. Budet, som förde ut brevet, hade åkdon med sig, så att Sorenza, ehuru matt och klen, genast begav sig till staden. I ateljén möttes hon av Ernfrid, som kallt hälsade henne. Sorenza var svartklädd. Det hade varit henne omöjligt att sätta på sig kulörta kläder.

»Har mamsell Bencke fått sorg?» var det första Ernfrid sade.

»Ja.» Sorenza bar sitt huvud högt.

»Vem är död i er släkt?»

»En person, som stod mitt hjärta nära, ehuru vi voro främlingar inför världen. Det var väl icke för att göra denna fråga, greven lät kalla mig?»

»Nej, det var för att giva er del av min mors vilja med avseende på er. Dessutom ålåg det mig att såsom min fars huvudarvinge överlämna er en avskrift av testamentet.» Ernfrid räckte Sorenza ett hopviket papper. Hon sköt det ifrån sig, sägande med stolthet:

»Ni har endast att meddela mig grevinnan Eldelfeldts vilja; ty vad testamentet innehåller, är mig likgiltigt. Jag vill icke taga emot en ekonomisk fördel av er släkt, som icke är min. Det vore en nådegåva, och med dem är det nu slut, sedan greven är död.»

»Har ni händelsevis fått något arv, som sätter er i oberoende?»

»Ja ett, nämligen i den persons stolthet, som ni äger rätt att bära sorgdräkt efter och vilken jag endast får sörja med hjärtat.»

»Sorenza, ert högmod förblindar er», sade Ernfrid nästanförbluffad. Han fattade hennes hand, tilläggande: »Du har varit mycket sjuk, kom och sätt dig.»

Med en kall rörelse drog hon undan handen.

»Bespara mig förödmjukelsen av ert medlidande, greve; jag behöver det icke och har aldrig sökt det. Låt oss övergå till vad ni har att säga mig.»

»Vad jag har att säga, skall bedröva dig.» Ernfrid, den eljest hårdhjärtade, kände en viss grad av medlidande för Sorenza. Han saknade mod att för henne upprepa moderns ord.

»Möjligt», svarade Sorenza. »Detta blir likväl något, som stannar emellan Gud och mig. Vilken hälsning skickar mig grevinnan. Säkert någon, som vittnar om deltagande för den dödes övergivna dotter.»

Ett ögonblick betraktade Ernfrid Sorenza med deltagande, sedan sade han helt tvärt:

»Må vem som behagar framföra min mors uppdrag, jag gör det icke.»

»Skulle Ernfrid Eldelfeldt sakna mod att tillfoga mig en smärta, så låt detta lugna er: jag skall icke låta förkrossa mig av grevinnans ord.»

I »Förstår Sorenza icke, att jag djupt och livligt känner all den orättvisa, som blivit begången emot dig; varför då dessa ord för att uppreta mig.»

»Greve, jag väntar på vad ni har att meddela mig.»

»Vad jag hade att säga dig, har jag glömt, och numera skola dessa ord varken genom mig eller någon annan bliva framförda till dig, skulle jag än nödgas tvinga min mor att återtaga dem.»

»Det skall du slippa, mamma kan nog själv säga Sorenza, vad som är hennes vilja», utropade Jenny. Sorenza vände blicken på den inträdande. Framför henne stod grevinnan och Jenny. Vid denna anblick kände Sorenza en rysning genomila hela sin varelse; och ehuru mycket mod hon än sökt intala sig emot de förödmjukelser, hon av Ernfrid väntade, kände hon sig likväl svikta vid åsynen av dessa fiender, vilka nu skulle låta gå ut över henne all den ovilja de hyst. De behövde icke mera lägga några band på den. Blott ett ögonblick ryggade hon tillbaka vid tanken därpå; ty i det nästa hade hennes naturliga motståndsbegär vaknat. Hon fäste blicken med stolthet på Jenny, sägande :»Jag avvaktar vad grevinnan själv eller genom fröken har att säga.»

Grevinnan gick fram emot henne. Den ädla damens ansikte var blekt och sjukligt; men man kunde se, att sorgen över mannens förlust mera förbittrat än böjt hennes hjärta. Han hade ju dött, utan att hon en enda dag under deras långa sammanlevnad kunde säga sig hava ägt hans kärlek. På Sorenzas mor däremot hade han slösat alla de skatter, han berövat sin maka. Det sista namn, han uttalat under sin korta dödskamp, hade varit Amalia. Vid denna kvinna fasthängde således hans tankar ända in i döden. Detta var något, grevinnan aldrig kunde förlåta Amalias dotter.

När grevinnan stod mitt framför Sorenza, sade hon med upprörd röst:

»Jag hade önskat bespara mig och er detta sammanträffande, emedan tvenne personer, som hata varandra, icke böra mötas, om de kunna undvika det. Men då jag av gammalt vet, vilka intriger ni alltid använt för att innästla er hos mina barn, ansåg jag mig tvungen att förvissa mig om, huru min son fullgjorde sitt uppdrag. Hans svaghet att icke vilja tala ut min vilja bevisade bäst, att mina farhågor voro grundade. Jag nödgas således själv säga er, att med denna dag har detta rum upphört att vara ert. Ni har genom min mans testamente mer än tillräckligt för att skaffa er en annan ateljé Jag avskyr ända till ljudet av j ert namn, och jag önskar, att ni sedan ni lämnat detta hus, det aldrig må komma till mina öron. Vad jag av er fordrar, så framt det finnes skuggan av något hederligt inom er, är att ni aldrig för någon ger tillkänna i vad förhållande ni stått till den döde. Märk, det är en vanära för mig, om man efter hans bortgång skulle upprepa det, som kostat mig tårar av blod.» Grevinnan höll upp, därtill föranledd av ett hostanfall.

Under hennes tal hade ingen av de närvarande givit akt uppå, att dörren till förstugan öppnades och att tvenne personer stannat på tröskeln. Då grevinnan tystnade, läste den ena av dem igen dörren. Denna rörelse föranledde alla, utom Sorenza, att se dit. Vid åsynen av tre främmande personer, tilläde grevinnan blott:

»Ni har hört min önskan, sök att uppfylla den.» Därmed vände hon ryggen åt Sorenza för att lämna ateljén. Denyngste av de oväntade gästerna, en ung man om några och tjugu år, skyndade fram till grevinnan, sägande:

»Tillgiv mig, fru grevinna, att jag vågar anhålla om en upplysning rörande det där fruntimret.» Han pekade på Sorenza. »Är hon greve Eldelfeldts dotter?»

»Om hon det vore, min herre, då bar hon även hans namn», svarade grevinnan högdraget.

»Hon är således icke alls besläktad med honom?»

»Nej, min herre, icke alls; men vartill dessa frågor?»

»De skola snart förklara sig. Mitt namn är Bencke. Jag är groshandlar Benckes och Amalia Bills son.» Vid dessa ord ryckte det till i grevinnans ögonbryn. »Mam-selln här», han pekade åter på Sorenza, »har givit sig ut för att vara en dotter till min mor. Mina föräldrar hade blott ett barn. Man har velat inbilla mig, det min mor stått i någon ömmare förbindelse till greve Eldelfeldt och att detta varit orsaken, att mamsell kallar sig Bencke; ett namn, vartill hon alldeles icke äger rätt.»

»Min herre, jag känner icke er mor», sade grevinnan; »allt vad jag vet, är, att mamselln icke är besläktad med min avlidne man.»

»I så fall återstår blott för mig att förklara, det jag frånkänner mamsell all rätt att bära namnet Bencke.» Den unge mannen avlägsnade sig med en bugning för grevinnan.

»Jag trodde mig ha haft nog av skandal, utan att detta uppträde behövde äga rum, sista dagen ni uppehöll er under mitt tak», utropade grevinnan och skyndade ut ur rummet, åtföljd av Jenny.

Sorenza stod som förstenad. Blicken hade stannat på en av dem, som åtföljde Bencke. Det var Porry. I hans ansikte läste hon ett så omisskänneligt uttryck av förakt, att hon slutligen tillslöt ögonen för att slippa se det. Då grevinnan lämnade ateljén, sade Porry.

»Farväl, mamsell Bencke, må Gud förlåta er, att ni bedrog mig.» Han öppnade dörren och försvann genom den.

Med ett uttryck av förtvivlan och vrede störtade Sorenza fram till Ernfrid och utropade:

»Du, som är son av en svensk ädling, du har kunnat höra, att man så behandlar en oskyldig, utan att höja din röst till hennes rättfärdigande. Gå, och bespara mig plåganav er åsyn, greve Eldelfeldt. Jag kunde eljest komma att säga ord, dem jag icke vill nedlåta mig att uttala.»

Ernfrids eget medvetande anklagade honom, och då lättaste sättet att undgå förödmjukelsen av sitt föga ädelmodiga handlingssätt var att avlägsna sig, valde han detta. När dörren tillslöts efter honom, kastade sig Sorenza på knä, oförmögen att längre hålla sig uppe. Hon mumlade med ett uttryck av sönderslitande smärta:

»O, Jesus Kristus, huru olycklig och övergiven är jag icke!»

»Ni är icke övergiven, ni äger en vän, som vill vara «r i faders ställe, om ni vill anförtro er åt honom.»

Sorenza hade icke givit akt uppå, att hon ej var allena. Vid detta tilltal spratt hon till och såg upp. Brukspatron Sturm stod framför henne, med ett så milt och deltagande uttryck i sina livliga ögon, att den unga flickan erfor något, liknande en stråle av hopp, vid åsynen därav; isynnerhet som denne man, med sina gråsprängda lockar, icke gärna hos en ung, oerfaren flicka kunde väcka några farhågor.

»Ni är», sade brukspatronen med rörelse, »utan namn, utan släkt, utan vänner, utan skydd och utan hem. Låt mig först förskaffa eder det sistnämnda hos en av eder okänd anförvant, som bor långt härifrån, och jag lovar vid heder och tro, att ni sedan skall få allt, vad ni nu saknar.»

Sorenza sprang upp, fattade en av brukspatronens händer med de orden:

»O, för mig långt, långt bort från dessa människor, och jag skall hela mitt liv ägna er min tacksamhet. Jag förtjänar icke allt detta förakt, jag är fullkomligt oskyldig.»

»Jag vet det. Bencke är er mors son och greve Ernfrid er fars son. Båda veta detta, och därför avsky de er. Stackars barn, så ung och så olycklig. Hädanefter skall ni i mig äga en beskyddare.»

»Gud välsigne er», stammade Sorenza och räckte brukspatronen handen.TRE ÄR SENARE

Bro egendom, belägen i en bördig trakt av Sverige, ägdes av greve Axel Hjelm. Det var ett mycket gammalt herresäte, vars grånade murar tycktes innesluta hela volymer av forntida minnen. Den åldriga byggnaden hade blivit väl underhållen, så att den var i gott skick.

Gården, parken och trädgården tillhörde en föregående tid. Träden voro så täta, att solens strålar fåfängt sökte bana sig väg genom deras lövverk.

På den med hundraåriga träd omgivna gården stod en sten, varpå var inristat de olika konungars namn, som besökt Bro, och sålunda kunde man få veta, att dess anor gingo tillbaka ända till Gustav I :s tid; ty det stod med läsliga bokstäver dagen och året, när den store konungen gästade där. Redan då ägdes det av en Hjelm och hade sedan dess i rakt nedstigande linje tillhört den ädla släkten.

Greve Axel Hjelm, den nuvarande ägaren, tillhörde antalet av dessa ädlingar, som nästan äro försvunna ur vårt nuvarande ridderskap. Han betraktade ej sin grevliga krona som en sköld, bakom vilken han kunde dölja alla möjliga fel, svagheter och laster. Nej, han vördade så högt sina gamla anor, att han genom dem ansåg sig förpliktad att utmärka sig genom bildning, högsinta tänkesätt och ädla handlingar. Han trodde icke, som adelsmän vanligen göra, att rikedom och börd berättigade till okunnighet och oförskämdhet. Nej, han ansåg

adelskapet såsom något så heligt, att den, som var nog lycklig att vara född adelsman, borde visa sin erkänsla mot försynen med att utmärka sig genom större förtjänster än de ofrälse.

Stolt över sitt namn, sina anor och sin grevliga krona, betraktade han sig såsom en person, ställd så högt inomsamhället, att allas ögon voro riktade på honom. Hans liv borde därför vara oklanderligt, hans seder fläckfria, hans handlingar av en upphöjd karaktär. Såsom en av landets förste skulle han genom sitt exempel bliva ett mönster för underlydande och visa dem den väg de borde vandra. Varje adelsman borde, enligt hans begrepp, sålunda uppfatta sin ställning i livet.

»Gud, konungen, adeln och folket», brukade greven säga. Folkets lycka och välstånd utgår »från konungen och adeln» var hans påstående. Också betraktade han folket såsom ett omyndigt barn; adeln var dess ledare, konungen dess fader.

Bildning, upplysning, frihet, se där skatter, dem den stolte ädlingen blott ville tillerkänna adeln och vilka endast genom den borde komma folket till godo, på det att ej massan skulle missbruka dessa dyrbara skatter. Såsom varje aristokrat var han i högsta grad ensidig; hans idéer och åsikter begränsade och trånga, isynnerhet för vår upplysta tid, då en greve icke är förmer än vilken annan väl uppfostrad person som helst, men ofta såsom människa står långt under vår medelklass.

Greve Hjelm var emellertid en man av så stränga seder, så fin bildning, så ridderligt hjärta och så omutlig hederskänsla, att man trots stoltheten ovillkorligen måste skänka honom sin högaktning. Det låg också i hela hans utseende och sätt något, som ingav en hög tanke om hans människovärde. Man kunde om honom säga, att hans regelbundna drag voro en trogen kopia av hans inre.

Grevinnan Hjelm var en värdig maka åt den man, vars namn hon bar. Det grevliga paret ägde tvenne barn; en son Mauritz och en dotter Ebba.

Mauritz visade redan i barndomen ett stolt, överdådigt och oböjligt lynne. Som gosse var han en översittare. Föräldrarna hade gjort allt för att i sonens själ inympa sina tänkesätt och bibringa honom den åsikten, att ju högre försynen ställt en människa, dess mindre skulle hon göra sin makt gällande. Greve Axels ädla stolthet hade på sonen en verkan, som frambragte helt andra resultat än dem fadern åsyftat.

Bulwer säger, »att den lära, som vilar på en falsk grund, förr eller senare frambringar dåliga resultat». Bulwer har rätt.

Mauritz uppfattade av faderns läror endast det, att hanvar greve Hjelm, att han tillhörde en familj, vars medlemmar utmärkt sig, och att han på grund därav borde åtnjuta allmänt anseende. — 'Att han själv ägde förpliktelser emot andra, att detta stora namn förband honom att på ädelt sätt utmärka sig, var något han alldeles icke förstod. Hans rang och förmögenhet skulle bereda honom en lysande bana och göra, att han blev omtyckt.

Fadern och modern voro de enda varelser han vördade. Detta hindrade honom likväl icke att tycka, det faderns åsikter om en ädlings plikter voro i högsta grad föråldrade.

»Mitt namn är Hjelm», brukade Mauritz tänka, »och jag undrar just, vem som skulle kunna upphäva sig till domare över mina handlingar. Kanske pöbeln, som jag föraktar, eller mina jämlikar, vilka hylla samma åsikter som jag?»

Greve Axel hade ämnat sonen för den civila banan. Men det upptäcktes snart, att unge greven saknade all håg för studier. Allt nog, han sändes till Karlberg. Där fick den högvälborne ynglingen med förvåning erfara, att man alldeles icke gjorde något avseende på, att han hade ett lysande namn, utan att hans grevliga lekamen underkastades samma grundliga uppfostringsmetod av kamraterna som trots någon ofrälse och kanske att Mauritz fick mera stryk än någon annan, just därför att han var högmodig. Dessutom måste han lyda befälet, oavsett om medlemmarna därav voro ädlingar eller icke. Summan härav blev, att Mauritz gjorde en slät figur vid krigsakademien och att han kände sig lycklig, då han såsom välbeställd löjtnant lämnade densamma.

Ebba, hans syster, några år yngre, hade däremot i arv efter föräldrarna erhållit deras goda egenskaper. Såsom

barn livlig, glad och energisk, på en gång mild och kraftfull, blev hon sina föräldrars ögonsten, vars alla önskningar skulle tillfredsställas. Hon hade uppvuxit på Bro utan att någonsin besöka huvudstaden, fri och glad som en fågel i skogen. Hennes undervisning sköttes med särdeles omsorg av en utmärkt lärarinna och några förskrivna lärare i språk och musik, så att Ebba till sin bildning, hjärtats godhet och karaktär verkligen var en ädlings dotter.

Från barnaåren älskade hon stark kroppsrörelse, och då de svaga föräldrarna aldrig lade något tvång på henne, hade hon även fått tillfredsställa denna böjelse. Ebba kunde både rida, köra, åka skridskor och simma. Hon var outtröttlig, då det gällde att till fots färdas långa vägar eller i en båthelt ensam kämpa med vågorna, då det blåste starkt. Hennes far brukade säga, då han klappade hennes av stark rörelse glödande kinder:

»Var fri, glad och lycklig, mitt barn, men glöm aldrig, att du är en ädlings dotter.»

Till sin karaktär var Ebba beslutsam, självständig och oförskräckt. — Ödmjuk inför Gud, mild och eftergiven inför föräldrarna, var hon likväl aldrig slav under deras vilja, utan talade oförfärat ut sin mening, då den var i strid med deras.

Grevinnan sade ibland:

»Mauritz har ärft felen, Ebba dygderna inom vår familj. Den ena väcker min oro, den andra utgör min lycka.»

Vid tidpunkten för vår berätelse var Ebba aderton år. Glad och bekymmerslös, utan aning om, att livet var fullt av törne.

Det var en mulen och ruskig höstafton. Mauritz hade, efter väl utståndna mödor såsom gradpasserare, såsom löjtnant kommit hem för att gästa där över vintern.

I det stora sällskapsrummet på Bro satt den grevliga familjen med undantag av Mauritz. I kaminen brann en munter brasa och kastade sitt värmande sken över föremålen. Man kände sig särsdeles väl i det trevligt och rikt upplysta rummet, i synnerhet som det stormade och regnade ute.

Grevinnan blickade upp från sitt arbete och såg på klockan, sägande:

»Det var besynnerligt, att Mauritz dröjer så länge. Det tilltagande ovädret försätter mig i oro över honom.»

»Min vän, kan du verkligen oroa dig över en löjtnant», inföll greven leende. »Du lär väl kunna förmoda, att han, såsom militär, skall tåla vid litet blåst och snö.»

»Det skall göra unge herrn riktigt gott att få slås med regn och blåst», försäkrade Ebba leende. »Det blir kanske de enda fiender, han kommer att leverera batalj med.»

»Deras bomber äro icke särdeles farliga», menade greven skämtande.

»Ni glömma, huru mörkt det är.» Grevinnan steg upp och gick fram till ett av fönstren. »Det är ju alldeles kolsvart, och Mauritz, som skall färdas den svåra vägen från L—by. Jag kan icke förstå, huru han skall komma hem.»

»Troligen stannar han kvar på L—by», svarade grevenlugnt. En paus uppstod. På grevinnans ansikte syntes,

att hon var mycket orolig.

Ebba betraktade modern, därefter reste hon sig hastigt

och skyndade till pianot. Några minuter senare ljöd den

unga flickans stämma genom rummet. Det var omöjligt att höra den och icke fjättras därav. Grevinnan lämnade också fönstret och återtog sin plats i soffan.

Ebba hann just sluta sin sång, då dörren öppnades, och Mauritz inträdde. Ebba ropade emot honom:

»Storrymmare, som försatt mamma i oro!»

»Verkligen, har mamma varit orolig över mig?» Mauritz skyndade fram till grevinnan. Han fattade en av moderns händer, sägande:

»Tillgiv mig, som förorsakat dig oro.» Mauritz förde hennes hand till sina läppar.

»Det är min egen barnslighet», svarade grevinnan leende och smekte sonens panna. »Jag glömmer alltid, att du nu är karl, och tror alltjämt, att du är en ostyrig pilt.»

Mauritz hälsade vördnadsfullt på greven, därefter vände han sig till Ebba.

»Se så, junker, på båda knäna för mig och avbed din stora synd att komma och avbryta mig mitt i min vackra aria», sade Ebba.

Mauritz svarade något skämtsamt, och sedan syskonen en stund gycklat med varandra, kom betjänten in med tebrickan.

»Huru mådde barons på L—by?» frågade greven, vänd till sonen.

»Jag förmodar, att de må förträffligt, ehuru jag ej vet det; ty min färd blev ej av.»

»Icke! Var har du då varit?»

»I prostgården.»

»Du for likväl för att besöka baronens.» Gamle greven såg på sonen med en ogillande blick. »Och det förundrar mig, att du då tog vägen till prostgården.»

»Det skedde mot min vilja.» Mauritz lutade sig tillbaka i stolen och tilläde leende: »jag har spelat rollen av riddare och bistått skönheten.»

»Du har således haft ett äventyr», inföll Ebba. »Du lycklige! Något sådant händer aldrig mig. Nå, huru var det?»

»Ja, det skulle verkligen vara intressant att veta, vad som förmådde dig att avstå från färden till L—by. Du känner,att jag icke tycker om, att man förändrar planer. I det obetydliga så väl som i det stora böra vi alltid iakttaga konsekvens», sade greven.

Mauritz gjorde en böjning med huvudet, liksom han därvid velat säga, att han kände faderns åsikter. När greven tystnade, yttrade han:

»Jag var också fast besluten att avlägga min skyldighets-visit hos baronens, då jag for hemifrån; men knappt hade jag hunnit förbi byn, när jag får höra ett vilt skällande och strax därpå ett häftigt skrik. Jag befallde kusken hålla och vände mig dit, därifrån oljudet kom. Vad får jag se? Ett ungt, välklätt fruntimmer, som anfölls av en stor hund, vilken, såsom det syntes, slitit sig lös, emedan kedjan släpade efter honom. Jag kastade mig genast ur åkdonet och, biträdd av min betjänt, lyckades jag befria den okända från det ilskna djuret, men efter slutad batalj med hunden finner jag damen så illa biten i benet, att hon av smärta var nära att svimma. Vad var att göra? Hon hade sitt hem i prostgården. Jag lyfte henne upp i min vagn och förde henne dit. Mitt åkdon sändes sedan för att avhämta doktorn, och jag själv avvaktade hans återkomst uppe hos prosten, medan prostinnan fick fullt upp att sköta med den av hunden så illa handterade skönheten. Så fort doktorn undersökt skadorna och jag fått veta resultatet däraf, tog jag avsked och återvände hem. Färden till baronens blev således overkställbar.»

»Som var naturligt; men jag hoppas, att den unga flickans skador ej äro farliga», sade gamle greven.

»Doktorn förklarade, att de voro mera plågsamma», svarade Mauritz.

»Men huru hade hunden kommit lös?» utropade grevinnan.

»Det är något, jag icke kan upplysa om. Min kusk påstod, att han sett den komma rusande ut från ett av de sista husen i byn och kasta sig över den unga flickan, som promenerade vid sidan av vägen.»

»Stackars Magda», sade Ebba. »I morgon måste jag till prostgården för att höra, huru det är med henne.»

»Ja, mitt barn, det är något, som du icke får försumma.» Greven och grevinnan stego upp och gingo att spela

ecarté.

Mauritz och Ebba blevo allena kvar vid divansbordet. Löjtnanten förblev tyst och blickade tankfullt framför sig; slutligen yttrade han:»Magda, vem är Magda? När jag var hemma sist, kan jag ej påminna mig hava hört talas om henne.»

»Sade ej prosten dig, att det var hans släkting?»

»Nej! Han endast tackade mig för mitt bistånd.»

»Nå, då får jag upplysa dig, att Magda är besläktad med prostens bror och har sedan fyra å fem månader varit i prostgården.»

»Släkt med prosten, således icke av familj», sade Mauritz. »Man skulle likväl varit frestad att tro det, då man såg hennes ansikte. Dragen voro fina och nobla.»

»Kan icke prostens släkting få lov att hava fina och nobla ansiktsdrag?» frågade Ebba leende.

»Gärna för mig; men det är i högsta grad sällsynt hos dylika personer.» Löjtnanten reste sig och gick fram till spegeln: »Det yttre förädlas med blodet och därför är det

inom adelsklassen du finner de ädlaste ansikten. Det hindrar likväl icke, att den där flickan hade ett ganska intressant utseende. Hurudan är hon för övrigt?»

»Besynnerlig, otillgänglig, kall och stolt. Man söker förgäves att närma sig henne. Hon liksom avvisar varj e sådant bemödande.»

»Stolt, varöver är hon då stolt? Har hon pengar?»

»Det känner jag icke; men då man någon gång kan förmå henne tala, röjer hon en ovanlig bildning. Hon har vistats utrikes ett par år.»

»Verkligen! Det är väl över den där stora bildningen, hon anser sig böra vara stolt; vilken löjlighet!»

»Varför det?» inföll Ebba. »Bildning och odlat förstånd äro väl sådana egenskaper, varöver en var kan känna tillfredsställelse. Dem hava vi själva förvärvat oss, och således äga de ett värde, som ej är lånat av andra.»

»Fullkomligt sant, i synnerhet om man, som mamsell Magda, ej äger något annat att högmodas över.» Mauritz kråmade sig framför spegeln.

Ebba såg på honom med ett leende fullt av medömkan.

Hon höjde på axlarna och sade skrattande:

»Och den som icke äger bildningens företräden han är,

i likhet med dig, stolt över ett ärvt namn.»

»Ebba, skall du nu åter börja den där gamla visan, som synes mig högst opassande», utropade Mauritz med hetta. »Du vill väl icke uppdraga någon jämförelse mellan den, som tillhör en högre samhällsställning, och den, som leder sitt ursprung från folket.»»Jag tycker så här, att rang och namn endast äro bisaker, men bildning och upplysning huvudsaker», sade Ebba. »Man kan visserligen känna sig ganska tacksam, för det man heter Hjelm, men icke kan jag vara stolt däröver. Det är ju icke jag själv, som givit mig det där namnet.»

»Tra la la la, får jag slippa höra ditt barnsliga prat», avbröt Mauritz.

Ebba hoppade fram till brodern och neg djupt för honom, sägande med ett hjärtligt skratt:

»Jag tror, nådig greven blir vred. Vet du vad, käre bror, att som du nu står där, är du rysligt lik vår stora påfågel.»

Åter neg Ebba och därefter svävade hon ur rummet och in i kabinettet, där greven och grevinnan sutto och spelade.

»Vad har du nu igen haft för upptåg?» frågade greven leende och klappade dottern på kinden.

»Jag har småretats med Mauritz», blev svaret.

Följande förmiddag körde frökens lilla droska fram. Ebba syntes på trappan, iklädd en enkel och ändamålsenlig resdräkt. Hon hade just satt foten på steget för att stiga upp i åkdonet, då Mauritz kom efter henne. Han vände sig till kusken, sägande:

»Jag ämnar köra för fröken.»

»Du!» utropade Ebba. »Min Gud, Mauritz, vad tänker du på?»

»Att bliva din körsven», svarade han helt kort och hjälpte systern upp i droskan. När Mauritz intagit kuskens plats, ropade Ebba helt muntert:

»Du skall köra till prostgården!» Det bar av i rask fart. Visst funderade Ebba på, vad som kunde förmå brodern till den uppmärksamhet, han nu visade henne, men hon lämnade snart alla tankar på honom och sysselsatte sig i stället med andra föremål, som mera tilltalade hennes sinne.

Av prostinnan emottogos de grevliga syskonen på det förbindligaste. Prostinnan Auren var förvissad, att detta vackra bevis på välvilja från deras grannar borde bidraga till Magdas snara återställande, m. m. Gumman var så smickrad av besöket att det nära nog aldrig lyckats Ebba få veta, huru det egentligen var med mamsell Auren. Slut- I ligen fick hon dock så mycken sans på prostinnan, att denna åhörde och besvarade Ebbas fråga. Med ett lika stort ordsvall utbredde sig prostinnan över händelsen med hundensamt tilläde, att hon hoppades, det Magda om ett par dagar skulle vara så pass återställd, att hon kunde komma till Bro och tacka för det intresse och den välvilja, fröken och greven visat henne.

På hemvägen yttrade Ebba till brodern:

»Vad den prostinnan är tråkig med sitt eviga krus. Då behagar mig bra mycket mera Magdas stolthet.»

»Jag åter vet icke, huru prostinnan skulle uppföra sig annorlunda än hon gör», menade Mauritz. »Det blir alltid en stor artighet av oss att själva taga kännedom om mamsell Magdas hälsa.»

»Verkligen! Huru skulle vi eljest ha handlat?» frågade Ebba gäckande.

»Skickat en betjänt för att få veta, hur hon befann sig.»

»Du kunde möjligen ha gjort det, men aldrig jag», svarade Ebba.

En lång stund fortsattes färden, utan att ett ord växlades. Mauritz bröt tystnaden.

»Nå, Ebba, varmed skola vi roa oss under julen? Har du ej tänkt på någon trevlig tillställning på mammas födelsedag?»

»Åh jo, det har jag, t. ex. ett sällskapsspektakel. Det vore något nytt, när alla från S—, D— och O— komma hit, för att ej tala om grannarna.»

»Icke illa; men vilka skola spela? Här i trakten är brist på ungdom.»

»Visserligen; men vi hava ju dig och dessutom flickorna Z—, undertecknad och unge baron T—, magistern i prostgården och Magda, i fall vi kunna lyckas övertala henne.»

»Det måtte väl icke vara någon omöjlighet.»

»Nära nog, fruktar jag.»

»Då hjälpa vi oss henne förutan.»

»Åh ja; men vi ha redan tänkt på en pjäs, som har givits i Stockholm, där mamsell Högkvist spelat så utmärkt.»

»Vilken då?»

»Den äkta mannen i staden och på landet.»

»Icke illa. Ja, där är mamsell Högkvist charmant.»

Nu voro syskonen framme.

På eftermiddagen hade Mauritz och Ebba en större överläggning med avseende på det tillämnade spektaklet.

Några dagar förflöto. Mauritz reste till baron T—s. Fröknarna Z— och unge T— kommo därefter till Bro.

Man kom överens om att giva den föreslagna pjäsen. Det skulle bliva något alldeles ofantligt roligt. Visst uppstod en liten debatt, om vem som skulle spela den nygifta frun. Båda fröknarna Z— ville uppträda i den rollen; men avsade sig däremot svärmoderns och den koketta änkans.

»Jag spelar nog svärmodern», svarade Ebba leende, »men allra helst änkan.»

»Så du talar», inföll en av fröknarna Z—. »Om du uppträder i den senare rollen och spelar bra, så skall man säga: Det synes, att fröken Hjelm av naturen är kokett, och du skaffar dig därmed ett dåligt rykte.»

»Alldeles icke; jag vet ju bäst själv, att jag icke är mera kokett än du och alla andra flickor», menade Ebba; »men bättre att de säga: 'Ebba spelar bra kokett, än vilket känsligt hjärta hon har; såg ni, huru väl hon återgav de ömma scenerna såsom hustru'.» Ebba skrattade. »Jag vill hellre anses icke hava något hjärta än ett, som hela världen tror sig känna.»

»Det där är en önskan, som redan gått i fullbordan», inföll den yngsta fröken Z— något tvärt. »Icke lär någon anse dig äga särdeles mycken känsla.»

»Bravo!» Ebba klappade i händerna. Man behövde verkligen vara en fullkomlig vardagsmänniska för att icke i hennes ansikte läsa, att Gud begåvat henne med mera känsla och förstånd än de flesta människor.

Grevens handsekreterare fick i uppdrag att skriva ut rollerna, och det fattades blott att övertala Magda att deltaga i tillställningen.

Några dagar förflöto, under vilka Ebba påstod, att hon övertänkte sin anfallsplan. Under tiden företog Mauritz dagligen promenader till fots, något, som den nybakade löjtnanten förut ej visat särdeles böjelse för, i synnerhet som väglaget var opassande för spatserfärder.

Grevinnan yttrade en dag till sonen:

»Jag tycker, det vore bra mycket angenämare för dig att åka än att gå. Det är ju så smutsigt.»

»Visserligen; men jag behöver motion», svarade Mauritz.

»Skulle du händelsevis vara illamående?» Modern såg oroligt på hans friska ansikte.

»Åh nej, älskade mamma, han är bara plågad av svindel», inföll Ebba leende. »Blodet har rusat åt huvudet på honom.»Grevinnan märkte icke dotterns gäckande leende, utan tog hennes ord för allvar och förundrade sig icke mer över sonens vandringar.

*

En morgon blev Ebba glatt överraskad, då hon vaknade och fann himlen klar. Solen kastade sina leende strålar på de av rimfrost betäckta träden. Under natten hade snö fallit, och jorden sålunda över sina mörka skuldror dragit en bländande mantel. Dimmor, regn, dusk och snöyra, som under en hel månad gjort luften tung och dyster, voro nu försvunna, och man kände sig helt belåten vid detta återseende av solens leende ansikte. Också hade Ebba icke förr öppnat ögonen och hälsats av den klara morgonen, än hon med ett hopp var ur sängen. Utan att ringa på kam-marjungrun, klädde hon sig och hoppade sedan, lätt och glad som en fågel, utför trapporna och tog vägen in i det vanliga sällskapsrummet. En betjänt var sysselsatt att städa.

»Har grevinnan ringt ännu?» frågade Ebba.

»Nej!» blev svaret. Ebba lät giva sig sin päls och sin lilla mårdkantade vinterhuva, varefter hon styrde kosan ned i parken. Därifrån tog hon en genväg över skogen och vandrade till prostgården. Hon gick oförskräckt vägen

fram. Det friska, leende uttrycket i hennes ansikte, de av kölden sminkade kinderna och den nästan dansande gången, allt gjorde, att hon liknade en bild av den glada, ofördärvade och tjusande ungdomen. Den, som hade sett henne, skulle ovillkorligen tänkt:

»Vilken skada, om sorg och smärta skola fördystra dessa

I drag eller böja denna fria och självständiga hållning.»

Ebba fortsatte sin väg, under det hon övertänkte huru hon skulle ställa sina ord till Magda, så att hon kunde lyckas få hennes samtycke att deltaga i spektaklet. På ett par mils väg fanns icke någon annan ungdom än flickorna Z—, unge baron T—, Magda, adjunkten, Ebba och hennes bror. Det gick icke an att välja någon, som bodde längre bort, emedan man icke kunde få tillfälle till repetitioner.

♦Prosten Auren var en i högsta grad ovanlig lantpräst både till sin yttre och sin inre människa. Han var lång och ytterst mager, med ett ansikte, som hade något så intelligent, att man ovillkorligen frågade sig:

»Huru har den mannen kunnat förirra sig till en prästgård på landet?»

Om Isak Auren kunde sägas, att han var kristen präst i detta ords vackraste bemärkelse. Han predikade verklig kristendom. Han visste, att den lära han skulle predika var försoningens och förlåtelsens, icke hämndens och hatets. Mild, fördragsam och kärleksfull emot sina församlingsbor, var han deras tröstare, vän och far, till vilken de gingo att klaga sina bekymmer, att anförtro sina sorger och att finna råd och tröst i livets viktigaste frågor. De vördade honom såsom en människa, vilken i ord och handling stod högt över dem. De beundrade honom såsom en förebild i det goda.

Auren hade blivit präst, därför att hans mor det önskade. Kanske kostade det honom i yngre åren rätt mången bitter strid. Vare härmed huru som helst, han kämpade ut dessa strider med sig själv och sökte med allvar införliva sig med den levnadsbana han valt. Auren såg icke däruti ett ävlande efter fördelaktiga pastorat, utan han uppfattade fullkomligt de heliga och dyra plikter, som ålågo honom. All världslig äre- och vinningslystnad kastade han långt ifrån sig såsom fel, ovärdiga att nedsmutsa den, som invigt sitt liv åt Gud. Han förstod, att prästen i upplysning och andligt värde måste stå över andra, i fall hans lära skulle bliva något annat än ord utan all verkan. Hans församling var hans värld, för den borde han leva och arbeta, för den borde han sträva till fullkomlighet. Vad han borde, det utförde även Auren. Också var han högaktad av alla, både höga och låga. Det fanns ej någon än så högboren eller än så rik i hans stora församling, som icke med vördnad böjde sitt huvud inför den ädle prästmannen.

I denna konstiga värld, där allt tillgår så besynnerligt, se vi rätt ofta, att snillrika män till ledsagarinnor genom livet välja högst vanliga och inskränkta kvinnor. Man frågar sig då, när man ser dessa omaka makar: Huru har den karlen kunnat välja en sådan hustru? Svaret kan endast den giva, som läser i våra hjärtan.

Då man såg prostinnan Auren, gjorde man just en sådan fråga.Prostinnan tillhörde antalet av dessa kvinnor om vilka man kan säga, att det går tretton på dussinet. Hon älskade ett putsadt hem, vackra möbler, god mat och dyrbara tyger i sina kläder och led grymt utav, att prostens åkdon voro gammalmodiga. Den möda och den omsorg, med vilken prosten skötte sitt kall, föreföll prostinnan såsom pedanteri. Aldrig hade hennes far, som även varit präst, sprungit omkring till sockenborna och sett efter, huru de hade det; aldrig hade dessa fått komma till honom och beklaga sin nöd, och aldrig hade han haft så där mycket onödigt besvär med skriftebarn, husförhör och bibelförklaringar, och allt hade gått bra och ordentligt till i socknen ändå. Hon kunde därför aldrig vänja sig vid mannens »pjåsk». Därjämte begrep hon icke, vad det där välsignade läsandet av nya böcker skulle tjäna till, och vad som slutligen alldeles satte henne ur jämvikten, var, att mannen behandlade greve Hjelm och baron T— alldeles så, som om de voro hans gelikar. Nog av, prostinnan betraktade sin i allt överlägsne man såsom en person, den där i vissa fall icke hade alla skruvar i behåll.

»Hans andliga högmod har förvridit hans förstånd», tänkte hon.

Prostinnan var likväl med allt detta en hjärtans god och beskedlig kvinna, som skötte sitt hus och skvallrade om

sin nästa, alldeles som de flesta Evas döttrar.

Auren ägde inga barn.

Sedan fem år var Auren prost i Bro församling. Prostens släkting Magda var sedan sex månader i hans hus, och ehuru flickan till hela sitt yttre var otillgänglig och kall, hade likväl Auren med sann faderlig kärlek omfattat henne.

Prostinnan åter kände litet respekt för Magda, och ehuru hon, i det hela, icke kunde med henne, var hon likväl alltid vänlig och hade aldrig mod att säga henne några obehagligheter ; och det oaktadt prostinnan visste, att Magda efter föräldrarna icke fått något arv. Prosten var den, som helt och hållet underhöll henne. Visst hände det, att prostinnan i en knapp handvändning kunde slänga fram ord om fattigdom och högmod; men se, då blev Magda icke den dagen synlig i vardagskammaren, och vid måltiderna var hon fullkomligt stum. Det där fann den sällskapliga och pratsamma prostinnan vara så obehagliga efterräkningar, att hon för att få njuta av Magdas sällskap och blidare lynne alldeles inställde pikarna.Men vi hava lämnat Ebba allt för länge vid grinden, och därför skynda vi nu att ledsaga henne in i prostens stora och ljusa sal. Där stod dukat ett prydligt kaffe- och frukostbord. I samma ögonblick Ebba öppnade dörren från förstugan, kom prostinnan in från vardagskammaren, hållande i handen en gräddskål med den ypperligaste grädde.

»Det säger jag dig, Stina, att...»

»Vad ser jag! Fröken Hjelm!» utropade prostinnan och — pang! där låg gräddkannan med sitt innehåll i golvet. Prostinnan hade i överraskningen av att se Ebba stå innanför dörren släppt det hon hade i handen.

»Så jag skrämde prostinnan», sade Ebba och kunde omöjligt tillbakahålla ett leende, så ofantligt rolig såg prostinnan ut, oupphörligt nigande och trampande i den sköna grädden, medan hon höll sitt lilla tal om överraskning, glad förvåning, huru smickrad hon var av besöket, huru drumligt hon själv bar sig åt, huru ofantligt, obeskrivligt god och nedlåtande fröken var, som så där på morgonkvisten tittade in i prostgården. Därefter ropades Stina in för att befria både prostinnan och golvet från den utspillda läckerheten, och fröken fördes äntligen in i förmaket. Efter allt detta kunde Ebba få framföra sitt ärende.

»Jag önskade få tala vid mamsell Auren», sade hon. »Vi ämna giva en pjäs på mammas födelsedag, den 27 december, och jag tänkte bedja mamsell Auren vara god övertaga en roll.»

»Det kan väl aldrig komma i fråga annat, än att Magda skall känna sig lika villig som skyldig att uppfylla frökens önskan och vara smickrad av den utmärkta godheten att tänka på henne, en fattig flicka. Det är då en riktig ära, som vederfares henne. Jag skall gå och säga till, att fröken vill tala vid Magda.»

Prostinnan neg och försvann därefter genom dörren. Några minuter senare inträdde Magda, en smärt och högväxt flicka med ett stolt och vackert ansikte.

»Hon ser allt utom smickrad ut», tänkte Ebba. Sedan Magda artigt, men kallt hälsat, kom Ebba fram med sitt förslag. Hon lade sina ord så förbindligt och talade med en så oförställd vänlighet, att Magda såg helt besvärad ut. Det var icke någon lätt sak att säga nej, då Ebba kom fram med en önskan eller begäran. Magda hann likväl icke svara något, ty prostinnan kom in i detsamma, åtföljd av Stina, som bar en bricka med kaffe och allt möjligt rart av rån,kringlor, pepparkakor m. m., som prostinnans skafferi kunde åstadkomma.

Med den mest flytande vältalighet och under oupphörligt upprepade ursäkter över kaffebrödet, som icke var sådant det borde vara, inbjöd prostinnan Ebba att dricka en kopp.

»Nå, kära Magda», sade prostinnan, vänd till denna, medan Ebba serverade sig, »du är väl helt glad över den äran fröken gör dig att vilja giva dig en roll med i pjäsen, som skall uppföras på grevinnans födelsedag. Det där var då en fröjd, som du inte kunnat drömma om!»

»Och just därför att det är en så stor ära», inföll Magda med ett ironiskt leende, »anser jag mig icke kunna antaga den.»

»Vad säger du! Vägrar du att spela i sällskap med fröken Ebba, fröknarna Z— och baron T—?»

»Ack, om gumman ville vara tyst», tänkte Ebba och kände sig helt het om öronen. »Hon skall skämma bort alltsammans.»

»Jag tror mig icke om att kunna spela i så förnämt sällskap, och därför torde fröken ursäkta, att jag nödgas neka ...»

Prostinnan öppnade mun för att giva luft åt sin bestörtning och sin harm; men Ebba gav henne icke tid därtill, utan inföll hastigt:

»Bästa fru prostinna, tillåt, att mamsell Auren och jag mellan fyra ögon få avhandla den här saken. Vi flickor skola säkert få lätt att förstå varandra.»

Prostinnan försäkrade, att hon trodde alldeles detsamma som fröken, och sedan hon trugat Ebba att dricka ytterligare en kopp kaffe, bar det av ut i salen för att ordna det rubbade frukostbordet.

När Ebba och Magda blevo allena, sade den förra:

»Det var för att bereda min mor ett nöje och en överraskning, vi tänkte uppföra en pjäs; men om mamsell Auren vägrar, skall det för oss bliva overkställbart. Det är ej möjligt, att ni vill beröva oss tillfredsställelsen att glädja min mor?» Ebba fattade Magdas händer och såg djupt in i hennes ögon, tilläggande: »Kan ni av stolthet beröva andra en fröjd? Omöjligt. Snälla, snälla mamsell Auren, säg icke nej; jag ber så innerligt.»

Det gives människor, som äga en oemotståndlig tjusningskraft i blicken och rösten. Ebba hörde till antalet av dem, som fått denna makt. Genom den segrade hon nästanalltid. Så även nu. Magda var ung, Magda var i grunden god, och därjämte låg det något i Ebbas sätt, som intog henne. Hon sade också med ett halvt leende:

»När fröken ber, lär det väl vara omöjligt att säga nej ; utan det blir, som fröken vill.»

Efter detta medgivande bröt Ebbas glädje ut i en varm omfamning. Man beslöt, att Magda skulle komma över till Bro på eftermiddagen. Och Ebba vände åter till hemmet.

Frukostklockan hade redan ringt, då hon inträdde i matsalen. Greven räckte sitt ur emot dottern och sade:

»Tio minuter för sent!»

»Älskade pappa, tillgiv detta. Det är julen, som spökar i huvudet på mig», svarade Ebba och kysste handen, som höll uret.

*

På eftermiddagen var det i Ebbas lilla förmak, beläget utanför hennes sovrum, arrangerat ett litet kaffebord. Hon hade bett grevinnan, att Magda och hon i och för någon överläggning till julen skulle få vara ostörda däruppe hos henne. Vid tetimmen skulle de komma ned. Grevinnan, som anade, att det handlade om någon överraskning, gav sitt samtycke. Så fort middagen var förbi, tog Ebba reträtten upp på sina rum, men hann ej stänga dörren förrän den åter öppnades och Mauritz inträdde.

»Jag måtte väl få vara med i rådplägningen, skulle jag tro», sade han, »i synnerhet som jag åtagit mig att spela den äkta mannen.»

»Du har en gång fått din roll och har ingenting att skaffa med mamsell Auren.»

»Det vore nog», sade Mauritz och intog en bekväm ställning i en emma. »Såsom den äldste vid truppen lär det väl tillkomma mig att övertaga direktörsbefattningen, och i följd däraf, ma chére soeur, stannar jag här och deltager i avgörandet, om vilken som skall vara änkan och vem svär-modern.»

Alla invändningar tjänade till ingenting. Mauritz rörde sig ej ur fläcken, utan påstod sig icke med lugnt samvete kunna överlämna så viktiga saker åt de båda unga flickorna.

»Apropå prostgården, så berättade väl prostmor för dig, när du var där, att hennes högt älskade systerson» —

Mauritz härmade prostinnans något gnällande röst — »kommit till prostgården?»»Därom sade hon inte ett ord.»

»Verkligen! Då kunna vi räkna på prostinnans snart inträffande resa till en bättre värld. För mig var hon själva vänligheten, då hon ordade om, vilken härlig gosse hennes systerson var — ett helgon i löjtnantsuniform; allt detta på det han skall bliva bjuden hit.»

»När träffade du prostinnan?» frågade Ebba med den oskyldigaste min i världen.

»Åh, jag tittade in i prostgården, när jag promenerade på förmiddagen.»

»Det vill säga, att dina promenader alltid gå förbi prostgården?»

»Mamsell Auren», anmälde betjänten, som öppnade dörren för Magda.

Hälsningen på Mauritz var nästan högdragen, den på Ebba förbindlig. Sedan de unga tre druckit kaffe och pratat litet av varje, tillbjöd sig Mauritz, som suttit tyst och betraktat Magda, att läsa upp pjäsen. Vi kunna försäkra, att vår löjtnant gjorde sitt bästa för att läsa väl — om det ej lyckades, så var felet ej hans. Därefter skulle Magda välja, vilken roll hon önskade spela, änkan eller svärmo-dern.

»Om det gör fröken sak samma, så väljer jag änkan», sade hon.

En stund senare inträdde hon i stora sällskapsrummet. Grevinnan hälsade Magda med denna utsökta artighet, bakom vilken aristokraten, ehuru förgäves, söker dölja en viss nedlåtenhet.

Det var första gången Magda besökte det grevliga hemmet. Varje gång prostens varit ditbjudna, hade Magda haft förhinder. Man hade förundrat sig över denna envisa vägran att följa med till Bro, och grevinnan hade slutligen kommit till den övertygelsen, att Magda troligen icke hade nog sällskapsvana att våga uppträda i en dylik krets; hon blev därför i högsta grad överraskad, då hon fick se den säkerhet, med vilken Magda förde sig. Den stolta hållningen, den kalla, likgiltiga blicken, allt sade grevinnan, att Magda alldeles icke erkände, att mellan henne och greve Hjelms dotter fanns någon skillnad och att hon var fullkomligt van att röra sig inom vilken sällskapskrets som helst. Magda talade i allmänhet icke mycket, men vad hon sade, uttryckte hon i väl valda ordalag. Hon röjde vid bedömandet av det största Jappri eller de allvarligaste ämnen mycken bild-ning. Resonerade man med henne, så förvånades man stundom över självständigheten i hennes idéer och tankegång. Man tänkte ovillkorligen: den flickan har mycket sett, mycket studerat och mycket erfarit av livet.

Samtalet föll den aftonen på musik; med en ovanlig redighet yttrade sig Magda om de olika skolorna. Det var ett verkligt nöje för Ebba att höra henne.

Mauritz förhöll sig tyst och tillbakadragen. Han brukade eljest med den hos självkära personer vanliga tillförsikten yttra sig i alla ämnen, även i dem han inte begrep.

Grevinnan bad Ebba sjunga. Magda satte sig i en liten soffa, som stod i närheten av pianot. Hennes blick vilade på Ebba, under det denna sjöng. Det var liksom hon velat inprägla dragen i sitt minne.

Ebba hade sjungit en större aria och skulle just börja en folkvisa, då Mauritz nalkades Magda. Han stödde sig emot karmen av den soffa, varpå hon satt, och då Ebbas röst åter ljöd, böjde han sig ned till Magda, sägande:

»Vågar jag hoppas, att ni icke längre är missnöjd? Det skulle verkligen smärta mig.»

»I så fall, herr greve, förstår jag icke, varför ni dagligen besöker prostgården.»

»För att få se en skymt av er. Det är ju något i sig självt så oskyldigt, att ni omöjligt kan vredgas däröver. Jag har ju lovat att aldrig mer sända er några blommor, efter det var dessa, som framkallade ert missnöje.»

»Greve, er syster sjunger! Jag hör bra mycket hellre på henne än på er.» Magda vände honom nacken, och där stod vår löjtnant med en missmodig min, som tydligt talade om gäckade förhoppningar.

Något senare på aftonen, då Ebba höll på att demonstrera för herr Renblad, grevens handsekreterare, om utskrivningen av rollerna, yttrade Mauritz till Magda, som jämte honom beság några planscher:

»Skulle ni verkligen hava hjärta att lämna Bro utan att skänka mig tillgift?»

»Jag vet inte, vad greven menar med tillgift», svarade Magda kallt.

»Att ni upphör att vara missnöjd, att ni åter visar er vänlig.»

»Vänlig! Har jag någonsin varit vänlig mot er?»

»Ja, det har ni! Då jag de första gångerna träffade er — efter händelsen med hunden.»»Icke vänlig, men tacksam för det bistånd ni skänkte mig. Ni lät mig likväl ganska snart förstå, att även uttrycket av erkänsla var för mycket och att ni, med den vanliga inbilskheten hos ert kön, överskattade min hövlighet. Greve Hjelm trodde sig redan efter några få besök i prostgården kunna förklara mig sina känslor. Med en så lätt vunnen erövring, som ni ansåg mig vara, behövdes ej långa omsvep. Naturligtvis borde jag vara smickrad av, att ni sänkte edra blickar ner till mig. Ni måste likväl ursäkta, att jag ej delade er tanke i detta avseende. Och som den uppmärksamhet ni visade varken smickrade eller roade, så sökte jag undandraga mig den.»

Mauritz hade blivit mörkröd av harm och förödmjukelse, men det oaktat kunde hans blick icke skilja sig från Magdas ansikte. Hennes köld retade honom, så att han i detta ögonblick gärna uppoffrat vad som helst för att få se henne småle emot sig.

Han, den vackre dragonlöjtnanten, vilken redan som kadett varit så omtyckt av fruntimmer, han bemöttes nu med kall likgiltighet av denna i sig själv obetydliga flicka. Det var något så nytt, att Mauritz kände sig helt förbryllad.

Efter några ögonblicks paus, under vilken han endast betraktat Magda, yttrade han slutligen:

»Jag erkänner, att jag begått ett stort fel, och bönfaller, att ni ville glömma det.»

»Med största nöje, om greven icke påminner mig därom, det vill säga, att ni upphör med edra besök i prostgården.»

»Ni förbjuder mig således att se er?»

»Jag förbjuder er ingenting; men jag kan icke tro på en förbättring, då ert uppförande motsäger den.»

»Var icke så sträng», bad Mauritz helt ödmjukt. »Vad ont gör jag er med att ibland besöka prostgården? Intet! Men för mig...»

»En vacker tavla den här», avbröt Magda och fäste på Mauritz en så kall och stolt blick, att han tydligt insåg att tiga var rådligast.

I prostgården funnos på vinden tvenne större rum; dessa beboddes av Magda. Allt sedan hon anlände till prostgården hade ej någon fått komma in i det inre rummet. Dess dörr var ständigt låst, och fåfängt hade prostinnan gjort alla möjliga försök att kunna få den öppnad. Hon hade an-befallt rengöring, men då svarade Magda, att det ej behövdes. Därefter fann prostinnan nödvändigt att byta om en och annan möbel, men då förklarade prosten, att Magda skulle få behålla möblerna och sina rum i ostörd ro.

Om aftonen vid återkomsten från Bro satt Magda en lång stund försänkt i tankar, liksom övervägande ett beslut. Plötsligt reste hon sig upp och gick fram till spegeln. Med båda händerna sköt hon undan det yppiga håret från pannan och betraktade sin bild, under det hon i tankarna höll följande monolog:

»Jag var av naturen ämnad till en god kvinna med hjärtat fullt av tro på det goda och ädla samt uppfyllt av sköna förhoppningar. Nu» — hon log bittert — »nu är det dött härinom. Tron på det godas och ädlas seger är bruten, all strävan till en högre moralisk utveckling förstörd och alla mina förhoppningar splittrade. Det är förfärligt, endast tjugu år; framför mig ligger måhända en lång levnad. Huru skall jag förmå släpa igenom denna rad av ändlösa dagar, månader och år.» Hon kastade sig åter ned i soffan och lutade ansiktet i händerna. Sålunda förblev hon länge, ijastigt reste hon upp huvudet, sprang åter fram till spegeln och utropade med en röst, full av energi:

»Är väl jag skapad för denna ömkliga och vekliga klagan, denna mördande nedslagenhet? Finnes det då icke i denna värld något, varefter jag kan sträva, något, som, likt en berusande dryck, kan komma mig att glömma?

Förtjänar verkligen det jag förlorat att så begråtas? Nej ! Bort, långt bort vill jag kasta all veklig klagan, allt onyttigt ruvande över det förflutna. Jag vill och jag skall uppsöka något dövningsmedel.»

Hon tog ett ljus, och med det upplyft fortfor hon att betrakta sin bild i spegeln, medan hon mumlade:

»I Frankrike, i Italien, i Tyskland och även här i Sverige envisas man att anse mig vacker; likaså säger man, att jag är en farlig kvinna.» Magda hånskrattade. »Jag måste således tro, att Gud givit mig förmågan att sätta eld i andras blod, medan mitt eget förblir kallt. För övrigt, vad bekymrar det dessa dårar, vad mitt inre gömmer: de fästa sig endast vid min yttre fägring. Det har under dessa år förefallit mig likgiltigt, om jag var vacker eller ful; men i afton har jag känt, vilken makt jag äger i mitt utseende. Huru har jag icke behandlat denne övermodige Hjelm. Och ändå bad han ödmjukt om tillgift. En gång lekte man medmitt hjärta, nu är turen min. Mitt smekta högmod, min tillfredsställda fåfänga skall vagga hjärtats sorger till tystnad.» Hon tryckte handen hårt mot bröstet och sade halvhögt: »Sov på djupet alla kval. Jag vill hava hämnd för

vad jag lidit. Må den där stolta släkten akta sig.»

Hon satte ifrån sig ljuset och gick fram till fönstret. En stjärna blickade tankfullt ned på henne från det mörka himlavalvet. Magda sammanknäppte händerna och lutade huvudet mot den kalla rutan. En tyst, en ödmjuk bön framviskades nu av samma läppar, som ögonblicket förut talat så hånfulla ord.

Vilka besynnerliga motsägelser trivas ej inom samma människobröst!

*

Efter ovanbeskrivna afton kom Magda ofta i beröring med den grevliga familjen. Även hos baron T— var hon, emedan repetitionerna höllos turvis på Bro, L—by och i prostgården. Prostinnan var alldeles utom sig av förtjusning över att Magda fick vara med den förnäma ungdomen, och med största nöje undfägnade hon fröknarna, grevarna och baronens med alla möjliga läckerheter, då repetitionerna voro i prostgården.

Under repetitionerna hade Magda likväl anlagt ett helt annat uppförande. Det slutna och tillbakadragna i hennes skämt var försvunnet. Hon var livlig och hennes skämt roande. De fyra ungherrarna, som voro med i pjäsen — Mauritz inberäknad — blevo alldeles huvudyra, och det oaktat fröknarna Z— i fägring var långt framom Magda.

En afton, då Ebba och Mauritz återvänt från prostgården, yttrade den förra:

»Du repeterade scenen med änkan så utmärkt väl, att man tydligt såg, att din förtjusning icke var spelad.»

»Vad menar du?» Mauritz lutade sig tillbaka i hörnet av vagnen, så att ej skenet från vagnslyktan skulle falla på hans ansikte.

»Jag menar, att du är mycket, mycket betagen i Magda!»

»Vilken barnslighet! Jag betagen!»

»Du vill väl icke på allvar förneka, att du tycker om henne?»

»Tycker om! Du talar så romaneskt, kära Ebba.»

»Nå, huru vill du, att jag skall uttrycka mig?»

»Mamsell Auren roar mig, det är allt.»»Det förundrar mig, att du vill nedlåta dig till att tala så där, om den, vars slav du är, då du befinner dig i hennes närhet. Bättre då, att du rent ut sade, att ditt hjärta intresserar sig för Magda, något, som en var ändå ser.»

»Mitt hjärta? Du glömmer avståndet mellan henne och mig.»

»Ja, du har rätt, jag glömde verkligen, att hon i bildning är dig ofantligt överlägsen, och det är väl också därför du beundrar henne. Hoppas likväl aldrig, att hon sänker sitt intresse ända ner till dig.»

»Jag tror du sade: sänker sig.»

»Och detta upprepar jag, om du önskar det.» På Ebbas ton hördes, att hon var förargad.

»Du tycks glömma, att jag är greve Hjelm.»

»Alldeles icke. I vårt upplysta tidevarv betyder det litet eller intet, om man är greve. Nu gäller bildningens adelskap.»

»Är det verkligen vår fars dotter, som talar så?»

»Jo, vad tycker du; det är ädlingens dotter, som av sin far lärt älska det goda, ädla och upphöjda, som förstår att värdera all högre andlig överlägsenhet.»

»Du är mycket liberal och skulle på den grunden kunna komma att tillbe dygden i vadmalsrock.» Mauritz ton var försmädlig.

»Helt visst skulle jag det.»

En paus uppstod; Mauritz bröt den.

»Om ditt hjärta en gång fäst sig vid en man, som icke tillhörde samma samhällsklass som vi, huru skulle du då handla?»

»Jag skulle bliva hans maka, i fall han älskade mig.»

»Ebba, vad säger du!» utropade Mauritz och fattade om hennes arm. »Du skulle verkligen kunna ...»

»Hava mod att bliva lycklig? Ja, vid Gud!» Ebba skrattade hjärtligt.

Nu stannade vagnen framför trappan vid Bro.

*

I sällskapsrummet satt grevinnan och arbetade. I den därtill angränsande lilla salongen spelade greven vist med några herrar.

Aftonen var något långt framskriden, då Mauritz och Ebba kommo hem.

Mauritz gick upp på sina rum. Ebba drog en pall tillgrevinnans fötter och satte sig; läggande sina sammanknäppta händer över hennes knä, sade hon:

»Du ser inte glad ut, mamma?»

»Oförklarligt nog känner jag mig orolig, varje gång ni äro i prostgården eller mamsell Auren här. Det är något hos den flickan, som medför oro.»

»Det var besynnerligt! Mig behagar hon mera, än någon av mina jämnåriga hittills gjort. Jag ämnade just fråga dig, om jag ej skulle få föreslå henne, att vi 'lade bort titlarna' ?»

»En sådan förtrolighet skulle i högsta grad misshaga icke allenast mig utan även pappa.»

»Varför?» Ebba höjde sitt huvud med en självständig rörelse och såg ut som en liten fågel, den där ämnar höja vingen till flykt av fruktan att bliva tillfångatagen.

»Behöver jag säga det? Du är Axel Hjelms dotter och innehar således en samhällsställning långt över hennes. Ni kunna umgås; men ni kunna icke bliva förtroliga.»

»Och skälet?» På den adertonåriga flickans ansikte framlyste en skymt av otålighet. Hon hyste dock för modern en så hög grad av vördnad, att det ej föll henne in att visa en enda anstrykning därav.

Grevinnan lade sin hand på dotterns huvud och sade med allvarlig ton:

»Så länge en adel finnes, bör denna adel söka upprätthålla sitt anseende genom att äga vänner endast inom sin klass. Vart och ett stånd har sina intresen, sina sympatier och sin grad av bildning. Den finhet i levnadsvanor, som tillhör den högre aristokratien, är endast en följd av dess förädlade smak och tänkesätt, något, som bör utmärka de förnämsta inom en nation. Om adeln fortfarande skall kunna åtnjuta det anseende den ägt, måste dess

medlemmar nogsamt akta sig för allt förtroligt närmande till medelklassen. Märk väl, den storhet, som betraktas på avstånd, synes dubbelt så stor, och vördnaden lider vanligtvis av förtroligheten. Du kan umgås med vem du behagar; men du kan endast hava till vän en jämlike, fostrad och uppfödd med samma tänkesätt som du.»

Mamma menar väl en jämlike i bildning?»

Grevinnan betraktade dottern med en så allvarsam blick, att den blev nästan sträng.

»Ebba, jag förstår dig icke», sade hon. »Skulle du hava glömt den aktning, du är skyldig din rang?»»Mamma, det är något härinom» — Ebba lade leende handen över pannan — »som säger mig, att jag endast kan vörda, älska och tillbe det, som genom sig självt är utmärkt. Mig är det likgiltigt, om den, som äger en överlägsen själ, har ett frälse eller ofrälse namn, ty jag fordrar egen förtjänst.»

»Beundra förtjänsten var helst den finnes, men glöm därvid aldrig, att den, som i likhet med dig, äger ett stort namn, bör för vördnaden av detta uppoffra allt annat.»

»Och denna vördnad hindrar mig att bliva Magdas vän?» Nu såg Ebba skälmaktigt på modern.

»Ja, vad skall du med en vän, den icke någon av din släkt eller ditt övriga umgänge skänker annan uppmärksamhet än en nedlåtande hövlighet. Bättre då att icke hava någon. Illa skulle jag uppfattat mamsell Aurens karaktär, om hon hör till dem, som kunna fördraga ett dylikt vänskapsband. Huru skulle det kännas, när du såg henne utesluten från den umgängeskrets du tillhör. Vore hon en dig kär vän, skulle du lida och hon pinas därav. Du har nu hört min tanke, och därför lämna vi ämnet.»

Ebba reste sig suckande. Magda hade med sin genialiska själ slagit an på Ebba. Hon skulle ha känt sig lycklig att få nedriva den mur av kall hövlighet, som nu stod dem emellan. Det var henne obehagligt, att den dotterliga vördnaden band hennes självständighet. Efter en tämligen lång tystnad sade grevinnan:

»Det har förefallit mig, som Mauritz med ett alltför stort intresse sysselsatte sig med mamsell Auren; detta oroar mig.»

»Bästa mamma, han är så pass högmodig, att av honom har mamma ingenting att frukta. När han en gång gifter sig, vill han minst hava en prinsessa. För övrigt behandlar Magda honom på ett sätt, att han omöjligt kan hava några illusioner visavi hennes tänkesätt.»

»Behandlar honom!» utropade grevinnan och såg på sin dotter. »En greve Hjelm kan väl icke behandlas mer än på ett sätt?»

»Nej, hon har verkligen bara ett sätt emot Mauritz, nämligen att hon anser herr greven för en narr. Och en tok är Mauritz, då han tror, att hon ett enda ögonblick skall lyssna till hans fadda smicker.»

Grevinnan satt åter tyst en lång stund. Det syntes, att den moderliga svagheten fann sig sårad av Ebbas ord.Grevinnan var likväl ett fruntimmer av för mycken takt att ens inför sin dotter blotta denna barnslighet.

»Antag», yttrade hon efter en paus, »att Mauritz’ intresse för mamsell Auren blev av varmare natur, vilka obehagliga följder kunde icke det medföra. Hon är en av dessa kvinnor, som framkalla häftiga känslor. Vid Mauritz* ålder låter man så sällan förnuftet råda, och det är just fruntimmer med Magdas utseende och karaktär, som komma män av börd att glömma sin rang och ingå äktenskap under deras stånd.»

»Var lugn, mamma lilla. Jag vågar mitt hedersord på, att Magda ej vill...»

»Bliva grevinna?» inföll modern.

Ebbas leende läppar öppnades för att giva ett skämtsamt svar; men i detsamma inträdde herrarna från spelrummet och Mauritz ifrån matsalen.

Under supén talade baron T— om, att han ämnade sig till L—. Mauritz förklarade, att han även skulle dit i och för affärer. Det blev beramat, att de båda ädlingarna skulle följas åt.

*

L— är, som alla småstäder, alldeles ofantligt tråkig, något, som Mauritz även fann efter några timmars vistande där. Han hade vandrat omkring i alla möjliga bodar, gjort några uppköp och var förtvivlad över att ej finna något sätt att döda tiden, till dess middagen inföll och han kunde infinna sig hos general G—s, dit han var bjuden. Han kände sig ej hågad att göra några besök hos ett par kamrater, utan vändrade stora gatan framåt, tänkande på — Gud vet vad.

»Hallå Hjelm!» ljöd en munter stämma, och Mauritz såg upp.

»Ah, är det verkligen du, Eldelfeldt? Nå, det var ett lyckligt möte. Hur kommer du till detta avskyvärda ställe?»

»Jag är på resa till hemmet», blev svaret.

Mauritz tog Arthur Eldelfeldt under armen, sägande:

»Gott, då följer du mig upp till min boning, så få vi språkas vid.»

Några ögonblick därefter finna vi de båda unga ädlingarna i det rum, Mauritz bebodde på stadshuset, pratande om nytt och gammalt.

Vi vilja i förbigående nämna, att Arthurs och Mauritz'

ii X Ädlingens dottermödrar voro systrar, följaktligen voro de unga grevarna kusiner. Arthur hade likväl aldrig varit på Bro och kunde icke påminna sig sin mosters utseende. Arthurs far hade aldrig varit vänligt stämd emot sin hustrus släkt och så litet som möjligt kommit i beröring med dem. Detta gjorde att Arthur först vid Karlberg gjort bekantskap med Mauritz.

Huru de båda kusinerna nu samtalade, beslöts, att Arthur skulle följa med Mauritz till Bro för att göra bekantskap med sina släktingar och sedan fortsätta vägen till Skåne. Sagt och gjort! Följande dagen bar det av till det gamla herresätet.

Arthur var nu löjtnant vid flottan, livlig, glad och lev-nadsfrisk. De leende läpparna, de skälmaktiga ögonen, det snabbt växlande blodet, allt utvisade en rörlig själ, öppen för alla intryck.

Innan middagen voro Mauritz och Arthur framme vid Bro. Den senare tog med en betjänt vägen till ett av gästrummen och Mauritz skyndade att underrätta sin mor, att han till hemmet medfört hennes systerson.

Kort efter denna anmälan kallade middagsklockan.

Sanningsenligt måste vi medgiva, att Arthur gjort sitt bästa för att se bra ut, och onekligt var, att han lyckats i sina bemödanden.

»Kusin Arthur ser riktigt hygglig ut», tänkte Ebba, under det hon förstulet betraktade sin bordsgranne. Arthur hade genast vid första anblicken av kusin Ebba blivit förtjust.

Arthur hade i sitt sätt något anspråkslöst, och det flärd-lösa i hans uppträdande tillika med god takt och en viss sjö-mannalik rättframhet gjorde honom till en i högsta grad älskvärd personlighet.

Vid middagsbordet sysselsatte han sig uteslutande med greven och grevinnan. Han hade knappt sagt tre ord åt Ebba, och ändå visste hon sig hava gjort ett fördelaktigt intryck på kusinen. Vad som upplyst henne därom, skulle hon omöjligt kunna uppgiva, blott att hon var förvissad därom.

Först efter måltiden tog Arthur plats bredvid Ebba och sade med sitt vackra leende:

»Min kusin, är det möjligt, att du förmått framleva ditt liv här på landet, utan att hava dött av ledsnad och längtan efter att se något mer av världen?»»Huru det är möjligt!» utropade Ebba leeride. fcHelt enkelt därför, att jag här vuxit upp, här haft mitt hem. Denna obetydliga fläck är mig så kär, att jag skulle känna mig bra olycklig, om jag nödgades lämna den.»

»Ebba skulle således kunna leva och dö här?»

»Helt visst!»

»Det är riktigt nedslående att höra.»

En livlig dispyt uppstod genast och hade till följd, att Ebba och Arthur på en enda timme blevo mera bekanta, än de under vanliga förhållanden skulle blivit på veckor.

Att Arthur helt ögonblickligen blev förtjust, faller av sig självt. Vid hans ålder och lynne går det ofantligt lätt att komma i eld och låga, därtill fordras knappast tio minuter.

Ebbas intagande yttre hade gjort ett livligt intryck på den blivande »herr amiralen». Hennes lätthet att föra en konversation var endast ägnad att stegra det första intrycket. Allt nog, när Arthur om aftonen begav sig till sitt rum, var Skåne, påhälsningen i hemmet och mycket mera förglömt. Han hade blott en tanke: den att kvarstanna på Bro och njuta behaget av att se och tala vid Ebba.

Då talet den följande dagen föll på det tillämnade spektaklet, förklarade han helt muntert, att så framt ej tant och onkel jagade honom på porten, ämnade han kvarstanna och övervara detsamma.

Ett par dagar efter Arthurs ankomst skulle det bliva repetition. På förmiddagen efter frukosten erhöll Ebba ett brev. När hon genomögnat detsamma, utropade hon:

»Så ledsamt!»

»Vad har hänt?» frågade Arthur. Han och Mauritz voro de enda, som jämte Ebba kvarstannat i salongen.

»Magda har vrickat foten och kan icke spela. Hon återsänder rollen», svarade Ebba.

»Vad säger du, är Magda sjuk!» utropade Mauritz.

»Som du hör, har hon skadat sin fot.»

»Hur skall det nu gå med pjäsen?»

Mauritz gick häftigt ut.

»Så ledsamt!» Arthur smålog emot Ebba. »Kan ej jag ersätta den där Magda?» tilläde han leende. »Är det en käringroll, då går det ypperligt. Nå, min nådiga kusin, låt höra.»

Ebba såg på hans vackra, blomstrande ansikte och frågade skrattande:»Vill du spela en kokett änka?»

»Omöjligt,, den rollen är för dig, och med din tillåtelse åtager jag mig din.»

»Svärmodern!» Ebba slog ihop händerna. Arthur och hon skrattade ohejdat; men det oaktat höll Arthur fast därvid att spela gumman, och slutligen blev det så beramat, att Ebba skulle taga Magdas roll och Arthur Ebbas.

Det lästes natt och dag på rollerna, och vid de två repetitionerna, som ägde rum, voro Ebba och Arthur så hemma i dem och därjämte till den grad glada och muntra, att de tvungo fröknarna Z— att avvika ifrån sina vanliga stela manér. Arthur rättade deras spel och skämtade däröver, på samma gång han sade dem artigheter, allt på ett sätt, att de unga flickorna enhälligt påstodo, att han var för »söt».

Ebba sade varken att han var söt eller älskvärd; men det var henne angenämt att sällskapa med honom. Var helst de möttes, började en skämtsam ordstrid.

Arthur hade blivit grevinnans, grevens och allas favorit genom sitt artiga och förekommande sätt.

Julveckan kom mycket främmande till Bro. Unga, vackra flickor, hyggliga kammarjunkare och söta löjtnanter; men Ebba tyckte, att alla dessa främmande kusiner voro tråkiga. Någon jämförelse med dem och Arthur kom ej i fråga.

Juldagen voro prostens, tillika med baronens på L—by och hovmarskalkens på Ed bjudna till grevens; men endast prosten och prostinnan efterkommo bjudningen. Magda var ej bra i sin fot.

Tredjedag jul, den stora dagen, då spektaklet skulle uppföras, uteblevo icke allenast Magda utan även prosten, så att prostinnan ensam reste til 1 Bro. Det hade blivit den goda fruns död, om hon måst avstå från den äran att vara

med på en dylik tillställning och i ett dylikt sällskap.

Mauritz var vid dåligt lynne, alldeles ursinnig på sin betjänt, som omöjligt kunde göra honom i lag, och för övrigt missnöjd med allt. Arthur däremot var själen i hela tillställningen. Han spelade sin roll bra, var en vacker svärmor, som oaktat sot och andra föråldrande hjälpkällor ändå såg bra ut. Mauritz' tankspriddhet gjorde, att han spelade illa. Ebba var den enda, vars spel röjde fin uppfattning, och hon fördunklade dem alla.

Efter spektaklets slut trängdes man omkring den älskliga flickan för att tolka sin förtjusning och sin tacksamhet:}därefter haglade uppbjudningar till den bal, som följde på spektaklet. Första valsen var bortlovad, första fransäsen ävenså.

Med sitt glädjestrålande leende flög Arthur i valsens virvlar. Han var därunder ett föremål för de andra ungherrarnas avundsjuka ögonkast.

Ebba åter betraktades av de andra flickorna med icke mindre avundsamma ögon. De funno henne kokett, och dessutom tyckte de, att hon bröt emot det passande, då hon dansade tre gånger på samma afton med greve Eldelfeldt.

Dock, vad frågade Ebba och Arthur efter all denna små-stadsaktighet. De voro för unga, för lyckliga och för ofördärvade att tänka på något annat än stundens oskyldiga glädje.

Var Ebba glad som den första ungdomsfröjden, så var Mauritz däremot dyster och mörk i hågen som livets höst. Han dansade ej och tilltalade högst få. Med högdragen blick och ett helt åskmoln på pannan stod han och betraktade de dansande. Tankarna voro i prostgården.

*

Följande morgon, medan alla ännu sovo efter aftonens och nattens strapatser, såg man unge Mauritz promenera till prostgården. Han hade satt sig i sinnet att han skulle träffa Magda och säga henne, Gud vet vilka galenskaper, det hade han ej klart för sig själv; men något allvarligt skulle det bliva. Då han öppnade grinden för att träda in på prostgården, fick han se föremålet han sökte komma gående sig till möte. Hon var fullt rustad för en promenad och ej den minsta svårighet att röra sig förmärktes hos henne. Mauritz kände vid denna syn en så häftig harm, att han tyckte sig nära att kvävas. Det syntes ju klart, att Magda endast föregivit sig hava ont i foten. Varför blev icke svårt att gissa. Ett sådant handlingssätt var ovärdigt.

Så fort Mauritz fick se Magda, stannade han utan att gå igenom grinden, som han redan hade öppnat. Han inväntade Magda, som icke det minsta syntes besvärad av att se honom. Mauritz avtog mössan, då Magda kom fram, och sade med försmädlig ton:

»Det gläder mig, att er fot så snart blev bra. Skada blott att dess återställande icke inträffat förr, ty då hade vi fått den glädjen att se er spela med i går.»»Jag har aldrig haft ont i foten», svarade Magda skrattande, »och felet är icke mitt, att faster nödvändigt skulle skylla på en vrickad fot, då jag återskiekade min roll.»

»Mamsell Auren ville således beröva oss nöjet att få fira min mors födelsedag, ty om icke en särskilt lycklig omständighet inträffat, så hade ert återsändande av rollen tvungit oss att inställa spektaklet.»

»Jag förutsåg, att det alltid skulle finnas någon, som kunde ersätta min plats.»

»Men huru förklara detta ert uppförande?» Mauritz gjorde verkligt våld på sig för att ej visa någon opassande häftighet.

»Såsom ni behagar. Betrakta det som en nyck, och ni kommer sanningen närmast. Jag ville icke vid närmare eftertanke uppträda inför en så stor societet.»

»Var ni rädd?» Mauritz' ton hade något gäckande.

»Rädd!» Magda såg ett ögonblick på honom, därefter utbrast hon i ett klingande skratt. »Nej, herr greve, så mycket imponera icke människor på mig, att de kunna injaga fruktan. Det roade mig icke att spela, se där allt.»

»Och för denna nyck var ni nära att taga bort den glädje, min syster ämnade bereda sin mor.»

»Var och en är sig själv närmast. Detta är en sats, som jag hyllar, och därför gör jag aldrig vad som förefaller mig tråkigt.»

»Men väl det som roar er, och därför stannade ni hemma i går.»

»Alldeles.»

Magda bifogade:

»Jag önskar, att greven behagade lämna mig. Det förefaller mindre i sin ordning att vi promenera tillsammans så här tidigt på morgonen.»

»Ni visar bort mig?»

»Ja visst, efter greven icke själv vill avlägsna sig, och jag icke längre finner mig road av ert sällskap.»

Magda gjorde en nästan gäckande böjning på huvudet. Hon var så vacker i detta ögonblick, att Mauritz' hjärta slog häftigt. Magda gick in i en torparestuga, som låg vid vägen. Där stod Mauritz med sitt bultande hjärta och det återstod honom icke annat än att återvända till Bro. Han insåg, att om han stått där hela dagen, skulle Magda lika länge kvarstannat därinne.

Förgrymmad och det oaktat mera betagen än tillförene,återvände han hem utan att han fått säga henne ett enda^ ord av alla dem, han ämnat uppvakta henne med.

Mauritz föresatte sig att ibland några av de unga flickor,, som gästade hos hans föräldrar, uppsöka ett föremål, som kunde förstå honom och förjaga Magdas bild ur hans tankar. Ja, han svor på att innan aftonen vara blixt förälskad i någon av dem. Han ville visa, att han ansåg Magda alldeles ovärdig den hyllning han skänkt henne. När man är tjugutre år, egenkär och högmodig, då tror man sig kunna allt vad man vill. Mauritz ansåg sina känslor helt och hållet beroende av sin vilja. Hela dagen sysselsatte han sig med en kusin, fröken Emma Hjelm. Mauritz hade all möda ospard att övertyga sig, det han fann henne tio gånger älskvärdare än Magda; men det oaktat glömdes kusinen helt och hållet då han kom upp på sitt rum, och Magda framträdde för hans tankar livligare än någonsin.

Emellan Ebba och Arthur hade det gått ganska fort att bliva vänner. Båda glada och livliga, unga och okonstlade, hängåvo de sig åt stundens behag, och Arthur gjorde det så grundligt, att han glömde det jorden ägde flera varelser än invånarna på Bro, eller att han med otålighet var väntad på annat håll. Hela Arthurs värld var för närvarande Bro. Han hade visserligen redan ett dussin gånger varit yr i huvudet av förtjusningsfeber, men aldrig så grundligt som nu, åtminstone tyckte han så själv.

Ebba var också en av dessa varelser, som, utan egentlig skönhet, likväl äro långt farligare än de vackraste kvinnor, emedan hon behärskade hjärtat och smekte förståndet.

Efter tredjedag jul följde den ena lustbarheten efter den andra. Bjudningar och tillställningar avlöste varandra. Överallt var Arthur Ebbas trogne riddare och alla flickors, fruars och änkors gunstling.

Grevinnan hade redan första dagarna, då Arthur var på Bro, yttrat:

»Vi få väl behålla dig hos oss över julen, efter detta är ditt första besök hos mig. Jag skall skriva till din mor och säga henne det.»

Arthur hade tackat och sedan varken tänkt på modern, Skåne eller syskon.

Dagen efter trettondedagen var ett större slädparti arrangerat. Arthur hade naturligtvis ställt så till. att hanfick kuska för Ebba. Mauritz körde för kusin Emma, som föreföll honom särdeles ledsam.

När man anträdde avfärden hade Arthur så ofantligt mycket att syssla med fällar och Gud allena vet vad, att hans och Ebbas släde blev den sista. Föret var klingande, och de andra körde friskt undan. Arthur höll in sin häst allt vad han förmådde, så att han och Ebba kommo ett långt stycke efter.

»Varför kör du så långsamt?» frågade Ebba tvärt av-lorytande mitt i ett samtal.

»Kör jag långsamt?» Arthur skrattade. »Mig förefaller det som om hästen skenade. Jag vore färdig att döda honom, för det han springer så fort.»

»Springer han?» Ebba såg leende på kusinen. »Han går jU som en sköldpadda.»

»Vill du åka fortare?» Nu höll Arthur hästen alldeles stilla.

»Helt säkert», utropade Ebba, »eljest bliva vi kvar här, när de andra hunnit fram till Skofors.»

»Och vad förlora vi?»

»Att få dansa.»

»Skulle du sakna dansen?»

»Vilken fråga. Du har ju bjudit upp mig till första valsen. Kör nu!»

»I detta ögonblick är jag herre över ditt öde. Jag kan ju föra dig vart mig lyster.»

»Och vart skulle det vara? Någon lätt sak vore det emellertid ej att föra mig bort mot min vilja.»

»I strid med din vilja kan jag aldrig komma att handla.» Arthur gav hästen fria tyglar; den for av som blixten. »Bestämt är detta ett av de lyckligaste ögonblick jag haft på Bro, och det vill ej säga litet, ty de hava alla varit lyckliga ; men att rå om dig utan att behöva fästa avseende vid andra, är en verklig sällhet. Jag tror vi köra åt motsatt håll med dem, en krokväg åtminstone.» Åter höll han in hästen.

»Jag avskyr krokvägar», förklarade Ebba, »och du, såsom sjöman, bör dela denna min antipati.»

»Jag avskyr endast det, som tvingar mig att vika från din sida. Eljest tycker jag om allt som du tycker om.»

»Så tråkig du då blir. Lycka, att du reser snart.»

Arthur såg på henne och smålog på ett sätt, som sade, att han icke trodde på hennes ord.»Jaså, du tycker, att det är en lycka, att jag reser.»

»Ja visst.»

»Alldeles icke; du kommer att sakna mig.»

»Huru kan man vara så inbilsk? Vill du köra? Vi ha ju förlorat de andra ur sikte.»

»Det rör mig ej, och den här gången kommer du icke ur stället, förrän du medgivit, att det blir ledsamt, när jag reser.»

»Vill du tvinga fram ett dylikt medgivande?» Ebba såg utmanande på honom.

»Vad vill du? Jag måste höra, att du håller av mig; att du känner saknad, då jag rest.»

»Genom tvång?»

»Lova att vara uppriktig, i fall jag kör.»

»Jag lovar icke något.»

Arthur lät hästen åter ila.

»Nu väntar jag», sade han och böjde sig ned till Ebba. »Skall du sakna mig?»

»Icke det minsta.»

»Bravo, det vill säga mycket.»

»Ja, när du får översätta mina ord; men innan jag medgiver en sådan tolkning av dem, skulle jag önska veta vad den ring betyder, som du bär på lillfingret.»

»Det är ett minne av en person, som är mig mycket kär.» Arthurs ansikte hade blivit allvarsamt.

»Vill du ej säga mig hennes namn?» Ebba lutade huvudet på sned och smålog.

»Men du känner henne icke och skall helt säkert aldrig lära känna henne.»

»Låt mig höra, vad hon heter.»

»Sorenza.»

En paus uppstod. Allvarsamma och plågsamma voro de tankar, som detta namn uppväckte i Arthurs själ. Ebba satt även helt tankfull. Slutligen yttrade hon:

»Du håller henne mycket kär?»

»Ja, det gör jag, och vill du veta skälet?»

»Hon är vacker?»

»Hon är min fars dotter; och nu lämna vi detta ämne; du anar icke huru plågsamt det är.»

Ögonblickligen började Ebba tala om annat, och Arthurs glättiga lynne kastade långt bort det, som var sorgligt, i synnerhet nu, då han satt vid den flickas sida, som för stunden behagade honom mest.»Nå, huru gick det med bekännelsen om den stora saknaden?» frågade han. Nu höll han åter in hästen; men den unga flickan försäkrade skrattande, att hon skulle bliva riktigt glad, då hon blev av med den besvärlige kusinen.

»Akta dig att retas med mig; jag tager då revansch.»

»På vad sätt?»

»Det blir min hemlighet; kom bara ihåg, att jag nu säger, att du, utan att jag ber dig därom, skall säga mig huru mycket du håller av mig och huru tomt det blir efter mig.»

»Skall jag?» Ebba skrattade. »Den dagen lever du icke. Jag skall aldrig säga dig det, minns detta.»

»Vi få väl se.» Arthur gav hästen fria tömmar.

Under återstoden av färden skildrade Arthur på det mest sprittande sätt, huru dyster och olycklig han skulle bliva, när han lämnade Bro, och huru han skulle fatta hat till alla fruntimmer och aldrig fästa sina blickar på någon Evas dotter.

*

Ett par dagar därefter, då Arthur om morgonen infann sig i matsalen, höll just greven på att öppna postväskan. Han ögnade på breven och räckte Arthur tvenne. Det ena var av vanligt format, men det andra liknade mera ett paket än ett brev. Man kände tydligt, att det inneslöt ett etui. Greven höll det en stund i sin hand och sade sedan, i det han räckte det år Arthur:

»Jag tror, vid min ära, käre Arthur, att det innehåller ett porträtt. Därtill kommer att utanskriften är av ett fruntimmer. Aj, aj, det ser riktigt betänkligt ut, i synnerhet som din mor i sitt senaste brev till min hustru häntydde på, att du var med otålighet väntad av någon.»

Ebba, som höll på att taga sig kaffe, vände hastigt på huvudet. Hon såg Arthur skifta färg och med en förlägen min stoppa paketet i sin bröstficka, sägande:

»Jag kan ej förmoda, att min mor är otålig, då hon vet, att jag är här.» Därefter vände han sig till grevinnan och talade om slädpartiet. Han var likväl under hela frukosten ovanligt tankfull. Grevinnan sade skämtande, att det såg ut, som om breven brände i fickan och förtogo hans glada lynne. Ebba yttrade icke ett ord. Efter frukosten gick man in i salongen. Ebba sade då till Arthur, när han slog sig ned på en stol vid samma fönster som hon:»Nå, skall du icke gå upp på ditt rum och läsa dina brev?»

»Det brådskar icke», förklarade Arthur.

»Arthur vet således vad de innehålla?»

»Jag anar det.» Ett moln jagade över Arthurs eljest klara panna.

Ebba kastade en snabb blick omkring rummet. Greven hade gått in till sig, och grevinnan hade dragit sig tillbaka i sitt kabinett bredvid salongen. Mauritz höll på att förklara en plansch för kusin Emma, och de övriga av gästerna, som ännu stannade kvar, voro spridda i de andra rummen. Då Ebba fann, att hon och Arthur voro allena, sade hon med något osäker röst:

»Vill Arthur uppfylla en önskan jag har?»

»Frågar du, om jag vill?»

»Ja!»

»Vad du än må begära, är jag färdig att göra. Här är min hand därpå.» Arthur räckte ut handen, Ebba lade sin däruti och viskade med ett tjusande leende:

»Kom ihåg, att du helt obetingat givit mig ditt ord. Ännu kan det tagas tillbaka.»

»Aldrig.»

»Gott! Öppna brevet, eller rättare paketet, nu strax i min närvaro.»

Arthur såg på henne och slöt den lilla handen ännu hårdare i sin. Därefter förde han den till sina läppar och utropade glatt:

»Må göra!» Han tog upp brevet och bröt förseglingen. Ebbas blick hängde fast vid hans rörelse. Ur omslaget tog han ett porträtt.

»Ett porträtt!» utropade hon och räckte ut handen. Arthur drog undan medaljongen.

»Vill du ej visa mig det?» Ebba såg på honom.

Utan att svara räckte Arthur henne det. Ebba betraktade bilden. Det var Arthurs.

»Är det en gåva, du ämnar någon?» frågade Ebba.

»Nej.»

Ebba hade på baksidan upptäckt dessa ord: Till Mathilda. En paus uppstod. Arthur hade ännu ej uppvecklat brevet. Plötsligt såg Ebba upp, sägande:

»Varför läser du ej brevet?»

»Jag varken kan eller vill vara så oartig.»

»Du har min tillåtelse.» Ebba sömmade helt oförskräcktpå sitt tapisseri. Arthur genomögnade brevet, stoppade det därefter i sin bröstficka och räckte ut handen för att taga porträttet. Ebba lade sin hand på hans, viskande:

»Vem har ägt den där bilden?»

»Den, som var ämnad till min fästmö.»

Om Ebba bränt sig på Arthur, hade hon ej hastigare kunnat rycka tillbaka handen.

»Ebba, gör mig icke yr i huvudet av glädje», stammade Arthur och lutade sig närmare henne. Ebba reste hastigt upp huvudet och såg kallt på honom.

»Jag förstår dig icke.»

»Därpå tvivlar jag.» Ebba lämnade honom hastigt.

Förgäves sökte Arthur att få tala vid henne. Hon undvek honom. Han blev slutligen förtvivlad, emedan Ebba visat tydliga spår av dåligt lynne. När han talade till henne, fick han ett onådigt svar, och då han bad henne

sjunga, försäkrade hon honom, att hon ej ville uppfylla hans önskan. För första gången sedan Arthur kom till Bro hörde man icke hans och Ebbas glada skämt, muntra prat eller livliga dispyter.

När man om aftonen åtskildes, var Arthur vid infamt humör. Först då han kom upp på sitt rum och sedan han genom några slag omkring golvet lyckats komma i jämvikt, tog han fram det andra brevet.

»Från mamma», mumlade han. »Vad kan hon hava att säga? Långa tal om mitt lättsinne, min brist på uppmärksamhet och min förstörda lycka. Det där är saker jag hört så ofta, att det alldeles icke lönar mödan att sända mig alla de där predikningarna per post.»

Han ögnade igenom brevet, slängde det ifrån sig på bordet och började grubbla på, huru han skulle få tala vid Ebba och förklara sig.

Varken den följande eller därpå följande dagen var Ebba blidare. Nej, tvärt om, hon blev allt onådigare och onådigare. Hos baronens på L—by fick Arthur ej en enda dans. Det var ju att sätta hans tålamod på allt för hårt prov. Arthur började övertänka en liten hämnd.

Dagen efter balen hos baronens var bjudning i prostgården.

Vid ankomsten dit hälsades man av prosten och prostinnan. Magda syntes ej till, och vad än värre var, greve Arthurs släde hade försvunnit på vägen dit. Mot aftonenblev Magda synlig, och prostinnan urskuldade henne, sägande :

»Magdas fot är ännu icke bra. Därför har hon så svårt att vara i sällskap. Hon har hela dagen måst hålla sig på sitt rum.» Grevinnan svarade några förbindliga och nedlåtande ord, fulla av deltagande.

Magda visade grevinnan mera uppmärksamhet än eljest och nedlade så mycken anspråkslöshet i sitt sätt, att den förnäma damen fann henne vara en behaglig flicka. Magda var nu omgiven av de vackraste flickor på orten, som jämte fägring ägde rang och rikedom. I hela samlingen var hon den obetydligaste, och likväl visste hon så intressera en var, att även den minst begåvade erkände, att hon var ovanligt rikt utrustad.

Mauritz, som under loppet av en hel vecka icke sökt att träffa henne och använt alla dessa dagar att bliva betagen i kusin Emma, fann sig mera bedårad av Magda än någonsin.

Då man förgäves väntat på Arthur, skickades ett bud för att undersöka, om någon olycka hänt honom. Budet återkom med det besked, att greven vänt tillbaka till Bro.

Ungdomen dansade och Magda även, oaktat vad prostinnan sagt om hennes sjuka fot. Grevinnan yttrade några varnande ord, men Magda smålog blott och fortfor att dansa.

Ebba var ovanligt tyst och föga livad.

Vid hemkomsten frågade greven och grevinnan efter Arthur och finso till svar, att han var opasslig. Dagen därpå fortfor oj>assligheten, och grevinnan skickade Mauritz med droppar och fläderte till patienten samt lät fråga, om han önskade, att en läkare skulle tillkallas; men Arthur bad Mauritz för själ och pina lämna honom i fred och sade sig nog bliva bra, bara han fick sova. Mauritz hade ej hunnit lämna honom, förrän Arthur hoppade ur sängen, reglade dörren och slog sig sedan ned vid fönstret bakom de nedfällda gardinerna, sålunda hållande utkik.

En hel timme förflöt, under vilken Arthur hade det nöjet att se en stor hund promenera över gården, så ett par betjänter och slutligen några feminina tjänarinnor. En katt kilade även förbi hans fönster, men icke en flik av den han hoppades få se syntes till. Arthur mumlade något mellan tänderna. Jag vill icke tänka så ont om honom som att det var en ed; men ovisst är det.»Skulle hon spela mig det sprattet att icke gå upp i tornrummet», tänkte han. »I så fall spränger jag detta gamla näste i luften. Det gagnade visst att spela sjuk, att döma mig till... Ack, där är hon!» Ögonblickligen var Arthur från fönstret, och inom några minuter var hans toalett gjord.

Ebba ägde många små egenheter, dem hon från barnaåren fått följa. Så till exempel hade hon i ett av de bäst bibehållna tornen samlat ihop alla gammalmodiga möbler, som icke hörde till praktvåningen, och med dem möblerat ett av tornrummen. I detta brukade hon alltid någon stund på dagen uppehålla sig, antingen med att

teckna, drömma eller ordna sina samlingar av växter, stenar, snäckor och kuriosa, som hon förvarade i den stora åttkantiga kammaren, vilken hölls varm hela vintern igenom. Ifrån dess fönster var en vidsträckt utsikt, och man behövde alldeles icke vara någon svärmare för att med litet hjälp av inbillningen förflytta sig tillbaka till forntiden, då man satt där. Ofta hade Ebba, då hon spejade ut i rymden, tyckt sig var en borgfröken, som väntade sin hjärtans kär.

Trapporna upp till Ebbas helgedom voro ytterst besvärliga och där och var bristfälliga. De som förde ännu högre upp voro så skrala, att sällan någon annan än den djärva och vågsamma Ebba dristade sig upp för dem. Hon vågade likväl rätt ofta klättra upp i tornet, och vanligtvis måste den, som första gången gästade Bro, göra en vallfärd med henne dit.

Arthur hade även gjort en dylik promenad, och ehuru besvärlig, hade han likväl med nöje anträtt den, emedan Ebba var hans ledsagerska.

En halv timme efter sedan Arthur sett Ebba hoppa Över gården och taga vägen till tornet, finna vi henne stående vid ett av fönstren i tornkammaren. Hon blickade ut i rymden och tänkte, på vad? Det veta vi icke, men vi tro, att en viss opasslig ung man spökade i hennes hjärna. Nog av, hon stod där helt orörlig, med huvudet lutat mot fönsterposten. Bra länge hade hon förblivit så, då ett doft buller hördes uppifrån tornet. Det var liksom något rullat utför trapporna. Bullret kom allt närmare och närmare; slutligen föll en tyngd mot dörren. Ebba hade med uppmärksamhet lyssnat till det ovanliga bullret. Rädsla varlikväl en känsla, fullkomligt främmande för henne. Hon skulle ha ansett den ovärdig en ädlings dotter. Därför skyndade hon genast till dörren och ryckte upp den. En stor sten låg på tröskeln.

»Obegripligt», mumlade Ebba, »att den där stora stenen kunnat ramla ned av sig själv.» Hon hann icke längre i sin monolog, ty i detsamma hördes ett prasslande ljud uppifrån trappan.

»Är någon där?» ropade Ebba.

Ett mumlande svar hördes uppifrån. Ögonblickligen stod det för Ebbas inbillning, att någon gått dit upp, som ej var lika bekant med farorna i trapporna som hon och tillföljd därav slagit sig. Utan att betänka att hon var helt allena i tornet, sprang Ebba uppför de halva stegen och stod snart i det övre tornrummet. Här stannade hon, ty en människofigur satt hopkrupen på översta trappsteget. En högst sparsam dager föll in, och Ebba kunde med möda urskilja konturerna av den som satt där. Ansiktet var nedböjt och skyldes av händerna.

»Vem är ni, och huru har ni kommit hit?» frågade Ebba, som nu först erinrade sig att hon var ensam i denna del av byggningen, och att det möjligen kunde vara en landstrykare, som smugit sig upp i tornet. Den tillsporde förblev orörlig, utan att giva ifrån sig ett enda ljud.

»Hör ni ej att man tilltalar er?» återtog Ebba, ehuru med mindre säkerhet i rösten. En djup suck blev det enda svaret.

Ebba, som nu blivit litet mera van vid dunklet, urskilde att mannen åtminstone icke var höljd i trasor, utan i en stor vid kappa, och denna upptäckt lugnade henne betydligt.

»Huru har ni kommit hit? Har ni skadat er, och varför svarar ni ej?»

Ett mumlande hördes, men Ebba kunde icke urskilja ett enda ord.

»Jag måste tillkalla någon av betjäningen», tänkte hon och blev åter litet illa till mods. »Den här karlen är antingen sjuk eller kanske en dåre.» Hon gjorde en rörelse för att gå utför trappan, men i detsamma fattade en hand om hennes arm, och en dov röst yttrade:

»Stanna, rör dig icke, ropa ej på hjälp, ty då störtar jag oss båda utför trapporna.» En ofrivillig skälvning gickigenom Ebbas kropp; men i nästa ögonblick var all fruktan försvunnen, och hon sade helt lugnt:

»Jag vet ej vem ni är, men i fall er avsikt är att skrämma mig, så ...»

»Så har jag lyckats», inföll en glad stämma. Figuren reste sig upp, kappan kastades tillbaka, och framför Ebba

stod Arthur. Han förde hennes hand till sina läppar, bifogande med ett hjärtligt skratt:

»Nu har du så länge och så envist undflytt mig, att jag icke ägde någon annan utväg än locka dig hit upp för att förmå dig skänka mig en timmes samtal.»

»Det var då alldeles icke ridderligt», sade Ebba och ville draga undan sin hand, den Arthur höll hårt sluten i sin.

»I krig måste man använda list; du har visat dig vara fientligt sinnad, och därför har jag måst lägga mig i bakhåll. Nådiga, älskvärda Ebba, förunna mig blott en halv timmes samtal, och jag skall tacka dig på mina knän. Ja, jag skall tillbedja dig såsom en ängel. Du kan omöjligt svara nej.»

<»Jo, det kan jag visst, i synnerhet som jag fryser så, att jag hackar tänderna.» Ebba kunde icke avhålla sig från att le.

»I så fall tager jag ett hopp härifrån och ner till din dörr. Antingen bryter jag då båda benen av mig eller också ...»

»Krossar du huvudet. Jag vill icke påstå, att förlusten vore så särdeles stor; men ändå skall jag låta nåd gå för rätt och bevilja dig vad du begär, i synnerhet därför att jag är halvdöd av köld. Kom!»

Ebba hoppade utför trapppan, och Arthur följde henne.

»Du är bestämt den elakaste människa på jordgloben», sade Ebba, »och du förtjänar alldeles icke, att man går dina önskningar till mötes.»

»Så mycket bättre att du gör det ändå; men i vad fall är jag elak?»

»Och det frågar du?» Ebba vände på huvudet och såg på honom. »Har du ej satt mamma och mig i ångest över dig? Vi fruktade ju, att du skulle bliva sjuk.»

»Att du fick utstå litet ångest, var något som jag av hela mitt hjärta önskade. Att tant gjort det skulle smärta mig, i fall jag ej vore alltför glad att kunna inrymma någon annan känsla i mitt bröst.»De inträdde i tornkammaren. Ebba antog en mycket allvarsam min och frågade helt nedlåtande:

»Nå, vad har du att säga?»

»För himlens skull, icke den där minen; då blir jag så förskräckt, att...»

»Du glömmer, varför du ställt till det här spektaklet.» Ebba såg mycket förnäm ut.

Arthur tog ett steg framåt, fattade en av hennes händer, sägande helt allvarligt:

»Du har varit ond?»

»Ond? Nej!»

»Varför har du då undvikit mig?»

»Därför att du är den allra lättsinnigaste människa i världen», svarade Ebba skrattande. Hon kunde icke längre vara allvarsam.

»Är jag?»

»Ja visst!» Ebba satte sig, och Arthur följde hennes exempel. »Du är till hälften förlovad», återtog hon, »och ändå...»

»Varför avbryter du?» Kring Arthurs mun lekte ett leende.

»Jag avbryter icke, utan det är Arthur, som faller mig i talet.»

»Gott! Vi slutade med ändå.»

»Nå, och ändå stannar du här, sysselsätter dig med andra unga flickor och ...»

»Jag har icke sysselsatt mig med andra unga flickor, utan helt troget tjänat under din fana.»

»Men detta hade du ej rättighet att göra, då du skall förlova dig.»

»Icke? Det vore mycket, i synnerhet som jag icke ens till en åttondedel, ännu mindre till hälften, är förlovad.»

»Nå, vad betydde dina ord om porträttet då?» inföll Ebba häftigt. »Huru vill du svänga dig ifrån dem.»

»Jag har aldrig ämnat svänga mig från vare sig det ena eller det andra. Jag har ju icke önskat något högre än att få förklara mig.» x

»Du är mig icke någon förklaring skyldig.»

»Bravo! Men du torde ursäkta, om jag tänker annorlunda, och på grund därav tillåter du att jag förtäljer porträttets historia.»

»Om jag också icke tillät det, lär du väl göra det ändå. Därför så må det ske.»

»Porträttet har tillhört fröken S—.»

»Tackar för upplysningen.» Ebba böjde på huvudet.

»Jaså, du avbryter mig; då är det väl bäst att jag tiger.» Nu var det Arthurs tur att se ofantligt förnäm ut.

»Det är då alldeles icke lönt att du tager humör, utan fortsätt beskedligt. Laga bara att det blir något roligt du berättar, och fall för all del icke i den där sentimentala tonen.»

»Jag sentimental!» Arthur skrattade. »Jag saknar alla anlag därtill.»

»Gott. Då återvända vi till fröken S—. Din berättelse låter väl så här: det var en gång en liten flicka och en liten gosse; de växte upp ...»

»Alldeles icke; utan det var en gång en mycket hygglig och förhoppningsfull kadett.»

»Det kunde då omöjligt ha varit du?»

Utan att låta störa sig fortfor Arthur:

»Som en vacker eftermiddag slog sig i ro uti Karlbergsparken, i skuggan av några buskar och träd. Han läste. Bäst han ligger där utsträckt i gräset, får han höra frasan-det av siden, och en mycket klingande röst som yttrade dessa ord:

»'Vet du, Karl, jag är fullt ut lika orolig över dig som mamma. Gud låte dig icke komma att fara allt för illa.'

»Som rösten var vacker, så böjde jag undan grenarna, och kastade en blick på dem, som passerade förbi. Det var en äldre dam, en ung flicka och en gosse om fjorton, femton år. En betjänt följde efter på avstånd.

»'Må du aldrig få ångra, att du gått in vid Karlberg', sade den äldre damen.

»Aha, tänkte jag, det där är en ny kadett. Han måste jag hava under mitt korpralskap, emedan han har en så vacker syster.

»Unge S— kom verkligen under mitt korpralskap. Jag blev i följd därav bjuden till grevinnan S—. Att jag blev stormförtjust i fröken, förstås av sig själv. Jag hade likväl icke någon aning om, att min mor och grevinnan voro ungdomsvänner, och att de första året efter min fars död tillbringat en hel sommar tillsammans i Ems. Detta var något grevinnan icke talade om, troligtvis av det skälet, att min mor och hon uppgjort den hyggliga planen att gifta mig eller Ernfrid med Mathilda. Jag, som ingenting ont anade, var nog olycklig att rusa rakt i snaran. Vad hände?Bäst som jag var som allra mest intagen i min sköna, kommer min mor till huvudstaden. En vacker afton, då jag besöker grevinnan S—, möter jag mamma där. Några dagar därefter skickar min mor efter mig och frågade vad jag tyckte om fröken Mathilda S—. Mitt svar blev naturligtvis att jag fann henne förtjusande. Då underrättade mig mamma, att hon redan på förhand bestämt fröken S— till min blivande maka, och att hennes innerligaste önskan vore att se mig, såväl som Ernfrid, tidigt och väl gifta. Jag var alldeles för mycket intagen att ej finna förslaget gudomligt. Saken var avgjord. När jag blivit myndig och utnämnd till löjtnant skulle förlovning äga rum. Vid min första sjöexpeditions anträdande gav jag Mathilda mitt porträtt och fick hennes i utbyte. Under

expeditionen blåste förtjusningen betydligt av mig, och då jag i höstas återkom var det ej med särdeles stor otålighet jag emotsåg julen och färden till Skåne, där grevinnan S— och min mor vistades på sina egendomar. Grevinnan hade beslutat, att min och Mathildas förlovning skulle firas strax på nyåret. Det var just på resan till min mor, som ...» Arthur höll upp och såg leende på Ebba.

»Som du helt lättsinnigt glömde dig kvar på Bro.»

»Alldeles Och här överraskades jag slutligen av ett brev från grevinnan S—, däruti hon begär igen Mathildas porträtt, emedan någon förlovning med hennes dotter och mig icke kom i fråga. Jag skyndade naturligtvis att återsända vad man önskade återfå, och bley helt glad över att anfallet på min frihet misslyckats», slöt Arthur.

»Vad bevisar allt detta?» frågade Ebba helt allvarsamt.

»Att min timme ännu icke var slagen, utan att den skulle slå på Bro. Mathilda var ej den rätta.»

I»Den rätta, och när skall du väl finna den rätta? Säkerligen aldrig. När du reser härifrån skall något nytt föremål intressera dig, och då äro alla andra intryck glömda.»

»Omöjligt! Man kan aldrig glömma Ebba Hjelm.»

»Lika bra som fröken S—. Dock, vad lönar att tala härom? Den halvtimme jag beviljade dig är längesedan förliden.» Ebba reste sig och tilläde med sitt skälmska leende, i det hon pekade på dörren:

»Där är vägen som förer från tornkammaren.»

En liten debatt uppstod, emedan Arthur alldeles icke varhågad att lyda; han sade sig ej ämna gå förr, än Ebba trodde på beständigheten och evigheten av hans känslor.

»Den som så lätt glömmer, kan aldrig bliva beständig», menade Ebba skrattande, och gick själv före Arthur ut genom kammaren och utför trappan. Han måste följa henne.

*

Om middagen var Arthur till hälsan återställd och infann sig i matsalen. Den forna glada sinnesstämningen var nu fullkomligt återkommen. Ebbas klingande skratt ljöd som förr. Arthur var föremålet för hennes utfall, och det levererades verkliga bataljer dem emellan. Dessa voro ibland så livliga, att Arthur behövde hela sin fyndighet och förmåga att giva träffande svar för att icke lida skeppsbrott.

Så förgingo några dagar. En afton, då Årthur kom ned i det vanliga sällskapsrummet, fann han Ebba allena där, sittande vid pianot. Hon sjöng.

Arthur, eljest icke någon stor vän av musik, kunde likväl aldrig höra denna tjusande röst utan att fjättras därav. Även nu stannade han orörlig på tröskeln och lyssnade. När sången var slut sprang Ebba från pianot.

»Ah, är det du, Arthur!» Hon räckte honom handen. »Pappa och mamma ha rest till L—by. Mauritz är, Gud vet var. Man har lämnat mig allena. Jag tänkte just på dig.»

»Under det du sjöng?»

»Åh nej, jag sjöng för att komma ifrån tankarna.»

»På mig?»

»Sant! Kom och sätt dig här, skall du få del av vad jag tänkte.» Ebba satte sig i en liten soffa och knuffade fram en liten pall åt Arthur. Han satte sig på den vid hennes fötter. Hela hans ansikte lyste av belåtenhet. Ebba lade sin hand på hans skuldra, sägande:

»Jag sysselsatte mig med dina fel.»

»Har jag många sådana?» Han fattade den andra av hennes händer och kysste den.

»Ja, många, många. Såsom människa har du fel, såsom man ännu flera och såsom ädling alldeles förfärligt

många. Du är nära nog ohjälplig.»

»Icke kan man skylla dig för någon särdeles mildhet i ditt omdöme. Vad du nu har sagt är ett påstående; men detta påstående måste även bevisas. Alltså: vilka äro mina fel såsom människa?»»Att du är lättsinnig, obetänksam, ostadig och dåraktig.»

»Skönt! Nå, såsom man?»

»Dåraktig, ostadig, obetänksam och lättsinnig.» Ebba skrattade.

»Men det där syndarregistret hör till människan.»

»Och även till mannen.»

»Nå, vidare?»

»Vidare är du som ädling icke nog medveten av, att...»

»Jag heter Eldelfeldt. Åh jo, alldeles tillräckligt.»

»En ädling, Arthur, bör vara en man av ära. Det vill säga en som känner och förstår, att varje avsteg han gör ifrån de stränga fordringar hedern ålägga, äro förseelser, som nedsöla hans namn, och ställa honom på den föraktliga ståndpunkten att icke äga något annat värde, än det han lånar av ett ärft namn och en ärfd titel. Med ordet adelsman kan icke menas en man, född endast av adliga föräldrar, utan en, som genom orubbligheten i sina grundsatser, fastheten i sin karaktär och aktningen för sitt ord och sina löften, står lyftad över mängden, och gör sig förtjänt av de privilegier, samhället skänkt sitt första stånd. Arthur, jag skulle hålla bra mycket mera av dig, om du bleve en ädling till tankar, känslor och handlingar.»

»Tror du, att detta är omöjligt?» Arthur såg på henne med en blick full av ömhet.

»Nej; jag vet, att du av naturen blivit danad till en gentleman, men ditt lättsinne skall förstöra dina ridderliga anlag.»

»Aldrig. En glad, en lättsinnig, en dåraktig fantast skall jag alltid bliva; men var förvissad, att jag det oaktat är gentleman. Skulle jag någonsin frestas att glömma mig, behöver jag blott påminna mig denna stund, och att du sagt: 'Jag skulle hålla bra mycket mer av dig, om du bleve en verklig ädling'.»

»När du kommer till Stockholm, har du glömt alltsammans.»

»Jag glömmer aldrig dig och aldrig dina ord. Minns, att jag nu sagt det.»

»Jag skall minnas det, och även en dag påminna dig därom.»

Samtalet förändrade snart karaktär och hoppade åter in på skämtets område. Varken Ebba eller Arthur voro skapade för att länge överlämna sig åt allvarsamma betraktel-ser. De älskade glädjen, och den tillhörde även deras ålder.

Arthur talade om, huru mycket han tyckte om Ebba; men han talade därom med samma glada och leende min, som om han skulle berättat henne något lustigt upptåg. Ebba sade, muntert skrattande, att hon alldeles icke begrep sig själv, som kunde vara intresserad av en sådan människa som Arthur.

*

Morgonen därpå var vädret ovanligt vackert; en riktigt grann vinterdag. Efter frukosten föreslog Ebba, att hon, Arthur och Mauritz skulle göra en promenad.

Stödd på Arthurs arm och glatt pratande med Mauritz, svävade Ebba på den frusna snömattan.

»Vart skola vi gå?» frågade Mauritz, då de hunnit utför allén.

»Säg själv.» Ebba såg skalkaktigt på brodern. »Jag gissar, att du av gammal vana att aldrig gå någon annan väg, önskar vika av till höger, då kommer du direkt till...»

»Himmelriket», inföll Arthur skrattande. »Vi hava ju kyrkan där. Aldrig anade jag, att Mauritz var bliven så gudelig, att vägen dit är den enda han går.»

»Till kyrkan? Åh nej, kära du, det är allt till prostgården.»

»Ah, nu kommer jag ihåg, där finnes en brorsdotter, hon, som aldrig låter se sig.»

»Alldeles.»

»Och i henne är . ..»

»Mauritz betagen. Ganska riktigt.»

»Kära Ebba, sluta då upp med det där opassande skämtet», inföll Mauritz. »Du vet mer än väl, att jag varken är eller har varit betagen i mamsell Auren.»

»Hur kan Ebba veta det?» frågade Arthur. »Är mamsellen ung och vacker, så är det helt naturligt, att du bör vara förtjust.»

»Vacker kan man icke säga, att Magda Auren är, ty det vore för litet sagt», inföll Ebba. »Magda har något så magiskt fängslande, att hon därmed behärskar dem, hon kommer i beröring med. Snillrik, ung, originell och ovanligt bildad, fördunklar hon alla, som uppträda vid hennes sida. En evig lycka är det för dig, Arthur, att du ej sam-manträffat med henne, du hade då genast råkat i eld och lågor.»

»Det hade väl ej gått så lätt, efter jag redan brinner», menade Arthur.

»Vad säger Mauritz om en visit hos prostens?» frågade Ebba. »Vi tacka för sist, Arthur ursäktar sitt uteblivande, och vi göra oss odödliga hos prostinnan.»

»I så fall är det ju alltid skäl att utföra en dylik bedrift», menade Arthur.

»Gärna för mig», blev Mauritz’ svar. De fortsatte vägen till prostgården.

Innan man kom fram till densamma, passerades en tor-parkoja. Där bodde en gammal, sjuk kvinna. Just som våra tre promenerande kommo mitt för stugan, öppnades dörren, och Magda trädde ut. När hon vände sig om och fick se Ebba tillika med dennas följeslagare, blev hon stående orörlig med blicken häftad på Arthur. Denne åter hade vid åsynen av Magda gjort en häftig rörelse, och tagit ett steg framåt, så att han skilde sig ifrån Ebba. Arthurs läppar öppnades till ett glatt utrop, men hejdades genom en rörelse från Magda. Hon förde nämligen ena fingret till munnen för att bjuda tystnad. Ehuru ögonblicklig denna rörelse var, hade likväl Ebba märkt den, och funnit sig överraskad såväl därav, som av Arthurs rörelse.

Med fullkomligt återvunen fattning gick Magda fram till Ebba och hälsade på henne, Mauritz presenterade:

»Mamsell Auren; greve Eldelfeldt. Jag förmodar», sade Mauritz, »att herrskapet icke känner varandra, ehuru det verkligen såg ut, som om Arthur funnit sig överraskad vid mötet med mamsell Auren.»

»Det är icke gärna möjligt», svarade Magda, »ty jag har icke äran att känna greve Eldelfeldt.»

Därpå vände hon sig till Ebba med förfrågan, om de ämnade sig till prostgården, och då hon fick ett jakande svar, fortsattes vägen framåt.

Arthur hade nu fullkomligt återhämtat sig.

I prostgården mottogs den grevliga ungdomen som vanligt på det allra förbindligaste. Prostinnan visste icke, huru hon skulle uttrycka sin glädje.

Prosten var nere i salen, då de inträdde, och han vände sig genast till Ebba, som var hans synnerliga gunstling, med några hjärtliga ord. Snart voro de i ett livligt samtal, under det prostinnan för Mauritz höll ett av sina allra vack-raste tal om sin aktning, beundran och vördnad, för hans utmärkta föräldrar, med mera i samma stil.

Magda vände sig till Arthur, sägande med helt livlig ton:

»Greven besöker visst dessa trakter för första gången?»

»Ja, och det ehuru jag är nära besläktad med greve Hjelms.»

Magda hade dragit sig till ett av fönstren.

»Det är ju ett rätt vackert vinterstycke, det här», hon pekade på utsikten. Arthur närmade sig fönstret för att taga den i betraktande. Magda sade nu med sänkt röst och bestämd ton:

»Vi äro fullkomliga främlingar. Här får icke någon ana, att vi känna varandra. Jag fordrar det av er heder.»

Utan att avvakta något svar, tilläde hon med hög röst:

»Det här är en vy, den en Wickenberg med förtjusning skulle teckna. Vilken skada att ej vara artist!»

»Visserligen», svarade Arthur med en något tvungen ton, »men vore jag konstnär, icke blev det vinterstycken, jag målade.» Han sade därpå med sänkt röst:

»Jag skall lyda. Vi äro främlingar, men förunna mig ett samtal.»

»Må göra, men icke ännu.» Magda vände sig nu till Mauritz, som kom fram till dem, och började tala med honom. Aldrig hade Magda visat sig så blid som i dag. Hon smålog helt vänligt, och åhörde Mauritz' plattheter, utan att något drag av övermodigt hån återfanns på hennes läppar.

Efter en stund tog man avsked.

Under vandringen hem gjorde Mauritz, som var vid det bästa lynne i världen, Arthur en mängd frågor om orsaken, varför han skyndade emot Magda. Arthur svarade med ett skratt, bakom vilket han sökte dölja det obehagliga intryck, som detta spörsmål gjorde, att han blev överraskad av den påfallande likhet, hon ägde med en person, som han känt.

Ebba frågade icke, utan skämtade över Mauritz' förändrade sinnesstämning. Det hördes likväl på rösten, att hon ansträngde sig att vara glad, och att något fanns inom henne, som icke stod i harmoni med de muntra orden.

Ebbas inre plågades nu av misstro och tvivel: tvenne känslor, som hittills hade varit henne främmande.

Vid hemkomsten till Bro skyndade Ebba upp på sina rum, där hon inneslöt sig; men alldeles icke för att gråta ellerlämna fritt lopp åt något utbrott av svartsjuka. Nej, hon ville ostörd eftertänka, om hon möjligen begått ett misstag, då hon trodde sig upptäckt något liknande hemligt förstånd emellan Magda och Arthur. Ju mera hon tänkte därpå, dess tydligare blev det, att så var. Ebba hade, under det hon språkade med prosten, tydligt märkt, att Magda och Arthur ett par gånger sänkte rösterna; vidare hade hon observerat att Arthur sett upprörd ut under

hela tiden han var i prostgården.

»Men varför förnekades bekantskapen?» tänkte Ebba. »Dock, allt skall bliva klart, när jag får träffa Arthur. Till mig skall han nog säga sanna förhållandet, ehuru han ej

ville göra det inför Mauritz.»

Lugnad av den tanken, gjorde Ebba sin toalett, och då hon gick utför trapporna, var ansiktet åter leende. Med sin vanliga glättighet underhöll hon samtalet vid middagsbordet. Hon var nu så fullt förvissad, att Arthur skulle tala uppriktigt med henne, att alla tvivel och misstankar togo till flykten.

Tron på uppriktighet hos vår nästa är den bräckligaste av all tro; ty den skall ovillkorligen tillintetgöras av omständigheterna.»

På eftermiddagen vinkade Ebba Arthur till sig; han skyndade genast att taga plats hos henne.

»Vad fattas dig, Arthur? Du har hela middagen varit tankfull», sade Ebba, och betraktade honom.

»Har jag? Det vet jag icke av.»

»Narras icke, vartill tjänar det?»

»Jag narras aldrig, och allraminst för dig.»

»Du talar således alltid sanning?»

»Ja, alltid! Jag har icke lärt mig inse nyttan av osan-

I ningen; men varför gör du dessa frågor?»

»Helt enkelt därför att du i dag talat osant.»

»När då?» Arthur såg förvånad ut.

»Vid förnekandet av att du kände Magda Auren.»

»Jag kan på heder och tro försäkra dig, att mamsell Auren var mig en helt och hållet främmande person», sade Arthur leende.

»Arthur, Arthur, huru kan du vilja påstå någonting dylikt, då du icke kunde bemästra din överraskning, när du fick se henne?»

»Se så, tillbedjansvärda Ebba, envisas icke längre, utan tro mig, då jag försäkrar dig, att jag aldrig förr i mitt liv

-sammanträffat med någon mamsell Auren.» Arthur fattade Ebbas händer och höljde dem med kyssar.

»Nu talar du bestämt icke sanning.»

»Rena sanningen.»

»Men varför sprang du ifrån mig, när du fick se henne?»

»Det där blir allt litet svårare att förklara», menade Arthur, »men icke förty vill jag göra det.» Arthur tystnade. Ebba väntade en stund.

»Nå-å, låt höra!»

»Jag tyckte mig känna igen henne, men vid närmare besinnande gjorde jag det ej.»

»Vad du kan krångla», utropade Ebba till hälften leende, till hälften förargad. »Kan du förklara, varför Magda lade fingret på munnen, liksom hon därmed velat

angiva att du skulle tiga.»

»Jag måste väl icke behöva stånda till ansvar för andras görande och låtande», utropade Arthur. »Jag har mer än tillräckligt av att sköta mig själv.»

Arthur skämtade och gycklade, så att Ebba alldeles icke fick någon reda på honom, och det blev icke någon vidare fråga om Magda den aftonen, men då Ebba åter kom upp på sina rum, framstodo alla de tvivel, hon haft på förmidda-

gen, och hon beslöt att skaffa sig visshet.

Före frukosten morgonen därpå framställde hon för grevinnan, om det ej skulle vara roligt att bjuda prostens och grannarna från L—by till Bro den instundande söndagen. När Ebba önskade något dylikt, var det alltid avgjort, att grevinnan uppfyllde hennes önskan.

Om söndagen voro baron T—s, hovmarskalken Z— och prostens på middag hos grevens. Magda hade även infunnit sig, därtill förmådd av ett brev från Ebba, varuti hon på det mest bevekande sätt bad henne följa med till Bro.

Sinnesstämningen var ovanligt upprymd under måltiden ; konversationen ganska livlig. Magda hade unga T— till höger och Mauritz till vänster om sig. Den senare kunde även i dag berömma sig av att vara i nåden hos Magda.

Ebba tyckte, kanske var det en inbillning, att Magdas sätt, oaktat alla bemödanden, ändå hade något tvunget, och

att hennes ansikte oupphörligt växlade uttryck. Även tyckte Ebba, att Arthur, ehuru glad och munter, likväl var ganska förströdd, och att hans blick allt för ofta flög över bordet, och riktades på Magda med ett eget, icke just ömt, men vemodigt uttryck.»Herre min Gud, vad det här plågar mig», tänkte Ebba, »och det oaktat hela saken icke angår mig.»

På eftermiddagen spridde sig sällskapet i grupper. Fröknarna Z— och unge T— ville nödvändigt upp i Ebbas tornkammare, men Magda kvarstannade hos de äldre. Arthur förklarade, att han haft nog av tornkammaren, emedan han en gång blivit visad ut därifrån, och stannade därför kvar.

Ebba blev förargad över, att icke Arthur föredrog hennes sällskap, och nu, såsom eljest, var vid hennes sida.

»Magda är orsaken därtill», tänkte Ebba och blev helt het om kinden.

När ungdomen återkom från utflykten till tornet, satt Magda och Arthur vid fönstret i det lilla kabinettet, som låg emellan stora salongen och sällskapsrummet. Arthur hade hennes hand sluten i sin och talade med låg och upprörd röst. Även på Magdas ansikte syntes en icke ringa grad av sinnesrörelse.

Ungdomen hade gått in i musikrummet, där en av fröknarna Z— slog sig ned vid flygeln, för att utföra någon rätt halsbrytande komposition. När fröken väl var i farten därmed, smög Ebba, helt obemärkt, genom lilla salongen till sällskapsrummet för att taga reda på Magda och Arthur. Inkommen i detta senare, uppfångade hon ljudet av viskan-

Ide från kabinettet. Ett ögonblick stod hon obeslutsam, därefter smög hon fram till dörren.

»Jag vill i°ke lyssna», tänkte Ebba, men det oaktat stannade hon och uppfångade följande:

»Arthur, det är det enda offer jag av dig fordrar och du måste bringa mig det.»

»Du vet ej, vad du begär», stammade Arthur.

»Om jag någonsin varit dig kär, så res, res, jag bönfaller därom. Med våren kan du återvända, då är jag härifrån. Behöver jag verkligen bedja dig längre? Nej, du skall avlägsna dig; jag läser det i din blick.»

»Ja, jag skall resa.» Arthur tryckte hennes hand till sina

I läppar. »Och när återser jag dig?»

»Om det beror på mig — aldrig.» Magda reste sig. »Men skulle ödet än en gång föra våra vägar tillsammans, så känner du mig icke; vi måste förbliva främlingar.»

»Du har ju mitt hedersord därpå.»

»Tack, tack!» Magda drog undan sin hand, och skyndade ut i stora salongen. Ebba kastade sig ned i en emma.Något, liknande tårar, ville framtränga ur hennes ögon, men hon sammantryckte ögonlocken och krossade sålunda de pärlor, den första smärtan framlockade.

*

Måndagen kom med en grå himmel och regndusk. Det töade och blåste. Snömanteln hade fått ett utseende av smutsgrått och träden stodo där så mörka och ruskade sina nakna grenar med ett eget, bedrövligt utseende. Det var en väderlek, som måste alstra dåligt lynne. Också återgåvo allas ansikten vid frukostbordet på Bro, tydliga spår därav. Arthur såg vemodigt på Ebba; hon åter frös och var så genomruskig, att hon påstod sig icke vara hågad att vare sig tala eller tänka.

Medan man drack kaffe, underrättade Arthur tant och morbror, att han redan om ett par dagar måste lämna Bro. ‚Han hoppades likväl att få återkomma på våren. Greven ville övertala honom att dröja och avvakta bättre väglag, men Arthur sade sig ej kunna det. Grevinnan försäkrade systersonen med ett hjärtligt leende, att hon riktigt skulle sakna honom.

Man lämnade matsalen, och Arthur gick som vanligt att taga plats hos Ebba.

»Arthur», yttrade hon, »du har ofta, mycket ofta sagt, att du höll av mig, är det icke så?»

»Jo, och jag har då endast sagt, vad sant var», [-försäkrade-] {+för- säkrade+} Arthur med ett varmt och trohjärtat ögonkast.

»Är detta lika sant, som att du ej känner Magda?»

»Jag var övertygad, att icke allenast mina ord, utan hela mitt sätt sagt dig, att du var mig kär.»

»När man börjar tvivla, vet man ej, på vad man skall tro.» Ebba såg helt sorgsen ut.

»På vad eller vem tvivlar du?»

»På dig. Varför sade du, Arthur, att Magda var dig en främmande person.»

»Därför att jag varken kan eller får säga något annat.»

En lång stund sutto de tysta. Slutligen yttrade Ebba:

»Om det är sant att du håller av mig, så skall du helt säkert uppfylla en önskan, som jag har.»

»Med glädje.»

»Nåväl, res ej så snart.» Ebba såg på kusinen med ett par ögon, så innerligen bedjande, att Arthur fattade hennes hand och sade med värme:»Huru verkligt lycklig gör mig icke denna din önskan ! Du, du ber mig icke resa. Du skall således sakna mig?»

»Ja, ifall du visar, att din tillgivenhet är verklig och ej övergående.»

»Varmed skall jag bevisa det?»

»Med att stanna kvar.»

»Jag kan ej.» Arthur slöt Ebbas händer i sina, tilläggande: »den är ej en ädling, som icke aktar sitt ord. Nåväl, jag har givit mitt på att lämna Bro om tvenne dagar.»

»Du avslår således min bön?»

»Jag måste.»

»Därför, att du lovat Magda att resa.» Ebba drog undan sin hand. »Jag vet nu, vem av oss två du skänker din tillgivenhet.»

»Ebba, hör mig! Ett löfte binder mig. Jag kan ej handla annorlunda, om du ej vill att jag skall ringakta mig själv.»

»Må vara, att du nu ej kan det. Men icke måtte du känna någon saknad av att lämna mig, då det blott behövdes en önskan av henne för att förmå dig därtill. Arthur, jag kan aldrig komma att tro på din tillgivenhet.»

Ebba gick ifrån honom.

Arthur lutade huvudet i handen och blickade framför sig, mumlande:

»Det är ett hårt prov att icke få förklara mig.»

På eftermiddagen fick Ebba det obegripliga infallet att fara till L—by, där hon ämnade kvarstanna ett par dagar.

Arthur måste således resa utan att med Ebba få växla något vänligt ord. Hon kvardröjde hos baron T—s, till dess kusinen var borta.

*

Ett par veckor efter Arthurs avresa voro prostens och Magda åter bjudna till Bro. Prostinnan hade styrt ut sig i sin allra bästa svarta sidenklänning och en mössa, alldeles lika med den, grevinnan haft i prostgården. Magda åter var så enkel, att man tydligt såg, det hon med avsikt så klätt sig.

Grevinnan, ett fruntimmer av god uppfostran, gott hjärta och bättre huvud än vad fallet vanligtvis är med damer,

uppfödda inom den samhällsklass, hon tillhörde, var det oaktat ganska intresserad av att åhöra litet oskyldigt skvaller — en naturlig följd av det sysslolösa liv hon och hennes gelikar föra.Prostinnan var i detta avseende en riktig skatt, ty hon kände alla ortens nyheter, och hade socknens skvallerkrönika på sina fem fem fingrar. När därför tiden blev alltför lång för nåden på Bro, bjöds prostinnan för att uppvakta med litet småskvaller. Hon var alltid laddad med allt anmärkningsvärt, som passerat, då hon så där helt förtroligt inviterades till grevinnan. Det var då vanligt, att grevinnan efter middagen satte sig inne i sitt kabinett och småpratade med prostinnan; så även den ovannämnda da-gen.

Greven och några herrar, som även varit till middagen, promenerade av och an på golvet i salongen, talande om ängars uttappning, kvarnars uppbyggning och vägars anläggning. Unge baron T— hade slagit sig ned hos Ebba, som med tankspridd min lyssnade till vad han sade. Mauritz samtalade med Magda. Vad han sade, kan vara sak samma, men att det var något, som mycket intresserade honom själv, men ganska föga Magda, kunde man lätt se.

Över Magdas drag låg ett uttryck av mildhet, som man sällan återfann där. Icke en enda gång avbröt hon Mauritz, utan lät honom tala ända till slut. Då han det gjort, sade hon med ett melankoliskt leende:

»Vad vill greven, jag skall göra med den kärlek, ni nu bjuder mig?»

»Taga emot och besvara den.» Mauritz hade blivit helt djärv. Det lugn, den mildhet, Magda visade, ingav den in-bilske unge mannen alla möjliga förhoppningar.

»Och sedan?» Nu fästade Magda sina ögon på honom. »Vad skall följa sedan?»

»Att jag bleve den lyckligaste människa under solen.»

»Och för vilket pris? Men lämnom detta.» Magda reste sig. »Har greven varit till X— och sett det utmärkt vackra orangeriet? Det är en kaktus, som jag ville äga, men om jag tillfredsställde denna min önskan, skulle jag begå en stöld, emedan växten icke är till salu. Den stölden vore likväl icke hälften så straffvärd, som om jag bestal en annan på hans heder. Har ni förstått mig, greve Hjelm?» Magda gick ifrån honom.

Mauritz sammanknöt händerna, han skar tänderna, har var ursinnig över att alltid och evigt möta samma motstånd.

Återstoden av aftonen samtalade Magda och Ebba. Detblev överenskommet, att de skulle läsa engelska tillsammans, ett språk, varuti Magda var ovanligt skicklig.

Umgänget mellan de båda flickorna blev från den dagen mycket livligt. Magdas sätt var nu sådant, att hon med varje dag blev en allt större och större favorit såväl hos greven som grevinnan. Magda hade uppehållit sig i utlandet en längre tid, och visste att berätta om, vad hon hört och sett, på ett roande sätt, så att tiden i hennes sällskap gick mycket fort.

En afton, under det att tidningarna anlände, medan Magda var på Bro, läste greven om ett större genrestycke i olja, som blivit sänt till huvudstaden från Rom. Det var målat av en ung, svensk artist, som vistades på sistnämnda ställe, och vars namn var Sorenza. Talet föll naturligtvis på den unga konstnärinnan, och man frågade Magda, om hon händelsevis träffat henne under sina resor i utlandet.

»Jag känner henne endast ytligt», svarade Magda, »och har mig ingenting vidare bekant om henne, än att hon i Rom lever högst indraget och undviker all beröring med landsmän.»

»Sorenza», upprepade Ebba. »Det namnet har jag helt nyligen hört.»

»Av vem då?» frågade grevinnan.

Magda såg på Ebba.

»Det vill jag icke säga.» Ebbas ansikte höljdes av en mörk rodnad.

*

Den följande förmiddagen, då Mauritz kom in till Ebba, yttrade hon helt plötsligt till honom:

»Du är bestämt kär i Magda. Både pappa och mamma hava märkt det. Pappa ämnar föreslå dig att företaga en resa, först till huvudstaden och sedan till utlandet. Mamma är orolig, och påstod sig med verklig ångest ha observerat, att du icke en minut släppte Magda ur ögonsikte. Hon har bett mig förbereda dig på det förslag, som pappa kommer att göra. Vad mig angår, så önskar jag av hela mitt hjärta, att du icke stannar kvar här uppe hos mig, när Magda kommer, emedan din närvaro icke blott besvärade henne, utan, vad värre är, kan bliva en orsak till att mamma säger Magda några högförnäma obehagligheter.»

»Men om jag nu tycker om Magda», inföll Mauritz, »sårör den saken helt och hållet mig ensam, och jag förstår icke, vad pappa och mamma hava att göra därmed. Deras skuggrädsla lärer väl icke gå så långt, att de tro mig om att taga prostens brorsdotter till hustru, att...»

»God morgen, fröken», ljöd det bakom Mauritz. Han vände sig om; det var Magda, leende och blomstrande, utan ett enda tecken till missnöje på den stolta pannan.

Magda stannade kvar på Bro den dagen.

(forts, i vol. II.) Mot aftonen, då man satt och arbetade i sällskapsrummet, förde grevinnan talet på kärlek och giftermål. Det var grevinnan, som uteslutande ledde konversationen. Ebba deltog just icke däruti. Mauritz, alltför förälskad att fästa någon vikt vid vad modern sade, föll in då och då med några anmärkningar, som just icke voro så särdeles sinnrika. Magda åter åhörde grevinnan med skenbart intresse, och följde med verklig uppmärksamhet hennes skicklighet att steg för steg föra samtalet, dit hon ville hava det.

»Man kan säga», yttrade grevinnan, »att kärleken i alla tider ställt till oreda, och oftast se vi, att från den utgått split och tvedräkt inom familjerna.»

»Men man säger ju, att kärleken allt försonar och förliker», inföll Magda. »Att den blivit en källa till obehag ligger väl i våra förkonstlade begrepp. Fru grevinnan har ju genom den sin största jordiska lycka.»

»Sant, och detta skulle alltid vara fallet, om vi läte förnuftet föra ordet.»

»Förnuftet, älskade mamma, vad har väl det att göra med kärleken», inföll Ebba. »Icke var det med förnuftet, som mamma älskade pappa, utan med hjärtat.»

»Med båda», försäkrade grevinnan. »Då vi endast älska med hjärtat, skapa vi lidanden, icke allenast för oss själva, utan även för andra.»

»En sådan där förnuftig kärlek förefaller mig bra sorglig», menade Ebba skrattande.

»Min lilla Ebba, nu talar du som ett barn, och säkert är, att du blir den första att erkänna oriktigheten av vad du sagt, då du betänker, att utan ledning av förnuftet kan kärleken förleda oss att älska ett ovärdigt föremål.»

»Älska det, som är ovärdigt? Nej, en sådan kärlek för-står jag icke. Man måste ju ovillkorligen akta och beundra, den man älskar.»

»Jag begagnade kanhända ett alltför skarpt uttryck, då jag sade ovärdigt; jag menade ett föremål, som ej vore din like.»

»I inbillningen skall han alltid vara det.»

»Möjligt, men vi leva icke uti inbillningen, utan i verkligheten.»

»Däruti har grevinnan fullkomligt rätt, och något smärtsammare lär väl icke finnas än detta uppvaknande, som följer, då man trott sig älska något verkligt högt och ädelt, men finner, att det endast var något helt obetydligt och ömkligt. Säkert finnes det icke något mera olyckligt, än då tvenne människor av olika bildning bliva förenade.»

»Och likväl påstår en stor tänkare, att snillrika män aldrig älska snillrika kvinnor», sade Ebba. Hon hoppades kunna flytta samtalet in på ett annat område, än det modern valt.

»Det är en falsk sats», inföll Magda. »Jag tror icke, att en bildad, tänkande eller snillrik kvinna kan älska dumheten, inbilskheten och okunnigheten. Det gives en bildningens aristokrati, fröken Hjelm, och den är lika

stolt över sina anor inom vetandets, upplysningens, framåtskridandets och snillets värld, som bördsaristokratien är det över sina. Lika omöjligt som det förefaller fröken att skänka sitt hjärta åt en ofrälse, lika omöjligt är det för en verkligt bildad kvinna att älska någon annan man än den, som äger samma grad av själsodling som hon. Här gäller icke börd, icke rikedom, utan endast högre andlig utveckling. Den mest högborne ädling är en underordnad person, ifall han saknar bildning. Vår tid är tankarnas, idéernas tid, och därför har den frambringat intelligensens högmod.»

Magda tystnade. En lång paus uppstod.

Grevinnan virkade flitigt. Hon förstod fullkomligt, att Magda kastat tillbaka det anfall, hon ämnat henne.

Mauritz åter förstod av alltsammans endast det, att Magda ville förneka rangens företräden, och därför sade han efter en stunds tystnad:

»Ni vill väl icke bestrida, att hög börd även har sitt värde?»

Magda såg upp, och fäste sina ögon på Mauritz med ett ironiskt och stolt uttryck, sägande:»Ja, för den, som icke äger något annat.»

Grevinnan blev mörkröd. Ebba såg helt orolig ut, och Mauritz svarade:

»Bästa mamsell Auren, det är väl egentligen inom adeln, som vi finna högre bildning.»

»Möjligt, herr greve, det känner jag icke.» Magda böjde sig över sitt arbete.

»Sjung något», sade grevinnan, vänd till Ebba.

På rösten hördes, att den ädla damen icke var vid sitt normala lynne. När Ebba satte sig till pianot, reste sig grevinnan och gick in till greven. Så fort Magda och Mauritz blevo allena, yttrade den förra:

»Herr greve, jag har ju sagt er, att ni skall upphöra med edra besök i prostgården och ert ständiga uppträdande i min väg. Denna efterhängsenhet besvärar och plågar mig, och ifall ni ej upphör därmed, måste jag underrätta grevinnan, att det är mot min vilja, hennes son skänker mig sin hyllning. Prostens släkting vill ej veta av er kärlek. Varför tvinga mig att förödmjuka er med att förklara, det den är mig vidrig.»

»Vidrig?» upprepade Mauritz.

»Ja, vidrig. Det är rätta ordet, och sannerligen jag begriper, huru ni vågar tala till mig därom. Ni, greve Hjelm, anser er ej kunna skänka prostens brorsdotter ert namn. Nåväl, inser ni ej även det djärva och förmätna uti att till en hederlig kvinna tala om känslor, dem ni anser er icke kunna tillstå inför världen?»

»Vem har sagt, att jag icke skulle tillstå dem inför världen?» frågade Mauritz, med passionerad röst.

»Ni själv. För övrigt, om ni än bjöde mig er hand och ert stolta namn, ville jag ej hava dessa gåvor; ty ni är i intet avseende min jämlike.»

Magda lämnade Mauritz, och satte sig att åhöra Ebba.

Under supén yttrade greven:

»Har Mauritz hört talas om en artist, vid namn Bencke, som uppväcker stockholmarnas beundran med sina tavlor? Jag läste just om honom i en av tidningarna. Det skall vara något så originellt i utförandet av hans sjöstycken, att man knappt sett något dylikt förr.»

»Ja, jag såg honom ofta hos presidentskan T—. Det är en ung karl med ett vackert utseende. Man påstod allmänt, att han skulle gifta sig med presidentskan.»

»Hans namn erinrar mig om en obehaglig händelse»,sade greven. Grevinnan såg på mannen ett ögonblick. Därefter yttrade hon:

»Bencke, ja, så var det.» Grevinnans ögon flyttades på Mauritz, och hon tilläde, suckande: »Jag hade glömt namnet, men händelsen har oupphörligen återkommit för mitt minne.»

»Vilken händelse?» frågade Mauritz.

»Händelsen med Arthurs far. Du har ganska väl hört den», sade grevinnan. »Där ser man bäst, huru litet föräldrar förmå.» Grevinnans röst hade en anstrykning av bitterhet. »Salig Eldelfeldts föräldrar trodde sig visst ha undanröjt alla faror, då de hindrade sonen att ingå ett opassande äktenskap. Det ligger något i högsta grad oroande uti att hava barn, och ständigt nödgas befara, att de i något besinningslöst ögonblick skola glömma den aktning, de äro skyldiga ett stort namn, och sålunda neddraga sorg över sina föräldrars huvuden.»

»Det är väl något, som grevinnan aldrig kan komma att erfara», sade Magda.

»Vem vet; ingenting är omöjligt.»

»Jo, detta.» Magdas läppar krusades av ett fint leende. »Icke alla besinningslösa passioner bliva besvarade, och så otroligt det kan synas, händer det stundom, att även en greve kan röna motstånd.»

»Även om han skulle bjuda en flicka utan börd sitt namn och sin rang?» Grevinnan såg stolt på Magda.

»Ja, även då, fru grevinna.»

*

Dagen därpå erhöll Ebba en biljett från Magda, som underrättade henne, att Magda såg sig tvungen avbryta övningarna i engelskan.

Ebba förstod, att Magda blivit stött. Hon var helt förtretad på Mauritz, och uppvaktade honom också med en livlig påminnelse, att han skulle resa sina färde; men Mauritz svarade:

»Jag stannar här.»

Dagar och veckor förflöto, utan att Magda blev synlig på Bro. Mauritz skrev brev, både långa och korta; men återfick dem obrutna. Mauritz trodde själv, att han skulle bliva galen av förtvivlan, sårad egenkärlek och den vildaste önskan att kunna besegra detta hårdnackade mqtstånd.Han varken åt eller drack; han varken talade eller svarade ; han hade icke ro, varken hemma eller borta; utan irrade som en gengångare omkring prostgården.

Greven yrkade på, att han skulle återvända till huvudstaden. Mauritz svarade, att han icke ville lämna hemmet förrän till våren. Grevinnan var i dödlig ångest över sonens förändrade utseende och uppförande; men om hon sade honom ett ord därom, så flög han av ut på dörren. Greven rådde sin hustru att icke låtsa om något, utan låta tiden verka.

Sex veckor förflöto sålunda. Mauritz hade blott ett par gånger sett en skymt av Magda; men det så flyktigt, att han icke en gång hunnit hälsa på henne. Hans tycke hade under denna tid stegrats till otrolig höjd.

Man var nu i april. En vacker, blid eftermiddag vandrade Mauritz till prostgården, fast besluten att icke gå därifrån förr, än han träffat Magda. Innan han hinner halvvägs, möter han henne. Magda ämnade sig till Bro. Mauritz vände om, och gående vid hennes sida, talade han om, Gud allena vet vad. Hela hans utseende, hans ord och själva rösten underrättade Magda, att den unge dragonlöjtnanten behärskades så av ögonblickets känslor, att han led därav. På det varmaste och ödmjukaste bönföll han, att Magda ville läsa de rader, han skrivit, och nu ämnat avlämna i prostgården. Han lovade att, om hon så fordrade, aldrig mera plåga henne, blott hon denna gång ville genomläsa och begrunda, vad han nedskrivit. Magda emottog brevet, och lovade honom svar den följande dagen.

Morgonen därpå erhöll Mauritz dessa rader från Magda:

Greve Mauritz Hjelm skall om söndag i kyrkan få veta, vad Magda beslutat. Kom ihåg, att ni nu glömt er stolthet och velat gifta er med prostens brorsdotter.

På söndagen var hela den grevliga familjen i kyrkan. Mauritz såg efter Magda; men hon syntes icke till. Under hela gudstjänsten grubblade han på, varför hon bett honom gå dit. Äntligen var predikan slut, och prosten uppläste:

»Ett kristligt äkta förbund avkunnas etc. emellan brukspatronen Gunnar Sturm och dygdädla jungfru Magda Auren, etc,»Mauritz fattade häftigt om Ebbas arm. Han hade blivit askgrå. Huru han kom ut ur kyrkan, visste han ej.

På eftermiddagen gick bud från Bro efter doktorn; unga greven hade häftigt insjuknat.

*

På Eksjö bruk, tillhörande Gunnar Sturm, vilja vi nu införa läsaren. Det var högt beläget uti en bergig och vild trakt vid stranden av en å. Hela omgivningen, vart ögat än såg, hade något hårt och föga inbjudande. Det föreföll, som om människan, stolt över de gåvor, försynen givit henne, slagit sig ned här för att visa, det industrien, även i de eländigaste trakter, kan finna källor, varutur den öser sitt guld.

När man kom från staden B—, och köjrde utför W—fors backe, låg bruket alldeles just vid dess fot.

En mulen och kall februariafton, året efter sedan prosten Auren från predikstolen avkunnade ett äkta förbund emellan Sturm och Magda, göra vi ett besök på Eksjö.

I salskaminen brann en munter brasa och spred ett varmt sken över den närmaste delen av den ofantligt stora salen med sina fem höga och djupa fönster. Framför brasan satt en ung flicka, vilken eldskenet helt och hållet belyste. Hon var blomstrande och med ett behagligt yttre. De livliga ögonen blickade i elden med ett så leende uttryck att man alldeles icke tyckte det var överensstämmande med dysterheten i rummet. Man kunde se på figuren, att hon var högväxt, och de något breda axlarna, det välvda bröstet, de välformade händerna gåvo tillkänna, att hon var ett stort fruntimmer. De friska, fylliga kinderna, de yppigt rundade armarna utvisade fysisk styrka och hälsa. Det ovala ansiktet, den kupiga pannan, den något krökta näsan och den lilla leende munnen tycktes förtälja om ett gott hjärta och ett klart förstånd. Det syntes på den unga flickans hela yttre, att livets sorger och lidelser voro henne främmande; men att omständigheterna tidigt gjort henne klok och beräknande. Det låg vissa ögonblick något slugt och förslaget i hennes min.

I en fåtölj ett stycke ifrån satt ett äldre fruntimmer.

»Herre min Gud, faster, en så besynnerlig människa pappa är, som, utan att säga oss ett ord, går och gifter sig, och sedan reser utrikes med sin fru. Först åtta å tiomånader efter bröllopet tänker han på att vända hem hit med henne.»

Dessa ord yttrades av den unga flickan, som satt på en pall. Hon var brukspatron Sturms enda dotter med hans avlidna hustru.

»Min lilla Mariquitta, din far avskyr alla ceremonier; därför lät han helt enkelt viga sig i kyrkan efter gudstjänsten, och reste sedan bort.»

»Allt det där, tycker jag, är dumt. Varför kunde han icke hålla ett ordentligt bröllop, som andra människor? Då hade jag fått bliva brudtärna, som jag aldrig förr varit. Ack, så gudomligt roligt!» Mariquitta klappade händerna.

»Tala för all del icke så barnsligt, när din far och din styvmor komma. Du vet, att pappa alltid bannar mig, som uppfostrat dig till en liten toka.»

»Betyder ingenting, om pappa brummar litet; han har i allmänhet så föga tid övrig att sysselsätta sig med mig, att det ej blir något farligt utav. Dessutom kan jag vara mäkta förståndig, när jag vill.»

»Åh ja, om du får säga det själv.» Mamsell Sturm smålog.

»Vänta bara, tills pappa kommer hem, så skall du få höra, huru jag tänker förbluffa honom med att tala om hög- och lågtrycksmaskiner, om svajr vsto lajr, borrningsmaski-ner, m. m.»

»Vem har givit dig undervisning i allt det där?»

»René, kära faster. Även kan jag, om pappa är rätt bister, rycka fram med Polhem, Brunell och andra storheter inom mekanikens värld, och då blir han så förtjust, att jag får allt vad jag vill. Det förargligaste är, att jag har en

viss fruktan för honom, så att, när han spänner ögonen i mig, min lärdom far sin kos.»

»Aldrig har jag märkt, att du varit rädd, kära barn.»

»Kors så roligt, att jag spelat mina kort så bra; eljest måste jag tillstå, att jag verkligen är rädd för pappa, att jag aldrig talar vid honom, utan att hava hjärtat i halsgropen; men då tänker jag så här: Det vore en evig skam att visa, det du har fruktan för din far; folk kunde ju falla på den tanken, att han är elak, och det är något, som jag icke vill.»

»Rätt tänkt, min flicka.»»Det är bara högmod. Oss emellan sagt, så håller jag icke särdeles av honom.»

»Barn, vad säger du? Har jag så illa skött mitt kall såsom din uppfostrarinna, att jag icke lärt dig älska din far.»

»Faster lilla», sade Mariquitta, och såg allvarsamt på mamsell Sturm, »man kan icke lära ett barn att älska sina föräldrar, om dessa ej förmå ingiva kärlek; och detta har pappa aldrig gjort. Jag kan ej älska den, som jag så ofta måste ogilla. Tänk blott på hans sätt att uppfostra René.»

»Det är svårt att döma därvidlag.»

»Är det!» utropade Mariquitta, och sprang upp. Hennes ögon föllo nu på fasterns ansikte, som var upprört. Hon återtog sin plats, sägande: »Förlåt, jag skall icke

säga ett ord mer om min far; men ibland är det ett behov att tala ut mina innersta tankar. Det är, som om de eljest ville kväva mig. Vi lämna emellertid ämnet, man blir så obegripligt upprörd, såsom Smeds-Erik brukar säga.» Mariquitta höljde fasterns händer med kyssar, och återtog efter en paus:

»Jag undrar, vad sorts människa min styvmor är? Hon är väl något till åren, efter hon velat hava pappa, som är så gammal?»

»Det tror jag inte; hon är bestämt ung.»

»Är du tokig, faster?» Tror du, att en ung flicka gift sig med pappa?»

Pappa är blott något över 50 år och har en förmåga att intaga, som kommer envar att glömma hans ålder. Få män kunna vara så älskvärda som han.»

»Bestrides visst icke; men det hindrar ej, att han förlorat två tänder fram i mun, att han är rätt ansenligt skrynklig i ansiktet, och håret är grått och ansiktsfärgen brandgul, att...»

»Mariquitta, Mariquitta!»

»Söta faster, icke skall du bliva ond; ty icke rår varken jag eller farsgubben för, att han blivit gammal. Om jag får leva, blir jag så med.» Nu skrattade Mariquitta så

hjärtligt, att det var omöjligt att banna henne.

»Jag undrar just, när vi kunna vänta hit din far och

svägerskan», sade mamsell Sturm.

»Ja, du sade något. Skrev han icke därom ett enda ord?»»Nej, han bad mig blott se till, att våningen blev i ordning, ty han ämnade sig hit, så fort affärerna det medgåvo.»

»Då kan han komma över en stackars människa när som helst!» Mariquitta sprang upp och började tända på ljusen i tvenne armstakar, som stodo på ett stort, runt bord, vilket hade sin plats mitt på golvet.

»Vad gör du?»

»Tänder ljusen, ifall gumman, min styvmor, skulle helt plötsligt överraska oss. Hon måtte väl ändå icke vara lika skrynklig som pappa.»

»Ar du nu där igen?»

»På skrynklorna? Ja, de stå mig i hågen som en verklig förskräckelse. Kan du säga mig, faster, varför pappa

egentligen gifte sig?»

»Förmodligen därför, att han tyckte om den, som han valde till hustru.»

»Tyckte om? Du vill väl aldrig påstå, att han, en gubbe, gifte sig av kärlek?»

Klingandet av bjällror avbröt samtalet, och Mariquitta utropade:

»Faster, det är bestämt pappa.»

»Kära barn, det är René, som kommer från B.»

»Nej, faster, det är två hästar.» Mariquitta sprang till dörren för att gå ut och förvissa sig om, vem det var, men i detsamma rycktes den häftigt upp, och brukspatron Sturm stod framför sin dotter, förande vid armen en i päls insvept kvinna.

»Vart skulle det bära av?» frågade Stu,rm utan att hälsa, och kastade en spejande blick kring salen.

»Jag ämnade gå och se efter, vem det var, som körde», svarade Mariquitta frimodigt, ehuru kinderna erhöllo en högre färg. Hon blickade på faderns följeslagerska, vars ansikte alldeles doldes av ett tätt flor.

»Väntar du kanske främmande?» Brukspatronen såg misstänksamt på dottern.

»Jag väntade pappa», svarade Mariquitta. »Får jag lov att hjälpa av med reskläderna», tilläde hon, vänd till fruntimret.

Dessa dotterns ord återförde brukspatronen ögonblickligen till sin roll av älskvärd, äkta man, ur vilken hans misstänksamhet kommit honom att falla.

»Förlåt, att jag icke genast hjälpte dig av med dina res-kläder.»Den tilltalade befriade sig nu själv med Mariquittas biträde från vinterhuva, päls, koftor och schalar, under det brukspatronen, biträdd av en betjänt, blev kvitt sin res-mundering. Då detta var gjort, tog han sin unga hustru vid handen, och förde henne fram i salen, så att ljusskenet ifrån armstakarna föll på hennes anletsdrag.

Mariquitta hade så när skrikit till av överraskning, då fadern presenterade:

»Min hustru!» Hon hörde icke, att han nämnde varken henne eller fastern, så förbluffad blev hon.

Hennes styvmor var en helt ung kvinna, på sin höjd tjugu å tjuguett år. Mariquitta stirrade på henne, liksom hon sett en syn, och glömde alldeles bort att hälsa; till dess att styvmodern med ett vänligt leende räckte henne handen, sägande:

»Det är mig mycket, mycket kärt att lära känna min mans dotter.»

Sedan omfamningar och välkomsthälsningar blivit utbytta emellan den unga frun, hennes styvdotter och mamsell Sturm, kysste brukspatronen dottern på pannan, sägande, halvt leende, halvt missnöjd:

»Du blir då alldeles förfärligt stor och fet, min kära Mariquitta. Du ser ut som en riktig bondflicka. Kom, min vän», tilläde han, vänd till sin hustru, och bjöd henne armen, »så gå vi in i kabinettet, där brukar vara varmare.»

Brukspatronen förde sin fru in i ett litet rum, som låg emellan salen och förmaket. En betjänt hade genast vid herrskapets ankomst tänt ljus. Brukspatronen började, sedan man tagit plats, att göra sin syster några frågor. Den unga frun satt tyst, tillbakalutad i ett soffhörn. När teet var drucket, vände sig brukspatronen till henne, fattade och kysste hennes hand, i det han yttrade:

»Är du mycket trött, älskade Magda? Kanske du vill gå till vila?» Ja, hon var trött, och därefter lämnade det äkta paret rummet.

När Mariquitta blev ensam med fastern, slog hon ihop händerna, och utropade med verkligt deltagande :

»Vad skall pappa med det stackars barnet att göra! Det var då riktigt ohyggligt att se henne bredvid honom. Faster, faster, vad skola vi företaga? Aj, aj, så ont det gör i hjärtat. Tänk, att han nu ämnar begrava henne här!

Åh, det är förskräckligt!» Mariquitta kastade sig ned isoffan, och satte händerna för ansiktet. Mamsell Sturm sade endast:

»Nog trodde jag, att hon skulle vara ung, men icke, att det var ett sådant barn. Hon har mycket oprövat än.»

*

En vecka hade förflutit, sedan Magda såsom den rike, mäktige och ansedde brukspatron Sturms hustru infördes på det dystra Eksjö. Denna vecka hade erfordrats för att lära känna det nya hemmet. Med skrupulös noggrannhet hade brukspatronen fört henne omkring såväl i bottenvåningen som den en trappa upp. Vad som fanns högre upp i det gamla huset var, som om det icke funnits. De stora, ganska dyrbart möblerade rummen i första våningen kallades patronessans. De i den nedre utgjordes av sal, kabinett och ett stort förmak, varuti familjen samlades, då man sällskapade med varandra. Innanför detta låg sängkammaren och ett toalettrum. På andra sidan salen hade brukspatronen sitt bibliotek, sitt arbets- och mottagningsrum, samt sina modellsamlingar. Mariquittas och mamsell Maries lågo på andra sidan förstugan.

För fortgåendet av vår berättelse torde vara av nöden att nämna, det brukspatronen hade, utom syster Marie, haft tvenne bröder. Dessa hade varit äldre än han.

Den äldste dog redan som yngling, den andre i ordningen hade varit gift och bebott Eksjö.

För omkring tolv år tillbaka dog han utrikes, såsom det

påstods av sorg över förlusten av sin hustru, som någon tid förut avlidit. De båda makarna lämnade efter sig sonen René, då ett åttaårigt barn.

Renés fars affärer voro så intrasslade, att när de, efter ett par års förlopp, slutligen blevo utredda, begav det sig, att han lämnat ingenting åt sonen. Brukspatron Gunnar Sturm åtog sig gossen. Han var redan då änkeman efter ett fruntimmer, som i äktenskapet medfört så stor förmögenhet, att han lyckades fullkomligt reglera brukets affärer, som genom det sätt, varpå den avlidne skött sin halvpart, råkat i oordning.

René var av naturen rikt utrustad och begåvad med ovanliga själsgåvor. Så fort farbrodern fick detta klart för sig,

var hans plan uppgjord, och han rättade nu Renés uppfostran och undervisning därefter, så att gossens sällsynta anlag skulle bliva honom, farbrodern, till nytta. Bror-sonens undervisning blev på grund därav så i högsta grad ensidig, att han såsom yngling icke skulle äga något annat val än att stanna vid bruket.

René var icke mer än aderton år, då han blev föreståndare för brukspatronens, vid Eksjö belägna, mekaniska verkstäder, med en lön så tillräcklig, att han icke skulle frestas att lämna sin plats, och med många fagra löften för framtiden.

Vid närvarande tidpunkt var René tjuguett år, och beklädde den dubbla posten av verkstädernas och brukets föreståndare, med bokhållare och ritare under sig. Under farbroderns frånvaro hade han inspektionen över alltsammans. Efter denna redogörelse återvända vi till Magda.

Sedan hon av sin man blivit förd omkring på själva bruket, beståg man de mekaniska verkstäderna, och därvid yttrade Sturm:

»Det är stor skada, att René skall vara borta, han skulle eljest med noggrannhet gjort dig reda för alla dessa maskiner, vilkas nytta och sinnrikhet du bör söka förstå. Det upptoge alltför mycket av min tid, om jag gjorde det, isynnerhet som du, min vän, är ganska förströdd. Jag har flera gånger måst upprepa en och samma sak.»

Förströdd sade brukspatronen, han hade bort säga frånvarande; det var rätta ordet. Med en likgiltig blick, ett ansikte fullkomligt känslolöst, vandrade Magda vid mannens sida. Då han förklarade ändamålet med den eller den inrättningen, bjöd hon visserligen till att framtvinga något, liknande uppmärksamhet; men detta var mer, än hon förmådde. Vad intresse ägde väl alla dessa maskiner för henne? Intet. Och likväl fordrade man, att hon skulle fästa tanken vid dem.

Efter en veckas vandring omkring bruket lämnade brukspatronen sin unga hustru frihet att efter hans föreskrift anordna sitt liv. Det vill säga, att Magda ägde under de timmar, då brukspatronen var på kontoret eller upptagen av affärer, rättighet att sysselsätta sig med att på ett givet klockslag utdela sina husliga anordningar; så hade hon en viss tid anslagen för inspektionen i huset, och därefter övertog mamsell Marie verkställande maktens roll. Sedan var timmen för räkenskapernas förande etc. När brukspatronen slutat sina göromål, skulle Magda arbeta tillsammans med honom, hjälpa till med skrivning, eller ock läsa högt.En kall och klar förmiddag i mars sutto Magda och Mariquitta i kabinettet och arbetade. Den senare höll just på att efter bästa förmåga redogöra för faderns vanor, då brukspatronen kom in till dem, sägande:

»René har hemkommit från B— och medfört ett par herrar, med vilka jag har affärer. Dessa skola äta middag hos oss. Låt se, min vän, att du arrangerar en diné efter fransyskt mönster, och icke en sådan där vanlig bondmid-dag, som syster min brukar undfägna med. Giv genast

dina befallningar till hushållerskan. Vi äta klockan fyra.»

Brukspatronen lämnade sin något bestörta hustru lika fort, som han inträtt till henne. Huru skulle hon kunna

arrangera en fransysk middag; hon, som under sitt vistande

i Frankrike aldrig fäst någon uppmärksamhet vid vad hon åt, eller hur det serverades, och som i hela sin levnad aldrig sysselsatt sig med hushållsbestyr? Magda fick ett bekymrat utseende och suckade djupt. Mariquitta betraktade modern med en vänlig blick.

»Mamma ser helt orolig ut», yttrade Mariquitta och fattade Magdas händer. »Ack, om jag kunde hjälpa! Är det för middagen?»

Magda, tre år äldre än Mariquitta, erfor en obeskrivligt angenäm känsla vid detta vänliga tilltal. Hon svarade också med ett leende, fullt av bryderi:

»Jag är verkligen i förlägenhet, ty jag har mig lika litet bekant om den fransyska matordningen som om den svenska. Jag blev helt förskräckt över uppdraget.»

»Är det icke något värre, så skall det nog bliva bra. Vi hava ju faster Marie, och hon är så god och förståndig, skall du veta.» Mariquitta log skälmaktigt, tilläggande: »Ja, så här oss flickor emellan säger jag alldeles icke mamma, utan du. Det förefaller så löjligt att kalla den för mor, som är jämnårig, dessutom tyckes det mig i bland, som jag vore en hel hop år äldre. Det är något inom mig, som säger, att jag måste bliva din beskyddarinna.» Mariquitta skrattade hjärtligt vid dessa ord, och tilläde därefter: »Nu springer jag och fiskar upp faster Marie. Hon skall nog hjälpa oss att få en fransysk middag.» Bort ilade Mariquitta.

Medan Magda, Marie och hushållerskan lade sina kloka huvuden ihop för att få en dinér à la Paris, tog sig Mariquitta en sväng ned åt ena verkstaden, där hon frågade efter René. Man visade henne till ritkontoret.

Ädlingens dotterRené var en blek yngling av medelmåttig storlek med I stark kroppsbyggnad. Pannan hög, ögonen svarta, håret l mörkt, munnen stor med friska tänder, näsan rak och hyn lindrigt gulaktig, utvisande ett koleriskt temperament. Hållning och ansiktsuttryck gåvo tillkänna en hög grad av stolthet och vana att befalla över dem, som voro honom underlägsna.

Då Mariquitta trädde in på ritkontoret, höll René på att granska en ritning.

»Välkommen åter, René», sade Mariquitta, och räckte honom handen.

»Tack!» blev det lakoniska svaret.

»Har du mycket bråttom?»

»Det är klart, efter jag varit borta i fjorton dagar.»

»Jag hade eljest något att säga dig.»

»Tala du, jag hör nog, under det jag rättar den här ritningen.» Därpå vände han sig till en yngling, som stod

bredvid honom, sägande: »Herrn ser väl själv, var

felet ligger? Herrn har ju alldeles glömt bort ventilen. Det är oförlåtligt att slarva så där. Den får ritas om, men det skall gå fort, ty i morgon bör den vara färdig att lämnas ned på verkstaden.» Han räckte ynglingen ritningen, och vände sig därpå till Mariquitta.

»Nå, vad var det, du ville veta?»

»Kära René, du är vid så dåligt lynne, att jag saknar all lust att tala vid dig.»

»Så mycket bättre, då kan jag få vara i fred.»

Utan att säga ett ord vände Mariquitta kusinen ryggen, och gick över golvet till dörren; men just som hon skulle öppna den, stod René med mössa på huvudet bredvid henne, och sade i något vänligare ton:

»Jag ämnar mig till gjuteriet, har du lust att följa med?»

»Brushuvud», sade Mariquitta leende och tog hans arm. När de kommo på bruksgatan, gingo de en stund tigande, därefter yttrade Mariquitta:

»Är du nyfiken att se pappas hustru?»

»Icke det minsta. Tror du, att en kvinna, som gifter sig med en äldre man för det han är rik, kan äga förmåga reta min nyfikenhet? Nej, jag finner henne föraktlig. Det föraktliga undflyr jag.»

»Käre, snälle René, var nu icke så fasligt sträng, utan tänk, att hon kanske blivit tvingad att taga pappa.»»Ja, hennes egennytta har tvingat henne därtill. Vad är hon egentligen för en sorts människa?»

»Hon är mamsell Auren, för övrigt vacker och snäll, så att man måste hålla av henne. Ofta, då hon tror sig obemärkt, ser hon ganska olycklig ut.»

»Jaså, hon spelar redan rollen av offer, för att på mannens bekostnad tillvinna sig dårars medlidande. Det säger jag dig, Mariquitta, att jag, från första ögonblicket jag fick höra, att farbror gift om sig, erfor en känsla av förbittring emot den, som sålt sig åt honom.»

»Käre René, när du får se Magda, ändrar du bestämt tanke.»

»Jag!» René höjde stolt sitt huvud och hånlog. »Har du någonsin erfarit, att jag förändrar övertygelse?»

»Men du känner ju icke min fars hustru?»

»Hon är mig bekant genom sin handlinng, och det är

tillräckligt. Nu tycker jag, vi spillt nog ord på den saken.

Vad var det, du egentligen ville?»

»Jag ämnade bedja dig om något.» Mariquitta såg på kusinen med en bedjande blick.

»Nåå?»

»När du i middag sammanträffar med min styvmor, så visa dig vänlig mot henne.»

»Varför det?»

»Därför att hon omöjligt kan känna sig annat än olycklig; och som pappa redan börjat med sina stora anspråk, tycker jag, att hon, som är så ung och ensam, av oss andra bör behandlas väl.»

»Du är en toka, som ser allt i rosenrött och i varje människa tror dig finna en ängel. Lycka till! Jag tänker emellertid, att den här ängeln skall låta dig smaka av vad skrot och korn hon är.»

»Snälle, gode René, gör nu för denna enda gång, vad jag ber dig om.»

»Mariquitta, bed mig icke. Det är tillräckligt, att jag spelar en roll för din far, jag ämnar icke göra det med någon annan. Slösa därför icke några böner på 111ig. Går du in med i masugnen?»

»Nej, tack! Jag vänder om hem för att hjälpa till där uppe.» Mariquitta drog sin arm ur kusinens, och såg helt förnärmad ut.

»Jag tror, att du är ond», sade René.

»Ja, och det med rätta. Aldrig kunde jag tro, att duskulle vara så elak och avslå en bön, som hade för ändamål att bespara en medmänniska ett obehag, isynnerhet när denna aldrig gjort dig något ont.»

»Vi hava om den saken olika tankar. För övrigt, min kära Mariquitta, är jag just så elak, din far gjort mig, och nu farväl.»

Över Mariquittas glada och friska ansikte lade sig ett mörkt moln. Man kunde se, att någon rätt obehaglig tanke upptog hennes själ, under det hon återvände hem.

Magda hade genom nödvändigheten att inför sina många tjänarinnor icke göra sig löjlig, blivit tvungen att med uppmärksamhet lyssna till Marias ord och efter hennes instruktioner giva sina order. Den unga frun var av omtanken för middagen med våld kastad in på det materiella livets område, och så upptagen därav, att hon icke på hela förmiddagen fick tid till några sorgliga betraktelser.

En timme före måltiden lät brukspatronen genom Mariquitta tillsäga Magda, att han önskade se henne i en smakfull och elegant toalett.

Det är i allmänhet en egenhet hos äldre karlar, som gift sig med unga kvinnor, att de gärna skryta med sina unga hustrur, och därför äro slösaktiga i allt, som rör toaletten.

Mariquitta hade med ungdomlig nyfikenhet begagnat tillfället för att taga en översikt av styvmoderns alla klänningar, vilka av henne underkastades en fullständig mönstring. Därefter utvalde hon en mörkbrun, som enligt Mariquittas förmenande såg obeskrivligt trevlig ut och passade innerligt väl att vara klädd med hemma. Därefter kom frågan, vad Magda skulle hava på håret, och även nu blev det Mariquitta, som bestämde, att det måste bliva den lilla förtjusande hårklädseln med de mörkröda rosenknopparna. Fullkomligt likgiltig för allt detta, lät Magda henne göra, som hon ville, och då Mariquitta fått henne färdigklädd, klappade hon i händerna av förtjusning, och förklarade, att »mamma-barnet» var så vacker, att själva René skulle tycka om henne.

»Vem är René?» frågade Magda.

»Herre Gud, barn lilla», svarade Mariquitta, som sedan Magdas middagsoro blivit fullkomligt förtrolig med henne, »vet du icke, att det är herrn nummer två på Eksjö? Det vill säga, han är min fars brorson, högra hand och uppfinna-ren till alla pappas uppfinningar. Dessutom uppsyningsman över hela bruket och fabriken samt min kusin.

»Jag har aldrig hört dig tala om honom förr.»

»Icke? Nå, då har det skett därför, att jag varit så upptagen av dig.»

Nu begav man sig ned i matsalen. Mariquitta hade även gjort några förändringar i sin klädsel. På slaget fyra inträdde brukspatronen med sina främmande; sist kom René.

»Min hustru, herr X—, Y—, Z—», presenterade brukspatronen ; därefter vände han sig till René, sägande åt Magda:

»Min vän, här ser du min brorson, René Sturm. Välkomna din tant, René», tilläde han, och gick att göra les honneurs vid brännvinsbordet.

René och Magda stodo mitt emot varandra, och båda tego under några ögonblick. Det låg i Renés kalla bugning och blick ett något, som förtog Magda lusten att tilltala honom.

Hon väntade, att han skulle göra det. Slutligen, då han med högburet huvud stod stum och orörlig framför henne, yttrade hon för att göra slut på det plågsamma i denna tystnad:

»Det är mig kärt att få göra bekantskap med min mans brorson.»

»Ni är allt för god, men jag kan icke gå lika långt i artighet emot er. Jag finner alldeles icke något nöje av att lära känna min farbrors unga hustru.» Nu gjorde han en bugning, alldeles som om han uttalat en artighet.

Magdas ansikte övergöts utav en mörk rodnad. Hon kastade på den oförskämde ynglingen en stolt blick. Han tog ett steg närmare och tilläde med låg röst:

»Ni och jag äro, genom vår ställning, bestämda till fiender. Jag har blott haft mera mod än ni, då jag redan vid vårt första sammanträffande lät er veta, huru jag är sinnad. Ni kan således räkna på att i mig hava en ärlig motståndare, något, som jag icke kan vänta av er.»

»Sannerligen jag vet, varför jag skulle vara er fiende», svarade Magda med denna anstrykning av hög värdighet, som ungdomen har så lätt att antaga. »Ni är mig en likgiltig och främmande person.»

»Varför säger ni icke underordnad?» inföll René med ett bittert gäckande leende.»Därför, att min mans släktingar icke kunna vara underordnade i hans hustrus ögon.»

»Men hans hustru kan vara det i deras. När en ung flicka säljer sig till hustru åt en gammal man, då ...»

»Till bords», ljöd det från brukspatronen. Värdinnan skilde sig från René och placerade tvenne av de främmande herrarna, en till höger och en till vänster om sig.

Renés ord genljödo i Magdas inre — »När en ung flicka säljer sig till hustru åt en gammal man, då...»

Detta dä, som icke efterföljdes av något, marterade Magda och lämnade hennes fantasi fritt fält att ifylla meningen med något, som kvalde henne. Hon var under måltiden tyst och fåordig.

Den första skål, som dracks blev naturligtvis värdinnans. Då den proponerades, fattade alla sina glas. Magdas blick flög ovillkorligen över bordet till René. Han lät sitt stå orört. Det var en så stor uppenbar förolämpning, att Magda kände sig harmsen däröver. Då hon i detsamma mötte hans ögon, fulla av övermod, förmådde den kvinnliga fåfängan henne att med ett förbindligt leende tacka de övriga för skålen, utan att låta René märka, att hon gav akt på hans ohövlighet.

Äntligen var måltiden slut, och man begav sig upp i övre våningen för att prata och dricka kaffe. René avlägsnade sig genast efter det man stigit upp ifrån bordet, oaktat brukspatronen uttalade den önskan, att han skulle hålla gästerna sällskap.

»Jag har ej tid», förklarade René, och gick.

»Vad den René är för en odräglig människa», sade Mariquitta till faster Marie. »Såg du, huru ohövligt han bar sig åt mot mamma, när hennes skål dracks?»

»Stackars René, han får lida mycket, han, genom den bristfälliga uppfostran, han fått. Ack, min lilla Mariquitta, huru mycket äro icke de barn att beklaga, som fått växa upp i saknad av föräldrar!»

»Icke alla. Jag har aldrig saknat min mor, ty jag har ju liaft dig. Bättre mor har jag ändå inte kunnat hava.»

Under det Mariquitta och mamsell Sturm utbytte dylika tankar, satt Magda i en soffa, lutad över ett arbete. Den ena tanken avlöste den andra, allt bittrare och bittrare blev det inom henne, det unga hjärtat uppfylldes av ovilja mot världen, människorna och den makt, som styr våra öden. Det upproriska sinnet kunde icke med ödmjukhet böja sigunder den allsmäktiges tuktan, utan reste sig upp däremot med knot över de lidanden, som träffat det. Alla fromma och religiösa grundsatser, Auren sökt inplanta i Magdas hjärta, voro trängda i bakgrunden, under det passionerna höjde sina röster, och uppväckte förbittring inom henne.

Någon tid därefter reste brukspatronen till staden B— med sin unga fru och dotter. Det var naturligt, att Magda såsom hustru åt en av de rikaste män i provinsen, därtill ung och vacker, skulle bliva mottagen med mycken uppmärksamhet och fjäs. All denna överdrivna hövlighet, som man slösade på henne, besvarade Magda med kall artighet. Hon föreföll så högdragen, att själva Mariquitta inom sig tyckte, att det var alldeles för mycket. Brukspatronen tänkte, då han såg henne:

»Vem skulle kunna föreställa sig, att den där stolta damen är en helt fattig flicka? Rätt bra, att ej någon gör det, men nog lär det bliva nödvändigt, att hon själv erinrar sig, det hon är allt genom mig.»

Efter ett par veckors kringsresande återvände man till Eksjö. På hela återfärden var Magda mycket tyst, och hon besvarade endast med enstaka ord, vad mannen och Mariquitta sade. Brukspatronen fann sig slutligen retad av hennes fåordighet, och började frukta, att lyckan och den lysande ställning, varuti hon genom honom kommit, skulle alstra övermod. Med sin vanliga förmåga att beräkna verkan av sina ord och handlingar övertänkte han, vad som borde göras för motarbetandet av ett dylikt ont. Bäst vore att tala rent ut med henne, och därvid upplysa om ett och annat, som icke vore ur vägen, att hon fick klart för sig. De hemkommo något sent om aftonen. Brukspatronen, rädd om sin hälsa, uppsköt därför till den följande dagen med lektionen, han ämnade giva.

Magda å sin sida hade även beslutat att tala vid mannen, och påminna honom 0111 ett och annat, som han tycktes alldeles ha förgätit. Brukspatronen somnade helt lugnt; men Magda låg och vred sig oroligt på sitt läger. Det förflutna, fullt av skuggor, tågade förbi hennes själ, och plågade hennes inre. Hon genomkämpade i minnet alla de strider, hon haft att bestå, och uttömde i denna ändamålslösa kamp sina krafter, klagande över det närvarande, begråtande det förflutna och fruktande framtiden.

Man hade just slutat frukosten den följande morgonen, och René hade, enligt sin vana, så fort måltiden var förbi,rusat på dörren, då brukspatronen yttrade, vänd till Magda:

»Min vän, jag har något särskilt att tala vid dig om, innan jag går på kontoret.»

»Även jag skulle önska säga dig ett par ord», sade Magda med fast ton.

»Det passar ju förträffligt.» Brukspatronen bjöd henne artigt armen, och förde henne in i kabinettet, tilläggande, vänd åt Mariquitta:

»Jag vill vara ostörd under samtalet med min hustru.» Därmed stängde han dörren.

Mariquitta såg efter dem, och utropade:

»Faster, nu blir det bestämt något uppträde! När pappa ostört vill tala vid någon, då veta vi, vad det har att betyda. Nu ämnar han bestämt gräla på henne. Vad skall jag under tiden taga mig till?»

»Skriva rent de där papperen, pappa lämnade dig», svarade faster Marie.

»Nej, det är jag alldeles icke hågad till, då gör jag hellre en sväng ned i verkstaden.»

Medan Mariquitta utför denn? sin föresats, skola vi taga kännedom om, vad som föreföll emellan Magda och brukspatronen.

»Nå», sade Sturm, i det han satte sig i soffan, »vad var det, du egentligen hade att säga? Tala först du, det är ett av ditt köns företräden.» Han såg med sina skarpa ögon på Magda. Blicken var genomträngande.

»Jag önskade erinra dig om det löfte, du gav mig, innan vi blevo gifta, med avseende på min sysselsättning. Hittills har jag helt och hållet fogat mig efter dina önskningar, allt i hopp, att du själv skulle erinra dig, vad jag gjorde till villkor, då du bjöd mig din hand. Du gav mig då ditt ord uppå, att detta villkor skulle vara dig heligt, sedan jag blivit din hustru.»

»Har du slutat?» frågade brukspatronen.

»Ja.»

»Gott! Om mitt löfte säger jag som spartanen Lysan-der: ’män leka med eder, barn med tärningar’. Då en man vill tillägna sig en motsträvig kvinna, lovar han allt, vad hon önskar, väl vetande, att den äkta mannen icke är tvungen hålla, vad den förälskade friaren förbinder sig till.»

»Huru !» utropade Magda häftigt. »Det var således ett bedrägeri?»

»Min vän, då jag talar, måste du tiga, så gjorde jag nyss.Det är en aktning, jag av dig har rätt att fordra. Glöm

icke detta.»

Magda blev purpurröd, men teg. Brukspatronen fortfor:

»Jag avskyr dagdrivarlif, och min hustru skall i evighet aldrig komma att föra ett sådant.»

»Gunnar, vad säger du!» utropade Magda.

»Jag säger, att du skall tiga och höra på mig», snäste den äkta mannen med otålighet. »Från samma ögonblick du blev min hustru, tillhör du mig, och över din tid och din sysselsättning befaller din man. Jag är själv en karl, som ägnat sitt liv åt nyttiga och allvarliga saker, och jag vill inte veta utav, att min hustru ägnar sitt åt galenskaper. En hustrus skyldighet är att hjälpa mannen; att intressera sig för det, som intresserar honom; att söka sätta sig in i hans sysselsättning och det, som upptager hans tankar. I människans råa tillstånd var kvinnan hans slavinna, och förrättade då sådana sysslor, som han ansåg förnedrande. Nu hava vi civiliserat er, givit er större fri- och rättigheter, men vi hava alldeles icke befriat er ifrån plikterna till edra män, och du har väl aldrig trott, det du skulle kunna eman-cipera dig ifrån dem?»

»Nej, det har jag visst icke; men du sade mig, då jag vägrade att fjättra mitt öde vid ditt: 'Jag vill icke, att min hustru skall söla ned sig i hushållsbestyr; utan jag tycker om, att hon ägnar sig åt sådant, som företrädesvis roar henne, och genom det poetiska hos sig mildrar allt det prosaiska, varav jag är omgiven.' Det var de ord, Gunnar, som. ..»

»Nu sätta vi punkt», utropade brukspatronen med hetta,

Ioch reste sig häftigt. »Vad jag har sagt, är överflödigt att upprepa. Nu gäller endast, att du ger akt på vad jag säger. Tror du, att jag utan avsikt valde en sådan flicka som du? Nej, just en dylik person borde bliva tacksam emot den, som gav henne allt, vad hon behövde och saknade. Därför lyfte jag dig upp till mig. Mitt hederliga och aktade namn skänkte jag dig; det anseende, jag åtnjuter, fick du även dela, och därjämte en så lycklig ekonomisk ställning, att den var långt över allt, vad du kunnat drömma om. Den berättigar dig till andras aktning, och i känslan därav bär du ditt huvud så där högt, som du nu gör. Nå väl, för allt detta äger jag väl något att fordra i utbyte? Jag fordrar också en blind lydnad för min vilja; ett ivrigt bemödande att motsvara de billiga anspråk, jag har på dig, ochett fullkomligt uppoffrande av alla dina dåraktiga fantasier. Skulle du icke förstå, att detta är din ovillkorliga plikt, så tvingar du mig endast att genom maktspråk lära dig begripa det. För övrigt, allt, som hörde till din forna sysselsättning, har jag skänkt b*ort, så att ingenting skulle påminna mig därom vid framkomsten till Eksjö.»

»Nej, Gunnar, det är icke möjligt; du har icke kunnat handla så. Du visste ju, att det var min enda återstående glädje i livet.»

»Så mycket mera skäl för mig att handla, som jag gjorde, på det att du må söka din glädje annorstädes. En gift kvinnas lycka och glädje är hennes man. Varje föremål, hon föredrager framför honom, måste undanrödjas.»

»Men», utropade Magda, »jag sade dig ju ärligt, att mitt hjärta var tomt på kärlek.»

»Tyst», skrek brukspatronen och fattade Magda hårt om armen. »Vakta dig att påminna mig därom, nu sedan du är min hustru; jag kunde då i min rättmätiga vrede få lust att krossa dig.»

Sturms uppretade ansikte hade nu prägeln av så mycken vrede, att Magda bleknade och ryste. Hon läste i de vidgade och gnistrande ögonen, på den svartbleka hyn och de färglösa läpparna, att denne man kunde vara fruktansvärd.

»Du skall aldrig kunna gottgöra mig, att jag utan all egoism älskat dig, emedan du med kvinnans vanliga, avskyvärda själviskhet emottager all min kärlek utan att giva någon i utbyte. Klokheten bjuder dig därför att genom ett undergivet uppförande söka utplåna, att du begått den dåliga handlingen att bliva hustru åt en man, den du säger dig aldrig kunna älska.»

»Gunnar, jag ville ju aldrig bliva din hustru», inföll Magda med upprörd röst. »Det var ju du, du själv, som

övertalade mig därtill genom böner och försäkringar, att du av mig aldrig skulle begära kärlek, att...»

»Vad bevisar detta? Jo, att jag älskade dig utan tanke på mig själv. Jag märker, att du ärvt din mors karaktär och, i likhet med henne, är du utan all känsla för dina plikter såsom hustru. Av dylika mödrars barn bör man vänta sig allt.»

Brukspatronen ryckte upp dörren och lämnade rummet. Det föreföll Magda, som om man berövat henne det enda, varuppå hon ännu hoppades. MÖrk och dyster föreföll framtiden vid sidan av en man, som redan avkastade ma-sken, och förklarade, att de löften, han givit, endast varit lockelser, varmed han sökt tiilnarra sig hennes hand. Magda var tillintetgjord. Länge fick hon likväl icke överlämna sig åt den smärta, som uppfyllde hennes bröst, ty ljudet av mannens hastiga steg kom henne att spritta till av förskräckelse. Åter rycktes dörren upp, och brukspatronen, åtföljd av René, inträdde. Den förres genomborrande blick utvisade, att han ännu var i högsta grad uppretad. Med kort och befallande röst yttrade han, vänd till René:

»Min vilja är, att du giver min hustru några begrepp om maskinritning, så att hon kan hjälpa till att rita sådana saker, som jag icke vill släppa ut i andras händer.»

Han gick ut, och stängde dörren efter sig.

Då René och Magda blivit allena, yttrade den förre: »Frun får säga farbror, att jag icke ämnar åtaga mig befattningen av läromästare. Vill han, att ni skall rita, får han välja någon annan lärare. Jag har tillräckligt mycket att göra ändå.» Med högburet huvud gick René till dörren.

Magda sade icke ett ord, men hon gömde ansiktet i händerna och grät. Om det gällt hennes liv, hade hon icke kunnat tillbakahålla tårarna.

René hade redan öppnat dörren, och trätt över tröskeln. Han kastade därvid ögonen tillbaka på henne, som han velat förolämpa. Han önskade se verkan av sina ord, efter hon iakttog tystnad. Magda grät. René tog ett steg tillbaka in i kabinettet, och tillslöt dörren. Magda, som nu trodde sig vara allena, kastade sig ned mot soffkuddarna och mumlade: »När, när skola mina lidanden hava ett slut.» Snyftningarna kvävde hennes röst.

En stund blev René orörlig och stirrade på henne; slutligen gick han fram, sägande med förändrad röst:

»Förlåt mig, om jag gjorde er ont, det var ej så min avsikt.»

Magda såg förskräckt upp. René stod tätt bredvid henne. »Ni har ingenting att avbedja», svarade Magda, som med möda fick fram orden.

»Jag har förolämpat och än värre smärtat er», sade René. »Detta gör mig ont.» Hans ögon vilade på Magda med ett eget, deltagande uttryck. »Glöm mina pojkaktiga ord och låt oss i morgon börja våra lektioner», tilläde han.

Magda var allt för djupt bedrövad att taga några intryck av sin stolthet. Hon svarade därför med en jakande böjning på huvudet.René fattade hennes hand:

»Är ni så uppbragt, att ni inte har ett vänligt ord till förlåtelse?»

»Vad ni sagt, skall jag glömma», stammade Magda.

»Tack!» René skyndade ur rummet.

*

Innan vi gå vidare, torde det tillåtas oss att säga några ord om Mariquitta, efter hon kommer att på sätt och vis ingripa i händelsernas gång.

Mariquitta var en sällsam sammanställning av naturligt goda egenskaper, men tillika av en massa fel, framkallade dels av hennes uppfostran, dels av hennes ställning till fadern. Hon hade sedan moderns död, oavbrutet framlevat sitt liv på Eksjö bruk. Endast ett par gånger hade hon varit i staden B— och högst sällan besökt grannarna. Brukspatronen hade, så mycket möjligt var för en härsklysten far, utestängt dottern från beröringen med andra. Då flickan var barn, behandlade han henne onaturligt strängt och avstraffade varje

förseelse med en hård aga. Denna obeveklighet framkallade hos fastern, Maria, en lika hög grad av svaghet och eftergivenhet. Den milda och ömma fastern sökte på allt upptänkligt sätt bespara sin älskling faderns bestraffning och giva henne en fördubblad dosis kärlek i utbyte därför. Maria förskaffade därför Mariquitta så många nöjen och så mycken förströelse, som var möjligt, allt bakom faderns rygg.

Marie Sturm, själv ytterst rädd för sin bror, vågade aldrig motsäga honom; men hon gjorde som alla svaga karaktärer, hon utförde det oaktat i smyg, vad hon icke dristade göra öppet. Detta dubbla spel av passiv lydnad inför husets härskare och överträdande av hans vilja, så fort han vände ryggen till, hade haft till följd att utveckla Mariquit-tas klokhet och göra henne till en ganska slug flicka, som med lätthet uttänkte en plan, kombinerade en intrig och drog snabba slutsatser. Med en beräkning, som kunnat göra heder åt en diplomat, handlade Mariquitta, och hon stod alltid på gränsen att bliva en ränkfull skådespelerska på livets stora teater. Hennes goda och varma hjärta skulle likväl i det längsta utgöra ett skydd däremot. Hennes djärva karaktär skulle förr eller senare förmå henne att kasta långt ifrån sig varje boja, som tryckte. Dessa senare egenskaper voro likväl icke ännu utvecklade, emedan hon var alltför ung att klart kunna bedöma sin ställning. Händelserna hade hittills framlupit så enformigt, att hon icke haft något tillfälle att ådagalägga vare sig självständighet eller själsstyrka.

Marie Sturms milda karaktär, djupa religiösa tänkesätt samt kvinnliga väsen hade verkat mildrande på Mariquittas sinne och givit näring åt hennes bättre känslor. Det var en vana hos Mariquitta att kuva sin vilja inför fadern, liksom det var hennes vana att göra den gällande med fastern. Denna växelverkan av stränghet och svaghet hade haft ett icke gott inflytande på Mariquittas karaktär.

Hade Mariquitta haft några dåliga böjelser, skulle hon med samma slughet och ihärdighet vetat tillfredsställa dem, som hon nu visade vid utförandet av de bästa och oskyldigaste handlingar.

Hennes religiösa uppfostran kunde sägas innefatta en fullkomlig förbistring. Marie Sturm var av hjärta och övertygelse religiös; men hon var det efter bokstaven, utan att söka förklara andan av skriften. Hon trodde blint på den, och sökte, så vitt möjligt var, efterfölja dess bud. Ifrån Mariquittas barndom hade hon varje morgon och afton låtit flickan göra bön och läsa ett kapitel i bibeln; men även detta skedde i smyg, emedan brukspatronen ej ville veta av dylika dumheter. Den religiösa undervisningen betraktades av Mariquitta såsom förbjuden frukt; men icke såsom något heligt, för livet inflytelserikt. Kom därtill, att fadern yttrade sig tämligen fritt i dessa ämnen, så måste uppkomma en fullständig förvirring i begreppen, vilken blev så mycket större, som Mariquitta med sitt naturligt goda förstånd och sin fullkomliga oerfarenhet sökte på sitt sätt förklara och sammanlänka faderns och fasterns åsikter. När dessa alldeles icke ville rimma sig, lämnade Mariquitta allt grubblande på båten och läste sina böner utan varken eftertanke eller uppbyggelse. För övrigt hade hon tvenne önskningar, att bliva så god som fastern och så kunnig som fadern.

Denna senare önskan fick hon till en viss grad tillfredsställd, det vill säga, brukspatronen lät henne lära sådant, som han tyckte vara nyttigt, utan att fråga efter, vad flickan hade lust för. Så t. ex. skulle hon lära sig tyska, men icke franska. Hon fick alldeles icke någon undervisning i musik, ehuru hon av naturen hade fallenhet därför; men hon måste lära sig rita, som hon saknade all håg för. Vi-dare hade hon lärt sig räkna, något litet fysik och matematik ; men alldeles icke någon historia eller geografi. Hon hade blivit hållen till strängt arbete, och undervisningen hade ofta blivit ledd av brukspatronen själv, men däremellan av en i dessa ämnen kunnig lärare.

Nu inträffade, att Mariquitta hade en brinnande håg just för det, hon icke fick lära och sökte i hemlighet på egen hand tillägna sig dessa kunskaper.

Mariquitta var genom det oupphörliga beräknandet av sina ord och handlingar i faderns närvaro, och sin fullkomliga frihet och självständighet i umgänget med fastern bråd-mogen. Hennes tankar och resonemanger voro långt före hennes ålder; men jämte denna överlägsenhet fanns det något så rent barnsligt, att hon alldeles saknade all anstrykning av »lillgammal». Då man å ena sidan förbluffades över Mariquittas klokhet, förvånades man å den andra över hennes stora barnslighet.

Strax efter det René lämnat Magda, öppnades kabinetts-dörren, och Mariquitta trädde in. Då hon fick se Magda

gråta, utropade hon:

»Var det icke det, jag sade, att han skulle gräla.»

»Nej, Mariquitta, din far har icke grälat», svarade Magda och avtorkade tårarna. »Det är jag, som varit barnslig.»

»Tro det, den som vill, men inte blir det jag; men du har väl lika svårt att inför andra medgiva, det han är elak, som jag har. Dock, jag är icke andra.»

Nu lindade Mariquitta armen om halsen på Magda och sökte med sina smekningar muntra upp henne.

*

När René lämnade Magda, gick han direkt till kontoret. Himlens Gud allena vet, vad han hade för intressanta saker att säga farbrodern, men något rätt angenämnt måtte det ha varit; ty då brukspatronen om middagen blev synlig, var han vänlig: något, som ganska mycket överraskade hans hustru och dotter. Han var nog nådig att skämta med Magda över hennes klena kunskaper i hushållsväg, och Mariquitta fick det ärofulla uppdraget att skriva rent några nya uppsatser. När man steg upp ifrån bordet och René enligt sin vana fattade mössan för att begiva sig ut ur matsalen, sade brukspatronen:

»Vad är det nu för tiden för brådska på dig, efter du springer din väg, bums vi ha ätit, och icke dricker kaffemed oss? Du kan ju på detta sätt aldrig göra bekantskap med din tant.»

Under det brukspatronen talade, hade René fäst ögonen på Magda. Han såg, att hon skiftade färg.

»En bekantskap, som är gjord, behöver icke göras», svarade René med ett tonfall, vilket tvingade Magda att se på honom. Då han mötte hennes blick, tilläde han: »För öv-

rigt är min rätta plats i verkstaden och icke i salongen. Där är jag en främling.»

»Prat, kom nu in i kabinettet», sade brukspatronen, som icke tycktes fästa någon vikt vid vad René sade, utan gick förut in dit, sägande till systern:

»Kom, Marie, så skall jag visa dig några vackra planscher.» Därpå vände han sig till Mariquitta: »Gå ned på

kontoret efter mina glasögon.»

René kvarstod orörlig med mössan i handen, liksom han föresatt sig att icke gå ur stället, förrän Magda sagt något.

»Det ser ut, som om jag vore den, vilken jagade min mans brorson från familjen», sade Magda.

»Och om så vore?»

»vSå skulle det smärta mig.»

»Önskar ni, att jag dröjer kvar?» René hade nalkats ett steg.

»Jag svarar med Renés egna ord: »Och om så vore?»

»Jag skulle då uppfylla er önskan.»

»En fiendes önskan?»

»Må vara, säg blott, huru ni vill.»

»Kom!» var allt, vad Magda svarade. Hennes ansikte upplystes av ett milt småleende.

Det var första gången, René såg henne le. Han kastade mössan på en stol och följde henne in i kabinettet, under det han tänkte:

»Hon är vacker, vacker, så man kan bliva galen.»

Under det man drack kaffe, pratade brukspatronen oavbrutet om uppfinningar och de framsteg, mänskligheten gjort. René avhörde honom, såsom det syntes, med uppmärksamhet. Mariquitta såg tankfull ut. När kaffet var

drucket, förkunnade brukspatronen, att han ämnade resa bort på några dagar, och bad sin hustru se efter, att hans betjänt gjorde allt i ordning till följande morgon. Därefter gick han med René på kontoret.

Mariquitta slog sig ned att skriva rent, vad som blivit henne ålagt; och sedan Magda enligt mannens vilja givitbetjänten de föreskrivna befallningarna, satte hon sig att övertänka sin ställning. Hoppet, denna outtömliga skattkammare, som i ungdomsåren är så ymnigt försedd, kom att gyckla för hennes själ med åtskilliga förespeglingar. Hon hoppades att kunna beveka mannen till eftergift.

»Helt säkert ångrar han sin stränghet och häftighet», tänkte hon, »efter han var så vänlig i middags. Jag vill begagna tillfället och övertala honom att avstå från sitt förbud. Ack, helt säkert kan han icke hava för avsikt att bryta sitt ord.»

När brukspatronen mot aftonen infann sig hos sin fru, var hans utseende om möjligt ännu vänligare. Han satte sig bredvid henne i soffan, fattade en av hennes händer, den han höljde med sina kyssar, sägande:

»Nå, har du och René gjort upp, när I skolen börja med edra lektioner?»

»Ack, Gunnar, det är något, som jag av hela mitt hjärta önskar bedja dig om, och som du då helt säkert icke skall avslå.»

»Du vet, min älskade vän, att jag åstundar ingenting högre än att gå dina önskningar till mötes.» Åter kysste brukspatronen sin hustrus hand. Magda kände ännu icke sin mans karaktär, därför blev hon narrad av hans vänlighet.

»Jag ämnade bedja dig att åtminstone få ägna några timmar om dagen åt den sysselsättning, som är mig så kär», sade hon. »Jag kan ej tänka mig möjligheten att leva utan den. Käre, bäste Gunnar, fråntag mig icke denna glädje. Jag skall bliva dig så tacksam för detta bevis av 'godhet, att jag å min sida skall uppbjuda alla mina krafter att vara dig till nöjes.»

Magda såg innerligt bedjande på mannen. I detta ögonblick ägde brukspatronen ett tillfälle att för alltid fjättra sin hustrus tillgivenhet vid sig. En eftergift i detta enda fall skulle ha gjort Magda så erkänsam, att tacksamheten mildrat många av de bittra känslor, som nu uppfyllde hennes inre. Men brukspatronen, såsom alla egoister, gjorde sig icke mödan att forska i andras hjärtan eller tänka på deras lvcka, som voro fjättrade vid honom.

Han satt orörlig, under det Magda talade. När hon slutade, släppte han hennes hand och svarade med fullkomligt lugn, men så sträng och bestämd röst, att den innebar en dödsdom för hennes önskningar:»Jag hade väntat så mycken takt av dig, att du, efter vad som i dag på morgonen passerat, icke skulle återtaga detta ämne; men efter du det gjort, så bevisar det, att du icke har någon uppfattning av min karaktär. Ägde du det, skulle du även veta, att ett beslut, fattat av mig, är orubbligt som en klippa. Jag har sagt, att min hustru icke får, icke kan och icke skall ägna sig åt sin forsa sysselsättning. Ifrån detta mitt domslut finnes icke någon appell. Böner, tårar och hotelser äro förspillda och skola endast uppreta mig. Återtåg därför aldrig detta ämne, jag ber dig därom för din egen skull; ty du torde eljest få lära dig, att jag ej är en man att leka med.»

Brukspatronen steg upp och gick in i sina rum. I samma ögonblick, han tillslöt dörren efter sig, inträdde Marie till Magda, som med ansiktet gömt i näsduken grät häftigt.

»Huru är det, Magda?» sade Marie och klappade henne.

»Det är icke rätt bra», svarade Magda och reste sig hastigt upp.

Marie satte sig bredvid henne och började tala om åtskilliga husliga saker. I början avhörde henne den unga frun utan synnerlig uppmärksamhet, men slutligen undföll Marie ett och annat ord, som tvang Magda att lyssna till vad hon sade, emedan de vidrörde begrepp, dem Magda ifrån barndomen varit van att respektera, nämligen: våra plikter emot andra. Marie sade till exempel:

»Det är en hustrus plikt, hon må vara aldrig så rik eller utmärkt, att hava vård om sitt hus, och huru det skötes, eljest är hon blott och bart en grannlåtsdocka. Hennes skyldighet är även att vara en klok och förståndig husmor,

den där rätt förstår att behandla sina tjänare och bedöma, huru de uppfylla sina åligganden.»

Orden det är hennes plikt återkallade i ett nu alla de lärdomar hon hört. Magda satt tyst och åhörde Marie med en uppmärksamhet, som gjorde, att denna på sitt egna, milda sätt fortfor att tala. Hennes ord föllo i god jordmån, ehuru det fordrades tid, innan de kommo att bära de rätta frukterna. Nu utövade de sin verkan på Magdas stolthet. Hon tänkte:

»Må han glömma sina plikter emot mig, jag vill och skall icke glömma mina emot honom.» Med denna föresats gick hon om aftonen till vila.

*

Ädlingens dotterFöljande morgon reste brukspatronen, sedan han givit var och en sin instruktion. Magda skulle varje förmiddag rita för René och sedan på egen hand ett par timmar.

Brukspatronen var rest, och Magda satt med ögonen tröstlöst blickande framför sig, då René inträdde i kabinettet. Hans utseende hade nu åter denna kalla och hånfulla prägel, som utmärkte det vid första sammanträffandet med Magda.

»Jag kommer tidigare, än jag skulle; men det sker ingalunda av otålighet, var förvissad därom», sade han. »Tvärtom, jag skulle i dag mera än någonsin önska att icke hava åtagit mig eder undervisning.»

»Från den tunga plikten kan jag befria René», inföll Magda.

»Svårligen, emedan jag givit farbror det löftet att lära er skalritning. Jag återtager aldrig ett givet löfte.»

»Men om jag i min tur icke vill taga undervisning av René.»

»För er gäller endast min farbrors vilja. Han hör till dem, som vilja bliva åtlydda; men lämna detta och till orsaken, som fört mig hit. Min farbror, som på något sätt är lierad med greve Hjelm, hade för några år sedan ett besök av familjen. Jag gjorde då en flyktig bekantskap med unge greven. Han har nu skrivit och bett mig överlämna detta brev till er.» René framtog brevet och tilläde med stolt ton: »Nästa gång ni önskar erhålla brev, dem er man icke

bör läsa, så utse någon annan än mig till den lumpna rollen att vara deras kolportör.» René lade brevet på bordet och ämnade gå, men Magda reste sig upp och utropade häftigt:

»Stanna och återtåg det där. Jag har icke någon hemlig korrespondens. De brev, som äro till mig, skola alla läsas av min man. Den, som har uppdragit er att lämna detta 'brev, har aldrig känt mig, i fall han ett ögonblick hyst den dåraktiga tartken, att jag skulle emottaga en skrivelse, som :icke var ämnad att läsas av min man. Därför, återsänd eller lämna den till er farbror. Jag och Mauritz Hjelm äga icke några hemligheter.»

René betraktade ett ögonblick Magda med en blick, som om han velat läsa hennes innersta tankar; därefter svarade han kallt:

»Mig har blivit ålagt att lämna er brevet, utan att min fnrbror därom erhöll någon kunskap, och detta har jaggjort. Antingen behåller ni det, eller ock skall det återsändas till den, som obetingat litat på min tystlåtenhet.»

»Återsänd det då och säg greven, att breven till Magda Sturm måste gå genom hennes man.»

René återtog brevet med de orden:

»Antingen är ni en utmärkt skådespelerska, eller ock är ni en verkligt aktningsvärd kvinna.»

»Tro det förra, så riskerar René ej att bliva bedragen.»

René avlägsnade sig. En timme därefter tog den första lektionen sin början.

*

Under de dagar, Magda nu var lämnad på egen hand, övertänkte hon med allvar sin ställning. Den man, hon fått, hade visat sig som en härsklysten despot, hos vilken ingenting var att vinna varken genom förnuftsgrunder eller

böner, men allt att förlora, i fall man sökte opponera sig emot hans vilja. Återstod således endast att genom mildhet söka avväpna hans despotism. Magdas karaktär var energisk; full av stora fel och stora dygder, mäktig av de största uppoffringar. Hon hörde icke till antalet av dessa kvinnor, som vid upptäckten, att de på äktenskapets lotteri dragit en dålig vinst, förkrossas av sin olycka, och helt viljelöst böja sig under bördan av sitt kors.

Stolta och självständiga kvinnor äro vanligtvis de bästa hustrur, emedan de av stolthet vårda sina plikter och av självständighet avsky förtrycket.

Magda hade fast beslutat att bliva en strängt pliktälskan-de kvinna; men hon hade lika fast föresatt sig att icke som ett viljelöst ting låta förtrycka sig eller genom öppet motstånd framkalla äktenskapliga scener. Av fri vilja och av tacksamhet hade hon blivit brukspatronens hustru. Världen borde således icke få kunskap om, att denne intelligente man saknade hjärta. Hon föraktade medlidandet, hon ville icke hava gåvan därav, det varken förändrade eller förmildrade hennes öde. Något vida mera eftersträvade Magda. Möjligt är, att hon icke alltid valde rätta vägen för att nå sitt mål, och att hon gjorde sig skyldig till mycket, som man kunnat ogilla; men hon ville åtminstone det goda och rätta, om hon än ibland förvillades av sina egna livliga och häftiga känslor.

Magda beslöt att studera mannens karaktär, lynne och svagheter och att därefter avpassa sitt eget handlingssätt.Nu ägde hon till att börja med ej något annat att göra än foga sig efter hans vilja. Sedan detta beslut var fattat, ville hon begagna hans frånvaro för att taga kännedom om åtskilligt inomhus, som hon behövde hava reda på för att därefter rätta sitt handlingssätt.

Eksjö hade i forna tider tillhört en adlig familj. Det var under den gyllne perioden, då en handfull adelsmän ägde största delen utav den svenska jorden. Ifrån den adliga familjen övergick egendomen till brukspatron Sturms farfar, som förvandlade det utarmade bruket till en vinstgivande egendom. Idogheten och industrien slogo upp sina bopålar, för att frambringa rikedom och välstånd där, varest yppighet och slöseri åstadkommit ruin och fattigdom.

Alla bruksbyggningarna voro uppförda av den förste Sturm som ägt Eksjö. Verkstäderna hade de senare ägarna anlagt. Herrgårdsbyggnaden eivsam stod där såsom en lämning från fordom.

Den stod där helt allena, som ett monument från flydda tider, ty den gamla trädgården, den forna parken, allt var nedhugget och förstört. En åt södern belägen blomsteranläggning med terrasser och rabatter i den moderna stilen, en vid slutet däraf belägen paviljong, vars fot bestänktes av forsens fradgande skum, och en gård med nyplanterade träd, se där den närmaste omgivningen.

Där park och trädgård fordom funnits, stodo nu verkstadsbyggnader. I stället för den höga lindallén, som hade fört upp till gården, for man nu uppför en bred bruksgata, med rödmålade arbetareboningar på ömse sidor. Runt omkring allt detta reste sig en mager skog och nakna, höga berg.

Ful var trakten. Eksjö ägde ingenting, som smekte ögat, med undantag av forsens höga och gigantiska fall, vilket satte alla dessa hjul i rörelse, som drevo hamrarna, smedjorna och verkstäderna. Bister och surmulen blickade naturen ned på detta hem för den mänskliga uppfinningen.

Karaktärsbyggnaden var ett ovanligt högt, fyrkantigt hus med fyra våningar. Sedan Sturms tid hade man icke bebott mera än bottenvåningen och dem, som lågo en och två trappor upp. Dessa rum hade med särdeles omsorg blivit underhållna, och i första våningen återfann man allt, vad den moderna lyxen äger att bjuda på.

Brukspatronen var en stor vän av det nya, eleganta och vackra, och en avgjord fiende till allt gammalt. När mantalade om fornforskning eller fornminnen, brukade han

säga:

»Vi hava fått ögonen för att se framåt, men icke tillbaka. Bäst är att glömma så väl mänsklighetens som individernas dumheter, ty det hörer till undantagen, att något klokt blivit uträttat.»

Våningen två trappor upp stod nu alldeles obegagnad, och nycklarna därtill förvarade brukspatronen själv. Hans far hade bebott densamma, och där avlidit.

Det gick många sagolika rykten om den avlidne brukspatronen och hans slut. Även om brukspatronens äldste bror, som efter faderns död bebott samma rum med sin unga fru, gick det besynnerliga rykten. Sedan brodern lämnat Eksjö och rest utrikes, hade brukspatronen aldrig tillåtit någon komma in i den övergivna bostaden. Han hade själv stängt dörrarna, och sedan aldrig låtit någon träda över deras tröskel. Bruksfolket påstod, att där spökade.

Den tredje våningen begagnades icke alls, och hade aldrig i Sturmarnas tid varit begagnad. När man kom upp i förstugan till första våningen, var det ett par eleganta och starka ekdörrar för trappan, som gick till den andra. Dessa dörrar voro stängda med ett dyrkfritt konstlås, vars nyckel ännu aldrig varit i någon annans hand än brukspatronens.

Magda, som av sin man blivit förd omkring i huset, hade likväl icke hört honom tala om, att det fanns flera våningar. Hon hade icke heller tänkt på, att den höga byggnaden måste innehålla flera; men nu då hon av ett särskilt intresse önskade lära känna de lokala förhållandena inom sitt hem, ihågkom hon, att det borde finnas tvenne våningar till.

Dagen efter brukspatronens avresa, yttrade hon till Mariquitta :

»Det skulle vara roligt att bese rummen två och tre trappor upp. Har du lust så göra vi en vallfart.»

»Nog kunde jag hava lust; men det är allt overkställ-bart», svarade Mariquitta.

»Och varför?»

»Pappa har nycklarna till trappdörren.»

»Nå, då få vi väl vänta, tills han kommer hem, i fall det ej finnes någon annan uppgång.»

»Det har funnits tvenne ifrån baksidan av huset; men dem har pappa låtit mura igen. Vad det angår, att bedja honom få gå dit upp, så avråder jag därifrån. Pappa tå4 icke, att man talar om de där rummen. Vill man riktigthava honom vid dåligt lynne, så skall man föra det ämnet på tapeten.»

»Och skälet?»

»Det känner jag icke, om ej att farfar dött däruppe, och att farbror bodde där, när han blev underlig och måste resa utrikes. Faster Marie tycker icke heller om, att man ordar om de där rummen. Gud allena vet, vad där tilldragit sig; men det råder jag till att aldrig upplåta din näbb därom.»

Mariquitta förde talet på något annat; men Magdas tankar voro nu sysselsatta med de hemlighetsfulla rummen.

Om eftermiddagarna, då Mariquitta enligt sin vana begav sig ut till arbetarna, eller strövade omkring på verkstäderna, gick Magda upp i sin våning, såsom den en trapp'a upp kallades. Ehuru icke någon av familjen bodde där uppe, var den eldad och varm, så att man alltid kunde dit uppföra de gäster, som kommo till Eksjö.

Det led emot aftonen, då Magda helt ensam anträdde vandringen genom denna ändlösa rad av rum med sina tjocka, mjuka, turkiska mattor och sin dyrbara möblering. Hon föreföll sig själv såsom en gengångare, vilken smög sig igenom de dyrbara gemaken med ljudlösa steg. Med den största noggrannhet betraktade hon de med sammet eller siden beklädda väggarna. Det föreföll henne, som om hon någonstädes i alla dessa förgyllningar borde träffa på en mässingsknapp, som dolde en fjäder, varigenom en dörr öppnades, och visade en vindeltrappa. I salen, belägen mitt i cirkeln av dessa rum, var Magda övertygad att påträffa den eftersökta lönndörren. Det fanns icke någon Sprint, den hon icke tryckte på och granskade; men förgäves. Hon återvände efter ett par timmars granskning ned i vardags-våningen, grubblande på, huru hon skulle kunna komma in i den mystiska våningen.

Det hemlighetsfulla uppfyller alltid själen med en pinsam nyfikenhet; så ock med Magda. Hela natten jagade den

ena inbillningen efter den andra genom hennes huvud, och sömnen flydde. Dagen därpå ankom ett brev från brukspatronen, varuti han underrättade de hemmavarande, att han ännu på ett par dagar icke skulle återkomma. Hela förmiddagen satt Magda och ritade efter de instruktioner, René gav. Mot middagen föreslog hon Mariquitta, att de skulle göra en promenad, helst vädret var vackert och klart.

Magda ville se de igenmurade uppgångarna till huset, ochMariquitta visade henne dem. Där var omöjligt att komma in i huset.

Även denna rekognoscering utföll illa. Sedan man ätit middag, kvarstannade René emot sin vana hos fruntimren och började konversera med Magda, alldeles som det ägnar och anstår en ung, belevad man. Magda förde talet på rummen i de övre våningarna. Mamsell Sturm kastade en skygg blick på henne utan att besvara frågorna. René däremot sade leende:

»Även jag var en tid mycket nyfiken på att få se den slutna helgedomen; men nu är jag det icke mer.»

»Verkligen! Och nyfikenheten försvann, utan att den blev tillfredsställd?»

»Jag försäkrar tant (det var första gången René kallade-Magda tant), att den är omöjlig att tillfredsställa.» René smålog åter.

Magda betraktade honom en stund, liksom hon sökt utröna, om han talade uppriktigt. Slutligen sade hon:

»Det där var ett undvikande svar» ; vid dessa hennes ord vred mamsell Sturm på sig, liksom man vänt henne på halster.

»Bästa tant, se på faster, hon är färdig att dö, bara man talar om de övre regionerna i detta förgyllda helvete.» René skrattade med ett uttryck av överdåd, som förvånade Magda. Hittills hade han endast visat henne en sträng, stolt och kall min. Hon trodde, att han ej kunde skratta.

Vid tjuguett år är nyfikenheten en större plåga än eljest. Också när faster Marie begav sig ut i några hushållsbestyr och Mariquitta sprang ut i salen för att spela den enda vals hon kunde och vilken faster lärt henne i smyg, sade Magda:

»René, har du varit däruppe i rummen?»

»Och om så vore, vad mera?»

»Jag önskade se dem.»

»Omöjligt. Farbror blir ursinnig, om man talar om dem, och sedan förföljes man av hans misstänksamhet, liksom av ett verkligt syndastraff.»

En paus uppstod. René bröt den.

»Om jag nu, trots min en gång fattade föresats, gav tant en utväg att få sin önskan uppfylld, vad bleve då min belöning. Vill tant, jag skall säga det?»

»Låt höra.»

»Jo, att tant, vid första lägliga tillfälle, då jag lyckatsförarga tant, underrättade farbror, att jag känner vägen til! hemligheten.»

»I så fall lämna vi ämnet, och tala icke ens därom. Tror René, att jag har en sådan trolös karaktär, då är det bäst att icke anförtro mig något.» Magda böjde sig ned över sitt arbete. René betraktade henne.

»Jag vill berätta tant något intressant ur detta rövarnä-| stes krönika. Här fanns en gammal trädgårdsmästare, som enligt min farfars förordnande skulle för sig och sina efterkommande alltid hava en plats antingen vid gården eller bruket med lön och boställe. Sonen efter den gamle mannen blev även trädgårdsmästare, och såsom man påstod, lä-l rer han ha växt upp med min far och för honom fattat en! synnerlig tillgivenhet. När mina föräldrar voro döda, och det begav sig, att min far var ruinerad, kom trädgårdsmä-j staren en dag till min far och bad om

tillåtelse att få gå upp i min avlidne fars våning. Han bad därom så innerligt och med tårar i ögonen. Min farbror blev så ond, att han hotade köra karlen från gården, om han än en gång kom] fram med något dylikt. Oaktat dessa hotelser var karlen -envis och sade, att han gerna skulle dö dagen därpå, bara han först fick komma upp i salig patrons rum. Farbror lät kasta ut honom från kontoret. Några dagar därefter var det ett förfärligt uppträde här. Farbror kom släpande med trädgårdsmästaren, som han höll i kragen. Han hade träffat honom utanför vindeltrappans dörr, som ledde upp till andra våningen, sysselsatt att med dyrk öppna låset.

»Länsman efterskickades, karlen stämplades såsom tjuv,j och då man fann flera dyrkar i hans ficka, var icke något tvivel mera, att han i avsikt att stjäla ämnade begiva sig dit upp. Förgäves bedyrade han sin oskuld, och förklarade, att han endast efterkom en uppmaning, den hans avlidne herre skickat honom i drömmen. Man trodde ej därpå; utan farbror yrkade, att han skulle häktas och undergå rannsakning vid tinget. Om aftonen, när man kom för att avföra honom, fann man honom hängd på spjället i det rum, där han hållits förvarad. Dagen därpå blevo de båda bakuppgångarna igenmurade, och en järnbeslagen ekdörr förfärdigades till stora trappan.

»Den avlidne trädgårdsmästaren efterlämnade en son, somt nu är smed vid en av verkstäderna och ett ständigt föremål för farbrors obenägenhet. Det är, liksom farbror hade en oövervinnelig misstro till alla inom de-n släkten.»René tystnade, och Magda satt en lång stund liksom försjunken i tankar, slutligen yttrade hon:

»Vad är orsaken till hans fruktan, att någon skall komma dit upp?»

»Sök att erhålla ett svar av väggarna däruppe, de skola möjligen kunna avgiva ett. Vill tant se rummen?»

»Ja!»

»Men det lilla av frid, av undseende och vänlighet, tant kan hava att räkna på av sin man, vore alldeles slut, om ...»

»Om han upptäckte, att jag varit där. Må vara, jag underkastar mig även det; men jag har beslutat att se de där rummen. Dock, varför tala därom? Jag vill icke genom René erhålla en utväg att ernå min önskan; ty René skulle ju alltid kunna tänka, att jag skulle förråda ...»

»Mig!» René log med övermod. »Tant riskerar mest. Om jag sade farbror: 'Farbrors hustru har varit i min fars rum’, vore ni olycklig för hela livet, emedan ni är fastlåst vid hans sida; jag åter kan, vad dag mig lyster, lämna Eksjö. Därför besök mig i morgon på kontoret. Jag skall vara ensam där emellan klockan n och 12. Nu icke ett ord vidare om den saken.»

Magdas alla tankar voro fästa på berättelsen, hon hört, och då hon slutligen somnade, drömde hon, att den olycklige trädgårdsmästaren kom till henne och bad att hon skulle gå dit upp.

*

Den följande middagen infann sig Magda ganska riktigt på kontoret. René lämnade henne en nyckel med ett egendomligt ax.

»Denna nyckel är det bästa beviset uppå, att ej någon försiktighet eller misstänksamhet förslår, då man icke besitter konsten att göra sig älskad. När dörren till trappan gjordes, och lås sattes för densamma, tog jag ett avtryck av nyckeln, och det, oaktat fabror hela tiden stod bredvid, på det varken nyckeln eller låset skulle komma ur ögonsikte. Det hjälpte icke, som tant ser. Tag nu den här nyckeln, och tant slipper med dess tillhjälp genom trappdörren. När tant kommer upp i förstugan, äro alla dörrarna låsta och försedda med engelska utanlås. Omöjligt således att komma in. Tant måste gå ännu en trappa högre; även där äro dörrarna stängda och försedda med bommar; men när tant går fram till det stora förstugufönstret, är det till höger enliten, låg dörr liksom till ett kontor. Tant öppnar den ge-nom att trycka på en knapp under fönsterposten; men det: fordras mycket tålamod att finna knappen. När dörren gått: upp, har tant en vindeltrappa ned till andra våningen, ocb vid dess slut en dörr, den tant låser upp med den här nyckeln. Skulle löndörren smälla igen, så är det en knapp innanför bredvid panelningen, som åter öppnar den. Passa nu ett gynnsamt tillfälle och akta, att ej faster eller Mariquitta får någon aning om det spratt, jag spelat farbrors hemlighetsmakeri. Tant kan tills vidare behålla nyckeln; men akta. den.

Jag har så många gånger strövat omkring däruppe, att jag ledsnat därvid. När Pehrs far hängde sig, fick jag i mitt: huvud, att någon skatt fanns förborgad däruppe; men jag bedrog mig, där fanns ingenting annat än minnen av mina stackars föräldrar.»

René tog sin mössa, sägande, att han måste besöka verkstäderna.

Magda återvände till sitt kabinett med nyckeln, som skulle föra henne upp till sagornas land; men hon hade knappast hunnit in dit, förr än brukspatronens åkdon körde upp på gården. Då Magda kastade ögonen ut genom fönstret, och fick se honom, tryckte hon handen hårt emot hjärtat och mumlade:

»Gud fader, bistå mig, så att jag kan göra mitt och alla dessa människors liv, som bero av honom, drägligare. Gör mig fast och stark, sådan som min farbror Auren sökt göra Ja& J*u blott det rätta, det goda.»

Nu flögo dörrarna upp, och brukspatronen kom med hastiga steg gående över salsgolvet. Magda hade ej varit gift längre än något över ett år; men hon hade likväl lärt att på gången urskilja mannens sinnesstämning.

»En storm är i annalkande», viskade Mariquitta, som kom inhoppande från förmaket.

Kabinettets dörr rycktes upp, och på tröskeln stod brukspatronen i hela resskruden.

»Vad vill det säga, att ni hålla utkik?» skrek Sturm. »Det är väl något sattyg på färde.» Utan att avvakta svar for han av genom kabinettet och in i förmaket, därefter åter ut i kabinettet och tittade i alla vinklar och vrår, liksom han sökt någon.

Magda stod orörlig och blickade undrande på mannen. Mariquitta hade all möda att hålla sig allvarsam, så lustigtyckte hon fadern såg ut, där han sprang med päls, mård-skinnsmössa och stora bälgvantar på händerna.

»Varför svaren I icke?» röt brukspatronen och vände sig till hustru och dotter.

»På vad skola vi svara?» frågade Magda helt lugnt.

»På vad, på vad? Skall det vara för att slippa svara, som du säger så där? Jag förstår, min ankomst var oläglig, ni väntade mig icke, och därför sen I så där överraskade ut. Här skulle väl bliva främmande av, eller kanske här är någon som ...»

»Käre Gunnar, kom då ihåg, att du talar till din hustru och dotter», inföll Magda med en ton, på en gång lugn och allvarlig. »Vad skola väl dessa båda, dig närmast stående varelser kunna hava för sig, som de behövde dölja?» Magda gick helt frimodigt emot mannen och räckte honom handen, tilläggande: »Välkommen hem igen.»

Magdas ansikte hade ett vänligt och intagande uttryck. Brukspatronen såg på henne, liksom han velat utleta, om ej den vänliga minen dolde något.

»Jag skall säga dig, att jag alldeles icke vill veta av sådant här dagdriveri, som det du och Mariquitta föra mitt på förmiddagen.» Brukspatronen kramade hustruns hand något för hårt att vara hjärtligt. »Jag gav ju den där sly-nan Mariquitta arbete, medan jag var borta.»

»Se så, icke går det an att brumma så där, då man varit borta flera dagar», inföll Magda och försökte småle. Pion ropade på brukspatronens betjänt och tillsade, att han skulle hjälpa honom av med pälsen; därefter gav hon order om att frukost och kaffe skulle bäras upp i matsalen.

Sturm hade under allt detta kastat de mest oblida blickar ömsom på hustru och dotter. När nu Magda, utan att fråga honom gav befallning om kaffe och frukost, utropade han med häftighet:

»Vem tusan har begärt något kaffe eller någon frukost? Icke är det jag åtminstone; icke heller har jag anmodat dig att göra det; utan förbehåller mig själv att få säga till, om vad jag vill eller icke vill hava.»

Betjänten hade stannat på tröskeln och blickade rådvill på patronen och frun.

»Kaffe och frukosten skola ändå serveras såsom vanligt», sade Magda med en så bestämd ton, att betjänten genast insåg, att han borde lyda. Magda tilläde, då han vändesi g om för att gå: »Jag skall låta mamsell veta, vad

brukspatronen önskar.»

»Vad skall detta betyda?» gallskrek Sturm, som var nära: att råka i raseri över det lugn och den bestämdhet Magda visade.

»Det betyder, att jag anser bäst, att Mariquitta går in i sitt rum, till dess jag och du fått talas vid.»

Mariquitta, som trodde att Magda, minst sagt, blivit galen, skyndade att hörsamma tillsägelsen för att slippa vara ögonvittne till, att fadern i sin ilska skulle sluka styvmodern. Då makarna blivit allena, gick brukspatronen emot sin unga hustru och frågade med sammanbitna tänder:

»Ämnar du spela husbonde här i huset?»

»Nej, min vän, endast matmor; och därför ansåg jag mig böra giva order om det, som ligger inom mitt gebit.»

»Jaså, du anser det för din plikt. Mycket förbunden; men en gång för alla vill jag låta dig veta, att här i huset hefaller icke någon annan än jag, så väl i det minsta som i det största. Här äger ej någon rättighet att flytta en knappnål utan min vetskap; begriper du?»

»Jag begriper bara, att du efter en så lång resa i kylan behöver något varmt. Vad önskar du, så att jag får säga till därom?»

»Det gör jag själv. Jag behöver icke ditt förmynderskap. Märk detta. I fall du har gift dig med mig i den förmodan att få agera härskarinna, så lär du allt få veta av annat. Din oförskämdhet är jag nog karl att kväsa, och det utan att behöva påminnas därom av dig, som ...»

Magda lade sin hand över hans mun. Hon bleknade häftigt ; men med ett vänligt leende på de färglösa läpparna inföll hon:

»Vartill alla dessa ord, då du borde se, att jag endast menat väl. Se så, var nu ej längre ond på hustrun.» Magda klappade det brungula ansiktet.

Endast Gud och hon själv visste, vad det kostade henne.

»Kan jag få lov att vara i fred», sade den föga älskvärde äkta mannen och sköt henne åt sidan, tilläggande: »Var fan tog Mariquitta vägen? Du avlägsnade henne under förevändning att tala med mig, på det hon skulle röja undan spåren av det liv, som här blivit fört medan jag varit borta.»

Som en virvelvind for Sturm av genom gemaket och ut i Mariquittas rum. Magda blev ett ögonblick stående ochsåg efter honom, därpå förde hon handen över pannanr stammande:

»Mod, och mycket mod, behöver jag! Men, o Gud, varifrån skall jag hämta det? Jag är ju ännu så ung.»

»Är tant ledsen?» frågade René, som i detsamma inträdde.

Magda hann icke svara, ty nu kom Sturm åter insättande i kabinettet.

»Vad vill du?» röt han åt René.

»Farbror har låtit kalla mig», svarade René.

»Vad är det för tillställningar, att en hop smide ligger vräkt utanför verkstaden? Är det för att det skall förstöras, stjälas bort och förkomma? Du gör det väl med avsikt, på det jag en vacker dag skall bliva ruinerad.»

»Såsom min far blev», inföll René. »Det gick väl ändå till på något annat sätt än genom att några skålpund skrot lades utanför en smedjedörr. Var det något annat farbror ville säga?»

Sturm gick upp och ned på golvet med hastiga steg. Han svarade icke. Då René väntat en stund förgäves, beredde han sig att gå. Brukspatronen såg då hastigt upp, och sade:

»Följ mig till kontoret.»

»Är pappa klok, då är jag bestämt galen», utropade Mariquitta och sköt upp dörren till förmaket. »Det säger jag

dig, min kära Magda, kan du ej få bukt på gubben, så är du en bra klen kvinna. Vad mig angår, så har jag fast beslutat, att han icke får mig ur fläcken, när han lever och regerar som han nu gjort utan all rim och reson.»

Magda sade några allvarsamma ord om, att det icke passade barn att visa uppstudsighet emot föräldrar; men Mariquitta hoppade av ut i salen, där hon smågnolande började dansa polka, och därmed fortfor hon, till dess fadern återkom från kontoret. Då Mariquitta vid en sväng fick se hans bistra ansikte, föll henne en vild idé in, och lydande ögonblickets ingivelse, sprang hon fram till honom, kastade båda armarna om hans hals och utropade:

»Goda pappa, var nu icke ond. Vi ha varit så flitiga och snälla, medan pappa varit borta, att vi riktigt överträffat oss själva.»

Brukspatronen, som i hela sitt liv aldrig blivit så där smekt av någon av de sina, överaskades så därav, att han klappade Mariquitta på huvudet och sade i halvt vänlig ton:»Vi få väl se, huru nöjd jag blir. Var är din mor?»

»Här är jag», svarade Magda och kom ut. Nu bars frukosten in, och brukspatronen både åt och drack. René hade återigen skruvat om hans lynne, så att han var helt blid.

*

Någon tid förflöt. Våren avlöste vintern. Träden började knoppas, gräset gro, och fåglarna sjöngo den annalkande sommarens lov. Dagarna hade förflutit tämligen enformigt, omväxlande med en och annan huslig storm. Magda förhöll sig för det mesta passiv, och endast, när mannens despotism gick alltför långt, sökte hon med lugn och allvar hålla den något inom gränserna.

Magda hade föresatt sig att studera mannens lynne, innan hon företog något till avhjälpande av det förtryck, han så väl i stort som i smått utövade. Hon behövde sätta sig in i deras ställning och karaktär, som voro beroende av honom, och sedan bjuda till att få bort detta system av förställning, osanning och smyg, som var härskande, och sträckte sig ända från faster Marie till den obetydligaste springpojke.

Så snart Sturm visade sig, kunde man säga, att den ena osanningen efter den andra uppspirade runt omkring honom. Den ende, som föraktade detta system, var René, och det, oaktat han rätt ofta handlade i rak strid med brukspatronens vilja; men brorsonen ägde över honom en makt, som ingen kunde berömma sig av.

Magda, ehuru ung, insåg, att den förställningsanda, som omgav hennes man, ovillkorligen skulle vara demoraliserande på Mariquitta och alla, som lånade sig därtill; men hon förstod även, att mannens hårda, egoistiska karaktär och okuvliga härsklystnad voro orsaken därtill.

Så länge han förtryckte, skulle ej det onda kunna avhjälpas. Sturm hade visat sig oåtkomlig för alla försök till vänlighet och mildhet, varmed andra hustrur kunna besegra sina män. Magda hade ännu ej upptäckt någon punkt i hans själ, varigenom hon kunde vinna makt över honom. En blind eftergivenhet gjorde, att han ännu mera förtryckte: ett absolut motstånd retade honom, varje skymt av värdighet framkallade förolämpningar. Så t. ex. tyckte han om att se sin hustru väl klädd. Magda klädde sig med omsorg, men då vaknade hans misstänksamhet; han såg däruti genast ett tecken, att hon ville behaga, icke sin man,utan någon annan. Magda klädde sig nu helt enkelt, men då hette det, att Sturm nog förstod, att hon icke frågade •efter honom, att allt var gott åt en man, den hon icke älskade. etc. etc.

Nog av, Ålagda var efter alla dessa fruktlösa försök nästan förtvivlad. En känsla av nedslagenhet fattade henne. Tanken på det liv, hon skulle leva vid sidan av denne man, vilade blytung på hennes själ. Dock, det måste ovillkorligen finnas något sätt att göra det drägligare.

Sturms lynne hade hela tiden varit så dåligt, att till och med Mariquitta fann honom mer än vanligt svår. Han brukade eljest ej stanna hemma en så lång tid, som nu varit fallet, utan genom längre och kortare resor befria sin omgivning ifrån det tryckande av sin närvaro och således giva dem tid att hämta sig. Dessutom hade brukspatronen fått •det infallet, att hans hustru endast fick umgås med några äldre av grannarna. De yngre familjerna, som besökte Eksjö, emottogos visserligen med stor gästfrihet, men de inbjödos ej att förnya besöket.

Så stodo sakerna, då Magda en söndagsmorgon efter frukosten med den lugnaste ton i världen yttrade:

»Bästa Gunnar, jag tänker fara i kyrkan.»

»Tänker du fara i kyrkan», upprepade han, »och det utan att underrätta mig därom på förhand?»

»Det hade ju varit en onödig formalitet», svarade Magda, vänligt nickande åt mannen. Hon tog vägen till sängkammaren, sedan hon tillsagt Mariquitta att kläda sig och följa med.

»Du rör dig icke ur fläcken», befallde Sturm med en röst, som kunnat skrämma hjärtklappning på en var. Därefter gick han ur salen.

»Vad tänker Magda på» utropade faster Marie. »Nu blir det ett vackert uppträde.»

»Jo jo men, nu få vi vår gudstjänst», menade Mariquitta.

»Få se, om hon har nog karaktär att utföra sitt beslut», tänkte René och ställde sig vid fönstret. I detsamma körde pardroskan upp. Brukspatronen stod på förstugutrap-pan.

»Vem fan har givit dig befallning att spänna för?» skrek han emot kusken.

»Det har patronessan», blev svaret.

»Kör genast ned och spänn ifrån hästarna.» Kuskenvände för att lyda befallningen, men i detsamma kom Magda ut, helt och hållet färdigklädd.

»Jaså, du skickar bort åkdonet», sade hon leende. »Det vill säga, att jag skall gå till kyrkan. Adjö!» Med lätta steg hoppade hon utför trappan ned på gården.

»Min hustru gå till kyrkan», upprepade Sturm.

»Ja, min vän, när du ej tillåter henne att åka, vad återstår då att göra?» Magda nickade leende åt mannen och fortsatte sin väg.

»Anders!» ropade Sturm åt kusken. »Frun har beslutat fara till kyrkan, oaktat det blåser.»

Magda steg upp i åkdonet, som ilade bort.

»Efterpjäsen lärer väl bliva riktigt nöjsam», menade Mariquitta, som även åsett tilldragelsen från fönstret.

»Bravo! Hon har ledsnat att spela offer», mumlade René.

»Gud, hjälp oss», suckade faster Marie.

Brukspatronen gick igenom salen utan att säga ett ord, och stängde in sig i sina rum.

»Nu var han riktigt ond», menade Mariquitta. »Vad i alla världens tider skall man taga sig till under väntan på stormens utbrott.»

»Promenera», svarade René. »Har du lust så göra vi en vallfart till mjölnar Mattis gamla mor.»

»Mariquitta har ej pappas lov», inföll faster Marie, »och jag hoppas, ni ej vilja reta honom. Han är nog ond ändå.»

Det låg ett drag av oro i faster Maries ansikte, som rörde Mariquitta, så att hon avstod från förslaget.

Vid middagstiden kom droskan hem med tillsägelse, att patronessan ifrån kyrkan begivit sig till prostens och kom-me att kvarstanna där till emot aftonen, då Anders fått befallning att avhämta henne. Sturm sade icke heller nu ett enda ord. Ifrån middagsbordet gick han in till sig. Klockan emot åtta på aftonen tillsade han, att hästarna skulle spännas för. Han for själv att hämta sin fru.

Med den allra artigaste min inträdde han till prosten, där ett par familjer voro på besök. Han yttrade några förbindliga ord till prostinnan, om huru glad han var, att hans hustru äntligen kunnat bekväma sig att göra en utflykt. Magda var så svår att få ut, och brukspatronen var fullt övertygad, att ett sådant ständigt hemmasittande

var i högsta grad skadligt för hälsan; men han förmådde så litet över sin lilla, bortskämda hustru. Nu kysste den artige,äkta mannen Magdas händer, frågade med den största ömhet efter hennes hälsa, och om det ej varit kallt i kyrkan. Han var så öm och så uppmärksam, att hela sällskapet blev intaget därav. Det syntes så klart, att han var förtjust i sin fru. Om henne kunde man verkligen säga, att hon dansade på rosor, då hon hade en så älskvärd äkta man, o. s. v.

Magda, som under flera månader funnit sig vara ett föremål för mannens dåliga lynne, blev helt förbluffad av att så där översvämmas av hans artighet och ömhet. Hon hade väntat, att han skulle vara ond, men i det stället hade hon icke på flera veckor sett honom så vänlig. Stackars Magda, hon hade ännu mycket att lära av livet.

Efter supén bröt man upp. Sturm klädde själv på sin fru, och det med en omsorg, i högsta grad ovanlig hos en äkta man. Han svepte om henne vårkappan, så att icke aftonkylan skulle skada henne. Ett handslag åt prosten, några komplimanger åt prostinnan, och därefter satte sig Sturm upp bredvid Magda. Kusken smällde med piskan, bort ilade hästarna.

Ej ett ord yttrade brukspatronen på hela vägen. Magda tilltalade honom åtskilliga gånger utan att erhålla något svar. Han teg envist.

Magda anade först nu, att den visade artigheten endast varit en mask, bakom vilken han dolde sin vrede.

När de båda makarna efter den tysta färden äntligen kommo hem, funno de faster Marie och Mariquitta ännu sittande i salen.

»På vad väntas här?» frågade Sturm.

»På pappa och mamma», svarade Mariquitta, och tog genast god natt av Magda. Hon såg på henne, liksom hon velat fråga: Hur är det? Magda smålog helt vänligt.

*

Makarna voro allena i den stora sängkammaren. Sturm gick av och an på golvet med armarna på ryggen. Magda satt i en av emmorna, avvaktande vad som komma skulle. Slutligen stannade Sturm framför henne.

»Du tror kanske, att det går an att göra om, vad du i dag företagit?» sade han med en röst, den han förgäves sökte göra lugn.

»Ja, min vän, det tror jag visst. Du vet, att jag länge önskat besöka prostgården, men att du vägrat mig det. Jag

16 X Ädlingens dotterhade länge nog rättat mig efter din vilja för att våga

handla efter min egen.»

»Så tycker du, men jag tycker annorlunda. Försök icke att än en gång betrakta dig som din egen herre, ty då kunde det falla mig in att högt utropa, det du är ...»

»Din hustru, det vet ju hela världen. Vad du eljest kan säga, bliver alltid en skugga, kastad på dig själv.»

»Tig eller krossar jag dig som en mask under mina fotter. Är detta lönen för den kärlek jag visar dig? Är det tacken, för det jag givit dig ett aktat namn, en lysande samhällsställning, och höjt dig till hederligt folks jämlike, i stället för att du under ett helt liv skulle nödgats arbeta för ditt uppehälle, eller leva på nåder hos andra? Allt, vad en kvinna kan önska, äger du, och ändå har du nog förmätenhet att leka med den man, du är så mycken erkänsla skyldig. Men vakta dig, mitt tålamod kan även hava en

gräns. Vore du en hederlig kvinna, så skulle du inse,

att...»

»Jag har rättigheter, lika väl som skyldigheter. De senare, käre Gunnar, skall jag aldrig förgäta, men jag vill icke heller, att de förra trampas under fotterna. Jag föraktar att nu upprepa de löften du en gång gav mig. Du har sagt, att de endast voro lockmat, för att fånga min lättrogenhet. Nåväl, må så vara; men jag förklarar härmed bestämt,

att jag icke kan, icke ämnar bliva en viljelös slav under en despotisk vilja. Därför torde du ursäkta, om jag besöker Guds hus, när jag känner behov därav. Och nu låt oss sluta. Jag är trött och behöver vila. Tänker du fortfara att gräla, så lägger jag mig i mitt toalettrum.»

Magda reste sig upp, tilläggande, i det han räckte honom handen:

»Försök att vara mera vänlig och mindre sträng, så blir du själv och vi alla lyckligare.»

Brukspatronen fattade om sin hustrus arm med ett uttryck av så ursinnig vrede, att Magda tillslöt ögonen för att slippa se den skymf, hon fruktade han skulle tillskynda henne. Vad hon befarade inträffade likväl ej. Han kramade endast hennes arm hårt och mumlade:

»Du torde allt få lära dig att bliva mera spak. Mer säger jag icke nu.»Morgonen därpå anlände posten och med den ett brev, som tvang brukspatronen att genast resa till huvudstaden. Det blev en faslig brådska. Sturm var så angelägen att fort komma av, att alla andra tankar blevo undanträngda.

Ett par dagar efter inhändigandet av brevet körde brukspatronens resvagn bort från Eksjö. Med ett kort och lämpligt tal hade han anbefallt René att hava ett vaksamt öga på hans hustru och dotter. Magda fick i uppdrag att giva akt på René, och Mariquitta åter togs i enrum, och sedan han hållit ett vackert tal för henne om de plikter, hon hade till sin far, och om det förtroende han hyste för henne, ålade han dottern att giva akt på allt, som passerade, och inrapportera det. Slutligen fick faster Marie sig strängeligen tillsagt, att hon skulle se till, det ingenting företogs, som hon visste vara i strid med hans vilja.

Sist av alla erhöll ett gammalt husinventarium, jungfru Lova, som tjänat å Eksjö i nära trettio år, sig strängeligen ålagt att giva akt på alla.

När resvagnen vek av från bruksgatan, sprang Mariquitta upp ifrån sin plats, där hon satt och renskrev åt fadern, kastade pennan ifrån sig och fick tag uti Magda, som höll på att rita av en liten modell, och började valsa med henne.

Sedan hon sålunda flaxat omkring med sin styvmor, kastade hon sig ned på en soffa och utropade med ett klingande skratt:

»Gud ske lov, att man åter kan få lov att inandas litet frihet. Vad farsgubben gjorde klokt och förståndigt, då han begav sig av på resa. Hade han stannat hemma längre, hade jag bestämt fått galopperande lungsot. Ja ...»

Mariquitta tvärtystnade. Hon fick se gamla Lovas skrynkliga ansikte i dörren. Lova kastade en lurande blick kring salen, varefter hon trädde in, stödjande sig på en handkrycka. Mariquitta gjorde en ful min, svängde om och vände gumman ryggen. Magda, som genom faster Marie och Mariquitta visste, att Lova vid längre resor av Sturm begagnades som spion, och att hon på sitt samvete hade mången disharmoni inom familjen, kastade en missnöjd blick på den inträdande och frågade:

»Vad söker Lova här?»

»Patron har sagt till, att jag skall sitta här uppe och putsa modellerna», svarade gumman med ett elakt leende.

»I modellkammaren således», svarade Magda kallt ochreste sig för att släppa henne in i detta längst bort belägna rum.

»Nej, patron sade, att jag skulle vara i salen, och att Mariquitta kunde hämta ut modellerna åt mig.»

»Mamsell Mariquitta har annat att göra, och jag vill icke hava en sådan skräpsyssla i mina rum. Lova får således sitta i modellkammaren. Kom!»

Magdas röst var bestämd och allvarlig. Det oaktat rörde sig icke Lova ur stället, utan svarade med skarp röst:

»Jag har tjänat här över trettio år och aldrig vetat av någon annans vilja än patrons. Jag ämnar därför icke lyda någon annan.»

»Gott, att Lova säger ifrån, så att jag vet, vad jag har att rätta mig efter.»

Magda gick fram till ringklockan, fattade strängen, bifogande :

»Om Lova i trettio år ej varit van att lyda någon annan än patron, så är det ej för tidigt, att hon nu lär sig, att frun i huset även betyder något. Lova har därför att välja, antingen att genast gå in i modellkammaren och företaga den anbefallda rengöringen, eller låter jag en av betjänterna visa ut Lova.»

Magdas blick var så bestämd, att den gamla kvinnan insåg, det »den där barnungen» nog skulle utföra vad hon sade.

Utan att säga ett ord gick gumman till dörren. När hon lade handen på låset, vände hon sig om och yttrade med ilsken röst:

»Jag gör ej ren några modeller, utan går ner till mig; men ni kan lita på, att patron skall få veta detta och mera till.» Lova hotade med käppen och linkade ut.

»Nog är du litet förryckt, käraste Magda, som retar den där häxan», utropade Mariquitta förskräckt. »Du anar ej, huru elak hon är.»

»Vad mera? Då jag icke gör något ont, trotsar jag henne att kunna skada mig», svarade Magda med den tillförsikt, som oerfarenheten ingiver.

Mariquitta, yngre än Magda, hade likväl om det onda, som elakheten kan åstadkomma, en vida större kännedom, ty hon hade vuxit upp vid sidan därav. Hon skakade också på huvudet och menade, att Lova nog kunde göra vitt till svart, om hon det ville. Magda svarade leende:

»Nåväl, må hon göra det; men icke är det lönt att nugrubbla däröver, utan det bästa vi kunna förtaga, är att begagna oss av den glada dagen och tåligt bära den mulna. Därför, min kära Mariquitta, på med promenadkostymen, nu skola vi göra en vandring omkring i brukskojorna och se till, huru våra underlydande hava det. Jag har varit gift bra länge, och ännu känner jag icke något om folkets ställning här på Eksjö.»

Sagt och gjort. Man satte hattar och sjalar på, och det bar av ut på upptäcktsvandring. Visst infann sig René för att giva Magda några instruktioner, rörande en ny ritning, men Magda förklarade skrattande, att hon alldeles icke kände sig hågad att hålla på därmed, utan gav honom det rådet att låta herr Lindbom syssla därmed.

»Men farbror sade uttryckligen till, att...»

»Att jag skulle rita den; men det hjälper icke. Nu måste jag ut och lufta på mig.»

»Tant lovade farbror, att...»

»Rita allt, vad han givit order om, alldeles; men det händer understundom, att man icke håller sina löften.»

»Jag hade likväl trott, att ett löfte, om än aldrig så obetydligt, borde hållas. Den som ej aktar sitt ord i en småsak, skall icke heller göra det, då fråga gäller det som är heligt.»

Magda betraktade René en stund, därefter sade hon vän-ligt:

»René har rätt. Lägg ritningen där på bordet, i morgon är den färdig. Kom nu, Mariquitta.» Magda nickade åt ynglingen, och gick ur rummet.

Han mumlade:

»Är denna kvinna en ängel av godhet och ädelhet, eller är hon en demon, full av list och förställning? Se där frågor, dem jag gör mig utan att kunna besvara.»

*

Magda och Mariquitta strövade omkring ifrån den ena kojan till den andra. Aldrig hade Mariquitta sett Magda så medelsam, och aldrig hade hon trott henne om att kunna vara så deltagande välvillig emot de fattiga. Magda hade eljest i sitt sätt med tjänare något så kallt, att man icke ansåg henne för särdeles god.

Bordet stod dukat då de återkommo hem. Faster Marie talade om, att de försummat sig; men Magda skämtade bort alltsammans. Under måltiden var fru patronessan glad och talade om sitt vistande i Paris, sina resor m. m. Honföreföll sig så olik och så intagande, att René omöjligt kunde släppa henne ur ögonsikte. Efter måltiden vinkade hon åt honom att följa sig in i kabinettet. Där slog Magda sig genast ned vid ritbrädet och förklarade, att René nu kunde få giva henne de instruktioner, som voro av nöden. René gjorde det även.

Tidigt den följande morgonen, då alla ännu sovo, smög Magda ut ur sin sängkammare och tog vägen till förstugan.

Det var tre månader sedan hon emottagit nyckeln till den stora ekdörren, och ännu hade hon ej gjort bruk av den. Icke en enda dag hade gått till ända, som hon ej med feberaktig otålighet tänkt på våningen däruppe, men hon måste likväl försaka att tillfredsställa sin nyfikenhet, emedan hon ej ägt ett enda obevakat ögonblick.

Utan tvekan satte Magda nyckeln i låset och vred om den samt försvann sedan bakom den stora ekdörren, vilken tillslöts efter henne.

Det första rum, Magda trädde in uti, då hon från tredje våningen begav sig utför vindeltrappan, var en ateljé. Vid första ögonkastet såg allt i detta rum ut, som om ägaren kvällen förut lämnat det. Då Magda betraktade föremålen närmare, fann hon, att ett lager av damm lagt sig liksom en slöja av sorg över dem.

På staffliet stod en halffärdig tavla, föreställande Frälsaren och äktenskapsbryterskan. Magda blåste bort dammet från det ofulländade stycket, och hennes ögon fastkedjades vid Försonarens milda och gudomligt sköna ansikte. I uttrycket därav låg hela kristendomens anda. Magda tryckte handen mot hjärtat och mumlade:

»Jag har blott känt en, som skulle ha kunnat måla detta huvud, blott en, som förmått nedlägga detta uttryck av Guds ande i ett mänskligt ansikte, och just denne ende har ej kunnat måla detta.»

Bredvid staffliet på en stol hade artisten kastat ifrån sig palett och pensel. Ett ritstift hade fallit ned på golvet, och bredvid den låg en näsduk. Ovillkorligen tog Magda upp dessa båda. Hon granskade de fyra hörnen av den senare. I ett av dem stod S. S.

Ett stycke längre bort stod ett bord med ett par gipsmodeller. Ovanför detsamma hängde en tavla, betäckt med en grön gardin. Magda drog undan förhänget, uppgav ett utrop av smärta och överraskning.»Jag måste stå under inflytandet av någon dröm», mumlade hon och for med handen över pannan. Hon lyfte åter på förhänget och betraktade med fast blick, ehuru hjärtat hotade att spränga bröstet, bilden, som blickade henne till mötes; därefter drog hon en djup suck och viskade:

»Porrys porträtt såsom yngling.»

Hon gick fram till ett annat bord. Där lågo några utkast. Magda böjde sig ned över dem.

Sedan Magda en lång stund betraktat utkasten, lade hon dem med en suck ifrån sig och vände blicken åt ett annat håll i rummet. På ett staffli längre bort stod även en halvfärdig tavla.

Runt omkring väggarna hängde tavlor, mest studier, men, allt hade ett dystert utseende, framkallat av dammslöjor.

Något senare smög Magda tillbaka ned i sin sängkammare, utan att någon anade, att hon så tidigt gjort en dylik: promenad.

Under det brukspatronen var borta steg Magda upp med solen, tillbragte ett par timmar i övre våningen, gjorde på förmiddagarna en promenad omkring bland de fattiga, hjälpte dem, som behövde hjälp, och var snart bliven en stor favorit hos bruksfolket. De dagar hon icke promenerade på förmiddagen ritade hon flitigt; satt ett par timmar inne på kontoret och översåg posten, något, som mannen anbefallt, samt var enligt hans tillsägelse närvarande, då kassören avlönade folket.

Under de månader, brukspatronen dröjde borta, hade åtskilligt på Eksjö förändrat utseende. Man glömde den hårda och bistra naturen för de tusende små och smakfulla förändringarna, vilka blivit gjorda så väl i

blomsteranläggningen som inomhus i paviljongen och på gården. Överallt hade Magda vetat sätta en stämpel av skönhetssinne.

Själva René hade undergått en icke obetydlig förvandling. Det övermodiga och hånfulla i hans uppförande hade nästan försvunnit, och tydliga spår av ett ivrigt bemödande att vara angenäm förmärktes. Allt vad han visste, att Magda fann behagligt, sökte han vinnlägga sig om. Hela hans sätt utvisade den makt, hon utövade över honom. Man kunde säga, att Magda på en gång behärskade och retade honom. Han gjorde allt, vad han visste, att hon önskade; men han sökte däremellan att i Magdas handlingar finna något mindre vackert motiv och erfor en pinsam njutninguti att till henne framkasta sina tvivel. Magda svarade därpå antingen med skämt eller med det skuldfria medvetandets trygghet.

René kände, att han under dessa månader blev en bättre människa, ehuru han ännu ej erkände det inför henne, som verkat detta.

Äntligen i slutet av augusti rullade brukspatronens res-vagn upp på Eksjö gård. Såsom vanligt, då Sturm kom hem från en längre resa, var han vid det allra sämsta lynne.

Han hade övertänkt, huru mycket man under hans frånvaro kunnat bedraga honom; huru en var i sin mån skulle begagnat sig av sin frihet, och huru många missbruk med anledning därav borde ha rotfästat sig, då han ej höll ordning och reda på allt. Detta var alltid en beräkning, han företog, då han återvände hem. Medan han var i huvudstaden eller stadd på resor, gav han sig icke tid att tänka på dylika saker oftare än han skrev till hemmet. Hans brev voro också ingenting annat än en hel lista av föreskrifter och förhållningsorder. Han ville på detta sätt giva de hemmavarande fullt upp med göromål, så att de ej hade tid att tänka på något annat än sitt arbete.

När brukspatronens vagn körde upp på gården, hörde han ett muntert skratt ifrån ena sidan därav. Han kastade blicken ditåt och fick se sin hustru, dotter och några främmande fruntimmer samt ett par herrar sitta under ett av träden omkring ett kaffebord.

Vid åsynen av vagnen reste sig Magda genast för att gå mannen till mötes; men Sturm, som visste att främmande ögon voro fästa på honom, skyndade helt artigt emot henne. Med det allra förbindligaste leende på sin bleka läppar omfamnade han Magda. Hans sätt att krama hennes hand sade Magda tydligt och tyst, att han skulle önskat kunna krossa den.

Så stor makt utövade begäret att anses för en älskvärd äkta man på Sturm, att han icke gav luft åt sin vrede, utan dolde den bakom förbindlighetens mask. Sturm hälsade gästerna med så mycken artighet, att det såg ut, som om han blivit särdeles glad över att se dem. Han yttrade även några ord om det nöje, han erfor av, att hans hustru i hans frånvaro blev ihågkommen av grannarna.

När supén var förbi, föreslog Magda, att René och Mariquitta skulle följa dem av gästerna, som endast hade ettlitet stycke väg att gå. Men brukspatronen, som aldrig ville stå efter, då det gällde att vara artig, lät sätta för ett åkdon. Resultatet härav blev, att René körde dem hem. Mariquitta följde med, emedan det var en plats ledig i vagnen.

Magda visste, att Sturm aldrig motsade henne, då hon gav någon tillsägelse i främmandes närvaro, därför hade hon sagt åt Mariquitta att följa med. Magda ville med flit avlägsna henne. Detta förstod även den unga flickan. För första gången föreföll det henne svårt att lyda. Allt sade henne, att ett stort uppträde skulle äga rum emellan fadern och styvmodern.

Artig som en hovman följde brukspatronen sina gäster ända ut på förstugubron; men då sista åkdonet rullade bort, var leendet försvunnet från läpparna. Den, som då sett uttrycket i hans ansikte, skulle ha bävat vid tanken att vara ett: föremål för den vrede, som där stod att läsa. Med hastiga steg vände han tillbaka in i salen, men hejdades i förstugan av gamla Lova, som helt gudsnådligt hälsade på honom, sägande:

»Gud välsigne nådig patron.»

Brukspatronen nickade åt gumman och kastade en snabb blick omkring sig. Då han fick se betjänten, som stod

med handen på låset för att öppna dörren, sade han till gumman :

»Har du något att säga mig?»

»Ja, jag har en bön till nådig patron», svarade gumman med en blick på betjänten.

»Gott, följ mig.» I stället för att gå in i salen, tog Sturm vägen till sina enskilda rum.

Betjänten, som varit flera år i huset, såg efter gumman och gick sedan in i salen, under det han tänkte:

»Huru skall jag kunna underrätta patronessan, att Lova är hos patron. Det lär väl bliva ett sjuhelvetes väsen efter den konseljen, kan jag tänka. Obegripligt, att ej fan farit av med den häxan.» Fredrik dukade av bordet. Mitt under det han höll på därmed, kom faster Marie in.

»Var är brukspatronen?»

»Lova har något att säga'n», blev svaret.

Marie trippade av in till Magda, och sedan hon helt haste-liga underrättat henne om, vad hon kunde hava att förvänta, inneslöt sig Marie i sitt rum för att bedja till Gud.

*I den stora, rymliga sängkammaren satt Magda helt lugn. Hon hade slagit upp de höga fönstren, dragit fram en stol till ett av dem, och med armbågen stödd emot posten, hakan i handen, betraktade hon den av månens strålar belysta och föga smekande tavla, hon hade framför sig. Över hennes ansikte vilade ett lugnt och stilla allvar. Icke ett spår av fruktan röjdes däri.

Vid ljudet av mannens hastiga steg i det yttre rummet spratt hon icke till såsom förr, utan förblev orörlig. Sängkammardörren bokstavligen slängdes upp, och Sturm kom inrusande, mer lik ett uppretat vilddjur än en människa. Även nu satt Magda still. Sturm slog igen dörren efter sig, vred omkring låset i dubbla slag och skrek sedan med ursinnig vrede, i det han störtade fram emot hustrun:

»Eländiga kvinna, huru har du uppfört dig under min frånvaro?» Han räckte ut händerna för att fatta henne om armarna.

Ögonblickligen stod Magda upprätt. Hon sade ej ett ord, utan räckte tigande ena handen emot honom. I den låg en medaljong med ett fruntimmersporträtt.

Om brukspatronen hade fått se ett spöke, skulle verkan därav ej kunnat vara förfärligare. Hela raden av besinningslösa okvädinsord, dem han i sin ilska ämnat offret för sin vrede, dogo bort på hans läppar. Han tog några steg tillbaka, stirrande på medaljongen med förvirrad blick, förde båda händerna över pannan och genom håret, mumlande med dov röst:

»Sally!» Därefter vacklade han och nedsjönk, med händerna för ansiktet, i en fåtölj.

»Gunnar!» viskade Magda med obeskrivligt mild röst och böjde sig ned över honom. En suck, liknande en snyftning, höjde denne mans granitbröst. Det var liksom smärtan velat kväva honom.

Magda lade sin arm om hans hals och stammade upprörd:

»Hör mig, Gunnar...»

*

Under tiden hade René och Mariquitta följt de främmande och voro nu på återvägen hem. Renés mörka ögon voro mörkare än vanligt, och han jagade hästarna framåt.

»Vad tänker du på, René?» frågade Mariquitta, som oroligt flyttade sig av och an i vagnen.»Gud vet, på helt likgiltiga saker», svarade René och gav hästarna åter en pisksmäll.

Hade Mariquitta kunnat se hans ansitke, hade hon även märkt, att han nu icke talade sanning, så upprörd syntes han.

»Mycket lyckligt för dig», menade Mariquitta med en harmfull röst. »Jag åter är i den dödligaste ångest för Magda. Såg du icke, huru mycken vrede, som framlyste genom pappas artighet?»

»Åh jo, det såg jag nog; men säkert äger den unga hustrun någon hemlig makt, varmed hon hoppades besvärja stormen, efter hon skickade bort både dig och mig. Hennes utseende var dessutom fullkomligt lugnt.»

»Varför? Jo därför, att hon icke, i likhet med oss båda, känner, hur våldsam och obarmhärtig pappa kan vara. Magda tror icke därpå, eljest hade hon icke vågat handla, så-som hon gjort.»

»Eller också vet hon bättre att spela sina kort än du och jag. Tror du, att en man verkligen kan förgå sig emot en kvinna, så ung och med så många yttre företräden som Magda? Hon behöver ju blott småle ömt mot den gamle token för att avväpna honom.»

Nu erhöllo hästarna ett så häftigt rapp, att Mariquitta utropade:

»René, slå då ej de arma djuren så vilt. De springa ju allt vad de förmå.»

»Nå, än sedan? De där kräken veta ju ej av all den smärta, som finnes inom ett mänskligt bröst; är det då för mycket, om de känna kroppslig sveda?» Åter svängde han med piskan, men Mariquitta reste sig upp, fattade bakifrån om den höjda armen, sägande:

»Var nu icke elak, René, låt bli att slå. Det är väl nog, att jag skall sitta med en pinsam ångest i hjärtat, utan att behöva marteras av att du flår hästarna.»

René gjorde sin arm fri och smällde med piskan i luften.

»Din ångest är lika litet på sin plats som ditt medlidande. Du kan vara säker på, att fru Magda med sin slughet och sitt koketteri avväpnar gubben.»

»Jag vet icke, hur du kan tala så, som du gör», inföll Mariquitta häftigt. »Du tycks ha glömt, huru genomstygg pappa var emot Magda, innan han reste bort. Icke kunde hon då få makt över honom.»

»Förmodligen därför, att hon ville spela rollen av martyr;men när hon slutligen ledsnade vid den, for hon av till prostgården.»

»René, jag förstår dig icke. Du, som nu hela tiden yttrat dig på ett annat sätt om Magda, du ...»

»Talar i afton vad jag tänker. Men lämna min uppfattning av Magda. Vill du slå vad med mig, att fabror i morgon är blid som ett solsken?»

»Ja, det kan jag tryggt, ty i morgon blir det vår tur att få del av stormen.»

»Misstag! Han är då vid det allra bästa lynne. Ah! Vad ni kvinnor äro för ormar av list och förställning.»

Nu smällde René häftigt med piskan och körde upp på gården.

Följande morgon, då faster Marie och Mariquitta med den största oro beredde sig på sammanträffande med husets herre, inträdde han i salen, förande Magda vid armen. Hans min var så vänlig, att de ej visste vad de skulle tänka. Mariquitta tog för avgjort att hon drömde, och Marie suckade :

»Han lever icke länge.»

René viskade till Mariquitta:

»Vad var det jag sade?»

Under frukosten talade Sturm med René om affärerna, berömde de framsteg Magda gjort såsom hans lärjunge, och frågade Mariquitta leende, om hon hade skrivit något på •det han uppdragit åt henne.

Då Mariquitta svarade, att alltsammans var färdigt, yttrade brukspatronen sitt välbehag däröver och tilläde, att Tion till belöning skulle få åtfölja sin styvmor på en resa till Bro prästgård, att hälsa på Magdas släktingar.

Mariquitta var så överraskad av denna godhet, att hon knappt kunde svara. Magda var mera hjärtlig i sitt sätt mot

mannen än tillförene. René hade all möjlig möda ospard att kunna tygla sitt i uppror råkade inre.

På förmiddagen, medan Magda var sysselsatt på kontoret att göra reda för mannen, tog Mariquitta sig en sväng upp på ritkontoret, för att utgjuta sin förundran för René.

»Nå, kära René, hur kunde du förutsäga detta otroliga fenomen, som inträffat med pappa?» frågade hon. »Kan du giva mig lösning på gåtan?»

»Kvinnolist», svarade René vresigt. »Hon» — när hanså uttryckte sig om Magda, var hon riktigt fallen i onåd — »har, såsom jag sade i går, ljugit och spelat så med honom, att han trott sig icke allenast ha varit djupt saknad, utan även att han är älskad. Detta har naturligtvis på ett behagligt sätt smekt honom, så att han antagit det hon endast för att trösta sig över hans frånvaro tog emot de besökande i går. Det där, Mariquitta, är exempel för dig att taga, i fall du får en man att slå dunster i ögonen på.»

»Fy, vad du kan vara stygg», utropade Mariquitta och snodde av ut, helt förtörnad.

René var nu åter fullkomligt förändrad mot Magda. Den vänlighet han visat, den omsorg, varmed han sökt bidraga till det, som var henne angenämt, fanns icke mera. I stället vilade en prägel av köld och bitterhet över hela hans sätt emot henne.

Den unga kvinnan blev ständigt ett föremål för hans pojkaktiga utfall. Han sökte efter allt, som möjligen kunde uppreta eller smärta henne.

Magda märkte med förvåning denna nya förändring, men utan att låta den åstadkomma någon inverkan på sitt uppförande mot honom.

En dag, då några grannar voro på besök, föll samtalet på giftermål och de olika motiv, som ligga till grund för ingående av äktenskap. René hade enligt sin vana åhört diskussionen utan att blanda sig däruti; slutligen inföll han:

»Egennyttan är väl ändå det, som merendels leder kvinnan vid valet av make? Huru skulle man eljest förklara dessa förbindelser som ingås mellan unga flickor och gamla gubbar?»

Anfallet var alltför direkt, för att icke en var skulle känna sig besvärad därav. Ofrivilligt kastade man en blick på Magda, som helt lugnt svarade:

»Varför just egennyttan?»

»Därför att det omöjligen kan vara kärlek», sade René. »Kanske tant vill påstå det senare?» tilläde han med ironisk ton.

»Jag påstår aldrig något, där min egen partiskhet möjligen skulle kunna besticka min övertygelse; men jag tror, att det kan finnas andra känslor än kärlek och egennytta, som ligga till grund för ett äktenskap emellan en ung kvinna och en gammal man.»»Och vilka skulle det vara?» René fäste en gäckande blick på henne.

»Låt oss lämna ämnet, bästa René, det kunde eljest råka in på personlighetens gebit.»

Magda smålog förbindligt mot den, som under flera veckor bjudit till att öppet och enskilt såra henne. Det allra obegripligaste var, att René tillät sig dessa utfall i Sturms närvaro, och att farbrodern, i stället att hejda honom, lät René obehindrat fortfara därmed. Så t. ex. föll en annan dag talet på prosten Auren och den resa, Magda och Mariquitta skulle företaga till Bro. René yttrade då:

»Auren har ju blott haft en enda bror?»

»Ganska riktigt», svarade Sturm.

»Och han var ju aldrig gift.» René såg på Magda, som blev blossande röd.

»Vad vill du säga därmed?» frågade brukspatronen och plirade med ögonen.

»Det förundrar mig, att han det oaktat är farbror åt tant.»

»Det är väl icke så underligt, skulle jag tro.» Sturm skrattade.

Magda sade icke ett ord utan lät brorsonen och farbrodern en stund skämta över ämnet. Brukspatronen sade slutligen, i det han fattade och kysste hennes hand:

»Du är väl icke ond?»

»Över vad?» Magda såg på honom.

»Över det, René sade.»

»Nej, jag vet verkligen icke, varför det skulle harma

mis-*

Efter måltiden blev René och Magda några ögonblick lämnade allena.

»Ni är alltför överseende», sade René med sitt gäckande leende, »men det är överflödigt. Mig avväpnar ni ej med er änglagodhet.»

»Jag har aldrig sökt avväpna René», svarade Magda lugnt.

»Vartill då denna fördragsamhet? Varför ej använda er makt över gubben och skaffa mig ur huset? Ni blev därigenom befriad från en person, den där icke låter dupera sig av er, och vars närvaro ovillkorligen måste förarga och plåga er.»

»René uppväcker varken harm eller plåga, utan det görmig blott ont, att den, som är så ung, skall älska att företrädesvis uppsöka det onda och ej det goda hos sina medmänniskor.»

»Säger ni detta därför, att det senare är så framstående hos er?»

»Hos mig, liksom hos er och oss alla, finnes både gott och ont; men jag förstår ej, varför René endast vill se de onda sidorna.»

»Jag har ju sagt, att jag ej vill vara narr för er. Hela huset är det utom jag. Ni har en förmåga att spela fint, så att ni förmår själva farbror att helt beskedligt dansa efter er pipa.»

Magda åhörde honom med ett bittert leende på läpparna. René fortfor:

»Jag skulle icke alls klandra denna er makt, om ni använde den så, att därav blevo välsignelserika följder, men nej. Ni begagnar den för att tränga in i affärerna, att med ett nästan vidrigt intresse sysselsätta er med allt, som rör penningen, och lämnar det, varigenom ni kunde gagna utan all uppmärksamhet. Ni går omkring i kojorna och talar vackra ord med arbetarnas hustrur, för att få namn av en ängel; men ni låter er mans dotter kvarstå på den punkt av okunnighet, ensidighet och hemlighetsmakeri, varuti hon är uppfostrad. Ni inviger henne i edra intriger, och innan en sak kommer till min farbrors öron, har den förut underkastats en prövning av er, Mariquitta och faster, huru den behörigen omstuvad skall framställas för honom. Gamla Lova, en förhatlig och elak människa, den ni vet vara en källa till allt möjligt ont, överöser ni med gåvor, på det hennes tillfredsställda snikenhet skall lägga band på tungan. För den gamla trädgårdsmästarens änka och son har ej er mun ett enda ord, emedan ni känner att farbror icke tål dem. Med vilken skicklighet har ni ej fått farbrors samtycke till att i slutet av september få resa till Bro. Varför just då? Vill ni, jag skall säga det? Därför att ni önskar träffa greve Mauritz Hjelm. Begär icke, att jag, som så fullkomligt genomskådat er, skall beundra renheten i er karaktär.»

»Jag begär ingenting, icke en gång att René skall upphöra med sarkasmerna emot mig. Framtiden skall bliva min domare.»

Magda gick in i kabinettet. René kvarstod vid fönstret. Det var allt utom lugnt inom honom.»O, att jag en enda gång kunde genomskåda henne, en enda gång finge beträda henne med något trolöst och beräknande, då ... då ... vore det slut...»

*

Någon tid därefter yttrade brukspatronen till René:

»Du har ofta önskat att få göra en resa till England för att där bilda dig till ingenieur mecanique. Nåväl, ifall du ännu har samma åstundan, så är jag hågad att bekosta en dylik resa och ditt vistande därstädes under ett par år.»

Brukspatronens ansikte utvisade nu, att han handlade i strid med sina egna intressen.

»Det är hon, som vill hava mig ur vägen», tänkte René. Högt yttrade han:

»Ännu ett par år tror jag mig kunna stanna här utan att behöva göra en sådan resa.»

»Du antager således ej mitt tillbud?» é

»Nej !»

»Men, för tusan, nog tycker jag, att det förtjänade, att du tänkte därpå, och ej avspisade det så där, liksom det vore en lapprisak. Jag finner ditt sätt att avslå mer än tillbörligt lymmelaktigt.»

Brukspatronen, som i själva verket blev helt glad över brorsonens avslag, ville likväl icke visa det, utan begagnade tillfället att få gräla på René, som han ansåg oumbärlig för bruket.

Sturm utbredde sig i ett ordsvall om sin egen förträfflighet, sin välvilja och sitt ädelmod; huru han blev lönad därför, o. s. v. Utan att avbryta honom åhörde René hela harangen. Slutet blev, att brukspatronen var ett offer för deras otacksamhet, som han höljde med välgärningar.

*

På aftonen promenerade Magda ned till den lilla paviljongen. Brukspatronen hade rest till ett mindre bruk, som han ägde några mil därifrån. Mariquitta hade åtföljt honom.

Det var en septembereftermiddag, blid och varm som en kvarglömd suck från den flydda sommaren. Magda satte sig på sista trappsteget, som förde till paviljongens veranda. Över hennes anletsdrag vilade en djup blekhet, och de eljest ' livliga ögonen voro matta och så sorgsna, att i dem låg en värld av lidande. Hon grät icke häftigt, såsom man gråter under de första utbrotten av smärta. Nej, hon grätstilla, som den gråter, för vilken tårarna icke mera utgöra en lindring, utan endast en yttring av de kval, som frampressa dem, vilka äro allt för stora att kunna klädas i ord, mildras av ord eller hämta luft genom klagan.

Det föreföll Magda, som om hennes olycksöde icke kunde mätas, så gränslöst var det.

Under det tårarna runno utför de färglösa kinderna, övertänkte Magda sina handlingar. Hon bjöd till att återkalla det goda, hon på senare tiden gjort, för att däruti finna en tröst; men fåfängt. Vad hon uträttat var alltför obetydligt, för att kunna äga förmåga att göra hennes liv ljusare. Hon blickade på forsen och frågade sig själv: »Varför lever

jag egentligen?»

Magda sammanknäppte händerna över pannan, och sänkte huvudet, nedtryckt av bördan, anropande den Högste om hjälp i kampen med sitt öde. Hon satt helt orörlig utan att ana, det ett par svarta ögon oavvänt betraktade henne.

Då Magda gick ned till paviljongen, hade René följt henne på avstånd, men stannat ett stycke därifrån bakom ett träd och observerat alla hennes rörelser. När Magda förblev orörligt sittande med huvudet lutat i de sammanknäppta händerna, smög René sig fram till trappan och sade med en röst, den hans vilja icke förmådde göra lugn:

»Har något ledsamt hänt? Varför så sorgen?»

Magda lyfte långsamt upp huvudet. Hennes ansikte var vått av tårar. Utan att försöka något så omöjligt, som att giva det ett annat uttryck, svarade hon endast:

»Man kan ej alltid vara glad. Ibland är det, som om man hade behov av att vara sorgsen.»

René satte sig bredvid henne på trappan. Hans svarta ögon voro fjättrade vid de sorgsna dragen, och han återtog:

»Är tant olycklig?»

»Olycklig! Vem har sagt det?»

»Ni själv, ert ansikte, då ni trodde er vara allena. [-Förnedra-] {+För- nedra+} icke edra läppar med en lögn i detta ögonblick. Tig,

säg icke något; men jäva ej den sanning, som står att läsa i er blick, i hela ert yttre. Vartill all denna förställning, varmed ni omger er?»

Magda teg. René återtog:

»Ni vill icke svara på min fråga?»

»Vartill skulle det tjäna? Sanningen från mina läppar blir en osannig i Renés öron.»

17 X Ädlingens dotter»Varför ville tant, att jag skulle resa till England?» yttrade han helt plötsligt efter en kort paus.

»Därför att René ofta har sagt sig önska det?»

»Har önskat det. Ja! — Nu vill jag stanna här.»

»René antog således icke tillbudet?»

»Nej ! Förr jagade jag en kula genom mitt huvud, än jag i detta ögonblick lämnade Eksjö.»

»Här har René ej någon framtid. I England är rätta platsen för en yngling med Renés anlag.»

Magda lade tonvikt på ordet yngling, varför visste hon ej rätt själv.

»Tant vill bliva mig kvitt. Min närvaro plågar», utropade René häftigt.

»Den plågar mig alldeles icke, ty jag har ju sagt, att jag icke låter såra mig av Renés ord; men vistandet på Eksjö är fördärvligt.»

»I vad fall?» Renés bröst höjde sig oroligt.

»I många. För det första hava Renés själsgåvor icke en för dem passande verkningskrets; för det andra blir Renés hjärta demoraliserat genom den misstro, som här oupphörligt får näring. Umgänget med mig är skadligt. Ni sysselsätter er oupphörligt med att hos mig utleta det dåliga, och sålunda vänjer ni edra tankar att upptagas utav elaka förutsättningar. Vilja vi bevara våra hjärtan från det onda, skola vi avlägsna föreställningen därom från vår själ. Ju högre vi vilja lyfta vårt andliga jag, ju högre skola vi ställa våra tankars flykt. Vi kunna ej sträva till det goda, ädla och upphöjda, om vi oupphörligt tänka på det lunapna, dåliga och förnedrande.»

René hade lagt armarna i kors och satt orörlig. • När Magda tystnade, sade han med sänkt röst:

»Tala, tala länge så. Det är liksom tants ord stillade stormen i mitt inre och jagade bort misstrons makter.»

Magda smålog milt och sade vänligt:

»Behöver väl jag tala till René om det, som är livets högsta vinst? — Nej. — René har ett alltför klart förstånd att icke själv inse det. Misstro och bitterhet äro icke allenast fiender till vårt och andras lugn, utan även till vårt högre moraliska värde. Genom dem nedsöla vi icke blott föremålen därför, utan även oss själva och förnedra oss till att vara slavar under de sämsta av alla våra instinkter. Den som låter dessa spela härskare över hjärta och förnuft, den kan aldrig bliva en upphöjd karaktär.»»Ni fördömer således känslan?»

»Jag fördömer ingenting, men jag ringaktar den, som är slav av sin passion. Över våra öden och vårt liv råder Gud; över våra lidelser har han ställt vårt förnuft, vår plikt och vår strävan till förädling. Endast den är värd att knäböja inför den Högste, och bära namnet människa, som över sina själviska önskningar sätter vördnaden för sina plikter. Förnuftet är den härskare, inför vilken passionen måste ödmjuka sig.»

»Har förnuftet alltid stått som väktare över tants känsla?» René såg forskande på Magda.

»Icke alltid; men just detta har varit mitt olycksöde.»

»Ni har således ägt mänskliga svagheter?»

Magda vände ansiktet emot honom. René fattade hennes hand och sade livligt:

»Jag ville giva mitt liv för att veta, vad ni är. Jag vet, att intill den dag, då ni står klar för mig, skall jag likt en skugga följa och plåga er, spionera på alla edra handlingar och söka leta upp allt, som kan såra er . ..» Han tryckte Magdas händer med häftighet och var i nästa ögonblick försvunnen.

*

En vacker lördagseftermiddag i slutet av september vandrade brukspatron Sturm och en lång smärt herre med vackra anletsdragen av och an på golvet i nedre salongen. Fönstren till blomsteranläggningen stodo öppna och insläppte en balsamisk luft i rummen. Tillbakalutad i en emma, satt René och läste tidningar.

»Jaså, min käre Nils», yttrade Sturm med sitt sluga småleende, »du har således i tre års tid förgäves sökt efter Sorenza. Kanske hon är död?» Åter plirade han på kusinen.

»Nej, hon lever och har en längre tid vistats i Rom. Jag fick veta det, då jag som bäst sökte henne i Tyskland. Genast begav jag mig till Rom. Av flera landsmän, som där känt henne, fick jag bekräftelse på, att hon uppehållit sig där; men ingen av dem kunde säga mig, var hon befann sig. Man visste blott, att hon rest bort. Ifrån Rom tog jag vägen genom Italien; strövade därefter omkring i Schweiz och Tyrolen, emedan man givit mig ett svagt hopp att återfinna henne där; men förgäves.»

Porry tystnade. Brukspatronen och han gingo en långstund tigande vid varandras sida. René betraktade dem förstulet.

»Huru kan du då veta, att hon lever?»

»Helt enkelt därav, att på expositionen förlidet år fanns en tavla av artisten Sorenza.»

»Såå», brukspatronen knäppte med fingrarna. »Men jag vill minnas, att du liksom jag icke hade några särdeles goda tankar om henne? Det förundrar mig därför, att du nu med så mycken ihärdighet sökt samma person, du en gång försköt.»

»Sturm, du vet bäst, huru detta tillgick.» Porry stannade framför fönstret, och fortfor: »Du vet, att jag genast efter uppträdet i ateljén lämnade Sverige.»

»Ja, jag vet, att du helt handlöst lämnade samma flicka, du givit löftet om din kärlek just då, när alla försköto henne och hon stod fullkomligt värnlös. Detta vet icke någon bättre än jag.»

»Påminn mig ej därom, det var en usel, en föraktlig handling.»

»Medgives.»

»Nåväl, jag hade icke hunnit längre än till Liibeck, då alla möjliga tvivel uppstodo. Jag hade ansett mig fullkomligt övertygad om hennes brottslighet och likväl, då jag befann mig avlägsnad från henne, föreföll det mig, som jag hade handlat överilat och oädelt. Jag återvände därför till Sverige och uppsökte genast major Griiners. Frun hade sig ingenting bekant om ’dcn person’ jag frågade efter; men majoren sade sig veta, att hon rest till Diisseldorf. Ifrån Griiners begav jag mig till greve Eldelfeldts. Den äldste av grevarna var utrikes med sin mor och syster, den yngre väntades hem med korvetten Najaden. Du var även borta från Stockholm. Jag beslöt att kvardröja, till dess den yngste Eldelfeldt kom tillbaka. Jag uppsökte honom och frågade helt tvärt, om han ville upplysa mig, i vad förhållande Sorenza stått till hans avlidne far.»

»’Min herre’, svarade han, ’Sorenza är min fars naturliga dotter och min syster.’

»Sturm, det var något gräsligt, då jag nu insåg, huru avskyvärt jag handlat. Jag tog det för avgjort, att han hade

sig bekant, var hon vistades, men fann snart av hans egen förskräckelse, då han fick veta, att hon var bortrest, att så icke var. Efter samtalet med honom reste jag genast att söka henne och har sedan dess irrat omkring. Jaghar tillbragt hela dagar med att betrakta hennes senaste tavla och då har det varit, liksom jag genom den fått en smärtsam hälsning från henne.»

Porry stödde sitt huvud emot fönsterposten och blickade tankfullt ut.

»Vad föreställer tavlan?» frågade Sturm.

»En far, som förskjuter sin dotter.»

En lång tystnad uppstod. Brukspatronen bröt den.

»Om ödet genom någon sällsam skickelse förde Sorenza i din väg, huru skulle du då handla?» frågade Sturm och såg på Porry med en genomträngande blick.

»Huru skulle jag handla?» utropade Porry. »Jag skulle kasta mig till hennes fötter och kvarligga där, tiggande förlåtelse, till dess hon skänkt mig den. En gång åter i min väg, skall varken himmel eller helvete kunna rycka henne från mig.»

»Det behöves varken det ena eller det andra, det be-höves blott, att hon är gift.»

Brukspatronen gick ifrån Porry, som stirrade efter honom.

»Jag hör en vagn komma», sade Sturm, »det är bestämt min hustru.» Han lämnade rummet.

*

»Hans hustru!» upprepade Porry. »Ah!»

Han vände sig om och blev nu först varse René, som helt uppmärksamt läste tidningarna. Porry tycktes icke böjd att störa honom, utan blickade åter ut genom fönstret, under det han tänkte:

»Sorenza gift! Omöjligt och likväl huru möjligt! Vad skulle det sedan bliva av mig? Dock, varför lyssna till den där olycksprofetens ord? Hava de ej redan kostat mig alltför mycket? O, att jag aldrig lånat mitt lättrogna öra åt dem!»

Nu hördes röster i salen. Brukspatronen yttrade med helt glättig stämma:

»Jag har fått främmande, medan du varit borta, ett främmande, som givit mig sitt löfte att stanna här en längre tid.»

Nu undansköts dörrgardinen; brukspatronen, förande sin hustru vid armen, syntes på tröskeln.

Porry vände sig om; Magda stannade orörlig. Ansiktet hade blivit marmorvitt, läpparna färglösa. Hon liknade enstaty av sig själv. Porry störtade fram emot dem, men hejdades av brukspatronen, som med en egen och klar röst yttrade:

»Tillåt, bäste Nils, att jag för dig presenterar min hustru.» Sturm visade på Magda. Därefter vände han sig till henne med de orden:

»Min älskade Magda, du ser framför dig min kusin, professor Porry, honom, som jag ofta talat med dig om.»

Magda hämtade djupt efter andan, och med en röst, som föreföll tonlös, sade hon:

»Min mans kusin är det mig ett nöje att lära känna; välkommen!»

Porry bugade sig. Tala förmådde han ej.

I allmänhet äger kvinnan en långt större förmåga att bemästra sin rörelse och hämta sig efter de våldsammaste skakningar än mannen.

»Du tyckes vara helt överraskad av den likhet, Magda äger med artisten Sorenza», sade Sturm. »Jag själv har ofta förvånats däröver. Se så, Nils, glöm nu ej bort din kända artighet mot damerna för denna likhets skull, utan visa

dig älskvärd mot din nya kusin. Du igenkänner väl i den här storväxta flickan min dotter?» Brukspatronen pekade på Mariquitta. »Det är, om jag vill minnas rätt, tretton år, sedan du besökte Eksjö.»

René reste sig nu och gick att hälsa Magda välkommen åter till hemmet. Han betraktade Magdas förstenade utseende med ett uttryck av undertryckt vrede. Magda hörde ej, vad han sade. Hon kände sig så förkrossad, att hon ej ägde någon redig tanke.

Brukspatronen gjorde henne tusende frågor, höljde hennes händer med kyssar och var så lycklig av att hava henne hemma, att han riktigt lät Porry se, huru förälskad han var i sin hustru. Magda försökte småle emot honom, men hon förmådde omöjligt framtvinga ett ljugande leende på sina läppar.

Porry hade tigande återvänt till fönstret, och säkert hade det icke stått i Sturms förmåga att få ens det tarvligaste samtal i gång, så framt icke några främmande från staden B— ankommit.

Magdas roll av värdinna tvang henne att bemästra varje rörelse, och hon nödgades nu sysselsätta sig med sina gäster. Även Porry blev tvungen att deltaga i samtalet. Sturm varvid det allra muntraste lynne, och man hade sällan sett honom så i högsta grad upprymd.

»Till vilket förfärligt drama spelas väl nu första scenen», tänkte faster Marie. »Mycket skulle jag misstaga mig på Gunnar, om han ej har något försåt i sinnet. Ack, min Gud, har då ej detta Eksjö varit vittne till nog många gräsligheter, utan att det skall behövas flera.»

Under aftonen slog Porry sig ned hos Mariquitta. I början talade han om likgiltiga saker, slutligen yttrade han:

»Vad heter Mariquittas styvmor i sig själv?»

»Magda Auren», blev svaret.

Den unga flickan hade funnit Magdas och Porrys uppförande i högsta grad besynnerligt och kunde alldeles icke få i sitt huvud, att det härrörde från den föregivna likheten.

*

Gästerna och de övriga hade begivit sig på sina rum, endast Sturm och Porry voro kvar i salongen.

Då René stängt dörren efter sig, stannade Nils framför brukspatronen med armarna i kors över bröstet. Hans blick vilade på kusinens gamla och sluga ansikte med ett så hotande uttryck, att man tydligt såg, det han gjorde ett stort våld på sig, när han bibehöll ett yttre lugn. Sturms ögon mötte hans.

Under några sekunder betraktade dessa män varandra stillatigande. Brukspatronen bröt tystnaden och sade i skämtsam ton:

»Nå, hade jag ej rätt, då jag sade, att varken himmel eller helvete behövde ställa sig emellan dig och henne? Några ord av en präst hava varit tillräckliga att skilja er från varandra.»

»Jag tror du vågar skämta», utropade Nils och tog ett steg mot Sturm. »Du vågar verkligen le, sedan du genom den nedrigaste trolöshet ryckt henne ifrån mig. Du ...»

»Sansa dig och sök en gång att, som det höves en man, med kallt förnuft bedöma sina egna och andras handlingar. Du skall då finna, att felet ensamt är ditt.»

»Mitt? Var det ej du, som först viskade det avskyvärda ryktet i mina öron, som ...»

»Endast var ett upprepande av vad man allmänt sade; det är ganska riktigt; men icke förmådde jag dig att som en feg egoist rusa åstad och förkrossa den, som alla övergåvo. Hon var ju då så olycklig, att hennes roll av skyldig elleroskyldig måste för en man med hjärta hava utgjort en bisak. Jag för min del hade blott en enda önskan, den att kunna räcka den övergivna en hjälpsam hand, och det, ehuru jag i likhet med dig ansåg henne vara en felande kvinna. Hon var så ung och så beklagansvärd, att det var mig omöjligt överlämna henne åt sitt öde. Du ihågkom endast din sårade egenkärlek. Jag åter sökte gagna det stackars barnet.»

»Och därför blev hon din hustru? Detta skedde väl även av medlidande?» Porry skar tänderna.

»Först efter tre års förlopp bjöd jag henne mitt namn och min hand», svarade Sturm med värdighet. »Jag gjorde det, sedan jag förskaffat henne ett namn och en obekymrad ställning i livet, på det hon ej skulle anse sig av omständigheterna tvingad att bliva min maka. Märk, att åtta dagar efter scenen i ateljén var hon på väg till Italien, och jag hade återvänt hit. Hennes resa till utlandet bekostades ej av mig. Jag skaffade henne blott en anförvants skydd. Denne anförvant var det, som bestred utgifterna för hennes resa och gjorde för henne, vad hon försmått att emottaga av sin faders barn. Det finnes således ej något i mitt handlingssätt, som icke varit strängt hederligt. Av fritt val har hon räckt mig sin hand, och i den fulla övertygelsen, att jag skulle kunna bidraga till hennes lycka, bjöd jag henne den. Du hade en gång förskjutit henne. Hon skulle således aldrig mer vilja tillhöra dig. Nu har jag förklarat mig. Har du någon vidare anklagelsepunkt att anföra?»

Porry gick häftigt av och an på golvet. När Sturm tystnade, utropade han:

»Varför gjorde du en hemlighet härav, då du inbjöd mig till Eksjö?»

»Jag viUe först av dig veta, om du glömt Sorenza.»

»Och nu, sedan du vet, att jag älskar henne lika varmt, lika häftigt, nu inser du väl, att jag icke kan hålla mitt löfte och kvarstanna här?»

Brukspatronen kastade sig ned i en av sofforna med en rörelse, som för en mindre upprörd person än Porry, skulle hava blottat all den svartsjuka, hans inre gömde, men vilken han med exempellös sinnesstyrka höll sluten inom sitt bröst. Han tillslöt ögonen till hälften, för att dölja uttrycket i dem, då han fäste blicken på kusinen. Han yttrade helt allvarligt:»Du borde väl förstå, att då en man med min karaktär bjuder till sitt hem den karl, som ägt hans hustrus första kärlek, sker det icke för ro skull, utan därför, att han har en avsikt med detta sitt handlingssätt. Jag hör icke till dem, som handla besinningslöst, och har icke heller nu gjort det.»

Sturm höll upp. Över det gulbleka ansiktet gled en mörkröd flamma. En lång paus uppstod. Slutligen återtog han:

»Det är visserligen sant, att Sorenza, eller, rättare sagt, Magda, av fri vilja räckt mig sin hand. Men vad jag icke vet, är om med gåvan därav följde hennes hjärta. Jag tvivlar därpå.» Sturm lutade sig tillbaka mot ryggstödet och tillslöt helt och hållet ögonen under det han fortfor: »Jag är femtio år, således icke mera ung. Du är trettiotre. Nåväl, jag har frågat mig själv, om det ens vore möjligt för Magda att ur sitt hjärta ha utplånat din bild. Mitt förnuft har sagt mig, att hon måste älska dig.» Sturm sprang upp med en ynglings livlighet och tilläde häftigt: »Den tanken är ett helvete, som nära nog kan göra mig ursinnig.» Han gick fram till ett av fönstren och öppnade det.

»Så mycket mindre begriper jag din önskan att få mig hit», inföll Porry kallt.

»Men jag begriper den», mumlade Sturm helt sakta. Högt yttrade han: »Du skall snart förstå mig. Jag har varit gift på andra året. Magda har under denna tid varit en ängel av godhet och med ett aldrig slocknat nit sökt uppfylla sina plikter. Du vet, att jag i mitt hem har ett häftigt lynne och icke är särdeles lätt att handskas med; hon har likväl fogat sig därefter med en beundransvärd klokhet, men tillika med en anstrykning av kyla, som visat mig, att endast pliktkänsla ledde henne. Dessutom förefaller det som hon led av en undertryckt smärta, som om hon begråter den lycka, hon en gång hoppades erhålla i livet. Sin artistiska bana har hon alldeles övergivit, hon tål ej höra talas därom, utan hjälper mig med åtskilligt, som rörer bruket och min verksamhet. Allt detta har gjort, att jag trott mig göra den upptäckten, att hon kämpar med en olycklig böjelse. Det är visshet härom, jag måste vinna. Därför bjöd jag dig till Eksjö.»

»Ett försåt således för den hustru, som enligt dina egna ord med iver sökt uppfylla sina plikter», inföll Porry skarpt.

»Icke försåt, utan en fast föresats att skapa henneslycka. Älskar hon dig, då kan bandet, som fjättrar henne vid mig, utan all skandal upplösas och hon vid din sida komma att njuta av den lycka, jag velat, men ej kunnat skänka henne. Hon är mig alltför kär, att jag skulle fråga efter något annat än hennes sällhet.»

Brukspatronen lutade sig emot fönsterposten. Skuggan av gardinerna dolde hans ansikte och gömde i sitt sköte allt, vad därpå stod skrivet. Porry hade tvärstannat vid Sturms sista ord och utropade:

»Yrar du, eller vad är det du säger?»

»Jag har uttalat ett fast beslut. Jag måste veta, huru Magdas lycka skall beredas. Kan den uppblomstra vid din sida, då är saken avgjord. Jag tog därför av dig vid din ankomst hit det löftet, att du skulle stanna här över julen. Och nu ej ett ord mera i den här saken. Jag känner dina stränga begrepp om heder och plikt; jag vet således, att du förr skall jaga en kula genom ditt huvud än tala kärlek till en annans hustru. Detta har du här i detta rum sagt mig för tretton år tillbaka. Du skall således icke göra något för att närma dig Magda. Du förblir främling i ditt sätt, under det jag får tillfälle att observera henne. God natt! Din heder står i pant för, att du stannar kvar.»

Brukspatronen ringde och befallde en betjänt att följa professorn upp på hans rum.

Tigande räckte Porry handen åt Storm och lämnade rummet.

Sturm blev stående en lång stund och stirrade med dyster l)lick på den dörr, varigenom hans unge frände försvunnit och mumlade:

»Nu skall din timme slå. Nu torde turen bliva min att hämnas det onda, du en gång gjorde mig och vilket du i ditt artistiska lättsinne tror att jag glömt. Glömt, att du kastade in ett helvete i min själ och bragte förbannelse över mitt huvud. Visse du då ej, att jag en gång måste låta dig få gälda de kval, jag lidit?»

*

Sorenza eller, såsom vi fortfarande vilja kalla henne, Magda satt vid fönstret i toalettrummet, som låg innanför sängkammaren. Vilka de känslor voro, som uppfyllde hennes bröst, var svårt att bestämma, emedan uttrycket i hennes drag utvisade så mycken trötthet, att blicken var matt och skum. Hon liknade en person, som kämpat en så häftigkamp, att den medtagit alla själens krafter och endast lämnat efter sig en fullkomlig slapphet. Inga kvalfulla suckar, inga vilda snyftningar, ingen undertryckt klagan banade sig väg ur hennes bröst. Nej ! Allt var så tyst och stilla. Över den bleka pannan vilade ett lugn, sådant som döden eller hopplösheten kvarlämnar.

Under hela tiden Sturm talade med Porry, hade Magda suttit orörlig vid fönstret. När hon slutligen hörde mannens steg i sängkammaren, reste hon sig långsamt och gick honom till mötes. Han betraktade henne några sekunder, därefter fattade han hennes ena hand, sägande med undertryckt harm:

»Nå, du är väl glad att hava återfått din älskare?» Brukspatronen släppte handen och tilläde med skenbart lugn: »Nu skola vi se, om din pliktkänsla har något verkligt värde. Du liknar ju mera en död än en levande?» Han sammanpressade läpparna. »Du älskar således den där fege uslingen, som försköt dig? Vågar du ännu tala om, att ditt hjärta endast inrymmer en önskan, den, att vara dina plikter trogen? Är du ej en eländig menederska redan nu, då din känsla sviker den tro, du är mig skyldig?»

»Gunnar, jag ber dig, var mild mot mig. Jag ber därom i dag för sista gången. Det förflutna fyller mitt bröst med en så omätlig smärta, att jag tycker mig vara döende.» Hon lade sin hand på mannens skuldra, bifogande med ett sorgligt leende: »Försök att vara vänlig, jag skall evigt hålla dig räkning därför, och tro då jag försäkrar att i detta nu känner jag mig tacksammare än någonsin förr.»

Brukspatronen såg på henne med ett förmildrat uttryck i blicken och sade:

»Gott, om så är, ty nu torde det komma att visa sig, om du äger något av vad man kallar sann pliktkänsla i ditt bröst. Porry stannar här över julen.»

Brukspatronen kysste Magda på pannan och lämnade hastigt rummet.

*

Följande förmiddag, då man samlades vid frukosten, hade det varit fåfängt att på Magdas lugna och stolta drag urskilja ett enda spår av sinnesrörelse. Hon hälsade Porry med samma obesvärade vänlighet som de andra. Hon

tilltalade honom helt ogenerat.

Magda kände, att allas blickar voro fästa på henne, föratt få lösningen på gårdagens gåta. Icke det skarpaste öga kunde i hennes ansikte eller uppförande upptäcka något, som stadfäste den förmodan, att Porry och hon känt varandra förut. Magda visste, att mannen med inkvisitorisk uppmärksamhet lade märke till varje ord, varje min, och att Renés ögon spionerande följde henne. Oaktat allt detta fanns det ej en enda rörelse eller min, som angav någon fruktan eller oro. Hon var som värdinna artig emot Porry, och bemötte honom med samma uppmärksamhet som varje annan gäst i hennes hus.

Magda var verkligen den enda, som ådagalade fullkomligt lugn och själsnärvaro. Porry var sluten och fåordig. Sturm kunde icke alltid bemästra sina inre rörelser, eller rättare, införliva sig med den roll, han ålagt sig själv. Marie syntes orolig. Mariquitta såg ut, som om hon varit yr i huvudet. Icke förty lyckades det Magda att hålla samtalet vid makt. Men den ovanliga förmåga, som vissa människor äga, att uttrycka sig lätt och inleda ämnen, som intressera,

förde Magda konversationen på ett sådant gebit, som hon

kände behagade mannen.

Vid frukostens slut hade hon också lyckats få mannens uppmärksamhet fäst vid vad hon sade om skiljaktigheten i de engelska och franska nationallynnena, och han var bliven så upplivad, att han med Porry började diskutera ämnet. När Sturm och denne voro inbegripna i en livlig menings-strid, reste sig Magda, sägande:

»Nu få herrarna avsluta striden, jag är tvungen att lämna er.» Hon nickade åt Mariquitta och gick ur rummet.

Unge René rusade även ut, under det en vild oreda

tumlade om i hans huvud.

Det var nu en avgjord sak, att Magda enligt hans uppfattning hade den allra uslaste karaktär, med en förställning, som gränsade till det otroliga. Huru fint hade hon ej spelat sin roll, huru fullkomligt likgiltig hade hon ej visat sig mot Porry, och likväl kunde René våga liv och blod uppå, att Magda icke var någon annan än den där Sorenza, att, att.. . Gud vet icke allt!

Nog fingo smeder och arbetare den dagen veta av, att unge herrn var vid dåligt lynne. Jo, det haglade ovett och mera därtill. Alla de ord, Magda talat, och som René förr så samvetsgrant lagt på minnet, då det handlade om underlydande, voro nu bortblåsta. Det föreföll honom som en riktig njutning att få handla i rak strid med vad hon an-såg rätt. René riktigt längtade efter, att någon av folket skulle begå en grövre förseelse, och han få tillfälle att utdela ett gott kok stryk. En dylik from önskan gick likväl icke i fullbordan; men i det stället kom en annan liten händelse, som gav honom en efterlängtad utväg att giva luft åt sin harm.

Han var just sysselsatt att utdela några befallningar i den mekaniska verkstaden, då en betjänt kom med bud från patronessan, att hon önskade tala vid herr René, för att erhålla några upplysningar vid utförandet av en större rit-ning.

»Hälsa du patronessan, att jag har annat ätt göra, än springa och rätta hennes ritningar. Kan hon icke göra den färdig på egen hand, så får hon lämna upp den på ritkontoret till herr Lindbom.»

Betjänten stirrade på René, liksom han icke hört rätt.

»Vad står du och gapar på?» röt René, »har du ej förstått, vad jag sagt?»

Betjänten gick. Något senare begav sig René upp till Lindbom på det så kallade ritkontoret, där denne stod och arbetade. När René öppnade dörren, tvärstannade han av överraskning, ty Magda befann sig där. Herr Lindbom höll på att giva henne de upplysningar, René vägrat. Vid det buller, René gjorde, då han inträdde, vände Magda litet på huvudet, men låtsade ej märka honom, utan fortfor att med herr Lindboms hjälp taga reda på alla de skruvar, hjul och axlar, som var för sig skulle kopieras. René var nära att kvävas av harm, men hann likväl ej genom något pojkaktigt utfall giva luft däråt, då dörren slängdes upp, och brukspatronen enligt sin vana kom

insättande.

»Vad, vad gör du här?» utropade Sturm. »Du vet, att jag icke tycker om, att du springer omkring så här. Det anstår icke patronessan på Eksjö. Är det någon upplysning, du vill hava, behöver du bara skicka efter René, det tror jag mig redan upplyst dig om.»

»Gud ske lov, nu skall det väl komma till strid emellan henne och mig», tänkte René. »Nu kan hon omöjligt undgå att säga, det mitt ohövliga svar föranlett henne till avvikelse från förbudet, och då blir det batalj emellan honom och mig.»

René omfattade med begärlighet varje tillfälle att få giva ett utbrott åt sitt upprörda inre.

»Jag fick veta, att René för ögonblicket hade bråttom»,'svarade Magda helt lugnt, »och därför vände jag mig till herr Lindbom, emedan jag önskar att få ritningen färdig i

dag.»

Hon lämnade kontoret utan att avvakta något vidare.

»Den kvinnan gör mig galen», tänkte René.

»Skulle hon icke vilja klaga på René av fruktan att få honom till fiende?» tänkte Sturm. »Jag stod ju själv och hörde, när Fredrik framförde det ohövliga svaret. Pojken kan ej tåla henne, därför ville hon, att jag skulle låta honom resa till England. Han åter misstänkte, att det skedde på hennes förbön, och avslog på grund därav tillbudet. Gott att veta.»

*

Vi vilja icke dag för dag följa händelsernas gång, utan endast nämna, att någon tid förflöt, under vilken icke ens Sturms misstänksamma och spionerande ögon kunde spåra det minsta att anmärka varken mot Porry eller Magda.

Reste Sturm bort på något besök eller i någon affär, kunde han alltid vara säker på, att Porry även hade en visit att göra, eller en affär att uträtta, så att han åtföljde Sturm.

Föregav Sturm göromål på kontoret, och uppdrog åt Magda att hålla Porry sällskap under tiden, då hade antingen Magda något att uträtta, som förhindrade henne, eller också Porry brev att skriva. Nog av det lyckades honom ej att framkalla en tete å tete.

Mariquitta var ständigt vid Magdas sida, och brukspatronen började stundom tänka så här:

»Skulle det verkligen vara möjligt, att hedern kan hava en sådan makt över passionen? Omöjligt! Jag har aldrig sett, att förnuft och heder hållit stånd emot lidelserna. De senare skola segra, därpå ville jag våga mitt liv. Men hon! Finnes det verkligen ett hjärta, så varmt hängivet sina plikter, att det för dem skulle kunna offra sin kärlek? Jag tror det icke. Segrar hon över sin svaghet, så är det därför, att han sårat hennes stolthet. Dygden är ett vackert namn på en chimär, och dåre den, som tror därpå!»

Något över halvannan månad hade Porry vistats under samma tak som Magda, dagligen varit tillsammans med henne och ofta under hela timmar konverserat med henne, då man var tillsammans i salongen; men ännu hade han ochhon icke träffats emellan fyra ögon. Med en noggrann sorgfällighet hade Magda undvikit en tete å tete, och vi måste medgiva, att även Porry gjort det. Så stodo sakerna, då brukspatronen en dag yttrade till Magda:

»Du har ofta fäst min uppmärksamhet på, att Mariquittas uppfostran blivit försummad, att hon har ovanliga anlag för musik och åtskilligt annat, som en flicka med hennes förmögenhet och ställning i livet bör kunna, och jag måste göra dig den rättvisan, att du på ett ganska förtjänstfullt sätt sökt reparera dessa brister.. En förbättring i hennes bildning fordrar likväl kraftigare medel, isynnerhet vid hennes ålder; därför har jag beslutat, att flickan skall resa upp till Stockholm och där taga lektioner i språk, musik, dans och dylikt. Om en vecka avreser hon. Marie skall följa henne.»

Magda kände dunkelt, att mannens avsikt nu var att skilja henne från de enda tillgivna personer, hon ägde; men

Magda insåg även, att hon varken borde eller fick sätta sig emot detta arrangemang.

Åtta dagar därefter hade Marie och Mariquitta lämnat Eksjö. Brukspatronen yttrade därvid till René:

»Det kvinnan vill, vill Gud. Magda har så länge och träget hållit på med mig att få Mariquitta till Stockholm, att jag slutligen måste giva vika.»

»Hon ville bli kvitt dessa ögon, som följde henne», tänkte René.

Magda fick nu åter på ett ganska obehagligt sätt känna följderna av hans slutsatser.

Då vagnen med Mariquitta och Marie rullade bort, kände sig Magda liksom berövad det enda stöd, hon ägt. Överallt, runt omkring henne, gapade försåt, faror och förödmjukelser.

Om aftonen samma kväll satt hon i salongen helt allena. På ett litet bord framför en av de små sofforna stod brukspatronens schackspel. Han hade sagt till vid middagsbordet, att han ämnade göra sig ledig något tidigare än vanligt på aftonen för att få sig ett parti schack med Porry. Magda hade därför låtit sätta i ordning punsch och cigarrer på ett serveringsbord bredvid spelbordet.

Den förste, som inträdde i salongen, var Porry. Efter så många års förlopp befunno sig han och Magda allena. Då Porry fick se att hon var ensam, stannade han ett ögon-blick tvekande, men gick sedan helt obesvärat fram, sägande, i det han tog plats bredvid den soffa, där hon satt:

»Det är något ovanligt att finna Magda helt allena.»

»Ja, jag har hittills haft den lyckan att äga min mans dotter och syster hos mig, något, som jag nu måste sakna.» Magdas röst var lugn. Porry betraktade henne uppmärksamt.

»Har Magda alldeles lämnat den artistiska banan?» frågade han.

»Alldeles. När man är gift, förlorar man intresse för allt annat än sin familj och sin man.»

»Verkligen! Vill Magda därmed säga, att äktenskapet är konstens, poesiens och snillets grav?»

»Vare detta långt ifrån mig; ty av allt skönt och poetiskt i livet anser jag äktenskapet för det heligaste och skönaste. Man förlorar just därför smaken för det beröm och den ryktbarhet, man eljest skulle önska att vinna.»

»Beröm och ryktbarhet, icke är det detta, som bestämmer konstnären, skaldens eller författarens bana. Det är något vida högre, det är den naturliga kallelsen. Vill Magda påstå, att åtrån efter utmärkelse skapar artisten?»

»Det vill jag icke; men nog anser jag berömmet äga en oemotståndlig tjusningskraft. Gud allena vet, om någon blev artist eller författare, ifall han skulle arbeta endast för sig själv. Det ligger i vår mänskliga svaghet att vilja låta världen få kunskap om de små företräden, naturen begåvat oss med.» Magda smålog. »Fåfängan är vår största arvsynd.»

»Ifall så är, huru förklara, att Magdas sista tavla icke står upptagen såsom målad av er?»

»Nils misstager sig, där står verkligen, att den är målad av ...»

»Sorenza, ja; men Magda och Sorenza äro icke mera samma personer.»

»Det var Sorenza, som målade tavlan; Magda Sturm har nedlagt penseln.»

»Att så är, kan jag icke fatta.»

»Varuti ligger det ofattliga?»

»Däruti att Sorenza mindre än någon var artist av fåfänga. Hos henne fanns en så sant konstnärlig anda, ett så brinnande intresse för själva konsten, att jag förr hade kunnat tänka mig henne såsom den, vilken på konstens altare offrade allt, men icke såsom den, vilken uppoffradekonsten för andra intressen. Sorenza var av Gud bestämd till en originell målarinna.»

»Möjligt, att så var; men vad bevisar det?» Magda mötte med lugn blick de stora, mörka ögonen, som vilade på

henne. »Jo, att starkare än all annan kallelse här i livet är den — ’att kvinnan är och förblir kvinna’. Hemmet är hennes värld. För detta viker all annan lockelse.»

»Och Magda vill att jag skall tro därpå?»

»Jag vill ingenting; jag blott svarar på det gjorda spörsmålet.»

Porry kastade sig tillbaka mot ryggstödet av stolen, sägande med en viss anstrykning av bitterhet:

»Huru allt förändras! Dock mest av allt våra tänkesätt !»

»Det är naturligt. Vi äro ju oupphörligt underkastade växlingarna av våra intryck. Dessa måste ju verka tillbaka på våra tankar. Allt inom och utom oss är föränderligt.»

»Allt!» upprepade Porry.

»Ja; ett stillastående i vår själ vore ju detsamma som en andlig död. En författare säger: ’Det som ej går framåt går tillbaka.’»

»Vår övertygelse måste likväl vara stationär, eljest skulle vi i morgon förkasta det såsom orätt, vilket vi i dag hyllade som rätt.»

»Visserligen; men detta bevisar icke, att vår övertygelse måste vara stillastående. Om den det vore, skulle vi, när den bleve missledd, komma att hylla det orätta såsom rätt, utan att låta förnuftet upplysa oss om vårt misstag. Även våra principer äro därför underkastade den lagen, att antingen vinna i styrka genom en fastare övertygelse om deras riktighet, eller ock avmattas genom skevheten i dem.»

»Är icke detta en något löslig grund för våra principer? Och är ej hela Magdas uppställning något vacklande?»

»Möjligt! Jag skulle likväl icke tro det; ty den utvisar endast, att jag alldeles icke hyser någon blind tro på ofelbarheten av mitt omdöme.»

»Men då vet Magda ju icke heller, vad som är rätt eller orätt, ifall ni ej vågar tro på ert eget bedömande därav?»

»Jag har ett ofantligt enkelt rättsbegrepp», svarade Magda, med en allvarlig betoning i rösten, »och det låter: ’handla aldrig annorlunda emot andra, än du vill, att andra skola handla emot dig’. Det där är en gammal sats; men det oak-

18 X Ädlingens dottertat oomkullkastelig. Inför den måste allt vårt argumenterande böja sig.»

En liten paus uppstod.

»Jag minnes», återtog Porry, »en ung flicka, hennes namn har fallit ur mitt minne, som en gång blev mycket förtörnad på mig, för det jag påstod, att ärelystnaden icke var en känsla, passande för hennes kön, utan att hemmet var kvinnans rätta värld.»

»Troligen hade den unga flickan, då hon motsade er, lite eller intet prövat av livet.»

»Det är sant; och vad mera var, hon hade ännu icke lärt sig att bakom konventionella fördomar dölja sanningen. Den unga flickan ägde en konstnärs hjärta. Hon förstod icke, att vår heligaste inspiration var något, hon behövde undangömma bakom huslighetens kyska slöja. Rollen av helgon var henne främmande. Hon var sann och uppriktig som Guds dag.»

»Verkligen!» Magda höjde stolt sitt huvud. »Hon var troligen ett lyckans skötebarn, efter ni liknade henne vid Guds dag. Säkert kunde varken ni eller någon annan misskänna den, som enligt edra ord var så sann och uppriktig.» Magda tilläde helt likgiltigt: »Var god och ring.»

Porry reste sig; men i detsamma inträdde brukspatronen. Hans utseende var helt strålande. Han kysste Magda på pannan, med de orden:

»Så, min lilla hustru, det var då riktigt snällt, att du hållit Nils sällskap. Jag blev litet uppehållen på kontoret. Du, käre Nils», tilläde han, vänd åt denne, »får allt lov att hädanefter vara litet artigare mot min gumma och sällskapa

mera med henne, sedan hon blivit berövad min dotter och syster.»

Några ögonblick därefter spelade brukspatronen och Porry schack. Magda satt ett stycke därifrån och arbetade. Hon övertänkte mannens besynnerliga uppförande. Resultatet blev, att hon trodde sig däruti se, att han ämnade sätta henne på prov och sålunda övertyga sig, om hon verkligen var en aktningsvärd kvinna.

»Kosta vad det vill, måste Amalia Bills av alla förskjutna dotter visa den man, som skänkt henne sitt namn, att hon är värdig bära det», tänkte Magda.

René inträdde. Då han fann Magda sittande allena vid divansbordet, gick han att taga plats hos henne. Porrygjorde därvid ett feldrag. Han förlorade sin drottning, då René intog den plats, Nils några ögonblick förut haft.

Porry var tillräckligt erfaren och klarseende att rätt förstå orsaken till den bitterhet, René så ofta visade sin tant. I olikhet med brukspatronen trodde han sig ej däruti spåra en genomgående ovilja, utan en känsla, sådan den måste uppstå i en själ som Renés och vid en ålder, då ty-gellösheten av våra intryck är som störst.

René kände helt instinktmässigt, att Porry med avundsjuka blickar betraktade honom, och erfor verklig skadeglädje vid föreställningen därav. De bittra orden, han ämnat säga Magda, förmildrades, innan de blevo uttalade, och han yttrade i en ovanligt städad ton:

»Tant är ju helt allena. Herrarna hava övergivit husets härskarinna.»

Magda såg upp, helt överraskad av hans vänliga röst.

»Ja, de hava så, och tomheten efter Mariquitta och Marie är mycket stor», svarade Magda.

Den unga kvinnan hade ej kunnat uttala något olyckligare, emedan René med ens förflyttades tillbaka i sina tvivel. Han såg i detta yttrande endast höjden av förställning.

»Jag trodde eljest, att det icke kunnat bliva tomt, då man får sin önskan uppfylld.»

»Önskan?»

»Ja, farbror har själv sagt mig, att ni icke lämnade honom någon ro, förrän ni fick Mariquitta ur huset. Så mycket känna vi, att vi veta, det ingenting annat sker, än det patronessan vill.»

»Såå.» Magda smålog. »Det utgör alltid ett stort beröm för min man.»

René retades av hennes lugna ton.

»Men aldrig blir det ett beröm för er mans hustru, att hon avlägsnat hans dotter från hemmet.»

»Bäste René, ni är, såsom all ungdom, snabb att klandra, utan att giva er tid att pröva, det ni klandrar. Så t. ex. glömmer ni alldeles, att just ni själv anklagat mig för att illa använda min makt, då jag icke bestyrde om, att Mari-quittas uppfostran blev kompletterad. Ni till och med skrattade åt, att jag icke sökte undervisa henne, i vad som fattades. Nu har hon blivit sänd till huvudstaden, för att där under skickliga lärares ledning lära, vad hon icke kan, och nu är även detta något, som ni fördömer. Medgiv, attRené behärskas av ett oemotståndligt begär att finna allt orätt, tadelvärt och ränkfullt, som utgår från mig; och likväl, om ni ett ögonblick med opartiskhet granskade mitt uppförande, skulle ni ej så bedöma det.»

»Men varför avlägsnade tant Mariquitta just nu?»

René fattade en blyertspenna, som låg på bordet; han ritade med den på ett papper.

»Just nu!» återtog Magda och såg på ynglingen, som böjde sig ned över papperet för att dölja den höga färg, frågan framkallade på hans kinder. »Helt enkelt därför, att hennes far nu medgav det.»

»Eller ännu enklare, därför att Porry är här.»

René lyfte upp sitt nedböjda huvud. Han kastade ett blixtrande ögonkast på Magdas lugna ansikte.

»Jag förstår icke vad René menar.»

»Icke? Är tant även nu uppriktig?» René log ironiskt. »Då man har en så kär person i sitt grannskap, som Porry är för tant, blir var och en obehörig person besvärlig. Icke underligt då, om man avlägsnar dem, man kan.»

Magda svarade ej. Hon reste sig endast från sin plats och det med en så ädel värdighet, att hon visade det anfallet var alltför oförskämt att förtjäna annat svar, än att hon avlägsnade sig. Vid denna rörelse fattade René Magdas hand och sade upprörd:

»Hava mina ord sårat tant?»

Magda drog undan handen.

»René kan ej såra mig; men jag är trött vid dessa oupphörliga och förmätna anfall. När René får skäl att anklaga mig, gör det då; men intill dess ämnar jag ej vidare fördraga, att någon vågar framkasta beskyllningar, som äro förnärmande för min heder.»

»Förlåt», bad René.

»Vad tänker du på, min käre Nils? Nu har du spelat bort ditt torn», utropade Sturm häftigt.

»Jag tänkte på dem där borta», hade Porry bort svara; men han sade endast:

»Det var verkligen ett dumt drag.»

Magda lämnade rummet. René satt kvar och ritade det ena namnet efter det andra på papperet, som låg framför honom.

*Brukspatronen hade med en fruktansvärd människokännedom lagt ut den snara, varuti han ämnade fånga den mänskliga svagheten. Han hade fullkomligt väl beräknat, att om Porry blott en enda gång fick en tete å tete med Magda, skulle alla hans vackra föresatser att undvika enskilda samtal ramla.

Den följande aftonen, då det skulle bliva spelparti hos brukspatronen, infann sig Porry en hel halvtimme tidigare. Magda var ännu ej utkommen i salongen; men några ögonblick därefter inträdde hon. Magda hälsade på honom med ett så obesvärat utseende, att det harmade Nils.

»Är klockan redan så mycket, att speltimmen är inne?» sade hon.

Porry rodnade.

Magdas ord tyckas angiva, att jag kommit något för tidigt; men jag har i dag gjort det med flit.»

»Nils kan ju inte räknas till gästerna, utan till de hemmavarande», sade Magda och satte sig.

»Jag har medtagit ett album, som jag önskade visa», återtog Nils. »Det är några av Scheffers förnämsta arbeten. Säkert har Magda icke till den grad förlorat intresset för det artistiska, att ni icke med nöje följer konstens framsteg.» _

»Nej, det har jag visst icke.»

Porry satte sig vid Magdas sida och slog upp albumet. För varje ny tavla, han visade, fäste han en forskande blick på hennes ansikte, som erhöll en livligare prägel, under det hon betraktade tavlan. Hon yttrade sig över var och en av dem med en värme, som utvisade, att den heliga elden ännu brann oförminskad inom henne. När Porry slutligen slog igen boken, sade han leende:

»Roar det Magda att se en teckning av den tavla, som på expositionen i Luxemburg detta år väckte ett visst uppseende?»

»Ja!»

Porry lade tigande en akvarellmålning framför henne. Över Magdas kinder och hals drog en glödande rodnad. Under flera minuter satt hon tyst, därefter sade hon med en röst, som var så lugn och klar, att den hade något

onatur-ligt;

»Jag känner igen mästarens hand, som målat denna, och skulle alltid igenkänna den på det raska, stundom djärvai själva teckningen och den överlägsna förmågan att kunna ingjuta liv och värme i varje bild. Tavlan är av er.»

»Den kunde ej vara av någon annan, efter ena figuren är ett porträtt av en ung flicka, som försvunnit», svarade Porry och lade målningen tillbaka i portföljen.

»Det är besynnerligt», återtog Magda tankfullt, »att jag en gång, när kan vara sak samma, har sett en halvfärdig tavla, den jag kunnat våga mitt liv uppå, att den var påbörjad av er, och likväl kunde den ej vara det.»

»Jag vet mig blott tvenne gånger i mitt liv hava gått från halvgjort arbete», svarade Porry. »Den ena gången var det en verklig tavla.» Hans ögonbryn sammandrogos liksom av ett smärtsamt minne. »Den andra gällde arbetet min lycka. Vad föreställde tavlan, som ni trodde vara av mig?»

»Kristus och äktenskap sbry t er skan.» Magda såg upp på honom. Porrys ansikte överdrogs av ett dystert moln. Han förblev en lång stund tyst; därefter sade han med ett tvunget leende:

»Ämnet var ganska vackert; jag skulle likväl icke vilja välja det.»

»Icke heller jag, ty den, som skall måla Kristus i detta ögonblick, måste ifrån himlen erhålla någon gudomlig uppenbarelse, ty i varje drag av hans ansikte bör man kunna läsa dessa oförgätliga ord: 'Må den, som känner sig utan skuld, kasta första stenen!' Vi arma människor äro allt för mycket böjda att falla för frestelsens dom över vår nästa, att vi av oss själva skulle lyckas återgiva Guds allt förlåtande ande hos Kristus.»

»Varför trodde ni er i den tavlan igenkänna min hand?»

»Därför att man i Frälsarens drag återfann Gud och ändå människan.»

»Det vill säga, ni anser mig kunna erhålla gudomliga ingivelser.» Porrys ögon vilade helt vemodigt på Magda.

»Ja, såsom konstnär, icke såsom människa.»

»Konstnärn kan ej återgiva annat, än vad människan känner.»

»I så fall har ni aldrig kunnat måla Kristus, Gud och människan.»

»Det vill säga, mitt mänskliga jag skulle ej kunna fatta denna dubbla egenskap.»

»Nej; men väl ert konstnärssinne. Såsom artist söker ti i idealet och träffar det nästan alltid.»»Såsom människa?»

»Är ni troligen lik oss andra», sade Magda skrattande.

»Troligen?»

»Jag känner er alltför litet för att kunna bedöma ert människovärde.»

»Känner Magda mig för litet?» Porry böjde sig närmare för att uppfånga en blick. Magda såg upp och svarade helt bestämt:

»Ja, och jag saknar all lust att lära känna Nils närmare. Var god och giv mig den där modejournalen», tilläde hon helt likgiltigt. Porry räckte henne den tigande. I detsamma anmälde betjänten de väntade spelherrarna.

*

Det elaka väglaget, regnet och rusket gjorde, att man på Eksjö såsom överallt måste hålla sig inomhus. Alla förmiddagar arbetade Magda i sitt kabinett, och Porry var då på sina rum. Om aftnarna samlades man i salongen. Porry infann sig alltid något före den vanliga samlingstimmen. Ibland hände det till och med, att han efter middagen kvardröjde och pratade med Magda eller läste för henne, så att brukspatronen, när han kom upp om aftonen, fann Porry ännu hos sin hustru. Magdas sätt var oförändrat. Hon varken undvek eller sökte Nils. När de voro tillsammans, låg det en sådan prägel av värdighet i hela hennes väsende, att den liksom bannlyste alla tankar på att föra samtalet inom det förflutnas område.

Fyra veckor hade sålunda förgått. Porry var liksom med en magisk kraft fastkedjad vid Eksjö. Icke en tanke på att bryta upp vaknade i hans själ. Han lät helt och hållet behärska sig av det på en gång pinsamma och fängslande i sin ställning. Oupphörligt viskade hoppet till honom, då han trädde in i samma rum som Magda:

»Innan vi skiljas, skall jag ovillkorligen genom en blick, en min, en rörelse ha upptäckt, om jag ännu är henne kär och då ...»

Varje afton avlägsnade han sig utan att hava sett sitt hopp gå i fullbordan.

Magdas vänlighet var glad och artig, saknande varje anstrykning av hjärtlighet. Hennes samtal, fulla av liv och färg, voro berövade all prägel av värme. Alla försök att föra henne in på ett gebit, där hjärtat skulle tala, avlupofruktlösa. Med en fullkomlig kallblodighet överflyttade hon dem på förnuftets område, och i bedömande av livets alla förhållanden lät hon förståndet fälla domsluten, aldrig känslan. Hela hennes väsende föreföll såsom idel förnuft. Så t. ex. klädde sig Magda med omsorg; men även i hennes klädsel låg mera lyx än detta tjusande och fina koketteri, varmed kvinnan i allmänhet vet att placera ett smycke eller fästa en blomma i sina lockar.

Då Porry såg henne i sällskap eller i hemmet, omgiven av herrar, föreföll hon stolt genom det livliga i sättet varpå hon samtalade med dem.

Man beundrade den stolta damen; men nian vågade icke ålska henne. För att göra det fordrades, att man skulle vara överdådigt djärv, eller ock så ung och oerfaren, att man icke kände all den fara, man själv lopp vid att offra sitt hjärta vid foten av en förståndsmaskin.

Själve Sturm, som, obemärkt av Porry och Magda, spionerade på dem, förvånades över sin hustrus ståndaktighet. Skulle det kunna finnas verklig dygd? Detta var en fråga, som den gamle skeptikern gjorde sig själv; och en känsla av ofrivillig aktning för Magda insmög sig i hans hjärta.

Att Nils* själsstyrka vid minsta skymt av vänlighet från Magdas sida skulle lida skeppsbrott, var något, som Sturm insåg. Porrys häftiga och våldsamma känslor tillbakahöllos endast av Magdas köld, detta förstod brukspatronen ganska väl. Vad han däremot icke kunde fatta, var, huru Magda under två och en halv månads tid förmått bibehålla denna kallsinnighet; isynnerhet då hon, lika litet som Sturm, kunnat undgå att märka, det Porrys känslor för henne med varje dag blevo allt varmare och varmare och att han sökte varje tillfälle, som yppade sig, för att vara med henne.

»Skulle verkligen hennes stolthet ha tillintetgjort hennes böjelse?» tänkte Sturm. »Om så vore, huru förklara hennes upprörda utseende vid mötet med honom? Nej, ännu äger jag icke någon visshet, och det är detta, jag måste hava.»

Några dagar därefter underrättade Sturm sin hustru, att han ämnade resa bort på ett par dagar. Magda såg ledsen ut och frågade, om han ej hade lust att taga henne med sig; men fick ett tvärt avslag.

»Jag önskar, att du säger åt gamla Lova, att hon under min frånvaro hjälper till häruppe med rengöring av kronoroch dylikt», sade Magda då hon erhållit avslag på sin begäran.

»Därtill kan du välja någon annan; Lova har ej häruppe att göra», svarade brukspatronen.

Magda förstod, att mannen hade för avsikt att lämna henne helt allena med Porry. Hennes beslut var ögonblickligen fattat.

När Sturms vagn rullade bort, skickade Magda efter René. Då ynglingen inträdde i kabinettet, var hans utseende så hånfullt, att Magda däruti läste alla de sårande misstankar han hyste; men utan att låtsa märka detta, yttrade hon med sin kalla och lugna röst:

»Som René vet, har min man rest bort på några dagar. Jag har åtskilligt arbete till den stundande julen och önskar således att använda hans frånvaro därtill. Jag ämnar därför bedja René vara god och om middagar och aftnar sällskapa med Porry, så att jag kan få tillbringa dessa dagar helt ostörd på mina rum.»

Renés ansikte förändrade uttryck. Han blickade några minuter tvivlande på Magda. Slutligen yttrade han:

»Vad är tants mening?»

»Att få vara ostörd.»

»Utan att träffa Porry?»

»Jag har begärt en tjänst; men jag har därmed ej givit rättighet att framkasta några frågor. Vill René göra, vad jag ber?»

»Jag vill», stammade René. »Är tant verkligen vad ni i detta ögonblick synes vara, då är tant beundransvärd?» sade René och böjde knä för Magda.

»Jag ber om ursäkt, jag kommer och stör», yttrade en skarp röst ifrån dörren.

René sprang upp och släppte Magdas hand, som han fattat. Magda kastade en blick på dörren. Det var Nils. Han stod där med så högburet huvud, att det såg ut, som han funnit den unga kvinnan och ynglingen allt för obetydliga att ens blicka ned till.

»Är det något Nils önskar?» frågade Magda.

»Jag måste bedja om tillgift; men vad jag hade att säga, har jag glömt.» Porry gjorde en lätt bugning och avlägsnade sig.

»Vad har jag nu gjort!» utropade René. »Jag har ställt tant i en tvetydig dager.»»Se härav, att varje ohejdad yttring av våra känslor har något obehag med sig», svarade Magda allvarligt. »Må René en annan gång bättre taga vara på utbrotten därav.»

*

Huru det såg ut i Porrys inre, låter svårligen beskriva sig. Han tillbragte hela förmiddagen med att vandra fram och tillbaka på golvet, uttömmande sig i anklagelser och förebråelser emot Magda. Denna kalla, avmätta kvinna, som glömt sin första kärlek, liksom den aldrig funnits till, som kastat ifrån sig sin konstnärsbana för att i vällevnadens maklighet spela rollen av helgon, hon hade således den djärvheten att under mannens frånvaro låta en pojke uppvakta sig med sin hyllning. Med ett upprört inres besinningslöshet satte han sig ned att skriva ett brev. När betjänten underrättade honom, att middagen var serverad, svarade han:

»Lämna detta åt patronessan; jag mår icke väl och kan ej gå upp till middagen.»

René fick hela den dagen äta helt allena; men som detta uppförande av Porry åter uppväckte misstankar i ynglingens själ, expedierade han måltiden ganska fort, och därefter bar det av direkt till Porry. Han fann den unge professorn liggande raklång på en soffa, rökande så, att hela rummet var insvept i moln.

»Jag kommer för att göra tants ursäkt, för det hon icke i afton kan taga emot farbror. Tant har något, som tvingar henne avstå från det nöjet.»

René var endast tjuguett år, och det föreföll hans barnsliga egenkärlek särdeles angenämt att få frambära detta budskap. Tonen hade också en prägel av skadeglädje.

»Har fru Sturm skickat dig att säga mig detta?» frågade Porry stolt.

»Ja!»

René satte sig, ehuru Porry ej bad honom göra det. Ynglingen var besluten att helt vänskapligt hålla Porry sällskap och att icke släppa honom ur sikte. Nils åter, som ögonblickligen fick den ingivelsen, att Magda icke tog emot honom, därför att hon ostört ville vara med René, fattade å sin sida den vackra föresatsen att i detta fall gäcka Magdas beräkningar genom att kvarhålla René. Om René skulle vilja undandraga sig att bliva kvar och därvid skylla på, att han ej kunde vara från verkstäderna,m. m., ämnade Porry glädja honom med äran av att ledsaga honom dit.

»Hon skall vid min ära icke få någon glädje av pilten», tänkte Porry. »Har hon undandragit sig mitt sällskap, så

skall jag i min tur beröva henne pojken.»

»Jag vill övertyga mig om, att det ej finnes något hemligt förstånd dem emellan och att det verkligen var hennes mening att undvika honom», tänkte René.

»Är du ledig på eftermiddagen?» frågade Porry med likgiltig ton.

»Ja, i dag har jag just inte något angeläget för mig.»

»Har du lust att spela ett parti schack med mig?»

»Gärna.»

Under spelet tänkte René:

»Ah ha, han vill hålla mig kvar här; scenen på morgonen har ingivit honom misstankar. Han är svartsjuk.»

Den sluge ynglingen, som ifrån barnaåren varit van att giva akt på skiftningarna i farbroderns lynne, hade en förvånande lätthet att draga slutsatser.

Hela eftermiddagen och aftonen spelade René och Nils schack. När supén anmäldes och de begåvo sig upp till matsalen, yttrade Porry till René helt tvärt:

»Brukar du ofta göra knäfall för din tant?»

»Jag tror, att var och en, som rätt lär känna hennes moraliska värde, måste knäböja för henne», svarade René med djup känsla.

»Och hennes moraliska värde fordrar även, att du talar om dina känslor med den värme, du gjorde i dag?» Porry fäste en sträng blick på ynglingen. »Tycker du verkligen, att ditt uppförande är, som det bör?»

»Ja!» René såg stolt på honom. »Att jag beundrar det goda och ädla, kan ej vara orätt. Farbror, som känner tant, borde bättre än någon annan kunna förstå, huru högt hon står över oss andra. Ett knäfall för henne är lika med det, man gör för ett helgon. Det finnes väl icke någon, som däruti kan se annat än en gärd av aktning.»

Porry teg och trädde in i salen. Till Renés stora överraskning stod Magda där före dem; men hon var mycket blek. Ett drag av bitterhet och stolthet vilade över hennes ansikte. Hon gick emot Porry och räckte honom ett uppbrutet brev, sägande:

»Nils har begått något misstag, då ni sände mig detta brev; därför återlämnar jag det nu.»Porrys ansikte övergöts av en mörk rodnad. Ivlagda till-lade helt otvunget:

»Nils hade troligen något, som ni ämnade underrätta mig om; och skrev miste på utanskriften. Sådant händer lätt. Nils kan nu muntligen meddela mig, vad ni önskade.»

Renés falkögon vilade på Magda; men det var honom omöjligt att i hennes drag upptäcka någon dold mening. Nej, ton, blick, hela hennes väsende stod i harmoni med vad hon sade.

Nils, världsmannen, uppfattade ganska riktigt det fina i hennes sätt att giva honom del av sitt ogillande och till-bakakasta det försök, han gjort att anfalla henne, på honom själv. Han emottog också brevet, och svarade:

»Min ursäkt över mitt uteblivande i middags har således avgått till Stockholm i stället för detta.» Han rev sönder brevet, bifogande med tonvikt: »Jag skall akta mig för

dylika misstag.»

»Ja, de äro högst oangenäma», svarade Magda, bjöd herrarna god natt och bad dem supera utan hennes sällskap.

*

De följande dagarna bevakade Porry och René varandra med samma vänskapliga önskan att icke lämna den ena tillfälle att i ensamhet göra några betraktelser. Renés blick var oupphörligt vaksam och följde Porrys minsta rörelse med en förvånande ihärdighet.

Äntligen återkom brukspatronen. Han lät vagnen hålla vid början av bruksgatan och tillsade kusken att köra till stallet. Själv gick han gatan framåt och smög sig in i en av flygelbyggnaderna på gården, där gamla Lova bodde. Han trädde in i gummans kammare och stängde omsorgsfullt dörren efter sig.

»Nå, Lova, vad har tilldragit sig, medan jag varit borta?»

»Just ingenting. Patronessan har hela tiden levat innesluten på sina rum. Professorn och René hava oupphörligt sällskapat med varandra och fått lov att undvara frun till och med vid måltiderna. Hon har riktigt gjort sitt till för att göra tiden odräglig för den hygglige professorn. Det är, som jag alltid sagt, hon tål ej någon, som är besläktad med brukspatronen, eller honom tillgiven.»

»Såå ! Nå, har hon ej gjort några promenader?»

»Hon har ej varit utom huset. I går, då överste Q—s voro här för att göra visit, lät hon säga sig vara borta.»»Gott!» Brukspatronen lade handen på låset för att gå. Lova yttrade då:

»Det är något annat, som jag ville tala med patronen.»

»Nå, låt höra.»

»Ja, se, det är så, att —», gumman tittade sig oroligt omkring — »att det åter börjar synas ljus däruppe i våningen. I går afton såg jag tydligt salig nådig frun stå vid fönstret, alldeles så, som hon brukade stå där, då...»

»Tyst, din häxa, med din galna vidskepelse», röt Sturm. »Du slutar väl med att se spöken mitt på ljusa dagen.»

»Herr patron», inföll Lova, »jag säger bestämt, att det förehaves något besynnerligt däruppe.»

»Skulle möjligen den fördömde trädgårdsmästarens son hava kunnat...» Sturm tystnade och blickade på Lova.

»Nej, Pehr är det icke: men lyss till vad jag säger, allt står ej rätt till.»

Några ögonblick därefter tog brukspatronen vägen från Lova upp till stora våningen. Mörka voro de tankar, som välvde sig inom hans bröst. Djup och tung var den suck, han höjde, då han inträdde i den höga, dystra förstugan.

I salen, i salongen och i kabinettet var det tomt. Betjänten underrättade brukspatronen, att Magda var i övre våningen. Sturm tog vägen dit, sedan han genomvandrat den nedre. En egen obehaglig känsla lade sig över den misstänksamme och föga känslige mannens hjärta, då han sakta sköt undan gardinerna, och fann Magda helt allena i det lilla rummet, sittande lutad över ett broderi. Visst tyckte Sturm, att hans unga hustru var blek, att det låg en slöja av lidande över hennes drag, en prägel av trötthet över hela hennes väsende. Detta var likväl saker, som ej hade minsta avseende på hennes förhållande till honom, utan endast rörde Magdas egen person, således av mindre intresse för Sturm.

För första gången, sedan Sturm och Magda blivit gifta, hälsade han vänligt på henne, efter att hava återvänt från en resa. Detta gjorde också ett livligt intryck på Magda. Även hennes sätt emot mannen blev mera hjärtligt.

Sturm stannade uppe hos sin hustru och samtalade helt förtroligt med henne om sin resa och åtskilligt annat. Han gjorde ej någon fråga om Porry, utan tycktes alldeles ha förgätit, att denne fanns till. När supén anmäldes, sade han till betjänten, i det han bjöd Magda armen:

»Äro herrarna där nere i matsalen?»

»Ja!»»Har du sagt, att jag är hemkommen?»

»Nej, patron förbjöd mig att göra det.»

»Kom, min ängel.» Brukspatronen och Magda gingo utför trappan.

I salen vandrade Porry och René av och an. Båda gjorde en rörelse av glad överraskning vid åsynen av Sturm, som med sitt mest förbindliga leende hälsade såväl kusinen som brorsonen. Porry och René hade längesedan ledsnat vid den ömsesidiga bevakningen. Sturms återkomst var en befrielse därifrån.

Under de första dagarna av Sturms hemkomst var han nästan ständigt vid Magdas sida och visade sig så älskvärd

och vänlig emot henne, att den unga kvinnan kände sig både rörd och tacksam därför.

*

En söndag några dagar efter brukspatronens hemkomst hade René rest bort i och för ett uppdrag, Sturm givit honom, så att Porry, Magda och Sturm voro allena på Eksjö. I nedre salongen voro ljusen tända i såväl kandelabrar som kronor. Porry och Sturm vandrade av och an på golvet. Magda satt tillbakalutad i en gungstol.

Mitt under det brukspatronen vandrade av och an på golvet, gick han till klocksträngen och ringde. En betjänt kom in.

»Säg till herr Lindbom, att han kommer upp i mina rum, jag har något angeläget att säga honom.» Därefter vände han sig till Magda och sade kort och bestämt:

»Jag önskar, att du ville vara så artig och spela ett parti schack med Porry, medan jag talar vid Lindbom. Det skulle vara mig särdeles angenämt, om du vunne på honom», tilläde han leende, och kysste Magdas hand. »Det är äran av segern, jag önskar bereda dig. Du skall taga revansch för det parti jag tappade.» Han kysste på fingret och lämnade salongen.

I nästa minut voro Magda och Porry lämnade allena. Magda hade intagit sin plats vid spelbordet och sade med fullkomligt lugn:

»Var god och tag plats. Ni har första draget.»

»Är det verkligen er avsikt att spela?» frågade Porry, »eller önskar ni ej, att jag lämnar er?»

»Jag önskar, vad min man bett mig om. Han har ju givit mig i uppdrag att vinna bataljen, och jag skall göramitt bästa.» Magda smålog med sitt kalla, glansiga leende.

Porry satte sig. Spelet började. Efter några drag hade han förlorat ett torn.

»Ni spelar illa», sade Magda och skulle just taga den vunna pjäsen; men Porry fattade hennes hand och sade med upprörd röst:

»Varför har Magda undvikit mig?» Magda drog undan handen.

»Det är äran av segern, jag önskar bereda dig», upprepade Magda i sitt inre. Hon svarade kallt:

»Jag har ej undvikit Nils.»

»Varför fick jag ej se dig de dagar, då ...»

»Min man var borta», inföll Magda. »Därför att jag Önskade arbeta på en julklapp åt honom. Var god och fortsätt spelet», tilläde Magda.

»Jag kan icke. Skulle det än kosta mitt liv och min välfärd, så måste jag nu tala vid dig, måste du än en gång i livet höra mig.»

»Måste jag?» Magda såg stolt på honom och reste sig till hälften.

»Det är således endast till en pojkes vanvettiga och djärva ord, du anser dig kunna lyssna», utropade Porry häftigt.

Magda satte sig åter helt lugnt och sade med allvarlig röst:

»Jag hade trott, att Nils Porry visste sig en gång hava begått en så stor orättvisa, att han icke mera skulle tillåta sig att göra det. Låtom oss nu lämna detta ämne. Det är ert drag.»

»Varför återlämna mitt brev, varför all denna grymhet emot mig?» återtog Porry utan att kasta en blick på spelet. »Tror Magda sig kunna komma mig att tro, det Sorenza glömt mig? Omöjligt.» Han böjde sig ned och blickade på Magda. »Lika omöjligt det är för modern att glömma sitt barn, lika omöjligt är det för ett hjärta, sådant som Sorenzas, att glömma den, hon en gång älskat.»

Magda lutade huvudet tillbaka mot soffkarmen, fäste sina ögon på Porry med ett allvarligt uttryck, sägande:

»Kan Nils säga mig, huru ni bedömer en karl, som åtnjuter gästfrihet i ett hus, av mannen behandlas såsom en vän och det oaktat talar om kärlek till hustrun? Tror ni verkligen, att han, strängt taget, kan få namn av hederlig karl? Jag tvivlar därpå. Säkert hava de ord, ni nu sagt, emot ertbättre vetande halkat över edra läppar; ty icke lärer ni hoppas, det Magda skall komma er att tro, att Sorenza verkligen var så föraktlig, som ni en gång ansåg henne.»

Över Porrys panna lade sig en mörkröd rodnad. Hans ögon flammade, under det han betraktade Magda, därefter sade han med dämpad röst:

»Vill ni fortsätta spelet?»

Åter började de.

»Nu tager jag er drottning», sade Magda.

»Tag den», sade Porry. Magda räckte ut handen. Den darrade lindrigt.

Borta var verkan av Magdas ord, borta voro alla vackra föresatser; åter fattade han den lilla handen, åter viskade Porry med upprörd röst:

»Din hand darrar, din kind är blek, du lider. O, en enda blick, ett enda fattigt ord till belöning för allt, vad jag kämpat, och jag skall resa bort, långt bort härifrån, om du så fordrar!»

»Jag fordrar ingenting», svarade Magda. »Stanna eller res, vilket som helst, jag varken önskar det ena eller det andra.»

»Jag är således alldeles intet för det hjärta, för vilket jag en gång var allt?»

»Nils Porry är min mans kusin. Kusin till honom som räckte mig sin hjälpande hand då alla övergåvo mig, se där allt.»

Porry sprang upp från sin stol och utropade häftigt:

»Det behövdes således blott rikedom och ett namn för att glömma den, som Gud bestämt till din make.»

»Det förflutna var så bittert, att jag låtit det närvarande utplåna det. Icke skall den Sorenza, som en gång försköts såsom ett ovärdigt föremål för Nils’ kärlek, nu göra sig värdig att hava blivit förskjuten. Hör därför upp med detta språk; betrakta mitt ansikte och säg: upptäcker Nils däruti något, som berättigar er tro, att i mitt bröst finnes en enda känsla, som talar till förmån för en brottslig kärlek? Det är sant, att ni aldrig förstått mig; men så mycket måste ni förstå av människohjärtat, att ni inser, det mitt visade lugn och min köld icke voro möjliga, i fall någon varmare känsla fanns i mitt bröst.»

Porry betraktade henne. Marmorns orörlighet vilade över Magdas drag. Han lade armarna i kors och mumlade:»Magda har rätt, och jag var en dåre.»

Nu inträdde brukspatronen. Han kastade en gnistrande blick på Porry, en prövande, nästan öm på Magda, under det han tänkte:

»Han har brutit sin föresats. Vad betyda nu de stolta orden om heder och plikt? De äro glömda. Frestelsen har segrat över de vackra föresatserna även hos honom. Men Magda, Magda, hon har med triumf gått ur striden.»

*

Åter förflöto några dagar. Porry sade till sig själv, att han borde resa, att allt hopp var förbi, att allt bekräftade det Magdas hjärta icke gömde någon tillgivenhet för honom ; och ändå, ändå dröjde han kvar, ändå fanns det ögonblick, då de mest vansinniga förhoppningar famnade hans hjärta och hans inbillning. De framkallades av alla möjliga obetydliga obetydligheter. Så t. ex. hade han en dag kommit till Magda för att bedja henne linda om ett finger, som han hade skadat.

Porry hade då yttrat:

»Ett förband av er, Magda, bör göra, att skadan snart läkes.»

Magda hade då svarat:

»Jag önskar, att varje sår, ödet giver Nils, måtte läkas lika fort som detta.»

Porry vågade icke säga något mera, men han hade sökt uppfånga uttrycket i hennes ögon. Det var ett något, tyckte han, i dem, som tillviskade honom, att allt hopp ej var ute. Nog av, det fanns tusende små tilldragelser, bemärkta av ingen, ej anade av Magda, vilka gjorde, att det bedrägliga hoppet gycklade för Porrys själ.

»Tro ej de kalla orden», viskade hoppet, »de bevisa ingenting. Bakom dem kunna helt andra känslor ligga fördolda.»

Man var nu helt nära julen. Brukspatronen hade gjort ett besök hos en av grannarna och kom hem vid skymningstiden. Enligt sin vana steg han av vid bruksgatan och lät kusken köra till stallet. Själv tog han vägen till Lova.

»Nåå?» frågade Sturm, då han inträdde till gumman.

»Har patron efter min första varning varit däruppe i rummen?» frågade Lova.

»Vad är det för dumt svar på min fråga? Tror du, att

19 X Ädlingens dotterjag ej har annat att göra än betrakta den där gamla bostaden? För övrigt var det ej därom jag ville veta något.»

»Det förstår jag nog; men se, patron lärer allt få lov att gå dit upp, huru svårt det än kan vara att beträda det ställe, där ...»

»Tig!» snäste Sturm. »Vill du svara på min fråga, om något passerat medan jag varit borta, eller ock håll munnen. Jag tål icke dina näsvisheter.»

»Då är väl bäst jag tiger», menade Lova, som blev eldröd av harm.

Sturm fattade dörrlåset för att gå sin väg; men detta var mer än Lova kunde uthärda. Hon hade ett innerligt agg till Magda, och att låta gå sig ur händerna nöjet att få hämnas på denna var något, som hon icke ämnade försaka ; också sade hon med gäll och skärande röst i samma ögonblick Sturm öppnade dörren:

»Efter patron icke vill gå dit upp, så lärer väl patronessan ostörd få hålla sina möten där.»

Sturm läste häftigt igen dörren, och återvände till gumman, utropande:

»Möten däruppe! Vad säger du? Har du blivit galen?»

»Åh nej, Gudi lov, ännu icke. Ett bevis därpå är, att jag lurat ut, vad icke någon anat. Nu säger jag endast: när patron far bort och frun stänger in sig i sitt rum, då är det icke värt att söka henne där, utan uppe i gamla våningen, för se, då är hon icke ensam däruppe.»

»Hör på, Lova, du måtte ha drömt allt det där; ty vaken måtte du väl icke kunna falla på en så vanvettig idé. Du vet mer än väl, att hela våningen är stängd, att icke ens en råtta skulle kunna komma dit utan min vetskap; således är, vad du säger, en saga.»

»Nå, nå, i så fall kan väl brukspatronen i morgon eller övermorgon övertyga sig därom. Patron kan låtsa resa bort, men i stället taga vägen dit upp, så kan patron få se, att man där arbetar på något, som en gång förr blivit gjort där, det vill säga, att bedraga en äkta man.» Lova suckade med skenhelig min, och tilläde: »Så går det här i världen ; det onda vi göra andra skola andra göra oss.»

»Äkta dig, Lova, att tala så», sade Sturm med sammanbitna tänder. Han gick av och an på golvet, därefter stannade han framför den gamla kvinnan, utropande:

»Vem möter hon däruppe?»

»Gå själv och se. Det händer stundom, att sonen ut-kräver hämnd, för vad man brutit emot fadern, och betalar lika med lika. Hi, hi, hi», flinade Lova.

»René!» utropade Sturm med lågande ögon. »Ah, det var således därför hon spelade dygdig med den andra! Ve och förbannelse över pojken, om du talar sanning!»

*

Uti nedre salongen sutto under tiden Magda, som arbetade, och Porry, som läste högt. Mitt i läsningen lade han ifrån sig boken.

»Har Magda läst Zanoni?» frågade han.

»Ja, men den behagade mig mindre än vad jag för övrigt läst av Bulwer.»

»Det förvånar mig. Den egna, mystiska anda, som vilar däröver, borde fängsla Magdas inbillning och på den utöva ett visst tjusande behag.»

»Jag tjusas sällan av det, som jag icke kan fatta med förståndet. Min inbillning kan ej smekas av vad mitt förnuft förkastar.»

»Vanligtvis är det tvärtom. Vi älska, vi tillbedja och vi behärskas ofta av det, som vi ej kunna förklara. Kärleken t. ex., huru mången gång är den ej i strid med förnuftet? Icke kunna vi med förståndet förklara dess makt. Den är en gåta, som alla begripa, men ingen kan lösa. Den står utom och över förståndet.»

»Det första medgiver jag, icke det sista.»

»Magda tror således på förnuftets seger över känslan?» Porrys röst var osäker.

»Den dag, jag förlorade tron därpå, skulle jag icke vilja leva», svarade hon allvarligt.

»Och jag, jag skulle icke vilja leva den stund, då förnuftet ägde förmågan att döma mitt hjärtas känslor till döden.» Han tilläde: »Vad vore livet, om jag icke finge älska? Om kärleken även föder ändlösa kval inom mig, så vill jag hellre lida dem än leva utan att känna hjärtat glöda av dessa på en gång kvalfulla och ändå så ljuva känslor. Om mitt förnuft tusen gånger bjöde mig att söka motarbeta dem, skulle jag icke vilja det. Om jag under dessa ögonblick av vansinnig smärta skulle vilja bekämpa min känsla, kunde jag det ej. Mitt liv, mina tankar, mina idéer, mina inspirationer, allt lånar ifrån min kärlek färg och form; allt har från den poesi och skönhet. Då jag målar livets kval och smärtor, så att uttrycket därav fram-pressar tårar ur åskådarnas ögon, då har jag endast kopierat mitt eget hjärta i dessa förtvivlans stunder, då hopplösheten gripit fast däruti. Skulle således aldrig en leende bild, full av frid och lycka, tecknas av min hand, så är det därför, att min kärlek endast äger skuggor och ej någon ljusstråle. Och ändå, ändå ville jag ej slita den ur mitt bröst; ändå överlämnar jag mig utan motstånd åt dess välde och låter den behärska mitt förnuft. Det gives icke någon makt i världen, som numera förmår avhålla mig ifrån att med styrkan av min känsla betvinga det hjärta, som blivit kallt för mig.»

»Jo, en makt finnes — hederns», sade Magda med fast röst. »Den kan icke rätt älska, som ej över sitt svaga hjärta sätter plikt och heder. Ah, vad är den kärlek värd, som lik en siroccovind föröder vårt inre, och kommer oss att glömma aktningen för andra?»

»För andra», upprepade Porry. »Finnas väl några andra till i världen, då man älskar? — Vad känner, vad förstår jag väl av allt detta, som benämnes heder och plikt, då mitt hjärta med värme omfattar ett enda föremål? Detta föremål är min värld, min Gud, min religion, min heder och min plikt; allt annat har upphört att vara.»

»Ja, detta föremål är er heder, er plikt.» Magda fäste sina ögon på Porry med ett uttryck av djupt allvar. »Äger ni då rätt att med en brottslig kärleks förnedrande känslor kasta skugga på hennes heder, som är er värld, eller locka henne från de plikter, hon äger? — Ni vill med styrkan av er känsla betvinga det hjärta, som förblivit kallt. Nils, vad önskar ni väl då? Att åt vanära och ånger inviga den kvinna ni älskar. Vore jag en man», tilläde Magda,

»skulle jag älska annorlunda. Jag skulle icke sätta den kvinna, jag skänkt mina mäktigaste känslor, i den grymma nödvändigheten, att hon nödgades förakta mig, för det jag försökte trampa på hennes heder. Jag skulle icke tala till henne ett ovärdigt språk.»

»Värdigt eller ovärdigt», sade Porry, »måste jag tala till dess segern blir min.»

»Den skall aldrig bliva er», svarade Magda med fast röst. »Illa känner Nils mig, om ni tror, att jag över min hjässa kommer att neddraga all den förnedring en brottslig kärlek skänker eller med en så stor uselhet löna den man, vars namn jag bär och vilken jag är tacksamhet skyldig. Nej, förr döden. En gång kastade ni åt mig ett oförtjänt för-akt; jag bar det, därför att det var oförtjänt; jag skulle dö den dag, jag nödgades förakta mig själv.»

»Hör mig», bad Porry.

»Icke nu», svarade Magda beslutsamt. »I morgon afton skall en av oss hava lämnat Eksjö, ty det måste bliva ett slut på dessa för mig förödmjukande samtal, vilka utvisa huru föga aktning ni verkligen hyser för er kusins hustru.»

Vad Nils ämnade svara är ovisst, men han fick icke tillfälle att säga något, ty Sturm, och strax därefter René, inträdde i salongen. Brukspatronen var tankspridd, och slungade stund efter annan ett lurande ögonkast på René och Magda.

*

Följande morgon helt tidigt stod Sturms släde framför trappan, ty brukspatronen skulle resa till gruvan. Magda var ännu ej klädd, då han tog avsked av henne. Porry åtföljde kusinen. Magda var således lämnad helt och hållet allena åt sig själv. Hon gjorde en hastig toalett, varefter hon begav sig upp i andra vånigens övergivna ateljé.

Där var betydligt förändrat, sedan Magda första gången inträdde där. Den tavla, som stod på första staffliet, och varuppå endast de båda förnämsta figurerna varit målade, var nu alldeles färdig. Blicken stannade med undran och välbehag på densamma. Frälsarens hela figur hade något, som var så fullkomligt i harmoni med uttrycket i ansiktet, att man av människa och Gud erhöll en klar bild; så även med äktenskapsbryterskan. Det gäckande i de skriftlärdas ansikten och den prägel av väntan, som stod målad på de övrigas, vittnade om en alldeles ovanlig förmåga hos den som fulländat tavlan. Ännu återstodo några detaljer.

När Magda inträdde i denna helgedom för hennes konstnärssjäl, gick hon fram till staffliet och betraktade med sammanknäppta händer Kristi ansikte. Magdas eget var sorgset och upprört; några suckar, liknande snyftningar, höjde hennes bröst. Icke en enda tår smög utför kinden. Sedan hon en lång stund stått så, skakade hon på huvudet för att jaga bort de kval, som uppfyllde hennes inre, och fattade med ett matt leende paletten och en pensel, i det hon viskade:

»Även kärleken till konsten är mig förbjuden. Allt skönt och härligt på denna jord är ett brott för mig. Varje ren och helig njutning något, som jag måste stjäla mig till.»Magda målade under loppet av en kvart utan avbrott, men helt plötsligt träffades hennes öra av ett ljud, liknande en suck. Hon vände sig om. I rummet fanns ej någon mer än hon.

»Besynnerligt», tänkte Magda, »det är nu tredje gången det händer, att jag tycker mig höra någon sucka.»

Hon lade ifrån sig pensel och palett och gick in i det angränsande rummet; men även där var det tomt, och dörren till de övriga igenläst. Magda återvände till sitt arbete.

Innan vi gå att skildra den scen, som följde, måste vi nämna, att i ateljén fanns ett par stora skärmar, ämnade att begagnas för avpassandet av dagrarna. En av dessa skärmar, den största, stod strax vid sidan av den dörr, som förde till vindeltrappan. Bakom densamma voro kastade modeller, gamla tavlor och dylikt skräp, som hörer till en ateljé. Skärmen var hög och med åtskilliga brister. Över den hängde en röd gardin, som i forna dagar varit nyttjad till draperier av den, som ursprungligen arbetat i ateljén. Magda hade icke rört vid något utom den tavla, varpå hon målade. Hennes intresse fästes endast vid de konstnärliga produktionerna. Sedan hon i allsköns tysthet

börjat arbeta på tavlan, hade hon helt och hållet åt den ägnat sin uppmärksamhet.

Under det Magda arbetade, stod hon med ryggen vänd åt den ovannämnda skärmen.

Magda hade återtagit sitt arbete, men knappast hunnit fatta penseln, då hon tydligt hörde ljudet av en dörrs öppnande. Hon stod orörlig och lyssnade. Allt var åter tyst.

»Min inbillning måste genom nattens vakor ha blivit uppjagad till en pinsam höjd, efter jag tycker mig höra suckar och ljud», tänkte Magda. »Jag har också lidit förfärligt.» Hon tryckte båda händerna mot pannan och blev stående så, då ljudet av steg nådde hennes öron. Hela hennes kropp skälvde. I detsamma öppnades dörren till det lilla rummet utanför ateljén och Sturm stod framför sin hustru. Bakom honom syntes Porry.

Ovillkorligen flög som en blixt minnet av Sturms och Porrys sista uppträdande i hennes ateljé och de olycks-bringände följderna därav genom Magdas huvud. Vad skulle nu hända? Magda, den eljest så själsstarka Magda, kände sig nästan svikta, då hon mötte mannens ögon. Vilka de vapen än voro, som hon ägde att dess emellan bekämpamannens tyranniska lynne, så kunde hon nu omöjligt begagna dem.

Brukspatronen hade stannat framför Magda och kastade en snabb blick omkring rummet, därefter utropade han med häftighet:

»Huru har du kommit hit? Vem har förskaffat dig inträde här? Huru vågar du...»

»Lugna dig, Sturm», inföll Porry. »Kasta en blick hit.» Han pekade på tavlan. Sturm rusade fram till staffliet, fattade Magda om armen, och skrek:

»Kvinna, är du galen? Har du vågat — vågat röra denna tavla, vågat fatta i dessa penslar?» Han skakade hennes arm och tilläde: »Jag...»

Här avbröts han av ett svagt buller från skärmen.

»Ah, du är icke ensam; du har haft ett möte här!» Han slängde Magda åt sidan och störtade emot skärmen. Magda förblev stående orörlig på den plats dit han slängt henne.

»Du har stulit nycklarna till dessa rum för att här hava möten med din älskare», skrek Sturm. Ögonblickligen var skärmen kastad åt sidan. Bakom den stod — René.FEM ÅR SENARE

En bad- och brunnsort, vad är det egentligen för ett ställe? Det är en plats, dit man efter vinterns förströelser begiver sig för att, under förevändning att sköta sin hälsa, fortsätta att njuta av nöjets och dårskapens berusande dryck. Man badar, man dricker mineralvatten, det är visserligen sant; men man roar sig ännu mera, och på lediga stunder förtalar man varandra, såsom överallt annorstädes.

Till en dylik ort är det, jag ämnar föra dig, min värde läsare. Var den är belägen hör alldeles icke hit, nog av, den låg inom Sveriges gränser. Vidare var den vid tidpunkten för vår berättelse mycket modern och följaktligen mycket besökt. Den hette — ja, där ha vi hemligheten, och därför tillåtes det mig att kalla den för X—strand.

Man var i sista dagarna av juni. Alla rum och bostäder i och omkring X—strand voro uppfyllda av bad- och brunnsgäster, tillhörande rikedomens, modets och elegansens värld. Det syntes på antalet av gäster, att badsejouren skulle bliva briljant, att man skulle göra sitt bästa för att hava så litet tråkigt som möjligt, och överbjuda varandra på en tävlingsstrid. Man hade fast beslutat att kasta förnuft och allt, som kunde få namn av allvar, över bord, och helt och hållet låta oförnuftet bliva lösen för dagen.

En vacker morgon finna vi i den stora brunnssalongen bland vimlet av människor ett ungt fruntimmer, som genom sin stolta hållning och sitt bländande sköna yttre ovillkorligen fjättrade ögat vid sin person. Hon var åtföljd av ett äldre fruntimmer med sjukligt utseende.

Den unga damen var helt och hållet svartklädd. Hon bar sorgdräkt. Hon och den äldre vandrade upp och ned i salongen, åtföljda av en lång, smärt kavaljer med ett sydländskt utseende.»Jag trodde icke, att vi skulle mötas här», sade den vackra kvinnan med ett leende så ljuvt, att det kalla och högdragna i hennes ansikte smälte bort.

»Och varför tvivlade grevinnan?» frågade kavaljeren, som var ingen annan än vår gamle bekante Nils Porry.

»Därför att det kostade mig så mycken möda att övertala er.»

»Det är sant, jag är här mot min vilja; men då ni avtvang mig ett löfte, var jag ju nödsakad att hålla det.» Porry sade detta med en vårdslös ton.

»Min söta Jenny, det förefaller alldeles, som professorn vore missnöjd över att ha gjort dig till viljes», inföll den äldre damen, grevinnan Eldelfeldt.

»Jag är det även, fru grevinna», svarade Porry.

Över Jennys ansikte gled en lätt rodnad; men hon yttrade med ett milt leende:

»Man får aldrig fästa sig vid professor Porrys ord. Motsägelseandan är hos honom framstående. Nå, herr professor, när ankom ni till X—strand?»

»I går afton. Hade jag kommit förr, hade jag även förr uppsökt grevinnan.»

»Tack; nu känner jag igen er såsom artig kavaljer.» Jenny log emot honom.

»Huru länge har herrskapet varit här?» frågade Porry i likgiltig ton.

»Några dagar blott.»

»Och ni har redan blivit det föremål, som fängslar allas blickar.»

»Om så är, har jag icke märkt det. Mina tankar hava varit annorstädes.»

»Väl icke hos de döda? Ni har nu varit änka i två år, och . ..»

»Ni tycker, att sorgen bör vara slut?»

»Den borde; men av er dräkt finner jag, att si icke är.»

»Lämnom detta.» Jenny suckade.

»Tillåt mig blott ett enda råd.»

»Gärna.»

»Kokettera icke längre med den svarta skruden.»

»Och varför icke?»

»Begär ej, att jag skall säga det, min uppriktighet skulle endast såra er och nu... Ah!» med detta utrop av förvåning avbröt Porry vad han ämnade säga. Jenny vändepå huvudet för att se vad som framkallat hans överraskning.

Dem till mötes kommo tvenne unga damer, även åtföljda av en kavaljer. Den ena av dem hade Jenny Kronstråles längd, hållning och utseende. Det var en stor likhet emellan dem. Hon bar, i likhet med Jenny, sorgdräkt. Dragen voro visserligen mindre regelbundna än grevinnans; men de ägde däremot något mera genialiskt.

Jenny såg upp, deras ögon möttes, och över bådas ansikten drog en mörk rodnad; även grevinnan Eldelfeldt förändrade min vid åsynen av den högväxta och smärta damen, som passerade dem förbi, i det hon och hennes följeslagare utbytte en hälsning med Porry.

»Vem var det där fruntimret?» frågade Jenny med en ton, som saknade all anstrykning av mildhet.

»Brukspatron Sturms änka», svarade Porry, och betraktade den unga grevinnan, tilläggande: »Känner grevinnan henne?»

»Nej!»

»Det förundrar mig.»

»Huru kan det förundra er?»

»Tills vidare är detta min hemlighet.» Porry bytte om samtalsämne och tog strax därefter avsked av Jenny och hennes mor.

*

I närheten av brunnssalongen fanns en stor, vacker trädgård, varuti tvenne byggnader voro belägna. De tillhörde någon enskild person och uthyrdes åt brunns- och badgäster. Uti den som var belägen i övre trädgården bodde änkegrevinnan Eldelfeldt med sin dotter, änkegrevinnan Kronstråle. De båda förnäma damerna hade hyrt hela huset.

En eller ett par timmar senare samma dag som Porry och de promenerat tillsammans, finna vi grevinnan Eldelfeldt sittande tillbakalutad i en emma. Jenny går av och an på golvet uti synbart upprört tillstånd.

»Kan mamma säga, vartill alla de där orden tjäna? Icke förmå de stilla stormen i mitt inre; icke kunna de släcka elden, som brinner här; icke äga de kraft att göra om intet den fara, som hotar mig. Skall då denna kvinna evigt förbliva mitt olycksöde?»

Jenny vred händerna.»Lugna dig, min ängel», bad grevinnan, »och hör vad jag har att säga.»

»Jag kan icke vara lugn; jag vill det icke», utropade Jenny med ett otåligt barns vresighet. Man väntade blottr att hon skulle stampa i golvet.

»Kan du säga mig, mitt älskade barn, vad du numera kan hava att frukta av henne ? Du, som är rik, skön, av ansedd släkt, fri och fullkomligt herre över ditt öde?»

»Mamma frågar, vad jag fruktar?» Jenny slog ihop händerna och stannade framför modern. »Har mamma då glömt, huru och på vad sätt jag gjorde hans bekantskap?»

»Sannerligen jag kan erinra mig det, efter som det var du, som gjorde den, icke jag. Din man levde då, och jag var i Skåne.»

»Men mamma har hört mig tala därom», utropade Jenny häftigt.

»Nå än sedan? Han betraktade en av hennes tavlor. Nå, vad bevisar det?»

»Att den där tavlan var en del av den kvinna han älskat?»

»Möjligt; att han då älskade, vill du väl säga.»

Jenny kastade sig i en soffa, utropande med bitterhet:

»Då man älskat Sorenza, upphör man ej att älska henne,, lika litet som att hata. Mamma borde för övrigt bättre än någon veta, att den som skänkt sitt hjärta åt någon med hennes blod i sina ådror, den är förlorad för alla andra. Min far kunde ju aldrig glömma modern. De lidanden, mamma genom henne utstått, skall jag nu i min tur genomleva. Huru olycklig, huru beklagansvärd är jag icke! Vartill gagnar mig all denna rikedom, all min fägring, då jag därior icke kan köpa mig kärlek av det hjärta, jag ville äga!»

Jenny gömde ansiktet i händerna och grät med denna våldsamhet, som tydligt utvisade, det smärtan var betydligt uppblandad med harm.

»Det innebär ett bittert lidande, vad du nu säger», yttrade grevinnan. »Har jag då ej haft nog med de kval, hon och hennes mor förorsakat mig, utan att jag även skall behöva uppleva sorgen att se dessa överflyttas på dig!»

Grevinnan steg upp och gick fram till dottern, lutade sig över henne och sade med en svag mors hela, obegränsade ömhet:»Gud kan icke vara så hård, att han över ditt huvud skulle vilja nedkalla några sådana lidanden.»

Jenny sköt häftigt undan moderns smekande hand och sade under snyftningar:

»Tala icke så, mamma kan ingenting göra för mig.» Därefter reste hon sig upp, tryckte händerna mot bröstet och

utropade: »Mamma, jag älskar Porry så, att jag icke vill leva den dag, jag får visshet om, att han föredragit henne framför mig. Han är ju den ende, vars hjärta jag velat vinna.»

»Är du säker på, att han älskar dig?» frågade grevinnan och blickade tankfullt på Jenny.

»Nej, och nu — nu — är allt glömt. Vems är felet? Mammas.»

»Mitt» utropade grevinnan förskräckt.

»Ja, om ej mammas fördomar, mammas skuggrädsla varit, då hade jag nu icke med vansinnig förtvivlan behövt tänka på framtiden; men så har det alltid varit, och så skall det evigt förbliva. Mamma låter inverka på sig, och så få andra lida genom mammas svaghet.»

Det syntes att Jenny fann en lindring, en tröst uti att ohejdat lämna fritt lopp åt sina uppretade känslor.

»Nu är du icke rättvis, min lilla duva», inföll grevinnan saktmodigt och satte sig suckande i en emma.

»Är jag icke?» skrek duvan häftigt. »Kan mamma neka till, att det var på mammas böner jag förliden vår avstod ifrån att resa till Italien, ehuru Porry en afton yttrade till mig: 'Res till Italien, jag skall ledsaga er'. Under denna resa hade jag nog lyckats fånga hans hjärta.»

»Ack, jag var ju så sjuk då, att jag nära nog ansågs för döende», viskade grevinnan och lutade sitt huvud i handen.

»Nå ja, därför lät jag ju också övertala mig. Vidare var det mamma, som lät Ernfrid prata i sig en mängd dårskaper om mesallians och dylikt, så att vi nödvändigt skulle resa ned till morbror Hjelms; allt i den elaka avsikten att skilja mig från honom. O, när jag tänker på, att jag utan alla de där konsterna helt säkert nu ägt hans kärlek, tycker jag, att mamma och Ernfrid gjort mig ett ont, som aldrig kan förlåtas.»

»Men, mitt älskade barn, du vet mer än väl, att jag främst av allt sätter din lycka.»

»Nej, det varken vet jag eller har erfarit ; tvärtom. Högmodet har mamma satt framför den.»»Jenny, du vill väl icke, att jag handlöst skulle överlämna dig åt...»

»Mitt tycke. Jo, det ville jag. För övrigt har varken mamma eller Ernfrid med den saken att göra; såsom änka rår jag mig själv.»

»Nåväl, då äro dina anklagelser oberättigade.»

»Alldeles icke. Ni har överlistat mig med edert prat 0111 det opassande uti att så snart efter min mans död visa min svaghet för Porry.»

Gud vet, när och huru Jenny skulle ha slutat, om ej en betjänt anmält grevinnan X. Konvenansen fordrade nu, att Jenny maskerade sitt elaka lynne. Hon och modern hälsade med ett förbindligt småleende.

Samtalet föll naturligtvis på brunnssällskapet. Det lilla kapital av skvaller, som redan hunnit samlas, skulle nu ränta av sig.

»Du vet väl, min söta, vem som bebor andra byggningen här?» sade grevinnan X.

»Nej, jag är fullkomligt okunnig därom», svarade grevinnan.

»Det är vår utmärkta artist fru Sturm och hennes styvdotter, unga fru Sturm. Mycket charmanta människor. Den unga frun är gift med sin kusin brukspatron René Sturm. Hon är en dam på modet, såväl genom sin fägring som sin rikedom. Man påstår, att din son Arthur vid hennes fötter offrat sin frid och sitt hjärta. Artisten, fru Sturm, endast ett par eller tre år äldre än styvdottern, är ibland de magnifikaste kvinnor jag sett. En verklig akvi-sition för sällskapslivet och vår brunnssocietet. Jag tycker, vad den rika änkan skall bestormas med friare. Hon kom* mer bestämt att taga palmen av den fjäsade och firade styvdottern, som alltid har det emot sig att vara gift.»

Tigande avhörde henne grevinnan och Jenny. Den ena mörka skiftningen efter den andra flög över den senares drag, och ett uttryck av illa dold avund och bitterhet framlyste genom den mask, bakom vilken Jenny sökte dölja

sin upprörda sinnestämning. Grevinnan Eldelfeldt flyttade sig oroligt av och an, liksom något marterat henne. Plågoanden fortfor:

»Ni han väl sett fru Sturms sista tavla på expositionen?»

»Nej», svarade grevinnan. Jenny blev eldröd, och gav med en mekanisk rörelse tillkänna, att hon ej kände till den.»Vilken skada! Den är så ypperlig, att man häpnar över hennes stora talang. Tavlan föreställer Kristus då han säger : låten barnen komma till mig. Ah! Den är alldeles charmant, och detsamma sade professor Porry, som jag träffade alla gånger, jag var uppe på tavelexpositionen. När vi möttes där, brukade jag på skämt påstå, att han var förälskad i tavlan, ty jag fann honom alltid sittande på en stol framför densamma. Under det vi talade om den, lyste lians ögon av liv och eld och hans läppar uttalade det varmaste beröm. Apropå, har herrskapet råkat den älskvärde .professorn?»

»Ja, i dag på morgonen», svarade grevinnan. Jenny hade rest sig upp och gått att tömma ett glas vatten.

»Jag sammanträffade med honom, då jag gick hit. Han ämnade sig på visit till fruarna Sturm. Ni veta kanske icke, att han är nära besläktad med dem?»

»Han sade något dylikt i dag, då han hälsade på de där fruntimmerna.» Grevinnan Eldelfeldt våndades och kastade oroliga blickar på dottern.

»Jag tillrådde honom att förälska sig i den utmärkta änkan.»

>Nå, vad svarade han då?» frågade Jenny.

»Han smålog, och påstod, att han var rädd att våga försöket, emedan ett fruntimmer av så ovanligt snille icke var någon lätt erövring. Jag för min del tycker just, att de "båda artisterna passa förträffligt väl tillsamman; ty icke går det an, att han väljer sig en profan hustru.» Grevinnan X. kastade en blick på Jenny, Det låg något elakt i .uttrycket. Den värda damen kände helt instinktmässigt, att hon nu hade lyckan att uppvakta sina vänner med något rätt obehagligt. Hon hade sig ganska väl bekant, att Jenny skänkt professor Porry en i ögonen fallande uppmärksamhet. Nu gladde det henne att få visa den övermodiga, över sina företräden stolta kvinnan, att hon ändå ej var en riktigt passande hustru för den hon önskade be-khaga.

Grevinnan Eldelfeldt sökte flytta samtalet in på ett annat område; men förgäves. Grevinnan X. hade fått i sitt huvud att ej tala om något annat än Porry och fru Sturm. Så t. ex. yttrade hon:

»Vad tycks? Fruarna Sturm bebo hela den andra byggnaden, alldeles som ni båda den här. Man kan säga, attde och ni hava riktigt präktiga boningar i jämförelse med oss andra.»

Äntligen, efter att en hel timme ha njutit av sina »goda» vänners tortyr, tog grevinnan X. avsked, under betygande av sin uppriktigaste tillgivenhet.

*

Den byggnad Sorenza bebodde tillika med sin styvdotter Mariquitta, var en vacker tvåvånings sommarboning. Rummen på nedre botten hade Mariquitta tagit för sin räkning; de som funnos en trappa upp voro Sorenzas. Vi göra alltså först ett besök hos Mariquitta.

I en ganska vacker salong sitter den unga frun, tillbakalutad mot ryggstödet av en schäslong. Hon är iklädd en grå sidenklänning, kantad med svart, utvisande, att hon bär lätt sorg. På en stol bredvid schäslongen finna vi Arthur Eldelfeldt. Hans blick är fästad på Mariquitta med ett uttryck fullt av beundran.

»Jaså, greven har endast kommit till X—strand för att höra skälet, varför jag gifte mig», sade Mariquitta skrattande.

»Ni har väl icke glömt, vad ni yttrade vid vårt avsked?» frågade Arthur i stället för att svara.

»Icke precis, men nära nog.»

»Då har jag bättre minne», menade Arthur.

»Därpå tvivlar jag icke. Nå, vad sade jag?» Mariquitta kastade huvudet på sned.

»Kom efter till X—strand, så skall ni få veta,'huru jag blev René Sturms maka. Jag hade så ofta bönfallit om att erhålla klarhet i denna sak, att.. .»

»Ni skyndade att infinna er. Nyfikenheten var således den känsla, som förde er hit.»

»Ni vet mer än väl, att...»

»Ni är en tok, bäste greve, det vet jag nog; men nu till uppfyllandet av mitt löfte. Det roar mig att infria det. Alltså börja vi:

»Jag hade rest med faster Marie till Stockholm för att fullända min uppfostran och fylla de luckor, som funnos däruti. En vacker dag, någon tid efter min ankomst till huvudstaden, erhöll jag ett brev från min far med befallning att genast återvända till Eksjö. Jag kände mig icke hågad att lyda och tyckte dessutom, att då j ag en gång kommit till huvudstaden för att tillägna mig de talanger jagsaknade, hade det varit dumt att återvända hem. Jag svarade därför, att det omöjligt kunde vara pappas allvar att vilja avbryta mina lektioner nu, då jag så nyss börjat dem; varför jag också kvarstannade i Stockholm. Det var första gången jag vågade opponera mig emot min stränge herr fader; men avståndet oss emellan var tjugu mil.» Mariquitta skrattade hjärtligt. »För att tala uppriktigt, tror jag, att det var mindre lektionerna som förmådde mig därtill, än behaget att vara i huvudstaden. Jag fann detta förtjusande roligt. Man hade redan hunnit upplysa mig om, att jag ägde en icke vanlig fägring, något som jag ända dittills levat i okunnighet om. Det föreföll därför mindre behagligt att återvända till vårt ensliga Eksjö. Allt nog, min käre far fick veta, att jag också hade min vilja.

»Några dagar förflöto. Jag höll just på att kläda mig för en förmiddagspromenad med flickorna S—, döttrar till presidenten S—, hos vilka faster och jag bodde, då René inträder i mitt rum.

»Ah ha, tänkte jag, kusinen kommer att med tjänliga medel avhämta mig.

»På sätt och vis fick jag rätt; ty han kom för att bön-falla om min hand. Han bad mig därom såsom en räddning för sin framtid, sitt lugn, hela sin existens.

»Nåväl, jag hade från barndomen hållit honom kär, och vad skulle jag göra annat än samtycka? Det kändes rätt skönt att kunna bidraga till hans lycka och med detsamma för alltid bli kvitt pappas despotism. Jag var endast sjutton år. Allt nog, faster och jag lämnade Stockholm och följde René till Eksjö. Då vi kommo dit, var min far gulare och bittrare än någonsin. Han tog mig i enskilt förhör och frågade mig, huruvida René förr talat med mig om sin kärlek. Jag vet icke rätt varför; men jag fick det infallet att inbilla gubben, det René verkligen plågat mig därmed en längre tid. Vid detta yttrande av mig övergick pappas ansiktsfärg från brandgul till ljusgul. Han såg helt nyter ut. Något hade förefallit; men vad, det vet jag än i denna stund icke; ty min styvmor var fullkomligt förändrad. Mot mig visade hon sig visserligen ömmare och vänligare än någonsin; men emot min far och René slut-nare. Högst sällan talade hon och aldrig smålog hon såsom förr. Allt liv, alla tecken till känsla voro liksom dödade. Hon liknade en marmorstod.

»Tre månader efter min hemkomst, sedan René fyllt t ju-gutvå år, stod vårt bröllop. René blev därvid ägare av halvparten utav Eksjö, såsom utgörande mitt möderne, och pappa slapp genom detta giftermål att lösa ut mig ur bruket och fick tillika behålla René.

»René föreslog mig dagen efter bröllopet, att han, ja;;' och faster Marie skulle resa till England och att jag där skulle fortsätta den genom vårt giftermål avbrutna undervisningen. Jag antog förslaget. Det gällde ju att resa till London. Där tog jag lektioner och René arbetade natt och dag. Så förflöt ett halvt år, utan att René hade någon tid för mig. Då kom ett brev från pappa, som kallade René hem. Han ville att jag skulle följa med honom; men därtill var jag ej det ringaste böjd.

»Ah! Ni kan icke föreställa er, huru gudomligt roligt jag hade. Mina förmiddagar använde jag till lektioner, mina eftermiddagar till nöjen. Jag var rik, och jag var vacker. René hade visserligen sökt övertala mig; men förgäves. Jag bad och föreställde honom, att han borde vara nöjd med det offer jag gjorde, då jag blev hans hustru. Efter

denna förklaring reste han och det i vredesmod. Ett par månader därefter erhöll jag brev ifrån hemmet, varuti min far befallde, min man bad och min styvmor sökte övertala mig att återkomma; men jag var för långt borta att låta dem inverka på mig. Slutligen får jag ett brev, som innehöll dessa rader från min styvmor:

»'Din far är sjuk; i fall du vill se honom, medan han lever, så res genast du emottager detta.'

»Jag reste genast; dag och natt, till dess jag kom till Eksjö. Min far var verkligen mycket illa sjuk och min styvmor satt vid hans sida, en bild av tålamodet, undergivenheten och självuppoffringen. Efter tvenne års svår prövotid löste äntligen döden hennes boja. Hon var då nära nog själv döende, så mycket hade hon lidit dessa

!flydda år, i synnerhet under hans sjukdom, då plågor och bävan för döden gjorde hans lynne sådant, att man måste hava en ängels mildhet och fördragsamhet att kunna ut-Ihärda. Han yttrade också i lugnare stunder, att Magda var en verklig ängel. Han ålade mig i dylika ögonblick, jatt aldrig glömma vad hon varit för honom: hans goda genius.

»Efter begravning och arvskifte reste min styvmor till Köpenhamn att söka reparera sin klena hälsa. Jag och 20 X Ädlingens dottermin man foro upp till Stockholm, där jag tillbringade vintern. René återvände, efter ett kort vistande därstädes, tillbaka till Eksjö, blekare, dystrare och mera sluten än någonsin.»

Mariquitta höll upp och lindade en trådända om fingret, under det hon tankfullt blickade framför sig.

»Det var under ert vistande i London jag lärde kännaj er», yttrade Arthur.

»Ja, det var sant; jag hade nästan förgätit det», återtog Mariquitta och drog en lätt suck.

»Ni hade förgätit det!» utropade Arthur med en lätt färgskiftning. »Jag åter skall aldrig glömma vår samman-; varo där.»

Mariquitta räckte honom leende handen.

»Tack, tack!» Därpå reste hon sig hastigt upp, tilläg-l gande helt muntert: »Nu kan jag slå vad om allt vad jagl äger, att ni ännu icke besökt er mor.»

»Ännu ej», blev svaret.

»Vilken försummelse att så låta nyfikenheten behärska er. Nu, sedan jag infriat mitt löfte, hoppas jag ni icke ger mig skulden för att ha uppehållit er.»

»Det vill säga, ni önskar att jag går.»

»Jag önskar, att ni nu besöker er mor, för att sedan hava rättighet att återkomma.»

Arthur reste sig.

»Apropå, jag räknar på er i morgon eftermiddag. Jag; har då en liten bjudning för mina vänner här vid brunnen,! och då får ni göra bekantskap med min styvmor. Akta er, hon har en skarp blick, och ...»

»Jag fruktar henne icke», inföll Arthur och fattade Mari-I quittas hand, kysste den med ett på en gång ridderligt ochj ändå varmt uttryck, bifogande några avskedsord: varefter han lämnade henne.

Mariquitta gick till spegeln och ställde sig framför den, under det hon höll följande monolog:

»Jag är tjugutvå år och ändå icke älskad av min man. Jag kunde vara lycklig, och likväl är jag det ej. Min man frågar icke efter mig och detta sårar mig. Den som roar mig mest förstår jag icke, och dessutom saknar hela intrigen färg. Arthur Eldelfeldt är min tillgivne slav, och det är icke nog pikant. Jag önskar hellre, att han vore mini tyrann. Jag må plåga honom huru jag vill, med vilka nyc-fker som helst, så är och förblir han lika förälskad. Han gör allt vad jag begär, för att därmed bevisa, huru mycket han beundrar mig; men för att bibehålla sig i min aktning måste man behärska mig. O, René, René!»

Hon ordnade sitt hår och gnolade på en bit ur Alphyddan.

Då man nu såg Mariquitta, frågade man sig ovillkorligen, om denna graciösa och eleganta kvinna verkligen var

samma flicka, man såg på Eksjö. Jo, de vackra dragen, de livliga ögonen voro verkligen desamma, men mera utbildade och uttrycksfulla. Mariquitta visste, att hon var vacker, och med den hos den världsvana kvinnan fina uppfattningen förstod hon även att åt sitt ansikte giva det uttryck, som passade till de ord, hon uttalade. Hon klädde och smyckade sig så, att hon gav åt sina naturliga behag en ökad glans. Mariquitta älskade att förvrida huvudet på alla unga män, som kommo i hennes väg. Hon tyckte om att tillbedjas, att taga emot hyllning, men hon fann det icke i sin smak att giva något i utbyte.

Mariquitta hade lättsinnigt nog uttänkt, att hon genom det företräde hon gav Arthur borde, förr eller senare, uppväcka Renés svartsjuka och kärlek.

Mariquittas anlag hade dels genom hennes uppfostran och dels genom hennes äktenskap erhållit en skev riktning. Det naturligt goda räddade henne likväl ifrån att bliva vad man kallar lättsinnig. Då Mariquitta icke bröt sin tro emot den man, som handlöst lämnade henne åt sig själv, ansåg hon sig hava uppfyllt alla de plikter, han hade rätt att fordra. Att hon fördrev tiden med en och annan lek med sina beundrare, betraktade Mariquitta såsom en i högsta grad oskyldig förströelse. Det skulle ha förvånat henne, i fall René vid kunskapen därom funnit det stridande mot hennes plikter som hustru. Då han visade henne en fullkomlig likgiltighet, kunde han ju omöjligt göra anspråk på Mariquittas kärlek, och det enda som han enligt hennes uppfattning hade rätt att fordra var, att Mariquitta icke svek sin tro.

Vid sitt senaste vistande i hemmet hade Mariquitta beundrat Sorenza såsom ett mönster av självuppoffring och plikttrohet, men hon hade tyckt, att de där goda egenskaperna förskaffade Sorenza allt för mycket lidande för att exemplet kunde bliva lockande. Nej, hon ville alldelesicke vara beroende, hon ville hava roligt, kosta vad det ville, så framt icke Renés kärlek vaknade av den svartsjuka hon önskade uppväcka.

Vi avlägga nu ett besök i våningen en trappa upp. Sorenza satt vid ett bord, fullt med utkast och teckningar, sysselsatt att ordna dessa. Ett stycke därifrån hade Marie Sturm sin plats. Hon arbetade ivrigt på ett handarbete och kastade tid efter annan en spörjande blick på Sorenzas ansikte.

Det är fem år sedan vi lämnade Sorenza i det ögonblicket då mannen överraskade René bakom skärmen. För andra gången framstod Sorenza i en tvetydig dager, icke allenast inför sin man, utan även inför Porry; och detta fastän hon var fullkomligt omedveten om Renés närvaro.

Vilka de scener voro som följde därpå, känna vi icke. Vad vi veta är, att i samma ögonblick Sturm ryckte undan skärmen och René stod där framför hans och Porrys ögon, denne senare drog sig tillbaka och lämnade rummet. Nils ville icke bevittna hennes förnedring, som han ända till dårskap älskade. Han föredrog hellre att fly skådeplatsen därför. Allt vad Sturm komme att säga, vore ju rättvist. Porry kunde ej försvara henne, som bedragit dem båda. Nils resonerade likväl icke i detta ögonblick, han följde instinktmässigt sina känslor.

Huru han kom utför trapporna, huru han kom i sitt rum, visste han lika litet, som huru han fått sina kläder inpackade. Han hade blott en redig tanke och det var, att fort komma bort, att icke behöva återse någon.

Vid middagstiden inträdde Sturm till honom. Den gamle mannens utseende bar spår efter häftig sinnesrörelse. Då Porry fick se honom, sade han:

»Sturm, jag reser genast. Du får bestå mig hästar till nästa håll.»

»Jag har redan sagt till därom», svarade brukspatronen. »Jag kom för att bjuda dig farväl, emedan jag förmodar, att du icke känner dig hågad taga avsked av någon mera i huset.»

Porry gjorde en rörelse med huvudet, som angav, att han hade samma tanke.

»Dessutom, min käre Porry, har jag en begäran till dig,nämligen, att vad du i dag bevittnat, aldrig av dig må bliva nämnt till någon.»

»Du har mitt hedersord därpå.»

Porry gick häftigt upp och ned på golvet. Hela hans yttre utvisade, vilka kval hans inre gömde. Brukspatronen

betraktade honom med en ilsken blick, liksom den smärta han läste i kusinens ansikte fröjdat honom. Efter en paus stannade Porry framför Sturm, sägande med dov röst:

»Du har väl nu även hennes lycka för ögonen, liksom du sade, då vi första gången talades vid? Du ämnar...»

»Förlåta henne», inföll brukspatronen med ett hånleende. »Ja, det ämnar jag.»

»Och hava pojken kvar... vid bruket?»

»Ja; han är oumbärlig.»

Porrys ögon sprutade eld. Brukspatronen gav honom icke tid att yttra något vidare, utan tilläde med skarp röst:

»Jag älskar ej att orda om huslig skandal; jag föredrager att begrava den för världens ögon. Och nu farväl!»

Han skyndade ur rummet. En timme därefter reste Porry.

Vilka dagar, vilka lidanden hade sedan dess framrullat över Sorenzas liv: detta kunde endast det dystra Eksjö förtälja. Att de hade varit namnlöst bittra, det läste man på henne ansikte; ty däruti återfanns icke en gnista av det liv, som förr upplyste det. Hon var ännu vacker, och kanske mera ståtlig än någonsin; men det vilade en slöja av is över hela hennes utseende, som, då man betraktade henne, gjorde hjärtat kallt. Den kolsvarta änkedräkten, som hon ännu bar, bidrog att öka det kyliga i hennes yttre.

»Jag tror, att du och Porry icke sammanträffat, sedan du blev änka», yttrade Marie efter en lång tystnad.

»Nej», svarade Sorenza utan att se upp, »icke förrän i dag, då vi möttes i brunnssalongen.»

»Vi kunna således med all säkerhet vänta ett besök av honom.»

»Det tror jag knappast.»

Sorenza fattade en penna och numrerade några teckningar.

»Tror du icke? Och av vad skäl? Det vore ju en verklig ohövlighet, om han icke avlade en visit hos sina släktingar. En sådan kan visst icke Porry göra sig skyldig till.»

»Han vet icke, att du är här, och det kan vara ganskaovisst, om han anser sig behöva räkna släktskap med sin kusins änka.»

I detsamma inträdde Sorenzas tjänarinna, sägande:

»Professor Porry frågar, om frun tager emot honom.»

Maries ögon vilade på Sorenza, liksom hon önskat läsa, vad intryck denna anhållan skulle göra på henne. Med ett oföränderligt lugn, svarade Sorenza:

»Professorn är välkommen.»

»Nu», tänkte Marie, »nu skall jag få bekräftelse, om min aning varit sann.»

I detsamma inträdde Porry. Hans utseende var upprört, Sorenzas vittnade om den fullkomligaste likgiltighet. Med ett kallt och artigt leende gick hon sin gäst till mötes, och räckte honom handen till välkomsthälsning.

Nils fattade den och framstammade några osammanhän-gande ord. Hans blick liksom hängde fast vid Sorenzas ansikte ; men då däruti ej fanns en skymt av något, som liknade en rörelse, vände han sig till Marie och hälsade hjärtligt på henne. Sedan de första frågorna om hälsa, vistandet vid brunnen och dylikt blivit växlade, sade Sorenza med obesvärad ton;

»Kan Nils gissa, varmed jag nu är sysselsatt, och vad det är, som ligger kringstrött här på bordet?»

»Vad det är, säger mig mitt öga; det är teckningar.»

»Alldeles.»

»Ni håller på att ordna dem.»

»Ganska riktigt; men vems teckningar äro de?» Sorenza smålog.

»Edra.»

»Nils gissade icke rätt.»

»I allmänhet är det mycket svårt att gissa, man förirrar sig alltid och gissar vanligtvis till allt utom det rätta.»

Porry närmade sig bordet, men Sorenza gjorde en avvärjande rörelse med handen och sade:

»Nej, Nils måste gissa utan att kasta en blick på dem; eljest vore det icke någon konst. Ni äger ett allt för skarpt huvud att icke kunna gissa rätt.» Det låg en egen, ironisk anstrykning i Sorenzas ton. »Jag försäkrar, att Nils skall finna sig överraskad vid upptäckten, att dessa ritningar äro i min hand, och att jag ägnat dem den omsorg, som nu varit fallet.»

»Det gives blott en konstnärs teckningar, det skulle förvåna mig, om Sorenza hade i sin ägo.»»Blott en?» Sorenza vände teckningarna mot bordet. »Och det vore?»

»Behöver jag säga hans namn?»

»Ja, helt visst. Det skall bliva rätt intressant att höra.»

»Men detta kan ju ljuda illa i Sorenzas öron. Jag gör kanske rättast uti att ej uttala det.»

»Det finnes ej några namn, som ljuda illa i mina öron

numera.»

»Nåväl, då tillstår jag, att det förvånar mig, ifall de där teckningarna voro av Benck.»

»Varför det?» Sorenza fäste sin kalla blick på Porry. »Tror Nils kanske, att jag är illa stämd mot den förtjänstfulle artisten?»

»Ja, jag trodde, att ni hade skäl därtill.»

»Jag kan icke påminna mig äga något sådant. Nej, den här gången var ni icke lycklig.»

»Innan jag tillåter mig ännu en gissning, så måste ni upplysa mig om ...»

»Alldeles ingenting.» Sorenza lade handen på en av teckningarna och sade skrattande:

»Av vem är detta utkast ritat?»

Hennes blick vilade på Porry med ett nästan utmanade uttryck.

»Av salig professor E—?»

»Ni har icke heller nu gissat rätt.» Sorenza vände om teckningen och räckte den åt Porry, som vid åsynen därav skiftade färg.

»Nå, kan Nils icke heller nu säga, av vem den är.»

»Jo, men det är överflödigt.» Nu flyttade Porry ögonen från teckningen på Sorenza. Han mötte hennes, som vilade kalla och glänsande på honom. Hon lade teckningen på bordet, sägande:

»Överraskar det er icke att finna Nils Porrys kroquier i min ägo? Jag själv har känt mig förvånad däröver.»

»Jo, i sanning, i synnerhet som jag på ett ganska obegripligt sätt förlorat dessa. Vill Sorenza hava den godheten upplysa mig om . ..»

»Huru allt detta tillgått», inföll Sorenza. »Gärna. Jag hoppas likväl, att Nils ej anser mig vara tjuven.»

»Huru kan Sorenza sätta något sådant i fråga?»

»Vad vet jag. Om en kvinna kan man ju tillåta sig tänka allt möjligt ont. Det skulle icke i minsta mån förundra mig, om Nils ansåg mig i stånd att begå en stöld.»»Sorenza är bitter», inföll Porry, som kände sig sårad 3av

tonen såväl som orden.

»Jag!» Sorenza såg på "honom. »Nils är i dag fallen att fcegå idel misstag; men kanske det är en vana hos er.»

Porry bet sig i läppen och Marie tänkte: »Orden, Sorenza talar, hava något hårt; det ligger en dold bitterhet i dem.»

»Nils ville veta, huru jag kommit över dessa», fortfor Sorenza och pekade på teckningarna. »Jag vill säga det. Jag har funnit dem i en fattig kvinnas ägo och av henne köpt dem. Jag kände igen, att de voro edra. Min avsikt var likväl aldrig *att behålla dem.»

»Icke? Sorenza fann dem således icke värda att ägas av er?»

»Jag fann, att de voro edra och således icke kunde bliva mina. Jag åter förskaffade endast, vad som blivit er f rån-stulet. Och nu lämna vi det där ämnet. Tänker Nils kvar-stanna här?»

»Ja!»

»Var bor Nils?»

»I Engbergska gården.»

»Den har ett utmärkt vackert läge, och är en passande bostad för en konstnär med sinne för en skön natur.»

Mariquitta inträdde, och snart var samtalet flyttat in på ett mera alldagligt gebit. Porry frågade damerna, om de ej ville företaga en promenad; och en stund därefter vandrade Sorenza och Mariquitta, åtföljda av Porry, genom den höga och vackra skogen, som omgav X—strand. Man pratade om alla möjliga ämnen utom sådana, som kunde få namn av familjeintressen.

Mariquitta koketterade rätt ansenligt för sin vackre farbror Porry, men utan någon framgång.

Nils var tankfull och hade ej sinne eller uppmärksamhet för hennes bemödanden. Han gick vid Sorenzas sida, och stund efter annan riktades hans blick på den unga änkans ansikte.

»Är väl denna stolta kvinna samma tjusande, excentriska och svärmiska flicka jag först lärde älska», tänkte Porry och betraktade henne.

I detsamma, liksom till svar på hans tysta fråga, vände Sorenza på huvudet och stannade. Utsikten, som man hade genom en uthuggning i skogen där hon stod, var obeskrivligt vacker.»Vilken skön tavla» utropade Sorenza livligt. Över de orörliga dragen flög nu en varm rodnad, och i detta nu, var hon densamma som fordom. Så mycken värme låg det i hela hennes utseende.

På hemvägen var Porry om möjligt ännu mera tankfull. Hans ögon vilade oavvänt på dessa drag, dem han tyckte sig aldrig nog kunna betrakta.

Då de återkommo hem, frågade Sorenza honom, om han ej ville äta middag med dem.

»Icke i dag», blev svaret; varefter han bjöd henne farväl. Då han vände sig till Mariquitta för att taga avsked, sade hon:

»I morgon samlas några vänner hos mig, får jag räkna farbror bland deras antal?»

»Räkna icke på mig; jag har lovat mig till grevinnan Eldelfeldt.»

»Har hon bjudning?» frågade Mariquitta och rynkade ögonbrynen.

»Det tror jag icke. Jag skall endast vara de båda damerna följaktlig på en utfärd.»

Porry bugade sig och gick. Mariquitta yttrade till Sorenza :

»Har du hört, att det skall vara fråga om parti emellan grevinnan Kronstråle och Porry?»

»Nej, det har jag icke hört.»

»Jo, du, grevinnan X—, som är mycket bekant hos Eldelfeldts, berättade för mig, att grevinnan Kronstråle är alldeles förryckt betagen i honom och nog ej ger sig förrän det blir förlovning av.»

»Porry får i sådant fall en ovanligt skön hustru», svarade Sorenza lugnt; »och mycket rik.»

»Ja, hon liksom brodern har ett ovanligt fördelaktigt utseende.»

»Du menar Arthur.» Sorenza kastade en hastig blick på Mariquitta.

»Huru känner du Arthur Eldelfeldt?» frågade Mariquitta och rodnade lindrigt.

»Det är sak samma, nog av, att jag har hört, det du känner honom.»

»Farväl på en stund», sade Mariquitta och gick in till sig.

*Dagen därpå var unga fru Sturms salong fylld av gäster. Själv satt hon i kretsen av dem, strålande vacker. På det mörkbruna håret bar hon en klädsel av stenkol, som på ett eget sätt förhöjde den matta, sammetsdunkla glansen därav.

I en stol bredvid den emma, där värdinnan satt, finna vi Arthur. Samtalet var tämligen livligt; men han deltager icke däruti. Han nöjer sig helt och hållet med rollen av åhörare och åskådare; i synnerhet gör han rätt för den senare egenskapen, emedan han icke kan slita ögonen ifrån den vackra värdinnans ansikte.

»Jag försäkrar er, att ni i afton kommer att göra en bekantskap, vilken kan bliva vådlig för ert lugn», yttrade Mariquitta till en ung, blek och tråkig figur, vilken uppvaktade henne med sina artigheter.

»Det är omöjligt», försäkrade den fadde baronen. »Då man sett er, har man ej något lugn att förlora.»

Fru Sorenza Sturm inträdde i detsamma. Mariquitta reste sig hastigt upp och skyndade den inträdande till mötes. Sedan Sorenza hälsat på de övriga, presenterade Mariquitta för henne: greve Eldelfeldt.

Arthur och Sorenza hälsade på varandra med den vanliga salongsartigheten.

De flesta av gästerna hade sig bekant, att den äldre fru Sturm var en utmärkt artist och att hon på den senaste expositionen haft en tavla, som väckt stort uppseende.

Detta gav naturligtvis den intelligentare delen av sällskapet anledning att föra talet på skön konst. Sorenza yttrade sig med lätthet, och inom kort voro hon och Arthur de, som egentligen förde konversationen. Det gick nu, som det alltid gör, överlägsenheten tog ut sin rätt. Mariquitta deltog med ett och annat ord i samtalet, men ämnet var henne icke nog bekant, att hon skulle våga sig in på detsamma.

»Den tavla ni hade på expositionen förlidet år», yttrade Arthur, »väckte ett lika stort uppseende, som den i år, ehuru man ej visste, att den var av er.»

»Vilken menar greven?»

»Äktenskapsbryterskan.»

»Ah! Jag märker, att Mariquitta icke kunnat bevara hemligheten;» Sorenza smålog, »men däruti har hon haft orätt; ty detta nödgar mig att här helt offentligt göra en bikt.»»Vis å vis tavlan?» frågade Arthur med sitt vackra skratt.

»Alldeles. Varken idén eller huvudfiguren på densamma äro tecknade av mig. Jag har endast fullbordat ett sedan flera år påbörjat arbete, och att hava målat 'det färdigt är icke någonting, som förtjänar beröm.»

»Av vem var den påbörjad?» frågade Arthur.

»Det vet jag icke», svarade Sorenza.

Nu inträdde Porry. Mariquitta utropade, helt glatt överraskad, emot honom:

»Ah, se farbror! Vilken lycklig slump har jag att tacka för, att farbror kom?»

»Den, att grevinnan Eldelfeldt genom en opasslighet var hindrad att göra utfärden.»

Sedan Porry hälsat på de övriga av sällskapet och blivit presenterad för dem, räckte han Arthur handen med de j orden:

»Jag kan hälsa från de båda grevinnorna.»

»Tack», var allt, vad Arthur svarade, varefter han frågade :

»Var professorn i Stockholm förlidet år?»

»Helt visst var jag det. Om jag icke missminner mig, träffades vi tämligen ofta.»

»Ganska riktigt. Då såg professorn även den tavla, varom fru Sturm och jag just nu talade?»

Porry drog sin stol närmare soffan, där Sorenza satt.

»Om vilken var frågan?»

»Om äktenskapsbryterskan.»

»Ah!» I Porrys ögon blixtrade det till och han sade med en mörk blick på Sorenza: »Jag såg den, eller rättare sagt, återsåg den på expositionen.»

»Återsåg?»

»Ja, jag hade den lyckan att se den, då fru Sturm höll på att fullborda densamma och det intryck, jag då erhöll, var sådant, att...»

»Nu göra vi en promenad ner i trädgården», avbröt Mariquitta, »varen så goda mina herrar och bjuden damerna armen», tilläde hon, vänd till dessa, och tog själv den dumme baronens arm. Detta harmade Arthur, som räknat på några angenäma ögonblick, då han kunde få tillviska henne något, som han redan tusen gånger förut sagt.

Porry nalkades Sorenza med de orden:

»Behagar Sorenza taga min arm.»Man vandrade ned i trädgården.

»Varför satte ni ej ert namn under äktenskapsbryter-skan?» frågade Porry. »Var det därför, att ämnet avskräckte?»

»Ämnet?» Sorenza såg på honom.

»Ja, ämnet!» Porry blickade stadigt in i hennes ögon.

»Och varför skulle detta förmå mig att icke sätta ut mitt namn?»

»Vad vet jag? Det kunde ju finnas minnen, som gjorde det mindre behagligt.»

»Det kunde, å ja, varför icke? Allt är möjligt; men denna gången var det icke något sådant, som föranledde mitt inkognito.»

»Verkligen! Det vore kanske indiskret att fråga orsaken?»

»Alldeles icke. Jag har nyss bekänt den inför hela sällskapet.»

»Således icke någon hemlighet?»

»Jag är nog olycklig att ej äga några sådana.» Sorenza skrattade med sitt något kalla skratt. »Orsaken till min anspråkslöshet att icke vilja uppgiva mig såsom den, vilken målat tavlan, utgick helt enkelt därifrån, att utkastet var av Nils.»

»Av mig?» Porry skiftade färg.

»Ja, den där hemligheten känner jag. Ni har målat för-bryterskan och hennes gudomlige domare; jag den skriftlärde och folket. Det är således Nils äran av äktenskaps-bryterskan tillfaller.»

Sorenza vände på huvudet och fick se Arthur.

»Vad, greve Eldelfeldt utan dam!»

»Ödet har så velat», svarade Arthur och kom fram till Sorenza och Porry.

»Skyll icke på ödet, utan på er själv. Vi dödliga hava vanligtvis en lycka här i livet, den att få det vi önska.»

Porry och Arthur sågo på Sorenza, då hon uttalade dessa ord, som inneburo en motsägelse till hela hennes liv. Hon smålog och tilläde med sin kyliga munterhet:

»Allt beror däruppå, att vi aldrig upphöra att vilja; ödet måste då giva med sig.»

Hela aftonen sysselsatte sig Porry och Arthur med Sorenza. Det förvånade Mariquitta, som ej hade sig något bekant om Arthurs tidigare bekantskap med styvmodern.

Mariquitta var så van, att han endast hade ögon och öronför henne, att det smått harmade henne, att han denna aftonen förnekade sin roll av slav. Sorenza tänkte efter en timmes sammanvaro med Arthur och Mariquitta:

»Ryktet har rätt, han är förälskad.»

Vad Sorenza vidare tänkte kan vara likgiltigt. [-Aftonen-] {+Afto- nen+} förflöt angenämt, utan att mellan Sorenza och Arthur

växlats några ord enskilt.

*

Porry och Sorenza träffades nu dagligen. Med den största enträgenhet sökte han alla tillfällen att råka henne och begagnade sig av de små friheter, han i egenskap av släkting kunde taga sig, att göra besök och uppvakta såsom kavaljer.

Man behövde icke särdeles stor skarpsynthet för att märka, det ett varmt intresse låg till grund för denna uppmärksamhet ; ty det framskymtade allt för tydligt. Porry gjorde sig icke heller möda att dölja det; utan tycktes till hela världen vilja säga:

»Detta är den kvinna, jag älskar och tillber!»

Hans sätt emot Jenny var däremot kallt hövligt. Varje

morgon i brunnssalongen underrättade han sig om hennes hälsa och promenerade ett par varv med de båda grevinnorna, men därmed var det också slut.

Endast en gång hade han besökt Jenny sedan bjudningen hos Mariquitta, och då helt kort på en förmiddagsvisit.

Så förgick en tid. Den ‘första balen efter Porrys ankomst till X—strand gavs. Där infunno sig alla, som voro friska och ville njuta av livets glädje, tillika med dem, som kom-mo för att göra anmärkningar på sin nästa, under det man själv hade all möda ospard att visa sig till sin fördel.

Sorenza kom något sent. Hon fann Mariquitta där före sig.

Den unga frun bar en ljusgul sidenklänning, garnerad med svarta spetsar. I det mörka håret voro fästa endast några guldax och de mjälla skuldrorna höljdes, utan att skylas, av en svart spetsmantilj.

Det var första gången Mariquitta, efter faderns död, var iklädd kulört. Hon föreföll också vackrare än någonsin.

Vid sidan av Mariquittas stol stod Arthur. Sorenza tänkte:

»Vad de äro vackra båda två och ändå — huru olika.Nej, Mariquitta är ej den kvinna, som passar vid sidan av Arthurs aristokratiska figur. I varje av hans drag framlyser en så hög grad av nobless, att hennes strålande fägring försvinner vid jämförelsen därmed.»

»God afton!» ljöd Arthurs stämma. »Vågar jag anhålla om polonäsen?»

»Jag dansar icke.»

»Icke under hela aftonen?»

»Nej !»

»Och skälet?» Han satte sig bredvid Sorenza.

»Att jag lagt bort att dansa.»

»Redan!» Han skrattade. »Jag är två år äldre och anser mig ej för gammal att vara dansör.»

»Ni är det ej heller, men med mig förhåller det sig annorlunda, jag räknar dubbla år.»

Nu spelade musiken upp polonäsen.

»Nå, skall ni icke söka upp en annan skön dam?» frågade Sorenza.

»Icke för denna dans. Jag föredrager att prata.» Hans ögon följde Mariquitta, då hennes kavaljer förde henne bort. En lätt, en flyktig suck höjde hans bröst, därefter vände han sig till Sorenza och återtog i skämtsam ton:

»Ni och jag göra oss skyldiga till en synd.»

»En synd?»

»Ja visst, ty vi dansa icke.»

»Det kan aldrig få namn av att vara en sådan.»

»Kan det icke?» Arthur fäste sina klarblå ögon på Sorenza med ett allvarsamt uttryck, som alldeles icke passade samman med leendet på hans läppar. »Vi bestjäla oss själva på glädje, detta är ju en stöld? Som ni vet, förbjudes en sådan i sjunde budet.»

»Vi gjorde det, ifall vi verkligen berövade oss ett nöje;

men jag tror icke, att detta är fallet.»

»Varför tror ni det icke?»

»Därför, att vi båda självvilligt avstått därifrån.»

»Bevisar ingenting.» Arthur lutade sig tillbaka emot ryggstödet av stolen, kastande en blick omkring sig och upptäckte åtskilliga ansikten, varuppå stod med tydliga ord:

»Vi ämna lyssna.»

Han fortfor likväl, ehuru med sänkt röst:

»Jag vill framdraga ett exempel, som tydligen skall [-bevisa-] {+be- visa+} huru litet man bör tro på våra handlingar. Det gavs

en tid, då jag var mycket lycklig. Allt, som omgav mig,smekte mina önskningar. Livet var en enda solljus dag. Under denna tid fick jag det infallet att spela olycklig.

Jag antog en sorgsen min och gjorde min sak så bra, att

alla, som voro i beröring med mig, inbillade sig, att jag förtärdes av någon hemlig sorg. Man visade mig överallt så mycket deltagande, så mycken ömhet, att jag därigenom endast blev olyckligare. I två år höll jag ut med denna roll, utan ätt någonsin förneka den. Ödet hämnades och tog ifrån mig min sorglösa lycka. När jag sedan fick ett verkligt själslidande, klädde jag mitt ansikte i en leende mask och har sedan dess bibehållit mitt glada yttre.» Ett lätt moln svävade över den höga pannan.

»Men jag kan omöjligt förstå, vad greven vann med

att spela olycklig», inföll Sorenza.

»Deltagande. Man ordentligt klemade med mig. Jag hade såsom lycklig bestämt gått miste om all denna

vänlighet.» Arthur skrattade.

»När vi sist sågo varandra, hade ni ännu ej fallit på den där idén.»

»Då var rollen av olycklig utspelad och då jag därefter gjorde bekantskap med sorgen, ville jag behålla den för mig själv, alldeles som jag förut gjort med lyckan och glädjen — såsom äldre har jag fått en verklig avsky för att låta världen kasta en blick i mitt inre. Vad det gömmer, tillhör mig och ensamt mig. Jag varken vill eller skall låta andra bedöma, vad det äger av styrka eller svaghet.»

»Har detta beslut blivit konsekvent fullföljt?» frågade Sorenza med tonvikt. »Har greven aldrig givit någon del av vad hjärtat gömt?»

»Nej, jag har aldrig haft någon förtrogen. Under loppet av sex år har jag varit mig själv nog. Kanske blir det annorlunda hädanefter.»

Arthur såg på Sorenza med en blick, som fullföljde meningen.

Porry kom och slog sig ned hos henne, sedan han fullgjort hövlighetens krav och hälsat på grevinnan Eldelfeldt och Jenny.

Första valsen dansade Arthur med Mariquitta, och sedan fortfor han att dansa hela aftonen, liksom han av själ och hjärta varit road därav. Endast några flyktiga ord växlades under balen emellan Sorenza och honom. En gång yttrade hon:

»Medgiv, att dansen roar greven?»»Alldeles icke. Jag finner det avskyvärt tråkigt. Det ligger något rent förryckt däruti.»

»Och ändå dansar ni?»

»Just därför, att det utgör en plåga, dansar jag. Min närvaro på balen är föranledd av en enda vals; sedan den blivit dansad, är det mig vidrigt att likt en dåre hoppa omkring; men jag önskar att andra må anse mig road. Att narra världen på vad jag är, på vad som utgör mina njutningar, har för mig ett oemotståndligt behag. Då jag lider, vill jag, att människorna skola anse mig lycklig; då jag var lycklig, önskade jag, att de skulle ömka mig.»

»Ni vill väl icke gå så långt i denna teori, att ni visar er förälskad i den ni hatar och så tvärt om?» Sorenza såg på honom med en gäckande blick.

»Beklagligtvis har jag icke hunnit dit ännu», svarade Arthur, skrattande. »Orsaken torde ligga däruti, att det finnes tvenne saker, man har svårt att dölja, nämligen: hosta och amour; men vem vet, kanske skall den dag komma, då jag visar likgiltighet emot den, som mitt hjärta hyser det största intresse för.»

»Jag skulle önska, att ni redan kunde göra det», sade Sorenza med tonvikt.

Arthur skyndade bort att hämta sin dam, och Porry kom åter för att, under det de andra dansade, samtala med Sorenza.

Nils Porry var vacker och i allmänhet älskvärd. Huru mycket mera då, när han lade an på att vara det och uppbjöd hela sin förmåga att intressera och intaga.

Sorenzas sätt emot honom avvek alldeles icke ifrån det, som hon iakttog emot andra. Om något fanns kvar av den forna böjelsen, så kunde man åtminstone ej upptäcka det i hennes yttre.

*

Dagen efter en bal är en dag för reflexioner.

De unga flickorna, som deltagit däruti, överräkna av vilka de varit observerade och med vilka de dansat. De fåfänga och firade kvinnorna genomgå sina triumfer eller nederlag.

Dagen efter en bal har således sin egen märkvärdighet för både hjärta och fåfänga.

Dagen efter brunnsbalen satt grevinnan Jenny Kron-stråle i ett litet kabinett och övertänkte den föregående

aftonens händelser.

jenny var en av dessa kvinnor, som genom en ständig medgång blivit så bortskämd, att hon icke kände till några andra lidanden än dem, hennes avund framkallade; men även dessa hörde till undantagen. Huru få voro icke de, som den rika, sköna och högborna grevinnan hade något att avundas? Därtill kom, att Jenny aldrig tillhört antalet av dessa salongsdockor, som leva och hava sin varelse i behagsjukans triumfer. Nöjet av att göra erövringar frestade icke Jenny. Hon fann icke något retande däruti. Hon var alltför högmodig, alltför medveten av sina företräden att finna leken med salongshjältarna värd den minsta ansträngning. Hon nedlät sig alldeles icke att kokettera, emedan hon ansåg dessa män så ömkliga och obetydliga, att de i hennes ögon icke voro värda ett småleende än mindre något annat ynnestbevis.

Då modern någon gång ville, att hon skulle bära juveler, svarade Jenny:

»Vartill skulle det tjäna? En var vet, att fröken Eldelfeldt kan pryda sig med sådana ifrån hjässan till fotabjället, om hon vill, och just därför avskyr jag att bära dem. Sätt hela grannlåten på min betjänt, om mamma nödvändigt vill visa den.»

Denna fullkomliga likgiltighet att behaga gjorde, att Jenny bevistade baler, fester och nöjen utan det ringaste intresse. Hon var där, emedan det skulle så vara, och hon åhörde kavaljerernas artigheter, därför att hon icke kunde undandraga sig dem. Med den största likgiltighet besvarade hon de varmaste försäkringar.

Jenny hade tråkigt. Hon var intresserad för ingenting och överlämnade sig åt den känsla utav ledsnad, som vilade över hennes själ. Hennes lynne blev häftigt och ret-ligt, och hon vårdade sig ej om att lägga band därpå.

Vid aderton års ålder gifte hon sig med greve Kronstråle, därför att det var ett passande parti. Hon reste utrikes med sin man; men även detta var något, som hon förut gjort, och det saknade således nyhetens behag. Hon återkom hem alldeles densamma, hon rest bort, missnöjd, obelåten och likgiltig för allt.

Då förde henne slumpen tillsammans med Porry.

Jenny, som varit omgiven av en massa vackra karlar och knappast vårdat sig att ägna dem en blick, fäste en 21 X Ädlingens dotterovanlig uppmärksamhet vid hans person, redan första gången hon såg honom. Orsaken? — Var det kanske den, att att han ägde ,ett sällsamt, fördelaktigt yttre? — Alldeles icke. — Nej, det var ett gammalt hat, som upplågade och gjorde, att hon med ett häftigt intresse omfattade hans person.

Det var på en större tavelexposition. Jenny besökte den. I katalogen fanns upptagen en tavla, som blivit inköpt av akademien och vilken var målad av artisten Sorenza.

Jenny gick dit för att vid åsynen därav plåga sig själv.

Tavlan föreställde en far, som förskjuter sin dotter, och det var den sista Sorenza målat, innan hon blev gift.

Då Jenny trädde in i rummet, där tavlan satt, fann hon en ung man sittande på en stol framför den med blicken oavvänt fäst därpå.

Det harmade Jenny, att ett arbete av Sorenza skulle äga förmåga att till den grad fängsla, och hon betraktade närmare den, som var så upptagen därav. Jenny for från expositionen med dåligt lynne.

Andra dagen besökte hon den åter och fann då främlingen sittande på samma plats med armarna i kors över bröstet och blicken på tavlan.

Jenny stannade nu framför den. Porry kastade en flyktig blick på henne för att se vem det var, som delade hans intresse.

Vid det första ögonkastet på den unga grevinnan frapperades konstnären av hennes likhet med Sorenza. Hans ögon kvarstannade ett par sekunder på de vackra dragen, varefter han reste sig och sköt fram stolen åt Jenny med de orden: ;\ '

»Behagar ni taga plats? Tavlan förtjänar verkligen att närmare skärskådas.»

»Vem har målat den?» frågade Jenny, som ganska väl visste det, men önskade veta, om han kände den, vars arbete han beundrade.

»Ett ungt fruntimmer vid namn Sorenza», svarade Porry, »Hon besitter en ovanlig talang. Skada blott, att hon de senare åren undandragit allmänheten produkterna därav.»

»Känner ni henne personligen?» frågade Jenny.

»Ja», svarade Porry.

Man talade en stund om tavlan, därefter vände sig Jenny till en annan. Porry följde henne.Innan de åtskildes, visste Jenny, vem hennes ledsagare var.

Några dagar därefter erhöll Nils en bjudning till greve Kronstråle. Porry överraskades därav, emedan han endast helt flyktigt gjort grevens bekantskap i Paris för några år tillbaka.

Han infann sig emellertid och blev icke litet förvånad över att i grevinnan återfinna sin okända från expositionen.

Porry var den förste karl, som i någon mån intresserat Jenny. Hon, en förnäm dam, ansåg sig äga rättigheter, dem en ofrälse kvinna icke skulle vågat taga sig, och visade honom därför helt öppet sitt intresse. Porry var visserligen en rik och ansedd konstnär, men ofrälse och således en person, som hon tyckte sig böra uppmuntra. Vid hans tredje besök i det grevliga huset föreslog Jenny honom att måla hennes porträtt. Han vägrade helt bestämt med de orden:

»Jag målar aldrig porträtt. När jag kopierar en person, är det endast då jag behöver en modell.»

Jenny hade likväl fått i sitt huvud, att Porry skulle måla hennes porträtt, och hon använde nu alla möjliga medel för att få sin önskan uppfylld.

Porry bjöds oupphörligt till grevens. Jenny besökte hans ateljé och bestormade honom med den önskan att få sin bild målad av honom, men han vägrade lika envist. Slutligen sade han:

»Ni liknar för mycket den enda kvinna jag älskat och är därjämte alltför olik henne, att jag skulle vilja måla eder. Dessutom», tilläde han vårdslöst, »målar jag aldrig porträtt för betalning, utan endast såsom minnen.»

Så stodo sakerna, då greve Kronstråle insjuknade i en häftig lunginflammation. Hans sjukdom och därpå följande död gjorde ett avbrott i umgänget. Först efter ett halft års änketid förnyade Jenny inbjudningarna till det grevliga hemmet. Jenny var fri och ensam herre över sina handlingar. Hon lyckades nu verkligen med sin spelade sorg beveka Porry att bereda henne den glädjen att måla hennes porträtt. När en ung, skön och sorgsen kvinna ihärdigt ber om en sak, är ej lätt för en man att neka.

Mitt under det Jenny uppbjöd hela sin förmåga för att besegra Porrys köld, erhåller han notifikationskort frånEksjö, att Sturm var död. Med samma post följde ett brev från René, varuti denne förklarade uppträdet i ateljén.

Porry hade blott en tanke: Sorenza var fri.

Porry kände sig så lycklig, att vad han lidit och genomlevat föreföll endast som en plågsam dröm.

Ett brev från Jenny med begäran, att han skulle besöka henne, ryckte Nils från den himlafärd, han i sin inbillning gjort, och kastade honom åter in i verkligheten.

Porry gick till Jenny med den föresatsen, att säga den vackra änkan, det han nu återfunnit henne, som han älskade och hoppades bliva lycklig; men han fann gamla grevinnan hos sin dotter.

Samtalet föll på sommaren.

»Res till Italien och jag skall följa er dit, ty jag måste

röra på mig i min närvarande sinnesstämning», hade Porry

sagt. Det var detta yttrande, Jenny upprepade för modern.

Grevinnan Eldelfeldt insjuknade, och något tal om resan kom icke i fråga.

Porry, som fått veta att Sorenza var sjuk och uppehöll sig i Köpenhamn, slog utflykten till södern ur hågen.

När grevinnan blev återställd och Porry en dag besökte Jenny, hade hon fört talet på färden till Italien. Porry hade då svarat:

»Er mor är för klen att företaga den, och jag kan tyvärr nu icke ledsaga er.»

Jenny stannade hos modern, under det hon beklagade

sig över det offer hon gjorde.

Ernfrid ankom till huvudstaden på besök, just då grevinnan tillfrisknat. Han var anställd vid legationen i Frankrike.

Genom modern blev Ernfrid, som på tre år icke varit i

fäderneslandet, underrättad om Jennys tycke för Porry.

Det misshagade den stolte brodern, och han uttalade sitt ogillande, men bad modern ingenting säga åt Jenny, utan blott föranstalta, att Ernfrid fick se systern och Porry tillsammans. Detta skedde. En mindre bjudning arrangerades hos grevinnan Eldelfeldt, vartill Nils blev inbjuden.

Han kom. I hela hans uppträdande stod tydligt skrivet

likgiltighet för den sköna grevinnan.

Ernfrid var icke mera en vettlös och övermodig pojke, utan en högmodig, men klok och beräknande diplomat.Hans sätt emot den där artisten var därför artigt och så förbindligt, att man omöjligt kunde spåra något av den ovilja, som bodde i hans inre.

Med falköga gav Ernfrid akt på Jenny och Porry. Han uppfattade ganska riktigt, att det aldrig funnits någon ömmare känsla hos Nils för Jenny. Dessutom hade Ernfrid med sitt goda minne varken glömt Porrys uppträdande hos Gruners eller i Sorenzas ateljé.

Ernfrid, mera vaksam och mera slug än alla de andra inom sin släkt, hade även gjort sig underrättad om ett och annat under den tid, Sorenza vistades i Griinerska huset, vilket han nu letade fram ur sitt minnes fatabur och kombinerade med den kännedom, han ägde rörande Sorenzas senare öde, och kom sålunda sanningen nära.

Så t. ex. hade han sig bekant, vad ingen annan visste, att Sorenza var gift med Sturm, att hon nu var änka och att Porrv för några år tillbaka vistats på Eksjö; vidare, att han återvänt därifrån i en dyster sinnesstämning.

Av allt detta gjorde Ernfrid den slutsatsen: att Porry för Sorenza hyste ett långvarigt tycke, varuppå varken tid eller omständigheter förmått inverka.

Ernfrids plan var snart färdig. Sedan alla av gästerna gått, drog grevinnan Eldelfeldt sig tillbaka till sina rum; de båda syskonen befunno sig allena kvar i salongen.

Ernfrid tog genast upp ämnet, berömde Porry och sade skrattande, att han nog såg, det Jenny ämnat professorn till hans svåger, men att frågan blivit för tidigt väckt och allt borde noga tagas i betraktande. Ernfrid yttrade bland annat:

»Det kan aldrig slå fel, att du icke bör äga en obegränsad makt över honom, då man betänker, huru smickrande det måste vara för hans egenkärlek att bliva bemärkt av en kvinna med din rang, rikedom och fägring. Varje offer från hans sida är därför ingenting annat än en skyldighet, och jag är säker på, att du i detta fall fullkomligt riktigt fattar din ställning gentemot honom.»

När Ernfrid lämnade Jenny, hade han satt hennes upproriska känslor i rörelse. Hon började tänka över sin och Porrys ställning och fann nu, att hon varit alldeles för anspråkslös, han åter alldeles för vårdslös.

Ernfrid hade ganska riktigt lagt sina ord för att uppreta systerns högmod och göra slut på en böjelse, som komprometterade grevinnan Kronstråle. Han hadé därvid icke beräknat alla de hemliga trådar, som sätta ett kvinnohjärta i rörelse.

För stunden hade han likväl lyckats.

När grevinnan och Jenny återvänt till Stockholm, inträdde Jenny en dag i Porrys ateljé.

Han mottog henne artigt men kallt. Hennes tydligt visade intresse besvärade honom. Han var nyss återkommen från en resa.

Porry hade genom Mariquitta fått höra talas om hennes styvmor. Allt vad den unga frun förtäljde honom var ägnat att framställa Sorenza som en kvinna, vilken på ett beundransvärt sätt sökt uppfylla sina plikter. Icke en enda bokstav antydde att det fanns något i hennes liv, som innefattade ett felsteg. Porry hade med den största skicklighet fört samtalet och så fint utfrågat Mariquitta, att om en fläck vidlått Sorenzas heder, skulle han ovillkorligen spårat den.

Porry väntade således endast på Sorenzas återkomst från Köpenhamn för att söka närma sig henne. Han insåg ganska väl, att om han uppsökt henne därstädes, skulle han därmed begått en överträdelse som sårat henne. Därför väntade han.

En månad efter Jennys återkomst var det en exposition av nya tavlor, varibland en av Sorenza.

Porry tillbragte hela dagarna framför detta nya konststycke av henne, som behärskade hela hans själ, och då Jenny, som aldrig såg till honom, ville träffa honom, fanns han alltid framför Sorenzas tavla. Detta var mera än Jenny kunde fördraga. En dag frågade hon honom, varför han försummade sina vänner och det för en tavla, som han icke själv målat.

»Det är icke tavlan, utan hon, som målat den, vilken verkat, att jag icke är mig lik», svarade Porry.

Under några dagar överlämnade sig Jenny åt en vild fötvivlan. Man sade, att hon var sjuk.

Mot våren inbjöds Porry ofta till de båda grevinnorna, men infann sig sällan. En gång blev det fråga om sommaren och då sade Jenny att de ämnade sig till X—strands, badort.

»Jag ämnar mig även dit», sade Porry.

»Verkligen», utbrast Jennv glad, och därvid tänkte hon: »Innan vi återvända från X—strand, skall jag vara Porrvs trolovade och han för alltid skild från Sorenza. Den här gången måste min kärlek till honom och mitt hat till henne segra.» Hon anade icke, att det just var för att sammanträffa med Sorenza Porry besökte X—strand.

Med dylika känslor infann sig Jenny vid X—strands hälsobrunn. Att hon där skulle sammanträffa med sin förhatliga rival och under hennes ögon strida, var något som hon icke beräknat.

Efter denna redogörelse skola vi återvända till Jenny, där hon sitter och överräknar, huru den första sammandrabbningen med fienden avlupit, vilkendera, hön eller Sorenza, som haft övertaget. Med den vildaste förbittring måste hon erkänna, att Porry icke ägnat henne någon uppmärksamhet, utan slösat all på Sorenza.

Huru hade icke hans ögon hängt fast vid den unga änkans ansikte; huru hade hans blickar icke följt henne och huru frånvarande och förströdd hade han icke förefallit, då han talat med Jenny.

Sorenza, denna förödmjukade, denna i stoftet trampade Sorenza, vad var hon icke nu? — en rik, ansedd änka; en utmärkt, berömd och firad artist; ett snillrikt och eftersökt fruntimmer; ung, vacker och hyllad. Hon ägde alla Jennys företräden utom rangens, men i det stället ägde hon ett ännu större — kärlekens.

Jenny tyckte, där hon satt, att svartsjukan och hatet borde äga förmåga att kväva henne. Hon erfor ett oemotståndligt behov att få giva luft åt all den vrede, som sjöd inom henne.

Hon hade just kommit till det retsamma bokslutet av sina balräkningar, då dörren öppnades och Arthur trädde in. Någon bättre gäst hade icke kunnat infinna sig. Så fort Jenny fick se Arthur, utropade hon emot honom:

»Vad kommer åt dig, som hedrar mig med ett besök? Du tycktes i går på balen knappast hava tid att hälsa på mamma och mig. Ditt sätt mot din mor och syster är mer än anstötligt. Vi äro, som om vi icke funnes till för dig. När vi om vintrarna bo i huvudstaden, händer det, att veckor gå om, som vi icke se greven, och om vi, såsom i år. sammanträffa vid en brunn, så är han alltför upptagen att hava tid att taga notis om oss eller visa sin mor den yttre hövlighet, han är henne skyldig.»

»Bästa Jenny, är det din avsikt att gräla?» frågade Arthur och såg på henne med en viss värdighet.»Min avsikt är att tala sanning. Tyckte du verkligen, att det låg en gnista takt i ditt uppförande i går?»

»Ja, därmed smickrar jag mig verkligen. Att börja med ledsagade jag mamma och dig ned i salongen. Jag uppfyllde därigenom allan rättfärdighet emot er båda.»

»Såå, du tycker det; och sedan var det kanske överensstämmande med god ton, att du hela aftonen sysselsatte dig med den där Sorenza, oaktat mamma var närvarande. Inser du ei det ogrannlaga att mitt för din mors ögon visa en dylik person en ...»

»Håll, Jenny», inföll Arthur med hetta, »eller ock kunde du och jag komma att säga varandra saker, som jag önskar icke skola bliva uttalade. Hör därför noga mina ord: Sorenza skall alltid kvarstå i min tillgivenhet såsom den enda av mina syskon jag verkligen älskat. Fru Sturm åter är en så allmänt aktad kvinna och en så utmärkt konstnärinna, att det skall uteröra en stolthet för mig att få visa henne min beundran. Farväl, kära Jenny, icke kommer jag att snart besvära dig med ett besök.»

Arthur lämnade systern och tog vägen in till modern. Han underrättade sig om hennes hälsa, och sedan detta var gjort, tog han avsked, förkortande visiten så mycket möjligt var.

Emellan grevinnan Eldelfeldt och sonen Arthur hade allt sedan grevens död ett ganska kallt förhållande ägt rum. Arthur kunde icke förlåta modern hennes beteende mot Sorenza. Grevinnan åter ursäktade icke sonen hans tillgivenhet för mannens dotter. Detta gjorde, att båda inskränkte sig till att visa varandra yttre hövlighet, utan att däruti ingick någon förtrolighet.

Grevinnan kunde aldrig förlika sig med Arthurs lättsinnighet att brvta den förlovning, hon så skickligt planerat. Då hon förebrådde honom detta, hade uttryck blivit fällda, som gjorde förhållandet ännu spändare och föranlett, att grevinnan aldrig blandade sig i sonens enskilda förhållanden, något som han helt bestämt undanbett sig. Men återvändom till det närvarande.

När Arthur kom ifrån modern, vandrade han genom trädgården ned till Sorenzas och Mariquittas boning. Över Arthurs levnadsfriska ansikte vilade en skugga av svårmod.

I förstugan mötte honom Mariquittas kammarjungfru.

»Tager din fru emot?» frågade Arthur.»Nej, hon har sagt till, att hon vill vara ostörd på förmiddagen.»

Arthurs panna mulnade; men han sade ingenting, utan gick upp till Sorenza.

Medan Arthur besökte sin syster och sin mor, sutto Sorenza och Marie och drucko kaffe i ett litet kabinett. Marie hade just slutat ett längre meddelande, vartill Sorenza med uppmärksamhet lyssnat.

»Detta var således orsaken, varför du, min goda Marie, icke längre ville stanna hos din älskling, utan hellre föredrog mitt föga trevliga sällskap», sade Sorenza med ett vackert leende och räckte svägerskan handen.

»Ja, då alla böner och föreställningar förblevo utan all verkan, beslöt jag att icke mer stå vid hennes sida såsom en onyttig och besvärlig person, åt vars ord hon skrattade.»

»Men varför upplyste du mig icke om allt detta, då du och Mariquitta ankommo till Eksjö?»

»Ack, då mötte oss så mycket sorgligt, att jag saknade mod att tala därom. Gunnar var sjuk; du nedtryckt av så många prövningar, att man skulle vara utan hjärta för att med en hårsmåns tyngd öka bördan av dina lidanden. Jag hoppades dessutom, att hennes vistande på Eksjö skulle bliva henne till nvtta och göra, att hon fäste sig vid

René, men det var ett fåfängt hopp.»

»Om jag ändå fått veta sanna förhållandet, när jag blev änka», sade Sorenza eftersinnande, »så hade jag lättare förmått avhjälpa det onda.»

»Även då saknade jag mod att tala därom. Jag visste, att det skulle smärta dig, och jag hade då blott en önskan, att avlägsna allt som kunde fördröja ditt återvändande till liv och hälsa.»

Sorenza klappade Marie och sade leende:

»Du goda, goda Marie, huru har du icke omhuldat mig. Var nu vid gott mod och oroa dig icke över Mariquitta. Jag hoppas, att allt än kan bli bra.»

En paus uppstod, under vilken de drucko kaffe. Därefter sade Sorenza:

»Du säger således, att Mariquittas rykte lider genom Arthur Eldelfeldts trägna uppvaktning?»

»Ja, ty man ser däruti något helt annat än det är. Ma-riquitta stämplas såsom en lättsinnig kvinna, och vad värre är, man börjar nu även viska om artisten Bencke. Detta rykte skall ovillkorligen få ännu mera fart, sedan han kommit efter hit.»

»Är han här?» frågade Sorenza med en röst, som lät förunderligt stolt.

»Ja, han ankom i går afton, och i dag på morgonen, medan du och Mariquitta ännu voro nere i brunnssalongen, mötte jag honom i förstugan. Han hade varit och lämnat sitt kort hos Mariquitta för att underrätta henne om sin härvaro.»

»Nå, säg mig nu uppriktigt din tanke om Marquitta och dessa herrar. Jag har under den vecka, vi varit vid X—strand, icke kunnat bilda mig något klart begrepp om henne. Hela min änketid skild från henne, har denna tid varit för kort att upplysa mig om, vad hon är. Du åter, som de senaste sex veckorna levat i hennes hus, bör kunna giva mig en idé om såväl henne som de där herrarna. Är hon förälskad i någon av dem?»

»Nej, hon tycker om att hava tillbed j are omkring sig. Det smeker på ett behagligt sätt hennes egenkärlek, att en man, så rikt utrustad både till sin inre och yttre människa som gréve Eldelfeldt, fortfarande älskar henne, och det roar henne. Hon låter honom också genom sina tusende nycker rätt dyrt få betala lyckan att vara i hennes närhet. Vad Bencke angår, retar han henne. Han är artist, oförskämd, vacker och ganska originell. Mariquitta är obetänksam och ger icke akt uppå, att då greve Arthur visar henne sin tillgivenhet på ett grannlaga sätt, gör Bencke allt för att låta världen tro, att han är favoriserad. Båda komprometterа henne. Den ene uppsåtligen, den andre utan att tänka därpå.»

»Den senare blir alltid lätt att avväpna, men den andre däremot ganska svår», sade Sorenza och reste sig upp från kaffebordet. »Det första man måste göra är att förmå René komma hit. Felet är till stor del hans, som lämnar sin unga hustru så där vind för våg. Var lugn, snälla Marie; du skall få se, att jag icke blir någon lätt fisk att handskas med för de där herrarna. Vi böra alltid tacka Gud för att hennes fel endast består uti obetänksamhet och brist på uppfattning av sina plikter. Det hade kunnat vara något än värre. Jag har allt för fast tro på hennes goda hjärta att icke hoppas det bästa.»Med detsamma anmäldes:

»Greve Arthur Eldelfeldt, som frågar, om han kunde få den äran att avlägga ett besök.»

»Gärna, bed herr greven stiga in», svarade Sorenza. Därpå vände hon sig till Marie, sägande leende:

»Här hava vi honom med hjärtat. Få nu se, vad jag kan förmå över honom.»

Hon nickade åt Marie, som stannade kvar i kabinettet.

*

När Sorenza kom ut i salongen, skyndade Arthur henne till mötes, utropande helt glatt, i det han fattade hennes båda händer:

»Äntligen, min kära Sorenza, kunna vi få mötas utan allt detta tvång och all denna förställning. Huru mången gång under de år, som flytt, har jag icke tänkt på dig med saknad och längtan, utan att äga den minsta aning om, var du fanns, eller vilket ditt öde var.» Arthur tryckte hennes händer till sina läppar och höljde dem med kyssar.

Varje drag i hans vackra ansikte utvisade, huru verkligt glad han var av detta ogenerade återseende; även Sorenzas lugna min försvann, och att leende, fullt av inre tillfredsställelse. gled över hennes ansikte.

»Alltid densamme» sade hon milt och drog honom ned bredvid sig på soffan. »Obetänksam, varmhjärtad och excentrisk, alldeles sådan du var i ynglingaåren. Har då tiden icke förmått lägga någon snö över känslans glöd?»

»Nej, Sorenza, mitt hjärta är i dag lika varmt som då jag första gången såg dig. Det blir aldrig annorlunda. Människorna och prövningarna äga ej någon makt över detsamma.»

En lång stund utgjordes Sorenzas och Arthurs samtal endast av en ömsesidig kort redogörelse för de händelser, som timat, och huru ödet gestaltat sig för dem, sedan de sist samtalade förtroligt. Hon hade då varit en flicka om sjutton år, han en nittonårig yngling. Nu var Sorenza tjugusju år och Arthur tjugunio.

Huru mycken bitter erfarenhet hade icke denna rad av år fört med sig! Huru många gäckade förhoppningar och leende drömmar hade icke blivit begravna!

Deras sammanträffande hos greve Hjelms hade varit så flyktigt, att det ej medgav något förtroligt -samtal.

Arthur hade så mycket att säga, att Sorenza icke på enhel timme hann mera än göra reda för allt vad han ville veta. Slutligen yttrade hon:

»Nå, Arthur, när träffade du Ebba Hjelm sist?»

»Jag har icke återsett henne sedan du tvingade mig att lämna Bro.»

»Icke?»

»Nej; det var liksom ödet beslutat, att hon och jag skulle blivit skilda. Det finnes likväl stunder, då det förefaller mig, som om hon av alla jag känt varit den enda, vilken kunnat bereda min lycka.»

»Men varför har du då icke återvänt till Bro?»

»Omständigheterna Hava ej så velat — och nu, Sorenza, vore det gagnlöst. Mitt hjärta skulle icke mera äga någan plats för henne. Ebba är mig ett dyrbart, ett kärt, nästan heligt minne; men ingenting mera.» Arthur stödde huvudet emot handen och blickade tankfullt framför sig.

Sorenza såg på honom under några sekunder, därefter yttrade hon med en ton, som om hon ej givit akt uppå den halva bekännelsen i Arthurs ord:

»Vad var orsaken, att du på våren icke besökte Bro?»

»En medelhavsexpedition, vartill jag blev kommenderad och från vilken jag återkom först efter elva månaders frånvaro. Vid min ankomst till Stockholm träffade jag morbror Hjelm. Han underrättade mig då, att tant, Mauritz och Ebba rest till Italien, emedan Mauritz led av bröstlidande. Mitt beslut var genast fattat. Jag skulle även resa dit. Det låg något obeskrivligt tjusande i föreställningen

att där få sammanträffa med Ebba. Jag begärde och erhöll permission, varefter jag begav mig på resan, men måste i och för en famil jeaffär först till London. Händelserna fogade så, att jag icke kom längre.» Åter tystnade Arthur.

»Sjuknade du?» frågade Sorenza med väl spelad okunnighet.

»Ah! Sorenza, jag sjuknade verkligen; men till själen.» Arthur sprang upp och gjorde några varv omkring golvet, därpå stannade han framför Sorenza, sägande:

»Vad jag nu kommer att säga, har jag anförtrott åt ingen. Du är den första, jag giver ett dylikt förtroende. Varför?

Det vet jag icke; men det förefaller mig, som du ensam ibland alla skulle förstå mig.»

»Förstå dig, möjligen; men säkert kommer jag icke att gilla dig.» Sorenza räckte honom handen: »Sätt dig åter och tala lugnt.»Arthur kysste handen, som räcktes honom, och satte sig åter på samma plats han lämnat.

»Nå väl, Sorenza, jag uppehöll mig i London. Jag besökte en afton teatern. I en af första radens loger satt ett ungt fruntimmer med ett utseende, som ögonblickligen slog an och fjättrade mina ögon vid henne. Nog av, när spektaklet var slut, följde jag hennes vagn, och innan jag återvände till hotellet, där jag bodde, visste jag, att hon var svenska, att hon var en ung fru, som med sin tant uppehöll sig i London.

»Hela den följande dagen grubblade jag på en utväg att återse henne, att på något lämpligt sätt göra hennes bekantskap. Alla andra tankar och intressen voro liksom bortblåsta. Vid middagstiden gör jag en promenad, fast besluten att direkt gå upp till min vackra landsmaninna, presentera mig för henne och säga — Gud vet vad. Just som jag fattat detta beslut, hör jag någon bakom mig yttra på svenska:

»'Snälla faster, det finnes icke någon möjlighet att få reda på fröken de * *. Vi ha nu sökt henne i tre veckor, och sannerligen saknar jag icke lust att göra några vidare försök.'

»Rösten var klangfull och frisk. Jag vände mig om. Det var min sköna från operan föregående afton. Att avtaga hatten, att säga henne, vem jag var, och att uppgiva fröken de * * adress, som jag kände, var ett ögonblicks verk.

»Det var en egen ödets skickelse uti, att de farligaste bekantskaper jag gjort ha blivit inledda på gatan, ty så var det även med din.»

»Vad skall jag vidare säga? Jag såg henne dagligen och hade till och med den lyckan att förskaffa henne inträde i åtskilliga familjer. Hon bodde i general C—s hotell och var genom den gartila generalen, som känt hennes mans far, redan införd i den lilla krets, han såg hos sig.

»Jag älskade henne och det av hela min själ. Hade hon av mig fordrat, vad hon velat, hade jag offrat henne det, så behärskade mig denna känsla, och så är det än i detta ögonblick. Åsynen av henne är oumbärlig för min tillvaro, och likväl kan den ibland förorsaka mig ett helt helvete av marter.» Arthur lutade huvudet i handen, tilläggande: »all frid, allt hopp om lycka, all glädje är för mig försvunnen, då jag icke ser eller hör henne, och ...»»All aktning, allt anseende skall du därigenom beröva henne», inföll Sorenza allvarligt.

»Vad säger du?» utropade Arthur.

»Sanningen. Mariquittas goda namn och rykte har genom dig lidit så, att icke en enda av dem, som känna henne, tro annat än att hon är brottslig. Har du då glömt, att hon är en annans hustru, att hon bar en hederlig mans namn cch att du på ett lättsinnigt sätt lekt därmed?»

»Sorenza! Jag har aldrig glömt den aktning, jag är skyldig henne och mig själv.»

»Har du icke? I så fall lever hon väl i okunnighet om dina känslor?»

Arthur teg.

»Gör hon det icke», återtog Sorenza med en röst, som något darrade, »då, Arthur, har du endast upprepat din fars beteende mot min mor, och du har handlat i rak strid med allt vad man har rätt att fordra av en gentleman.»

»Sorenza, nu är du för sträng. Jag har aldrig ens med ett ord sökt locka Mariquitta från sina plikter, aldrig har jag glömt, vad heder och ära bjudit, i mitt handlingssätt mot henne.»

»Bjödo heder och ära dig att med en sådan enträgenhet följa en annans hustru, att...»

»Tala icke ut de stränga orden; utan svara mig: har man verkligen vågat uttala något, som kunnat skada hennes rykte, med anledning av mitt umgänge med henne?»

»Om man vågat!» upprepade Sorenza. »Har du så liten erfarenhet, att ditt fönnuft icke säger dig, att du snarare borde förundra dig över, om man icke gjort det? Du själv, vad skulle du tänka i fall du till exempel såg herr

Bencke på promenader, spektakler, societé och i hemmet ständigt vid Mariquittas sida? Jo, du skulle tänka: 'en öm förbindelse' ; och likväl vill du, att Mariquitta, oantastad av det allmänna pratet, skall omgivas av din hyllning. Du gör allt för att bevisa din kärlek och för att bliva älskad, och du talar ändå om, att du ej velat med ett ord locka henne ifrån sina plikter. Är ej hennes kärlek till en annan ett brott emot dem?»

»Men, Sorenza, hennes man frågar ju icke efter henne», inföll Arthur. »Han utsätter sålunda sin hustru för. ..»

»Lättsinniga ädlingars kärlekspjoller», avbröt Sorenzaskarpt. »Vet du väl, om det är han, som gör detta? Kan det icke snarare vara hon, som, förstörd av narrars smicker, glömmer, att hon inför Gud lovat sin make att cilska honom i nöd och lust. Denna glömska vartill du förlett henne skall en dag på ett sorgligt sätt framstå för dig, då allt det onda, man säger om dig och Mariquitta, hunnit fram till hennes mans öroil. Svara mig ärligt och sant på en fråga: Älskar Mariquitta dig?»

»Nej. Mitt sällskap är henne icke nog, hon har behov av andras hyllning och synes rätt ofta hava ledsamt i min närhet. Ah, om du kunde ana, vilka kval denna visshet föder. Att se, att veta ...»

»Det du spelat och spelar en dig och henne ovärdig roll. Ja, det måtte vara bittert. Jag skall anförtro dig en sanning. Det gives icke någon gift kvinna, hon må vara aldrig så lättsinnig, vilken ej ringaktar den man, som talat kärlek till henne. Det är älskarens lott, att föraktas av henne, som han söker locka från pliktens väg. Kvinnan älskar aldrig den, hon föraktar, och hon föraktar alltid det orätta, om hon ock dukar under därför. Vad är du i Mariquittas ögon? En slav, den hon roar sig med, plågar eller smeker, allt som det faller sig. Du har gjort, vad du kunnat, för att beröva henne andras aktning, och du hoppas ännu, att hon skall vid dig fästa något intresse.»

»Men varför visar hon mig icke ifrån sig? Varför önskade hon, att jag skulle komma hit såsom bevis uppå att jag höll av henne? Varför har hon blivit ond, då jag icke infunnit mig dagligen hos henne?»

»Därför att hon är obetänksam. Det har roat henne att i dig äga ett viljelöst redskap, som uppfyllde alla hennes infall. Tro mig, du är och har aldrig varit annat än en leksak i Mariquittas hand. Du har lekt med hennes heder, hon med ditt hjärta.»

»Sorenza!» utropade Arthur och störtade upp, »är det din mening att göra helvetet ännu större inom mig?»

»Nej, men väl att tvinga dig att övertänka dina egna handlingar och din ställning.»

»Professor Porry önskar underrätta sig om fruns hälsa», anmälde betjänten.

»Bed professorn stiga in», svarade Sorenza lugn. Därpå vände hon sig till Arthur:»Övertänk mina ord och bevisa din kärlek på ett ädlare sätt, än att blottställa den, du älskar.»

Porry inträdde. Några ögonblick därefter avlägsnade sig Arthur. Han tog vägen genom trädgården.

*

»Jag är kommen», yttrade Porry, då han och Sorenza be-funno sig allena, »för att fordra upprättelse och förklaring, nu sedan jag underrättat mig om er hälsa.»

»Sannerligen låter det icke, som om vi skulle komma att råka i strid med varandra», sade Sorenza leende. »Nå, icke mig emot. Vi passa bättre till motståndare än till vänner.»

»Tror Sorenza det?» Porry såg på henne med en blick, varmare än den, med vilken han fordom betraktade den sjuttonåriga flickan. »Jag åter är av en motsatt tanke; men därom en annan gång. Nu till upprättelsen.»

»Är det Nils, som skall skänka mig den?»

»Ja; i fall ni sätter något värde därpå. Jag har likväl aldrig uppsåtligen förolämpat Sorenza.»

»Bäste Nils», sade Sorenza med den allra likgiltigaste ton i världen, »jag säger, som ni nyss sade; det är icke därom vi skola tala utan om den upprättelse, ni hänsyftar på.»

»Det vill säga, om den, som Sorenza är skyldig mig.»

»Har jag förolämpat Nils?»

»Mera än det, Sorenza har sårat mig.»

»Genom vad?»

»Frågar Sorenza detta på fullt allvar?»

»Helt visst. För tio dagar sedan gjorde Nils mig sin första visit. Sedan dess hava vi visserligen träffats flera gånger dagligen, men endast talats vid om det som rört vår artistiska sysselsättning. På balen konverserade vi såsom sällskapsmänniskor, och i dag ...»

»Såsom gäldenärer.»

»Alldeles icke! Vi äga varken fordringar eller skulder till varandra», sade Sorenza stolt.

»Jo, större än några andra människor kunna hava.»

»Jag ber, gå icke ifrån ämnet», avbröt Sorenza. »Jag önskar veta, på vad sätt jag förolämpat Nils. Själv lever jag i fullkomlig okunnighet därom.»

»Sorenza har gjort det genom att skicka mig igen de teckningar, ni av en händelse kommit över, och vilka voro av min hand.»

»Således av värde för Nils.»»Men utan allt sådant för Sorenza.»

Porrys ögon sökte genomtränga den kalla mask, Sorenzas ansikte bar; men förgäves. Hon blickade helt lugnt in i de spörjande ögonen.

»Vad en artist med Nils* överlägsna talang tecknat, kan aldrig bliva utan värde för en konstnär. Jag återsände dem helt enkelt därför, att jag fruktade, det ni saknade dem, och jag ville icke, att ni skulle berövas croquier av deras värde.»

»Det var således icke för att visa Sorenzas ovilja emot mästaren, som hans händers verk blevo så där nolens volens hemskickade?»

»Alldeles icke. Jag hyser icke någon ovilja och skulle därför icke kunna visa den.»

»I sådant fall, tillåt, att jag återsänder de där teck-

ningarna?»

»Gärna, i fall Nils icke vill behålla dem.»

»Tack!» Porry fattade hennes hand, den hon utan något motstånd eller någon rörelse lät honom kyssa.

Denna isande kyla var nära att alldeles bringa Nils ur jämvikt, så pinsam föreföll den.

»Bestod upprättelsen i, att jag skulle återtaga vad jag översänt, så har jag nu skänkt den», sade Sorenza leende. »Vi äro alltså ifrån den saken och kunna övergå till den förklaring, jag ansåg mig vara skyldig.»

»Anser Sorenza sig ej stå i skuld hos mig?»

»Nej, jag tycker mig icke vara något skyldig; detta har

jag helt nyss förklarat; men låt höra.»

»Sorenza yttrade för en tid sedan, att 'den brottsliga kvinnan och hennes gudomlige domare', ej voro målade av er.»

»Ja, det gjorde jag. Nils som målat dem vet, att jag talade sanning.»

»Men, huru vet Sorenza att de äro av mig?»

Sorenza stödde huvudet i handen och svarade:

»Genom Sallys anteckningar.»

Porry spratt till, och Sorenza bifogade:

»Det var Sallys porträtt, hennes broder målat i synder-skan. Först tretton år därefter, då tavlan var färdigmålad — av Gunnar Sturms andra hustru fick han se den och igenkände då Sallys drag hos äktenskapsbryterskan, något som gjorde ett våldsamt intryck på honom. Nu har Nils hört tavlans historia.»

»Icke fullkomligt», inföll Porry och for med handen över

22 X Ädlingens dotterpannan. »Det finnes ännu något att tillägga, som ni glömt.»

»Verkligen?» Sorenza lyfte upp huvudet och såg på Porry.

»Ja!» Nils betraktade henne. »Den där tavlan har haft olycka med sig; den har fört till uppdagandet av hemligheter.»

»Säg snarare: den har givit bevis uppå, att människan icke vill förstå orden: ’Må den som känner sig utan skuld kasta första stenen’.» Sorenza reste sig upp, bifogande med ett sorglöst leende: »Dock, vad lönar att tala därom?

Ni har fått den förklaring, ni önskade. Vi äro alltså kvitt, och nu kunna vi tala om andra saker.»

Sorenza tog ett handarbete och gick att sätta sig vid ett av de uppslagna fönstren.

»Kvitt äro vi icke», sade Porry och intog stolen mitt emot henne, »och innan vi det bliva, kunna vi ej heller tala om något annat.»

Det låg i Nils’ röst något djupt allvarligt.

»Vad är vidare att säga om tavlan?»

»Ingenting, om Sorenza så vill, och likväl ganska mycket om dess fulländande.»

»Om dess fulländande», upprepade Sorenza och såg på honom med en stolt blick. »Vad skall jag säga därom? Behöves verkligen någon förklaring?»

»Sorenza, ett enda ord av edra läppar såsom lösning på den tvetydiga gåtan, och jag skall tro därpå såsom på Gud.»

»Vad Nils trott, bevisade ert plötsliga avlägsnande; vad ni nu tror, är likgiltigt. Nils har för andra gången, utan all prövning, brutit staven över mig. Nå väl, begär då icke, att mina läppar skola uttala ett enda ord till rättfärdigande. Nils och jag kunna ändå aldrig förstå varandra.»

»Vem är nu den stränga?» frågade Porry, upprörd. »Sorenza som efter flera års förlopp vägrar mig en förklaing, eller jag, som...»

»Bäste Nils», avbröt Sorenza, »låt oss icke tala därom. Jag har ingenting att förklara, ingenting att rättfärdiga; och om jag även hade det, anser jag icke Nils äga rätt att fordra det; ty ett av de två: antingen betraktar ni mig som en hederlig kvinna, eller ock som motsatsen. I det förra fallet står jag över misstankarna; i det senare under dem. I det förra behöves icke någon förklaring; i det senare vore varje sådan något, varuppå Nils alldeles icke borde tro.»Nils fattade häftigt hennes händer, utropande:

»Sorenza är grym!»

»Ingalunda; jag är endast rättvis emot mig själv.» Hon drog undan sina händer.

»Emot er själv, må vara; icke emot mig.»

»Har ni då varit det emot mig?» yttrade Sorenza häftigt ; därpå förde hon handen över pannan och tilläde med mild, lugn röst, i det hon vänligt räckte fram handen. »Hör mig och göm sedan mina ord: Det förflutna är något, som vi redan genomlevat, det tillhör oss icke mera. Vinsten, vi därav skördat, är en bitter erfarenhet, och den har skänkt mången lärorik läxa. Låt detta bliva allt, vad vi behålla därav. Något annat kunna vi ej vinna. Varje

erinran av Nils till mig uppväcker köld i min själ. Glöm därför, vad som icke är — det kan ändå aldrig bliva, vad det var...»

»Och varför icke?» inföll Porry.

»Därför, att vad som varit, icke är. Att söka uppliva det vore fåfängt. Det, som är dött, lever icke.»

»Vem säger, att det är dött!» utropade Nils och tryckte Sorenzas händer lidelsefullt till sina läppar.

»Jag!» svarade Sorenza med en så kall och bestämd ton, att Porry ovillkorligen släppte hennes händer. På den höga pannan vilade allvar, ur de lugna ögonen lyste köld. Nils sänkte huvudet.

»Låtom oss vara vänner», återtog Sorenza efter en kort paus. »I dag kan jag säga, bliv min vän, därför att jag vet, att vi ej kunna vara något annat.» Hon räckte honom handen, tilläggande helt muntert: »Och nu, sedan vi be-

gravit det förflutna, stå vi på griften därav såsom ett par goda vänner.»

»Vänskap är således allt, vad Sorenza kan skänka mig?» frågade Porry.

»Ja, allt!» svarade Sorenza och mötte med en stadig blick hans mörka ögon.

Porry fattade hennes framräckta hand.

»Må så vara då», Sade han och släppte den genast. Han reste sig upp och tog avsked med en stum bugning. Hela Porrys utseende vittnade om ett inre, som kommit ur jämvikt. Det var liksom varje nerv i hans ansikte darrat av smärta.

En lång stund satt Sorenza orörlig och blickade på dörren, genom vilken han försvunnit.

»Reminiscenser och ingenting annat», viskade hon. So-renza reste sig upp och började gå av och an på golvet. Hon stannade slutiigen framför det öppna fönstret.

»God dag!» ropade en röst bakom Sorenza; det var Mariquitta. Sorenza vände sig om.

*

Några dagar förflöto, under vilka Porry ej syntes till. Man sade, att han rest bort. Skulle han återkomma eller ej? Se där en fråga, den Sorenza gjorde sig i tysthet.

Arthur hade i stället dagligen varit hos Sorenza. Denna hans trägna uppvaktning harmade Mariquitta, emedan han tycktes alldeles ha förgätit henne, för att skänka sin hyllning åt styvmodern. Mariquitta hade icke den dunklaste aning om, att emellan Arthur och Sorenza fanns någon släktskap, utan hon såg i hans uppförande endast föränderligheten i hans känslor. I samma mån han drog sig tillbaka, vaknade hos den unga kvinnan begäret att återvinna «in slav och beundrare. Hon sökte uppväcka Arthurs svartsjuka, genom att kokettera för Bencke, och sysselsatte sig med den unge artisten mera än klokheten bjöd. Och detta med en person, som icke det ringaste intresserade henne. Fåfängan att få Arthur svartsjuk framkallade detta uppförande.

Bencke hade av Mariquitta blivit presenterad för Sorenza. En gång förr hade de mötts, men så hastigt, att han, i sitt upprörda sinnestillstånd, icke fäste sig vid hennes utseende, som han då, på ett föga honnett sätt, behandlat. För Sorenza hade deras första möte likväl varit allt för bittert, att hon skulle kunnat glömma dragen av den, som spelat en roll i denna smärtsamma scen.

Också hade hon behövt flera sekunder, innan hon kunde med några alldagliga hövlighetsfraser besvara hans hälsning.

Emellan Arthur och Sorenza hade samtalet om Mariquitta nästan dagligen återupptagits. Sorenza talade då med så mycket allvar till honom, att Arthurs förändrade uppförande helt och hållet härflöt därav. En dag yttrade Sorenza till honom:

»Du försummar din mor och din syster; detta skall reta dem emot Mariquitta. Kom ihåg, att hon bär samma namn som jag, och att alla, som äro besläktade med mig, bliva förhatliga för dem.»

»Sorenza, jag älskar henne så högt, så över allt annat, attjag för hennes skull kunde begå vilken handling som helst; begär då icke, att jag ständigt skall tänka på dessa småaktigheter.»

»Om du älskar henne, då bör du även vara rädd om hennes ära; detta är något, som hedern ålägger dig.»

»Nå väl, jag skall göra allt för att undandraga henne någons prat.»

»Res då härifrån.»

»Omöjligt. Jag har givit henne mitt hedersord uppå att stanna så länge hon vistas här. För övrigt, den fattiga glädjen att se henne måtte mig väl vara förunnad.»

Sorenza skrev till René.

En annan gång sade Arthur till Sorenza:

»Du anklagar mig för att hava komprometterat Mariquitta och genom mina besök skadat hennes rykte; men huru tror du, man skall bedöma Benckes enträgenhet? Kan du se och gilla det sätt, varpå han med avsikt söker ställa henne i en tvetydig dager?»

»Arthur, jag finner Benckes uppförande i högsta grad dåligt; men han är en så självkär människa, att det skulle gagna föga att vädja till hans heder. Begreppet gentleman är något, som han icke förstår. Helt olika är det med dig, du äger för mycket av sann ridderlighet att icke inse det du handlat orätt.»

»Må vara; jag har också bevisat det med mitt förändrade uppförande; men vad har vinsten blivit? Jo, att hon ännu mer uppmuntrat den där lymmeln.»

»Mariquitta är oförsiktig, det är sant; men hon hyser icke den minsta svaghet för honom.»

»I så fall borde några ord av dig förmå henne ändra uppförande.»

»Varje anmärkning av mig skulle endast stämma henne illa och alldeles förjaga förtroendet oss emellan utan att förändra något. Mariquitta med sin karaktär skulle då först finna Bencke intagande och i smyg tillåta sig samma obetänksamheter, dem hon nu gör helt öppet. Sålunda förvärras saken. JUt annat medel måste anlitas.»

»Vilket då?»

»Hennes mans mellankomst.»

»Sorenza!» utropade Arthur häftigt.

»Vad fattas dig? Inser du ej själv, att det vore helt naturligt, att René hälsade på sin hustru?»

Ännu en stund talade Sorenza vid Arthur; han åhördehenne, under det han i ett upprört själstillstånd vandrade av och an på golvet. När han slutligen lämnade henne, var han så nedslagen, att han ett ögonblick tyckte, att den bästa vinst, han kunnat draga av livet, vore att med ens göra slut därpå.

Med dessa tankar inträdde han i sina rum; men han hade knappt hunnit lägga ifrån sig hatten då dörren upprycktes och Ernfrid Eldelfeldt stod framför honom.

Ernfrid visade sig helt glad över att återse Arthur, och under ett par timmar pratade man om ett och annat.

»Vet du, varifrån jag senast kommer?» frågade Ernfrid.

»Ifrån Skåne, såsom du nyss sade.»

»Visserligen; men på vägen därifrån har jag gästat hos ...»

»Hjelms», inföll Arthur plötsligt.

»Ja, jag har varit på Bro i sex veckor. Då jag på vägen ifrån Skåne gjorde ett besök där, var min avsikt endast att dröja över ett par dagar. Ödet, slumpen, eller vad du vill, hade annorlunda beslutat.» Ernfrid gick fram till fönstret, tilläggande: »bäst hade varit, att jag aldrig rest dit.»

Arthur betraktade honom. Livligt stod hans egen resa ned till Skåne, då han kvarstannade på Bro. Arthur tyckte sig i detta ögonblick se Ebba leende, glad och älsklig, sådan hon då var. Liksom ett eko upprepade en röst i hans inre dessa hennes ord:

»Arthur, jag skulle hålla bra mycket av dig, om du bleve en verklig gentleman till tankar, känslor och handlingar.»

En paus hade uppstått, under det att dessa minnen trängde sig på Arthur. Han slet sig likväl ifrån dem*

»Varför ångrar du att hava besökt Bro?» frågade han.

»Därför att jag förspillde allt för mycken tid där», svarade Ernfrid med ett tvunget skratt. »Ingenting är dummare än dylika besök. Man låter övertala sig att stanna utan att äga någon giltig orsak, varför man gör det.»

Arthur betraktade broderns stolta och energiska ansikte. Han läste däruti att vilka än de känslor voro, som dikterade hans första, ofrivilliga yttrande, han nu ångrade dem.

»Hur mådde Ebba?» frågade Arthur.

En hastig ryckning i musklerna gav tillkänna, att Arthurs ord voro Ernfrid obehagliga.

»Bra», blev det korta svaret.

»Nå, höres det icke av, att hon skall gifta sig?»

»Nej; hon lär visserligen ha haft lika många friare, somdagar i året; men hon älskar sin frihet, och det må icke någon förtänka henne, så emanciperad och självsvåldig som hon är.»

»Besynnerligt vad du nu säger. Ebba föreföll, då jag såg henne, som en i högsta grad älsklig flicka, rikt begåvad med både hjärta, förstånd och ...»

»Envishet», inföll Ernfrid; »ja, det skall Gud veta. Mig skulle hon bestämt retat gallfeber på.»

»Det vill säga, du kan icke med henne.»

»Icke särdeles. Morbror var mycket klen till hälsan, och tant tyckes med så ängsliga blickar följa hans avtynande, att hon själv angripes därav.»

»Nå, än Mauritz, hur mådde han?»

»Såsom alltid, det vill säga, släpande med sin dumhet och sin tråkighet. Tant påstod, att den senare härflöt från ett olyckligt tycke, han skulle haft för en viss Magda eller Martha. Dock, därpå tror jag icke. Äldre fruntimmer, som läst mycket romaner och själva icke kunna hava några kärleksintriger, vilja nödvändigt fantisera ihop sådana för ungt folk. Jag för min del anser den man vara en komplett narr, som gör någon affär av kvinnor och kärlek. Att älska i dag och glömma i morgon tillhör mannfen, i fall han såsom karl vill verka något dugligt för sin samtid.»

»Det var en ganska lätt uppfattning av den allvarsammaste sak i livet», inföll Arthur.

»Vad var det du sade? Den allvarsammaste.» Ernfrid skrattade. »Om du sagt den dåraktigaste. Jag föraktar den karl, som åt dylikt slarv uppoffrar en timme av den tid, han kunde använda nyttigare. Det är något löjligt i den roll, vi som förälskade spela.»

»Löjligt!»

»Ja visst. Jag vill tcvisa det. Du ff r t. ex. se en kvinna, som behagar dig; du blir vilt förtjust, och du begår så många dumheter, att du skulle dö av skratt, i fall en annan begick dem. Sedan du nu gjort dig till åtlöje för andra, uppoffrat heliga eder, varma böner, ödmjuka knäfall och kommit så långt, att den sköna läspar sitt: 'jag älskar dig'; vad har du vunnit? Jo, att hon under loppet av någon tid översvämmar dig med sin ömhet. Du är i sjunde himlen. Du tror, det skall räcka så hela ditt liv, och du är färdig att förgås av lycksalighet. Du skriver glödande verser, dem hon icke begriper. Något senare, och den sköna har ledsnat. Hon finner det vara enformigt att slösa

sina blickar ochsmåleenden på en enda, hon börjar uppmuntra en annan. Du ser det ej ; men andra göra det. För att icke förråda sig har hon i förbifarten ett ögonkast eller några vänliga ord för dig; du inbillar dig på grund därav att fortfarande vara hennes käraste föremål. Du märker ej, att du spelar en ganska ömklig roll, ej heller att man skrattar åt dig, som blivit kastad ur sadeln. Alla se, att du är en överflödsper-son hos den sköna, utom du själv. Hon vågar icke säga det rent ut, emedan hon icke vill hava dig till fiende. Kvinnan är alltid rädd för den man, hon en gång älskat. Då ett fruntimmer fruktar en karl, kan man gå ed uppå, att hon varit svag för honom. Lev väl, du kommer väl och äter middag hos mamma? Jag ämnar mig just nu dit. Hon vet ej ännu, att jag har kommit till X—strand.»

Ernfrid tryckte Arthurs hand, och denne lovade att infinna sig hos modern.

Under Ernfrids tal hade han flera gånger så häftigt skiftat färg, att det såg ut, som om han varit sinnad att genom något utbrott giva luft åt sin inre harm.

*

Vi vilja nu taga reda på, vad Porry företog sig.

En timme efter samtalet med Sorenza åkte han bort och lät köra sig till en bondgård en mil därifrån. Där inlogerade han sig under förevändning, att han önskade teckna av trakten.

Han sista samtal med Sorenza hade så upprört hans själ, att han kände ett oemotståndligt behov av att vara ensam med sig själv.

Ett par dagar efter ankomsten till sin frivilliga förvisningsort gjorde Porry en längre promenad utåt sjöstranden. Det blåste friskt; böljorna slogo fräsande emot stranden, och i skogens toppar susade vinden, lik en dov och djup suck.

Porry avtog sin hatt och lät vinden i sin vilda yra rusa genom hans svarta lockar och med sina friska och svala kyssar svalka hans panna och avkyla de brännande och plågsamma tankar, som. välvde sig därinom.

Män med stor självkänsla hava i allmänhet svårt att fatta, huru en kvinna, som en gång älskat dem, kan upphöra att göra det. Så förhöll det sig även med Nils. Allt hos Sorenza hade bort övertyga honom, att hennes hjärta icke mera gömde någon ömhet för honom. Han genomgick nuhennes uppförande, varje ord, varje min ; och i allt uppenbarade si g den fullkomligaste köld, den absolutaste likgiltighet. Det fanns intet, som gav honom rätt atc hoppas, och ändå kunde han ej avstå från att göra det. Var väl han, Porry, en man, som en kvinna kunde upphöra att älska?

Sorenza misstog sig på sitt eget inre, då hon sade, att kärleken till honom var död. Han, Porry, skulle bevisa, att ur den vänskap, hon nu bjöd honom, måste åter uppspira samma känsla, som en gång fäst henne vid honom.

Sedan han fått så mycken makt över sig, att han kunde fatta ett beslut, var han glad att icke i uppsvallningen av sina sårade känslor ha kastat ifrån sig den vänskap, hon erbjöd honom. Och han beslöt att icke förr återvända till X—strand, än han kunde göra det med yttre lugn.

Efter något över en veckas tid återvände Porry till X—strand. Hans första besök var hos Sorenza och ägde rum samma dag, Ernfrid så oförväntat uppträdde hos Arthur.

Eftermiddagen var betydligt framskriden, då Porry inträdde i den lilla paviljongen, där Sorenza befann sig. Hon var alldeles ensam och sysselsatt att från balkongen avteckna den vy, hon hade framför sisf. Vid ljudet av Porrys steg såg hon upp och utropade vänligt:

»Välkommen åter, storrymmare! Vi trodde allmänt, att Nils lämnat X—strand för alltid.»

Porry kysste Sorenzas hand och svarade leende:

»En så stor ohövlighet kunde jag omöjligen göra mig skyldig till emot min nya vän.»

»Icke?» Sorenza smålog. »Så mycket bättre; men var har Nils hållit hus? Har Nils ...»

»Behöft denna tid och ensamheten för att göra mie förtrolig med tanken, att vi endast äro vänner», ifyllde Porry. »Ja, det har jag verkligen. Man skiljes icke så lätt ifrån en kär förhoppning.»

»Vad tycker Nils om detta utkast?» avbröt Sorenza.

Porry bet sig i läppen. Han hade likväl beslutit att icke låta avskräcka sig, och därför svarade han artigt på hennes fråga. En stund ordade man endast om sådana saker, som rörde konsten.

»Var äro Mariquitta och Marie?» frågade Porry.

»De äro hos grevinnan X—.»

»Och icke Sorenza? Grevinnan är ju en av edra varmaste betin drarinnor.»»Möjligt; men jag är icke road av de där bjudningarna. Under sommaren behöver man begagna alla ögonblick att njuta av den i högtidsskrud klädda naturen, och societetsli-vet blir odrägligt. Då föredrager jag skogens sus och fåglarnas sång framför småskvallret i en salong. Såsom artist behöver man studera Gud i hans mästerstycke, naturen.»

»Jag har således kommit och. stört Sorenza?» sade Porry.

»Alldeles icke; mina vänner störa mig aldrig.»

Hela aftonen kvarstannade Porry och aktade sig noga att föra samtalet in på något gebit, som kunde förleda honom att framkasta ord, dem Sorenza skulle besvara med ett kallt avklippande av ämnet. Genom detta kloka förfarande hade Nils den glädjen att se Sorenza återtaga den vänlighet, varmed hon hälsat honom. När solen skickade sina sista strålar in genom paviljongsfönstren och med ett skälmskt leende gick att gömma sig bakom skogen, reste sig Sorenza, sägande :

»Har Nils lust, så göra vi ett slag i parken?»

»Om jag har lust att promenera med Sorenza: vilken fråga?» svarade Porry leende.

En stund därefter vandrade Nils och Sorenza genom den stora parken, som hörde till X—strands omgivning.

»Varför tager Sorenza ej min arm?» frågade han.

»Av det enkla skälet, att Nils ej bjudit mig den», svarade Sorenza skrattande och lade sin arm i hans.

»Vad skall grevinnan X— säga, när hon får höra att vi promenerat tillsammans oaktadt Sorenza icke kom till henne?» frågade Nils, då de i förbigående hälsade på någon av brunnsgästerna.

»Hon skall säga alldeles ingenting, emedan jag ärligt be-känt för henne, att jag under den varma och vackra årstiden endast av nödtvång går i större sällskap och .. .»

Sorenza tvärtystnade och ryckte häftigt till, liksom hon trampat på något.

»Vad var det?» frågade Porry och såg på henne. Hon* hade blicken riktad rakt framför sig. Nils följde riktningen därav. Dem till motes kommo grevinnan Eldelfeldt, Jenny, Arthur och Ernfrid. Det var på den senare, som Sorenzas ögon häftades.

Sorenza såg icke, huru Jenny skiftade färg, huru grevinnan i stället för att besvara Porrys hälsning vände bort huvudet, eller att Arthur helt förbindligt hälsade på henne och Porry. Hon såg endast Ernfrids forskande ögon, vilka medett genomträngande uttryck vilade på henne. Med stolt och högburet huvud passerade Sorenza förbi honom. I hela hennes hållning låg tydligt uttalat, att hon aldrig skulle erkänna, att emellan dem fanns någon frändskap. Det var första gången, Sorenza och Ernfrid återsågo varandra efter det sorgliga uppträdet i ateljén, då Ernfrid förblev en stum åhörare av all den orättvisa skymf, som drabbade Sorenza.

När Nils och hon passerade förbi dem, kände Porry, att en skälvning ilade genom Sorenzas arm, som vilade på hans.

»Huru är det, Sorenza?» frågade Porry och böjde sig ned till henne. »Ni är alldeles dödsblek, vill ni ej sätta er? Ni mår bestämt icke bra.»

Sorenza svarade icke, hon blott såg upp till honom med en blick så kall, att den gjorde ont. Hon fortsatte promenaden med stadiga steg, liksom hon velat visa, att hon icke lät detta plågsamma intryck behärska sitt inre. En paus uppstod. Nils insåg, att hon önskade slippa vidare spörsmål. Efter några minuters tystnad yttrade Sorenza:

»Medgiv, att vi äro stora stackare, vi människor.»

»I vad fall?» frågade Nils och förmådde Sorenza sätta sig på en bänk, varifrån man hade utsikt åt havet.

»Vi låta överrumpla oss», sade hon med ett matt leende.

»Väl icke Sorenza, som gjort sitt förnuft till härskare över sina känslor?»

»Det är något, som vi alla borde göra; men tyvärr förneka vi dess herravälde mången gång i vårt liv och låta då stundens intryck föra oss‘med sig.»

»Tillåt mig påstå, att Sorenza säkert aldrig gjort det.»^

»Har jag icke?» utropade Sorenza livligt. »Det är ju knappast några minuter, sedan jag gav Nils ett bevis därpå. Jag lät åsynen af en människa så inverka på mig, att jag kom Nils att tro mig vara illamående.»

»Det var icke åsynen av personen, utan de minnen, som fasthängde vid densamma, som inverkade.»

»Minnen; men vilka minnen? Jo, namnlöst bittra; Nils känner icke arten av dem.»

»Så tror Sorenza.» Porry lade armen på soffans ryggstöd : »men Sorenza har orätt. Jag vet, att greve Eldelfeldt var Sorenzas far, men», tilläde han, »jag visste det icke då.»

Sorenza spratt till, såg på honom ett ögonblick, skakade därpå sitt huvud, liksom för att befria sig ifrån de tankar, som plågade henne, och sade kallt:»Vi hava ju begravit det förflutna, alltså bort med allt, som hörer dit. Väl vore, om jag även med det förflutna, kunde begrava min ovilja för dem, som leva »

»Skulle oviljan kunna fortleva, sedan förmågan att älska, dött?» frågade Porry med en röst, som hade allt för mycket av det forna tonfallet, att icke jaga upp en högre rodnad på Sorenzas kinder.

»Förmågan att älska dör aldrig», svarade Sorenza, »men förmågan att älska ett visst föremål kan dö.»

»Sorenza har rätt!» Porrys ögon hade uppfångat rodnaden.

Hans röst ägde således förmågan att sätta hennes blod i rörelse. Han hade icke bedragit sig. Det fanns ännu någon sträng i hennes hjärta, som kunde vibrera i en ömmare tonart.

Nils bytte genast om samtalsämne. Hade han fortsatt det, skulle han kanske ha förrått den upptäckt han gjort och för alltid berövat sig möjligheten att än en gång uppfånga en skymt av vad Sorenzas hjärta gömde.

*

• Under tiden hade den grevliga familjen fortsatt sin promenad. Då de hunnit så långt, att varken Sorenza eller Porry kunde uppfånga deras ord, yttrade Ernfrid:

»På vem hälsade du, Arthur? Var det på damen eller kavaljeren?»

»På båda», svarade Arthur.

»Det förundrar mig, att du känner henne.»

»Motsatsen förvånar mig med avseende på dig.»

»Min käre Ernfrid, du bör ej överraskas av något, när frågan gäller Arthur», inföll grevinnan bittert. »Du borde känna honom och veta, att han anser för en ära att trampa aktningen för sin mor under fotterna. Det har blivit hos honom en samvetssak att låta mig se, huru litet avseende hati gör på mig. Nå ja, allt det där har jag för övrigt omtalat i mina brev, ehuru jag då icke visste, att personen, till vilken Arthur står i den där lumpna förbindelsen, var besläktad med henne.. Jag borde likväl ha anat det.»

»Och varför, om jag får fråga», inföll Arthur häftigt.

»Därför att alla mina lidanden hava utgått från en och samma källa. Så snart det var fråga om glömska av heder och plikt, borde jag misstänkt ursprunget.»

»Jag anhåller, det mamma ville vara av den godheten ochicke framkasta ord, vilka kunna tydas illa, då det handlar om unga fru Sturm», sade Arthur kort och bestämt. »Jag har mer än tillräckligt att anklaga mig för, då min obetänksamma enträgenhet givit anledning till elaka uttyd-ningar; jag vill likväl ej höra dem upprepade av mina anförvanter och av dem slungade emot en oskyldig och aktningsvärd kvinna.»

»Aktningsvärd!» upprepade Jenny med ett hånskratt.

»Giv akt på vad du säger, Jenny», utropade Arthur.

»Jag tycker, att det där är saker, som röra Arthur ensam», inföll Ernfrid, »och således icke kunna eller böra bliva föremål för samtal oss emellan. I dylika fall sköter en karl sig själv; men här är en annan fråga, som gäller oss alla, och den torde Arthur tillåta att vi diskutera.»

»Åh ja, mycket gerna; men icke här i parken.» Arthurs eljest vackra och leende drag hade nu en prägel av stolthet, som tvdligen utvisade, att han var förtretad.

Vicf hemkomsten blev det en het debatt emellan Arthur och hans anhöriga. Ernfrid uttalade ett skarpt ogillande av, att Arthur återknutit bekantskapen med Sorenza, då det var faderns uttryckliga vilja, att all beröring emellan henne och hans övriga barn skulle upphöra. Grevinnan anklagade Arthur att alldeles försumma henne nu, sedan Sorenza och han sammanträffat. Jenny påstod, att hela brunnssäll-skapet ovillkorligen skulle gissa till släktskapen, och att Arthur och Sorenza gjorde allt för att giva éclat däråt. Dessutom syntes det mer än väl, att Arthur tog intryck ifrån Sorenza, emedan han alltid var illa stämd emot de sina.

Denna senare så väl som grevinnans anklagelse voro fullkomligt falska; ty med den ridderlighet, som utmärkte Arthur, hade han vid första påminnelse av Sorenza, att han försummade sin mor, sökt rätta detta fel. Han visade grevinnan en uppmärksamhet och en vänlighet, som han på flera år icke skänkt henne.

Grevinnan anade källan, varifrån förändringen kom, och kände sig så förbittrad däröver, att hon nedlät sig att driva ett osant påstående, på. det Arthur icke skulle tro, att hon givit akt därpå.

Vad åter vidkom att Arthurs och Sorenzas sätt skulle giva tillkänna någon släktskap dem emellan, var detta även oriktigt; ty så väl Arthur som Sorenza iakttogo fortfarande ett så fullkomligt främmande uppförande, så snart någon såg och hörde dem, att det snarare tycktes som Arthurs besökhos den unga äkan voro av den natur, att han skänkte henne sin hyllning.

Att dessa anklagelser skulle leda till ett häftigt utbrott av Arthur är klart. Den ridderlige unge mannen kunde ej förlika sig med all denna orättvisa och hätskhet emot Sorenza. Ord blevo av honom uttalade, som icke voro milda och vilka på ett ganska gripande sätt påpekade, huru illa man handlat emot Sorenza.

Ernfrid fick den gången höra sanningens språk talat helt osminkat, och grevinnan nödgades smälta, det Arthur öppet förklarade, att hennes hätska och hjärtlösa uppförande emot faderns dotter vänt Arthurs hjärta ifrån henne. Han förklarade öppet, att det endast var på Sorenzas uppmaning, som han under den senare tiden ådagalagt mera vänlighet och sonlig vördnad än tillförne.

Han lämnade de sina i fullt vredesmod.

Hittills hade grevinnan icke velat direkt anfalla Arthur; men hon hade hoppats, att den äldste sonens oböjliga karaktär även på Arthur skulle utöva något inflytande, i fall han redan i början gick i förbund med henne emot den till hjärta och känslor vekare Arthur.

Grevinnan misstog sig nu, såsom nästan hela livet igenom. Hon förstod icke, att sonen jämte ett gott och känsligt hjärta kunde hava en kraftfull och manlig karaktär, utan hon hade under flera år haft den illusionen, att Ernfrid en dag skulle komma att styra och behärska honom.

Vad hon åstundade hade hon nu motarbetat. Brödernas sammandrabbande gjorde det omöjligt för Ernfrid att över Arthur erhålla något välde.

Detta uppfattade Ernfrid fullkomligt; och då Arthur var borta, harmade det honom, att han av modern och systern låtit hetsa sig till detta utbrott, han, som annars brukade behärska varje sinnesuppsvallning.

Orsaken varför han avvek från denna sin vana, torde man kunna söka däri, att grevinnan innan Arthur ankom till middagen framställt dennes sätt och umgänge med Sorenza i en alldeles falsk dager. Därjämte beskrev grevinnan Sorenza såsom en varelse, den där genom sin rikedom, sitt namn såsom artist och sin oberoende ställning begagnade alla möjliga tillfällen att visa grevinnan sitt övermod och sin makt över Arthur.

Grevinnan kände sonens högmod. Hon förstod att så kittla och reta detta, att Ernfrid hela dagen med en vissotålighet avvaktade att slumpen skulle foga så, att han kunde få fästa Arthurs uppmärksamhet på, att han genom umgänget med Sorenza överträdde faderns vilja. Att han sedan iöll ur sin sansade roll, var en följd av hans uppretade själstillstånd.

Ernfrid kände med sig själv, att han uppfört sig dåligt emot Sorenza, och just därför pinade det honom att sammanträffa med henne.

När Arthur avlägsnat sig, fick emellertid grevinnan och Jenny uppbära, att han förgått sig, och medlemmarna i den Eldelfeldtska släkten skildes åt obelåtna med varandra.

Någon tid förgick.

Porry hade blott en tanke, en önskan, ett mål, och det var, att ännu en gång se sig älskad av Sorenza.

Han var dagligen med henne, och hans sätt hade visserligen till det yttre den lugne vännens; men nog skulle Sorenza varit blind för att ej se den känsla, som doldes bakom vänskapens mask och vilken för varje dag framskymtade allt tydligare och tydligare.

Det oaktat bibehöll Sorenza sitt vänliga, alltid lugna, stundom kyliga sätt emot honom. En och annan gång hände det, att en lika förrädisk som hastig rodnad flög över hennes ansikte och för Porrys spanande blickar förrådde, att hennes inre icke var så kallt, som hennes yttre utvisade.

Sorenza deltog högst obetydligt i brunnssällskapets förströelser ; men Mariquitta däremot var ständigt med. Sorenza ställde likväl så klokt till, att den unga frun, med eller mot sin vilja, måste hava faster Marie med sig. Allvarligt hade Sorenza sagt Mariquitta, att det varken var passande dier överensstämmande med god ton, att en ung fru så där ensam och uppvaktad av en hop herrar flackade omkring på alla förlustelser och promenader. Nog av, faster Marie var alltid vid Mariquittas sida, och varken herr Bencke eller é.ndra kunde nu skryta av någon angenäm tete å tete med den vackra och fjäsade fru Sturm.

Arthurs uppförande hade blivit ännu mera tillbakadraget. Han besökte även Sorenza mindre ofta. Sant är, att var-est Mariquitta var, där såg man även honom; men Arthur höll sig på avstånd, nöjd, om han i flykten kunde uppfånga en blick.

Mariquitta fann denna förändring retsam och gjorde alltför att åter draga honom till sig; men vid varje sådant försök från hennes sida föreföll det, som om han ännu mera dragit sig tillbaka.

En annan dag hade man arrangerat ett större lustparti. De flesta av brunnssällskapet deltogo däruti, till och med grevinnan Eldelfeldt med dotter och söner.

Sorenza var icke med. Hon hade redan på morgonen förklarat, att hon helst stannade hemma.

Såsom vanligt, då hon var allena, hade Sorenza, sedan de andra begivit sig av, gått ned i paviljongen, där hon brukade sitta och teckna. Den ovannämnda eftermiddagen hade hon medtagit en bok för att läsa; men ehuru den låg uppslagen framför henne, fästes icke blicken därpå.

Sorenza satt i en liten soffa mitt för de uppslagna glasdörrarna. Det var icke den kalla och stolta konstnärinnan, utan den drömmande kvinnan, som lyssnade till rösterna i sitt inre, dessa röster, som varken av tid eller förhållanden kunnat nedtystas.

Huru fjäsad, huru uppburen en kvinna än är och huru mycket av rökelser det tändes för fåfängan, äger allt detta ändå ej förmågan att fylla tomheten i hennes själ. Om hon kunde låta vagga sitt hjärta till tystnad därav, då vore hon icke kvinna.

Naturen har icke bestämt henne att spela en roll i det offentliga livet, utan att finna sin sällhet i huslighetens tysta men heliga frid. Älska och uppoffra sig för de sina tillhör henne, och det vore fruktlöst att vilja påstå, det yttre glans och rykte kunna skapa kvinnans lycka.

Något dylikt kände Sorenza i detta ögonblick. Hon var en utmärkt artist, hon var rik, hon var ung, hon var vacker, och ändå denna känsla av tomhet inom henne. Allt vad hon ägde utgjorde bisaker emot det enda, som fattades henne. Och just detta enda, som hon på en gång hade så nära och ändå så avlägset, vågade hon icke tro på. Hon bävade för att än en gång komma att lida skeppsbrott.

Nu, då hon var ensam, hade all fruktan försvunnit, och det oroliga hjärtat höjde helt otvunget sin röst.

»Jag undrar, om han är med på lustfärden?» tänkte Sorenza.

I detsamma hördes ljudet, av steg. Sorenza vände på huvudet. Nils stod på tröskeln av dörren. En obeskrivlig glädje famnade Sorenzas själ. Den var alltför stark att icke återspeglas på hennes ansikte. Med ett leende, sådantPorry icke sett på hennes läppar sedan hon var sjutton år, räckte hon honom handen, sägande:

»Nils är ej med på lustfärden?»

»Som Sorenza ser, är jag det icke», svarade Porry glatt och slöt hennes hand i sin.

»Och varför icke?»

»Behöver jag säga det?» Han satte sig bredvid Sorenza. »Om Sorenza nu skulle vara rätt uppriktig, måste du medgiva, att du icke trodde, det jag skulle följa med.» Det var första gången Porry begagnade det förtroliga ordet du, sedan Sorenza blivit änka.

»Sannerligen jag vet, varför jag ej skulle tro det?»

»Sorenza var ju icke med.»

Nu kysste Porry handen, som han höll sluten i sin.

»Ehuru vänner äro vi väl icke oskiljaktiga», menade Sorenza skrattande.

»Nära nog, skulle jag tro. Att vara Sorenzas vän, vad vill det säga?»

»Detsamma som att vara vän åt någon annan.» Sorenza ämnade draga undan sin hand, men Porry kvarhöll den.

»Icke så alldeles, emedan vänskapen till Sorenza så gärna vill slå över och bliva någonting annat. Den antager en påfallande likhet med ...»

»Rimfrost», avbröt Sorenza. »Vi fortsätta icke ämnet, utan tala om något annat, som kan bliva av mer intresse. Jag är ensam, Nils uppsöker mig, följaktligen är det Nils plikt att roa mig.»

»Men om jag misslyckas?»

»Då bevisar Nils sig icke kunna motsvara, vad man har rätt att vänta.»

»Vad skall jag företaga för att icke misslyckas?»

»Hitta på något trevligt samtalsämne, vilket som helst, blott det kan bliva underhållande.»

»Gott! Och jag får själv välja ämne?»

»Gärna; men jag äger rätt att förkasta det, i fall jag finner det icke roande.»

»Roande, det var allt för litet begärt. Intressant är väl det minsta.»

»Det som roar måste även intressera.»

»Alldeles icke. Man är road av en komedi, men behöver därför ej vara intresserad. Jag föredrager att intressera framför att roa. Sorenza hör för övrigt ej till dem man roar.»

Ädlingens dotter»Icke? Det var ett besynnerligt påstående.»

»Sorenza roas av ingenting, men intresserar sig för mycket. Så t. ex. intresserar det mig att pröva, huru stort välde du utövar på andra; men det utgör alldeles icke något nöje.»

»Bevisa det om Nils kan.»

»Ifall Sorenza fann ett nöje däruti, vore du nyckfull och ombytlig; nu däremot är du dig alltid lik. Med köld, självbehärskning och överlägsenhet styrer du andra, och det caktat ditt eget inre liknar — en vulkan.»

»En vulkan!» Sorenza skrattade. »Nu, herr konstnär, lade ni för stark färg på porträttet; Nils har därmed skämt bort det.»

»Alldeles icke! Det finnes inom Sorenza något vulkaniskt.»

»Ja, lika mycket som inom den där kristallvasen.» Sorenza pekade på en sådan.

»Sorenza har genom vanan att betvinga sina känslor med förnuftet lyckats så kuva dem, att du skulle förvånas i fall de överskredo de gränser, inom vilka du inneslutit dem. Den marmorsköld, varmed du omgiver dem, är ej natur, utan endast hög grad av självbehärskning. Jag vill bevisa att under den yttre isen brinner en ganska stark eld, som väl kan dämpas men ej släckas.»

»Nils gör som vi i allmänhet göra, dömer andra efter oss själva», svarade Sorenza.

»Gör jag?»

»Helt visst; ty jag trotsar Nils att kunna bestyrka sitt påstående.»

»Trotsar Sorenza mig?»

»Ja! Det förflutna är jordat och kan således icke anföras som exempel.»

»Jag ämnar det icke heller. Jag behöver blott åberopa ögonblicket innan jag trädde in här. Var det då även marmorns lugn i din själ? Sorenza, lägg bort den kalla minen; vartill gagnar den med en vän? Svara i stället ärligt, som det höves en sådan, och medgiv, att du överlämnad åt dig själv och ensamheten erfar, att hjärtat vill ha en röst med i livets frågor; att varken ära eller utmärkelse är nog för en kvinna med ditt lynne.»

»Nåväl, om även detta vore sant, icke bevisar det, att mitt inre är en vulkan, utan blott och bart, att det finnes lika mycken mänsklig svaghet inom mig som hos andra.»»Kallar Sorenza detta svaghet?»

»Det är alltid svaghet att hava behov av tillgivenhet. Vänskapen är, i likhet med kärleken, något 1 högsta grad vanskligt.»

»Är det Sorenza, som påstår något dylikt?»

»Ja visst.» Nu skrattade Sorenza. »Och till bevis, att jag tänker så, är att jag alls icke byggt några förhoppningar på Nils' vänskap.»

»Däruti gör Sorenza rätt. Jag har icke själv fäst några sådana vid den.»

»Nils erkänner således, att den hör till det ostadiga slaget.»

»Den hör icke till något slag; ty den har aldrig existerat.»

»Har Nils ej haft vänskap för mig?»

»Aldrig», svarade Nils med en röst och en blick, som jagade hela härar av purpurskyar över Sorenzas ansikte.

Sorenzas hand darrade, där den kvarlåg innesluten i hans. Hon sänkte blicken. Nils fortfor:

»Sorenza kan icke anklaga mig för att vara en trolös vän; jag har aldrig begärt din vänskap, aldrig tillförsäkrat dig min. När Sorenza sade: Tåtom oss vara vänner', svarade jag: 'Må vara', men jag lovade alldeles icke någon vänskap, jag antog blott tillbudet därav, emedan jag i annat fall helt säkert blivit bortvisad.»

»Men detta var icke ärligt handlat.»

»Vari ligger det oärliga?»

»Uti att emottaga en vänskap, den Nils icke ämnade besvara.»

»Men som jag hoppades kunna förvandla till vad den borde vara. I en strid använder man alla möjliga medel för att kunna segra.»

»Segra? Och över vad?» Nu såg Sorenza upp.

»Över din köld. Kosta vad det vill — måste du ...»

»Jag måste ingenting», avbröt Sorenza kallt.

Bakom kölden framskymtade ett något, som gav tillkänna, att hon var upprörd, ehuru hon sökte förskansa sig bakom likgiltigheten. Porry blickade en stund tigande på henne.

»Skygg, alldeles som då hon var yngre», tänkte han. »O, du min ljuva duva, du måste ändå bli min!» Han suckade.

»Nils har illa uppfyllt sin plikt att intressera mig.»

»Ämnet var således ...»»Tråkigt», avbröt Sorenza.

»I så fall byta vi om och välja ett annat», sade Porry i så glättig to'n, att Sorenza helt överraskad såg på honom. Deras ögon möttes. I hans stod:

»Fåfängt söker du dölja dig bakom den där masken; jag känner nu ditt hjärtas hemlighet.»

»Jag har ett förslag att göra Sorenza.»

»Vilket då?»

»Att du av din vänskap söker göra, vad jag gjort av min.»

»Det vill säga ingenting, efter den aldrig funnits.»

»Åh nej, gör därav detsamma, som mitt hjärta känner.»

»Omöjligt!»

»Är det omöjligt?» Porry såg djupt in i hennes ögon. Hans blick liksom famnade alla hennes föresatser; det var en sekund av lycka, som fattade hennes hjärta.

I detsamma hördes en gäll och föga harmonisk stämma säga:

»Var så god och stig på, frun är i paviljongen.»

Sorenza ville rycka lös sina händer, dem Porry höll hårt slutna i sina. Det var liksom hon blivit ryckt ur en tjusande dröm och kastad tillbaka i verkligheten. Porry viskade:

»Jag släpper ej dina händer, förrän du svarat: är det omöjligt?»

»Jag skall försöka göra det omöjliga möjligt», viskade Sorenza upprörd.

Nu släppte Nils hennes händer. Steg hördes på balkongtrappan, och på tröskeln stod René.

*

Då vi sist sågo René, var han en blek och vildsint yngling, utan hejd vare sig på sitt lynne eller sina passioner. Nu

däremot var han en ung man, till sitt yttre ej särdeles förändrad, men däremot betydligt till sitt inre.

Den förvandling detta undergått hade tryckt sin stämpel på hans drag, så att uttrycket i dem var betydligt mindre stolt och befallande, och detta, ehuru han nu var ensam ägare av Eksjö.

Vid åsynen av René rusade Porrys blod åt huvudet på honom. Han kände sig plågsamt berörd av de gamla misstankarna. Också förändrades hans utseende.

Sorenza räckte René handen, sägande med vänlig röst:

»Välkommen! Du har bra länge låtit vänta på dig.»René skyndade fram, fattade och kysste den emot honom räckta handen med ett uttryck, liknande det, varmed vi nalkas ett helgon.

»Tro mig, det har skett emot min vilja», sade han. »Jag har ej kunnat komma förr.»

»Har du ej fått mitt brev?»

»Då det ankom, var jag på en resa, och först för ett par dagar sedan inhändigade jag det. Utan att giva mig tid att vila över, lämnade jag genast Eksjö.»

»Tack! Jag betvivlade aldrig ett ögonblick, att du skulle komma; det förvånade mig endast, att du dröjde så länge, innan du hörsammade kallelsen.»

»Och detta förundrar mig icke. Tant visste, att om en befallning från tant träffat mig halvdöd, så hade jag likväl efterkommit den. I livet finns väl icke någon, till vilken jag står i den skuld som hos Magda Sturm. Begärde tant än mitt liv, skulle jag ej därmed förmå gällda den.»

Nu vände sig René till Porry, och sedan han med denne utbytt en kall hövlighetshälsning, sade han med ett vemodigt leende:

»Icke sant, farbror, om tant fordrade vilket offer som helst, skulle min plikt vara att bringa det. En ringa försoningsgärd bleve det ändå, för vad min pojkaktiga passion var nära att kosta. Jag skulle likväl ej förmå utplåna, att hon en gång genom mig blev ställd i tvetydig dager.»

»Nej, svårligen», svarade Porry kallt. »Det är alltid farligt att emot en person rikta misstanken; ty ehuru oförtjänt den än må hava varit, liknar den en gengångare, som oupphörligt återkommer.»

»Talat i allmänhet är det möjligt», sade René; »men omöjligt med en kvinna av tants karaktär. Hon står höjd över alla misstankar. Inför den, som icke det förstår, kan hon vända sig bort med förakt.»

»Se så, René, nog ordat om mig», inföll Sorenza. »Mariquitta är borta, så att du i.cke nu kan få träffa henne.»

»Jag får väl lugna mig», svarade René med en, såsom Porry tyckte, likgiltig ton.

Nils fattade sin hatt för att gå. Sorenza hejdade honom, sägande:

»Alldeles icke något uppbrott. Nils har en gång skänkt mig denna afton, och man återtager icke en gjord gåva.»»Men jag fruktar verkligen, att det vid närmare besinnande är mig omöjligt att stanna.»

»Ingalunda. Bjud till att i likhet med mig försöka göra det omöjliga möjligt. I annat fall kunde Nils avskräcka mig.»

Sorenza var så fullkomligt lik sig sådan hon var såsom ung flicka, att tvivlets onda makter flydde och Porry svarade leende:

»I så fall stannar jag.»

Han satte ifrån sig hatten.

Den aftonen var Sorenza glad och livlig. Det kalla och stolta hade försvunnit, och över hela hennes väsen vilade detta skimmer, som känslan av lycka förlänar åt vårt mänskliga jag, och vilket gör den fula vacker och den vackra skön.

Klockan emot tio hördes glada röster i trädgården. Sorenza igenkände Mariquittas och sade till René:

»Ställ dig så, att du vänder ryggen åt de inträdande. Jag önskar bereda dem en överraskning, när du sedan vänder dig om för att hälsa.»

Utan att svara gjorde René vad Sorenza bad honom. Han gick fram till de åt balkongen uppslagna glasdörrarna, och stödjande sig emot dörrposten, blickade han ut, vändande ryggen åt den motsatta dörren.

Han hade knappast hunnit intaga denna ställning förr än Mariquitta kom, åtföljd av faster Marie och herr Bencke.

»A'h, du är icke ensam, mitt kära mammabarn», utropade Mariquitta och hälsade på Porry. Sorenza räckte handen åt Marie, böjde stolt på huvudet till svar på Benckes hälsning och sade till Mariquitta:

»Nej, som du ser, har jag under din frånvaro försett mig med tvenne herrar. Jag önskar presentera dig för den ene av dem.»

Nu vände sig René om.

»Vad ser jag!» utropade Mariquitta med ett uttryck av glädje och tillika fruktan. ,

Med ett vänligt leende gick René fram till henne, sägande :

»Jag tror min åsyn förskräcker dig? Det skulle smärta mig.»

»Huru kan du tänka något dylikt!» utropade Mariquitta och slog armarna om hans hals. »Jag kände mig glad ochlycklig», tilläde hon. »Kom ihåg, du har ju ej på förhand underrättat mig om din ankomst.»

Sorenza vände sig nu till Bencke och sade med ett egendomligt tonfall:

»Här får jag presentera brukspatron Sturm, fru Mariquittas man, och här, bästa René, ser du herr Bencke, vår framstående artist.»

Sorenzas och artistens ögon möttes. Hennes blick sade honom, att hon emellan hans närgångenhet och Mariquitta nu ställde den äkta mannen och att han hädanefter icke ostraffat skulle spela den roll, han så oförskämt utfört.

*

I brunnssalongen den följande morgonen infann sig Sorenza helt allena. Genast vid åsynen av henne skyndade Arthur fram.

»Är fru Mariquitta Sturm illamående?» frågade han.

»Nej, hon är förhindrad», blev svaret.

»Varav? Hon lovade att icke låta avhålla sig ifrån att i dag besöka brunnssalongen.»

»Varför lovade hon detta?» frågade Sorenza.

»Vi hade ingått ett vad. Hon påstod mig vara en sådan vekling, att jag omöjligt skulle kunna besluta mig att i rättan tid vara nere vid brunnen, utan att jag föredrog sömnen framför allt annat.»

»Och ni försäkrade henne om matsatsen?»

»Det är klart. Hon trodde mig icke, utan jag slog vad att hon icke skulle hinna dricka ett enda glas, innan jag blev synlig. Hon skulle vara här i dag för att övertyga sig om att jag vann mitt vad.»

»Vad bevisar det?»

»Att man aldrig bör tro på ett fruntimmers ord.»

»Åh nej, blott att vi idke på förhand kunna beräkna, vad som kommer att ske. Mariquitta drömde icke om det hinder, som i dag avhåller henne ifrån att övertyga sig, det hon tappar sitt vad.»

»Och vad är det för hinder?»

»Hennes man», svarade Sorenza.

Arthur tvärstannade och stirrade på henne.

»Giv akt på ert ansikte», viskade Sorenza. »Erinra er, att vi hava minst hundrade ögon riktade på oss. Nu går jag och dricker mitt andra glas, och sedan göra vi ett slag i parken, så skall jag förtro er en sak.»Några ögonblick därefter vandrade Arthur och Sorenza fram på en av gångarna i parken. Han var blek och såg nedslagen ut.

»Vad är orsaken, att Mariquittas man nu kommit?» frågade han.

»Orsaken är jag. Ett brev från mig har förmått honom därtill, och jag hoppas, att han icke skall lämna X—strand utan att därifrån medföra sin hustru.»

Arthur gjorde en rörelse, full av harm. Sorenza fortfor:

»Hade jag haft aning om, att Mariquittas obetänksamhet så blottställt henne, som den redan gjort, skulle René långt före detta blivit tvungen att göra ett slut därpå. Nu var det hög tid, att han trädde emellan. Benckes närgångenhet har icke allenast uppväckt pratet om honom, utan i sammanhang därmed även tal om, vad som varit emellan dig och Mariquitta. För övrigt, Arthur, är din ridderlighet och din svaghet i en ständig strid. Jag har' ganska väl märkt, att det gives stunder, då den senare varit nära att segra; därför måste ett slut göras på detta spel, där heder och ära så lätt kunna gå förlorade. Mariquittas plats är vid sin mans sida, i hans hem, som ingen annan än René själv kan övertyga henne om.»

Arthur svarade ej, utan vandrade tyst vid Sorenzas sida. Efter några ögonblick syntes Porry komma dem till mötes. Arthur utbytte endast en hälsning med honom, varefter han tog avsked och vek av på en av sidogångarna.

»Huru befinner sig Sorenza i dag?» frågade Porry.

»Bra! Och det oaktat jag är smått förtretad», svarade hon.

»Har något där hemma förargat er.»

»Åh nej, förtjänsten därav tillkommer Nils.»

»Mig?»

»Svara mig, varför ville Nils gå, då René kom?»

»Den frågan torde Sorenza själv kunna besvara.»

»Alldeles icke! Nils måste göra det.»

Sorenza blickade kallt på Porry.

»Sorenza har själv gjort det omöjligt för mig, genom förbudet att vidröra det förflutna.»

En kort paus uppstod.

»Vi äro nu i brunnsparken», återtog Sorenza med sitt kalla skämt, »således på ett neutralt område. Jag befriar Nils ifrån förbudet med avseende på besvarandet av frå-gan. Det är mig nödvändigt att lära känna, vad som dikterade Nils uppförande.»

»Nåväl, i det ögonblick René stod framför mig, föreföll det, som jag blivit förflyttad tillbaka i ateljén, då han var gömd bakom skärmen. Jag erinrade mig i detsamma, att Sorenza förvägrat miig varje förklaring över...»

»Hans närvaro där», inföll Sorenza. »Således åter tvivel och ständigt tvivel.»

»Och varifrån härleda sig dessa?»

»Ifrån brist på tro; men vi skola icke tala därom. Nils har visat mig, att åren icke förändrat Nils. Misstänksamheten står alltid färdig att tillintetgöra tillgivenheten och kasta sig över föremålet därför. Den utgör ett da-moklessvärd, som ständigt hänger över dens huvud, Nils fäst sitt hjärta vid, och förr eller senare måste detta nedfalla för att krossa offret. Nu gå vi upp i salongen.»

»Icke än», sade Porry bestämt. »Hava vi en gång kommit att vidröra detta ämne, måste Sorenza även avhöra mitt svar. Man framkastar icke en anklagelse, utan att låna sitt öra åt försvaret. Jag är misstänksam, säger du. Sorenza har orätt; detta ligger ej i mitt lynne; men då man älskar, då är man sig icke lik. Man fruktar allt, emedan man är minst självkär gent emot den man älskar. Nå väl, jag har älskat, och jag älskar Sorenza högre än allt på denna jord.» Porrys röst darrade. »Jag var, och jag är svartsjuk. Man sade mig, vid början av min kärlek, sårande saker om dig; jag bönföll, att du skulle upplysa mig; men du vägrade — och fordrade en blind tro. Sorenza, hemligheten alstrar alltid misstänksamhet. Inför den, vi älska, få vi icke äga någon hemlighet, så framt vi icke vilja sätta vår egen och dennes frid på spel. Du begärde av mig en blind tro, då allt och alla sökte bevisa mig, att jag var missledd. Du hade i det stället bort anförtro dig åt den man, som högre än livet höll dig kär.»

♦ »Nils har kanske rätt», sade Sorenza tankfullt; »men

då mitt eget inre var fritt från all skuld, då...»

»Tyckte du, att andra icke ägde rätt att betvivla renheten därav; men du glömmer, att skenet var emot dig.»

»Nej, jag glömmer det icke nu, men jag förstod det

icke då?»

»Och ändå vägrade du mig en förklaring över uppträdet vid Eksjö?»»Ja, Nils, och det gör jag än.» Sorenza såg med ett allvarligt och ärligt uttryck upp till honom, liksom hon därmed velat säga: »Läs i mitt inre.»

»Om jag bönföll därom?»

»Då skulle jag svara: Nils har en gång erfarit, huru skenet kan bedraga; har en gång orättvist, grymt Och överilat fördömt mig och gjorde därvid den erfarenheten, att jag, ehuru förkrossad och övergiven, ändå ståndaktigt förteg, vad som ögonblickligen hade rättfärdigat Ja& emottog förödmjukelse och splittrandet av min lycka, utan att smärtan förmådde mig bryta den tystnad, man ålagt mig. Den som så handlar vid sjutton år, den kan omöjligt vid ett par och tjugu förråda sina plikter såsom hustru genom öppnandet av en förnedrande kärlekshandel med en pojke. Blotta tanken uppå, att Nils för en enda minut kunnat tro detta om mig, förvandlar mitt inre till is. Nils hade sett tillräckligt av mig, under sitt vistande på Eksjö, för att förstå, det jag alldeles icke var en kvinna, som lät bedåra sig varken av sitt eget inre eller andras ord.»

Just som Sorenza vid sina sista ord flyttade ögonen på Nils, föllo de på en dam och en herre, som kommo dem till mötes. Det var Ernfrid och Jenny. Porry såg dem icke.

»Kan Sorenza förlåta», stammade Porry, »ah, om ni varit i mitt ställe, så...»

»Se där kommer grevinnan Kronstråle med sin bror», avbröt Sorenza.

De grevliga syskonen passerade förbi. Porry hälsade.

När Jenny och Ernfrid avlägsnat sig, sade Sorenza:

»Om jag varit i Nils’ ställe, skulle jag icke för andra gången låtit vilseleda mitt omdöme. Jag vill bevisa det. Man har, allt sedan jag kom till X—strand, upprepat, att Nils med ömmare band var fäst vid grevinnan Kronstråle. Jag har ej trott därpå.»

»God morgon, huru mår fru Sturm i dag?» ljöd det bakom Sorenza. Hon vände sig om, det var Bencke.

*

Dagen därpå ledsagade René både Sorenza och Mariquitta ned i brunnssalongen. Grevinnan Kronstråle var icke synlig, ej heller grevinnan Eldelfeldt. Man talade allmänt om, att den förra insjuknat helt plötsligt dagenförut, och det så häftigt, att läkaren varit hos henne tre gånger den dagen. Som Arthur ej syntes till, kunde Sorenza icke få någon bekräftelse på, vad man sade. Hon ville ej med en direkt fråga vända sig till doktorn, utan beslöt att skriftligen genom Arthur söka få veta, huru därmed förhöll sig.

Senare än vanligt kom Porry. Sorenza vände sig till honom, sägande:

»Är det sanning, att grevinnan Kronstråle är illa sjuk?»

»Hon lär verkligen vara det. Något hysteriskt», sade doktorn, då han kom därifrån.»

»Således icke farligt?»

»Icke det minsta.» Porry började tala om andra saker.

Vid sin hemkomst sände Sorenza bud efter Arthur. Han kom genast och förklarade då, att systerns sjukdom var ingenting annat än ett vanligt nervöst anfall, sådant hon alltid fick, då hon blev mycket ond.

Några dagar förgingo. Nils var dagligen hos Sorenza, men träffade henne icke allena någon enda gång. Mariquitta, René, Marie eller Arthur voro alltid där, förutom andra besökande. Några lustpartier gjordes, varuti Sorenza deltog. Hon önskade noga giva akt uppå, huru René var emot Mariquitta och denna emot honom.

Vid alla dessa tillställningar voro Bencke och Arthur med. Den senare därför, att han, under den dag av eftertanke, som följt på samtalet med Sorenza tydligt insåg, det han skulle ohjälpligt ha komprometterat Mariquitta, ifall han följt sin första ingivelse och rest ifrån X—strand vid mannens ankomst dit. Han ålade sig därför det straffet att se René vid Mariquittas sida och henne strålande glad och lycklig le emot mannen.

Under alla dessa dagar hade varken Ernfrid, Jenny eller grevinnan Eldelfeldt varit synliga.

En morgon, just som Sorenza efter brunnsdrickningen slutat sin frukost, lämnades henne ett brev. Hon bröt och läste följande rader:

Grevinnan Eldelfeldt önskar tala vid fru Sturm och är därför hemma hela förmiddagen.

Sorenza blev mycket blek vid genomläsandet av dessa rader. Marie utropade helt förskräckt:

»Vad fattas dig, Sorenza, är du sjuk?»»Åh, det är bara svindel.» . Hon reste sig upp och gick in i kabinettet, där hon skrev följande svar:

Önskar grevinnan Eldelfeldt tala vid fru Sturm, så träffas hon hemma hela förmiddagen.

Långsamt sammanveks brevet. Den unga kvinnan liksom övervägde, om hon handlade rätt.

»Handlar jag nu ädelt», frågade hon sig själv och räckte ut handen efter klockan. Hon reste sig häftigt och tilläde i tankarna: »Hon har en gång visat mig ur det rum,

min fader lämnat mig. Jag kan således aldrig träda över hennes tröskel.»

Sorenza ringde, och brevet avskickades. Ögonblicket därpå inträdde Mariquitta och ville, att hon skulle deltaga i en förmiddagsritt, men Sorenza avslog.

*

Jenny hade verkligen av sin häftiga sinnesrörelse, då hon mötte Porry och Sorenza så där förtroligt samtalande, fått ett anfall av spasmer, så att hon nära nog skrämt livet av sin klena och sjuka mor.

Doktorn efterskickades, och han hade rätt och slätt bort ordinera en kall dusch, i stället för alla dessa mixturer av pomeransvatten etc., som hans artigihet, av konsidera-tion för den förnäma damen, förmådde honom att ordinera.

Den svaga modern var i dödsångest, och sedan Jenny under loppet av några dagar roat sig med att plåga henne med att påstå, det hon, Jenny, skulle dö av sorg därför att modern ej ville avlägsna Sorenza från X—strand, fattade grevinnan ett förtvivlat beslut att om möjligt rädda dottern. Grevinnan beslöt tala vid Sorenza. Hon skrev< därför ovanstående rader, och sedan de voro avskickade, väntade hon på att oförtövat få se Sorenza inträda.

Grevinnan hade efter sin uppfattning bedömt Sorenzas karaktär och i följd därav på förhand gjort upp, vad hon ämnade säga. Hon höll just i tankarna ett slags repetition, då kammarjungfrun kom in med biljetten från Sorenza.

Alldeles förstenad av bestörtning, stirrade grevinnan på dess innehåll. Det var en oförskämdhet utan like attså

våga skriva till grevinnan Eldelfeldt. Sedan hon hämtat sig från sin första bestörtning, gick hon in till sin dotter, utropande, i det hon räckte 'henne brevet:

»Har du 'kunnat tänka dig något förmätnare?»

Jenny kände sitt blod kallna vid genomögnandet; men som förödmjukelsen drabbade modern och icke henne, vek snart harmen för en allt uppslukande önskan att träda emellan Porry och Sorenza.

»Nå, vad har mamma beslutat?» frågade hon.

»Här finnes väl icke mer än ett beslut?»

»Och det är?»

»Att låta hela förslaget förfalla. Med en person, så berövad all uppfattning av det passande, kan man ingenting uträtta.»

»Där ha vi det!» skrek Jenny. »När frågan är om min frid, då lönar ingenting mödan att försöka, då får högmod och allt annat träda emellan; då...»

»För Guds skull, Jenny, bliv nu icke upprörd igen, utan sök att vara lugn. Du inser väl det förödmjukande uti...»

»Att mamma gör något för sitt barns lugn», inföll Jenny. »Jo, det inser jag verkligen, därför är det bäst, att jag dör.» Hon började gråta konvulsiviskt och stammade under snyftningar: »Jag vill ju ingenting annat än slippa se henne. — Blir jag ensam med honom, då — då», hon avbröts av ett anfall spasmer.

Grevinnan suckade. Stackars kvinna! Hon hade varit olycklig såsom maka och var det även såsom mor; därför, att hon ständigt missförstått sin kallelse och alltid låtit leda sig av sin småaktiga och egoistiska natur.

*

Det var icke med lugnt hjärta, som Sorenza avvaktade grevinnans besök. En häftig och bitter strid hade försiggått inom henne vid hågkomsten av denna kvinnas handlingssätt emot henne. Alla de djupa lidanden, Sorenza genomlevat, framstodo för henne och uppj agade förbittring samt ökade smärtan av att nödgas tala vid den, som varit egentliga ursprunget till hennes sorger.

Ännu aldrig hade Sorenza och grevinnan varit i beröring med varandra, utan att den senare tillfogat den förra någon smärta. Sorenza anade, att så även nu skulle bliva fallet.Förmiddagen var långt framskriden, då grevinnan anmäldes.

Den unga änkan bar sitt huvud högre än vanligt, då grevinnan inträdde, och över ansiktsdragen vilade en blekhet, som gav åt dem en isande köld.

Endast ett par steg gick Sorenza den stolta damen till mötes. Med en stolt rörelse hälsade hon henne, sägande, i det hon med handen inbjöd henne taga plats:

»I vad avseende kan jag vara till tjänst?»

Rösten var klar och lugn. Hon blickade helt likgiltigt på den förnäma damen, som var så upprörd, att hon behövde flera sekunder för att hämta sig. Slutligen yttrade grevinnan:

»Ni inser väl att, då jag önskade ett samtal med er, skälen därtill måste* vara tvingande; emedan ingenting kunde vara mig okärare än att återknyta 'beröringen med er.»

»Återknyta!» upprepade Sorenza. »Jag förstår icke, fru grevinnan. Vi mötas i dag för första gången. Gunnar Sturms efterlämnade änka är en för er fullkomligt främmande person. Jag för min del kan icke påminna mig h?i haft den äran sammanträffa med er förr.»

»Kan ni ej ? Åh, tillåt mig betvivla detta», inföll grevinnan ; »ty ni skall helt säkert vid närmare besinnande icke allenast erinra er, att vi sammanträffat, utan även mycket mera, som...»

»Bestämt har avseende på helt andra förhållanden än det, som fört grevinnan hit, vilket väl berör dagens

händelser. Jag kan försäkra, att jag, ehuru obekant, skall anse för en ambitionssak, ifall det är något, varuti jag kan gå edra önskningar till mötes.»

En paus uppstod. Den vändning, Sorenza givit åt deras ömsesidiga ställning, omkullkastade alldeles den förberedda anfallsplanen. Grevinnan slöt ganska riktigt av uttrycket i Sorenzas ansikte, att hon fast beslutat att icke erkänna det förflutna. Hon måste söka en ny uppslagsända för att komma dit hon åsyftade. Som hon alldeles icke var snabbtänkt, behövde hon några ögonblick att överlägga med sig själv, huru hon skulle inleda samtalet om Porry.

»Man har sagt mig», började grevinnan, »att ni och professor Porry äro besläktade.»

»Min man och professorn voro kusiner», svarade Sorenza, som vid Porrys namn erfor en häftig smärta. Hontänkte; »skall stynget komma att träffa denna punkt i min s j äl!»

»Ni har eder måhända bekant att professor Porry målat min dotters porträtt. I följd därav kom han ganska ofta i min dotters hus. Hon fattade för den framstående artisten ett livligt intresse. Detta behagade varken mig eller min äldste son. Vi hoppades också att det blott var en övergående nyck. Nu har emellertid denna fantasi antagit en så häftig karaktär att den berövar henne all frid. Orsaken är, att professorn ständigt är vid er sida och nästan aldrig mera besöker min dotter. Att jag önskar återskänka mitt barn det lugn, denna fantasi berövat henne, är naturligt, och därför har jag vänt mig till er. Min begäran är, att ni ville lämna X-strand odh att ni på en längre tid skiljer edra och professorns vägar samt att ni förmår honom stanna här till terminens slut. Jag, jag ber eder därom förvissad, att min dotters nyck för professorn då skall svalna. Min äldste son och jag äro bestämt emot en förening emellan min dotter och artisten. Jag önskar blott besparas smärtan av att se henne lida genom er under den korta tid jag äger kvar att leva. Och så till sist: varje ord som jag sagt måste intill er död stanna emellan mig och eder.»

»Är det något mera, grevinnan önskar?» frågade Sorenza.

»Nej, ingenting, ifall ni uppfyller min begäran.»

»Det skall för mig bliva en hederssak att motsvara det förtroende ni visat mig.»

Grevinnan reste sig, sägande:

»Vi hava nu sammanträffat för sista gången. Få nu se, vilka resultaten bliva av detta vårt möte.»

»Naturligtvis sådana ni önskat dem», svarade Sorenza och gjorde en avskedskomplimang.

När dörren tillslöts efter grevinnan, hämtade Sorenza djupt efter andan, liksom hon varit nära att kvävas. Med ett uttryck av oändlig smärta sjönk hon ned i en fåtölj. Huru länge hon blivit sittande så, är ovisst, om ej ljudet av steg kommit henne att se upp. Framför henne stod Porry.

Sorenzas ansikte var vått av tårar.

»Vad har 'hänt? Sorenza gråter.»

»Jag har varit ledsen, men det är nu över», svarade hon vänligt.

»Vad har kunnat bedröva Sorenza?»»En annan gång skall jag säga det, icke nu.» Hon räckte honom handen. »Jag har något att bedja Nils om. Skall ni uppfylla en begäran av vännen?»

»Jag skall uppfylla den; men i synnerhet om den gjordes av Sorenza, icke av vännen.»

»Jag fruktar, att det ändå aldrig kan bliva något annat än vänskap av.»

»Fruktar Sorenza detta?» Porry såg forskande på henne. Hon mötte hans ögon med en ärlig blick.

»Ja, emedan vänskap är den enda känsla jag tyckes få inrymma i mitt bröst.»

»Och varför?» frågade Nils med värme.

»Icke nu skola vi tala därom; men en annan gång. Jag har sagt: låt oss vara vänner, och jag upprepar det, emedan

vi under alla förhållanden kunna förbliva det.»

»Men det är för litet för mig, som...»

»I dag lovat uppfylla en bön», avbröt Sorenza. »Lyssna nu, till vad jag ämnar bedja om. Kom ihåg, att jag fått Nils' löfte på förhand.»

»Och det skall jag icke rygga, ehuru Sorenza redan svikit ett, som du givit mig.»

»Jag sviker aldrig; — men sysselsättom oss ej med min person. Det plågar mig.»

»Nå, vad var det för en bön?» frågade Porry och tilläde, icke utan bitterhet: »Kanske plågar det även Sorenza att giva mig del av den.»

»Jag önskar, att Nils i eftermiddag avlägger ett besök hos grevinnan Kronstråle.»

Porry såg på Sorenza, liksom han velat se tvärs igenom henne, och svarade bestämt:

»Omöjligt!»

»Vad var det Nils sade? Är det omöjligt att uppfylla ett löfte?»

»Men, Sorenza, jag fattar ej denna begäran. Jag har gjort mig själv det löfte att icke mera besöka denna Sorenzas bittraste fiende.»

»Det är första gången, jag bönfallit om något; skall Nils svara med ett avslag?»

»Säg icke så; jag ville göra allt, allt, vad Sorenza vill, blott icke detta, som...»

»Alldeles icke är outförbart.»

»Nära nog. Låt mig först få förklara mig.»»Först efter en eftergift för min önskan, sedan vill jag höra förklaringen.»

Han betraktade henne en lång stund.

»Om jag blott kunde begripa varför?»

»Anse det som en nyck, ett infall, vad Nils vill.»

»Nåväl, jag skall gå; men jag beklagar, ifall jag gissat till rätta motivet, som dikterat Sorenzas önskan», "sade han med en mörk blick på Sorenza.

»Gissa aldrig, Nils löper då fara, att råka in i en labyrint, varur det icke är så lätt att återvända. Avvakta helt tåligt framtiden; den skall förklara allt. Således går Nils till de högvälborna i eftermiddag», tilläde Sorenza nästan skämtande.

»Vad gör Sorenza i afton?»

»Jag stannar säkert hemma. Det är dans i brunnssalon-gen, och jag saknar lust att gå på baler.»

Sorenza räckte honom handen till avsked. Det låg djupt vemod i blicken.

*

Under det Porry uppvaktade de grevliga damerna, satt Sorenza ute på paviljongsbalkongen, som låg åt sjön.

Den unga änkan drömde smärtsamt om det förflutna. Kanske sade henne detta, att hon aldrig borde fästa sig vid framtiden, utan vara fullt rustad att möta det möjliga skövlandet av allt, vad som nu smekte hennes hjärta och inbillning.

»Min födelse har kostat allt för bittra tårar», tänkte Sorenza, »att jag skulle våga förvänta mig någon lycka av livet. Sådana barn som jag äro hemfallna åt olyckan. Deras tillvaro är ett försoningsoffer för 'fädernas missgärning'.»

Renés ankomst avbröt Sorenzas sorgliga tankegång.

»Vad, har du ej följt Mariquitta upp på balen?» frågade hon.

»Jo, jag kommer just därifrån. Mariquitta dansar som bäst med greve Arthur Eldelfeldt. Hon var dessutom engagerad för alla de andra danserna, så att jag, som icke dansade, tyckte mig bättre använda min tid, om jag uppsökte tant och anhöll om en förklaring på det brev, tant skrev. Skulle tant vilja giva mig den nu?»

»Gärna!» Sorenza pekade på en rörstol, som stod vid sidan av den soffa, där hon satt. »Sätt dig, så få vi talas

24 X Ädlingens dottervid. Vad jag har att säga, går tillbaka i tiden. René har nu varit gift i fem år. Har du någon enda gång tänkt över, vad som sammanförde dig och Mariquitta och av er gjorde ett par?»

»Ja, många gånger. Det var ju min förtvivlan över att hava blottställt tant. Min åstundan att ifrån tant borttaga varje skugga av orättvis misstanke förmådde mig förklara för farbror, att jag var kommen för att bedja tant föra min talan med avseende på Mariquitta. Jag sade till och med, att jag velat begagna kunskapen om, att tant, utan hans lov, arbetade i den övre våningen, för att tvinga tant bliva min förespråkerska.»

»Men tänkte René också, att du för att gottgöra ett av dig begånget fel, gjorde Mariquitta till offret därför? När du övertalade henne att bliva din maka, vad gjorde du då? Du lovade inför Gud att vara hennes stöd, att älska henne i lust och nöd och att bereda hennes lycka.»

»Jag vet det; och därför har jag icke med ett ord, en enda bestämd uttalad önskan sökt inskränka på hennes frihet. Förmådde mina böner ingenting, så fick hon fullkomligt rå sig själv. Det minsta hon av mig ägde rätt att fordra, var, att jag så litet som möjligt besvärade henne, utan satte henne i tillfälle att få glädja sig åt livet.»

»Och därmed ansåg du dig ha uppfyllt din plikt?»

»Ja! Att hennes tillvaro blev så angenäm som möjligt, var ju allt, vad hon av mig kunde begära.»

»Jag tror, att detta var det minsta. Något vida mer ägde hon rättighet att fordra.»

»Och vad hade det varit?»

»Ömhet och tillgivenhet!»

»Detta förmådde jag ej giva henne.»

»I så fall bedrog du mig, då du försäkrade, att Mariquitta var den enda, för vilken du hyser tillgivenhet...»

»Jag måste ju säga detta, eljest hade tant i sitt ädelmod kullkastat allt, genom att sätta sig emot Mariquittas förening. Farbrors misstankar hade åter uppflammat och min vanvettiga böjelse blivit en källa till lidanden för tant.»

»Det är sant; men detta berättigade dig icke att draga in ännu en oskyldig varelse i eländet. När du likväl gjorde det, då fordrade samvete och plikt, att du icke allenast' skulle fästa ditt hjärta vid denna unga, ofördärvade flicka, som var bliven din hustru, utan även, att du skulle lära henne älska dig. Endast på ömsesidig kärlek bygga tvennemakar sin lycka; utan detta allsmäktiga föreningsband uppstå idel olyckor och elände.»

»Men man kan icke tvinga sitt hjärta att älska», utropade René.

»För dig var det icke omöjligt. Du ihade fått en vacker och god flicka, som endast från din sida behövt litet ömhet, för att vara dig av hela sin själ tillgiven. Nu kastade du ut henne i virveln av världen och gav henne alla medel att tillfredsställa sina nycker och njuta av livets dårskaper. Du tänkte icke på de faror, varför du utsatte henne. Berövad stödet av sin man, men med en gift kvinnas frihet, fordrade du, att hon icke skulle missbruka den senare, utan helt modigt bestå kampen med frestelserna.»

»Vad utvisade det? Jo, imin fasta tro på hennes heder.»

»Nej, det bevisar en mördande likgiltighet.»

»Då jag reste från England, önskade jag, att Mariquitta skulle återvända med mig till Sverige; men hon ville icke.

Det kunde omöjligt falla mig in att tvinga henne till något, som var henne motbjudande.»

»Du hade likväl handlat rättare, om du det gjort; ty du hade då ej överlåtit henne åt frestelser, dem du aldrig bort räkna på, att hon skulle kunna bestå.»

»Jag hoppas likväl, att hon icke ett ögonblick glömt, att * hon är min hustru», sade René med en egen 'skärpa i rösten.

»Att hon icke gjort det blir en heder för henne och något, som du icke alls gjort dig förtjänt av.»

»Vad befalles?» utropade René. Det blixtrade till i hans ögon.

»Jag säger: att om Mariquitta i dag vore en felaktig kvinna, en brottslig hustru, vore det icke hon, utan du, som därför skulle anklagas.»

»Jag?»

»Just du. Att jag har rätt i detta påstående, skall din

moders dagbok bättre bevisa dig än mina ord.»

'Sorenza reste sig upp, gick in i paviljongen och till ett bord, varuppå stod ett större skrivschatull. Hon öppnade det och framtog en liten bok, vars blad voro gulnade av ålder. Hon återvände med den till René, sägande:

»Då jag första gången besökte dina föräldrars över-

givna boning, fann jag dessa anteckningar. De voro gömda bakom porträttet av Porrys far. Jag upptäckte dem.just då jag skulle återvända därifrån, emedan jag stannade framför detta porträtt, vilket liknade Porry. Under det jag betraktade bilden märkte jag, att den hängde snett. Jag ville rätta detta fel, och då nedföllo dessa anteckningar tillika med ett etui, innehållande en medaljong med Sally Sturms porträtt. Sedan du läst dessa anteckningar, skall ditt eget hjärta säga dig, huru du bör handla.»

Sorenza räckte dem åt René.

»Jag skall läsa dem; men ännu har jag ej fått förklaringen på tants brev. Varför ville tant att jag genast skulle komma hit?»

»Därför att jag efter en tids vistande här och kunskap om, att du och Mariquitta, under hela den tid jag varit i Köpenhamn, levat var och en på sitt håll, hon i Stockholm, du på Eksjö, insåg, att detta levnadssätt icke fick fortfara. H(on skulle ovillkorligen bliva ett föremål för de mest kränkande insinuationer, och vad följder dessa sedan kunde hava, är omöjligt att beräkna, emedan varje ung man anser sig ostraffat kunna uppvakta den av sin man så gott som övergivna hustrun.»

»Tant!» utropade René häftigt, »fanns det icke något för min, för hennes * ära kränkande skäl, som ...»

»Tyst, tala icke ut den där misstanken», avbröt Sorenza. »Gud och Mariquitta hava tills i dag besparat dig det straff din likgiltighet förtjänat. Och nu, René, är din plats i salongen, vid din hustrus sida, för att visa dessa fjärilar, som fladdra omkring henne, att hon är din äras dyrbaraste skatt.»

Några ögonblick därefter följde Renés mörka ögon Mariquittas rörelser och blickar.

*

Åter var Sorenza lämnad allena, men länge blev det icke. Porry infann sig några ögonblick efter Renés avlägsnande.

»Varifrån kommer Nils?» frågade Sorenza, sedan de utbytt hälsningar.

»Ifrån Eldelfeldts; jag har varit där, emedan Sorenza önskade det; men utan att j ag ännu kan fatta varför. Jag är här i hopp att få en förklaring.»

»Och om jag svarade: jag kan icke giva någon förklaring.»

»Då skulle det smärta mig; emedan det åter bleve något dunkelt, som jag icke kunde reda. Dock, vad mera? Idetta ögonblick känner jag blott ett: att emellan mig och Sorenza måste all förställning falla. Kasta därför bort denna kalla mask, detta förnekande av sanningen. Du är fri, varför då döma mig till dessa bittra kval och dig själv till dess skapare? Sorenza är ändå av Gud ämnad till min. Det är ett våldförande på din egen känsla att vilja förneka det.»

»Möjligt, men jag har ej kunnat handla annorlunda. Säg mig, äger Nils verkligen rättighet att...»

»Älska dig?» inföll Porry livligt. »Ja, vid min ära. Sorenza tvivlar således?»

»Jag tvivlar icke; men jag frågar: Finnes icke något det svagaste band, som fäster Nils vid den familj, ni nu besökt?»

»Nej, intet.»

»Men man har allmänt sagt, att Nils stått i någon förbindelse till grevinnan Kronstråle och...»

»Ännu för några dagar sedan, försäkrade Sorenza mig, att hon* ej trodde på dessa rykten; vad har nu förmått fästa vikt vid dem?» Porry såg på henne.

»Må vara, att jag icke trott därpå, så fann jag ändå, att Nils handlade orätt uti att icke besöka en familj, där Nils varit omfattad med så mycken välvilja och vänskap.»

»Jag vill icke forska», sade Porry och såg med en prövande blick på Sorenza, »emedan jag icke vill tilltvinga mig ett förtroende, som Sorenza ej sj älvvilligt giver; men i dag måste mitt öde avgöras. Hör mig därför och döm själv, om jag genom något band kan anses fäst vid grevinnan Kronstråle.» • Porry berättade nu, vad läsaren redan känner om hans sammanträffande med Jenny, inbjudningarna till det grevliga hemmet och Jennys envishet att få sitt porträtt målat av honom m. m. När han slutat sade Sorenza:

»Nils har således aldrig sagt, att ni älskade Jenny?»

»Nej, aldrig, vid heder och tro. Hon har alltid vetat, att mitt hjärta varit fäst vid någon annan, att jag av hela min själ älskade denna enda.»

»Älskar hon Nils?»

»Nej. Hon retas av mitt motstånd, och hon har velat besegra min köld. Att få mitt hjärta otroget den jag älskade var hennes mål.»

»Men om hon verkligen älskar Nils, då är hennes återstående liv invigt åt sorg och evig saknad, och det före-faller mig, som om jag vore skulden därtill», sade Sorenza.

»Är det möjligt, att du kan ömma för hennes sorger?» utropade Porry.

»Det vore väl omöjligare att icke göra det. Denna kvinna och hennes mor hava gjort mig mycket ont, och just därför ville jag ej tillfoga dem något. Hav emellertid tack, för vad Nils meddelat mig.» Sorenza gjorde en rörelse för att resa sig.

Solen hade gått till vila bakom skogen, och en skir skymningsslöja drog över nejden. Det var således tid att bryta upp, men Porry hejdade Sorenza med de orden:

»Ännu icke. Jag har med denna förklaring varit i tillfälle att visa, huru högt, huru uteslutande jag alltid älskat den, som jag vid första sammanträffandet tyckte mig igenkänna som min maka. Sorenza vet nu att det under dessa år icke funnits en enda minut, som ej mitt hjärta tillhört dig, som det ej med förtvivlan känt, vad det i dig förlorat. Nu, i detta ögonblick, då allt, bör övertyga dig, huru obegränsat kär du är för mig, nu frågar jag: är det möjligt, att Sorenza, som jag tillbett, kunnat glömma sin första kärlek, kunnat jorda sina heligaste och starkaste känslor. O, se mig i ögat och svara — är det möjligt?»

»Nej, det är ej möjligt», svarade Sorenza med djupt allvar och räckte Nils sina händer, tilläggande: »jag varken vill eller skall förneka, att mitt hjärta förblivit sin första kärlek troget...»

Nils gjorde en rörelse för att sluta henne till sitt bröst, men Sorenza avböjde den sägande: •

»Och likväl måste jag, innan vi kunna förena våra öden, underkasta dig ett prov.»

»Jag underkastar mig vilket du begär, mot löftet att en dag få kalla dig min maka», utbrast Porry och höljde Sorenzas händer med kyssar.

»Du har nu lovat fullgöra min önskan. — Vi skola då i afton säga varandra farväl och ej på tre år sammanträffa. ..»

»Sorenza, vad begär du», utropade Porry och sprang upp.

»Ett stort bevis uppå att din kärlek kan bringa mig varje offer. Om tre år på dagen, mötas vi åter här, ifall dina känslor då äro desamma. Till dess måste vi leva skilda», Sorenza lade sina händer på hans axlar och såg upp tillhonom med en bedjande blick, bifogande: »uppfyll denna min bön och Sorenza är din för evigt.»

Porry slöt henne till sitt bröst, och vi lämna dem och skola icke lyssna till vad som viskades i den tysta sommarnatten.

*

Balen var slut, och natten lyssnade till ekot från dagens buller. I sömnens armar glömde människan sin ävlan, sina dårskaper, nöjen och sorger.

Det fanns likväl de, som icke ens i sömnen kunde finna glömska eller ro.

Till antalet av dem hörde René. Han satt i sin hustrus kabinett, lutad över de anteckningar, Sorenza lämnat honom. Med feberaktig otålighet ögnade han igenom dem, under det Mariquitta slumrade och drömde, att hon dansade galoppad med sin man.

Det skulle föra oss allt för vida att ord för ord återgiva innehållet av de blad, René studerade. De utgjorde skildringar av tysta och bittra strider, vilka, helt obemärkta av världen, utkämpades av ett olyckligt kvinnohjärta. Vi åt-nöja oss därför med att i korthet redogöra för innehållet.

Renés far hade gift sig med hans mor, därför att hon behagade honom. Hon var rik och därjämte hans kusin. Sally, å sin sida begåvad med ovanliga artistiska anlag, var en av dessa kvinnor, dem naturen utrustat så rikt, att man tycker dem likna yppiga blommor, skapade att med sin prakt fördunkla alla andra. Man fann det naturligt, att en var måste älska henne.

Sally hade gift sig därför, att mor och far så velat; men hon hade just aldrig haft någon djupare känsla för den man, de bestämt åt henne. Hon fann honom såsom fästman ganska underhållande, var road av hans sällskap och samtal; i synnerhet därför, att han intresserade sig för de sköna konsterna.

När Sally inför Gud lovade honom evig tro och kärlek, då först stod vikten av det steg, hon tagit, klart för den unga kvinnan, och hon lovade sig heligt att aldrig svika den ed hon avlagt. Med denna allvarliga föresats började hon sin äktenskapliga bana.

Efter några års förlopp och då sonen René uppnått fyra år, tyckte hennes man sig hava fått nog av huslig sällhet. Han hade alltid älskat ett rörligt och njutningsrikt liv, ochdet är mycket ovisst, om han någonsin beslutat sig för det äkta ståndet, så framt ej Sallys förmögenhet frestat honom.

Nog av, han begav sig på en utrikes resa och lämnade sin unga hustru kvar på Eksjö, så att hon icke skulle bliva ett band på hans frihet. Han gav henne rättighet att å sin sida roa sig, bäst hon behagade.

Sally älskade icke världsvimlet, utan drömde gärna bort sitt liv med penseln i sin hand, utan att ana, det kvinnan en dag skulle undantränga artisten.

Några veckor efter mannens bortresa återkom hans broder, Gunnar, från ett längre vistande i England, där han varit allt sedan han blev änkling.

Den dagliga sammanvaron med Sally gjorde på honom ett livligt intryck. Det dröjde icke länge, innan hon behärskade hela hans själ. Öm, uppmärksam och vördnads-full, begagnade han alla de medel, en man, sådan som Gun.-nar, kan anlita för att intaga. Det var också lätt att förutse, att den av sin man övergivna och nästan glömda Sally så småningom skulle fästa sig vid svågern. Utan att hon själv gav akt därpå, blev tillgivenheten för honom allt starkare och starkare.

Då den äkta mannen efter två års frånvaro återkom, vaknade Sally liksom ur en dröm. Hon kastade, rädd och bävande, en prövande blick in i sitt inre. Med förtvivlan upptäckte hon, att den känsla, hon tagit för systerlig tillgivenhet, var av helt annan natur. Hon älskade Gunnar. Med denna smärtsamma upptäckt följde även föresatsen att ur sitt hjärta bannlysa en känsla, den hon ansåg som ett brott emot sina plikter.

Gunnar hade ända hittills bibehållit hemligheten av sin böjelse för sig själv. Det hade icke fallit den eljest cyniske mannen in att med bekännelsen därav oskära Sallys öron. Hon var honom så kär, att hon blev honom helig.

Det var första gången i hans liv, som han av hjärtat älskade. Även han hade låtit egennyttan föra ordet, då han första gången gifte sig, och efter ett kort äktenskap löstes bandet av döden. Allt, vad hans själ gömde av ädelt och gott, hade förenat sig i den känsla, varmed han omfattade Sally, och ovisst är, om den någonsin förlett honom till något dåligt, så framt icke broderns återkomst uppväckt hans avund. Med den vaknade alla de onda makter, som i ett människohjärta kunna inrymmas.Den äkta mannen å sin sida, som sett mycket, njutit mycket och förstört både penningar och hälsa, återsåg sin unga, sköna hustru med långt mera ömhet, än han tillförene hyst för henne, utan att ana, det han lättsinnigt spelat bort hennes tillgivenhet under den tid, han levat skild från hemmet. Oaktat han själv nästan glömt henne under bullret av förnedrande nöjen, tog han likväl för avgjort, att hon troget skulle älska honom.

Sally gjorde allt för att fästa sitt hjärta vid mannen och bekämpa en svaghet, den hon fördömde. Hon blev en ängel, under det Gunnar förvandlades till dess motsats.

Den tysta och heliga känsla, han hyst, förvandlades till en egoistisk 'passion, och Sally måste icke allenast kämpa emot sitt eget hjärta, utan även mot hans kärlek.

Gunnar gjorde allt för att draga mannens uppmärksamhet ifrån hustrun. Han inledde brodern i spel, och snart nog blev detta en härskande passion.

Det är överflödigt att skildra den strid, Sally bestod, och vid vilken hon ådagalade ett beundransvärt mod. Icke en blick förrådde, att Gunnars böjelse var besvarad.

En dag uppsökte Lova Sallys man och tillviskade honom, att han borde vara på sin vakt, ty Gunnar älskade hans hustru. Till harmen över de ruinerande summor, han den sista tiden spelat bort, kom nu vreden över att möjligen vara bedragen, och under någon tid fanns det stunder, då spelpassion och misstänksamhet så förvirrade hans förstånd, att han tillät sig handlingar, vilka man endast kunnat ursäkta en galning, och som sådan betraktades han även av de underlydande.

Vid den tiden anlände Nils till Eksjö, dit inbjuden av Sally. Nils gav systern genast rådet att föreslå mannen att de tillsammans skulle göra en resa. Ett avlägsnande skulle säkert verka gott. Förslaget antogs och tycktes lugna mannens svartsjuka, så att han åter blev mild och vänlig emot den hustru, som han börjat älska, då han fruktade att förlora hennes hjärta.

Gunnar svor, att resan icke skulle bliva av.

En dag, då det åter var spelsällskap samlat hos den äkta mannen, hade Sally dragit sig tillbaka i ateljén och arbetade på ett utkast till äktenskapsbryterskan. Gunnar kom in. En häftig scen ägde rum. Sally bjöd förgäves till att få honom lugn. Hon vädjade till hans bättre känslor, till allt, vad som borde beveka honomx jnen utan framgång.Hennes kärlek var allt, vad han ville äga, allt annat föraktade han. Den ensam kunde göra honom tålig och undergiven.

»Bliv det då», viskade hon gråtande. »O min Gud! Gunnar, du äger ju mitt brottsliga hjärta.»

»Sally!» utropade Gunnar på knä.

I detsamma gick dörren upp. Nils och den äkta mannen inträdde. Den sistnämnde utbröt i ett vilt skratt. Han var bliven galen.

Sallys man hade spelat bort återstoden av sin förmögenhet. Då han lämnade spelbordet hade Nils övertalat honom att uppsöka Sally. Han fann varken henne eller Gunnar i sällskapsrummet. Ögonblickligen väcktes hans svartsjuka. Han sökte dem i ateljén och blev sålunda vittne till, att han på en och samma afton var både ekonomiskt och moraliskt ruinerad. Slaget träffade just, då hans inre var häftigt upprört, och åstadkom därigenom en fullkomlig rubbning i själens funktioner.

Dagen därpå avreste Sally med sin sinnessvage man till utlandet, där både hon och han avledo.

Gunnar förmådde aldrig glömma varken Sally dier sin ovilja emot Nils, som han ansåg vara den, som upplyst brodern om Gunnars kärlek. Med minnet därav följde medvetandet av att icke allenast hava varit den, som inlett brodern i spel och sålunda vållat hans ruin, utan även att ha förstört hela hans liv och även hennes, som han älskat.

Mycket, mycket att begrunda gåvo dessa anteckningar åt sonen, som nu läste dem. Han lärde där hela vådan av den liknöjdhet han själv visat sin hustru och ryste vid tanken, att Mariquittas hjärta kanske redan svikit sin tro.

*

Dagen därpå lämnade brukspatron Sturm jämte fru, faster och sin farbrors änka X-strand med ångbåten tidigt på morgonen. Den enda, som hade kunskap om deras avresa, var Porry, och han följde dem till båten.

I samma ögonblick båten lade ut, emottog Arthur, som ej hade någon aning om deras avresa, tvenne brev. Det ena var från Mariquitta, det andra från Sorenza.

Utan att underrätta er, lämnar jag X—strand, glad att skiljas härifrån. Några timmars samtal medmin man har upplyst mig om, att jag varit nära att förlora anseende och aktning. Jag skall söka gott-göra de obetänksamheter, vartill jag gjort mig skyldig. Lev väl och hav tack för den grannlaga tillgivenhet ni bevisat mig och emottag i avskedets stund min ärliga förklaring, att jag aldrig älskat någon annan än min man. Han var mig kär alltifrån barndomens dagar. Det var harmen över hans skenbara likgiltighet, som förde mig ut i världens nöjen och gav anledning till all min obetänksamhet. Gud och min älskade René skola förlåta mig, och ni skall glömma

Mariquitta.

Sorenzas brev lydde sålunda:

Arthur, vi skola icke så snart återse varandra. I Stockholm tager jag farväl av Mariquitta och René. Min väg går antingen till Schweiz, Tyrolen eller Italien; där någonstädes kominer jag att, tillika med min svägerska, slå upp mina bopålar. O.m eller när jag återvänder till Sverige, är ovisst. Låt mig därför få säga några ord till avsked.

Du äger ett ädelt namn; detta är ditt arv, icke din förtjänst. Du måste således till detta namn lägga eget värde, för att det skall bliva något annat än ett klingande, men tomt ord.

Hög börd kräver sedligt och moraliskt värde; eljest är den av intet värde, och ägaren därav kan alldeles icke göra anspråk på benämningen ädling.

Detta, Arthur, kan ej den sägas äga, som likt en tjuv söker bestjäla sin nästa på tro och kärlek; ej heller den, som gör till sin uppgift att förleda kvinnor och locka dem från deras plikter. Detta kan en man av hög börd, men ej en man av hög sedlig karaktär och sann bildning, tillåta sig.

En gång sade Ebba Hjelm till dig, du har själv berättat det: »Jag skulle hålla bra mycket av dig, om du till handlingar, tankar och känslor bleve en verk-lig gentleman.»

Jag säger nu: Låt dina ädlare känslor föra or-det, så att du giver världen exempel på, att börd och sedligt

människovärde kunna förenas. Detta är något, som Ebba säkert skall visa, icke allenast genom sina ord, utan även genom hela sitt liv. Bra illa vore det, om en kvinna i detta fall skulle äga mer själsstyrka än en man.

Lev väl och glöm aldrig vad heder och plikt kräva beder dig

Sorenza.

En lång, lång stund satt Arthur orörlig, därefter reste han sig, förde handen över pannan och utropade:

»Du har rätt, Sorenza, icke namnet utan förtjänsten adlar människan. Jag skall kasta långt ifrån mig all den slaviska lydnad under mina begär, som förnedrar. Ut till verk och handling. När vi härnäst mötas, skall jag vara ädling, icke blott till namnet, utan även i alla mina strävanden.»

Några dagar därefter hade Arthur lämnat X—strand.

Porry stannade, enligt Sorenzas önskan, till terminens slut.

*

Något mer än tre år har förflutit sedan vi lämnade X—strand.

En solig förmiddag i slutet av augusti promenerade grevinnan X— och en äldre dam på skogsvägen, som förde till den i närheten belägna sockenkyrkan.

Grevinnan förde ordet:

»Det var ett bedrövligt slut, som badterminen för tre år sedan fick, då kopporna utbröto 'här. Jag har sedan dess icke vågat mig hit, av fruktan för smittan; — nu i år tog jag mod till mig, för den sköna luften, som verkar så välgörande på svaga nerver.»

»Grevinnan Kronstråle var ju den första som angreps av sjukdomen och blev ju illa koppärrig?» sade den andra damen.

»Hela hennes ansikte blev vanställt», svarade grevinnan.

»Då var det väl kopporna som gjorde, att det icke blev parti emellan grevinnan och professor Porry.»

»Det tror jag icke. Oss emellan vill jag säga min tro och den är, att professorn aldrig delade hennes tanke, tyhan var kär i änkefru Sturm, det sågo vi alla den tiden. Nu är grevinnan Kronstråle omgift med excellensen P—.»

»Förundransvärt var, att hon ville taga den gamle excellensen. Han kan mer än väl vara hennes far.»

»Greve Ernfrid Eldelfeldt arrangerade partiet. Nu äro de nygifta utrikes på en bröllopsresa, och vi — vi äro framme vid kyrkan. Men vad betyder det att den är öppen och en hop folk samlad utanför.»

»Jag trodde du hade kunskap härom, efter du ville gå hit», sade den andra damen leende. »Det är vigsel i kyrkan.»

»Vem viges», sporde grevinnan, harmsen över att vara i okunnighet om en så viktig händelse.

I detsamma stannade ett åkdon utanför kyrkbacken. En ännu ung man sprang ur och hjälpte en festligt klädd dam att stiga ur. Han lade hennes arm i sin sägande, under det de gingo upp mot kyrkan:

»Ebba, detta är, näst den dag då du blev min maka, en av de lyckligaste dagar i mitt liv; ty nu äntligen skall Sorenza vinna den sällhet hon förtjänar och så länge försakat. Porrys trogna kärlek är en borgen därför.»

»Även för mig är det en sann glädje, att få närvara vid detta bröllop, Sorenza har från första stunden intresserat mig. Måhända var det en hemlig sympati därför att hon är så nära besläktad med dig.»

Ebba Hjelm, nu grevinna Arthur Eldelfeldt, såg med en kärleksfull blick upp till mannen, då hon sade detta. Arthur besvarade blicken med en ännu varmare, och så trädde de in i kyrkan.

Orgeln brusade, psalmsången ljöd genom det lilla templet. Därefter knäböjde brudparet vid altaret och de heliga löftena avgå vos. Sorenza ocih Nils Porry voro ett för hela livet. Uttrycket av djupt allvar och innerlig lycka

återspeglades på bådas ansikten, då de lämnade kyrkan.

Några timmar därefter anträdde de nygifta resan till Italien.

SLUT